

New Testament

Kinyiramba Language

Kinyiramba - Bible - New Testament

Matayo	3	
Maliko	60	
Luka	95	
Yohana	157	
Utendi	204	
Alumĩ	263	
1 Akolinto	288	
2 Akolinto	313	
Agalatia	329	
Aepeso	338	
Apilipi	347	
Akolosai	353	
1 Atesaloniki	359	
2 Atesaloniki	365	
1 Timoteo	368	
2 Timoteo	375	
Tito	380	
Pilimoni	383	
Aebulania	385	
Yakobo	404	
1 Petelo	411	
2 Petelo	418	
1 Yohana	423	
2 Yohana	430	
3 Yohana	431	
Yuda	432	
Ukūnukulua	434	

Kinyiramba - Bible - New Testament

Matayo

Matayo 1

- ¹Kĩtabũ kya wĩleli wa kĩYesu Kilisito, umuana wa kĩDaudi, umuana wa kĩIbũlahimu.
- ²uIbũlahimu numulela uIsaki; uIsaki numulela uYakobo; uYakobo numulela ũYuda nĩanũna aakue;
- ³ũYuda nu Tamali naamulela uPelesi nuZela; uPelesi numulela uHeziloni; uHeziloni numulela uAlamũ;
- ⁴uAlamũ numulela uAminadabũ; uAminadabũ numulela uNasoni; uNasoni numulela uSalimoni;
- ⁵uSalimoni nuLahabũ naamulela uBoazi; uBoazi nuLũti naamulela uObedi; uObedi numulela ũYese;
- ⁶ũYese numulela umutemi Daudi. uDaudi numulela uSolomoni kumusungu wakĩ Ulia.
- ⁷uSolomoni numulela uLehoboamũ; uLehoboamũ numulela uAbia; uAbia numulela uAsa;
- ⁸uAsa numulela ũYosapati; ũYosapati numulela ũYolamũ; ũyolamũ numulela uUzia;
- ⁹uUzia numulela ũYotamũ; ũYotamũ numulela uAzi; uAzi numulela uHezekia;
- ¹⁰uHezekia numulela uManase; uManase numulela uAmoni; uAmoni numulela uYosia;
- ¹¹uYosia numulela ũYekonia nĩanũna aakue muntongo za usaamĩgua wa usese wa kuBabeli.
- ¹²Pĩna uusaamĩli wa kuBabeli naukĩla, ũYekonia numulela uSelitieli; uSelitieli numulela uZelubabeli;
- ¹³uZelubabeli numulela uAbihudi; uAbihudi numulela uEliakimũ; uEliakimũ numulela uAzoli;
- ¹⁴uAzoli numulela uSadoki; uSadoki numulela uAkimu; uAkimu numulela uEliudi;
- ¹⁵uEliudi numulela uEliezeli; uEliezeli numulela uMatani; uMatani numulela uYakobo;
- ¹⁶uYakobo numulela uYosepu umugoosia wa kĩMalia naalumulelile ũYesu nukuĩtaguaa Kilisito.

¹⁷Wileli wensi kwipūna uBūlahimu sunga uDaudi ingĩ wileli kyumi naunĩ; nukwipūna kwa kīDaudi sunga uusaamĩli wa kuBabeli ingĩ wileli kyumi naunĩ; nukwipūna uusaamĩli wa kuBabeli sunga uKilisito ingĩ wileli kyumi naunĩ.

¹⁸Kwilelua kumuakue ũYesu Kilisito alĩ itĩ. UMalia unina waakue pīna alĩ muligigue nuYosepu, pīna alĩ ikaalĩ kalagonania, nwigyelela utĩte ndaa kuusũumi wa kīMuau Muelu.

¹⁹uYosepu, mwiligia waakue, kuitĩ alĩ munakulukuuluu, sika nusii kukumukolia inshoni, alusĩgile kukumuleka kukĩmpisĩmpisĩ.

²⁰Pīna nũipindĩkia izi, laaa, Malaĩka wa kīShekulu numũgyeleela mundooti, nuũga, “Yosepũ muana wa kīDaudi, ulekioopoka kukumusola uMalia umusungu waako, kunsooko nakĩtũndue munda yaakue ingĩ kuusũumi wa kiMwau Muelu.

²¹Ukakĩtũnguĩla muana, ukakumuĩta ĩliina liakue Yesu, kuitĩ uyo muene ukakuagũna ĩantu kwipūna mumilandu yaa.”

²²Izi tũlũ zitũlile koono lutimĩligue ulukaani naalĩ lutambulue nũShekulu kumunakĩdagu, nuũga,

²³“Laaa, munanso, ukitũla nĩndaa, Ukakĩtũnguĩla muana ĩkakumuĩta ĩliina liakue Imanueli,” (ĩNdogolelio yaakue, Nzua wĩpalumuĩ nindiishie.)

²⁴uYosepu pīna nulaĩla mundoolo, nutenda kīna uMalaĩka wa kīShekulu alumulagĩĩlie; numusola umusungu waakue;

²⁵sika nugonania nunduyo sunga pīna nwtũnguĩla umuana; numuĩta ĩliina liakue Yesu.

Matayo 2

¹Pīna ũYesu nulelua muBetelehemũ ya Uyahũdi pantondo za mutemi Helode. Laa anamĩlimu naakulu a kukĩĩlima naapika kũYerusalemũ, naaũga,

²“Wĩĩlĩ mpĩĩ namulelue mutemi wa Ayahũdi? Kuitĩ alĩ kumĩoonie ĩsonda, yaakue kukĩĩlima, nindiishie kũjile kukumukulya.

³uMutemi Helode pīna nuziigia, nukankanala, niYelusalemũ tũlũ palumuĩ nduyo.”

⁴Nualundĩĩla ĩapolia naakulu tũlũ nĩlangi a antu, nukolekeelia kumiao uKilisito ukilelua mpĩĩ.

⁵Nĩndĩo naamuĩla, “muBetelehemũ ya UYahũdi,” kuitĩ iio yandĩkue numunakĩdagu,

⁶“Nduue Betelehemũ, nsĩ iYuda Sikumuniino nĩnainiino muatemi iYuda, Kunsooko kumuako ukipūna mutemi Nukakuadĩĩma ĩantu aane ĩAsilaeli.”

⁷Paapo uHelode nuĩta ĩanamĩlimu aasio kukĩmpisĩmpisĩ, nuakolekelia kũsakĩisa tyũngo kĩ ĩsonda pīna aligyelĩlie;

⁸nuatuma kuBetelehemũ, nuũga, “Longolĩ mudũũme kĩsakĩisa impola za kaana. Pĩna mukakukaona mundeetele impola itĩ nineene nĩze nĩkakulye.”

⁹Pĩna naamũigia umutemi, naalongola, laaa, kumpumpukĩli ĩsonda naalĩ amĩoonie kuKĩĩlima nĩatongeela, sunga nienda niĩma mukiania pĩna alĩ kĩĩli ĩkaana.

¹⁰Pĩna naamĩona ĩsonda, naalumba ulumbi ukulu dũũ;

¹¹naingĩla munumba, naakaona ĩkaana palumuĩ nuMalia unina waakue, naatũngama naakatekela; naatũngula iinaugenda yaa, naakapũnĩlia ipeelo, zahabũ, ulũmba niilago.

¹²Pĩna naasugulua mundooti aleke kumushookela uHelode, naenda kunsiao naakĩĩla nzĩla yĩngĩ.

¹³Io pĩna naalongola kunsiao, laaa, uMalaĩka wa kĩShekulu numũgyeleela uYosepu mundooti, nuũga, “Uuka ukasole ĩkaana nunina waakue, utalamĩle kuMĩsili, wikyale kuko sunga nukuĩle; kunsooko uHelode usĩngile kukukadũũma ĩkaana wakaulage.”

¹⁴Nuuuka nukasola ĩkaana nunina waakue muutiku, nulongola kuMĩsili,

¹⁵nuĩwikuuko sunga uHelode nukia; itĩ lutimĩligue ulukaani naalĩ lutambulue nũShekulu kumunakĩdagu, nuũga, “Kwipũna kuMĩsili nanumuĩta muana waane.”

¹⁶Paapo uHelode, pĩna nuona kĩna wakongaguaa nĩanamĩlimu aasio nutakĩkia, nutuma antu kukuaulaga ĩaana tũlũ naagoosia naaniino sunga naatĩite ĩmiaka ĩbĩli, tũlũensi muBetelehemũ numumĩmbĩ zaakue tũlũ, kwipũna intondo pĩna alĩ wikolekeelia kuanamĩlimu aasio.

¹⁷Papo lutimĩligue ulukaani naalĩ lutambulue nũYelemia munakĩdagu, nuũga,

¹⁸“Luli nalũigigua kuLama, Kĩĩlo, niombo iingĩ uLaheli nukualĩla ĩaana aakue, Sika nugomba kwipumbuligua kunsooko akutilĩ.”

¹⁹uHelode pĩna nukia, kumpumpukĩli uMalaĩka wa kĩShekulu numũgyeleela uYosepu mundooti kuMĩsili nuũga;

²⁰“Uuka, ukasole ĩkaana nunina waakue, wende kunsĩ ya ĩSilaeli, kunsooko akiile naalĩ amĩdũũmile ĩnkolo ya kaana.”

²¹Nuuuka, nukasola ĩkaana nunina waakue, nupika munsĩ ya ĩSilaeli.

²²Pĩna nũigia kĩna uAlikelao watemile mu Uyahũdi palioma Iya kishee uHelode, noopoka kwienda kuasio; nusugulua mundooti, nuenda kũGalilaya.

²³Nuenda nũkyala mukaa nyukuĩtaguaa Nazaleti; itĩ lutimĩligue naalĩ lutambulue nĩanakĩdagu, “Ukiĩtua Munazaleti.”

Matayo 3

¹Pantondo zaasio nũgyelela uYohana Mubadĩizia nwitanantia mumbuga ya Uyahũdi, nuũga,

- ²“Pelī, kunsooko uutemi wa kwigyulu wasūgamīlaa.”
- ³Uyu wayu alimutambulue numunakīdagu Yesaya, nuūga, “Luli lwa muntu lukītunta mumbuga, mīzīpīlīlī īnzīla ya kīShekulu, Gololī pijīla piakue.”
- ⁴Nduyo uYohana alutīite ntiila za maūli ma ngamīa numusipi wa ndīlī mukīino kiakue; nindia zaakue alī inkumbī nuuukī wa muuwī.
- ⁵Paapo naī kumuagana iYelusalemū nu Uyahūdi wensi, nīmatumbī miYolidani mensi,
- ⁶Naabadīizigua mumongo wiYolidani ninduyo, kunu naikūmuula īmīlandu yaa.
- ⁷Pīna nuaona īApalisayo nīAsadukayo iingī auuzīlīlīle ubadīizo, nuaīla, “Inie wīleli wa nzoka, waani umusuguīle muutalame uutaki naukīiiza?”
- ⁸Pīī gua īnkali nizījīpīlīle uupeli!
- ⁹Mulekishīga nukwitambula munkolo zaani, ‘Kutīite utata wītu, ulbūlahimu;’ luulo gua, namuīla kīna uNzua usūūmile mumagūe aya kukumūgyelelia ulbūlahimu īaana.
- ¹⁰īMpoopo yaīkaguaa pamatina mamakota. Luulo gua, ikyota liensi nasika Iyukupīaa inkali nanzīza Iyukudumulaguaa nukwitaagua mumooto.”
- ¹¹“Ine nukumubadīizagīaa kumaazī kunsooko ya upeli; īpa uzo nūjile kunūma yaane, utīite uusūūmi kwinkīla īne, sika nijīpīlīle sunga kwikenka iilaatu yaakue; uzo ukakumubadīizia kuMuau Muelu nukumooto.
- ¹²īKīpeetelo kiakue kīlīlī mumukono waakue; ukakukīpiagula sue īkīuga kiakue; ukiīka uupemba waakue mūshagī, īpa īmapuulīlo ukakumasonsa mumooto nasika ukudibaa.”
- ¹³Paapo ūYesu nupūna kūGalilaya, nuuza kūYolodani kwa kīYohana, wabadīizigue nduyo.
- ¹⁴Nuī kumugilia, nuūga, “Ine injīpīlīle mbadīizigue nunduue, nunduue wanzagaana īne.”
- ¹⁵ūYesu numushookeelia, numuīla. Īpaino naitūle iio! Kuitī yukūjīpīlīle kwitimīlia īkulukuuluu tūlū.
- ¹⁶Pīna ūYesu nubadīizigua, Īkamuī nupūna mumaazī; laaa, igyulu nalīkūnukuka, numuona uMuau wa kīNzua witima zī nkunda mumuakue;
- ¹⁷Luli kwipūna kwigyulu naluūga, “Uyu wayu Muana waane muloogua, nanumuloeligue ninduyo.”

Matayo 4

- ¹Paapo ūYesu nutualua nuMuau kumbuga, wagemue nūShetani.
- ²Nulaalīla intondo makumi manī, munsī nuutiku, pembele nukolua īnzala.

- ³uMugemani numuagaana numuila, “Kanga ue iwĩMuana wa kĩNzua, umaĩle imagũe aya matũle mapũli ma ugalĩ.”
- ⁴Nushookeelia, nuĩga; “Yandĩkue, uMuntu sika witũla muumĩ kuugalĩ udũũ, ĩpa kulukaani luensi nalukupũnaa mumulomo wa kĩNzua.”
- ⁵Paapo ũShetani numutuala kukaa nanzelu, numuĩmĩkia kunsonge ya numba ya kĩNzua,
- ⁶Numuĩla; “Kanga ue iwĩMuana wa kĩNzua, ĩgume pansĩ; kuitĩ yandĩkue; ‘Ukakukulagĩlilia ĩamalaĩka aakue,’ kangĩ, ĩkakukukenka mumĩkono yaao, uleke kĩkũmpia umugulu waako mwigyũe.”
- ⁷ũYesu numuĩla; “Yandĩkue kangĩ uleke kumugema ũShekulu Nzua waako.”
- ⁸ũShetani numutuala kangĩ kunkonko nandĩpũ zigizigi, numulagĩla uutemi tũlũ wensi wa unkũmbigyulu nuukulu waakue,
- ⁹numuĩla; “Aya tũlũ mensi nĩkakukupeela, kanga utũngame untekele.”
- ¹⁰Paapo ũYesu numuĩla; “Lenda uko Shetani! Kuitĩ yandĩkue; Umutekele ũShekulu Nzua waako, ninduyo wing'ene dũũ umutumĩle.”
- ¹¹Paapo ũShetani numuleka; ityungo liilo ĩamalaĩka naaaza naakumutumĩla.
- ¹²ũYesu pĩna nũigia kĩna uYohana watũngaguaa, nuenda kũGalilaya.
- ¹³Nulega kuNazaleti nuenda nwikyala muKapelinaũmũ pananza, munsĩ ya Zabũloni nuNaptali,
- ¹⁴itĩ lutimĩligue naalĩ lutambulue numunakĩdagu Yesaya, nuĩga,
- ¹⁵“Nsĩ ya Zabũloni nĩnsĩ ya Naptali, Nzĩla ya nanza, tyunbĩ liYolidani, Galilaya ya ndugu nazĩngĩ.
- ¹⁶ĩAntu naalĩ ikyalile mukiti. Aonaa weelu ukulu, Ndĩo naalĩ ikyalile munsĩ numumulũle wa ukiu Weelu waamĩlikĩlaa.”
- ¹⁷Kwipũna paapo ũYesu nuandia kwitanantia nukwiũga; “Pelĩ, kuitĩ uutemi wa kwigyulu wasũgamĩlaa.”
- ¹⁸Pĩna nũiumbaumba pananza ya Galilaya, nuaona antu abĩlĩ ikĩnũna, Simoni nukuĩtaguaa Petelo, nuAndelea mununũna waakue, igumĩla ijũilo munanza; kunsooko alĩ azũa-nsĩ.
- ¹⁹Nuaĩla; “Ntiafĩ, nineene nĩkakumutenda muĩ azũa-antu.”
- ²⁰ĩkamuĩ naamaleka ĩmazũilo maa, naamutiata.
- ²¹Pĩna nulega paasio, nuaona nĩĩa abĩlĩ ikĩnuna, uYakobo ũsha Zebedayo nuYohana umunũna waakue, naalĩ ĩlĩ mũpyango palumuĩ nuZebedayo utata waao, naakumazĩpĩlia ĩmazũilo maa; nuĩta.
- ²²ĩkamuĩ naamuleka ũshee nipyango naamutiata.

²³Nduyo alukupilimaa muGalilaya yensi, nwimania mumasūnagogi maao nukwitanantia iMpola naNziiza za utemi, nukwikamia uuluile wensi nīmaulemua mensi muantu.

²⁴Nulukūmo luakue nalukūmuuka mūSilia yensi, naamuleetela tūlū naalī alemekigue nuuluile ninjago ningī, ĩanalīsīmuī, ĩaguankolo niakiigyandi, nuakamia.

²⁵Namamutiata maūmbī makulu ma kūGalilaya, nīma kuDekapoli, nīma kūYelusalemū nīma kuUyahūdi, nukwityumbī liYolidani.

Matayo 5

¹Pīna numaona ĩmaūmbī, nunankīla munkonko; nwikyalansa, ĩamaningua aakue naamuagaana.

²Numūmuula umulomo waakue, nuamania, nuūga;

³“akembetue ĩatūka a nkolo; kuitī uutemi wa kwigyulu ingī waao.

⁴Akembetue naakola usungu; kuitī ĩaasio ikipumbuligua.

⁵Akembetue naapolo; kuitī ĩaasio ĩkakumīsaala ĩnsī.

⁶Akembetue naakola nzala nīnoota kukulukuulu; kuitī ĩaasio ĩkakikyuta.

⁷Akembetue naakola kīnishungu; kuitī ĩaasio ikionelua kīnishungu.

⁸Akembetue naeelu munkolo; kuitī ĩaasio ĩkakumuona uNzua.

⁹Akembetue naakuleetaa ĩmatiliga; kuitī ĩaasio ikiītua aana a kīNzua.

¹⁰Akembetue naakuagagiguaa kunsooko ya kulukuulu; kuitī uutemi wa kwigyulu ingī waao.”

¹¹Muakembetue pīna ĩkakumutukīla nukukumuagia nukukumutambula uubī wensi kuulongo, kunsooko yaane.

¹²Lumbī nukwilumbīlia; kuitī ĩkīpeegua kiani ĩngī kīkulu kwigyulu; kuitī iio aliaaagilie ĩanakīdagu naalī amutongelīle.

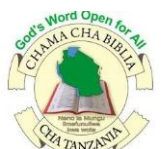
¹³“Inie mwīmulenge wa muna nsī; kanga umulenge usuuke ukilungīlua yaani? Sika wijīpīle kakīntu, isiititūla kwīitūa kunzi nukūtilangīlua nīantu.

¹⁴Inie mwīweelu wa unkūmbigyulu. Kaa niīlī munkonko sika ĩsūūmile kwipisigua.

¹⁵ĪAntu sika akusonsagiaa ĩntala nukwīīkīla munsī ityooto, ĩpa pauīko wa ntala; yukuamīlīkīlaa tūlū ensi naakoolī munumba.

¹⁶Iio-iioo uweelu waani weelie ntongela ya antu, aone uutendi waani nauuza, amukulie uTata waani nwa kwigyulu.”

¹⁷“Mulekishīga kīna alī nijile kukuwoonoona uUlagīlio ninkaani za Anakīdagu; Sika alī nijile kwioonoona, ĩpa kwikamīnkīlia.

18Tai namuñila; ‘Sunga igyulu nñsĩ pña zijililega, koolua kamuĩ katia kalutonua kamuĩ sika kikileegigua muUlagĩlio sunga tũlũ zensi zikondeeligue.

19Wensi gua, kanga wagoonone kalagĩlio kamuĩ muipi napiniino, nukukuamania ĩantu iio, ukiĩtua muniino kwikĩla tũlũ muutemi wa kwigyulu; ĩpa wensi nukupitenda nukukupimania, nuasio ukiĩtua mukulu muutemi wa kwigyulu.

20Namuñila; Kanga ĩkulukuuluu yaani ĩlekikĩlikĩla ĩkulukuuluu ya alangi nĩApalisayo, sika mukiingĩla kainiino muutemi wa kwigyulu.”

21“Mũigilie ĩanakalĩ naalĩ aĩlue; ‘Ulekiulaga; wensi nukiulaga, yumũjĩpĩle ulamulua.’

22Ĩne gua, namuñila. Wensi nukumutakĩlaa umunũna waakue yumũjĩpĩle ulamulua. Nukumushoonelagia umunũna waakwe yumũjĩpĩle watualue kwilindi; numuntu wensi kanga wamumele, yumũjĩpĩle ĩGehena, ya mooto.

23Iio gua, kanga ĩwipũnia imasongelio maako paupolelio, nukunu wijuke kĩna umunũna waako, utĩte gyũndo kumuako,

24leka paapo imasongelio maako pawitekelo, lenda ukamantane tangua numunũna waako, paapo ushooke upũnie imasongelio maako.

25Kamantananga numulugu waako pña mwĩensi munzĩla, umulugu waleke kukuĩka mumĩkono ya mulamuli, numulamuli wakuĩke mumĩkono ya mulindĩla-kĩtũngo ugumĩlue mukĩtũngo.

26Tai nakuñila, Sikukipũna muasio sunga ukalĩpe ĩkasenti ĩka mumalĩlio.”

27“Mũigilie kĩna alĩ itambulue; ‘Mulekigololia.’

28Ĩne gua, namuñila. Wensi nukumulaaa umukĩma kuuawa, paapo wagololagia ninduyo munkolo yaakue.

29Kanga ĩliiso liako Iya kĩgoosia ĩkutimulie, ulĩkuule, ulĩtaage kulĩ ninduue; iiza nangũlũ ulimĩlie ĩkatũmpĩ kaako kamuĩ, kwikĩla umuĩlĩ waako wensi utaague muGehena.

30Kanga umukono waako wa kĩgoosia ukutimulie uudumule, uutaage kulĩ ninduue; iiza nangũlũ ulimĩlie ĩkatũmpĩ kaako kamuĩ, kwikĩla umuĩlĩ waako wensi utaague muGehena.

31Kangĩ alĩ itambulue. Nukakumuleka umusungu waakue, wamupeele ĩkieti kya wĩleki.

32Ĩne gua, namuñila. Wensi kanga wamuleke umusungu waakue, isiitĩla kunsooko ya usambo, ukumutendaa mugololia; numuntu wensi kanga wamutoole umusungu namulekue, wagololagaaa.”

33“Kangĩ mũigilie kĩna ĩanakalĩ alĩ aĩlue. Ulekilapa kuulongo, ĩpa upikĩlie kwa kĩShekulu uulapi waako.

- ³⁴Īne gua, namuĩla. Ulekiiila ityunu kainiino; sunga kwilapĩla igyulu, kuitĩ liĩlo tyengu lya kĩtemi lya kĩNzua;
- ³⁵katia kwilapĩla ĩnsĩ, kuitĩ muumo uĩko wa mĩgulu yaakue; katia kũYelusalemũ, kuitĩ ĩo kaa ya mutemi namukulu.
- ³⁶Katia ulekiiilĩla ityunu ityũe liako, kuitĩ sikusũũmile kwitenda tyũmbĩ lĩmuĩ litũle lielu katia liilu.
- ³⁷Utambuli waani utũle eeze yĩ eeze, zũi yĩ zũi; nazĩkĩongeela kuizi zukupũnaa kumubĩ.”
- ³⁸“Mũigilie kĩna alĩ itambulue. Liiso kuliiso, liino kuliino
- ³⁹Īne gua, namuĩla. Muleke kĩkunguma numuntu namubĩ; ĩpa nuasio kanga wakukue lupĩ kuluakasa lwa kĩgoosia, umupĩlulĩlie nuluua.
- ⁴⁰Nusiiile kukukusokia nukwishola ĩntiila yaako, umulekele numunkũmbĩ.
- ⁴¹Nuasio nukakukukankanĩka wende maili ĩmuĩ, lenda ninduyo zibĩlĩ.
- ⁴²Nukukulompa umupeele. nusiile kwilĩa mpaa kumuako, uleke kumũima.”
- ⁴³“Mũigilie kĩna alĩ itambulue, ‘Ukakuumuloogua umunakaa waako, nukukumusuukĩlua umulugu waako.’
- ⁴⁴Īne gua, namuĩla; Alooguĩ ĩalugu aani, alompeelĩ naakumuagagiaa,
- ⁴⁵koona mutũle aana a kĩTata waani nwa kwigyulu; kuitĩ ukuatuĩlagiaa ĩmpasu yaakue ĩabĩ nĩnaaaza, nukukuakuĩlia ĩmbũla ĩanakulukuuluu nĩnasika akulukuuluu.
- ⁴⁶Kanga ĩmualogilue naamuloogilue, mutĩite kĩpeegua kĩ? Sunga ĩasangulia-koodi sika iio akutendaane?
- ⁴⁷Kanga ĩmukuaũgia ĩanũna aani udũũ, mutendile yaani namuakĩlĩkĩlĩlie? Sunga ĩandugu nazĩngĩ sika iio akutendaane?
- ⁴⁸Iio gua muĩ akamĩnkĩlũ niniinie zĩ uTata waani nwa kwigyulu namukamĩnkĩlũ.”

Matayo 6

- ¹“Īkendegeelĩ, mulekitenda uuza waani ntongela ya antu, koona muonue ndĩo; kanga yĩ yoi, muagila kakĩpeegua kwa kĩTata waani nwa kwigyulu.
- ²Luulo gua, pĩna wipũnia ĩshongelio, ulekikua idyede ntongela yaako, kĩna ĩanamampĩlu akutenda mumasũnagogi numunzĩla koona akũmuukigue nĩantu. Tai namuĩla. aligilie ĩkĩpeegua kiao.
- ³“Ue gua, pĩna wipũnia ĩshongelio, umukono waako wa kĩkĩma ulekimana umukono waako wa kĩgoosia kĩna witenda;
- ⁴ĩshongelio lyako kukĩmpisĩ-mpisĩ, nuTata waako nukuonaa kukĩmpisĩ-mpisĩ ukakukushokeelia.”

- ⁵“Pīna mwilompa, mulekitūla zī anamampīlu; kunsooko aloe kwilompa nukwiīmīka mumasūnagogi numumīsambī ya nzīla, koona aonue nīantu. Tai namuīla. Aligilie ikīpeegua kiao.
- ⁶Ue gua, pīna wilompa, ingīla, kīla kumbele; pīna wigyalīla uluīgī, ulompe kwa kīTata waako nwa mukīmpisī-mpisī, nuTata waako nukuonaa mukīmpisī-mpisī ukakukushookeelia.
- ⁷Pīna mwilompa, muleke kītalitantīla kīna ĩa ndugu nazīngī; kuitī akusīngaa ikiiiigua kunsooko ya nkaani zaa naningī.
- ⁸Muleke kīpiana nīndīo, kuitī uTata waani umanile namuasilīlue kanga ĩmwikaalī mumulompe.”
- ⁹Luulo gua, inie lompī itī; “Tata wītu nukoolī kwigyulu, ĩLiina liako lieligue.
- ¹⁰uUtemi waako uuze, uUlooa waako utendue muna nsī kīna kwigyulu.
- ¹¹Ukupeelee india zītu za nantende;
- ¹²Ukuleegelia ĩmīlandu yītu, kīna ndiishie kualeegelia naakutimulīle,
- ¹³Uleke kukutuala muugemua, ĩpa ukugūne kumubī, Kunsooko uutemi ningūlū nuukulu ingī waako sunga ĩkalī nakalī. Amini.
- ¹⁴“Kunsooko kanga mualekele ĩantu uutimu waa, uTata waani nwa kwigyulu ukakumuleegelia inie uutimu.
- ¹⁵Īpa kanga musiiite kualekela ĩantu uutimu waa, sunga uTata waani sikukakumulekela iinie uutimu waani.”
- ¹⁶“Pīna mulaalīle gua, mulekishuununala zī anamampīlu, kuitī akoonoonaa uusiu waa itī igyelele kuantu kīna alaālīle. Tai namuīla. Aligilie ikīpeegua kiao.
- ¹⁷Īpa ue pīna ulaalīle, wīpake makūta kwityūe, woogie nuusiu;
- ¹⁸itī uleke kigyelela ntongela ya antu kīna ulaalīle, ĩpa ntongela ya kīTata waako nwa mukīmpisī-mpisī; nuTata waako nukuonaa mukīmpisī-mpisī, ukakukushookelia.”
- ¹⁹“Muleke kīkīlīa ikīuto muna nsī, impekūni nuūlū pīna yukoonoonaa, nīiii akutiaa nukwīia.
- ²⁰Īpa kīkīlī ikīuto kwigyulu, kuasio impekūnī nuūlū sika ukoonoonaa, nīiii sika akutiaa nukwīia.
- ²¹Kuitī pīna ikīuto kiako kīlī, nīnkolo yaako ikitūla yīpaapo.”
- ²²“Īntala ya muīlī ingī liiso. Kanga ĩliiso liako lī lielu, umuīlī waako wensi ukitūla nuweelu.
- ²³Īpa ĩliiso liako kanga lī lyema, umuīlī waako wensi ukitūla nuwiilu. Luulo gua, uweelu nawīlī munsī yaako kanga wī wiilu, ukitūla wiilu ukulu!”

24“Kutili nusũmile kukuatumila ishekulu abili. Kuiti ukakumusuukilua uyu nukukumuloogua uyu, katia ukikamantana ninduuyu nukukumumela uyu. Sika musũmile kukumutumila uNzua nimamona.

25“Luulo gua, namuila. Lekĩ kuukunkunalila uumĩ waani, mulie yaani katia mukope yaani; Sunga umuili waani, mwitunge yaani. Uumĩ sika ukilikililene india; numuili sika ukilikililene uwitungi?

26Zilaaĩ inoni za mukyana; Sika zukupandila katia kwiogola, katia kwiuta mūshagi, nuTata waani nwa kwigyulu ukuzilīsagiaa izo. Inie gua, sika mwāazane kwikila izo?

27Waani kumiani nukikunkunalia nusũmile kukiongelelia uulipũ waakue sunga umukono naumuĩ?

28Nuwitungi, waa kĩ kunkunalila. Sīgĩ imalua ma mumakũza, kina mikinda; sika mikitumaa kamulimo katia kwituma intiila.

29Luulo gua, namuila. Sunga uSolomoni muugolipi waakue wensi, sika ali mujialue iiza zi limuĩ lya maasio.

30Ipa malĩ uNzua ukumajialaa yoi imasanzĩ ma mumakũza namakooli nantende matotũ, numudaa namasonsua, sika ukakumujialikiane inie namwa usuili uniino?

31Luulo gua, mulekikunkunala, mwiuga. Kulie yaani, katia kukope yaani? Katia kujiale yaani?

32Kuiti izi zensi ia ndugu nazingĩ akuzidũmaa.

33Ipa udũmi tangua uutemi waakue nikulukuuluu yaakue, nindizi tũlũ zensi mukiongeeligua.

34Muleke kuzikunkunalila ĩza mudaau, kunsooko mudaau ikakikunkunalila ĩzaakue. uUbĩ wa lutondo wendile muumo mulutondo luulo.”

Matayo 7

1“Lekilamuli koono mulekilamulua.

2Kuiti uulamuli uo namukulamulaa, uuo mũjililamulilua; ningele io namukugelelelaa, iio-iioo mukigelelelua niniinie.

3Niki ukukalaaa ikapalala muliiso Iya mununa waako, numugamba naukooli muliiso liako sikukuukesagiaa?

4Katia wishũma mbii kukumuila umununa waako, ‘Ndeka nikaleegie ikapalala muliiso liako;’ kusinaga ukooli umugamba muliiso liako?

5Ue munamampĩlu, leegia tangua umugamba muliiso liako; paapo ukiona iiza kukukaleegia ikapalala muliiso Iya mununa waako.

6“Muleke kuzipeela imbua nakielu, sunga muleke kuzigumila ingũlũ inshanga zaani za lũlũ koono zileke kuzitilangila kumigulu yao, nukukumugomokeela zumulume.”

- ⁷“Lompĩ gua, mukipeegua; dũũmĩ gua, mukiona, ũgiĩ gua, mukakigyuĩlua.
- ⁸Kuitĩ wensi nukulompaa ukuanũnkulaa; nduyo nukudũũmaa ukuonaa; nduyo nukuũgagaa ukigyuĩlaguaa.
- ⁹Muntu kĩ kumiani, kanga muana waakue wamulompe ugali ukakumupeelane igyũe?
- ¹⁰Katia walompe nsiĩ, ukakumupeelane ĩnzoka?
- ¹¹Malĩ uniinie gua, namuabĩ, mumanile kukuapeela ĩaana aani ipegua naiiza, sika nangũlũne uTata waani nukoolĩ kwigyulu ukakuapeelaa naiiza naakumulompaa!”
- ¹²“Iio gua, tũlũ mensi namumasiile mutendelue nĩantu niniinie muatendele iio-iiio; kuitĩ uu wau Ulagĩlio nĩAnakĩdagu.”
- ¹³“Ingĩlĩli kumulango namupinĩ; kuitĩ umulango ingĩ mugali nĩnzĩla ngali nĩlunziĩ kuulimĩli, nĩasio naakingĩlĩlaa muasio akoolĩ iingĩ.
- ¹⁴Kuitĩ umulango ingĩ mupinĩ nĩnzĩla ĩtunĩnkĩle nĩlunziĩ kuupanga, nĩasio naakumĩonaa akoolĩ akeei.”
- ¹⁵“Īkendezeeĩ kuanakĩdagu a ulongo, naakumuagaanaa ĩkũmbile mĩkunza ya nkolo, ĩpa munkolo zaao iyĩngi naataki.
- ¹⁶Mukakualĩngĩla kunkali zaao. ĩAntu akukalaane izabiibu mwikyota Iya miigia, katia inkuu mumĩtula?
- ¹⁷“Itĩ yoi ikyota liensi naliiza lyukupĩaa inkali nanziiza, nikyota nibyĩ lyukupĩaa inkali nambĩ.
- ¹⁸ĩKyota naliiza sika ĩsũũmile kwipĩa inkali nambĩ, sunga ikyota nibyĩ kwipĩa inkali nanziiza.
- ¹⁹ĩKyota liensi nasika lyukupĩaa ĩnkali nanziiza lyukudumulaguaa nukwitaagua mumooto.
- ²⁰Kuluulo gua, kunkali zaao mukakualĩnga.”
- ²¹“Sika wensi nukumbuĩla, ‘Shekulu, Shekulu,’ nũjiliingĩla muutemi wa kwigyulu; ĩpa wayu dũũ nukuutendaa uulooa wa kĩTata waane nwa kwigyulu.
- ²²Ingĩ ijilimbuĩla palutondo luasio, ‘Shekulu, Shekulu sika alĩ kukupũnagiaane uunakĩdagu kuliina liako, nukuliina liako kwiĩnga ĩmasĩmuĩ, nukuliina liako kwitenda ĩmakula mingĩ!’
- ²³Paapo nijile kuaĩla kualĩ, ‘Sika alĩ numuĩzi ĩnie kainiino; legĩ kumuane, namukutendaa namabĩ.’”
- ²⁴“Luulo gua, tũlũ wensi nukũigagaa inkaani izi ĩzaane nukukuzitenda, ukakĩpiana numuntu nwa masala naaluzengile ĩnamba yaakue mwipyampa.
- ²⁵ĩMbũla nĩkua, ĩmaazĩ namĩlunda, ĩnzega nĩkũnka, nyĩmĩkua ĩnamba niasio; sika nĩgua, kunsooko ĩmĩkũlĩla yaakue alĩ yĩlĩ mukiania ipyampa.

²⁶Wensi nukūigagiaa inkaani izi ĩzaane, wasiite kuzitenda, ukakĩpiana numuntu nwiulu, naaluzengile ĩnumba yaakue mumunsanga.

²⁷Mbũla nĩkua, maazĩ namĩlunda, nzega nĩkũnka, nyĩmĩkua ĩnumba niasio; nĩgua, nuugui waakue alĩ ukulu.”

²⁸ũYesu pĩna nukondia kwitambula inkaani izi ĩanamulundo naakũmĩkia kuumania waakue.

²⁹Kuitĩ alukuamania zĩ mukola usũũmi, sika kĩna ĩalangi aao.

Matayo 8

¹Pĩna nutima munkonko, maũmbĩ mingĩ alĩ mamutiatile.

²Laaa, munamatana nuuza nutũngama pamuakue, nuũga, “Shekulu, kanga ĩumuloe, usũũmile kwinjelia.”

³Nunansula umukono waakue numuamba, nuũga, “Numuloe, eela!” ĩkamuĩ ĩmatana maakue nameela.

⁴ũYesu numuĩla, “Laaa, uleke kumuĩla kamuntu; ĩpa lenda wiambie kumupolia, upũnie ĩshongelio kĩna uMusa alulagĩĩlie, yĩ ukuĩli kumuao.”

⁵Pĩna ũYesu nũingĩla muKapelinaũmũ, mukulu wa ulugu numuagaana,

⁶numupeepia, nuũga, “Shekulu, umwĩtumi waane ugonile kukaa, muluĩle wigyandi, mulemue dũũ.”

⁷Numuĩla, “Nikiiiza numukamie.”

⁸uMukulu wa ulugu numushookeelia, nuũga, “Shekulu, sika nijĩpĩle ĩne ue wingĩle mwityembe liaane; ĩpa tambula ulukaani udũũ, numwĩtumi waane ukikamia.

⁹Kuitĩ nineene nĩmuntu nanĩlĩ nsĩlĩlĩ ya ulagĩĩligua, ntĩite ĩlaasi naĩlĩ nsĩlĩlĩ yaane; nukumulagĩĩlagiaa uyu, ‘Lenda,’ nuendaa; numuua, ‘Nzua,’ nuuzaa; numseese waane, ‘Tenda ĩtĩ,’ nutendaa:”

¹⁰ũYesu pĩna nũigia izi, nukulĩlua, nuaĩla naalĩ amutiatile, “Tai, namuĩla, sunga muĩSilaeli sika nalaona usuĩli naukulu kĩna uu.

¹¹Namuĩla kĩna iingĩ ikiiiza kwipũna kukĩlĩma nukumueli, ndĩo ĩkakikyalansa palumuĩ nulbũlahimu nulSaki nu Yakobo muutemi wa kwigyulu.

¹²Īpa ĩaana a kĩtemi ikitaagua mukiiti kya kunzi, paapo ikitũla kĩlĩlo nukwikelia ĩmiino.”

¹³ũYesu numuĩla umukulu wa ulugu, “Longola, yĩ kumuako kĩna usuĩlĩle.” Numwĩtumi waakue nukamia lĩlĩlo tyũngo.

¹⁴Pĩna ũYesu nupika kunumba ya kĩPetelo numuona umukuĩ wa kĩPetelo ugonile muluĩlee winsonselile.

- 15 Numuamba umukono waakue; uluile waakue naumulegela, nuuka numutumila.
- 16 Pina ni mpindi, namuleetela, anamasimu iing; numainga imasimu kulukani, nduyo nuakamia tulu naali alemue,
- 17 Koona lutimiligue ulukaani naali lutambulue numunakidagu Yesaya, nuuga, “Muene wasolile uuneketu witu, nuuluile witu waukenkile.”
- 18 uYesu pina numaona imambu mingi mamupilimikilie, nulagilia kwiputa kwityumbi.
- 19 Mulangi umu numuagaana, numuila, “Mumania, nikakukutiata tulu kuensi kina ulunzi.”
- 20 uYesu numuila, “Amulula atite imalu, ninoni za mukiania zitite itii, ipa uMuana-muntu mugila pakugonia ityue liakue.”
- 21 Numuua muamanigua aakue numuila, “Shekulu, undeke tangua nende numuike utata waane.”
- 22 Ipa uYesu numuila, “Ntiata; aleke iakiu aaike iakiu aao.”
- 23 Pina nuingila mwipyango, imanigua aakue naamutiata.
- 24 laaa kumpumpukili, nautula muzugo mukulu munanza, sunga ipyango nalikunikilua nimaingo; ipa uyo alugonile indoolo.
- 25 Naamuendeela, naamulilia, naauga, “Shekulu, kugune, kwikapila!”
- 26 Nuaila, Niki mwiooa, inie namwa usuili uniino? Paapo nuuka, numitakila inzega ninanza; naituula duu.
- 27 iAntu naakulilua, naauga, “Uyu muntu ki, sunga inzega ninanza zamugia?”
- 28 Pina nupika kwityumbi kunsu ya Agelasi, naataagana nduyo anamasimu abili, apunile paibila, agaali duu, kutili naalusumile kwikila inzila niasio.
- 29 Laaa, naakuuta naauga, “Kwimbii nindue, Muana wa kiNzua.” Wapikaa kukukuagiane pina ityungo sika lyalaaza?
- 30 Ali likooli paselu dyale lya ngulu ningi naali zidima.
- 31 iMasimu namamupeepia namauga, “Nawakuinga kutuale kuingile mwidyale lya ngulu.”
- 32 Numuila, “Lendi.” Namapuna, namingila mungulu. Kusinaga, idyale liensi lya ngulu nalitinintikila pigyilili kunanza, nazikapila mumaazi.
- 33 iAdimi naamanka, naingila mukaa, naazitanantia impola zensi sunga iza anamasimu gaa.
- 34 Kaa yensi nipuna yumusingilie uYesu; pina naamuona, namupeepia walege mukisaali kiao.

Matayo 9

- ¹Nunankĩla mwipyango, nupũũta, nupika kukaa yaakue.
- ²Paapo naamuleetela muluĩle wigyandi, ugonile muulĩlĩ. ũYesu pĩna nuona uusuĩli waao, numuĩla umukiigyandi, Kamia nkolo muanuane; “ĩmĩlandu yaako yalegagiguaa.”
- ³Paapo tyũmpĩ Iya alangi naĩ kĩtambuĩla eene kuene, “Uyu witukĩla uNzua!”
- ⁴Yesu pĩna numana ĩmasĩigo maa, nuũga, “Nĩkĩ mwishĩga namabĩĩ munkolo zaani.?”
- ⁵Yaani naipeelũ, kwiũga, ‘ĩMĩlandu yaako yalegagiguaa,’ katia kwiũga, ‘Uuka, longola.’
- ⁶Ĩpa mumane gua, kĩna uMuana muntu utĩite usũũmi muna nsĩ kwileegelania ĩmĩlandu.” Paapo numuĩla umukiigyandi, “Uuka, ĩtuĩke ulĩlĩ waako, wende kumuako.”
- ⁷Nuuuka, nulongola kunumba yaakue.
- ⁸ĩMaũmbĩ pĩna namaona naoopoka, naamukulia uNzua naalĩ waapĩile ĩantu usũũmi kĩna uu.
- ⁹ũYesu pĩna nulega kuasio, numuona muntu wikyalansile panumba ya usangulĩlio wa koodi, nukuĩtaguaa Matayo; numuĩla, “Ntiata.” Nuuka, numutiata.
- ¹⁰Pĩna nwikyalansa pandia munumba, naaaza asangulia-koodi nĩanamĩlandu iingĩ, naikyalansa ensi nũYesu nĩamanigua aakue.
- ¹¹ĩApalisayo pĩna naona, naaĩla ĩamanigua aakue. Nĩkĩ umumania wani wilĩa palumuĩ nĩasangulia-koodi nĩanamĩlandu.
- ¹²ũYesu pĩna nũigia, nuũga, “Naapanga sika akusiiaa kamukilĩki, ĩpa naaluĩle.
- ¹³Longolĩ mwĩmanie ĩndogolelio ya nkaani izi, ‘Nsiilie kĩnishungu, sika mapolia.’ Kuitĩ sika nijile kukuĩta ĩakola kulukuuluu, ĩpa ĩanamĩlandu.”
- ¹⁴Paapo naaza ĩamanigua a kĩYohana, naaũga. Nĩkĩ ishie nĩApalisayo kukulaalĩlaa, ĩpa ĩamanigua aako sika akulaalĩlaa?
- ¹⁵ũYesu nuaĩla, “Naaanue kuwĩnga ishũũma mbii kwishuukua pĩna umutooli yĩensi ndĩo. ĩpa intondo zijiliiiza pĩna ijilileegeligua umutooli; paapo ijililaalĩla.
- ¹⁶Kutilĩ nunumuĩ nukutũmĩlaa ĩkĩtaaso nakĩpia muntiila nankulukulu, kuitĩ kiaso kĩkimomoola ĩntiila nankulukulu, nuluandala lutũla lugalĩ.
- ¹⁷Kutilĩ nunumuĩ nukutaagĩla umubinio namupia mũyĩndĩ ya ndilĩ naikulukulu. Kanga uĩkĩlue, iyĩndĩ ya ndilĩ ikitanduka numubinio wiiĩka, niyĩndĩ ya ndilĩ iononeka. ĩpa umubinio namupia utaagĩlue mũyĩndĩ naipia, tũlũ naibĩlĩ ikendegeelue.”
- ¹⁸Pĩna alĩ witambula izi, nuuza jũmbe, nutũngama pamuakue, nuũga, “uMunanso waane wakia ino. ĩpa nzuu uĩke umukono waako mumuakue, ukipangata.”

- ¹⁹ũYesu nuuuka, numutiata palumuĩ nĩamanigua aakue.
- ²⁰Laaa, ityungo liilo musungu naalutĩite uluĩle wa kupũnia ĩmĩgali kumiaka kyumi nĩbĩlĩ, nupũna kunũma, nuuza nulĩamba ishogolo lya ntiila yakue.
- ²¹Kuitĩ alusĩigile munkolo yaakue; “Kanga mambe udũũ ĩntiila yaakue nikiakama.”
- ²²ũYesu nupĩluka, numuona, numuĩla, “Kamia nkolo muanuane, uusuĩli waako wakukamagaa.” Numusungu nukamia lĩilo tyũngo.
- ²³ũYesu nupika kunumba ya kijũmbe, nuona akuambuutu niyũmbĩ naalĩ ilĩla ĩsuuka.
- ²⁴Nuaĩla, “Legĩ, kunsooko umunanso sikukiile, ĩpa ugonile ndoolo udũũ.” Naamusekokia.
- ²⁵Pĩna iyũmbĩ nalĩpũnigua, nũingĩla, numũtyapa umukono; umunanso nuuuka.
- ²⁶iMpola izi nazishapatĩla munsĩ niasio yensi.
- ²⁷ũYesu pĩna nulega kuasio, apokũ abĩlĩ naamutiata, naĩtunta, naaũga, “Kukolelue kĩnishungu, Muana wa kĩDaudi!”
- ²⁸Pĩna nũingĩla munumba, ĩapokũ naamuagaana; ũYesu nuaĩla, “Musuĩlĩlene kĩna nsũũmile kwitende itĩ? Naamuĩla, ‘Eeze, Shekulu.’”
- ²⁹Paapo nuaapaatia ĩmiiso maa, nuũga, “Kũlika Iya usuĩli waani mutendelue.”
- ³⁰ĩmiiso maao namalaĩlia; nũYesu nuakononteelia nuũga, “Keendegeelĩ, kaumuĩ walekimana.”
- ³¹Paapo naapũna, naasapatĩlia ulukũmo luakue munsĩ niasio yensi
- ³²Pĩna alĩ ilega, paapo naamuleetela munakĩmũũmĩ kangĩ munalĩsĩĩmuĩ.
- ³³Nĩlĩsĩĩmuĩ pĩna nalĩingua, umunakĩmũũmĩ nutambula. ĩMaũmbĩ namakulĩlua, namaũga; “Sika yalakigyelela itĩ kainiino muna ĩSilaeli.”
- ³⁴Paapo ĩApalisayo naaũga, “Kungũlũ za mukulu wa masĩĩmuĩ ukumaĩnga ĩmasĩĩmuĩ.”
- ³⁵NũYesu alĩ wipilima mukaa zensi numũishaalĩ, nwimania mumasũnagogi maa, nukwitanantia iMpola na Nziiiza za utemi, nukwikamia uuluĩle wensi nuuneketũ wensi.
- ³⁶Pĩna numaona ĩmaũmbĩ, nuaonela kĩsuusu, kunsooko alĩ akukoekagaa nukwipalansana zĩ nkolo nangila kamudĩmi.
- ³⁷Paapo nuaĩla ĩamanigua aakue ĩMaogola mingĩ, ĩpa ĩanamulĩmo akeei;
- ³⁸Luulo gua, mumulompe ũShekulu wa maogola waatume ĩanamulĩmo muuogoli waakue.

Matayo 10

- ¹Nuñita ñamanigua akue naikyumi naabĩli, nuapeela usũumi mumasĩmuĩ amaĩnge nukwikamia mauũle mensi nuuneketũ wensi.
- ²Nĩmiina ma atumua naikyumi naabĩli ntaaya. Nwa muandio Simoni nukuĩtanguaa Petelo nuAndelea umunũna waakue, nuYakobo sha Zebedayo nuYohana umunũna waakue;
- ³Pilipo nuBalitolomayo, Tomaso nuMatayo musangulia-koodi, Yakobo ũsha Alpayo nuTadayo,
- ⁴Simoni Mukananayo nũYuda nwa kuIsikaliote naalumusakilie.
- ⁵Ĩa naalĩ ikyumi naabĩli ũYesu nuatuma, nualagĩlia nuũga, “Mulekienda munzĩla ya ndugu nazĩngĩ, sunga mulekiingĩla mukaa yensi nya Asamalia;
- ⁶taazu muende kunkolo nazalimĩliĩle za numba ya ĩSilaeli.
- ⁷Pĩna mwigenda, tanantiĩ, ĩmwiũga. uUtemi wa kwigyulu wasũgamĩlaa.
- ⁸Kamiĩ ĩaluũle, iiukiĩ ĩakiu, eeliĩ ĩanamatana, ĩngĩ ĩmasĩmuĩ; muapeegue nakanda, pũniĩ nakanda.
- ⁹Mulekishola zahabũ katia mapeesa, katia mpiia mumisipi yani,
- ¹⁰Sunga mpĩnda ya musĩnzo katia mĩnkũmbĩ ĩbĩli, sunga ilaatu katia nkome; kunsooko umunamulĩmo wijĩpĩle kwipeegua india zaakue.
- ¹¹Numukaa yensi katia kĩsaalĩ kiensi namukakukiingĩla mudũũmĩ waani muasio namusanigue, mũkyale pamuakue sunga pĩna mukilega.
- ¹²Pĩna mũingĩla munumba, ũgiĩ,
- ¹³nĩnumba kanga ijĩpĩle, matiliga maani mĩ muasio; malĩ ĩsikijĩpĩle, matiliga maani mamushookele.
- ¹⁴Wensi kanga wasiite kumusũgamĩlia katia kukuzitegeela inkani zaani, pĩna mwapũna munumba katia kaa niasio, lukũnũntĩ ulunkundĩ lwa mĩgulu yaani.
- ¹⁵Tai namuũila, ikitũla itontũ ĩnsĩ ya Sodomũ nĩGomola kwigigimĩlia palutondo lwa ulamulua kwikĩla ĩkaa niasio.
- ¹⁶“Laaĩ, ĩne namutuma zĩ nkolo pakatĩ ya iyĩngi; luulo gua, muĩ asugũ zĩ nzoka; muĩ muagila kautiulia zĩ nkunda.
- ¹⁷Ĩsukukĩ nĩantu; kuitĩ ĩkakumutuala kumalindĩ, numumasũnagogi mao ĩkakumukua;
- ¹⁸Mukitua lua paakulu nĩatemi kunsooko yaane, utũle ukuĩli kumiao nukundugu nazĩngĩ.
- ¹⁹Ĩpa pĩna ĩkakumutuala, mulekipinda-pinda mutambule yaani, kunsooko lĩlo tyũngo mukipeegua namukakuzitambula.
- ²⁰Kuitĩ sikaka niinie namwitambula, ingĩ uMuau wa kĩTata waani, uuyo witambula munsĩ yaani.

- ²¹Munūna ukakumusakia umunūna waakue waulague, io-iioo nūshee numuana, nāana ikakuauukīla īaleli nukukuaulaga.
- ²²Mukitūlishuukīlua niantu tulu kunsooko ya liina liane. uNuasio gua nwakugigimīlia sunga īmpelo, uuzo ukigūnīka.
- ²³Pīna ikakumuīnga mukaa īī talamīlī yīngī. Tai namuīla. Sika mukakuzimala ikaa za īSilaeli sunga waaze uMuana-muntu.
- ²⁴“uMumanigua sikukumukīlīkīlāa umumania waakue, numusese sikukumukīlīkīlāa ūshekulu waakue.
- ²⁵Yendile muumo kumumanigua kūtūla zī umumania waakue, numusese kūtūla zī ūshekulu waakue. Malīī īamuītile umukola numba Belizebuli, sika nangūlūne īaasio a munumba yaakue.
- ²⁶“Luulo gua, muleke kīoopooka, kuitī kutilī nalukūnīkīle nasika lūjilikūnukulua; katia nalupisigue nasika lūjililīngua.
- ²⁷Nanukumuīla inie muwiilu, lutambulī muweelu; nīnamukupuepuelagaa kukīmpisī-mpisī; lutanantīī kumatembe.
- ²⁸Muleke kīoopooka naakuulagaa umuīlī, nasika asūūmile kukumūlaga īnkolo; taazu mumoopoke nusūūmile kwioonona īnkolo numuīlī gaa muGehena.
- ²⁹Pishamamba pibīlī, sika pyukugulagiguaa kusenti īmuīne? Sunga nakamuī sika kakuguaa pansī īsikumanile uTata waani.
- ³⁰Īpa inie, sunga īmatūmbī ma matūe maani maaligue mensi.
- ³¹Luulo gua, mulekioopoka; inie mwa ngele nkakū kwikīla ipinoni pingī.
- ³²Luulo gua, tūlū wensi nukinkūmuula ntongela ya antu, nineene nīkakumukūmuula ntongela ya kīTata waane nuīlī kwigyulu.
- ³³Wensi nukinkaana ntongela ya antu, nineene nīkakumukaana ntongela ya kīTata waane nuīlī kwigyulu.
- ³⁴“Mulekishīga kīna nijile kwileeta matiliga muna nsī. Sika nijile kwileeta īmatiliga, īpa iyūmba.
- ³⁵Kuitī nijile kwikinīla muntu nūshee, munanso nunina, mukuīlīmīla numukuī,
- ³⁶nīalugu a muntu ingī aao īa munumba yaakue.
- ³⁷Numuloilue ūshee katia unina kwikīla īne, sika winjīpīle; numuloilue umuana namugoosia katia namukīīma kwikīla īne sika winjīpīle.
- ³⁸Nduzo nasikukukenkaa umusalaba waakue nukwintianta, sika winjīpīle.
- ³⁹Nukuligagiaa uuumī waakue ukakuulimīlia, nduyo nukuulimīlagiaa uuumī wakue kunsooko yaane, ukakuuligia.

⁴⁰“Nukumuanũnkulaa inie, ukunanũnkulaa uneene; nduzo nukunanũnkulaa ñe, ukumuanũnkulaa naaluntumile.

⁴¹Nukumuanũnkulaa umunakĩdagu kunsooko munakĩdagu, ukiligia ãkĩpeegua kya munakĩdagu; nduyo nukumuanũnkulaa umunakulukuuluu kunsooko munakulukuuluu, ukiligia ãkĩpeegua kya munakulukuuluu.

⁴²Wensi kanga wamupeele umuĩ wa ãa naaniino sunga ãkĩĩko kya maazĩ namapolo kunsooko mumanigua, tai namuĩla, sikukilimĩlia kainiino ãkĩpeegua kiakue.”

Matayo 11

¹ũYesu pĩna nukondia kukualagĩlia ãamanigua aakue naikyumi naabĩli, nulega kuasio nuenda kwimania nukwitanantia mukaa zaao.

²uYohana pĩna nũigia mukĩtũngo impola za utendi wa kĩKilisito, nuatuma ãmanigua aakue kukumukolia,

³“Ue uuene nwijile, katia kumutũngĩle wĩngĩ.”

⁴ũYesu nushookeelia, nuaĩla, “Lendĩ mumuĩle uYohana namukuziigia nukukuziona,

⁵ãapokũ iona, ãanaketele igenda, ãanamatana ieligua, ãanakĩlĩmba iigia, ãakiu iiiiukigua, nĩatũka itanantĩligua iMpola naNziiza.

⁶Mukembetue unuasio nasika mukũmpigie kunsooko yaane.”

⁷Pĩna naalongola, nuandia ũYesu kukumaĩla ãmaũmbĩ impola za kĩYohana, “Alĩ muendile kumbuga kwilaaa yaani? lunangi nalwishũngũsigua nĩnzegane?

⁸ĩpa alĩ muendĩle yaani? kukumuona muntu nujialile intiila nantakatane? Laaĩ gua naakujialaa intiila nantakata akoolĩ munumba za atemi.

⁹ĩpa alĩ muendĩle yaani? kukumuona munakĩdagune. Eeze, namuĩla, namukulu kwikĩla umunakĩdagu.

¹⁰Kuitĩ uyu wayu naalĩ muandĩkĩlue, ‘Laaa, namutuma umutumua waane ntongela ya usiu waako, nukijĩpĩlia ãnzĩla yaako ntongela yaako.’”

¹¹“Tai, namuĩla, Sika alĩ walakigyela kaumuĩ muwĩleli wa asungu namukulu kwikĩla uYohana Mubadĩzia; ãpa namuniino muutemi wa kwigyulu ingĩ mukulu kwikĩla uyo.

¹²Kwipũma intondo za kĩYohana mubadĩzia sunga nantende uutemi wa kwigyulu ukuuza kumakanambalũ, nĩanamakanambalũ akuusolaa kungũlũ.

¹³Kuitĩ ãAnakĩdagu ensi nuUlagĩlio alĩ ipũnilie unakĩdagu naukinĩla pantondo za kĩYohana.

¹⁴Malĩ ãmusiile kwigomba, uyo ingĩ Elia nũjiliiiza.

¹⁵Nutiite ãakutuĩ nũigie.”

¹⁶“Nuupianikĩlie niyaani uwĩleli uu? Wĩpianile zĩ ang'inia naikyalansile pigyulaanĩlo naakuĩta ĩĩa,

¹⁷naiũga, ‘Aza kukumukuĩla inie impembe ĩpa sika mwaina; aza kukomilie ĩsuuka ĩpa sika mwalĩla.’

¹⁸Kuitĩ uYohana alũjile, sika alukulĩaa katia kwikopa; ĩantu naaũga, ‘Munalĩsĩmuĩ.’

¹⁹uMuana-muntu alũjile, nwiĩa nukwikopa, naaũga, ‘Laaĩ, mulakũ uyu, kangĩ mukopekia mubinio, musuamua wa asangulia-koodi nĩanamĩlandu! Nĩmasala migyelĩle kĩna makulukuuluu kuutendi waakue.’”

²⁰Paapo nuandia kukuzitakĩla ikaa muna ĩmakula maakue namingĩ alĩ makutendekaa, kunsooko sika alĩ apelile,

²¹“Ukĩa kumuako Kolazini! ukĩa kumuako Betisaida! Kuitĩ kanga ĩmakula naalĩ matendekile kumiani kanga ĩalĩ matendekile kuTilo nĩSidoni, alĩ ijilee apelile kalĩ, ĩkĩtũnga imbuela nukukĩsemuĩla ĩmaũ.

²²Īpa namuĩla, ikitũla itontũ kuTilo nĩ Sidoni kwigigimĩlia palutondo lwa ulamulua kwikĩla kumiani.

²³Ninduue Kapelinaũmũ, ukinansuluane sunga kwigyulu? Ukitimigua sunga kuulungu. Kuitĩ kanga ĩmakula naalĩ matendekile kumuako ĩalĩ matendekile kuSodomũ, ĩkaa ĩkoolĩ sunga nantende.

²⁴Īpa namuĩla, ikitũla intontũ kunsĩ ya Sodomũ kwigigimĩlia kwikĩla ue palutondo lwa ulamulua.”

²⁵ĩTyungo liasio ũYesu nushookeelia, nuũga, “Nakusongelia, Tata, Shekulu wigyulu nĩnsĩ, kunsooko waapisĩle izi ĩanamasala nusugũ nuakũnukuĩla ĩaana naatakata.

²⁶Eeze Tata, kuitĩ iio alĩ iloelĩlie ntongela yaako.”

²⁷“Tũlũ yensi napĩlue nuTata waane; kutilĩ numulĩngile uMuana, isiititũla uTata; kangĩ kutilĩ numulĩngile uTata, isiititũla uMuana, nnuasio wensi uMuana nusiiile kukumukũnukũĩla.

²⁸Nzuĩ kumuane tũlũ ensi namukatĩle nĩnamuaũnue nĩmĩligo, nineene nĩkakumusũũpĩlia.

²⁹Egaalĩ umuango waane, ĩmaniĩ kumuane, kuitĩ ĩne numupolo, nĩnkolo yaane ĩniinupilie, niniinie mukiligia uusũũpio munkolo zaani.

³⁰Kuitĩ umuango waane muuza, numuligo waane mupepee.”

Matayo 12

¹Pantondo zaasio ũYesu nukĩlĩla mumĩgunda palutondo lwa wikyali; ĩamanigua aakue naakolua nzala, naandia kũpikisa, upikisua naalĩa.

- ²ĪApalisayo pīna naaaona, naamuñila, “Laaa kati, Īamanigua aako aitenda nasika ijīpñile palutondo lwa wikyali.”
- ³Nuañila, “Sika alī musomilene kīna uDaudi alutendile, pīna alī mukolue ĩnzala, nñnaalñensi nduyo;
- ⁴kīna alī wingñile munumba ya kīNzua numalia ĩmapūli naalī mīkūmbīkīlo kwa kīNzua, naalī mūiko kwilñigua ninduyo nñnaalī ĩensi, isiititūla ĩapolia udū.
- ⁵Kangī sika alī musomilene muUlagñilio, kīna pantondo za wikyali ĩapolia muNumba ya kīNzua akoononeelagīaa lutondo lwa wikyali, sika naatimula.?
- ⁶Namuñila gua kīna, ukoolī ĩpa namukulu kwikīla ĩNumba ya kīNzua.
- ⁷Kanga ĩalī mulñgile ĩndogolelio ya nkaani izi, ‘Nishiia kñnishungu sika pyolia,’ sika aza mñjile kualamula nasika atimuñle.
- ⁸Kuitī uMuana-muntu ingī shekulu wa lutondo lwa wikyali.”
- ⁹Nulega kuasio, nñingīla mūshñnagogi liao.
- ¹⁰Alukoolī muntu wa mukono mulema, naamukolia, naaūga, “Mūikone kwikamia palutondo lwa wikyali? Koonaa amusokie.”
- ¹¹Paapo nuañila, “Muntu kī kumiani kanga ĩtūñte ĩnkolo ĩmuñ ĩguñle mūlyñndī palutondo lwa wikyali, wasiite kukumñambane nukukumñleegīa?
- ¹²ĪTyūmbī lya muntu ingī kyakū kwikīla ĩnkolo! Luulo gua kutilī kamūiko kwitenda naiiza palutondo lwa wikyali.”
- ¹³Paapo numuñila umuntu nuasio, “Golola umukono waako!” Nuugolola, naukamigua, naulñganñila numuua.
- ¹⁴Paapo ĩApalisayo naapñna naamukomelia ĩkialo amuulage kunzīla kī.
- ¹⁵ūYesu pīna nulñga izi, nulega kuasio. Iingī naamutiata, nuakamia tūlū ensi,
- ¹⁶nualagñilia aleke kukumukūmuula;
- ¹⁷koonaa lutimñiligue ulukaani naalī lutambulue numunakīdagu Yesaya, ya kīna,
- ¹⁸“Laaa, umwñtumi waane nanumusaaguñle, Muloogua waane; nkolo yaane yukuloeelagīgūaa nduyo. nīkakumuñkīla uMuau waane mumuakue, Nduyo ukakuzitanantñlia indugu nazñngī ĩkulukuuluu.
- ¹⁹Sikukikungumia katia sikukakñtunta; Tilī nunumuñ nukiiigīa ululi luakue munzīla.
- ²⁰Sikukakuluñna ulutinde nalunūkñkile, Katia sikukakukñdibia ĩkñtinde nakitūunkia ĩliuki Sunga pīna ukileeta ĩkulukuuluu ĩdule.
- ²¹Numuliina liakue indugu nazñngī zikilaañila.”
- ²²Paapo naamuleetela mupokū, munalisññmuñ, kangī ukñmūñmi; numukamia; numunakñmūñmi nuasio nñitambula nukwiona.

- ²³uMulundo wensi naukulilua, naaũga, “Uyu sika wayune muana wa kīDaudi?”
- ²⁴Īpa ĩApalisayo pīna naiigia, naaũga, “Uu usũũmi wa kīBelizebuli udũũ umukulu wa masĩĩmuĩ, umuntu uyu wiĩnga ĩmasĩĩmuĩ.”
- ²⁵ũYesu pīna numana ĩmasĩĩgo maa, nuaĩla, “Utemi wensi kanga wĩĩ kīpũka nkaani uweene, ukupalansanaa. Nĩkaa yensi katia numba, kanga yĩĩ kīpũka nkaani ĩnene, sika ikiĩĩmĩka.
- ²⁶Kanga ũShetani wamuĩnge ũShetani, ukīpũka nkaani umuene! Aĩpa uutemi waakue ukiĩĩmĩka mbii?
- ²⁷Nineene kanga nĩmaĩnge ĩmasĩĩmuĩ kuusũũmi wa kīBelizebuli, aĩana aani akumaĩngaa kuusũũmi wa kuani. Luulo gua, ĩana aani ikitũla alamuli aani.
- ²⁸Īpa ĩne kanga ĩnukumaĩngaa ĩmasĩĩmuĩ kuusũũmi wa kīMuau waa kīNzua, iio gua, uutemi wa kīNzua wamuuzĩĩlaa.
- ²⁹“Katia umuntu wishũũma mbii kwiĩngĩla munumba ya munangũlũ. nukwitepa inshao zaakue, anga ĩsikumutũngile tĩĩ umunangũlũ. Paapo wingĩle munumba watepe.
- ³⁰Wensi nasika wa kuluandĩ luane ukunsiitaa; kangĩ nasikukuilingĩĩlaa palumuĩ nineene ukusapatĩlagiaa.
- ³¹Iio gua namuĩla, ĩantu ikileegeligua mulandu wensi nuutuki, ĩpa nukumutukĩlaa uMuau sikukileegeligua utimu.
- ³²Wensi kanga waatambule ulukaaani lwa kumusiita uMuana-muntu ukileegeligua uutimu, ĩpa uzo kanga watambule ulukaaani lwa kumusiita uMuau Muelu siku kileegeligua uutimu muna umkũmbigyulu uu sunga nuwaasio naukiiza.
- ³³“Mulĩzĩpie ikyota liĩ liiza ninkali zĩĩ nziiza; katia mulĩzĩpie ikyota liĩ byĩĩ ninkali zĩĩ mbĩĩ, kunsooko kunkali zaakue ikyota lyukulĩngaguaa.
- ³⁴Inie wĩleli wa nzoka, mwishũũma mbii kwitambula nanziiza pīna muabĩĩ. Kunsooko umulomo ukutaambulaa ziizo nazijuile munkolo.
- ³⁵uMuntu namuuzi mukĩuto kiakue nakĩĩza ukupũnagiaa nakĩĩza; umutu namubĩĩ mukĩuto kiakue nakĩbĩĩ ukupũnagiaa nakĩbĩĩ.
- ³⁶Luulo namuĩla, Lukaani luensi lwa kiaka naakutambulaa ĩantu ijilipũnia iyalo lya lukaani luasio palutondo lwa ulamuli.
- ³⁷Kuitĩ kunkaani zaako ukialĩligua ĩkulukuuluu, nukunkaani zaako ukilamulua.”
- ³⁸Paapo ityũmpĩ lya alangi nĩApalisayo naamushookeelia, naaũga, “Mumania, kusiiile kuone kĩlĩgasĩlilio kumuako.”
- ³⁹Nuashookeelia, nuũga, “Wĩleli naubĩĩ nuwaugololia widũũma ĩkĩlĩngasĩlilio; sika ukipeegua kakĩlĩngasĩlilio, isiititũla ĩkĩlĩngasĩlilio kya kiYona umunakĩdagu.
- ⁴⁰Kuitĩ kĩna ũYona alĩ wĩĩmile munda ya nguĩna intondo zitatu munsĩ nuutiku, iio-iioo nuMuana-muntu ukakikyala pansĩ itondo zitatu munsĩ nuutiku.

⁴¹ĪAntu a kuNinawi ijiliĩmĩka palutondo lwa ulamulua palumuĩ nuwĩleli uu, ĩkakualamula ya kĩna atimuĩle, kunsooko ĩo naapela mĩlandu yaa kuutanantia wa kiYona. Laaĩ gua, ĩpa ukoolĩ namukulu kwikĩla ũYona.

⁴²Mutemi namusungu nwa kutakama ũjiliuka palutondo lwa ulamuli palumuĩ nuwĩleli uu nukukuulamula ya kĩna utimuĩle. Kuitĩ alupũnile kuukinĩilo wa nsĩ wiigie ĩmasala ma kĩSolomoni. Laaĩ gua, ĩpa ukoolĩ namukulu kwikĩla uSolomoni.”

⁴³“Lĩsĩmuĩ pĩna lyukumupũna umuntu lyukukĩlĩlaa paluandĩ nalugila kamaazĩ, lyukudũmaa pakusũpĩlia, nalĩulia.

⁴⁴Paapo lyukuũgaa, ‘Nikishooka kunumba yaane pĩna alĩ mpũnile.’ Pĩna liaza, lyukumĩonaa ngila kakĩntu, mpiagulue nukwijĩpĩligua.

⁴⁵Paapo lyukuendaa, nalĩmasola ĩmasĩmuĩ mĩia mupũngatĩ namabĩ-bĩ-bĩ kwikĩla ĩlo, namingĩla namikyala muumo. Nĩmpelo ya muntu nuasio yukutũlaa mbĩ kwikĩla nya muandio. Iio ikitũla nukuwĩleli uu naubĩ.”

⁴⁶Pĩna alĩ kĩlĩ ukumatambuĩla ĩmaũmbĩ, laaa, unina nĩanũna alĩ ĩmĩkile panzi, naidũma kukĩtambuĩla nduyo.

⁴⁷Umuĩ numuĩla. Laaa, umaau waako nĩanũna aako ĩmĩkile panzi, idũma mwĩtambuĩle ninduue.

⁴⁸Nushookeelia, numuĩla unuasio naalumuĩlĩle, “uMaau waane waani, nĩanũna aane aani!

⁴⁹Nualagĩla namukono ĩamanigua aakue, nuũga. Ntĩia ĩanũna aane numaau waane!

⁵⁰Kuitĩ wensi nukutendaa uulooa wa kĩTata waane nwa kwigyulu, nuasio uuyo munũna waane, numugũlĩ waane, numaau waane.”

Matayo 13

¹Luulo lutondo ũYesu nupũna munumba nwikyalansa pananza.

²Maũmbĩ mingĩ namamulundĩkĩla; luulo nunankĩla mwipyango, nwikyalansa; umulundo wensi nawĩmĩka pityumbĩ.

³Nuapũnĩlia mpiani ningĩ, nuũnga, “Muminzi alupũnile wende kwiminza.

⁴Pĩna alĩ wiminza, imbeu injia nazigua panzĩla, inoni nazĩza nazizilĩa.

⁵ĩNjia nazigua mwipyampa pĩna kutilĩ kamasalu namingĩ; ĩkamuĩ nazilia kuitĩ masalu alĩ makeei.

⁶Pĩna ĩmpasu nĩlĩla, nazigũnda kunsooko ngila kamĩli, nazuuma.

⁷ĩNjia nazigũla mumiigia, nĩmiigia namakula, namazishopa.

⁸ĩNjia naziguĩla mumasalu namaaza, nazipĩa, injia gyana, injia makumi mutandatu, injia makumi matatu.

⁹Nutĩite ĩakutuĩ nũige.”

¹⁰iAmanigua naaaza, naamuĩla; “Nĩkĩ witambula ndĩo kuung'enua?”

¹¹Nushookeelia, nuũga, “Inie mwapĩlue kukuulĩnga unkũnkũ wa utemi wa kwigyulu, ĩpa ĩo sika apegue.

¹²Kuitĩ wensi nutĩite ĩkĩntu ukiongeleligua ndee, kangĩ wensi namugila kakĩntu, sunga kĩkio nutĩite ukinamantulua.

¹³Yoĩ nsooko gua nitambula ndĩo kumpiani, kunsooko naalaaa, sika iona; nĩpĩna igyũlia, sika akigyũlia nukwilĩnga.

¹⁴Nukumiao uunakĩdagu wa kĩYesaya witimĩligua nauũgile, ‘Kukigyũlia mukakigyũlia tai, ĩpa sika mukilĩnga niyaani-yaani; kwilaaa mukilaa tai, ĩpa sika mukiona niyaani-yaani.

¹⁵Kuitĩ inkolo za antu ĩa zakapũkile Nĩakĩtuĩ aao sika akigyũlagiaa kĩisa. nĩmiiso maa Amatũtilie dii; Koonaa alekiona kumiiso maa Aleke kigyũlia kuakĩtuĩ aao, Alekilĩnga kunkolo zaao, Apĩluke, nĩakamie.’

¹⁶“Īpa makembetue ĩmiiso maani, kuitĩ makuonaa; nĩakutuĩ aani, kuitĩ akũigagliaa.

¹⁷Tai namuĩla. ĩAnakĩdagu nĩanakulukuuluu iingĩ alĩ atĩite nsula kwiona namukumaona inie, sika naamaona; nukwiiigia namukuziigia inie, sika naaiigia.”

¹⁸“Inie, tegeelĩ gua, ĩmpiani ya mumenzi.

¹⁹Wensi nukulũigagliaa ulukaani lwa utemi walekilĩnga, ukuuzaa umubĩ nulupũla naluminzue munkolo yaakue; izi zozi naalĩ minzue panzĩla.

²⁰Ndizo naalĩ minzue pipyampa, uyu wayu nukulũigagliaa ulukaani, nuluanũnkula ĩkamuĩ kuulumbi;

²¹Kusinaga mugila kamĩli munsĩ yaakue, ukikyalaa ntondo nkeei, pĩna impatĩ zigiyela katia nzago kunsooko ya lukaani, ĩkamuĩ nwĩkũmpia.

²²Ndizo naalĩ minzue mumiigia, uyu wayu nukulũigagliaa ulukaani; nuukunkunali wa unkũmbigyulu, nuupembeeligua wa ugolĩ naulusopa ulukaani, sika nalupĩa.

²³Ndizo naalĩ minzue mumasalu namaaza, uyu wayu nukulũigagliaa ulukaani nukukululĩnga; uyu wayu ukupĩaa inkali, umuua gyana, umuua makumi mutandatu, umuua makumi matatu.”

²⁴Nuapũnĩlia nĩmpiani nzĩa, nuũga, “uUtemi wa kwigyulu wĩpianile numuntu naaluminzile imbeu nanziiza mumugunda waakue;

²⁵pĩna ĩantu naagona indoolo, nuuza umulugu waakue numinza ingugu pakatĩ ya upemba, nulongola.

²⁶Pĩna upemba naulia nukwitula, nazigyelela ningugu.

- ²⁷ĩtumi a mukola mugunda naamuagana, naamuĩla, ‘Shekulu, sika aluminzilene imbeu nanziiza mumugunda waako?’ Waligĩlia mpĩ gua, ingugu.
- ²⁸Nuaĩla, ‘Mulugu muene alutendile itĩ.’ ĩtumi naamuĩla, ‘Usiilene gua, kuende kukuziilingĩla.’
- ²⁹Nuũga, ‘Zũi,’ pĩna ukaa mukuziilingĩla ingugu, ‘Katia mwikuulĩlia nuupemba.
- ³⁰Lekĩ yensi ikule palumuĩ sunga pamaogola. Nĩpamaogola nĩkakuĩla ĩaogoli, ziilingĩlĩ tangua ingugu makũnkũ makũnkũ, muzishonse; ĩpa uupemba muutaagĩle mũshagĩ liane.”
- ³¹Nuapũnĩlia nĩmpiani nzĩa, nuũga, “uUtemi wa kwigyulu wĩpianile nĩkapeke ka haladali, naalukasolile umuntu nukapandĩla mumugunda waakue;
- ³²Nindĩko kaniino kwikĩla imbeu zensi. ĩpa pĩna nakakula nalĩtũla kyulu kwikĩla inani zensi; nalĩtũla kyota, sunga inoni za mukiania zुकutũliishũpĩlia muntambĩ zaakue.”
- ³³Nuaĩla mpiani nĩnzĩa, “uUtemi wa kwigyulu wĩpianile niigaĩ naalũisholile umusungu nũishalĩnkania munungu zitatu za mũyuuuli, sunga umũyuuuli wensi naugaasigua.”
- ³⁴Izi zensi ũYesu alumaĩlĩle ĩmaũmbĩ mumpiani; sika alukuaĩla kalukaani isititũla kunzĩla ya mpiani;
- ³⁵itĩ nalukondeeleka ulukaani naalĩ lutambulue numunakĩdagu, “Nikimũmuula umulomo waane mumpiani, Nikidunduula naalĩ mpisigue kwipũna iyuukĩ ĩkalĩ.”
- ³⁶Paapo ũYesu numaleka ĩmaũmbĩ nũingĩla munumba ĩamanigua aakue naamuagaana, naaũga, “Ukulĩngie ĩmpiani ya ngugu za mugunda.”
- ³⁷Nushookelia, nuũga, “Nukuziminzaa imbeu nanziiza ingĩ uMuana-muntu;
- ³⁸uMugunda ingĩ uunkũmbigyulu. Nimbeu nanziiza ingĩ ĩaana autemi, ningugu ingĩ ĩaana a mubĩ,
- ³⁹Numulugu naaluziminzile ingugu ingĩ ũShetani, nĩmaogola ingĩ ĩmpelo ya unkũmbigyulu, nĩaogoli ingĩ ĩamalaĩka.
- ⁴⁰Iio gua, kĩna ingugu nazukuilingĩlaguaa nukwishonsua mumooto, iio ikitũla pampelo ya unkũmbigyulu.
- ⁴¹uMuana-muntu ukakuatuma ĩamalaĩka aakue, ndĩo ikiilingĩla kwipũna muutemi waakue inkũmpa yensi nĩatenda mabĩ tũlũ,
- ⁴²nukukuagumĩla mulyuli lya mooto; kuasio ikitũla kĩlĩlo nukwikelia ĩmiino.
- ⁴³Paapo ĩanakulukuuluu ikieeelia zĩ mpasu muutemi wa kĩTata waao. Nutĩite ĩakutuĩ nũigie.”
- ⁴⁴“Kangĩ uutemi wa kwigyulu wĩpianile nĩkũto kya ngele nkakũ naalĩ kĩpisigue mumugunda; umuntu pĩna nukĩona nukĩtinĩla, nuuenda kuulumbi, nũigulia yensi naaluitĩite, nuugula umugunda nuasio.

- ⁴⁵“Kangĩ uutemi wa kwigyulu wĩpianile numugulia, nukudũũmaa ãnsanga ya lũũlũ nanziiza.
- ⁴⁶Pĩna numĩona ãlũũlũ ãmuĩ nya uguli ukakũ, nuenda nũigulia yensi naalutĩite, numĩgula.
- ⁴⁷Kangĩ uutemi wa kwigyulu wĩpianile nijũilo naligyumĩlue munanza, naliingĩlia nsĩ zikyelu liensi.
- ⁴⁸Pĩna nalijula, naalĩpũnia, naikyalansa, naazisholania nanziiza mũisheme, nambĩ naazitaaga kulĩ.
- ⁴⁹Iio ikitũla pampelo ya unkũmbigyulu. ãAmalaĩka ikiiza nukukuasolania ãabĩ muanakulukuuluu,
- ⁵⁰nukukuagumĩla mulyuli lya mooto. Kuasio ikitũla kĩlilo nukwikelia ãmiino.
- ⁵¹“Mwalĩngane izi zensi.” Naamushookeelia. “Eeze.”
- ⁵²Nuaĩla, “Kunsooko ãĩ mulangi wensi namumanigue uutemi wa kwigyulu, wĩpianile numukola numba nukupũnagiaa mukĩuto kiakue naipia niya kalĩ.”
- ⁵³Pĩna ũYesu numala impiani izi, nulega kuasio.
- ⁵⁴Pĩna nupika munsĩ yaakue nuĩ kuamania mũshũnagogi liao, sunga naakũmia, naaũga, “Waligĩlia mpĩ uzu ãmasaala aya ningũlũ izi?”
- ⁵⁵Sika wayu muana wa museesine? Nunina sika wayune nukuĩtaguaa Malia? Nĩanũna aakue sika uYakobone nuYosepu, nuSimoni, nũYuda?
- ⁵⁶Nĩagũlĩ aakue akutilĩne pana nsĩtu. Aĩpa uzu waligĩlia mpĩ aza mensi?”
- ⁵⁷Naakilua nduyo. ũYesu nuaĩla, “uMunakĩdagu sikukuulagia kikyulio isiititũla pana nsiao, numunumba yaakue.”
- ⁵⁸Sika nutenda kamakula mingĩ kuasio, kunsooko ya usiitishuĩla waao.

Matayo 14

- ¹Pantondo zaasio umutemi Helode pĩna nũigia impola za kĩYesu, nuaĩla ãĩtumi aakue,
- ²“Uyu wayu Yohana Mubadĩzia, wiiukaa kwipũna muakui; luulo ingũlũ izi zaakĩtuma munsĩ yaakue.”
- ³Kunsooko uHelode alĩ wamuguĩlile uYohana numutũnga, numugumĩla mukĩtũngo, kunsooko ya kĩHelodia, umusungu wa kĩPilipo umunũna waakue.
- ⁴Kunsooko uYohana alumuĩlĩle, “Mũiko kumuako kukumutoola unuasio.”
- ⁵Pĩna nusiia kukumuulaga, nwĩoopooka ãantu, kunsooko alĩ aonie kĩna alĩ munakĩdagu.
- ⁶Pĩna nalupika ulutondo nalukulu lwa kulelua kumuakue uHelode, umunanso wa kĩHelodia alĩ wiina ntongela ya antu, numuloelia uHelode.

- ⁷Paapo nupūnia ilyago nukwilapa ukakumupeela kiensi nukakukĩlompa.
- ⁸Kuupambua shala nunina, nuūga, “Mpeela ityūelya kīYohana Mubadīzia muna kīsela.”
- ⁹uMutemi nuī nuusungu, ĩpa kunsooko ilyapo liakue, nukunsooko ya aasio naalĩ ikyalansile nduzo pandia, nulagĩlia wapeegue;
- ¹⁰nutuma muntu, numudumula ityūe uYohana mukītũngo.
- ¹¹ityūe liakue nalĩleetua mukīsela, nupeegua umunanso, numutualĩla unina.
- ¹²ĩamanigua aakue naenda naausola umuĩli waakue, naauĩka, naenda namuĩla ũYesu impola zaasio.
- ¹³ũYesu pĩna nūigia izi, nulega kuasio nipyango, nwĩuna wing'ene kuutuulũ pĩna kutilĩ kaantu. Nĩmaũmbĩ pĩna namiigia, namapilima ĩnanza namĩgulu kwipũna kukaa zaao.
- ¹⁴ũYesu pĩna nupika kũtyumbĩ nulĩona iyũmbĩ kyulu, nuakolelua kĩnishungu, nuakamia ĩaluĩle aao.
- ¹⁵Pĩna niĩ mpĩndĩ ĩamanigua aakue naamuagaana naaũga, “Īpa mbuga ntilĩ, nuutiku wiilaa; Malage ĩmaũmbĩ malongole kũishaalĩ, ĩgulĩlie india.”
- ¹⁶Paapo ũYesu nuaĩla, “Yaa kī kwienda kũishaalĩ; apeelĩ uniinie india.”
- ¹⁷Paapo naamushookeeli, “Kuagila kakĩntu, isiititũla ĩmapũli mataano ninshiĩ zibĩli.”
- ¹⁸Nuaaĩla, “Ndeeteli.”
- ¹⁹Numalagĩla ĩmaũmbĩ mikyalanse pamasanzĩ, numasola ĩmapũli namataano ninshiĩ nazibĩli, nulangamĩla kwigyulu, numakembeta, numaega ĩmapũli, nuapeela ĩamanigua aakue, nĩamanigua naamapeela ĩmaũmbĩ.
- ²⁰Naalĩ tũlũ ensi, naikyuta. Naapisholeela ipiminangulua naalĩ pishaagile, najulia itooto kyumi naibĩli.
- ²¹Naalĩ alĩle alĩ zĩ agoosia magana manzogũ mataano, kwileka ĩakĩĩma nĩaana.
- ²²Īkamuĩ ũYesu nuakangasĩlĩla ĩamanigua aakue ingĩle mwipyango atongele kwityumbĩ, pĩna uzo alukumalaga ĩmaũmbĩ.
- ²³Pĩna numalaga ĩmaũmbĩ nunankĩla munkonko wing'ene, wendilompa. Pĩna niĩ mpĩndĩ alĩ wĩkuuko wing'ene.
- ²⁴Nipyango pĩna alĩ liĩli pakatĩ ya nanza naliunguigua nĩmaĩngo, kuitĩ ĩnzega alĩpũnĩlĩle kuntongela.
- ²⁵Mũgyĩngu ũYesu nuaagaana, wigenda mukiania ya nanza.
- ²⁶ĩAmanigua pĩna naamuona wigenda mukiania ya nanza, naatunduala, naaũga, “Muntũnga!” Naakuuta kuooa.

- ²⁷Īkamuĩ nuatambulia, nuũga, “Kamiĩ nkolo ingĩ neene, lekioopokĩ!”
- ²⁸uPetelo numushookeelia, nuũga, “Shekulu, malĩ ĩuue, ndagĩlia nĩze kumuako mukiania ya maaĩ.”
- ²⁹Nuũga, “Nzuu!” uPetelo nũika mũpyango, nugenda mukiania ya maaĩ, wamuagaane ũYesu;
- ³⁰Pĩna numĩona ĩnzega, noopooka, nuandia kwisheketela, nukuuta, nuũga, “Shekulu, ngũna!”
- ³¹Īkamuĩ ũYesu nuambĩlĩa umukono waakue, numũtyapa, numuĩla, “Ue nwa usuĩli uniino, nĩkĩ watũla ninkankani?”
- ³²Pĩna naingĩla mũpyango, ĩnzega nĩtuula.
- ³³Ndĩo naalĩ ĩlĩ mũpyango naatũngama pamuakue, naaũga. Tai-taai, ue uue wĩMuana wa kĩNzua.
- ³⁴Pĩna naapũũta, naapika kunsĩ ya Genesaleti.
- ³⁵Nĩantu a paasio pĩna naamumana, naatuma ĩantu tũlũ pensi munsĩ niasio, naamuleetela tũlũ ensi naalĩ aluĩle,
- ³⁶naamupeepia alĩapaatie udũũ ishogolo lya ntiila yaakue; ensi naalĩ alĩpaatie naakamigua.

Matayo 15

- ¹Paapo ĩalangi nĩApalisayo kwipũna kũYelusalemũ naamuagaana ũYesu, naaũga,
- ²“Nĩkĩ ĩamanigua aako akuzitimulĩlaa intendo za anampala? Kunsooko sika akukalalaa ĩmĩkono pĩna aakiilĩa.”
- ³Nuashookeelia, nuaĩla, “Nĩkĩ niniinie mukulĩtimulĩlaa ilyagĩlio lya kĩNzua kuntendo zaani?”
- ⁴Kuitĩ uNzua nuũga, ‘Mukulie utata waako numaa uwaako; kangĩ nwakumutuka ũshee katia nina, kwikia, nwakie.’
- ⁵Īpa inie mukuũgaa gua, ‘Nukumuĩla ũshee katia nina. Kiensi naaza kinjĩpĩle kukumualĩlia inie kiazaa kya kwa kĩNzua,
- ⁶ĩio gua, nwaleke kumukulia ũshee katia nina. Namuloononeelia ulukaani lwa kĩNzua kuntendo zaani.’
- ⁷Inie neene inie namuanamampĩlu! Kaa luulo uYesaya alupũnĩlie uunakĩdagu kumiani, nuũga,
- ⁸“ĪAntu ĩa akunkulagiaa kumĩlomo yaao, ĩpa inkolo zaao zĩlĩ kulĩ nineene.
- ⁹Akĩntekelaa nakanda, Naimania uumanigua wa malagĩlio ma antu.”
- ¹⁰Nuũta ĩantu nuaĩla, “Tegeelĩ nukũlĩnga,

- ¹¹nakyukūingīlaa mumulomo sika kīkio nakyukumudobagiaa umuntu; ingī nakyukupūna mumulomo, kīkio nakyukumudobagiaa umuntu.”
- ¹²Paapo ĩamanigua naamuagaana, naamuĩla, “Umanilene kīna ĩApalisayo aza aĩpĩlaguaa pīna iigia ulukaani luasio?”
- ¹³Nushookeelia, nuĩga, “Yensi nayĩliĩle nasika ipandĩlue nuTata waane nwa kwigyulu ikikuulua.
- ¹⁴Alekĩ iio, ĩasio ingī atongeeli naapokū a apokū. Numupokū kanga wamutongeele umupokū muua, tũlũ naabĩli iguĩla mwilyĩndĩ.”
- ¹⁵uPetelo numushookeelia, numuĩla, “Ukulondoosie ĩmpiani ĩ.”
- ¹⁶Nduyo nuĩga, “Sunga nunzuauu sika mwalalĩngane?
- ¹⁷Sika mulĩngilene kīna kiensi nakyukūingīlaa mumulomo kyukukĩlaa munda, nakĩtaagua kũbyaala?
- ¹⁸Ĩpa nayukupūnaa mumulomo yukupūnaa munkolo, yaasio iio yukumudobagiaa umuntu.
- ¹⁹Kunsooko munkolo makupūnaa masĩgo mabĩ, uulagi, ugololia, usambo, wii, ukuĩli wa ulongo, ituki;
- ²⁰ii yoi nayukumudobagiaa umuntu. ĩpa kwilĩa namĩkono nasika mĩkalaligue sika yukumudobagiaa umuntu.”
- ²¹ũYesu nulega paasio, nuenda nandĩ za Tilo nĩSidoni.
- ²²Kuasio nwigyela musungu muKananayo, numwĩtuntĩla, nuĩga, “Unkolelue kĩnishungu, Shekulu, Muana wa kĩDaudi; umunanso waane mũingĩlue dũũ nĩlĩĩmuĩ!”
- ²³Nduyo sika numushookeelia kalukaani. ĩAmanigua naamuagaana, naamulompa, naaũga, “Muĩle washooke waleke kukuzogolelia.”
- ²⁴Nushookeelia, nuĩga, “Alĩ numutumue kunkolo nazilimĩlĩle ĩza numba ya ĩSilaeli udũũ.”
- ²⁵Nduzo nuuza, nutũngama pamuakue, nuĩga, “Shekulu unzalĩlie!”
- ²⁶Nushookeelia, nuĩga, “Sika iiza kukuusola uugalĩ wa aana nukukuzigumĩla imbua.”
- ²⁷Nuĩga, “Eeze Shekulu, ĩpa gua, sunga imbua zukumalĩla ĩmaminangulua namakugua pameeza ya ishekulu aao.”
- ²⁸Paapo ũYesu nushookeelia, numuĩla, “Maau, uusuĩli waako ukulu! Nayĩ iio kīna usiile.” Numunanso waakue nukamia kwipūna lĩlo tyũngo.
- ²⁹ũYesu nulega kuasio, nupika pananza ya Galĩlaya. Nunankĩla munkonko, nwikyalansa kuuko.

- ³⁰Namamuagaana maũmbĩ mingĩ, naamuleetela pamĩgulu yaakue ãanakĩtele, apokũ anakĩmũũmĩ, alema nĩnaĩngĩ iingĩ; nuakamia.
- ³¹Sunga iyũmbĩ nalĩkulĩlua, pĩna nalĩona ãanakĩmũũmĩ itambula, nĩalema akamagiaa, nĩanakĩtele igenda, nĩapokũ iona, naamukulia uNzua wa ãSilaeli.
- ³²ũYesu nuĩta ãamanigua aakue, nuũga, “Nalĩonela kĩnishungu iyũmbĩ kunsooko zaazaa intondo zitatu ikyalile palumuĩ nineene, agila kandia. Sika numuloe alongole alaalĩle, ikigua naweesa munzĩla.”
- ³³ĩAmanigua aakue naamuĩla, “Kuligĩlie mpĩ mapũli namingĩ munu muna mbuga, sunga kulĩisie iyũmbĩ nikyulu kĩna ãli?”
- ³⁴ũYesu nuaĩla, “Mutĩite mapũli manga?” Naaũga, “Mupũngatĩ, nipishiĩ pikeei.”
- ³⁵Numalagĩlia ãmaũmbĩ mikyalanse pansĩ.
- ³⁶Numasola ãmapũli nama mupũngatĩ nipishiĩ, nusongelia, numaega, nuapeela ãamanigua aakue, ãamanigua naalĩpeela iyũmbĩ.
- ³⁷Naalĩa ensi naikyuta; naamasoleela ãmaminangulua naalĩ masaagile, najulia ãmatooto mupũngatĩ.
- ³⁸Ndĩo naalĩ alĩle alĩ agoosia magana ma nzogũ manĩ kwileka ãakĩĩma nĩaana.
- ³⁹Numalaga ãmaũmbĩ, nunankĩla mwipyango, nuenda kunandĩ za Magadani.

Matayo 16

- ¹ĩApalisayo nĩ Asadukayo naamuagaana, naaa kumugema, naamulompa waalagĩle kĩlĩngasĩlio nakĩpũnile kwigyulu.
- ²Nushookeelia, nuaĩla, “Nawiile namuũga, ‘Mudaau ukaa yeelu, kunsooko igyulu ingĩ kyasũkũ.’
- ³Nĩdaau namuũgaa, ‘Nantende ukaa mbũla ya nzega, kunsooko malũnde ingĩ miilu kangĩ malũto.’ Muĩzi kwilĩnga uusu wigyulu, ãpa iilĩngasĩlio ya ntondo izi sika musũũmile kukuilĩnga.
- ⁴Wileli naubĩ wa ogololia widũũma kĩlĩngasĩlio, ãpa sika ukipeegua kakĩlĩngasĩlio isiititũla ãkĩlĩngasĩlio kya kiYona.” Nualeka nulongola.
- ⁵ĩAmanigua aakue naenda kwityumbĩ naĩwa kwishola ãmapũli.
- ⁶ũYesu nuaĩla, “ĩlaaĩkiĩ, ãkendegeelĩ nĩngaasio ya Apalisayo nĩ Asadukayo.”
- ⁷Naĩ kĩkunguma eene kueene, naaũga, “Ingĩ kunsooko sika aza kusolile ãmapũli.”
- ⁸ũYesu nulĩnga, nuaĩla, “Inie namwa usuĩli uniino, nĩkĩ mukĩkunguma niinie kuniinie kĩna muagila kamapũli.
- ⁹Sika mwalalĩngane. Sunga sika mũjukilene ãmapũli namataano kuantu naalĩ ãmagana ma nzogũ matano, kangĩ itooto iinga naalĩ mũjuilie?

- ¹⁰Sunga ãmapũli namupũngatĩ kuantu naalĩ ãmagana ma nzogũ manĩĩ, kangĩ matooto manga naalĩ mumijuilie?
- ¹¹Sika mwalĩnga mbii ya kĩna sika ntambuĩle mpola za mapũli. ãkendegeelĩ nĩngaasio ya Apalisayo nĩAsadukayo.”
- ¹²Paapo naalĩnga kĩna sika alĩ waaĩlĩle ãkendegeele nĩngaasio ya mapũli, ãpa nuumania wa Apalisayo nĩ Asadukayo.
- ¹³ũYesu pĩna nupika kunandĩ za Kaisalia ya Pilipi, nuakolia iamanigua aakue, nuũga, “ĩAntu akuũgaa uMuana-muntu muene waani?”
- ¹⁴Naaũga, “ĩĩa akuũgaa, Yohana Mubadĩizia; ãĩa naaũga, Elia; ãĩa, Yelemia katia umuĩ wa anakĩdagu.”
- ¹⁵Nuaĩla, “Ainie mukuũgaa neene wani?”
- ¹⁶uSimoni Petelo numushookeelia, nuũga, “Ue uue Kilisito, Muana wa kĩNzua namupanga.”
- ¹⁷ũYesu nushookeelia, numuĩla, “Umukembetue Simoni shiYona, kuitĩ sika ãnama nĩmĩgali nazukukũnukulĩle izi, ãpa uTata waane nwa kwigyulu.
- ¹⁸Nineene nakuĩla, Ue uue Petelo, numukiania ipyampa ãlĩ nikijenga ikyanisa liane, sunga ingũlũ za ukiu sika zĩkakĩlĩdula.
- ¹⁹Nĩkakukupeela ãmigyulo ma utemi wa kwigyulu; luensi nukakulugilia muna nsĩ, lwakondile kwigiligua kwigyulu; luesi nukakulugomba muna nsĩ, lwakondile kwigoombigua kwigyulu.
- ²⁰Paapo nuagilia ãmaniigua aakue aleke kumuĩla umuntu wensi kĩna uyo muene Kilisito.”
- ²¹Kwipũna paapo ũYesu nuandia kukualĩngia ãamanigua aakue kĩna yumũjĩpĩle kwienda kũYelusalemũ, kũligia waagi wingĩ kuanampala nĩapolia naakulu nĩalangĩ, nukwiulagua, nulutondo lwa katatu kwiiiuka.
- ²²uPetelo numusola, nuandia kukumutakĩla, nuũga, “Taagi yaasio; Shekulu, izi zileke kukuagaana!”
- ²³Nupĩluka, numuĩla uPetelo, “Lenda uko ue Shetani! Ue ukĩnkũpa kumuane; kuitĩ sika wishĩga ãza kĩNzua, ãpa ãza kĩuntu udũũ.”
- ²⁴Paapo ũYesu nuaĩla ãamanigua akue, “Wensi nusiile kwintiata ãne, nwĩime ãmakue, waukenke umusalaba waakue, wantiate ãne.
- ²⁵Kuitĩ wensi nusiile kwigũna uumĩ waakue ukakuulimĩlia, ãpa wensi nwakuulimĩlia uumĩ waakue kunsooko yaane ukakuuligia.
- ²⁶uMuntu ukishaĩpigua kĩ, kanga wauligie uunkũmbigyulu sue nukwikapĩka uumĩ wakue? Katia umuntu ukikomolelia kiani uumi waakue?

²⁷Kuitĩ uMuana-muntu wijile muukulu wa kĩTata wakue palumuĩ nĩamalaĩka aakue; paapo ukakumulĩpa wensi mũlika lya utendi waakue.

²⁸Tai namuĩla, naĩmĩkile ĩpa, akoolĩ naĩngĩ nasika ikilũla kaukiu, sunga amuone uMuana-muntu wijile muutemi waakue.”

Matayo 17

¹Pĩna nazikĩla ntondo mutandatu, ũYesu nuasola palumuĩ nduyo uPetelo nuYakobo nuYohana umunũna waakue, nuatuala munkonko nandĩpũ ing'ene.

²Nukaĩlika ikyelu liakue ntongela yaa, nuusiu waakue naweela zĩmpasu, ni ntiila zaakue nazitũla nzelu zĩ weelu.

³Laaa, naigyeleelua nuMusa nuElia naĩ kĩtambuĩla nduyo.

⁴uPetelo nushookeelia numuĩla ũYesu, “Shekulu, iizaa ishie nakwĩpa. Malĩ umuloe, nĩkakupijenga pigyũnda pitatu ĩpa, kamuĩ kaako, kamuĩ kakĩMusa, kamuĩ ka kĩElia.”

⁵Pĩna alĩ kĩlĩ witambula, ilyũnde lielu naliakũnikĩla; laaa, luli nalupũna mwilyũnde naluũga, “Uyu wayu Muana waane muloogua, nanumuloeeligue ninduyo; mũigĩ umuene.”

⁶Pĩna ĩamanigua naiigia, nagua pansĩ, naoopoka pũũ.

⁷ũYesu nuuza, nuauukia, nuũga, “Ĩmĩkĩ, mulekioopooka.”

⁸Pĩna naanansula ĩmiiso maa, sika naaona kamuntu, ĩpa ũYesu wing'ene dũũ.

⁹Pĩna alĩ itima munkonko, ũYesu nualagĩlia, nuũga, “Muleke kumuĩla kamuntu aza naaza mwamaonaa, sunga pĩna uMuana-muntu ukiiiuka kwipũna muakiu.”

¹⁰ĩAmanigua aakue naamukolia, naaũga, “Nĩkĩ ĩalangi akuũgaa, ‘Yumũjĩpĩle uElia waaze tangua?’

¹¹ũYesu nushookeelia, nuaĩla, ‘Tai uElia upolokile, nduyo ukijĩpĩlia tũlũ;

¹²ĩpa namuĩla gua, uElia wakondile kwiiiza, sika naamulĩnga, ĩpa naamutendela yensi kĩna alĩ asiile. Iio-iiio nuMuana-muntu ukiaagigua ndĩo.”

¹³Paapo ĩamanigua naalĩnga kĩna ukuaĩla impola za kĩYohana Mubadĩzia.

¹⁴Pĩna naalĩpikĩla iyũmbĩ, muntu numuagaana, nutũngama pamuakue, nuũga,

¹⁵“Shekulu, umukolelue kĩnishungu umuana waane, kunsooko muguankolo, nukwiaagigua ibĩ; nkua ningĩ ukuguĩlaa mumooto kangĩ nkua ningĩ mumaazĩ.

¹⁶Aza numuleetile kuamanigua aako, sika asũũma kukumukamia.”

¹⁷ũYesu nushookeelia, nuũga, “Kaaa, wĩleli nasika ukusuĩlaa, kangĩ wa uleki! Sunga nalĩ nĩ niniinie? Sunga nalĩ nĩkakĩuumĩlia niniinie? Muleetĩ kunu.”

¹⁸ũYesu nulĩtakĩla; ĩlisĩmuĩ nalĩpũna, numusumbatĩ nukamia lĩlo tyũngo.

¹⁹Pembele ĩamanigua naamuagaana ũYesu ing'ene, naamukolia. Nĩkĩ ishie sika kwa sũũma kukulĩĩnga?

²⁰ũYesu nuaĩla, “Kunsooko ya uniino wa usuĩli waani.” Tai, namuĩla, kanga ĩmutĩite usuĩli zĩ kapeke ka mbeu ya haladali, mukumĩila ĩnkonko ĩĩ, “Lega ĩpa wende uko, ndĩo ilega kutilĩ nasika lũshũũmĩka kumiani.”

²¹Īpa ĩlĩsĩĩmuĩ lya mpiani ĩĩ sika lishũũma kwipũna isiititũla kuulompi nukwilaalĩla.

²²Pĩna alĩ ipilima-pilimaa kũGalilaya. ũYesu nuaĩla, “uMuana-muntu ulonguile kwiĩĩkĩlua mumĩkono ya antu,

²³nĩndĩo ĩkakumuulaga; nulutondo lwa katatu ukiiiuka.” Naĩsũsũmĩkia.

²⁴Pĩna naapika kuKapelinaũmũ, ĩasangulia a nũsũshekeli naamuagaana uPetelo, naaũga, “Mumania waani sikukulĩpaane ĩkoodi ĩĩ.” Nuũga, “Ukulĩpa.”

²⁵Nduyo pĩna nũingĩla munumba, ũYesu nutongela kukumukolia, nuũga, “Ue Simoni, usĩĩgileei; ĩatemi a nsĩĩ akusangulagaa kuaani ĩkoodi, kwipũma kuana aao katia kuagenda.”

²⁶Pĩna nuũga, “Kuagenda,” ũYesu numuĩla, “Malĩĩ ĩiio, ĩaana ingĩ akolelua.

²⁷Īpa koono kuleke kuakũmpia, lenda kunanza ugumĩle ĩndoana, umĩsole ĩnsĩĩ nĩkakigyelela umuandio, nĩpĩna wamĩansamula umulomo waakue, ukiona shekeli muumo; mĩsole, uapele kunsooko yaane nukunsooko yaako.”

Matayo 18

¹iTyũngo liasio ĩamanigua aakue naamuagaana ũYesu, naaũga, “Waani namukulu muutemi wa kwigyulu.”

²Numuĩta umung'inia numuĩmĩkia pakatĩ yaa,

³nuũga, “Tai namuĩla, kanga musĩitipĩluka mutũle zĩ ang'inia, sika mukiingĩla kainiino muutemi wa kwigyulu.

⁴Iio gua, wensi nukĩniinupagaa zĩ umung'inia uyu, wayuyu mukulu muutemi wa kwigyulu.”

⁵“Wensi nwakumuanũnkula umung'inia umuĩ kĩna uyu kuliina liane unanũnkuĩle uneene.

⁶Īpa wensi nwakumutimulia umuĩ wa ĩa naaniino naasuĩlĩle mumuane, taazu watũngĩligue lĩluala lya kushiela munkingo yaakue, wakupĩligue munsĩ ya nanza.

⁷Ukĩa wa unkũmbigyulu kunsooko ya utimulia! Kutilĩ kawĩnegelo, ĩimagemua makuuzaa udũũ. Īpa ukĩa kumuakue umuntu nuasio nukuleetaa igyemua!

⁸uMukono waako katia umugulu waako nawakutimulia, udumule uutage kulĩ ninduue; iiza nangũlũ kumuako kwiingĩla muupanga ĩmulema katia ĩwĩkĩtele, kwikĩla wĩ nĩmĩkono ĩbĩli katia mĩgulu ĩbĩli, nukwitaagua mumooto wa kalĩ nakalĩ.

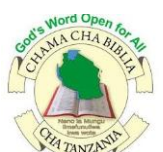
- ⁹Niliiso liako nalyakutimulia, likuule, litaage kulī ninduue; iiza nangūlū kumuako kwiingila muupanga iwikyopo, kwikila wī nīmiiso mabīlī nukwitaagua muGehena ya mooto.”
- ¹⁰“Laaī, muleke kumumela umuī wa īa naaniino, kuitī namuīla kīna īamalaīka aao kwigyulu ntondo zensi akuulaaa uusu wa kīTata waane nuīlī kwigyulu.
- ¹¹Kuitī uMuana-muntu alūjile kukukīgūna nakīlimīlīle.
- ¹²Ikitūla mbii, umuntu kanga īutīte nkolo gyana, īmuī īlimīle; sika ukakuzilekane nazī makumikyenda nikyenda munkonko, wende kukumīdūūma nīlimīlīle?
- ¹³Kanga wamīligie, tai namuīla, ukumīlumbīlagiaa īī nangūlū kwikila nazī makumi kyenda nikyenda nasika zilimīlīle.
- ¹⁴Iio iioo uTata waani kwigyulu sika muloe nunumuī wa aniino īa alimīle.”
- ¹⁵“Numunūna waako kanga wakutimulīle, lenda umusugule ue ninduzo īmwing'ene. Kanga wakūigie, wamuligagiaa kangī umunūna waako.
- ¹⁶Kanga wasiite kukukūigia, sola muntu umuī katia abīlī, itī kumīlomo ya akuīli abīlī katia atatu lukaani luensi lukamīnkīligue.
- ¹⁷Kanga wasiite kukuiigia nīndīo, ulīle ikyanisa; kanga wasiite kukuliigia ikyanisa, wī zī ndugu nazīngī numusanguliakoodi.”
- ¹⁸“Tai namuīla, luensi namukakulugilia munansī, lwakondile kwigiligua kwigyulu; luensi namukakulugomba muna nsī, lwakondile kwigombigua kwigyulu.
- ¹⁹Kangī namuīla kīna abīlī aani naikikamantana munansī mulukaani luensi naīkakululompa, ikitendelua nuTata waane nwa kwigyulu.
- ²⁰Kuitī naabīlī katia naatatu pīna īlundīlīle kuliina liane, nineene nkolī paapo pakatī yaa.”
- ²¹Paapo uPetelo pīna numuagaana, numuīla, “Shekulu, umunūna waane wantimulīle kanga, numulekele; sunga nkua mupūngatīne?”
- ²²ūYesu numushookeelia, “Sikanukukuīla sunga mupūngatī, īpa sunga makumi mupūngatī nkua mupūngatī.
- ²³Kuluulo uutemi wa kwigyulu wīpianile numutemi umuī naluaīlīle īitumi aakue apūnie iyalo.
- ²⁴Pīna nuandia kwiala, nuleetelua umuī wao naalulīle īmpaa magana manzogū kyumi ma talanta.
- ²⁵“Pīna nuulia ya kulīpa, ūshekulu waakue nulagīlia waguligue, uzo numusungu waakue nīaana aakue, nīnayensi naalutīte, īmpaa īlīpue.
- ²⁶Iio gua umwītumi nuasio nugua pamuakue, numupeepia, nuūga, ‘Shekulu ungigimīlie, nīkakukulīpa tūlū zensi.’

- ²⁷Ūshekulu waakue numukolelua kīsuusu numutūnguīla, numulekela ĩmpaa.
- ²⁸Īpa umwītumi nuasio nupūna numuona umwītumi muua naalulīle ĩmpaa ya shilinge gyana kumuakue; numuguīla, numugoga, nuūga, ‘Līpa naalulīle!’
- ²⁹Iio umwītumi nuasio nutūngama pamīgulu yaakue, numupeepia, nuūga, ‘Ungigimīlie, nīkakukulīpa tūlū zensi.’
- ³⁰Nduyo nusiita, nuenda numugumīla mukītūngo sunga wamīlīpe ĩmpaa niasio.
- ³¹Iio gua, ĩtumi ĩīa pīna naazona naalī zitendekile, naīsūsūmīkia, naenda naamulondooselia ūshekulu waao zensi naalī zitendekile.
- ³²Paapo ūshekulu waakue numuīta, numuīla, ‘Umwītumi mubī ue!’ Alī nukulekīle ĩmpaa niasio yensi pīna numpeepia;
- ³³auē gua, sika aza yukūjīpīlīlene kukumukolelua kīnishungu umīaako, kīna ĩne naalī nukukolīlīue kīnishungu ue?
- ³⁴Ūshekulu waakue nutaka, numutuala kuatūngani sunga pīna ukakumīlīpa ĩmpaa yaakue yensi.
- ³⁵Iio-iiio nuTata waane nwa kwigyulu ukakumutendela inie, malī ĩsika mulekīle kunkolo zaani muntu wensi umunūna waakue.”

Matayo 19

- ¹Pīna ūYesu nuzimala inkaani izi, nulega kūGalilaya, nupika kunandī za Uyahūdi, kwityumbī liYolidani.
- ²maūmbī mingī namamutiata, nuakamia kuasio.
- ³ĪApalisayo naamuagaana naī kumugema, naamukolia, “Usūmilene umuntu kukumuleka umusungu waakue kunsooko yensi?”
- ⁴Nuashookeelia, “Sika musomilene kīna uzo naalutūndile umuandio, nuaumba mugoosia numusungu.
- ⁵Nuūga, ‘Kunsooko ĩ, umuntu ukakualeka ūshee nunina, ukikamantana numusungu waakue, ndīo naabīlī ikitūla muīlī umuī.’
- ⁶Sika kīlī abīlī kangī, ĩpa muīlī umuī. Luulo gua, naalukamantīnie uNzua, umuntu walekikamantuula.”
- ⁷Naamuīla, “Nīkī gua, uMusa alulagīlīlie ĩkieti kya wīleki, nukukumuleka umusungu.”
- ⁸Nuaīla, “Kunsooko ya ukakū wa nkolo zaani, uMusa numugombia inie mualeke ĩasungu aani, ĩpa kwipūna umuandio sika alī itī.
- ⁹Īne gua namuīla, wensi nukakumuleka umusungu waakue kanga isiititūla kunsooko ya usambo, nukukumutoola wīngī, wagololagiaa. Nduyo nwakumutoola naalī mulekue wagololagiaa.”

- ¹⁰ĪAmanigua naamuñila, “Kanga yĩ yoi mumpola za mugoosia numusungu, kutili kansaño kwitoola.”
- ¹¹Paapo nuañila, “Sika tũlũ ensi naasũmile kukuluanũnkula ulukaani ulu, ĩpa aao naapeegue.
- ¹²Akooli ĩagumba naalelue itĩ kwipũna munda za anina; akooli ĩagumba naatendue ugumba niantu; akooli ĩagumba naĩtendile agumba ĩeene kunsooko ya utemi wa kwigyulu. Nusũmile kukuluanũnkula ulukaani ulu nwaluanũnkule.”
- ¹³Paapo ang'inia naaletua kumuakue waĩkĩle ĩmĩkono yaakue mumiao nukukualompeela, ĩpa ĩamanigua aakue naakuagilia.
- ¹⁴Īpa ũYesu nuũga, “Aleki ĩang'inia aze kumuane, muleke kuagilia, kuiti naĩkĩna ĩa, uutemi wa kwigyulu ingi waao.”
- ¹⁵Nuĩkĩla ĩmĩkono yaakue mumiao; nulega kuasio.
- ¹⁶Laaa, muntu umuĩ numuagaana, numuñila, “Mumania, ntende utendi ki nauza ndigie uupanga wa kali nakali.”
- ¹⁷Numuñila, “Niki winkolia ĩne impola za uza. Namuza ingi umuĩ. Kanga uusiiile kwiingila muupanga umakendegee ĩmalagĩlio.”
- ¹⁸Numuñila, “Namĩmbi?” ũYesu nuũga, “Ulekiulaga, Ulekigololia, Ulekiia, Ulekikuñila uulongo,
- ¹⁹Kulia utata waako numaau waako, kangĩ, Umuloogue umunakaa waako kina ĩnkolo yaako.”
- ²⁰uMusumba numuñila, “Aya mensi namakendegeliĩle; kili numukeepeelue yaani?”
- ²¹ũYesu numuñila, “Kanga ĩusiiile kwitũla mukamĩnkĩlũ, longola ugulie nutĩte, uapeele ĩatũka; ninduue ukitũla utĩte ĩkiuto kwigyulu; kangĩ nzuu, ntiata.”
- ²²uMusumba pĩna nulũigia ulukaani luasio, nulongola nuusungu, kunsooko alutĩte inshao ningi.
- ²³Paapo ũYesu nuañila ĩamanigua aakue, “Tai namuñila ikitũla ikakũ dũũ kumugoli kwiingila muutemi wa kwigyulu.
- ²⁴Kangĩ namuñila, ingi itontũ kungamĩa kwishelela munsungĩli ya lusinge kwikĩla umugoli kwiingila muutemi wa kiNzua.”
- ²⁵ĪAmanigua aakue pĩna naiigia, naakulĩlua zigizigi, naaũga, “Waani gua nusũmile kwigũnika?”
- ²⁶ũYesu nualaaa, nuañila, “Kuantu sika ishũũmĩkile, ĩpa kwa kiNzua tũlũ ishũũmĩkile.”
- ²⁷Paapo uPetelo nushookeelia numuñila, “Laa gua, ishie kwalekile tũlũ yensi nukukukutiata; kukiligia yaani.”

²⁸ŪYesu nuañila, “Tai namuñila, pñina uMuana-muntu ukakikyalansa mūtyengu lya kītemi lya ukulu waakue muunkūmbigyulu naupia, inie naalī muntiatile, niniinie mukakikyalansa mumatengu makitemi na mikyumi namabīlī, ãmukuzilamula induuli kyumi nazibīlī za ãSilaeli.

²⁹Wensi nwalekile ãnumba, katia anūna nãagūlī, katia shee nunina nãaana, katia mĩgunda kunsooko ya liina liane, ikiligia nukwiongeeligua nkua gyana, nukwishaala uupanga wa kalī nakalī.

³⁰Īpa iingī naa muandio ikitūla a mumalĩlio nãa mumalĩlio ikitūla a muandio.”

Matayo 20

¹“uUtemi wa kwigyulu wĩpianile numuntu mukola numba, naalupūnile kīlī daau kwidūūma ãlĩmĩzia waatuale mumugunda waakue wa mĩzabiibu.

²Pñina naĩgombia nãlĩmĩzia kukĩpeela shilinge ãmuĩ munsĩ pii, nuatuma kumugunda waakue

³Pñina nayĩ zĩ nsaa ya katatu, nwãaagaana nĩña ãmĩkile pigyulilo nakanda;

⁴nãasio nuañila, ‘Lendĩ niniinie kumugunda, nayumũjĩpĩle nĩkakumupeela.’ Naenda.

⁵Nayĩ zĩ nsaa ya mutandatu nĩnsaa ikyenda nwãaagaana nĩña, nutenda iio-iioo.

⁶Nayĩ zĩ nsaa ikyumi nĩmuĩ, nupūna, nuaona nĩnaingĩ ãmĩkile, nuañila, ‘Nĩkĩ muĩmĩkile ĩpa munsĩ pii muagila kamulĩmo?’

⁷Naamuñila, ‘Kunsooko kutilĩ nwakukupeela umulĩmo.’ Nuañila, ‘Lendĩ niniinie kumugunda wa mĩzabiibu.’

⁸Pñina nĩ mpĩndĩ umukola mugunda numuñila umulindĩila mugunda, ‘ĩite ĩatiĩkia, uapeele ĩkĩnamulĩmo kiao, wandĩlie ĩa mumalĩlio sunga ĩa muandio.’

⁹Pñina naaaza naalī a nsaa ikyumi nĩmuĩ, wensi nuanũnkula shilinge ãmuĩ.

¹⁰Pñina naaaza naalī a muandio, naasĩga kĩna ikiaanũnkula kwikĩlĩkĩla; nĩndĩo, gaa wensi nuanũnkula shilinge ãmuĩ.

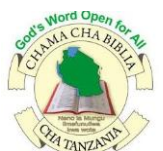
¹¹Pñina naaanũnkula gua, naĩ kumusũsumĩla umukola numba

¹²naaũga, ‘Īa a mumalĩlio ĩtumile mulĩmo nsaa ãmuĩ udũũ waalĩganĩlia nindiishie naaza kugigimĩlie munsĩ pii uluago niyĩla nĩmpasu.’

¹³Nushookeelia, numuñila umuĩ waao, ‘Mbuane, sika nukukapile; sika aza kwĩgombiliene nineene kushilinge ãmuĩ?

¹⁴Sola ĩshilinge yaako, ulongole. ĩne neene numuloe kukumupeela uyu nwa mumalĩlio lika lĩmuĩ udũũ ninduue.

¹⁵Sika injĩpĩlene kukĩtumĩla inshao zaane mĩna numuloele? Mbaa wailua wĩlũ kunsooko ya ukende waane?’

- ¹⁶Iio-iioo naa mumalĩlio ikitũla a muandio, nĩa muandio ikitũla a mumalĩlio.”
- ¹⁷ũYesu pĩna alũnankĩla kwienda kũYelusalemũ, nuasola ãamanigua naikyumi naabĩlĩ, naĩũna ing'ene munzĩla, nuaĩla,
- ¹⁸“Laaĩ, kwĩnankĩla kulunziĩ kũYelusalemũ; nuMuana-muntu ukiĩkĩlua mumĩkono ya apolia naakulu nĩalangi, ndĩo ãkakumulamula kwiulagua,
- ¹⁹nukukumuĩkĩla mumĩkono ya ndugu nazĩngĩ koona amupopote, nukukumukua namĩkoa, nukukumukononteela mumusalaba; nulutondo lwa katatu ukiukigua.”
- ²⁰Paapo unina wa aana a kĩZebedayo numuagaana palumuĩ nĩaana aakue, nutũngama pamuakue nukukumulompa ulukaani.
- ²¹ũYesu numuĩla, “Usiile yaani?” Numuĩla, “Lagĩlia ãana aane ãa, ikyalanse muutemi waako, umuĩ kumukono waako wa kĩgoosia, umuua kumukono waako wa kĩkĩma.”
- ²²ũYesu nushookeelia, nuũga, “Sika mumanile namukululompa. Musũmilene kwikopela ãkĩko nanĩkakukĩkopela ãne.” Naamuĩla, “Kusũmile.”
- ²³Nuaĩla, “ĩKĩko kiane mukakukĩkopela, ãpa kukikyalansa kumukono wa kĩgoosia nukumukono wa kĩkĩma sika mulĩmo waane kwipeelana, ãpa akupegagua naalĩ azĩpĩliligie nuTata waane.”
- ²⁴ãa naikyumi, pĩna naiigia, naaatakĩla ãanũna naabĩlĩ.
- ²⁵Paapo ũYesu nuĩta, nuũga, “Mwamanile kĩna ãatemi a ndugu nazĩngĩ akĩoonatĩlagiaa, nĩakulu aao akuademelaa.
- ²⁶ãpa kumiani ilekitũla itĩ, ãpa wensi nusiile kwitũla mukulu kumiani, wĩ mwĩtumi waani;
- ²⁷wensi nusiile kwitũla wa muandio kumiani wĩ musese waani.
- ²⁸Kĩna iio uMuana-muntu sika wijile kukĩtumĩlua, ãpa kukĩtuma, nukwipũnia uumĩ wakue wĩ kĩkomoli kunsooko ya iingĩ.”
- ²⁹Pĩna alĩ ilega kũYeliko, yũmbĩ kyulu nalĩmutiata.
- ³⁰Laaa, apokũ abĩlĩ naalĩ ikyalansile panzĩla; pĩna naiigia kĩna ũYesu ukĩlile, naĩtunta naaũga, “Shekulu, Muana wa kĩDaudi, ukukolelue kĩnishungu!
- ³¹ĩYũmbĩ naliakalamukĩla atuulie. ãpa ão naĩkacia kukĩtunta, naaũga, Shekulu, Muana wa kĩDaudi, ukukolelue kĩnishungu!”
- ³²ũYesu nuĩma, nuĩta, nuũga, “Musiile numutendele yaani?”
- ³³Naamuĩla, “Shekulu, kusiile ãmiiso mĩtu malaĩligie!”
- ³⁴ũYesu nuaonela kĩsuusu, nuapaatia ãmiiso maa; ãkamuĩ naaona naamutiata.

Matayo 21

- ¹Pina naasũgamĩla kũYelusalemũ nukwipika paBetipage muNkonko ya Mizeituni, paapo ũYesu nuatuma ĩamanigua abĩlĩ,
- ²nuaĩla, “Longolĩ mukĩsaalĩ namutungĩnkĩĩne; ĩkamuĩ mukiona ndoguĩ ntũngue ĩensi numuana. Mĩtũngulĩ, mundeetele.
- ³Naamuntu wamukolia lukaani, ũgĩ, Shekulu uzishiiile; ĩkamuĩ ukakumupeela.”
- ⁴Izi tũlũ nazitũla, koono lutimĩligue ulukaani lwa munakĩdagu naluũgile,
- ⁵“Mumuĩle umunanso Sayuni, Laaa, umutemi waako upolokile kumuako, Mupolo, udaamĩlĩle ndoguĩ Nĩkaana-ndoguĩ, muana-ndoguĩ.”
- ⁶ĪAmanigua naalongola, natenda kĩna ũYesu alĩ waalagĩlĩlie.
- ⁷Naamĩleeta ĩndoguĩ numuana-ndoguĩ, naazaala intiila zaao mukiania yaao; nudaamĩla.
- ⁸Antu iingĩ mũyũmbĩ liasio naazaala intiila zaao munzĩla; ĩĩna naatema intambĩ za makota, naazaala munzĩla.
- ⁹ĪMaũmbĩ naalĩ matongĩile, nĩnaalĩ matiatile namĩtunta namaũga, “Osiana umuana wa kĩDaudi, nwakũmazukigue nũjile muliina lya kĩShekulu! Osiana kukiania!”
- ¹⁰Pina nũingĩla mũYelusalemũ, ĩkaa yensi nĩsũngũsĩka, naaũga, “Uyu waani.”
- ¹¹ĪMaũmbĩ namaũga, “Uzu ingĩ Yesu, umunakĩdagu wa kuNazaleti ya Galĩlaya.”
- ¹²ũYesu nũingĩla muNumba ya kĩNzua, nuaĩnga tũlũ ensi naalĩ igulia nukwigula muasio; nuzigalulanga imeeza za akaĩsia-mapeesa, nĩmatengu ma aasio naalĩ igulia inkunda,
- ¹³nuaĩla, “Yandĩkue, ‘Īnumba yaane ikitũla numba ya wĩtekeli;’ inie gua, mwamĩtenda yĩ lyũlũ lya aleegelania.”
- ¹⁴ĪApoku nĩanakĩtele naamuagaana muumo muNumba ya kĩNzua, nuakamia.
- ¹⁵Īpa ĩapolia naakulu nĩalangi pĩna naamaona ĩmakula naalumatendile, nukukuaona ĩang'inia akĩtunta muasio muNumba ya kĩNzua naiũga, “Osiaana Muana wa kĩDaudi! Naataka,”
- ¹⁶naamuĩla, “Wiigiliene kĩna ĩa iũga. ũYesu nuaĩla, Eeze,” sika mwalasomane, “Kumĩlomo ya aana naaniino nĩnaakonkaa wakamĩnkĩilia ulukũmo?”
- ¹⁷Nualeka, nupũna mũYelusalemũ, nuenda kuBetania, nugona kuuko.
- ¹⁸Nĩpadaau zigi pĩna alushookile kũYelusalemũ nukolua nzala.
- ¹⁹Nuuona mukuu umuĩ panzĩla, nuwaagaana, sika nuona kakĩntu muasio ĩpa ĩmalũka udũũ; nuuĩla, “Zilekipĩa kankali kangĩ mumuako kainiino!” Īkamuĩ umukuu nauuma.
- ²⁰ĪAmanigua akue pĩna naaona, naakulĩlua, naaũga, “uMukuu uu ĩkamuĩ uumaa mbii itĩ?”

- 21 ũYesu nushookeelia, nuañila, “Tai namuñila, Kanga muñuusuñili, ñmuagila kankankani, mukitenda sika ññilo dũũ ñlya mukuu, ñpa sunga kanga mumñile ñnkonko ñ, Kuuluka, utaague munanza, ikitendeka.”
- 22 Tũlũ yensi namukuilompa muulompi, ñmusuññile, mukiaanũnkula.
- 23 Pña nũingila muNumba ya kñNzua ñapolia naakulu nñanampala a antu naamuagaana pña alĩ wimania, naaũga, “Kuusũumi kñ ukutendaa aya. Kangĩ waani naalukupñile uusũumi uu.”
- 24 ũYesu nushookeelia nuañila, “Nineene nñkakumukolia lukaani lumuĩ; kanga munshookeelie, nineene nñkakumushookeelia kuusũumi kñ nitenda aya.
- 25 uUbadĩizo wa kñYohana alĩ upñnile mpññ? Alĩ upñnile kwigyulune kanga kuaana antu? Nañ kññgia eene kueene, naiũga, Kanga kuũge upñnile kwigyulu, ukakukuñila, ‘Nĩkĩ gua, sika namumusũñila?’
- 26 Katia kuũge upñnile kuaana antu, koopokile iyũmbĩ kuitĩ tũlũ ensi agombile kña uYohana ingĩ munakĩdagu.”
- 27 Naamushookeelia ũYesu, naaũga, “Magu, sika kuĩzĩ.” Nduzo nuañila, “Sunga nineeni sika nukumuñila kña kuusũumi kñ nanukutendaa aya.”
- 28 “Musũngile mbii. Alukoolĩ muntu naalutĩite aana abĩli, numuagaana nwa muandio nuũga, ‘Muanuane, nantende lenda wĩtume umulĩmo mumugunda wa mĩzabiibu.’
- 29 Nushookeelia nuũga, ‘Sika nuunzie.’
- 30 Numuagaana nwa kabĩli numuñila zizo-ziizoo. Nushookeelia, nuũga, ‘Sika numuloe.’ Pembele nupela, nuenda.
- 31 Muña naabĩli, nuĩmbi naalutendile uulooa wa kishee?” Naaũga, “Nwa mwandio.” ũYesu nuañila, “Tai namuñila, ñasangulia-koodi nñagololia atongñile kuntongela yaani kwiingila muutemi wa kñNzua.
- 32 Kunsooko uYohana alũjile kumiani kunzila ya kulukuuluu, niniinie sika namumusũñila; ñpa ñasangulia-koodi nñagololia naamusuñila; ñpa inie pña namuona sika namupela pembele, koonu mumusuñile.”
- 33 “Tegeelĩ ñmpiani nñnzĩa. Alukoolĩ muzengua, nduzo alupandñile mĩzabiibu mumugunda, nuukitĩla kito; nusĩmbĩla tyulĩ lya kusokolela inkali; nuzenga kĩlĩngo; nualindñilia ñalĩmi; nulega munsñ niasio.
- 34 iTyũngo lya kupña inkali pña nalĩsũgamñila, nuatuma ññtumi aakue kualĩmi, aanũnkule inkali.
- 35 ñAlĩmi naaaguñla ññtumi aakue; uyu naamukua, umuua naamuulaga, umuua naamutũlanga ñmagũe.
- 36 Nutuma kangĩ ññtumi nñña iingĩ kwikĩla a muandio; naatenda iio-iiio.

³⁷ĩMpelu yaakue numutuma umuana waakue kumiao, nuũga, ‘ĩkakumukulia umuana waane.’

³⁸ĩPa ĩalĩmi pĩna naamuona umuana waakue, naĩ kĩtambuĩla eene kueene, ‘Uzu wazu musaali, kuĩnĩ kumuulage, kuusole uusali waakue.’

³⁹Naamuguĩla, naamutaaga kunzi ya mugunda, naamuulaga.

⁴⁰Pĩna ukiiza umukola mugunda, ukakuatenda yaani ĩalĩmi aasio?”

⁴¹Naamuĩla, “Ukakuaulaga sue ĩabĩ aasio; ukakualindĩĩlia ĩalĩmi ĩngĩ umugunda, naĩkakumupeela inkali mumatũngo maakue.”

⁴²ũYesu nuaĩla Sika mwalasomane muwandĩkua, “iGyũe naalĩ alĩsiitile ĩazengi, ‘Lĩlo liazaa gyũe kyulu lya kuluũno; uLukaani ulu lupũnile kwa kĩShekulu, Ndulo lwa ukulĩlua pamiiso miĩtu?’

⁴³“Kuitĩ yoi namuĩla ya kĩna uutemi wa kĩNzua ukileegigua kumiani, ikipeegua ndugu nyukupĩaa inkali zaakue.

⁴⁴Nwakugua mwigyũe ĩlĩ ukiminanguka; nalĩkakumutũla lĩkakumutindĩkia.”

⁴⁵ĩApolia naakulu nĩApalisayo, pĩna naiigia impiani zaakue naalĩnga kĩna ukuatambula ĩeene.

⁴⁶Pĩna naiikunga amuguĩle, naamoopoka ĩmaũmbĩ, kunsooko alĩ mamuoonie kĩna munakĩdagu.

Matayo 22

¹ũYesu nuaĩla kangĩ kumpiani, nuũga,

²“uUtemi wa kwigyulu wĩpianile numutemi umuĩ naalumuzĩpĩĩlie umuana waakue uwĩnga.

³Nuatuma ĩtumi aakue aĩte naalĩ aanue kuwĩnga, ndĩo sika naaaza.

⁴Nutuma kangĩ ĩtumi nĩĩa nuũga, ‘Aĩlĩ naalĩ aanue, laaĩ india zakondaa; ng'ombe nĩnaigĩnũ yakonda kwitemigua; tũlũ yensi yakondaa; nzuĩ kuwĩnga.’

⁵ĩPa sika naakeela; naalongola kĩna aloele, umuua kumugunda waakue, umuua kuusuluzia waakue;

⁶naalĩ asaagile naaguĩla ĩtumi naaagaalĩla naaaulaga.

⁷Paapo umutemi nutaka; nuatuma ĩĩlaasi aakue nuamala sue ĩaulagani aasio, numĩsonsa ĩkaa yaao.

⁸Paapo nuaĩla ĩtumi aakue, ‘uWĩnga wakondaa, ĩpa naaza aanue sika ijĩpĩle.

⁹Iio gua, lendĩ mumĩsambi ya nzĩla nankulu; ensi namukakuaona, aanĩ kuwĩnga.’

¹⁰ĩtumi aasio naalongola, naenda munzĩla nankulu, naailingĩla ensi naalĩ akuaona, abĩ nĩnaaza; ĩnumba ya wĩnga nijula ĩagenda.

- 11 Pīna nūingīla umutemi waa laae ãagenda, numuona muntu muasio mugila kantiila ya wīnga;
- 12 numuīla, ‘Mbuane, azūingīle mbii munu pīna umugila kantiila ya wīnga?’ Nukeleala.
- 13 Paapo umutemi nuaīla ītumi aakue, ‘Mutūngī mīgulu nīmīkono mutaagī mukiiti kya kunzi; kuasio kuuko ikitūla kīlīlo nukwikelia īmiino.’
- 14 Kuitī iingī naītue, ĩpa naasaagulue akeei.”
- 15 Paapo ĩApalisayo naalongola naakomia ĩkialo kya kumutega munkaaani zaakue.
- 16 Naatuma kumuakue ĩamanigua aaao palumuī nīantu a kīHelode, naaūga, “Mumania, kumanile kīna ue wīmuntu wa tai, nīnzīla ya kīNzua ukumīmanagiaa mutai, kangī sikukusupaa kaukulu wa muntu wensi, kunsooko sikukulaaa kausiu wa antu.
- 17 ĩpa gua, ukuīle, usīgile mbii; iizane kukumulīpa uKaisali koodi kanga zūi?”
- 18 ūYesu pīna nulīnga uubī waa, nuūga, “Nīkī mwingema inie anamampīlu?
- 19 Naambiī ĩmpiia ya koodi.” Naamuleetela ĩshilinge.
- 20 Nuaīla, “aityūe ĩlī lya kuani munu nuolua uu.”
- 21 Naamuīla, “Lya kīKaisali.” Paapo nuaīla, “Iio gua, iya kīKaisali mupeelī uKaisali, niya kīNzua muupelī uNzua.”
- 22 Pīna naiigia naakulīlua, naamuleka nalongola.
- 23 Lutondo luasio ĩAsadukayo naakuūgaa kutilī kawiiuki, naamuagaana, naamukolia,
- 24 naaūga, “Mumania, uMusa aluūgile, ‘kanga umuntu wakie ĩmugila kaaana, umunūna waakue wamutoole umusungu waakue, wamulelelie umunūna waakue ĩaana.’
- 25 Kunsītu gua, alī akoolī agoosia mupūngatī akīnūna; nwa muandio nutoola, nukia nduyo alī mugila kaaana, umunūna waakue numusaala umusungu.
- 26 Iio-iioo nunwa kabīlī, nunwa katatu, sunga ensi naa mupūngatī.
- 27 ĩMpelo ya ĩa tūlū nukia numusungu
- 28 Kuluulo gua, muwiiuki ūjilitūla musungu wa kuani muña naa mupūngatī, kuitī tūlū alī amutoolile.”
- 29 Paapo ūYesu nuashookeelia, nuaīla, “Mulimīlīle, kunsooko sika mumaniile uwandīkua sunga ingūlū za kīNzua.
- 30 Kuitī muwiiuki sika akutoolaa sunga kwitoolua, ĩpa akutūlaa zī amalaīka a kwigyulu.
- 31 Kangī mumpola za wiiuki wa akiu sika mwalasomane naalī lutambulue nuNzua ya kīna,

- ³²‘Īne neene Nzua wa kĭlbūlahimu, nuNzua wa kĭIsaki, nuNzua wa kĭYakobo?’
uNzua sika Nzua wa akiu, ĩpa waa apanga.”
- ³³Maũmbĩ pĭnanamiigia, namakulĭlua kuumania waakue.
- ³⁴ĪApalisayo pĭna naiigia kĭna waamũmagiaa ĩAsadukayo, naĭlundĩla palumuĩ.
- ³⁵Umuĩ waa wa amanakialo, numukolia kukumugema, nuũga,
- ³⁶“Mumania, lyagĩlio kĭ nikyulu muUlagĩlio?”
- ³⁷Nduzo numuĩla, “Umuloogue ũShekulu Nzua waako kumoo waako tũlũ, nukunkolo yaako tũlũ, nukumasala maako tũlũ.
- ³⁸Īli lyolĩ lyagĩlio nikyulu, kangĩ lya muandio.
- ³⁹Nĩlya kabĩli ĩpianile ndĩlo. Umuloogue umunakaa waako kĭna ĩnkolo yaako.
- ⁴⁰uUlagĩlio wensi nĩAnakĩdagu ukamantĩine mumalagĩlio aya namabĩli.”
- ⁴¹ĪApalisayo pĭna naĩilingĩla, ũYesu nuakolia,
- ⁴²nuũga, “Mumusĩgile mbii uKilisito? Muana wa kuani?” Naamuĩla, “Muana wa kĭDaudi.”
- ⁴³Nuaĩla, “Naitũla mbii gua, uDaudi mwa kĭMuau kukumuĩta Shekulu, nuũga,
- ⁴⁴‘ũShekulu numuĩla ũShekulu waane,’ Kyalansa pamukono waane wa kĭgoosia Sunga nĩaike ĩanulugu aako Pansĩli ya mĩgulu yaako?”
- ⁴⁵Malĩ uDaudi ĩumuĩtile, “Shekulu, waa muana waakue mbii gua?”
- ⁴⁶Sika nusũma nunumuĩ kukumushookeelia kalukaani; sunga kwipũna luulo lutondo sika nugagũlia kaumuĩ kukumukolia kalukaani kangĩ.

Matayo 23

- ¹Paapo ũYesu numaiĩla ĩmaũmbĩ nĩamanigua aakue,
- ²nuũga, “ĪAlangi nĩApalisayo ikyalansile mũtyengu lya kĭMusa;
- ³iio gua, muziambe nukukuzitenda zensi naĩkakumuĩla, ĩpa uutendi waa muleke kuutiata, kunsooko akutambulaa udũ, sika akutendaa.
- ⁴Kuitĩ akutũngaa mĩligo mĩlũto nukukuegaa ĩantu, ĩo ĩeene sika aloe kukuĩsũnta sunga naluala luao.
- ⁵Kangĩ uutendi waa wensi akutendaa itĩ alaaue nĩantu. Akugalĩmpagiaa impĩgĩ zaao, akongeelagiaa ĩmasogolo na ntiila zaao;
- ⁶aloe kukikyalansa mumatengu mikyulio pandia, numumatengu ma kuntongela mumasũnagogi,
- ⁷nukwiũgigua mumagulaanĩlo, nukwiĩtua nĩantu, ‘Mumania namukulu.’

- ⁸İpa inie mulekiĩtua nĩantu mumania namukulu, kuitĩ uMumania waani ingĩ umuĩ, niniinie tũlũ ensi mukĩnũna.
- ⁹Kangĩ muna nsĩ muleke kumuĩta kamuntu tata, kuitĩ utata waani ingĩ umuĩ, nwa kwigyulu.
- ¹⁰Kangĩ mulekiĩtua atongeeli, kuitĩ umutongeeli waani ingĩ umuĩ uKilisito.
- ¹¹Nduzo namukulu kumiani ukitũla mwĩtumi waani.
- ¹²Wensi nukĩkulagiaa ukiniinupigua; wensi nukĩniinupagiaa ukikuligua.”
- ¹³“Ukĩa kumuani alangi ĩApalisayo, anamampĩlu! Kunsooko mukuadadiĩla ĩantu uutemi wa kwigyulu; inie uniinie sika mũingĩla, sunga naiingĩla sika mukualegela ingĩle.
- ¹⁴Ukĩa kumuani alangi nĩApalisayo, anamampĩlu! Kunsooko mukuzilĩaa inumba za akiĩlua, nukuunamampĩlu mukulompaa ilĩpũ. Luulo gua, mũjililigia uulamulua naulũto nangũlũ.
- ¹⁵Ukĩa kumuani alangi nĩApalisayo, anamampĩlu! Kunsooko mukupilimaa munanza numuna nsĩ koonaa muligie mumaniigua umuĩ, nĩpĩna mwamuligia, namumutenda wĩ muana wa Gehena nkua zibĩli kwikĩla inie.
- ¹⁶Ukĩa kumuani atongeeli namuapokũ, namukuũgaa, ‘Wensi nwakulapa kuNumba ya kĩNzua, sika kĩntu; ĩpa wensi nwakulapa kuzahabũ ya Numba ya kĩNzua wĩtũngaa.’
- ¹⁷Muanaulu inie, kangĩ muapokũ! Kuitĩ yaani naikulu; zahabũne, kanga ĩNumba ya kĩNzua nyukumielagiaa ĩzahabũ?
- ¹⁸‘Kangĩ wensi nwakulapa paupolelio, sika kĩntu; ĩpa wensi nwakulapa kusadaka niĩli mukiania yaakue wĩtũngaa.’
- ¹⁹Muapokũ inie! Kuitĩ yaani naikulu; sadakane, kanga pawĩtekelo naukumeelagiaa ĩmasongelio.
- ²⁰Iio gua, wensi nukulapaa paupolelio ukulapaa kuwaasio nukuintu yensi nayĩli mukiania yaakue.
- ²¹Wensi nwakulapa kuNumba ya kĩNzua akulapa kuniasio nukumuakue nũkyalile muasio.
- ²²Wensi nwakulapa kwigyulu ukulapaa kũtyengu lya kĩtemi lya kĩNzua, nukumuakue nũkyalansile muasio.”
- ²³“Ukĩa kumuani alangi nĩApalisayo, anamampĩlu! Kunsooko mukupũnagiaa tyũmpĩ likyumi lya ulũmba nintole numulenge, namugumanĩlia inkaani nankulu ĩza Ulagĩlio kulukuuluu, nĩkĩnishungu, nuusuĩli; izi zimũjĩpĩle kukuzitenda nĩnazingĩ mulekigumanĩlia.
- ²⁴Atongeeli apokũ, naakusuzaa ĩmbuu nukwimĩla ĩngamĩa!”

25“Ukĩa kumuani alangi nĩApalisayo anamampĩlu! Kuitĩ mukoogagiaa ikĩiko nĩnungu kunzi, ĩpa munsĩ ijuile uleegelania nuusiita kīgilia.

26Ue Mupalisayo numupokũ! Oogia tĩ ikĩiko munsĩ koonaa kyaatũla kielu nukunzi gaa.”

27“Ukĩa kumuani alangi nĩApalisayo anamampĩlu! Kuitĩ mwĩpianile niibĩla naipakue ĩnkenke, ndio kunzi igyelĩle iiza, ĩpa munsĩ ijuile ĩmakũpa ma akiu nuudobũ wensi.

28Iio-iioo gua, niniinie, kunzi mukigyelaa kuantu muakola kulukuuluu, ĩpa mwijuile uunamampĩlu nuuleki.”

29“Ukĩa kumuani alangi nĩApalisayo anamampĩlu! Kuitĩ mukuijengaa iibĩla ya anakĩdagu nukukĩmoogeelia ĩmijukĩlo ma anakulukuuluu,

30nukwiũga, ‘Ishie kanga ĩalĩ kukoolĩ pantondo za atata ĩtu, sika alĩ kwijilikamantana ndĩo mumĩgali ya anakĩdagu.’

31Itĩ mwĩkuĩlĩle uniinie, kĩna inie mwĩaana aao naalĩ aaulagile ĩanakĩdagu.

32Mijuliĩ gua, ĩngele ya atata aani!

33Inie nzoka, luuli lwa mũilu, muukakuutalama mbii ulamulua wa muGehena?

34Luulo gua, laaĩ, ĩne ntumile kumiani anakĩdagu nĩanamasala nĩalangi. Muĩa, ĩĩa mukakuaulaga nukukuakononteela mumusalaba; ĩĩa mukakuuangĩla mumasũnagogi maani, nukukuaĩnga kaa kukaa,

35koonaa ĩmĩgali tũlũ yensi nya kulukuuluu naalĩ iitĩkile muna nsĩ yĩmuuzĩle inie, kwipũna umugali wa kĩAbeli umunakulukuuluu sunga umugali wa kĩZakalia ũsha Balakia naalĩ mumuulagile pakatĩ ya Numba ya kĩNzua nĩpaupolelio.

36Tai nukumuĩla, izi tũlũ zikiiiza kuwĩleli uu.”

37“Ee Yelusalemũ, nukuaulagaa ĩanakĩdagu nukukuatũla ĩmagũe naatumue kumuako; nkua zinga kuuzaa nsiile kukuailingĩla ĩaana aako kĩna yoi ĩnkuku nyukupiilingĩla ipiana piakue mumbaa zaakue, ĩpa sika namugomba.

38Laaĩ ĩnumba yaani yaazaa shaamua!

39Kuitĩ namuĩla, sika mukimona kainiino sunga pĩna mukiũga, Wakũmazukigue nũjile muliina lya kĩShekulu.”

Matayo 24

1ũYesu nupũna muNumba ya kĩNzua, nuĩ ulonguile; ĩamanigua naamuagaana, itĩ amulagĩle uuza wa uuzengua wa Numba ya kĩNzua.

2ũYesu nuashookeelia, nuaĩla, “Sika mumaooniene aya tũlũ. Tai, namuĩla, Sika likishaaga kigyũe mukiania igyũe nasikalikigumulua.

- ³Pīna alī wikyalansile Munkonko ya Mīzeituni, ĩamanigua aakue naamuagaana kīmpelo, naaūga, ‘Kuñile, izi zikitūla nzalī. Nīkīlīngasīlio kī kya kushooka kumuako, nīkya mpelo ya unkūmbigyulu?’”
- ⁴ŪYesu nuashookeelia, nuañila, “Kengealī, muntu wensi waleke kumupembeelia.
- ⁵Kuitī iingī ikiiiza kuliina liane, ĩiuga, ‘Īne neene Kilisito,’ ndīo ikipembeelia iingī.
- ⁶Kangī mukiiigia mpola za ulugu nuukūmuuki wa ulugu; laaī, mulekitūmbua,
- ⁷kuitī ĩndugu ikiiuuka ĩkue nīndugu, nuutemi wīkue nuutemi; ikitūla nzala nīmīmanga uko nīnduuko.
- ⁸Aya mensi ingī muandio udūū wa usungu naukulu.”
- ⁹“Paapo ĩkakumusongeele inie muligie impatī, nukukumuulaga; kangī indugu tūlū zīkakumusuukīlua kunsooko ya liina liane.
- ¹⁰Paapo iingī ikishooka nūma nukukīsongeele nukukīsuuukīlua eene kueene;
- ¹¹nīanakīdagu iingī a ulongo ĩkakigyelele nukwilimīlia iingī.
- ¹²Nukunsooko ya kongeeleka uuleki, uulogua wa antu iingī ukipola.
- ¹³Īpa nwakugigimīlia sunga kumpelo, uuyo ukigūnīka
- ¹⁴niMpola naNziiza izi za utemi zikitanantigua muunkūmbigyulu tūlū, wī ukuīli kundugu zensi; paapo ĩmpelo ikipika.”
- ¹⁵“Īo gua pīna mukakukīona ĩkīolū kya oononeki, kīna alī kītambulue numunakīdagu uDanieli, kīīmīka pana yeelu (nwishoma nwalīnge),
- ¹⁶Paapo ĩa muUyahūdi atalamīle kunkonko;
- ¹⁷nwa kwityembe walekitima nukwiingīla munumba yaakue wasole kīntu,
- ¹⁸nunwa kumugunda walekishookela kantiila zaakue.
- ¹⁹Ukīa waa naamaimbi nīnaukaa ionkia intondo zaasio!
- ²⁰Lompī kona uutalami waani ulekitūla muntondo za mbula, sunga palutondo lwa wikyali.
- ²¹Kuitī intondo zaasio lukitūla lumpatī lukulu nasika lwalakigyelele kwipūna umuandio wa unkūmbigyulu sunga nantende; sunga sika ijile kigyelele kainiino.
- ²²Kanga intondo zaasio ĩsika alī nkaguligie, sika alī wijiligūnīka kamuntu wensi. Īpa kunsooko ya asaagulua zikikaguligua intondo zaasio.
- ²³iTyūngo liasio kanga muntu wensi wamuñila, ‘Laaī uKilisito ukoolī ĩpa, katia ukoolī uko, lekishuñilī.’
- ²⁴Kuitī mīkakigyelele maKilisito ma ulongo, nīmanakīdagu ma ulongo; ndazo mikitenda ilīngasīlio ikulu nīmakula, nukukualimīlia malī ishūūmikile, sunga ĩasaagulua.

- ²⁵Laaĩ, nakondagiaa kukumusugula.
- ²⁶Luulo gua, malĩ amuĩla, ‘Ntuuyo kumbuga, lekipũnĩ; ntuuyo kumbele, lekishuĩlĩ.’
- ²⁷Kuitĩ kĩna iio-iioo ulupĩto nalukupũnaa kukĩlĩma nalupĩta sunga kumueli, iio-iioo ikitũla kwiiiza kumuakue uMuana-muntu.
- ²⁸Kuitĩ tũlũ pensi pĩna umuimba wĩlĩ, paapo indĩ zĩkakĩilingĩla.
- ²⁹Pĩna lwakĩla ulumpatĩ lwa ntondo zaasio, ikamuĩ ĩmpasu ikakĩlyupigua, numueli sika ukipũnia uweelu waakue, ninshonda zikigua kwipũna kwigyulu, ningũlũ za kwigyulu zikishũngũsĩka.
- ³⁰Paapo kĩkakigyelela ikĩlĩgasĩlio kya Muana-muntu kwigyulu; nindugu tũlũ zensi za unkũmbigyulu zikilĩla kĩlĩlo nukukumuona uMuana-muntu upolokile mukiania ya malũde ma kwigyulu kungũlũ nuukulu wingĩ.
- ³¹Ukakuatuma ĩamalaka aakue palumuĩ nululi lukulu lwidyede; ndĩo ikakualundĩla ĩasaagulua aakue kwipũna nandĩ zinĩ, kwipũna ĩmpelo igyulu sunga ĩmpelo nzĩa.”
- ³²“ĩmanie mpiani kumukuu, pĩna ulutambĩ luakue lwasĩpuka nukũshonga ĩmalũka maakue mukulĩngaa kĩna ĩsongola yanũnkaa
- ³³Iio gua niniinie, pĩna mwaona aya tũlũ mensi mikigyela, kulĩnge kĩna wĩ piipĩ pamĩlango.
- ³⁴Tai namuĩla, uLuuli ulu sika lukiula sunga aya tũlũ mensi mikitendeka.
- ³⁵iGyulu nĩnsĩ zikikĩla, ĩpa inkaani zaane sika zikikĩla kainiino.
- ³⁶ĩpa impola za ntondo zaasio nityũngo liasio kutilĩ numanile; sunga ĩamalaka a kwigyulu, nu Muana gaa, ĩpa uTata udũũ.
- ³⁷Kĩna alĩ itũlile muntongo za kĩNoe, iio ikitũla pĩna ukiiiza uMuana-muntu.
- ³⁸Kĩna iio naalĩ itũlile muntongo zaasio pĩna alĩ wikĩlĩ uwijuli wa maazĩ, antu nailĩa nukwikopa; naitoola nukwitolua, sunga palutondo luulo pĩna uNoe nũngĩla mwipyango;
- ³⁹sika naalĩnga sunga uwijuli wa maazĩ nawĩza, nuakapĩlia sue; iio ikitũla pĩna ukiiiza uMuana-muntu.
- ⁴⁰iTyũngo liasio, antu abilĩ ukaa ĩlĩ mumugunda, umuĩ watualue, umuua walekue.
- ⁴¹Asungu abilĩ ukaa ishia, umuĩ watualue, umuua walekue,
- ⁴²“Luulo, kengealĩ gua, kunsooko sika mumanile ulutondo kĩ ũShekulu waani pĩna wijile.
- ⁴³ĩpa lĩngĩ ulukaani ulu, umukola numba kanga ĩalumanile ityũngo umũii pĩna ũjile, alũjilikengeala, ĩnumba yaakue ĩlekishĩmbua.
- ⁴⁴Luulo gua niniinie ĩzĩpĩlie, kuitĩ ityũngo nasika mulĩsĩngile, paapo uMuana-muntu wijile.”

- ⁴⁵“Waani gua umwĩtumi namusuĩli namunamasala naalĩ mupeegue umulĩmo nũShekulu waakue, waapeele ĩantu a numba yaakue india zaa pityũngo liao?”
- ⁴⁶Muliukũ umwĩtumi nuasio ũShekulu wakue pĩna ukakumuagaana witenda yaasio.
- ⁴⁷Tai namuĩla, ukakumuĩka wĩimukulu munsao zakue tũlũ zensi.
- ⁴⁸Īpa umwĩtumi nuasio namubĩ kanga waũge munkolo yaakue, ‘ũShekulu waane watinagiaa;’
- ⁴⁹wandie kukuakua ĩtumi ĩĩa nukwilĩa nukwikopa palumuĩ nĩagaala ntulu,
- ⁵⁰ũShekulu wa mwĩtumi nuasio ukiiiza palutondo nasikusĩngile, nityũngo nasikulĩmanile,
- ⁵¹ukakumutiĩkanula; ukakumuĩkĩlia ityũmpĩ liakue palumuĩ nĩanamampĩlu; paapo ikitũla kĩlĩlo nukwikelia ĩmiino.”

Matayo 25

- ¹“Kangĩ uutemi wa kwigyulu wĩpianile nĩananso kyumi nalĩ asolile intala zaa, naalongola kukumusĩngĩlia umutooli.
- ²Ataano aao alĩ anaulu, nĩnaataano alĩ anamasala.
- ³ĪAasio naalĩ ĩulu naasola intala zaa, sika naasola kamakũta;
- ⁴Īpa naanamasala naasola ĩmakũta munsupa palumuĩ nintala zaa.
- ⁵Pĩna umutooli nutinia, naitindĩla naagona indoolo.
- ⁶Muutiku wa katĩ, lyanga nalĩkula, ‘Ntuuyo umutooli wapika! Pũnĩ mumusĩngĩlie!’
- ⁷Paapo naauuka ĩananso aasio tũlũ, naazĩpĩlia intala zaa.
- ⁸ĪAnaulu naaĩla ĩanamasala, ‘Kupunguĩli ĩmakũta makeei, kunsooko intala zĩtu zidiba.’
- ⁹ĪAnamasala naashookeelia, naaũga, ‘Sika makuendile muumo ishie nuniinie; taazu gua, longolĩ kuagulia, mwĩgulĩlie.’
- ¹⁰Pĩna naalongola kwigula, nuuza umutooli, ndĩo naalĩ ĩzĩpĩlĩlie naingĩla palumuĩ nduyo muwĩnga; uluĩgĩ nalũgyalĩlua.
- ¹¹Pembele naaaza ĩananso naĩngĩ, naaũga, ‘Shekulu, Shekulu, kũgyuĩle!’
- ¹²Īpa nuashookeelia, nuũga, ‘Tai namuĩla, sika numuĩzĩ inie.’
- ¹³Luulo gua, kengealĩ, kunsooko sika mumanile ulutondo sunga ityũngo.”
- ¹⁴“Kuitĩ ikitũla zĩ mpiani ya muntu naalutũngile umusĩnzo, nuĩta ĩtumi aakue, nuziĩka kumiao inshao zaakue.
- ¹⁵Umuĩ numupeela talanta zitaano umuua zibĩlĩ, umuua ĩmuĩ, muntu wensi kuusũumi waakue; pembele nulongola.

- 16 Īkamuĩ unuasio naalĩ waanũnkũile ĩtalanta zitaano nuendishuluuzĩlia, nuligia nsaĩlo ya talanta zitaano ninjia.
- 17 Iio nunuasio naalutĩite ĩtalanta zibĩlĩ, nuligia nsaĩlo ya talanta zibĩlĩ ninjia.
- 18 Īpa unuasio naalĩ waanũnkuĩle ĩtalanta ĩmuĩ nuenda numĩsĩmbĩla pansĩ ĩmpeesa ya kĩShekulu waakue.
- 19 Pĩna nazikĩla ntondo ningĩ, nuuza ũshekulu waa ĩtumi aasio, nũiialia palumuĩ nindĩo.
- 20 Nuuzaa unuasio naalĩ waanũnkuĩle ĩtalanta zitaano nuleeta ĩtalanta ninjia zitaano, nuũga, ‘Shekulu, aluĩnkile kumuane talanta zitaano ntiizi ninjia zitaano naligilie nsaĩlo.’
- 21 ũShekulu waakue numuĩla, ‘Iiza gua, umwĩtumi namuuzaa numusuĩli; alĩ umusuĩli kuna ikeei, nĩkakukuĩka wĩ umukulu wa mingĩ; ingĩla muulumbi wa kĩShekulu waako.’
- 22 “Nuuza naalĩ waanũnkuĩle ĩtalanta zibĩlĩ, nuũga, ‘Shekulu, aluĩnkile kumuane talanta zibĩlĩ; ntiizi ninjia talanta zibĩlĩ, naligilie nsaĩlo.’
- 23 ũShekulu waakue numuĩla, ‘Iiza gua umwĩtumi namuuzaa numusuĩli; alĩ umusuĩli kuna ikeei, nĩkakukuĩka wĩ umukulu wa mingĩ; ingĩla muulumbi wa kĩShekulu waako.’
- 24 Nuuzaa nunuasio naalĩ waanũnkuĩle ĩtalanta nĩmuĩ, nuũga, ‘Shekulu, alĩ manile kĩna ue wĩmuntu numukakũ, ukuogolaa nĩpĩna sikupandĩle, ukulundĩlaa nĩpĩna sikupeetile.
- 25 Luulo nanoopoka, nanenda nanĩmĩsĩmbĩla ĩtalanta yaako pansĩ. Ntĩzĩ ĩniako, koo.’
- 26 ũShekulu waakue nushookeelia, numuĩla, ‘Ue umwĩtumi namubĩ kangĩ umukata! Alumanile kĩna nukuogolaa nĩpĩna sika mpandĩle, nukulundĩla nĩpĩna sika mpeetile?’
- 27 Iio gua, alĩ yukũjĩpĩle kwiĩka ĩmpeesa yaane muasuluuzia, nĩpĩna naaza aza nijiliaanũnkula ĩniane palumuĩ nĩnsaĩlo.
- 28 Luulo gua, muleegelĩ ĩtalanta, mupeelĩ nutĩite ĩtalanta kyumi.
- 29 Kuitĩ wensi nutĩite ukipeegua nukwiongeelekigua; namugila ukileegeligua, sunga nukĩtĩite.
- 30 Īpa umwĩtumi nasika wijĩpĩle, mutaagĩ mukiiti kya kunzi; kuuko kikitũla kĩlilo nukwikelia ĩmiino.”
- 31 “Pĩna ukiiiiza uMuana-muntu muukulu waakue, nĩamalaĩka tũlũ palumuĩ nduyo, paapo ukakikyalansa mwityengu lya ukulu waakue,
- 32 nindugu zensi zikilundĩlua ntongela yaakue; ukakuzikamatuĩla kĩna iio umudĩimi nukuzikamatuĩlaa inkolo nimbuli.
- 33 Ukakuziĩka inkolo pamukono wa kĩgoosia, nimbuli pamukono wa kĩkĩima.

³⁴Paapo umutemi ukakuañila ãasio nañli pamukono waakue wa kigoosia, ‘Nzui namwakembetilue nuTata waane, usaali uutemi naali muazipililigue kwipuna pautindua wa unkumbigyulu;

³⁵Kuiti ali numukolue nzala, namumpeela kya kulia; ali numukolue noota, nampeela nankopa; ali numugenda, namunanunkula.

³⁶ali nikipu, namuntunga; ali numuluile namunsoolia; ali nili mukitungo namunzagaana.’

³⁷Paapo ãakola kulukuuluu ikakumushookeelia, auge, ‘Shekulu, nzali naali kukuoonie umukolue nzala, nakukupeela india, katia umukolue noota nakukupeela ukope?’

³⁸Nzali nalikukuoonie umugenda nakukuanunkula, katia wikipu nakukutunga?

³⁹Nzali naali kukuoonie umuluile katia wili mukitungo, nakukusoolia?’

⁴⁰uMutemi ukakuashookeelia, ‘Tai namuila, kina ali mukumutendela umui waao wa anuna aane naaniino, ali mukutndelaa uneene.’

⁴¹“Paapo ukakuañila nañli pamukono wa kikiima, ‘Legi kumuane namwazumilue; ingili mumooto wa kali nakali, naali mukoleleligue uShetani niamalaika aakue.

⁴²Kuiti ali numukolue nzala, sika namumpeela india, ali numukolue noota, sika namumpeela nkope;

⁴³ali numugenda, sika namunanunkula; ali numuluile numukitungo, sika namunsoolia.’

⁴⁴Paapo ñasio ikishookeelia, auge, ‘Shekulu, nali ali kukuoonie umukolue nzala ñnoota, katia umugenda, katia ukipu, katia umuluile, katia wili mukitungo sika nakukutumila?’

⁴⁵Paapo ukakuashookeelia. Tai namuila, kina sika ali mukumutendela umui waao wa anuna aane naaniino, iio gua, sika ali mukutndelaa nineene.’

⁴⁶‘ãa ikilega ingile muukasigua wa kali nakali, ãpa ãakola kulukuuluu muupanga wa kali nakali.’”

Matayo 26

¹uYesu pina numala inkaani izi zensi, nuañila ãamanigua aakue,

²“Mumanile kina zikikila ntondo zibili ikitula Pasaka nuMuana-muntu ukipunigua wakononteelue mumusalaba.”

³Paapo ãapolia naakulu ñalangi ñanampala a antu nailingila mukanda kya mupolia namukulu nukuitaguaa Kayafa;

⁴naakomia ikialo, iti amuguile uYesu kuupembeelia nukukumuulaga.

⁵Naauga, “Sika palutondo nalukulu, koono ilekitula muzugo muantu.”

- ⁶ŪYesu pīna alī wīlī kuBetania munumba ya kīSimoni munamatana,
- ⁷musungu numuagaana naalutīte kasali ka makūta ma ngele nkakū, numupīnduīla mwityūe liakue pīna alī wikyalansile pandia.
- ⁸iAmanigua pīna naaona, naataka naaūga, “Waakī uulimīlia uu?”
- ⁹Kuitī īmakūta aya aza ishūūmīkile kwiguligua kuuguli naukulu, nukwipeegua īatūka.”
- ¹⁰ŪYesu pīna nulīnga, nuaīla, “Nīkī mukumuagia umusungu. Kuitī untendīle utendi nauuza dūū.
- ¹¹Kuitī īatūka kuuzaa mwīensi itondo zensī, īpa īne sika kwīensi niniinie itondo zensī.
- ¹²Itī luulo, wampīnduīla umuīlī waane īmakūta aya, azuntendīle itī kwinjīpīlia kuuīkua waane.
- ¹³Tai namuīla, Kuensi kīna zikitanantigua iMpola naNziiza muna unkūmbigyulu tūlū, naazuntendīle uzu ukiganulua kuwījukīlo waakue.”
- ¹⁴Paapo umuī wa aasio naikyumi naabīlī, nukuītaguaa Yuda Isikaliote, nulongola kuapolia naakulu,
- ¹⁵nuūga, “Musīiile kwimpeela yaani, pīna nīkakumuīka munikono yaani? Naalagaana kukumupeela mpiia makumi matatu
- ¹⁶Kwipūna paapo nūidūūma īlioma lya kumusakia.”
- ¹⁷Palutondo lwa muandio lwa ugalī naugila igaā īamanigua naamuagaana ūYesu, naaūga, “Usīiile kukuzīpīlīlie mpī īPasaka?”
- ¹⁸Nuaīla, “Lendī mukaa kumuntu umuī,” mumuīle, “uMumania uūgile, tyūngo liane lyasūgamīla; kumuako nikilīla īPasaka palumuī nīamanigua aane.”
- ¹⁹iAmanigua naatenda kīna ūYesu alī waalagīlīlie, naamīzīpia īPasaka.
- ²⁰Pīna nī mpīndī nwikyalansa pandia palumuī nīamanigua naikyumi naabīlī.
- ²¹Pīna alī ilīa, nuūga, “Tai namuīla, umuī waani ukinshakia.”
- ²²Naaonekia usungu, naandia kukumuīla umuī, “Neenene Shekulu?”
- ²³Nushookeelia, nuūga, “Uyo nutualile umukono kūlīlania palumuī nineene mukiungu, uuzo ukinshakia.
- ²⁴uMuana-muntu walongolaa kīna alī muandīkīle, īpa ukīa waakue gua, umuntu nuasio nukakumusakia uMuana-muntu! Taazu umuntu nuasio alī walekilelua.”
- ²⁵Paapo ūYuda naalumusakilie nushookeelia, nuūga, “Neenene, Shekulu?” Numuīla, “Uue uūgile.”

- ²⁶Pīna alī ilīa, ūYesu nuusola uugalī nuukembeta, nuuega, nuapeela ĩamanigua aakue, nuūga, “Koī, mulīe; uu wau muīlī waane.”
- ²⁷Nusola nīkīiko, nusongelia, nuapeela, nuūga, “Kopelī tūlū ensi muumo.
- ²⁸Uu wau mugali waane wilyago nīPia, nawiiṭikile kunsooko yaiingī kuuleegeligua wa mīlandu.
- ²⁹Īpa gua namuīla. Kwipūna nantende sika nīkikopa kangī uupīi uu wa muzabiibu, sunga ulutondo luulo pīna nīkakuukopa naupia palumuī niniinie muutemi wa kīTata waane.”
- ³⁰Pīna naakondia kwiimba, naapūna naenda kuNkonko ya Mīzeituni.
- ³¹ūYesu nuaīla, “Muutiku uu inie tūlū mukishuukua kunsooko yaane nukūshooka kunūma. Kuitī yandīkue, ‘Nīkakumukua umudīimi, ninkolo zikishapatīla.’
- ³²Īpa pīna nīkīiukigua, nīkakumutongeela kūGalilaya.”
- ³³uPetelo nushookeelia, numuīla, “Kanga tūlū ensi ashooke kunūma kunsooko yaako, ĩne sika nikitenda yaasio kainiino.”
- ³⁴ūYesu numuīla, “Tai nakuīla, uutiku uu, umumbī ukaa wikaalīkalakunkula, ukinkaana nkua zitatu.”
- ³⁵uPetelo numuīla, “Kanga injīpīle nakī kwikia palumuī ninduue sika nīkakukukaana kainiino. ĩAmanigua tūlū naaūga iio-iioo.”
- ³⁶Paapo ūYesu nulongola palumuī ndīo sunga pakītanga nakyukuītaguaa Getisemane, nuaīla ĩamanigua aakue, Kyalansī papa, sunga nende uko nompe.
- ³⁷Numusola uPetelo nīaana abīlī a kīZebedayo, nuandia kwiona usungu, nukukīsūsūma.
- ³⁸Paapo nuaīla, “ĪNkolo yaane ĩtīite usungu piipī kwikia. Īmī papa mukengeale palumuī nineene.”
- ³⁹Nutela iiniino, nugua pansī, nulompa, nuūga, “Tata, malī ĩishūūmīkile, ĩkīiko ĩkī kīnkīle; ĩpa sika kīna numuloelue ĩne, ĩpa kīna umuloelue uue.”
- ⁴⁰Nuaagaana ĩamanigua agonaa indoolo, numuīla uPetelo, “Sika musūūmilene kwikengeala palumuī nineene sunga ĩnsaa nīnīmuī.”
- ⁴¹Kyalī nuukenge nukwilompa, mulekiingīla muugemua. ĩNkolo ndoogue, ĩpa umuīlī muneketū.
- ⁴²Nuenda kangī kaubīlī, nulompa, nuūga, “Tata, malī ĩsika ishūūmīkile ĩkīiko kīnkīle ndeke kukīkopela, iio gua, uulooa waako utendue.”
- ⁴³Nuenda, nuagaana agonile indoolo kangī, kuitī ĩmiiso maa alī maaza malūto.
- ⁴⁴Nualeka kangī nuenda nulompa kautatu, nuūga kangī nkaani zizo-ziizoo.

- ⁴⁵Paapo nuaagaana ãamanigua aakue, nuañila, “Gonĩ gua ãpaino, musũũpie; ityũngo lyasũgamĩlaa, uMuana-muntu waĩkue mumĩkono ya anamĩlandu.”
- ⁴⁶Uukĩ, kulongole; laaĩ nwinshakia wasũgamĩlaa.
- ⁴⁷Alĩ kĩlĩ witambula, laaa ũYuda, umuĩ wikyumi naabĩlĩ nupika; palumuĩ nduyo yũmbĩ kyulu, naatĩite ãmaũmba nĩmasukulĩ, apũnile kuapolia naakulu nĩanampala a antu.
- ⁴⁸Nduzo umusakania alĩ waapĩle kĩlingasĩlio, nuũga, “Nanĩkakumusuna, ingĩ uuzo; muguĩlĩ!”
- ⁴⁹ĩkamuĩ numuendeela ũYesu, nuũga, “Wiila Shekulu! numusunĩkia.”
- ⁵⁰ũYesu numuĩla, “Musuamuaa, wijilĩle yaani? Paapo naamuendeela, naamuguĩla ũYesu.”
- ⁵¹Umuĩ waa naalĩ ãensi nũYesu nusopoola iyũmba liakue, numudumula umusese wa mupolia namukulu, numutema ukutuĩ
- ⁵²Paapo ũYesu numuĩla, “Shookelia iyũmba liako mukĩnina kiakue, kuitĩ ensi naikityapaa iyũmba ikiulagua kwiyũmba.”
- ⁵³Mbaa, usũgile kĩna sika nsũũmile kukumuĩla uTata waane ninduyo ukindeetela ino- iinoo ãamalaĩka kwikĩla magana manzogũ kyumi namabĩlĩ?
- ⁵⁴Ukitimĩligua mbii uwandĩkua, kĩna itĩ yoi alĩ ijĩpĩle kwitũla?
- ⁵⁵Kukatũngo kaasio ũYesu numaĩla ãmaũmbĩ, “Mbii kamupũnile nĩmaũmba nĩmasukulĩ, munguĩle ãne zĩ muleegelania? Lutondo kulutondo alĩ kuuzaa nikyalansile palumuĩ nininie muNumba ya kĩNzua nanimania; sika namuguĩla.
- ⁵⁶ĩpa izi zensi zitũlile itĩ koona uwandĩkua wa anakĩdagu utimĩligue.” Paapo ãamanigua naamuleka, naamanka tũlũ ensi.
- ⁵⁷Ndĩo naalĩ amuguĩlile ũYesu naamutuala kwa kĩKayapa, umupolia namukulu, pĩna ãlangi nĩanampala alĩ ãilingĩlĩle.
- ⁵⁸NuPetelo numutiatĩla kulĩ sunga kukĩanda kya mupolia namukulu; nũingĩla muumo, nwikyalansa palumuĩ nĩtumi, wamĩone ãmpelo.
- ⁵⁹iApolia naakulu nilindĩ liensi naaidũũma uukuĩli wa ulongo kwa kĩYesu, itĩ amuulage.
- ⁶⁰Sika naaligia, kanga ãakuĩli iingĩ a ulongo naalĩ igyĩle nakĩ.
- ⁶¹Pembele abĩlĩ naigyelela naaũga, “Uyu aluũgile, ‘Nsũũmile kukumitaula iNumba ya kĩNzua, nukukumizengaa kangĩ kuntondo zitatu.’”
- ⁶²uMupolia namukulu nuĩmĩka, numuĩla, “Sika wishookeeliane kalukaani? ĩa ikuĩla yaani kumuako.”

⁶³Īpa ũYesu nutuulia. uMupolia namukulu numuĩla, “Nakulapia kwa kĭNzua namupanga, ukuĩle malĩ ue uue wĭKilisito, Muana wa kĭNzua.”

⁶⁴ũYesu numuĩla, “Uue uũgile. Kangĩ numuĩlĩle, kwipũna nantende mukakumuona uMuana-muntu wikyalansile pamukono wa kĭgoosia nwa ngũlũ, upolokile mumalũnde ma kwigyulu.”

⁶⁵Paapo umupolia namukulu nutandula intiila zaakue, nuũga, “Watukaa uNzua! Yaa kĭ gua, kwidũma ĩakuĩli. Laaĩ mũigagiaa ĩpaine uutuki waakue!

⁶⁶Musĩgileei?” Naashookeelia, naaũga, “Yumũjĩpĩle kwikia.”

⁶⁷Paapo naamutiĩla ĩmatĩ muusiu waakue, naamukua nkũndi, naĩngĩ naamukua mpĩ,

⁶⁸naaũga, “Kilisito, ukupũnĩlie unakĩdagu, waani naazukukuile?”

⁶⁹nuPetelo alĩ wikyalansile panzi ya kĭanda; katũgua kamuĩ nakamuagaana, nakaũga, “Ue ninduue aza mwĩpalumuĩ nũYesu Mugalĩlaya.”

⁷⁰Nukaana ntongela ya ĩa tũlũ, nuũga, “Sika nuluĩzĩ nukulutambula.”

⁷¹Pĩna nupũna kunzi sunga kukĩtũli, munanso numuua numuona, nuaĩla naalĩ ĩlĩ paasio, “Uzu aza ĩpalumuĩ nũYesu Munazaleti.”

⁷²Nukaana kangĩ nukwilapa, “Sika numuĩzĩ umuntu nuasio!”

⁷³Nakĩ katũngo, naalĩ ĩmĩkile paasio naamugaana uPetelo, naamuĩla, “Tai, ninduue mwĩpalumuĩ ndĩo, kunsooko ĩntambo yaako yakulagĩlaa.”

⁷⁴Paapo nuandia kwijũma nukwilapa, “Sika numuĩzĩ umuntu nuasio.” ĩkamuĩ umumbĩ nukunkula.

⁷⁵Paapo uPetelo nulũjuka ulukaani lwa kĭYesu naalumuĩlĩle, “uMumbĩ yũkĩlĩ kalakunkula, ukinkaana nkua zĩtatu.” Nupũna kunzi nulĩla kuusungu dũũ.

Matayo 27

¹Pĩna naweela, ĩapolia naakulu tũlũ nĩanampala a antu naamukomelia ĩkialo ũYesu, koonu amuulage.

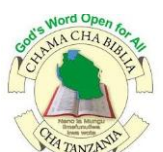
²Naamutũnga, naamutuala naamuĩka mumĩkono ya kĭPilato naalĩ mutemi.

³Paapo ũYuda naalumusakilie, pĩna nuona kĭna walamulaguaa, nuona usungu, nuashookelia ĩapolia naakulu nĩanampala impiia nazĩmakumi matatu.

⁴nuũga, “Aza ntimuĩle pĩna aza nuusakilie umugali naugila kautimu.” Naaũga, “Maakĩ maasio ishie kumiĩtu? Malaae uue mukola!”

⁵Nuzigumĩla impiia muNumba ya kĭNzua, nulega, nuenda nwĩgoga.

⁶iApolia naakulu naazishola, naaũga, “Ingĩ mũiko kukuziĩkĩla muuĩkĩlo wa masongelio, kunsooko za ngele ya mugali.”

- ⁷Naakomia ĩkialo, naazishola, naagula umugunda wa muumba utũle pakuaĩka ĩagenda.
- ⁸Iio gua, umugunda waasio ukuĩtaguaa mugunda wa mugali sunga nantende.
- ⁹Paapo nazitimĩĩlĩka naalĩ ntambule numunakĩdagu Yelemia nuũga, “Naazishola impiia makumi matatu, ngele yaakue naalĩ mugelelelue, naalĩ amugelĩĩle ityũmpĩ lya aana a ĩsilaeli,
- ¹⁰naazipũnia kumugunda wa muumba kĩna ũShekulu alundagĩĩlĩlie.”
- ¹¹ũYesu nuĩmĩka ntongela ya mutemi. UMutemi numukolia, nuũga, “Ue uene umutemi wa Ayahũdi?” ũYesu nuũga, “Uue wiũga.”
- ¹²Pĩna nusokigua nĩapolia naakulu nĩanampala, sika nushookeelia kalukaani.
- ¹³Paapo uPilatu numuĩla, “Sika wiiigiane naakukukuĩla mingĩ kumuako?”
- ¹⁴Sika numushookeelia kalukaani, sunga umutemi nukulĩlua zigizigi.
- ¹⁵Palutondo nalukulu umutemi kuntendo yaakue ukulĩtũngulĩlagiaa iyũmbĩ mutũngua umuĩ naamusiiile.
- ¹⁶Paapo alĩ atĩite mutũngua umuĩ nwa lukũmo lubĩ, nukuĩtaguaa Balaba.
- ¹⁷Pĩna naĩlundĩla, uPilatu nuaĩla, “musiiile numutũngulĩlie waani, Balaba katia Yesu nukuĩtaguaa Kilisito.”
- ¹⁸Kuitĩ alumanile kĩna alĩ amupũnilie kuwĩlũ.
- ¹⁹Pĩna alĩ wikyalansile mwityengu lya ulamuli, umusungu waakue nutuma impola kumuakue, nuũga, “Ulekitũla nulukaani numuntu nuasio nwa kulukuuluu, kuitĩ aza naagĩkilie mundooti utiku uu kunsooko yaakue.”
- ²⁰iApolia naakulu nĩanampala naamapeema ĩmaũmbĩ mamutee uBalaba, amuulage ũYesu.
- ²¹uMutemi nuaĩla kangĩ, “Muĩa naabĩlĩ musiiile numutũngulĩlie waani?” Naaũga, “uBalaba.”
- ²²uPilatu nuaĩla, “Aĩpa gua, numutendele yaani ũYesu nukuĩtaguaa Kilisito?” Tũlũ ensi naaũga, “wakononteelue mumusalaba!”
- ²³Nuũga, “Nĩkĩ, alutendile ubĩ kĩ.” Naakaka kwikuutĩla, naaũga, “Nwakononteelue mumusalaba!”
- ²⁴uPilatu pĩna nuona kĩna nayĩ nakanda udũũ, ĩpa umuzũgo wikula, nusola ĩmaazĩ, nukalala ĩmĩkono yaakue ntongela iyũmbĩ, nuũga, “numugila kautimu mumugali wa muntu uyu nwa kulukuuluu. Muzilaae uniinie!”
- ²⁵Antu tũlũ naashookeelia, naaũga, “umugali waakue nawĩ mumiĩtu numuaana ĩitu.”
- ²⁶Paapo nuatũngulĩlia uBalaba. Pĩna numukua ũYesu namĩkoa, numupũnia wakononteelue mumusalaba.

- ²⁷Paapo ñlaasi a mutemi naamutuala ũYesu kwijumba lya kĩtemi; kaũmbĩ keensi nakamulundĩkĩila.
- ²⁸Naamujiula intiila naamukũmba lyumunkũmbĩ kyasũkũ,
- ²⁹naamĩtaa ngala ya miigia naamujiala mwityũe, naamupeela lunangi naatuũngama pamuakue, naaa kumupopota, naũga, “Weela, mutemi wa Ayahũdi!”
- ³⁰Naamutiĩla ñmatĩ, naalusola ulunangi naamukuanga mwityũe.
- ³¹Pĩna naakonda kukumupopota, naamujiula ñlyumunkũmbĩ, naamujiala intiila zaakue, naamulongolia kukumukononteela mumusalaba.
- ³²Pĩna alĩ ipũna naataagana numuntu wa kuKilene, ñliina liakue Simoni; naamukankanĩka wamukenkeli umusalaba.
- ³³Naapika pana yukuĩtaguaa Goligota (ñdogolelio yaakue, panungulu ityũe).
- ³⁴Naamupeela mubinio namusaalĩnkanigue nĩntundu. Pĩna nulũla, sika nulooa kwikopa.
- ³⁵Pĩna naamukononteela mumusalaba naoomolana intiila zaakue, naazikuĩla nsimbi (koona lutimĩligue ulukaani naalĩ lutambulue numunakĩdagu. Naoomolana intiila zaane pakatĩ yaa, nĩlyumunkũmbĩ liane naalĩkuĩla nsimbi).
- ³⁶Naikyalansa, naamulindĩila paasio.
- ³⁷Naaĩka shokio pityũe liakue naalĩ liandĩkue, “UYU INGĨ YESU, MUTEMI WA AYAHŪDI.”
- ³⁸Paapo ñaleegelania naabĩlĩ naakoononteelua ensi ninduyo, umuua pamukono waakue wa kĩgoosia, umuua pamukono waakue wa kĩkĩima.
- ³⁹Ndĩo naalĩ ikĩla paasio naamutuka, naiangaazia ñmatũe maa,
- ⁴⁰Naaũga, “Ue nukumĩtaula ñNumba ya kĩNzua nukukumĩzenga kangĩ kundo zĩtatu, ñgũne uue! Malĩ ñwĩMuana wa kĩNzua, tima mumusalaba.”
- ⁴¹Iio nĩapolia naakulu naamupopota palumuĩ nĩalangi nĩanampala, naaũga,
- ⁴²“Alukuagũnaa naĩngĩ; uyo sika wishũũma kukĩgũna. Uyo ingĩ mutemi wa ñsilaeli; nwatime ñpaine mumusalaba, nindiishie kukakumusũla.
- ⁴³Umusanilie uNzua nwamugũne ñpaine kanga ñumuloilue, kunsooko alukuũgaa. Ñne nĩMuana wa kĩNzua.”
- ⁴⁴Iio nĩaleegalania naalĩ akononteelue ensi ninduyo naamutukĩla iio-iioo.
- ⁴⁵Kwipũna ñnsaa ya mutandatu nayĩ kiiti munsĩ yensi sunga ñnsaa ikyenda.
- ⁴⁶Nayĩ zĩ ñnsaa ikyenda, ũYesu mwĩtunta kululi lukulu nuũga, “Eli, Eli, lama sabakitani?” Ñndogoilelio yaakue, “Nzua waane, Nzua waane nĩkĩ wandekaa?”
- ⁴⁷Naĩngĩ kumiao naalĩ ñmĩkile paasio, pĩna naiigia naaũga, “Uyu ukumuĩta uElia.”

- 48 Īkamuĩ umuĩ numanka, nusola ĩsipongo numijulia umubinio namukalĩ numĩtungĩla mulunangi, numukopia.
- 49 Naĩngĩ naaũga, “Lekĩ, kulaae malĩ uElia ĩukiiza kukumugũna.”
- 50 Paapo ũYesu mwĩtunta kangĩ kululi lukulu, nutiĩka ĩnkolo.
- 51 Paapo gua, ipyupa Iya Numba ya kĩNzua nalĩtanduka pakatĩ kwipũna kukiania sunga pansĩ. ĩNsĩ nĩsũngũsĩka ĩmapampa namatanduka;
- 52 ĩibĩla naikũnukuka, niuka miĩli mingĩ ya antu naeelu naalĩ agonile;
- 53 naapũna mũibĩla yaa pĩna wiiuki waakue naukĩla, naingĩla mukaa nanzelu, naaigyeleela iingĩ.
- 54 Paapo umukulu wa ulugu palumuĩ nindĩo naalĩ amulindĩlĩle ũYesu, pĩna naauona umumanga nimpola naalĩ zigyelĩle naoopoka pũũ, naaũga, “Tai-taai, uyu alĩ Muana wa kĩNzua.”
- 55 Alĩ akoolĩ nĩasungu iingĩ paasio, naalĩ ilaaĩla kulĩ aao naalĩ amutiatile ũYesu kwipũma kũGalilaya nukukumutumĩla.
- 56 Mumiao alĩ akoolĩ Malia nwa kuMagidala, nuMalia unina wa kĩYakobo nuYosepu, nunina wa aana a kĩZebedayo.
- 57 Pĩna niĩ mpĩndĩ nuza muntu mugolĩ wa kuAlimatea, ĩliina liakue Yosepũ, ninduyo umuene alĩ mumanigua wa kĩYesu.
- 58 Numuagaana uPilatu, numulompa umuĩli wa kĩYesu. Paapo uPilatu nulagĩlia wapeegue.
- 59 uYosepu nuusola umuĩli, nuutũnga muntiila nanzelu nankakũ,
- 60 nuuĩka mukĩbĩla kiakue nakĩpia naalukĩsĩmbile mwipyampa, nupingilitia igyũe kyulu pamulango wa kĩbĩla, nulongola.
- 61 Alĩ akoolĩ paapo uMalia nwa kuMagidala, nuMalia muua, naikyalansile naatungĩnkĩne nĩkĩbĩla.
- 62 Mudaau, alĩ lutondo nalutiatile uwĩzĩpĩlia, ĩapolia naakulu nĩApalisayo naĩlundĩla pakĩPilatu,
- 63 naaũga, “Shekulu, kwijukaa kĩna unuasio umupembeelia aluũgile pĩna alĩ kĩli muumĩ.” Pĩna zakĩla ntondo zĩtatu nikĩiuka.
- 64 Luulo gua, lagĩlia ĩkĩbĩla kĩlindĩlue sunga kulutondo Iwa katatu, alekiiza ĩamanigua aakue kukumũia nukukuaĩla ĩantu, “Wiiukaa kwipũna muakiu; nuupembeelia wa mpelo ukitũla ubĩ nangũlũ kwikĩla wa muandio.”
- 65 uPilatu nuaĩla, “Mutĩte ĩlaasi alindĩli; lendĩ mukĩlindĩle kĩisa kĩna musũũmile.”
- 66 Naalongola, naakĩlindĩla ĩkĩbĩla kĩisa, naalĩkĩla igyũe muhuli, palumuĩ nĩlaasi aasio naalindĩli.

Matayo 28

- ¹Pīna nalukīla ulutondo lwa wikyali, ulutondo lwa muandio lwijūma pīna naiyeeleela, naenda uMalia nwa kuMagidala nuMalia muua kukukīlaaa ikībīla.
- ²Laaa, naukana mumanga mukulu, kunsooko malaika wa kīShekulu nutima kwipūna kwigyulu, nuuza nulīpingilitia igyūe, nulikyalansīla.
- ³Nikyelu liakue alī zī lupīto, nintiila zaakue alī nzelu zī gyūe la mbūla.
- ⁴Nukunsooko ya kumoopooka, īalindīli naaikīkīma, naatūla zī akiu.
- ⁵uMalaika nuashookeelia, nuaīla īasungu, “Lekioopokī inie, kuitī manile kīna mukumudūma ūYesu naalī mukononteelue mumusalaba.
- ⁶Ukutīlī munu, kuitī wiiukaa kīna aluūgile. Nzuī muone pīna azugonile ūShekulu.
- ⁷Ambukangī muaīle īamanigue aakue, ‘Wiiukaa kwipūna muakiu. Laaa, wamutongeela inie kūGalilaya; kuuko mukakumuona.’ Laaī gua, namuīlaa.”
- ⁸Naaleganga pakībīla kuooa nukuulumbi wingī; naamanka kukuaīla īamanigua aakue.
- ⁹Laaa, ūYesu naataagana ndīo, nuūga, “Weela!” Naamusūgamīla naamuguīla imīgulu, naamukulia.
- ¹⁰Paapo ūYesu nuaīla, “Lekioopokī; lendī muaīle īanūna aane ende kūGalilaya; kuuko ikimona.”
- ¹¹Pīna alī alonguīle, laaa, tyūmpī lya īlaasi naalindīli naingīla mukaa, naaaīla īapolia naakulu tūlū naalī zitendekile.
- ¹²Naīlundīla palumuī nīanampala, naakomia ikialo, naapeela īlaasi mpiia ningī,
- ¹³naaūga, “ūgī, īamanigua muutiku amūia, ishie pīna aza kugonile.
- ¹⁴Kanga ziigigue numutemi, kukakumupeepeelia mulekiligia ukunkunali.”
- ¹⁵Naazishola impiia, naatenda kīna alī amanigue. Nulukaani ulu nalusapatīla muAyahūdi sunga nantende.
- ¹⁶Nīamanigua naikyumi numuī naenda kūGalilaya sunga kunkonko īizo ūYesu naalī waalagīlīlie.
- ¹⁷Pīna naamuona, naamutekela, īpa naingī naatūla ninkankani.
- ¹⁸ūYesu nuaagaana, nuī kuatambuīla, nuūga, “Napeegaguaa uusūūmi tūlū wensi kwigyulu numuna nsī.
- ¹⁹Luulo gua, lendī muzitende indugu tūlū zensi zitūle amanigua, imukuabadīzia muliina lya kīTata, nīlya Muana, nīlya Mauu Muelu;
- ²⁰imukuamania aziambe tūlū zensi naalī numulagīlīlie inie. Laaa īne nkoolī palumuī niniinie intondo tūlū zensi, sunga kumpelo ya unkūmbigyulu.”

Maliko

Maliko 1

- ¹Muandio wa Mpola naNziiza za kīYesu Kilisito, Muana wa kīNzua.
- ²Kīna alī nandīkue nuYesaya umunakīdagu; “Laaa, Namutuma umutumua waane ntongela ya usiu waako, nukijīpīlīa īnzīla yaako;
- ³luli lwa muntu lukītunta mumbuga: Mīzīpīlīī īnzīla ya kīShekulu, Pigololī ipijīla piakue.”
- ⁴uYohana mubadīīzia nwigyelela mumbuga, nukwitanantia ubadīīzo wa upeli kuuleegeligua wa mīlandu.
- ⁵Naī kumuagaana īansī yensi nya Uyahūdi, nīaniYelusalemū; naabadīīzigua nunduyo mumongo wiYolidani, naikūmuula īmīlandu yaao.
- ⁶uYohana alukītūngaa īntiila ya maūli ma ngamīa, numusipi wa ndīlī mukīīno kiakue, nulīa inkumbī nuukī wa muuwī.
- ⁷Nutanantia, nuūga, “Upolokile kunūma yaane namukola ngūlū kwikīla īne. Nineene sika nijīpīlīe kwitūna nukwitūngula sunga īmīkoa ya ilaatu yaakue.
- ⁸īne numubadīīzilīe kumaazī, īpa uzo ukakumubadīīzia kuMuau Muelu.”
- ⁹iNtondo zaasio nuuza ūYesu kwipūna kuNazaleti ya Galīlaya, nubadīīzigua nuYohana mūYolidani.
- ¹⁰īkamuī pīna nupūna mumaazī, nuona igyulu nalīkūnukuka, nuMuau zī nkunda, nutima mumuakue;
- ¹¹luli nalupūna kwigyulu, “Ue uue Muana waane muloogua; nanumuloeligue ninduue.”
- ¹²īkamuī uMuau numutuala kumbuga.
- ¹³Nuīmumbuga intondo makumi manī, nūgemua nūShetani; nayī īensi ninimu; īamalaīka naī kumutumīla.
- ¹⁴uYohana Pīna alī mutūngue mukītūngo ūYesu nuenda kūGalīlaya, nūitanantia iMpola naNziiza za kīNzua,
- ¹⁵nuūga, “īTyūngo lyatimīlaa, nuutemi wa kīNzua wasūgamīlaa; pelī musuīle muMpola nanziiza.”
- ¹⁶Pīna nukīlīla pananza ya Galīlaya, numuona uSimoni nuAndelea umunūna waakue, igumīla īmazūilo munanza kuitī alī azūa-nsī.
- ¹⁷ūYesu nuaīla, “Ntiatī, nineene nīkakumutenda muī azūa-antu.”
- ¹⁸īkamuī naamaleka īmazūilo, naamutiata.

- ¹⁹Nugenda kapenento, numuona uYakobo ũsha Zebedayo nuYohana umunūna waakue, ndīo alī īlī mwipyango, naakumazīpīlīa īmazūilo.
- ²⁰Īkamuī nuīta, naamuleka utata wao uZebedayo mwipyango palumuī nīanamulīmo, naamutiata.
- ²¹Naingīla muKapelinaūmū; īkamuī palutondo lwa wikyali nūingīla mūshūnagogi, nūimania.
- ²²Naakūmia kumania waakue, kunsooko aluamanilie zī mukola usūūmi, sika kīna īlangi.
- ²³Muasio mūshūnagogi liao, īkamuī alukoolī muntu munalīsīmuī,
- ²⁴nalīkuuta, nalīūga, “Kwīmbii ninduue, Yesu Munazaleti? Wijile kukukumalane? Nukuīzī wīwaani; uue Muelu wa kīNzua.”
- ²⁵Yesu nulītakīla, nuūga, “mūma, pūna mumuakue!”
- ²⁶ĪLīsīmuī nalīmuzūganga, nalīlīla kululi lukulu, nalīmupūna.
- ²⁷Naītūmba tūlū ensi naī kīkolia, naiūga; “Yaani itī? Umanigua upia! Kuusūūmi wamalagīlīa īmasīmuī, mamugombia.”
- ²⁸Īkamuī impola zaakue nazikūmuukanga tūlū pensi kunandī za Galīlaya.
- ²⁹Īkamuī pīna naalega mūshūnagogi, naapika kunumba ya kīSimoni nuAndelea, palumuī nuYakobo nuYohana.
- ³⁰Numukuī wa kīSimoni alugonile, alī muluīle; īkamuī naamuīla impola zaakue
- ³¹Numusūgamīla, numuuukia numuamba umukono; uuluīle naumulegela, nuī kuatumīla
- ³²Pīna niī mpīndī īmpasu pīna nīsaalīla, naī kumuleetela tūlū naalī alemue, nīanamasīmuī.
- ³³Nīkaa yensi alī īlundīlīle pamulango.
- ³⁴Nuakamia iingī naalī alemue uluīle naluīle, numaīnga īmasīmuī mingī, sunga sika numagombia kwitambula, kunsooko alī mamuīzī.
- ³⁵Nuuuka mwigyīngu, kīlī iilu, nupūna nulongola kumbuga kīna tilī kaantu, kuasio nulompa.
- ³⁶uSimioni nīasio naalī īensi naamutalamīla;
- ³⁷Pīna naamuona naamuīla, “Tūlū ensi aza akukudūūma.”
- ³⁸Nuaīla, “Kuīni nukuuu, sunga kūishaalī nayīpiipī, koonā ntanantie nukuasio. Īī yaī nsooko alī nijilīle.”
- ³⁹Nuenda nutanantia mumasūnagogi mao munsī yensi nya Galīlaya, nukwiīnga īmasīmuī.

⁴⁰Nuuza kumuakue munamatana, numupeepia nukūtūngama pamuakue, nuūga, “Kanga ĩumuloe, wishūūma kwinjelia.”

⁴¹ũYesu numuonela kĭsuusu, nunansula umukono waakue, numuamba, numuĩla, “Numuloe, eela!”

⁴²Īkamuĩ ĩmatana namamulegela, nueligua.

⁴³Numulagĩnkĩlia, ĩkamuĩ numuleegia kuukaaũ,

⁴⁴Numuĩla, Laaa, uleke kumuĩla umuntu wensi kalukaani; ĩpa lenda wĩambie kumupolia, upũnie ĩsadaka ya kueligua kumuako kĭna uMusa alulagĩlĩlie, yĩ ukuĩli kumuao.

⁴⁵Īpa nupũna, nuandia kwitanantia ningĩ nukwishapatilia ulukaani luasio, sunga ũYesu sika nusūūma kwiingĩla mukaa ĩwigyelĩle kualĩ; ĩpa alĩ wĩlĩ kuweekusĩ, naamuagaana kwipũna nandĩ zensi.

Maliko 2

¹Nũingĩla kangĩ muKapelinaũmũ pĭna nazikĩla ntondo nkeei, naikũmuuka kĭna ukoolĩ munumba.

²Naĩlundĩla iingĩ, nalũla kalioma sunga pamulango; nuĩ kuatambuĩla ulukaani.

³Naaaza antu naamuleetela muluile wa kukiigyandi, mukenkue nĩantu anĩ.

⁴Pĭna naalemua kukumusũgamĩlia kunsooko ya mulundo, naatalula kwityembe pĭna alĩ wĩlĩ. Pĭna naakondia kwitalula, naawiikiia uulĩlĩ naaluugonĩle umukiigyandi.

⁵ũYesu pĭna nuona uusuĩlĩ waao, numuĩla umukiigyandi, “Muana waane, ĩmĩlandu yaako yaleegagiguaa.”

⁶Alĩ akoolĩ nĩalangi naalĩ ikyalansile muasio, naiishĩga munkolo zaao,

⁷“Uyu witambula mbii itĩ? Wamutukaa uNzua! Waani nusūūmile kwileegia ĩmĩlandu isiititũla uNzua wing'ene dũũ?”

⁸Īkamuĩ ũYesu nulĩnga munkolo yaakue kĭna ishĩga itĩ, nuaĩla, “Nĩkĩ mwishĩga itĩ munkolo zaani?”

⁹Nayĩmbi naitontũ, kukumuĩla umukiigyandi, ĩMĩlandu yaako yaleegagiguaa; katia, ‘Uuka, ĩtuĩke uulĩlĩ waako, ulongole?’

¹⁰Īpa mumane gua, kĭna uMuana-muntu utĩite usũūmi muna nsĩ wa kuleegia ĩmĩlandu,” numuĩla umukiigyandi,

¹¹“Nakuĩla, uuka ĩtuĩke uulĩlĩ waako, ulongole kunumba yaako.”

¹²Īkamuĩ nuuuka, nwĩtuĩka uulĩlĩ waakue, nupũna ntongela yaa ensi, sunga naakulĩlua tũlũ ensi, naamukulia uNzua naaũga, “Sika kwalaona itĩ nĩnainiino.”

¹³Nupũna kangĩ, nuenda pikiki lya nanza; iyũmbĩ liensi nalyumuagana, nuamania.

- ¹⁴Pīna alukīlile numuona uLawi ũsha Alpayo, wikyalansile p anumba ya usangulīlio wa koodi; numuīla, “Ntiata.” Nuuka numutiata.
- ¹⁵Pīna alī wilīa munumba yaakue, ĩasangulia-koodi iingī nīanamīlandu alī ikyalansile palumuī nūYesu nīamanigua aakue, kuitī iingī alī amutiatile.
- ¹⁶ĪAlangi nī Apalisayo pīna naaona ilīa ensi nīasangulia-koodi nīanamīlandu, naaīla ĩamanigua aakue, “Nīkī kawilīa nukwikopa palumuī nīanamīlandu nīasangulia-koodi?”
- ¹⁷ŪYesu pīna nūigia, nuaīla, “Naapanga sika akusīaa kamukilīki, ĩpa naaluīle. Sika nijile kukuītaa ĩanakulukuluu ĩpa ĩanamīlandu.”
- ¹⁸ĪAmanigua a kīYohana nīApalisayo alī akulaalīlaa. Antu naaaza, naamuīla, “Nīkī ĩamanigua a kīYohana nīamanigua a Apalisayo akulaalīlaa, ĩpa ĩamanigua aako sika akulaalīlaa.”
- ¹⁹ŪYesu nuaīla, “ĪAkola wīnga ishūūma mbii kwilaalīla pīna umutooli yīensi nindīo. Pīna umutooli kīlī yīensi nindīo sika ishūūma kwilaalīla.
- ²⁰Īpa intondo zikīiiza pīna ikileegeligua umutooli; palutondo luasio paapo ikitūlilaalīla.
- ²¹Kutilī kaumuī nukutūmīlaa ĩkītaaso nakīpia kya ntiila muntiila nankulukulu; itī ĩkītaaso nakīpia kīkimomoola ĩntiila nankulukulu, nuluandala lutūla lugalī.
- ²²Kutilī kaumuī nukutaagīlaa umubinio nasika ugaasile mūyīndī ya ndīlī naikulukulu; itī umubinio ukakuitandula iyīndī ya ndīlī, numubinio wīitīka, niyīndī ya ndīlī iioononeka. ĩpa umubinio nasika ugaasile ukutaagīlaguaa mūyīndī ya ndīlī naipia.”
- ²³Pīna alukīlīle mumīgunda palutondo lwa wikyali, ĩamanigua aakue, pīna alī igenda, naaipikisula uupikisua.
- ²⁴ĪApalisayo naamuīla: Laaa katī, nīkī aitenda naigiligue palutondo lwa wikyali?
- ²⁵Nuaīla: Sika musomilene kīna alutendile uDaudi, pīna nuulia india, nukolua ĩnzala, umuene nīndīo naalī yīensi,
- ²⁶kīna alī wingīle munumba ya kīNzua pīna alukolī umupolia namukulu uAbiatali, numalia ĩmapūli naalī mīkūmbīkīlo kwa kīNzua naalī mūiko kwilīigua nīnaingī isiititūla ĩapolia uduu; nuapeela nīasio naalī ĩensi nindīo.
- ²⁷Nuaīla: Lutondo lwa wikyali alī luīkue kunsooko ya muntu, sika muntu kunsooko ya lutondo lwa wikyali.
- ²⁸Luulo gua, uMuana-muntu ingī Shekulu wa lutondo lwa wikyali gaa.

Maliko 3

- ¹Nūingīla mūshūnagogi; muasio alukoolī muntu nwa mukono mulema.
- ²Naamukūsīla kaukakumukamia palutondo lwa wikyali, koona amusokie.

- ³Numuĩla umuntu nwa mukono mulema: ĩĩmĩka pakatĩ!
- ⁴Nuaĩla: Mũikone palutondo lwa wikyali kwitenda naiiza, katia kwitenda naibĩ; kwigyũna ĩnkolo ya muntu, katia kwiulaga? Naatuulia.
- ⁵Nuakĩnduĩla poo kuutaki, nuona usungu kunsooko ya ukakũ wa nkolo zaao, numuĩla umuntu, golola umukono waako! Nuugolola; umukono waakue naukamia.
- ⁶Ĩkamuĩ naalongola ĩApalisayo, naakomia ĩkialo palumuĩ nĩantu a kĩHelode amuulage kunzĩla kĩ.
- ⁷ũYesu nulega nĩamanigua aakue, nuenda kunanza. Yũmbĩ kyulu nalĩmutiata kwipũna kũGalilaya nukuUyahũdi,
- ⁸nukũYelusalemũ, nukuIdũmea, nukũtyumbĩ liYolidani, nukunandĩ za Tilo nĩSidoni; yũmbĩ kyulu pĩna naligyũlia zensi naalukuzitendaa, nalyumuagaana.
- ⁹Nuaĩla ĩamanigua aakue amuzĩpĩlilie ipyango kunsooko ya mulundo, uleke kumutuunĩlia.
- ¹⁰Kuitĩ aluakamilie iingĩ, sunga tũlũ naalĩ akuagaa naamupilimĩkĩlia koonaa amuapaatie.
- ¹¹Nĩmasĩĩmuĩ pĩna alĩ makumuonaa, namagua ntongela yaakue, namakuuta, namaũga, “Ue uue Muana wa kĩNzua!”
- ¹²Numagilia maleke kumukũmuula.
- ¹³Nunankĩla munkonko, nuĩta naalualoilue umuene, naamuagaana.
- ¹⁴Nuaĩka kyumi naabĩli yĩ yĩensi nduyo, waaatume kwitanantia,
- ¹⁵ĩĩ nuusũũmi wa kuĩnga ĩmasĩĩmuĩ.
- ¹⁶Nuaĩka ĩa naikyumi naabĩli; numupeela uSimoni ĩliina lya Petelo;
- ¹⁷nuYakobo ũsha Zebedayo nuYohana umunũna wa kĩYakobo, nuapeela ĩliina lya Boanelego, ĩndogolelio yaakue aana a mugũgũmo;
- ¹⁸nuAndelea, nuPilipo, nuBalitolomayo, nuMatayo, nuTomaso, nuYakobo ũsha Alpayo, nuTadayo, nuSimoni Mukananayo,
- ¹⁹nũYuda nwa kuIsikaliote, uyo naalumusakilie. Nũingĩla munumba,
- ²⁰iyũmbĩ nalyumulundĩkĩlia kangĩ sunga sika naasũũma kwilĩa india.
- ²¹Pĩna ĩantua naiigia, naalongola kukumuguĩla, naaũga, “Wasalaa!”
- ²²ĩAlangi naalĩ atimile kwipũna kũYelusalemũ naaũga, “Mutĩitue nuBelizebuli, nukungũlũ ya mukulu wa masĩĩmuĩ wiĩnga ĩmasĩĩmuĩ.”
- ²³Nuĩta, nuaĩla kumpiani, “Wishuma mbii ũShetani kukumuĩnga ũShetani.
- ²⁴Kanga uutemi wĩ kĩpũka nkaani uweene, uutemi waasio sika wishũũma kwiĩmĩka.

- ²⁵Nĩnumba kanga yĩ kĩpũka nkaani ĩnene, ĩnumba niasio sikishũũma kwiĩĩmĩka.
- ²⁶NũShetani kanga wĩuukĩĩle umuene nukũtemanuka, sika wishũũma kwiĩĩmĩka, utĩĩte ukinĩĩlo.
- ²⁷Sika wishũũma gua nunumuĩ kwiingĩla munumba ya munangũlũ nukukuzishĩmba inshao zaakue, kanga ĩsikumutũngile tangua umunangũlũ; paapo waaze kumĩsĩmba ĩnumba yakue.
- ²⁸Tai namuĩĩla, ĩaana-antu ikileegeligua uutimu wensi nuutuki waao wensi naikipũnia,
- ²⁹ĩpa unuasio nukakumutukĩla uMuau Muelu, mugila kauleegeligua wa utimu sunga ĩkalĩ nakalĩ, ĩpa utĩĩte umulandu wa kalĩ nakalĩ.”
- (³⁰Kĩna iio naalĩ aũgile, “Munalĩsĩĩmuĩ.”)
- ³¹uNina nĩanũna naaaza, naĩĩmĩka panzi, naamutuma umuntu kukumuĩta.
- ³²Niyũmbĩ nalikyalansile nalyumulundĩkĩĩĩle, nalyumuĩĩla, “Laaa, umaau waako nĩanũna aako akoolĩ panzi, akukudũũma.”
- ³³Nuashookeelia nuũga, “uMaau waane nĩanũna aane aani?”
- ³⁴Nualaaanga naalĩ amupilimĩkĩĩĩlie, nuũga, “Laaĩ umaau waane nĩanũna aane!
- ³⁵Wensi nukuutendaa uuloa wa kĩNzua, uuyo munũna waane, numugũlĩ waane, numaaau waane.”

Maliko 4

- ¹Nuandia kangĩ kwimania pananza. Naamulundĩkĩĩla mulundo mukulu, sunga ninduyo nunankĩla mwipyango, nuĩma muasio munanza; umulundo tũlũ nawĩĩma pityumbĩ piipĩ nĩnanza.
- ²Nuamania ningĩ kumpiani, nuaĩĩla muumania waakue,
- ³“Tegeelĩ! Laaaĩ, muminzi alĩ wendile kwiminza.
- ⁴Pĩna alĩ wiminza, injia nazigua panzĩla, naziĩza inoni nazĩzilĩa.
- ⁵iNjia nazigua pipyampa pĩna kutilĩ ulongo nawingĩ, ĩkamuĩ nazilia kunsooko ya ukeei wa ulongo.
- ⁶Pĩna ĩmpasu nĩlĩla nazigũnda, kunsooko ngila kamĩli, nazuuma.
- ⁷iNjia naziguĩla mumiigia, nĩmiigia namakula namazishopa, sika nazitula kampeke.
- ⁸iNjia naziguĩla muulongo nauuza, nazikinda nazikula nazipĩa, injia mukumi matatu, injia makumi mutandatu, injia gyana.”
- ⁹Nuũga, “Nutĩĩte ĩakutuĩ a kuigĩlia, nũigie.”
- ¹⁰Pĩna nuĩ wing'ene, io naalĩ ĩensi ninduyo palumuĩ nĩnaikyumi naabĩlĩ, naamukolia ĩndogolelio ya mpiani zaasio.

- 11 Nuaĩla, “Inie mwapĩilue unkũnkũ wa utemi wakĩNzua ĩpa kuaasio naĩkunzĩ zensi zĩĩlĩ zĩ mpiani,
- 12 ‘Koonaa nailaaa alaae, alekiona; Naiiigia iigie, alekilĩnga; Alekigomoka, aleegeligue ĩmĩlandu.’”
- 13 Nuaĩla, “Sika mumanile ĩmpiani ĩĩ, aimpiani zensi mukakuzilĩnga mbii?
- 14 uMuminzi ukuminzaa ulukaani.
- 15 ĩa awa apanzĩla pĩna ulukaani lwiminzua nindĩo pĩna naiigia, ĩkamuĩ nuuza ũShetani, nululeegia ulukaani naalĩ luminzue munkolo zaao.
- 16 Iio-iiioo nindĩĩa naaminzue pipyampa, ĩa pĩna akulũigagiaa ulukaani, ĩkamuĩ akuluanũnkulaa kuulumbi;
- 17 ĩpa kuuzaa agila kamĩli mumiao akuĩmaa ntongo nkeei; pĩna zigyelela injago katia mpatĩ kunsooko ya lukaani, ĩkamuĩ akukilaguaa.
- 18 Nindĩĩa naaminzue pamiigia ingĩ naakulũigagiaa ulukaani,
- 19 nuukunkunali wa unkũmbigyulu, nuupembeeligua wa ugolĩ, ninshula nazĩngĩ nazingĩla, nazishopa ulukaani, naaulia uogoli.
- 20 Nindĩĩa naalĩ aminzue pamasalu namaaza, ingĩ naakulũigagiaa ulukaani nukukuluanũnkula, nukwipĩa impeke, umuua makumi matatu, umuua makumi mutandatu, umuua gyana.”
- 21 Nuaĩla, “ĩNtala yukuleetaguane ĩĩkue munsĩ ityooto katia muulũngũ wa ulĩlĩ? Sika yukuĩkaguaane pauĩko wa ntala?
- 22 Kutilĩ gua nalwĩpisile, ĩpa itĩ luĩze lwigyelele, sunga kutilĩ lwa unkũnkũ, ĩpa itĩ luĩze lwigyelele.
- 23 Naa ukoolĩ umukola akutuĩ a kuigĩlia, nũigie.”
- 24 Nuaĩla, “Laaĩ namulũigilie; ĩngele namukumĩgemelelaa, ĩno mukigemeleligua niniinie, kangi mukiongeeligua.
- 25 Nuasio nutĩite ukipeegua; nduyo namugila, sunga nukĩĩite ukinamantulua.”
- 26 Nuũga, uUtemi wa kĩNzua ingĩ zĩ muntu nukuminzaa imbeu munsĩ,
- 27 nugona nukwilaĩla utiku nĩmunsĩ, ndizo imbeu nazilia nukwikula, uyo sika numanile kunzĩlakĩ.
- 28 ĩNsĩ yukupĩisagiaa ĩnene; ĩmuandio nole, kangĩ mpũũ, pembele mpeke nazipasa mumpũũ.
- 29 Pĩna naukama, ĩkamuĩ nutuala ĩnsiime kunsooko iyogola lyapikaa.
- 30 Nuũga, “uUtemi wa kĩNzua kuupianĩkĩĩlie niyaani? Katia kuuĩke mumpiani kĩ.

- ³¹Ingĩ kĩna kabeu ka haladali nakapandĩlue munsĩ, ndĩko kaniino kwikĩla imbeu tũlũ zensi za muna nsĩ,
- ³²nĩpĩna kapandĩlua kakukulaa, nakatũla kakulu kwikĩla makota mensi, nalĩsonga ntambĩ nkulu, sunga inoni za mukiania zishũume kuligia uutimo.”
- ³³Kumpiani ningĩ nazĩitĩ alukuatambuĩlaa ulukaani kĩna alĩ asũũmile kukulũigia.
- ³⁴Sikukĩtambuĩlaa ndĩo isiititũla kunzĩla ya mpiani. Nualondoosia ĩamanigua aakue ing'ene inkaaani zensi.
- ³⁵Palutondo luasio pĩna niĩ mpĩndĩ, nuaĩla, “Kupũũte kwityumbĩ.”
- ³⁶Naalĩleka iyũmbĩ, naamutuala muumo mwipyango iio kĩna alĩ wĩlĩ, nĩmapango namĩngĩ alĩ mĩensi ninduyo.
- ³⁷Nautũla muzũgo mukulu wa nzega, maĩngo namalĩkuanga ipyango sunga ipyango nalijula ĩmaazĩ.
- ³⁸Nduyo alĩ wĩlĩ kunũma, nugonile mumusegamo; naamulaĩlia, naamuĩla, “Mumania, sika kĩntune kumuako ishie nakwikapĩla?”
- ³⁹Nulaĩla, numĩtakĩla ĩnzega, numĩila ĩnanza, “Tuulia, tuula!” ĩNzega nĩtuula nayĩĩ ituulũ dũũ.
- ⁴⁰Nuaĩla, “Nĩkĩ mwĩooa itĩ? Muagila kausũĩline?”
- ⁴¹Naingĩlũ nuooa ukulu, naĩ kĩla, “Uyo waani gua, sunga ĩnzega nĩnanza zamũigia.”

Maliko 5

- ¹Naapika kwityumbĩ lya nanza kunsĩ ya Agelasi.
- ²Pĩna nulega mwipyango, ĩkamuĩ nuagaanua numuntu naalupũnile paibĩla, munalĩsĩmuĩ;
- ³uwikyaalĩ waakue alĩ paibĩla, alukutilĩ kaumuĩ naalusũũmile kukumutũnga, sunga ĩmatendele.
- ⁴Kunsooko alukutũngaguaa ĩmatendele nĩmĩkoa nkua ningĩ; ĩmĩkoa nuĩtianga, nĩmatendele numaũnanga; kutilĩ nunumuĩ naalusũũmile kukumudula.
- ⁵Ntongo zensi, utiku nĩmunsĩ alĩ wĩlĩ paibĩla numunkonko, nukwikuuta nukukĩtemanga namagũe.
- ⁶Pĩna numuona ũYesu kĩlĩ wĩkulĩ, numumankĩla, numutũngamĩla,
- ⁷nukuuta kululi lukulu, nuũga, “Kwĩmbii nunduue, Yesu, Muana wa kĩNzua nuĩlĩ kukiania? Nakulapia kwa kĩNzua ulekinjagia.”
- (⁸Kunsooko alĩ walĩĩlaa, “Ue lĩsĩmuĩ, pũna mumuntu.”)

- ⁹Numukolia, “Īliina liako uue waani?” Numuñla, “Īliina liane neene legioni, kunsooko kwĩingĩ.”
- ¹⁰Numupeepikia waleke kumaleegia munsĩ niasio.
- ¹¹Nĩpaasio pankonko alĩ likoolĩ dyale lya ngũlũ naalĩ zidĩima.
- ¹²ĩMasĩmuĩ tũlũ namamupeepia, namaũga, “Kutume mungũlũ, kuende kuzingĩla.”
- ¹³Numagombia ĩmasĩmuĩ namapũna, namingĩla mungũlũ, ndilo idyale nalĩtinintĩkĩla pigyĩlĩlĩ sunga munanza; alĩ zĩ magana manzogũ mabĩlĩ, nazikapĩla munanza.
- ¹⁴ĩAdĩmi aao naamanka naazishapatĩlia impola mukaa numũishaalĩ. ĩAntu naaaza aone nalutendekile.
- ¹⁵Naamuagaana ũYesu, naamuona umunalĩsĩmuĩ wikyalansile, uyu wayu naalutĩite uLegioni, ujialile intiila, waazaa nĩmasala; naoopoka.
- ¹⁶Ndĩo naalĩ aonie naaganuĩla impola naalĩ zumũgyelelĩle umunalĩsĩmuĩ ningũlũ.
- ¹⁷Naandia kukumupeepia ũYesu walege mumĩmbĩ zaao.
- ¹⁸Pĩna alĩ wiingĩla mwipyango, uzo naalĩ mũingĩllue nĩmasĩmuĩ numupeepia yĩ yĩensi nduyo.
- ¹⁹Nduyo sika numugombia, ĩpa numuñla, “Lenda kunumba yaako nukuantua aako, uaganuĩle naaza wakutendela ũShekulu, nĩkĩna azukukolĩllue ĩkĩnishungu.”
- ²⁰Nuenda nuandia kwitanantia muDekapoli kĩna ũYesu alumutendĩile; naakulĩlua tũlũ ensi.
- ²¹ũYesu pĩna nukondia kwipũũta kwityumbĩ mwipyango, yũmbĩ kyulu nalyumulundĩkĩĩla; nduyo alĩ wĩlĩ pananza.
- ²²Nuuzua umuĩ wa akulu a shũnagogi, ĩliina ĩakue Yailo; pĩna numuona, nugua pamĩgulu yaakue,
- ²³numupeepia, nuũga, “Umunanso waane wĩpiipe kukia, wĩize umuĩkĩle ĩmĩkono yaako, umukamie, wĩ mupanga.”
- ²⁴Nuenda palumuĩ nduyo, yũmbĩ kyulu nalyumutiata, nalyukumupĩnga-pĩnga.
- ²⁵Numusungu umuĩ naalukupũnagiaa ĩmĩgali kumiaka kyumi nĩbĩlĩ,
- ²⁶nuaga kuakilĩki iingĩ, numala inshao tũlũ naalutĩite, sika nuona kauza nĩnainiino, ĩpa nulualĩla udũ.
- ²⁷Pĩna nuziigia izi ĩza kĩYesu, nuuzua mwiyyũmbĩ kwipũna kunũma, numĩamba ĩntiila yaakue.
- ²⁸Kuitĩ nuũga, “Kanga mambe ĩntiila zakue udũ nĩkĩkamia.”
- ²⁹Īkamuĩ ĩnjiĩlio ya mĩgali yaakue nĩtipa, numana mumuĩlĩ waakue kĩna wakamagiaa muluago.

- ³⁰Īkamuĩ ũYesu pĩna nulĩnga munkolo yaakue kĩna ngũlũ zamukeepela, nuũga, “Waani azumambĩlie intiila zaane?”
- ³¹ĩAmanigua aakue naamuĩla, “Uoonie iyũmbĩ nalyukukupĩnga-pĩnga, ninduue wiũga, Waani numambĩlie.”
- ³²Nukalankalia wamuone naazutendile itĩ.
- ³³Numusungu pĩna numana naaza mutendelue, noopoka nũikĩkĩma nuuza numuguĩla, numuĩla itai yensi.
- ³⁴Nduyo numuĩla, “Maau, uusuĩli waako wakukamagiaa, lenda nĩmatiliga, wĩ mupanga kwipũna muluago luako.”
- ³⁵Pĩna alĩ kĩlĩ witambula, naaaza kwipũna kumukulu wishũnagogi naaũga umunanso waako wakiaa; yaakĩgua nakĩlĩ ukumuzũga uMumania.
- ³⁶Īkamuĩ ũYesu pĩna nulũigia ulukaani naalĩ lutambulue, numuĩla umukulu wishũnagogi, “Lekioopoka, suĩla udũũ!”
- ³⁷Sika numugombia kaumuĩ kukĩtiata ninduyo, isiitũla uPetelo nuYakobo nuYohana umunũna wa kĩYakobo.
- ³⁸Naapika kunumba ya mukulu wishũnagogi, nuona umuzũgo nĩkĩlĩlo nuukuuti wingĩ.
- ³⁹Pĩna nũingĩla, nuaĩla, nĩkĩ mukĩzũga nukwikuuta; umuana sikukiile, ĩpa ugonile ndoolo.
- ⁴⁰Naamusekekia. Pĩna nuapũnia tũlũ ensi kunzi, numusola ũshee nunina wa muana nindĩo naalĩ yĩensi nduyo, nũingĩla muna alĩ wĩlĩ umuana.
- ⁴¹Numũtyapa umukono umuana, numuĩla, “Talita kumi; ĩndogolelio yaakue, Munansoo nakuĩla, uuka!”
- ⁴²Īkamuĩ umunanso nuuka nũigenda; alutĩite miaka kyumi nĩbĩlĩ. Īkamuĩ naakulĩlua ukulĩlua ukulu.
- ⁴³Nualagĩnkĩlia waleke kuzimana kaumuĩ, nuaĩla wapeegue india walĩe.

Maliko 6

- ¹Nulega kuasio, nuenda kunsiao, nĩamanigua aakue naamutiata.
- ²Pĩna alĩ lutondo lwa wikyali, nuandia kwimania mũshũnagogi. Iingĩ, pĩna naiigia naakũmia, naiũga, upũnilie mpĩ izi? Kangĩ masala kĩ naalĩ mupeegue uyu? Nĩmakula kĩna aya ma mĩkono yakue mitendeka mbii?
- ³Sika wayune umuseesi, umuana wa kĩMalia, munũna wa kĩYakobo nũYose nũYuda nuSimoni? Nĩagũlĩ aakue akutilĩne pana nsĩtu? Naamukilua.
- ⁴ũYesu nuaĩla, munakĩdagu sikukuulagiaa kikyulio isiitũla munsĩ yaakue nukuluuli luakue, numunumba yaakue.

- ⁵Kuasio sika nusũma kwitenda kikyula kalĩmuĩ, ĩpa aluĩkĩĩle ĩmĩkono yaakue udũũ mualuĩle akeei nuakamia.
- ⁶Nukulĩlua kuusiitishuĩla waao.
- ⁷Nuĩta naikyumi naabĩĩ, nuandia kukuatuma abĩĩ abĩĩ, nuapeela usũumi mumasĩĩmuĩ.
- ⁸Nualagĩlia alekishola kampamba za munzĩla isiititũla ĩnkome dũũ, si mapũli, si mpĩnda, si mpeesa mumusipi;
- ⁹ĩpa ajiale ilaatu, aleke kĩkũmba ĩmĩnkũmbĩ ĩbĩli.
- ¹⁰Nuaĩla, tũlũ pensi pĩna mũingĩla munumba, ĩĩmĩ muumo sunga mupũne kuasio.
- ¹¹Nĩpaasio pĩna sika amusũgamĩlia katia kukumũigia, mulege paasio, lukũnũntĩ ulunkundĩ naluĩli mumĩgulu yaani, wĩ ukuili kumiao.
- ¹²Naalongola, naatanantia ĩantu apele.
- ¹³Naaĩnga ĩmasĩĩmuĩ mingĩ muantu, naapaka ĩmakũta ĩaluĩle, naaakamia.
- ¹⁴Mutemi Helode nuziigia impola kunsooko ĩliina liakue alĩ likũmuukile; nuũga, uYohana Mubadĩzia wiiukaa kwipũna muakiu, kunsooko ĩĩ makula mitenda mulĩmo munsĩ yaakue.
- ¹⁵ĩĩa naaũga, “Ingĩ Elia. ĩĩa naaũga, ingĩ munakĩdagu, zĩ umuĩ wa anakĩdagu.”
- ¹⁶ĩpa uHelode pĩna nũigia, nuũga, uyu wayu Yohana naalĩ numudumuĩle ityũe; wiiukile.
- ¹⁷Kuitĩ uHelode muene aluatumile antu numuguĩla uYohana, numutũnga kukĩtũngo kunsooko ya kĩHelodia, umusungu wa munũna waakue uPilipo; kunsooko alĩ wamutoolile.
- ¹⁸Kuitĩ uYohana alumuĩĩĩle uHelode, mũiko kumuako kwitũla numusungu wa munũna waako.
- ¹⁹ĩpa uHelodia nuĩka igyũndo kumuakue, nusiiia kukumuulaga, sika nusũma,
- ²⁰kunsooko uHelode alumoopookile uYohana, alumumanile kĩna ingĩ muntu wa kulukuuluu namuelu, numukendegeela. Pĩna numũigia nukunguala dũu nunduyo alukumũigagiaa kuulumbi.
- ²¹ĩpa ĩlioma naligyela pĩna ulutondo lwa kulelua kumuakue uHelode nalupika; nuazĩpĩlĩlia india ningĩ ĩakulu a kaa, ĩakulu a ulugu, nĩnaakũmuukile muGalĩlaya.
- ²²uMunanso wa kĩHelodia nuina, numuloelia uHelode nindĩo naalĩ yĩensi pandia. uMutemi numuĩla umunanso, nomba tũlũ nusiiile nĩkakukupeela.
- ²³Numũilĩla ityunu, “Kiensi nukinompa nĩkakukupeela, sunga uutemi waane nĩkakukutiĩla pakatĩ.”
- ²⁴Nupũna numuĩla unina, “Nompe yaani. Nuũga, ityue lya kĩYohana Mubadĩzia.”

- ²⁵Īkamuĩ nũingĩla kuukaaũ pamutemi, nulompa nuũga, nasiia umpeelee ino-iinoo mukĩsela ityũe lya kĩYohana Mubadĩizia.
- ²⁶uMutemi, usungu nausululĩla, ĩpa kunsooko ya kũila ityunu, nĩasio naikyalansile ninduyo, sika nuloogua kukumusiĩĩlia.
- ²⁷Īkamuĩ numutuma umukulu wa kĩtũngo, nulagĩĩlia ityũe liakue lĩleetue. Nulongola numudumula ityũe mukĩtũngo,
- ²⁸nulĩleeta ityũe liakue mukisela, numupeela umunanso, numunanso numupeela unina waakue.
- ²⁹ĩAmanigua pĩna naaziigia, naaaza naausola umuĩlĩ waakue, naamuĩka mukĩbĩĩla.
- ³⁰Nĩatumua naĩlundĩĩla pakĩYesu naamuganuĩla tũlũ zensi naalĩ azitendile nukukuzimania.
- ³¹Nuaĩĩla, nzuĩ mwing'ene kĩna kutilĩ kaantu, musũũpie iniino. Kunsooko alĩ akoolĩ antu iingĩ naalĩ iĩiza nukwienda, nalĩula kalioma lya kulĩa.
- ³²Naalongola mwipyango ing'ene kĩna alĩ tilĩ kaantu.
- ³³Antu naaaona alonguĩle, iingĩ naamana, naamanka kuasio kwipũna ikaa tũlũ naapika mbele.
- ³⁴Pĩna nulega mwipyango nuona mulundo mukulu, nuaonela kĩsuusu kuitĩ alĩ zĩ nkolo nangila kamudĩĩmi, nuandia kukuamania ningĩ.
- ³⁵Matũngo mingĩ pĩna namakĩla, ĩamanigua aakue naamuugaana, naaũga, “Munu mbuga ntilĩ, ĩpaino wiilaa.
- ³⁶Alage alongole kumĩgunda nukũishaalĩ naipilimĩkĩlĩlie, ĩgulĩlie ĩkya kulĩa.”
- ³⁷Nushookeelia, nuaĩĩla, apeelĩ uniinie kya kulĩa. naamuĩla, kulongolene kwigyula ĩmapũli ma shilinge magana mabĩlĩ, kuapeele alĩe.
- ³⁸Nuaĩĩla, mutĩite mapũli manga. Longolĩ moolaee. Pĩna naamana, naaũga, “Mataano nishĩ zibĩlĩ.”
- ³⁹Nualagĩĩliaa aikyalansie ensi malindĩ-malindĩ, pamasanzĩ namatotũ.
- ⁴⁰Naikyalansa nkĩlĩlĩ-nkĩlĩlĩ, ĩpĩĩa gyana, ĩpĩĩa makumi mataano.
- ⁴¹Pĩna numasola ĩmapũli namataano, ninshĩ nazibĩlĩ, nulangamĩla kwigyulu, numakembeta numaega ĩmapũli nuatiĩnkania ensi.
- ⁴²Naalĩa ensi naikyuta,
- ⁴³Naasola ĩmaminangulua, najulia ityooto kyumi naibĩlĩ, nĩma nsĩĩ gaa.
- ⁴⁴Nĩnaalĩ amalĩile ĩmapũli alĩ agoosia maagana ma nzogũ matano.
- ⁴⁵Īkamuĩ nuakangasĩlia ĩamanigua aakue ingĩle mwipyango, atongele kwityumbĩ kuBetisaida, pĩna uyo alukuulaga umulundo.

- ⁴⁶Pĩna nualaga, nuenda kunkonko kwilompa.
- ⁴⁷Pĩna niĩ mpĩndĩ, ipyango ali kĩlĩ liĩlĩ pakatĩ ya nanza, nduyo alĩ wing'ene pikiki.
- ⁴⁸Nuaona akĩsinka kukulĩgendia ipyango kunsooko ĩnzega alĩpũnile kuntongela. Naitũla gyĩngu nwĩagaana nwigenda munanza nuĩ zĩ ukuakĩla.
- ⁴⁹Pĩna naamuona wigenda munanza naasĩga kĩna mwĩntũnga, naakuuta
- ⁵⁰kunsooko tũlũ alĩ amuoonie, naakankanala. Īkamuĩ nwĩtambuĩla nĩndĩo, nuaĩla, kamiĩ nkolo, ingĩ neene, lekioopokĩ!
- ⁵¹Nunankĩla mwipyango muna alĩ ĩĩlĩ; ĩnzega nĩtuula; naakulĩlua kwikĩlikĩla munkolo zaa,
- ⁵²Kuitĩ sika alĩ alĩngile impola za mapũli, ĩpa inkolo zaa nazikapũka.
- ⁵³Pĩna naapũuta, naapika kunsĩ ya Genesaleti, naĩma paapo.
- ⁵⁴Pĩna naapũna mwipyango, ĩkamuĩ ĩantu naamulĩnga,
- ⁵⁵naamanka naasapatĩla munsĩ niasio yensi. Naandia kukuakenka naaluĩle muulĩlĩ, paasio pĩna alĩ iigilie pĩna alĩ wĩlĩ.
- ⁵⁶Tũlũ pensi pĩna alĩ wingĩle mũishaalĩ numukaa numumĩgunda, naaaĩka ĩaluĩle pigyulĩlo, naamupeepia alĩpaatie sunga ishogolo lya ntiila yaakue udũũ; ĩaasio naalĩ amupaatiele naakamia.

Maliko 7

- ¹ĪApalisayo naamulundĩkĩla, nityũmpĩ lya alangi naalĩ apũnile kũYelusalemũ
- ²Naaona tyũmpĩ lya amanigua nailĩ india kumĩkono namĩdobũ, ĩndogolelio yaakue, nasika alĩ mĩkalaligue.
- ³Kunsooko ĩApalisayo nĩAyahũdi ensi sika akulĩaa pĩna sika ĩkalĩlie tangua ĩmĩkono, naaziamba intendo za anampala aao.
- ⁴Kangĩ pĩna naapũna mwigyulĩlo sika ilĩa kanga asiite kĩeelia; zikoolĩ nazĩngĩ naalĩ azaanũnkuĩle kukuziamba, kĩna kwioogia iiiko ninungu niisheme ya yuuma.
- ⁵ĪApalisayo nĩalangi naamukolia, nĩkĩ gua ĩamanigua aako sika akugendelaa muntendo za anampala, ĩpa akulĩaa india kumĩkono namĩdobũ.
- ⁶Nuaĩla, uYesaya alumupũnĩlie unakĩdagu iiza, inie anamampĩlu, kĩna alĩ yandĩkue, “Antu ĩa ankunkulagiaa kumĩlomo ĩpa inkolo zaa zĩkulĩ nineene.
- ⁷Īkĩtekela naakanda gua, Naimania ĩmamania nama malagĩlilio ma antu.”
- ⁸Mwalĩlekile ilyagĩlilio lya kĩNzua nukukuziamba intendo za antu.
- ⁹Nuaĩla, “Iiza! Mwalĩsiita ilyagĩlilio lya kĩNzua koonu muziambe intendo zaani!

- ¹⁰uMusa aluũgile, ‘Kulia utata waako numaa uwaako; nwaakumutukĩla ũshee nunina, kwikia nwaakie.’
- ¹¹Inie mukuũgaa gua, ‘Kanga umuntu wamuĩle ũshee katia unina, Kĩntu kiane nakijĩpĩle kukukusaĩpia ingĩ Kolibani’ (ĩndogolelio yaakue, Kĩpũnigie kwa kĩNzua),
- ¹²sika mukumugombagiaa kukumutendela kalumuĩ ũshee katia unina
- ¹³Mukuloononeelia ulukaani lwa kĩNzua kuntendo zaani naalĩ mukĩsaalĩlaa; kangĩ mingĩ namĩitĩ mukutendaa.”
- ¹⁴Pĩna nuliĩta iyũmbĩ nulĩĩla, nzigĩĩ tũlũ ensi, mulĩnge.
- ¹⁵Kutilĩ nakĩĩlĩ kunzi ya muntu nakyukumũingĩlaa mumuakue nakĩsũuma kukumudobia, ĩpa nakĩkumupũnaa umuntu, kĩkio kyukumudobagiaa umuntu.
- ¹⁶Naa ukolĩ umukola akutuĩ a kuigĩlia, nũigie.
- ¹⁷Pĩna nũingĩla munumba nulĩleka iyũmbĩ, ĩamanigua aakue namukolia impola za mpiani niasio
- ¹⁸Nuaĩla, yoine, niniinie muagila kaulĩngi? Sika mulĩngilene kĩna nakĩĩlĩ kunzi ya muntu nakyukumũingĩlaa mumuakue sika kishũũma kukumudobia?
- ¹⁹Kunsooko sika kiingĩla munkolo ĩpa munda, nukwipũna kwibyaala. Iio nuzeelia india zensi.
- ²⁰Nuũga, nakyukumupũnaa umuntu, kiasio kĩkio kyukumudobagiaa umuntu.
- ²¹Kunsooko kwipũna mumoo wa muntu makupũnaa masĩgo namabĩ, ulandĩ, wiii, uulagi,
- ²²ugololia, uawa, ugaali, upembeelia, usambo, ukĩndani, ituki, lukeemo, uulu.
- ²³uUbĩ u wensi ukupũnaa munsĩ nukukumoonoona umuntu.
- ²⁴Nulega kuasio, nuenda kumĩmbĩ za Tilo nĩSidoni. Nũingĩla munumba, nusiia walekimana kamuntu kaumuĩ; sika nusũũma kukĩpisa.
- ²⁵ĩkamuĩ umusungu naalutĩite ĩkananso naalĩ kingĩlue nĩlĩsĩmuĩ, pĩna nũigia impola zaakue, nuuza numuguĩla pamĩgulu yaakue.
- ²⁶Numusungu alĩ Mugiliki, kĩntua kiakue muSilopoiniki. Numulompa walĩnge ĩlĩsĩmuĩ mumunanso waakue.
- ²⁷Numuĩla, “Aleke ĩaaana ikyute tangua; sika iiza gua kukuusola uugalĩ wa aana nukukuzigumĩla imbua.”
- ²⁸Nduyo numushookeelia numuĩla, “Eeze Shekulu, nimbua zukulĩa imaminangulua ma aana paulũngũ wa meeza.”
- ²⁹Numuĩla, kunsooko ya lukaani ulu, longola, ĩlĩsĩmuĩ lyamulegelaa umunanso waako.

³⁰Nulongola kunumba yaakue, nukaagaana ĩkaana kagonigue muulĩli, nĩlisĩmuĩ lyakalegela.

³¹Nulega kangĩ mumĩmbĩ za Tilo, nukĩlĩla pakatĩ ya Sidoni sunga kunanza ya Galĩlaya, pakatĩ ya mĩmbĩ za Dekapoli.

³²Naamuleetela munakĩlĩmba kangĩ musekema, naamupeepia waĩke ĩmĩkono yaakue

³³Numuĩna luandĩ pamulundo wing'ene, nuĩkĩla injala zaakue muakĩtuĩ aakue, nutia matĩ, nulupaatia ululĩmĩ luakue,

³⁴nulangamĩla kwigyulu, nwĩsũsũma, numuĩla, “Epata,” ĩndogolelio yaakue, “Lĩmbuuka!”

³⁵Nĩakĩtuĩ aakue naalĩmbuuka, ĩkamuĩ ululĩmĩ luakue nalutonta, nutambula kĩisa.

³⁶Nualagĩlia aleke kukumukũmulĩla kaumuĩ. Iio kĩna alĩ wĩkakilie kukualagĩlia, iio nĩndĩo naĩkakia kwitanantia.

³⁷Naakũmĩkia kwikĩlĩkĩla, naiũga, watendaa tũlũ iiza; sunga ĩanakĩlĩmba iigie nianakĩmũmĩ atambule.

Maliko 8

¹Muntondo zaasio, pĩna alĩ ukoolĩ kangĩ umulundo namukulu, ndĩo naagila ĩkya kulĩa, nuĩta ĩamanigua aakue, nuaĩla,

²Nalĩonela iyũmbĩ kĩsuusu kunsooko yakikyala nineene intondo zitatu, nĩkya kulĩa agila.

³Kanga nĩalekele ende kunumba zaao nanzala, ikigua naweesa munzĩla, naamuĩ apũnile kulĩ.

⁴ĩAmanigua aakue naamushookeelia, “Wishũũma mbii umuntu kukualĩisia ĩa uugalĩ ĩkyute munu muna mbuga?”

⁵Nuakolia, mutĩite ĩmapũli manga? Naaũga, mupũngatĩ.

⁶Nulĩlagĩlia iyũmbĩ likyalanse pansĩ, numasola ĩmapũli nama mupũngatĩ, nusongelia, numaega, nuapeela ĩamanigua aakue aatengele, naalĩtengelia iyũmbĩ.

⁷Alĩ atĩite nipishiĩ pikeei, nupikembeta, nuũga nindiipi apitenge.

⁸Naalĩa, naikyuta, naamailingĩla ĩmaminangulua naalĩ masaagile, ĩmatooto mupũngatĩ.

⁹Ndĩo alĩ zĩ magana ma nzogũ manĩ. Nualaga.

¹⁰ĩKamuĩ nunankĩla mwipyango palumuĩ nĩamanigua aakue, nuenda kunandĩ za Dalimanuta.

¹¹ĩApalisayo naamuagaana naandia kukĩkunguma ninduyo, naiidũũma ĩkĩlĩngasĩlio kwipũna kwigyulu, naaĩ kumugema.

- ¹²Nwīsūsūma munkolo yaakue, nuūga, nīkī widūūma ikīlīngasīlio? Tai namuūla inie, uwīleli uu sika ukipeegua kakīlīngasīlio.
- ¹³Nualeka, nunankīla kangī mwipyango, nuenda kwityumbī.
- ¹⁴Naīwa kwishola īmapūli, isiititūla alī atīte pyūli līmuī dūū pakatī yaao mwipyango.
- ¹⁵Nualagīlia, nuūga, laaī, sukukī nīngaasio ya Apalisayo nīngaasio ya kīHelode.
- ¹⁶Naī kītambuīla eene kueene, kunsooko alī agila kamapuli.
- ¹⁷ūYesu nulīnga, nuaīla, nīkī mukītambuīla kīna muagila kamapūli; sika mwalalisulane nukwilīnga? iNkolo zaani kīlī nkakūne?
- ¹⁸iMiiso mutīte, kwiona kutilīne; īakutuī mutīte, kwiiigia kutilīne; kangī sika mūjukilene?
- ¹⁹Pīna alī nīeganilie alī īmagana ma nzogū mataano īmapūli naalī matano, namukenka itooto iinga naalī ijuile īmaminangulua? Naamuūla, kyumi naibīlī.
- ²⁰Kangī nama mupūngatī kuantu magana ma nzogū manī, namumakenka matooto manga naalī mijuile īmaminangulua? Naamuūla, mupūngatī.
- ²¹Nuaīla, mwikaalī kalalīngane?
- ²²Naapika kuBetisaida. Naamuleetela mupokū, naamupeepia wamuīkīle īmīkono.
- ²³Numuamba umukono umupokū, numupūnīlia kīnzinzi kya kīsaalī, numutiīla īmatī mumiiso, numuīkīla īmīkono numukolia, waona kīntune?
- ²⁴Nulangamīla nuūga, nukuaona antu zī makota migenda.
- ²⁵Paapo nuīkīla īmīkono yaakue kangī mumiiso maakue; nulaaīkia, nukamia, nuona tūlū.
- ²⁶Numutuma kunumba yaakue, numuūla, ulekiingīla mukīsaalī.
- ²⁷ūYesu nuenda nīamanigua aakue kūishaalī ya Kaisalia ya Pilipi. Munzīla nuakolia īamanigua aakue nuaīla, īantu akuūgaa neene waani.
- ²⁸Naamuūla naaūga, Yohana Mubadiīzia; īīa Elia; īīa akuūgaa umuī wa anakīdagu.
- ²⁹Uyo nuakolia, ainie gua, mukuūgaa neene waani? uPetelo numushookeelia, numuūla, ue uue Kilisito.
- ³⁰Nuasugulīkia aleke kumuūla kamuntu kaumuī impola zaakue.
- ³¹Nuandia kukuamania kīna yumūjīpīle uMuana-muntu kwiaagigua mumpola ningī nukwishitua nīanampala nīapolia naakulu nīalangi, nukwiulagua; nīpīna zakīla ntondo zitatu ukīiuka.
- ³²Nulutambula ulukani kualī. uPetelo numuūna kīmpeelo, nuandia kukumutakīla.
- ³³Nupīluka nualaaa īamanigua aakue, numutakīla uPetelo nuūga, lenda kunūma yaane Shetani, kunsooko sikukuzishiga īza kīNzua, īpa īza antu udūū.

³⁴Nuliĩta iyũmbĩ palumuĩ nĩamanigua aakue, nuaĩĩla, nuasio nusiiile kwintiata kunũma yaane, nwĩiime ĩmaakue, wakenke umusalaba waakue, wantiate.

³⁵Kuitĩ wensi nusiiile kukuugũna uumĩ waakue ukakuulimĩĩlia. Kangĩ wensi nwakuulimĩĩlia uumĩ waakue kunsooko yaane nukunsooko ya Mpola naNziiza, ukakuugũna.

³⁶uMuntu ukishaĩpigua kĩ kanga wauligie uunkũmbigyulu sue, nukwikapĩka uumĩ waakue?

³⁷Kangĩ umuntu wapũnie kĩ palioma lya uumĩ waakue?

³⁸Wensi kanga wankolelue inshoni ĩne ninkaani zaane muwĩleli uu wa ugololia nĩmĩlandu, nuMuana-muntu ukakumukolelua inshoni uzo pĩna wijile muukulu wa kĩTata waakue palumuĩ nĩamalaĩka naeelu.

Maliko 9

¹Nuaĩĩla, tai namuĩĩla, akoolĩ naĩmĩkile ĩpa, sika ikilũla kankia sunga auone uutemi wa kĩNzua wijile kungũlũ.

²Pĩna nazikĩla ntondo mutandatu, ũYesu nuasola palumuĩ nduyo uPetelo nuYakobo nuYohana, nuatuala munkonko nandĩpũ ing'ene dũũ. Nukaĩĩka ikyelu liakue ntongela yaao,

³nintiila zaakue naziimĩĩmĩnta, nazeela pee, kutilĩ kamuzĩpĩa-ntiila muna nsĩi nwishũũma kukuzeelia pee kĩna yaasio.

⁴Naigyelelua nuElia palumuĩ nuMusa, alĩ akĩtambuĩla nũYesu.

⁵uPetelo nushookeelia numuĩĩla ũYesu, “Shekulu, iiza ishie nakwĩĩpa; kuzenge pigyũnda pitatu, kamuĩ kaako, kamuĩ ka kĩMusa, kamuĩ ka kĩElia.”

⁶Kunsooko sika alumanile lwa kutambula, kunsooko alĩ oopookaa pũũ.

⁷Lyũnde naliĩza naliakũnikĩla; luli nalupũna mwilyũnde, “Uyu wayu Muana waane mulooga, mũigĩ umuene.”

⁸Kaaaziilaaa kunu nukunu, sika naona kamuntu kangĩ, ĩpa ũYesu wing'ene dũũ palumuĩ ndĩo.

⁹Pĩna alĩ iiika munkonko, nualagĩĩlia aleke kumuĩĩla nunumuĩ naalĩ azioonie, sunga uMuana-muntu pĩna ukiiiuka kwipũna muakiu.

¹⁰Naaluamba ulukaani, naĩ kĩkolia eene kueene, kwiiiuka kwipũna muakiu, ĩndogolelio yaakue yaani?

¹¹Naamukolia naaũga, “Nĩkĩ ĩalangĩ akuũgaa, Yumũjĩpĩĩle uElia waaze tangua?”

¹²Nuaĩĩla, “Tai, uElia wijile tangua wazĩpĩĩlie yensi; ĩpa palumuĩ niyaasio, nuandĩkĩlua mbii uMuana-muntu kĩna ukiaagĩkigua mingĩ nukwimelekigua.

- 13 Īpa namuĩla, uElia waazile, naamutendela tũlũ naalĩ aziloilue, kĩna alĩ muandikĩlue.”
- 14 Pĩna naapika kuamanigua, naaona yũmbĩ kyulu naalĩ liapilimĩkĩlĩlie, nĩalangi ĩkĩkunguma nindĩo.
- 15 Īkamuĩ iyũmbĩ pĩna nalĩmuona nalĩtunduala, nalĩmumankĩla, nalyumulamukia.
- 16 Nuakolia ĩaasio, “Mukikunguma yaani nĩndĩo?”
- 17 Umuĩ wiyũmbĩ numushookeelia, “Mumania aza numuleetile umuanaa kumuako, utĩite lĩsĩmuĩ lyĩkĩmũũmĩ;
- 18 Nĩpĩna lyukumũtyapaa lyukumutaagaa pansĩ, nduyo ukupũutagaa ipyombolũ nukwikelia nĩmiino, numagala buu. Naaĩla ĩamanigua aako kukulĩnga ĩlĩsĩmuĩ, alemua.”
- 19 Nuashookeelia nuũga, “Kaaa, wĩleli nasika ukusuĩlaa! Sunga nzalĩ nĩ kumiani? Sunga nzalĩ nĩkakĩuumĩlia niniinie? Muleetĩ kumuane.”
- 20 Naamuleeta kumuakue. Pĩna numuona, ĩkamuĩ ĩlĩsĩmuĩ nalĩmuzũganga, nugua pansĩ, nũipingilita, nũipũũtia ipyombolũ.
- 21 Numukolia ũshee, kwipũna nzalĩ nualĩ itĩ? Nuũga, kwipũna uug'inia waakue.
- 22 Nkua ningĩ lyukumugumĩlaa mumooto numumaazĩ, koono lyĩmuulage. Malĩ usũũmile, ukualĩlie, ukuonele kĩsusu.
- 23 ũYesu numuĩla, kanga ĩusũũmile! Tũlũ yensi ishũũmĩkile kumuakue nusuĩlĩle.
- 24 Īkamuĩ ũshee wa mulĩisia nukuuta nuũga, nasuĩlaa; aalĩlia usiitishuĩla waane!
- 25 ũYesu pĩna nulĩona iyũmbĩ likĩlundikĩlĩlangu, nulĩtakĩla ĩlĩsĩmuĩ, nulĩlĩla, ue lĩsĩmuĩ munakĩmũũmĩ numunakĩlĩmba, ĩne nakulagĩlia, pũna mumuakue; uleke kumũingĩla kangĩ.
- 26 Nalĩkuuta, nalyĩ kumuzũganga, nalyĩmupũna; nuĩ zĩmukiu, sunga iingĩ naaũga, “Wakiaa.”
- 27 ũYesu numuamba umukono waakue, numuukia nuĩmĩka.
- 28 Pĩna nũingĩla munumba, ĩamanigua aakue naamukolia ing'ene dũũ, “Nĩkĩ ishie sika nakusũũma kukulĩnga?”
- 29 Nuaĩla, nalyĩkĩna itĩ sika lĩsũ umĩkile kwipũna isiititũla kuulompi udũũ.
- 30 Naalega kuasio, naakĩlĩla muGalĩlaya; sika alĩ muloe kaumuĩ wamuone,
- 31 Kunsooko alukuamania ĩamanigua aakue, nukukuaĩla itĩ, uMuana-muntu walongolaa kwiĩkĩlua mumĩkono ya antu, ndĩo ĩkakumuulaga; nĩpĩna waulagua zikikĩla ntondo zitatu ukiiiuka.
- 32 Īpa sika naalĩnga ulukani luasio, naoopooka kukumukolia.

³³Naapika kuKapelinaũmũ. Pĩna alĩ wĩĩli munumba, nuakolia, aza mukĩkunguma yaani munzila.

³⁴Naatuulia, kuitĩ alĩ ikĩtambuĩla eene kueene munzĩla, Waani namukulu.

³⁵Nwikyalansa, nuĩta naikyumi nabĩli nuaĩla, muntu nusiiile kwitũla wa muandio ukitũla wa mumalĩlio kwikĩla tũlũ, kangĩ mwĩtumi wa tũlũ

³⁶Nukasola ikang'inia, nukaĩka pakatĩ yaa, nukakoleela, nuaĩla,

³⁷uMuntu nukakukaanũnkula ikang'inia kamuĩ nakĩkĩna ika kuliina liane, winanũnkulaa uneene, numuntu kanga wananũnkule ĩne sikunanũnkuĩle uneene, ĩpa umuene naaluntumile.

³⁸uYohana numuĩla, “Mumania alĩ kumuoonie muntu umuĩ alukumaĩnga ĩmasĩĩmuĩ kuliina liako nasika kukĩtiataa nindiishie, nakumugilia kunsooko sikukĩtiataa nindiishie.”

³⁹ũYesu nuũga, lekĩ kukumugilia, kuitĩ kutilĩ nukutendaa ikyula kuliina liane, paapo kangĩ wasũũme kwitambula naibĩ;

⁴⁰Kunsooko nasikukusiitile, unuasio wĩĩli kuluandĩ luĩtu.

⁴¹Wensi nukakumukopia inie ikĩiko kya maazĩ kunsooko inie mwĩantu a kĩKilisito, tai namuĩla sika ukiulia ikĩpeegua kiakue.

⁴²Wensi nukakumutimulia umuĩ wa aasio naaniino naansuĩlĩle, taazu watũngĩligue lĩluala munkingo yaakue wagumĩlue munanza.

⁴³Numukono waako kanga ukutimulie, uudumule; taazu kwiingĩla muupanga umulema kwikĩla kwitũla nĩmĩkono ĩbĩli nukwienda muGehena mumooto nasika ukudibaa.

⁴⁴Numuasio ing'ũnuĩ sika zukukiaa numooto sika ukudibaa.

⁴⁵Numugulu waako kanga ukutimulie, uudumule; taazu kwiingĩla muupanga ĩwĩmunakĩtele kwikĩla kwitũla nĩmĩgulu ĩbĩli, nukwigumĩlua muGehena.

⁴⁶Numuasio ing'ũnuĩ sika zukukiaa numooto sika ukudibaa.

⁴⁷Nĩlĩiso liako kanga lyukutimulie, lĩkuule ulĩtaage; tazu kwiingĩla muutemi wa kĩNzua utĩite, kyopo kwikĩla kwitũla nĩmiiso mabĩli, nukwigumĩlua muGehena.

⁴⁸Muasio ingũnuĩ sika zukukiaa numooto sika ukudibaa.

⁴⁹Kunsooko muntu wensi ukilungĩlua mulenge kumooto.

⁵⁰uMulenge ingĩ muuza, ĩpa umulenge kanga usuuke, mukiĩkĩla yaani ukolele. Muĩ numulenge munsĩ yaani, mwikyale nĩmatiliga niinie kuniinie.

Maliko 10

- ¹Nulega kuasio nupika kumĩmbĩ za Uyahũdi nukwityumbĩ liYolidani, maũmbĩ namĩlundĩila kangĩ namamuagaana, nuamania kangĩ kĩna alĩ wijiĩĩle.
- ²ĩApalisayo naamuagaana naamukolia koonaa amugeme, mũikone umugoosia kukumuleka umusungu waakue?
- ³Nuashookeelia nuaĩla, “uMusa alumulagĩĩĩlie yaani?”
- ⁴Naamuĩla, “uMusa alukulekĩĩle kwiandĩka ĩmbalua ya kĩlekela nukukumuleka.”
- ⁵ũYesu nuaĩla, “Kunsooko ya ukakũ wa nkolo zaani numuandĩkĩlia ilyagĩĩlio ĩli.
- ⁶ĩPa gua kwipũna umuandio wa utũndua wa unkũmbigyulu, ‘uNzua nuaumba umugoosia numukĩĩma.’
- ⁷‘Kunsooko ĩi umuntu ukakualeka ũshee nunina, wakamantane numusungu waakue;
- ⁸nĩaasio naabĩli ikitũla muĩli umuĩ sunga sika ikitũla abĩli kangĩ ĩpa muĩli umuĩ.’
- ⁹Iio gua uNzua naalukĩkamantĩĩnie, umuntu waleke kukĩkamantuula.”
- ¹⁰“Sunga numunumba ĩamanigua naamukolia impola za lukaani luasio.
- ¹¹Nuaĩla, wensi nukakumuleka umusungu waakue nukwitoola wĩngĩ, wagololagaaa;
- ¹²numusungu kanga wamuleke umugoosia waakue nukwitooluma numuntu wĩngĩ, wagololagaaa.”
- ¹³Naamutualila ĩang'inia waasumbule; ĩamanigua aakue naaa kuagilia.
- ¹⁴ũYesu pĩna nuaona nuĩpĩlua, nuaĩla, “Aleki ĩang'inia aaze kumuane, muleke kuagilia, kuitĩ naĩkĩna ĩa, uutemi wa kĩNzua ingĩ waao.
- ¹⁵Tai namuĩla, uNuasio nasikuwaanũnkuĩle uutemi wa kĩNzua zĩ mung'inia sika ukakuwingĩla kainiino.
- ¹⁶Nuakũmbasĩla nuĩkĩla ĩmĩkono yakue mumiao, nuakembeta.”
- ¹⁷Sunga pĩna alulonguĩle munzĩla muntu umuĩ numumankĩĩla, nutũngama pamuakue, numukolia, “Mumania nwĩmuuza, ntende yaani nsũũme kukuusaala uupanga wa kalĩ nakalĩ.”
- ¹⁸ũYesu numuĩla, “Nĩkĩ winjĩta nĩmuuza. Kutilĩ namuuza isiititũla umuĩ dũũ nduyo uNzua.”
- ¹⁹Umamanile ĩmalagĩĩlio, “Ulekiulaga, ‘Ulekigololia, Ulekiiiia, Ulekikuĩla uulongo, Ulekipembeelia, kulia utata waako numaau waako.”
- ²⁰“Numuĩla, mumania aya mensi namakendegeliĩle kwipũna uulĩsia waane.”
- ²¹ũYesu numulaa, numuloogua, numuĩla, “Umukeepeele lukaani lumuĩ; longola, ugulie tũlũ yensi nutĩite, uapeele ĩatũka, ninduue ukitũla utĩite ĩkũto kwigyulu; kangĩ nzuu untiate.

- ²²Nusiununala kuusiu kulukaani ulu, nulongola nuusungu kunsooko alufiite nsao ningi.”
- ²³ũYesu nulaaanga, nuaĩla imanigua aakue, “Ikakũ kuaasio akola nsao kwiingĩla muutemi wa kĩNzua!
- ²⁴ĩAmanigua naakulĩlua kunkaani zaakue. ũYesu nushookeelia kangĩ, nuaĩla, aana aane, ikakũ kuaasio naasanilie inshao kwiingĩla muutemi wa kĩNzua!
- ²⁵Itontũ ĩngamĩa kwisheelega munsungĩli ya lusinge kwikĩla umugolĩ kwiingĩla muutemi wa kĩNzua.”
- ²⁶Naakũmĩkia nangũlũ naamuĩla, “Waani gua nusũmile kwigũnĩka?”
- ²⁷ũYesu nualaaa nuũga, “Kuantu sika ishũmĩkile, ĩpa kwa kĩNzua sika iio, kunsooko tũlũ zensi zishũmĩkile kwa kĩNzua.
- ²⁸uPetelo nuandia kukumuĩla, laaa, ishie kwalekile tũlũ yensi nakukutiata ue.”
- ²⁹ũYesu nuũga, “Tai taai namuĩla, muntu wensi nulekile ĩnumba katia mĩgunda kunsooko yane nukusooko ya Mpolo na Nziiza
- ³⁰ukipeegua nkua gyana ĩpaino munityũngo ĩli, numba nĩanũna niagũli nunina nĩana nĩmĩgunda palamuĩ nuupaatigua, numuunkũmbigyulu naũjile uupanga wa kalĩ nakalĩ.
- ³¹Īpa iingĩ naa muandio ikitũla a mumalĩlio, nĩamumalĩlio ikitũla a muandio.”
- ³²Nindĩo alĩ ĩli munzĩla nainankĩla kũYelusalemũ. ũYesu alĩ watongelaa; naakulĩlua, nindĩo naalĩ ĩtiatile naoopooka. Nuatuala kangĩ naikyumi naabĩli nuandia kukuaĩla nazĩkakumuagaana,
- ³³nuũga, laaaĩ kwĩnankĩla kulunziĩ kũYelusalemũ, nuMuana-muntu ukiĩkĩlua mumĩkono ya apolia naakulu nĩlangi, nĩndĩo ĩkakumulamula kwĩulagua; ĩkakumuĩka mumikono ya ndugu nazĩngĩ,
- ³⁴nĩndĩo ĩkakumupopota nukukumutiĩla ĩmatĩ, nukukumukua namĩkoa nukukumuulaga, nĩpĩna intondo zĩtatu zĩkĩkĩla ukĩiũka.
- ³⁵uYakobo nuYohana, ĩaaana a kĩZebedayo, naamuagaana naamuĩla, mumania, kusĩiile ukutendele luensi nakukakukulompa.
- ³⁶Nuaĩla, musĩiile numutendele yaani?
- ³⁷Naamuĩla, ukugombie ishie kwĩkyalanse umuĩ kumukono waako wa kĩgoosia, umuua kumukono waako wa kĩkĩma muukulu waako.
- ³⁸ũYesu nuaĩla, sika mumanile namukululompa. Mwishũũmane kwĩkopela ĩkĩko nanukukopelaa ĩne, nukwĩbadĩĩzigua uubadiĩzo nanumubadiĩziligue ĩne?
- ³⁹Naamuĩla, kusũmile. ũYesu nuaĩla, ĩkĩko nanukukopelaa ĩne mukakukĩkopela, nuubadiĩzo nanumubadiĩziligue ĩne mukĩbadĩĩzigua;

⁴⁰İpa mumpola za kikyalansa kumukono waane wa kİgoosia nuwakİkİİma, sika lukaani luane kwipeelana, İpa ikipeegua İaasio naalı azİpİlİligue.

⁴¹Nİaasio naikyumi pİna naaziigia, naandia kukuatakİla uYakobo nuYohana.

⁴²uYesu nuaİİla, mumanile kİna İaasio naakusİİgaguaa kİtİla akulu a ndugu nazİngİ akudemelaa kungİlİ, nİakulu aao akİoonatİİlagiaa.

⁴³İpa sika ikitİla itİ kumiani, İpa wensi nusiile kwitİla mukulu mumiani ukitİla mwİtumi waani;

⁴⁴wensi nusiile kwitİla wa muandio mumiani ukitİla musese wa tİlİ ensi.

⁴⁵Kuitİ uMuana-muntu sika alİjile kukİtumİlua İpa kukİtuma nukwİpİnia uumİ waakue wİ ukomoli kunsooko ya İingİ.

⁴⁶Naapika kİYeliko. Pİna alİ wilega kİYeliko palumuİ nİamanigua akue niyİmbİ nikyulu, umuana wa kİTimayo, uBalitimayo, mulompi namupokİ, alİ wikyalansile panzİla.

⁴⁷Ninduyo pİna nİigia kİna ingİ ũYesu Munazaleti, nuandia kwikuuta, nuİga, ee Yesu Muana wa kİDaudi, unkolelua kİnishungu!

⁴⁸İngİ naamugilia koonu watuulie, İpa nulongoleka kukİtunta, ee Muana wa kİDaudi unkolelue kİnishungu!

⁴⁹ũYesu nuİma, nuİga, muİti! Naamuİta umupokİ, naamuİİla, kamia nkolo; uuka, ukukuİta.

⁵⁰Nutaaga İntiila yaakue, nupİİta, numuagaana ũYesu.

⁵¹ũYesu numushookeelia numuİİla, usiile nukutendele yaani? uMupokİ numuİİla, shekulu, nsiile moone.

⁵²ũYesu numuİİla, “Longola, uusuİlİ waako wakukamagiaa.” İkamuİ nuona, numutiata munzİla.

Maliko 11

¹Pİna naasİgamİİla kİYelusalemİ piipİ nİBetipage nİBetania pankonko ya mİzeituni, nuatuma abİlİ muamanigua aakue,

²nuaİİla, lendİ sunga kukİsaalı İkio namutungİnkİİne, nİpİna mukiingİla muasio, İkamuİ mukiona muana-ndoguİ mutİngue nasika waladaamİİlua numuntu; mutİngulİ muleefİ.

³Wensi kanga wamukolie, Nİkİ mwitenda itİ, ũgİ, Shekulu umusiile, İkamuİ ukakumushookia kangİ umuana-ndoguİ papa.

⁴Naalongola, naamuona umuana-ndoguİ mutİngue pamulango kunzi ya nzİla nankulu; naamutİnguİla.

- ⁵Niantu naingĩ naalĩ ĩmĩkile paasio naaĩla, mwitenda yaani namukumutũnguĩla umuana-ndoguĩ?
- ⁶Naaaĩla kĩna ũYesu alĩ ualagĩĩlie, ndĩo naaalekela.
- ⁷Naamutualĩla ũYesu umuana ndoguĩ, naala intiila zaa mukiania yaakue; numudaamĩla.
- ⁸Iingĩ naaala intiila zaa munzĩla, ĩia naatema intambĩ mumĩgunda nukukuzaala munzĩla.
- ⁹Antu naalĩ atongĩle nĩasio naalĩ ĩtiatile naĩtunta induli zaa naaũga, Osiana, wakũmazukigue nũjile muliina lya kĩShekulu!
- ¹⁰Ukũmazukigue uutemi naupolokile, wa kĩtata wĩitu uDaudi! Osiana kukiania kwigyulu!
- ¹¹Nũingila mũYelusalemũ munumba ya kĩNzua; pĩna nulaaanga tũlũ yensi nandĩ zensi, kuitĩ alĩ yaazaa mpĩndĩ nupũna nuenda kuBetania palumuĩ nĩnaikyumi naabĩlĩ.
- ¹²Mudaau pĩna naapũna kuBetania, nukolua nzala.
- ¹³Nuona kĩna kulĩ mukuu nalĩ utĩite ĩmalũka, nuenda koonaa waone yaani naĩkoolĩ muasio. Pĩna nuusũgamĩla sika nuona kakĩntu isiititũla ĩmalũka udũũ, kuitĩ sika alĩ tyũngo lya nkali.
- ¹⁴Nushookeelia nuuĩla, sunga ĩkalĩ nakalĩ, kaumui walekilĩa inkali kumuako. Nĩamanigua aakue naiigia.
- ¹⁵Naapika kũYelusalemũ, nũingila muNumba ya kĩNzua, nuandia kukuaĩnga ĩasio naalĩ igulia nukwigula munumba ya kĩNzua nuzigalulanga imeeza za akaĩsia-mpeesaa, nĩ matengu maagulia nkunda.
- ¹⁶Sunga sika numuleka kaumuĩ wakĩlie ĩkĩseme pakatĩ ya numba ya kĩNzua.
- ¹⁷Nũimania nuũga, “Sika yandĩkuene kĩna ĩnumba yaane ikiĩtua numba ya wĩtekeli kundugu tũlũ zensi? ĩpa inie gua mwamĩtendaa yĩ lyũlũ lya aleegelania.”
- ¹⁸ĩApolia naakulu nĩalangi naaziigia impola, naadũũma ĩnzila ya kumuulaga kuitĩ alĩ amoopookaa, kunsooko iyũmbĩ tũlũ alĩ lyakũmagiaa kuumania waakue.
- ¹⁹Nĩpĩna nayĩ mpĩndĩ nulega mukaa.
- ²⁰Mudaau pĩna alĩ akĩlile, naauona umukuu uumaa kwipũna kũtyina.
- ²¹uPetelo nwijuka impola zaakue numuĩla, shekulu laaa, umukuu naazuuzũmile, uumaa!
- ²²ũYesu nushookeelia nuaĩla, musuĩle mwa kĩNzua.
- ²³Tai namuĩla, Wensi nukakumĩĩla ĩnkonko ĩ, Kuuluka utaague munanza, sunga walekitũla ninkankani munkolo yaakue, ĩpa wasuĩle kĩna zaasio nwtambulla zitendeke, zikitũla zaakue.

- ²⁴Kunsooko ñi namuñla, Mensi namukumapeepia muulompi, suñli ya kina mukumaanñnkula, nindayo mikitula maani.
- ²⁵Pina muimikile nukwilompa, lekelĩ kanga imutiite lukaani kumuntu; koonu nuTata waani nwa kwigyulu wamuleegelia inie uutimu waani.
- ²⁶İpa kanga uniinie sika muleegelia imilandu, sunga uTata waani nwa kwigyulu sika ukakumuleegelia inie uutimu waani
- ²⁷Naapika kũYelusalemũ kangĩ, pĩna alĩ wiumbaumba panumba yakiNzua, ĩapolia naakulu nĩalangi nĩanampala naamuagaana,
- ²⁸naamuñla, kuusũumi kĩ witenda inkaani izi; kangĩ waani naalukupĩle uusũumi uu uzitende izi?
- ²⁹ũYesu nuañla, “Nĩkakumukolia lukaani lumuĩ, niniinie munshookeelia; paapo nĩkakumuñla kuusũumi kĩ nukutendaa izi.
- ³⁰uUbadĩzo wa kĩYohana alĩ upũnile kwigyulu kanga kuantu? Nshookeeliĩ.”
- ³¹Naĩtambuĩla eene kueene naiiũga, kanga kuũge, Alĩ upũnile kwigyulu, ukiũga, Nĩkĩ gua sika namumusũla.
- ³²İpa kanga kuũge, Upũnile kuantu? alĩ oopokile ĩantu, kuitĩ ensi alĩ amuoonie uYohana kina munakĩdagu wa tai.
- ³³Naamushookeelia ũYesu, naaũga, sika kumanile. ũYesu nuũga, sunga nineene sika nukumuñla inie kuusũumi kĩ nukuzitendaa izi.

Maliko 12

- ¹Nuandia kukĩtambuĩla nĩndĩo kumpiani, “Muntu alupandĩle mĩzabiibu mumugunda, nukita ĩkito, nulĩsimbĩla ityulĩ lya kusokolela inkali, nukĩzenga ĩkĩlĩngo kya kulilĩla, nualindĩlia ĩalĩmi, nulongola musĩnzo kulĩ.
- ²Sunga pityũngo liakue numutuma umwĩtumi kualĩmi koonu wazaanñnkule inkali za mĩzabiibu kualĩmi a mugunda.
- ³Naamuguĩla, naamukua, namupunia kunzi, naamushookia mugila kakĩntu.
- ⁴Numutuma kangĩ kumiao mwĩtumi wĩngĩ, nunuasio naamukuanga inguma mwityũe, naamutukanga.
- ⁵Numutuma numuua, unuasio naamuulaga; nĩna iingĩ, ĩi naakua, ĩia naaulaga.
- ⁶Alĩ kĩli utĩite umuĩ, umuana waakue muloogua; uyu numutuma kumiao nkua ya mumalĩlio, nuũga, ‘İkakumukulia umuana waane.’
- ⁷İpa ĩalĩmi aasio naĩtambuĩla eene kueene, uyu wayu musaali, kuĩni kumuulage, nuusaali ukitula wĩitu.
- ⁸Naamuguĩla, naamuulaga, naamutaaga kunzi ya mugunda wa mĩzabiibu.”

- ⁹Ukitenda yaani gua, umukola mugunda wa m̄zabiibu. Ukiiiiza nukukuaulaga ãalĩmi aasio, numugunda waasio wa m̄zabiibu ukakuapeela antu ãngĩ?
- ¹⁰Sunga uwandĩkua uu mwikaalĩ kukuusomane, “Igyũe naalĩ alĩsiitile ãazengi liasio lialĩ gyũe kyulu lya kuluũno.
- ¹¹ulukaani ulu lupũnile kwa kĩShekulu ndulo ingĩ lwa ukulĩlua pamiiso mĩtu.”
- ¹²Naadũũma amuguĩle, naaliopooka iyũmbĩ, kuitĩ alĩ alĩngile kĩna kumpiani niasio aluataambuĩle ãeene. Naamuleka, naalongola.
- ¹³Naatuma kumuakue katũmpĩ ka Apalisayo nĩantu a kĩHelode amutege muutambuli waakue.
- ¹⁴Naamuagaana, naamuĩla, “Mumania, kumanile kĩna ue uue wĩmuntu wa tai, sunga sikukukunkunala kumpola za muntu wensi, kunsooko sikukulaaa kamakelu ma antu, ãpa mutai ukumĩmanagiaa ãnzĩla ya kĩNzua. Iizane kukumupeela uKaisali ãkoodi anga zũi.”
- ¹⁵Kumupeelene katia kuleke kumupeela. Ninduyo pĩna nulĩnga uunamampĩlu waa, nuaĩla, nĩkĩ mwingema, Ndeetelĩ ãshilinge ndaae.
- ¹⁶Naamĩleeta, Nuaĩla, aityũe ãlĩ lya kuani munu nuwandĩkua uu. Naamuĩla, lya kĩKaisali.
- ¹⁷ũYesu nuaĩla, mupeelĩ uKaisali naya kĩKaisali, naya kĩNzua mupeelĩ uNzua. Naamukulilua dũũ.
- ¹⁸NĩAsadukayo, naakuũgaa kutilĩ kawiiuki, naamuagaana, naamukolia naaũga,
- ¹⁹“Mumania, uMusa alukuandĩkĩle itĩ, ‘Kanga umuntu wakiisie umunũna wamuleke umusungu mugila kamuana, umunũna waakue wamusole umusungu nuasio, nduyo wamuligĩlie umunũna uluuli.’
- ²⁰Alĩ akoolĩ antu mupũngati ãkĩnũna; nwa muandio numusola musungu, nukia, nduyo sika nuleka kaluuli.
- ²¹Nwa kabĩlĩ numusola, nukia, sika nuleka kaluuli; numwa katatu iio;
- ²²sunga tũlũ ensi naa mupũngati sika naaleka kaluuli. ãMpelo ya ãa tũlũ nukia numusungu nuasio.
- ²³Muwiiuki pĩna ikiiiuka, ukitũla musungu wa kuani muãa? Kunsooko tũlũ ensi naa mupũngati alĩ amusolile.”
- ²⁴ũYesu nuaĩla, si luulone mulimĩlĩle kunsooko sika mumaniile uwandĩkua sunga ingũlũ za kĩNzua.
- ²⁵Kuitĩ pĩna ikiiiuka kwipũna muakiu, sika akutoolaa sunga kwitoolua, ãpa ikitũla zĩ amalaĩka mwigyulu.

- ²⁶Nukumpola za akiu kīna akūiukagiguua, mwikaalī kalasomane mukītābū kya kīMusa, mumpola za kītūnkū, kīna uNzua alumuīlīle nuūga, Īne neene nīNzua wa kīIbūlahimu nuNzua wa kīIsaki nuNzua wa kīYakobo?
- ²⁷Sika Nzua wa akiu ĩpa wa apanga. Mulimīlīle nangūlū!
- ²⁸Umuī wa alangi nuuza nwigyūlia ĩkīkunguma ni nduyo, nulīnga ya kīna waashookelīlie iiza, numukolia, lyagīlio kī nalya muandio mutūlū.
- ²⁹ūYesu nushookeelia, Iya muandio ntīlī, Iigia Īsilaeli, ūShekulu Nzua wītu ingī Shekulu wing'ene.
- ³⁰Ninduue muloogue ūShekulu Nzua wako kumoo waako tūlū nukunkolo yaako tūlū nukumasala maako tūlū nukungūlū zaako tūlū.
- ³¹Nīlya kabīlī ntīlī, Muloogue umunakaa waako kīna ĩnkolo yaako. Kutilī ilyagīlio naliingī nikyulu kwikīla aya.
- ³²uMulangi numuīla tai Mumania, utambuīle iiza kīna uNzua ingī Nzua wing'ene, sunga kutilī nuingī isiititūla umuene dūū.
- ³³Nukukumuloogua umuene kunkolo yensi nukuulīngi wensi nukungūlū zensi, nukukumuloogua umunakaa kīna ĩnkolo yaako; inkaani izi zukukīlaa ĩmapolia nīmakūmbī tūlū mensi.
- ³⁴NūYesu pīna nuona kīna washookeelia kumasala, numuīla, “Ue sika wīkulī muutemi wa kīNzua.” Kwīpūna paapo kutilī kaumuī naalugagūlie kukumukolia kangī.
- ³⁵ūYesu pīna alī wimania muNumba ya kīNzua nushookeelia, nuūga, “Nīkī ĩlangi akuūgaa kīna uKilisito ingī muana wa kīDaudi.
- ³⁶uDaudi umuene aluūgile kuusūūmi wa kīMuau Muelu, ‘ūShekulu alumuīlīle ūShekulu waane, Kyalansa pamukono waane wa kīgoosia Sunga pīna nīkakuaīka ĩanlugu aako Nsilīli ya mīgulu yaako.’”
- ³⁷“uDaudi umuene numuīta, ‘Shekulu,’ yatūla mbii gua, wī muana waakue?”
- ³⁸Nuaīla muumania waakue, ĩsukukī nīlangi, naaloe kwiumba-umba ĩajjalile intiila nandīpū nukwiūgigua mumagulīlo,
- ³⁹nukukiyalansa kuntongela mumasūnagogi nukumatengu ma kuntongela pandia.
- ⁴⁰Akulīaa numba za akiīlua, nukuunamampīlu akulompaa ilīpū; ĩa ijililigia ulamulua naulūto.
- ⁴¹Nduyo nwikyalansa nutungīnkana pauīkīlo wa sadaka, nūilaa kīna umulundo wīikīla ĩmapeesa muuīkīlo wa sadaka. Agolī iingī naaīkīla mingī.
- ⁴²Nuuza musungu umuī, mukiīlua, mutūka, nuīkīla pishenti pibīlī, lika kya hela ĩmuī.
- ⁴³Nuīta ĩamanigua aakue, nuaīla, tai namuīla, uMukiīlua uyu namutūka uīkīle nangūlū kwikīla tūlū naiīkīla muuīkīlo wa sadaka,

⁴⁴Kuitĩ ĩa tũlũ aza iĩkĩla kwipũna munsao zaao naningĩ, ĩpa uyu azuĩkĩle yensi muutũka waakue, ziizo ndia zaakue zensi.

Maliko 13

¹Pĩna alĩ wipũna muNumba ya kĩNzua, umuĩ wa amanigua akue numuĩla, “Mumania, laaa ĩmagũe nuuzengua uu wa ukulilua!”

²ũYesu nushookeelia numuĩla, “Waonaane uuzengua uu naukulu. Sika likishaaga kigyũe mukiania igyũe nasika likitaulua.”

³Pĩna alĩ wikyalansile munkonko ya Mĩzeituni kwitunginkana ninumba ya kĩNzua, uPetelo nuYakobo nuYohana nuAndelea naamuũna kĩmpeelo, naamukolia wing'ene.

⁴“Kuĩle, impola izi zikitũla nalĩ kangĩ kĩlĩngasĩlio kĩ, izi tũlũ pĩna zikiandia kwikondeeleka.

⁵ũYesu nuandia kukuaĩla, ĩsukuki, muntu wensi waleke kumulimĩlia.

⁶Ingĩ ĩkiiiiza kuliina liane iiũga, ‘Ĩne ingĩ muene, nĩndĩo ĩkakualimĩlia iingĩ!’

⁷Niniinie pĩna mukiiigia impola za ulugu nuukũmuuki wa ulugu, mulekitũmbua; maasio mikitũla kutilĩ kawĩnegelo, ĩpa ĩmpelo ikĩlĩ.

⁸Kuitĩ ndugu ikiuuka ĩkue nĩndugu, nuutemi wĩkue nuutemi; nĩmĩmanga uko ninduuko, nzala ikitũla ikoolĩ; aya maya muandio wa uwai naukulu.”

⁹“Kendegeelĩ inkolo zaani, kuitĩ ĩkakumutuala kumalindĩ, numumasũnagogi mukikuaa, mukiĩmĩkigua ntongela ya akulu nĩatemi kunsooko yaane, mutũle ukuĩli kumiao.

¹⁰NiMpola naNziiza zikitanantigua tangua mundugu tũlũ zensi.

¹¹Nĩpĩna ĩkakumutuala inie nukukumutũngia, muleke kĩkunkunalia kĩna mukitambula kĩ. ĩpa luensi namukipeegua pityũngo liasio, lutambulĩ; kuitĩ sika niinie namwitambula, ĩpa ingĩ uMuau Muelu.

¹²Numunũna ukakumusakia umunũna waulague, nũshee numuana waakue yoi, nĩaana ĩkakuasakia ĩaleli aao aulague.

¹³Niniinie mukitũlishuukĩlua nĩantu tũlũ kunsooko ya liina liane. ĩpa umukola kugigimĩlia sunga kumpelo, uyo ukigũnĩka.

¹⁴Ĩpa pĩna mwakĩona ĩkĩolũ kya oononeki kiĩmĩka pĩna sika ijĩpĩle (nwishoma nwalĩnge), paapo naĩlĩ muUyahũdi naatalamĩle kunkonko.

¹⁵Numuntu nuĩlĩ kwityembe walekitima sunga walekiingĩla kwishola kakĩntu munumba yaakue.

¹⁶Nunuasio nuĩlĩ kumugunda walekishooka kukuusola umunkũnbĩ waakue.

¹⁷Ĩpa ukĩa kumuao naa maimbi nĩasio naakoonkagiaa intondo zaasio!

- 18 Īpa lompĩ maleke kigyelela aya pantondo za mbula.
- 19 Kuitĩ intondo zaasio zikitũla za luago nasika lwalatũla, kwipũna umuandio wa kuumba pĩna uNzua aluumbile sunga nantende, कांगĩ sika lũjilitũla kainiino.
- 20 Kanga ũShekulu ĩsika alukaguĩlie intondo zaasio, sika alũjiligũnĩka nunumuĩ; ĩpa kunsooko ya asaagulua naaluasaaguĩle nuzikagulia intondo.”
- 21 Paapo kanga muntu wamuĩle, “Laaa, ‘uKilisito nsuuyu papa’; laaa ‘nsuuyo uko,’ lekishuĩlĩ.
- 22 Kuitĩ mijile kigyelela maKilisito ma ulongo nĩmanakĩdagu ma ulongo, namikitenda iilĩngasĩlio nĩmakula kukualimĩlia, kĩna ishũmĩkile, sunga ĩasaagulua.
- 23 Inie gua, ĩkendegeelĩ; nakondagiaa kukumuĩla impola zensi.
- 24 “Īpa pantondo zaasio, pĩna uluago luasio lwakĩla, ĩmpasu ĩkakilyupa, numueli sika ukieelia uweelu waakue,
- 25 nishonda zikitũligua kwigyulu, ningũlũ nazĩlĩ kwigyulu zikishũngũsika.
- 26 Paasio paapo ĩkakumuona uMuana-muntu upolokile mumalũnde kungũlũ ningĩ nuukulu.
- 27 Paapo ukakuatuma ĩamalaĩka nukukuailingĩla ĩasaagulua aakue kwipũna kunandĩ zinĩ za upũnĩlo wa nzega, kwipũna kuluandĩ lwa mpelo ya nsĩ sunga kuluandĩ lwa mpelo igyulu.”
- 28 “Īmaniĩ mpiani kumukuu; pĩna ulutambĩ luakue lukuũmbaa nukwishonga ĩmalũka, mukulĩngaa kĩna ĩsongola yanũnkaa.
- 29 Iio gua niniinie pĩna mwaona aya makiigyela, mulĩnge kĩna wĩpiipĩ pamĩlango.
- 30 Tai nukumuĩla, uluuli ulu sika lukikĩla sunga aya tũlũ mensi makondeeleke.
- 31 iGyulu nĩnsĩ zikikĩla, ĩpa inkaani zaane sikazĩkikĩla kainiino.
- 32 Īpa impola za lutondo luasio nityũngo liasio, kutilĩ nuzimanile, sunga ĩamalaĩka kwigyulu sunga uMuana, isiititũla uTata dũũ.
- 33 Sukukĩ, kengealĩ, mulompe, kuitĩ sika mumanile ityũngo liasio pĩna likitũla.
- 34 Ikitũla zĩ muntu nutũngile musĩnzo kulĩ, nuleka ĩnumba yaakue, nuapeela ĩtumi aakue uusũimi, wensi umulĩmo waakue, numulagĩlia umulindĩla-mulango wakengeale.
- 35 Kengealĩ gua, kuitĩ sika mumanile pĩna ukiiiza ũShekulu wa numba, kanga mpĩndĩ, kanga muutiku wa katĩ, kanga pĩna ĩamumbĩ aikunkula, kanga daau;
- 36 walekiiiiza kumpũmpũkĩli wamuagaane mugonile
- 37 Niitĩ nanukumuĩla inie, nukuaĩla tũlũ ensi, Kengealĩ.”

Maliko 14

- ¹Pīna nazikīla ntondo zibīlī, nalutūla lutondo lukulu lwa Pasaka, kangī lwa ugalī naugila igaaī. ĩApolia naakulu nīalangi naaidūma kukumuguīla kuupembeelia, amuulage.
- ²Kuitī alī aūgile, ilekitūla palutondo nalukulu koonā ulekitūla muzūgo wa antu.
- ³Pīna alī wīlī kuBetania munumba ya kīSimoni munamatana, nwikyalansile pandia, nuuza musungu naalutūte kasali ka makūta ma nalada,
- ⁴Alī akoolī naalī aīpīlaguaa naiūga eene kueene, “Yaa kī gua kwioonoona ĩmakūta itī?”
- ⁵Kuitī ĩmakūta aya aza mijiliguligua kushilinge magana matatu nukwikīlīkīla, apegue ĩatūka. Naamusinikalīla dūū umusungu nuasio.
- ⁶ŪYesu nuaīla, “Mulekī, nīkī mukumuagia. Wītumīle mulīmo namuuzā.
- ⁷Kuitī kuuza mwīensi nīatūka intondo tūlū, nīpīna musīile kukutendela naiiza musūūmile; ĩpa ĩne sika kwīensi niniine intondo zensi.
- ⁸Utendile kīna usūūmile, watongelaa kukuupaka ĩmakūta umuīlī waane kunsooko ya uīkua.
- ⁹Tai namuīla, kuensi kīna iMpola na Nziiza zikitanantigua muna unkūmbigyulu wensi, naalutendile uyu lukiganulua kuwījukīlo waakue.”
- ¹⁰ŪYuda nwa kuIsikaliote, umuī wa aasio naikyumi naabīlī, nuenda kuapolia naakulu koonā wamusakie kumiao.
- ¹¹Nindīo pīna naiigia naalumbīkia, naalagaana kukumupeela mpiia. Nudūma ĩnzīla ya kumusakia kwityūngo nalijīpīle.
- ¹²Sunga palutondo lwa muandio lwa ugalī naugila igaaī, pīna alī amīsīnzile ĩnkolo ya Pasaka, ĩamanigua aakue naamukolia, “Mpīī pīna usiile kuende kukuzīpīlīlie umīlie ĩPasaka?”
- ¹³Nuatuma abīlī muamanigua akue, nuaīla, lendī mukaa, mukitaagana numugosia umīkenkile ntunda ya maazī, mutiatī.
- ¹⁴Pensi pīna ukiingīla, muīlī umukola numba, Mumania uūgile, liīlī mpīī ityando liane ĩlya agenda ndīle ĩPasaka muasio palumuī nīamanigua aane.
- ¹⁵Ninduyo ukakumulagīla ityando lya kukiania nikyulu, lyakondaa kwijīpīlīigua; muasio muumo mukuzīpīlīlie.
- ¹⁶Īamanigua naalongola naenda mukaa naaona iio-iioo kīna aluaīlīle, naamīzīpīlīlia ĩPasaka.
- ¹⁷Pīna nīī mpīndī, nuuzaa palumuī nīnaikyumi naabīlī.
- ¹⁸Nindīo pīna alī ikyalansile pandia nailīa, ūYesu nuūga, “Tai namuīla, umuī waani nwilīa ensi nineene ukinshakia.”

- ¹⁹Naandia kwiona usungu, naĩ kumukolia umuĩ-umuĩ, “Neenene?”
- ²⁰Nuaĩla, umuĩ wikyumi naabĩlĩ, uyo nakwilĩlia ensi nineene mukiungu.”
- ²¹Kuitĩ uMuana-muntu walongolaa kĩna alĩ muandĩkĩlue, ĩpa ukĩa kumuakue umuntu nuasio nukumusaki uMuana-muntu. Taazu kanga umuntu nuasio alĩ walekilelua.
- ²²Pĩna alĩ ilĩa nuusola uugalĩ, nuukembeta, nuuega, nuapeela, nuũga, “Koĩ uuwau muĩlĩ waane.”
- ²³Nukĩsola nĩkĩiko, nusongelia, nuapeela, naakĩkopela tũlũ ensi.
- ²⁴Nuaĩla, uu waau mugali waane wilyago, nũitĩkile kunsooko ya iingĩ.
- ²⁵Tai namuĩla, Sika nĩkikopa kangĩ uupĩ wa mĩkali ya mĩzabiibu sunga palutondo luasio pĩna nĩkakuukopa naupia muutemi wa kĩNzua.
- ²⁶Ndĩo pĩna naakondia kwiĩmba, naalongola kunkonko ya Mĩzeituni.
- ²⁷ũYesu nuaĩla, tũlũ ensi mukishuukua, kuitĩ yandĩkue, Nĩkakumukua umudĩimi ninkolo zikishapatĩla.
- ²⁸Ĩpa pĩna niuka, nĩkakumutongeela kwienda kũGalilaya.
- ²⁹uPetelo numuĩla, “Kanga tũlũ ensi asuukue, ĩpa ĩne sika neene.”
- ³⁰ũYesu numuĩla, tai nakuĩla, ue nantende muna utiku wau-waauu, umunbĩ ĩkaa wikaalĩ kalakunkula nkua zibĩlĩ, ukinkaana nkua zĩtatu.
- ³¹Nĩnduyo nwikakia kwiũga, kanga ĩinjĩpĩle kwikia nĩnduue, sika nĩkakukukaana kainiino. Tũlũ ensi naaũga iio-iioo. Kĩtanga kya kuGetisemane (Mk 14:32)
- ³²Naaaza sunga pakĩtanga nakyukuĩtagua Getisemane, nuaĩla ĩamanigua aakue, “Kyalansĩ papa pĩna ukaa nilompa.”
- ³³Nuasola uPetelo nuYakobo nuYohana palumuĩ nduyo nuandia kwitunduala nukukĩsũsũma.
- ³⁴Nuaĩla, ĩnkolo yaane ĩtĩite usungu ukulu piipĩ kwikia; ĩĩmĩ papa, mukengeale!
- ³⁵Nutela iniino, nugua pansĩ, nũilompa ya kĩna naa ishũũmĩkile, ityũngo ĩlĩ lyumukĩle.
- ³⁶Nuũga, “Aba Tata, tũlũ ishũũmĩkile kumuako; ndeegelia ĩkĩiko ĩkĩ; ĩpa sika kĩna numuloele ĩne, ĩpa kĩna umuloele ue.”
- ³⁷Nuuza mwĩagaana agonaa indoolo, numuĩla uPetelo, “Simoni, wagonaaane indoolo. Sika wasũũmane kwikengeala kansaa kaĩmuĩ.”
- ³⁸Kyalĩ nuukenge nukwilompa, mulekiingĩla muugemua. ĩNkolo ndoogue, ĩpa umuĩlĩ muneketũ.
- ³⁹Nuenda kangĩ nulompa nuũga inkaani zizozizoo.
- ⁴⁰Nuuza kangĩ, nuaagaana agonaa indoolo, kuitĩ ĩmiiso maa alĩ maazaa malũto, sunga sika naalumana lwa kumushookelia.

- 41Nuuza nkua ya katatu nuaĩla gonĩ gua ĩpaino, musũũpie; yakondaa, ityũngo lyapolokaa; laaĩ, uMuana-muntu wiĩkĩlua mumĩkono ya anamĩlandu.
- 42Uukĩ kwĩini; laaĩ, nuasio nwinshakia wasũgamĩlaa.
- 43Alĩ kĩlĩ witambula, ĩkamuĩ ũYuda nupika, umuĩ wikyumi naabĩlĩ, yĩensi niyũmbĩ, naatĩite maũmba nĩmasukulĩ, apũnile kuapolia naakulu nĩalangi nĩanampala.
- 44uNuasio nukumusakia alĩ waapĩile ĩkĩlĩngasĩlilio, nuũga, nanĩkakumusuna, nuasio uuyo; mumuguĩle, mumusole kĩisa.
- 45Pĩna nuuza, ĩkamuĩ numuagaana, nuũga, Shekulu! numusunikia.
- 46Naanansula ĩmĩkono yaao, naamuguĩla.
- 47Umuĩ waao naalĩ ĩpaasio, nusopoola iyũmba, numukua umusese wa mupolia namukulu, numudumula ukutuĩ
- 48ũYesu nushookeelia, nuaĩla, mupũnile nĩmaũmbane nĩmasukulĩ munguĩle ĩne zĩ muleegelania?
- 49Ntongo zensi alĩ kuuza nĩlĩ ntongela yaani muNumba ya kĩNzua nanimania, sika namunguĩla, ĩpa aya matũlile koona uwandĩkua ukondeeligue.
- 50Paapo ĩamanigua naamuleka, naamanka tũlũ ensi.
- 51Numusumbatĩ umuĩ numutiata, alĩ wĩtũngile mumwĩlĩ waakue ntiila nankamũ, naamuguĩla.
- 52Ninduyo numĩleka ĩntiila nankamũ, numanka wĩkĩpuĩ.
- 53Naamutuala ũYesu kumupolia namukulu; naĩlundĩla ĩapolia naakulu nĩanampala nĩalangi tũlũ ensi
- 54uPetelo numutiatĩlĩle nuĩlĩ kulĩ, sunga kukĩanda kya mupolia namukulu; nwikyalansile palumuĩ nĩtumi, nwioota umoto.
- 55ĩApolia naakulu nilindĩ liensi naiidũũma ukuĩli kwa kĩYesu koona amuulage; sika naaona.
- 56Kuitĩ iingĩ alĩ akumukuĩla uulongo, ĩpa uukuĩli waao sika naukamantana.
- 57Sunga ĩĩa naiĩmĩka nukwikuĩla ulongo, naiũga,
- 58ishie alĩ kumũigilie wiũga, ĩne nikakumĩtaula ĩnumba ĩĩ nya kĩNzua nanzengue kumĩkono, nukutondo zitatu nikijenga yĩngĩ nasika nzengue kumĩkono.
- 59Sunga niitĩ gaa uukuĩli waao sika naukamantana.
- 60Numupolia namukulu nuĩmĩka pakatĩ, numukolia ũYesu, nuũga, sika wishookeeliane kalukaani? ĩa ikuĩla yaani kumuako.
- 61ĩpa nutuulia sunga sika nushookeelia kalukaani. Umupolia namukulu numukolia kangĩ, numuĩla, “Ue uue Kilisitone, Muana wa Mukulu?”

⁶²ũYesu nushookeelia, “Ingĩ neene, Niniinie mukakumuona uMuana-muntu wikyalansile pamukono wa kĩgoosia nwa ngũlũ, ĩupolokile nĩmalũnde ma kwigyulu.”

⁶³uMupolia namukulu nuzitandulanga intiila zaakue, nuũga, yaakĩgua kwidũma ĩakuĩli.

⁶⁴Mũigagiaa uutukĩla-Nzua waakue; musĩngileei inie. Tũlũ ensi naalamula kĩina yumũjĩpĩle kwiulagua.

⁶⁵ĩĩa naandia kukumutiĩla ĩmatĩ, naamukũnikĩla uusiu, naĩ kumukua inkũndi, naĩ kumuĩla, pũnia unakĩdagu! Sunga ĩtumi ndĩo naamukua impĩ.

⁶⁶uPetelo alĩ wĩlĩ panzi pakĩanda; nakaaza katũgua kamuĩ ka mupolia namukulu,

⁶⁷nakamuona uPetelo wioota umooto, nakamutuupĩla, nakaũga, ue ninduue aza mwĩpalumuĩ nuMunazaleti ũYesu.

⁶⁸Nukaana, nuũga, sika numuĩzĩ, sunga sika nigyũũlie yaasio nwiataambula ue. Nupũna kunzi sunga kumpongolo. uMumbĩ nukunkula.

⁶⁹ĩKatũgua kaasio nakamuona kangĩ, nakandia kukuaĩla ĩaasio naalĩ ĩmĩkile paasio, “Uyu wayu umuĩ waa.”

⁷⁰Nukaana kangĩ. Katũngo kaniino kangĩ, ĩaasio naalĩ ĩmĩkile paasio naamuĩla uPetelo, “Kulukuuluu ue mwĩpalumuĩ ndĩo kunsooko ue uMugalĩlaya.”

⁷¹Nuandia kwijũma nukwilapa, “Sika numuĩzĩ umuntu nuasio namukumutambula.”

⁷²ĩkamuĩ umumbĩ nukunkula nkua ya kabĩlĩ. uPetelo nulũjuka ulukaani luasio naalĩ muĩlue nũYesu, “uMumbĩ ĩkaa wikaalĩ kalakunkula nkua zibĩlĩ, ukinkaana nkua zitatu.” Pĩna nulupindĩkia, nulĩla.

Maliko 15

¹ĩkamuĩ pĩna naweela ĩapolia naakulu palumuĩ nĩanampala nĩalangi nilindĩ liensi naakoomia ĩkialo, naamutũnga ũYesu, naamutuala naamuĩka mumikono ya kĩPilatu.

²uPilatu numukolia, “Ue uuene umutemi wa Ayahũdi?” Nushookeelia nuũga, “Īo kĩna uũgile ue.”

³Nĩapolia naakulu alĩ akumusokia nkaani ningĩ.

⁴uPilatu numukolia kangĩ, nuũga, sika wishookeelia kalukaanine, Laaa, nkaani zinga naakukusokia?

⁵ũYesu sika nushookeelia kalukaani kangĩ, sunga uPilatu nukulĩlua.

⁶Palutondo nalukulu ukuatũngulĩlagiaa mutũgua umuĩ, naamulompile.

⁷Alukoolĩ muntu nukuĩtaguaa Balaba, alĩ mutũngue palumuĩ nĩanaluntampa naaulagana muluntampa luasio.

⁸ĩYũmbĩ naliĩza, naliandia kwilompa lĩtendelue kĩna kuuza wijiĩli.

- ⁹uPilatu nuashookeelia nuũga, “Musiiilene numutũngulĩlie umutemi wa Ayahũdi.”
- ¹⁰Kuitĩ alĩ walĩngaa kĩna ĩapolia naakulu alĩ amupũnilie kuwĩĩlũ.
- ¹¹ĪApolia naakulu naalĩsuagĩĩlia iyũmbĩ koonaa waatũngulĩlie uBalaba.
- ¹²uPilatu nushookeelia kangĩ nuaĩĩla, nteendeei gua ninduyu namuũgile umutemi wa Ayahũdi?
- ¹³Naakulia ĩkĩlanga kangĩ, “Mukononteele mumusalaba!”
- ¹⁴uPilatu nuaĩĩla, ubĩĩ kĩ naalutendile? Naĩkakia dũũ kwikulia ĩkĩlanga, “Mukononteele!”
- ¹⁵uPilatu nusiiia kukulĩloeelia iyũmbĩ, nuatũngulĩlia uBalaba, numupũnia ũYesu pĩna naamukua ĩmĩkoa, koonaa wakononteelue mumusalaba.
- ¹⁶Nĩĩlaasi naamusola mukĩanda kijumba lya kĩtemi naĩlundĩĩla palumuĩ yũmbĩ liensi lya ĩlaasi.
- ¹⁷Naamujiala ntiila nkasũkũ, naataa ngala ya miigia, naamujiala mwityũe,
- ¹⁸naandia kukumulamukia, weelaa, mutemi wa Ayahũdi!
- ¹⁹Naamukua ninkome mwityũe, naamutiĩla ĩmatĩ, naatũngama nukukumutekela.
- ²⁰Pĩna naakondia kukumupopota, naamujiula ĩntiila nankasũkũ, naamujiala intiila zaakue umuene, naamutuala kunzi koonaa amukononteele mumusalaba.
- ²¹Naamukankanĩka muntu umuĩ naalukĩlile upũnile kumugunda, Simoni nwa kuKilene ushee wakĩ Alekizando nuLũpo, wakenke umusalaba waakue.
- ²²Naamutuala kuasio kuGoligota, ĩndogolelio yaakue, panungulu ityũe.
- ²³Naamupeela umubinio naalĩ musangigue niilago, ĩpa sika nuanũnkula.
- ²⁴Naamukononteele mumusalaba, naomolana intiila zaakue, naazikuĩla nsimbi, muntu wensi wasole kĩ.
- ²⁵Alĩ nsaa ya katatu naamukononteele.
- ²⁶Alĩ ukoolĩ wandĩkua wa usokigua waakue naalĩ wandĩkue pakiania, “MUTEMI WA AYAHŪDI.”
- ²⁷Palumuĩ ninduyo alĩ aakonontelĩlie aleegelania abĩĩ, umuĩ kumukono waakue wa kĩgoosia, umuĩ kumukono waakue wa kĩkĩĩma.
- ²⁸Paapo gua uwandĩkua nautimĩĩligua naalĩ utambulue, “Nualĩĩligua palumuĩ nĩaleki.”
- ²⁹Nĩasio naalĩ ikĩla munzila naakumutukĩla, naiangazia ĩmatũe, naiũga, kaaa! Uwe mukola kumĩtaula ĩnamba ya kiNzua nukukumĩzenga kumtando zĩtatu,
- ³⁰ĩgũne, tima gua mumusalaba.

- ³¹Iio-iiio ñapolia naakulu gaa naamupopota eene kueene palumuĩ nĩalangi, naiiũga, alukuagũnaa naĩngĩ, sikusũũmile kukĩgũna umuene.
- ³²uKilisito, mutemi wa Īsilaeli, nwatime ĩpaino mumusalaba kuone nukwishuĩla. Sunga aao naalĩ akononteelue palumuĩ nduyo naakumutukĩla.
- ³³Pĩna nayĩ nsaa ya mutandatu, naitũla kiiti munsĩ yensi, sunga kunsaa ikyenda.
- ³⁴Nĩpansaa ikyenda ũYesu nwĩtunta ululi luakue nangũlũ, “Eloi, Eloi, Lama sabakitani.” ĩNdogolilio yaakue, “Nzua waane, Nzua waane, nĩkĩ wandekaa?”
- ³⁵Nĩnaĩngĩ naalĩ ĩĩmĩkile paasio pĩna naiigia, naaũga, laaĩ ukumuĩta uElia.
- ³⁶Umuĩ numanka, nuenda nwiJulia sipongo umubinio namukalĩ, nuĩkĩla mulunangĩ numukopia, nuũga, “Lekĩ, kulaae malĩ uElia ukiiza kumutimia.”
- ³⁷NũYesu nwĩtunta ululi, nutiĩka ĩnkolo.
- ³⁸iPyupa lya numba ya kĩNzua nalĩtanduka mpĩngĩlĩ zibĩlĩ, kwipũna kukiania sunga pansĩ.
- ³⁹uMukulu wa ulugu naalĩ wĩĩmĩkile paasio naitungĩnkĩĩne, pĩna nuona ya kĩna watiĩka ĩnkolo itĩ, nuũga, “Tai umuntu uyu alĩ Muana wa kĩNzua.”
- ⁴⁰Alĩ akoolĩ ĩasungu naalĩ ilaaĩla kulĩ, numwiyũmbĩ liasio alĩ akoolĩ uMalia nwa kuMagidala nuMalia unina wa kĩYakobo namuniino nũYose, nuSolome;
- ⁴¹Ĩaasio alĩ ĩtiatile ninduyo pĩna alĩ ĩĩlĩ kũGalilaya nukukumutumĩla, nĩĩa naĩngĩ iingĩ naalĩ anankĩĩle ensi sunga kũYelusalemũ.
- ⁴²Pĩna naitũla mpĩndĩ, kunsooko alĩ lutondo lwa Wĩzĩpĩĩlia, luasio naalĩ lutiatiue nulutondo lwa wikyali;
- ⁴³nuenda uYosepũ umuntu nwa kuAlimatea, munakialo wa lukũmo, ninduyo umuene utũngĩĩle uutemi wa kĩNzua, nugimia kwiingĩla ntongela ya kĩPilatu, nuulompa umuĩlĩ wa kĩYesu.
- ⁴⁴Ĩpa uPilatu nukulĩlua kunsooko wakaawa kũkia. Numuĩta umukulu wa ulugu numukolia kawakiaa katũngo
- ⁴⁵Pĩna nuĩĩlua numukulu wa ulugu kĩna wakiaa, numulekela uYosepu umuimba.
- ⁴⁶Nugula ĩntiila nankamũ, numũikia, numutũnga ĩntiila niasio, numuĩka mukĩbĩĩla naalĩ kĩkũnue mwigyũe, nupingilitia igyũe pamulango wa kĩbĩĩla.
- ⁴⁷nuMalia nwa kuMugidala nuMalia unina wa kiYose naalaa pĩna alĩ muĩkue.

Maliko 16

- ¹Pĩna lutondo lwa wikyali nalukĩla, uMalia nwa kuMagidala, nuMalia unina wa kĩYakobo, nuSolome, naagula ĩmakũta nama nsũla-nsũla, amupake.

²Sunga palutondo lwa muandio lwijūma, kīlī daau, naenda kukībīla pīna ĩmpasu alī itua.

³Naī kītambuīla eenekuene; “Waani nukakukupingilitīlia igyūe pamulango wa kībīla?”

⁴Pīna naalaa, naaona kīna igyūe lyakondaa kwipingilitigua, nindīlo alī kyulu zigi-zigi.

⁵Pīna naingīla mukībīla, naamuona umusumba wikyalansile paluandī lwa kīgoosia, nujialile intiila nzelu, naatunduala.

⁶Ninduyo nuaīla; “Lekitundualī, mukumudūūma ūYesu Munazaleti naalī mukononteelue mumusalaba. Wiiukaa, ukutilī munu; laaī pīna alī amuīkile.

⁷Īpa longolī, muaīle ĩamanigua aakue, nuPetelo; ya kīna wamutongeelaa kwienda kuGalīlaaya; kuasio kuuko mukakumuona kīna alumuīlīle.”

⁸Naapūna mukībīla naamanka, kunsooko naingīlua nuukīkīmi numuntūmbī; sunga sika naamuīla kamuntu kalukaani, kuitī alī oopokaa.

[⁹Ninduyo pīna nūiuka palutondo lwa muandio lwijūma kīlī gyīngu, numwigyeleela tangua uMalia nwa kuMagidala naalumuīngīlie ĩmasīmuī namupūngati.

¹⁰Nuasio nuenda nuaīla impola izi aasio naalī yīensi, naalī ikīsusuma nukwilīla.

¹¹Īpa ĩasio pīna naiigia kīna waazaa mupanga ninduyo alī wamuonaa, sika naasuīla.

¹²Pīna nazikīla zaasio, nūigyeleela abīlī mumiao kūkyelu līngī, pīna aalī igenda naalunzī kumīgunda.

¹³Nīaasio nalongola, naaganuīla ĩaasio naīngī; sunga ndīo sika naasuīla.

¹⁴Pembele nūigyeleela aasio naikyumi numuī pīna alī ilīa, nuatakīla kuusiitishuīla waao nuukakū wa nkolo zaao, kuitī sika alī aasuīlīle ĩaasio naalī amuoonie pīna alī wiiukile kwipūna muakiu.

¹⁵Nuaīla, longolī muunkūmbigyulu tūlū, ĩmwitanantia ĩmpola nanziiza kukūmbe tūlū.

¹⁶Nusuīlīle nukwibadīzigua ukigūnīka; nasikusuīlīle ukilamulua.

¹⁷Niilīngasīlio ii yīkakītiata nīaasio naasuīlīle, kuliina liane ikiīnga ĩmasīmuī; ikitambula ntambo mpia

¹⁸ikiamba ninjoka; sunga kanga akope ĩkyakuulagana sika kīkakuatenda kakīntu; ikiīkīla ĩmīkono yaao mualuīle nīndīo ikikamia.

¹⁹ūShekulu Yesu pīna nukondia kukītambuīla nīndīo, nutualua kwigyulu, nwikyalansa pamukono wa kīgoosia wa kīNzua.

²⁰Nīndīo naapūna, naatanantia tūlū pensi; ūShekulu nukītuma umulīmo palumuī nīndīo, nukukulukamīnkīlia uLukaani kuilīngasīlio naalī yītiatile ndulo.]

Luka

Luka 1

¹Kunsooko iingĩ ikunkunĩlie kwiandĩka kĩisa-kĩisa impola naalĩ ntimĩligue pakatĩ yĩtu,

²kĩna alĩ akuganulĩle kwipũna umuandio, ĩaasio naalĩ akuĩli aakola kuziona nĩtumi a Lukaani,

³nineene gaa naona kĩna iiza kunsooko alĩ mpelelĩle kĩisa-kĩisa kwipũna ĩkalĩ impola tũlũ, kukukuandĩkĩla shekulu Teopilo numuKulu,

⁴koonu umane ĩtai ya nkaani nalumumanigue.

⁵Patondo za kĩHelode mutemi wa Uyahũdi, alukoolĩ mupolia umuĩ, ĩliina liakue Zakalia, wa wĩali wa kĩAbia; numusungu waakue alĩ wa wĩleli wa kĩAloni, ĩliina liakue Elizabeti.

⁶Tũlũ ensi abĩli alĩ anakulukuuluu ntongela ya kĩNzua, naĩkamatĩkia mumalagĩlio mensi numuulagĩligua wa kĩShekulu, naĩ agila kishokio.

⁷Nĩndĩo alĩ agila kamuana kunsooko uElizabeti alĩ mugumba, ndĩo tũlũ muubĩli alĩ akombitile.

⁸Pĩna alĩ wipolia mũlika lya wĩali waakue ntongela ya kĩNzua

⁹kĩna alĩ ntendo ya apolia, nusaagulua wingĩle munumba ya kĩShekulu wakũũsĩle.

¹⁰numulundo wensi wa antu alĩ ilompa panzi pityũngo lya kukũũsĩla.

¹¹Nũgyeleelua numalaĩka wa kĩShekulu, wĩmĩkile paluandĩ lwa kĩgoosia paupolelio wa kukũũsĩlĩla.

¹²uZakalia pĩna numuona nukankanala, nũingĩlũ nuooa.

¹³Īpa uMalaĩka numuĩla, “Lekioopoka Zakalia, kuitĩ uulompi waako wiigagiguaa, numusungu waako uElizabeti ukakukulelelia muana mugosia, ukakumuĩta ĩliina liakue Yohana.

¹⁴Nunduue ukitũla nuulumbi nukwiluluma, nĩantu iingĩ ikakuulumbĩlia uulelua waakue.

¹⁵Kunsooko uzo ukitũla mukulu ntongela ya kĩShekulu, sikukikopa umubinio katia kĩgaalio Ukakijulua nuMuau Muelu, Sunga kwipũna munda ya kĩnina.

¹⁶Ukakuagomola aana iingĩ a ĩSilaeli kwa kĩShekulu Nzua waao.

¹⁷Nduyo ukitongela pausiu waakue mukola nkolo ningũlũ za kĩElia, wazigomole inkolo za ishee zitungĩnkane nĩaana, nĩaleki atiate ĩmasala ma anakulukuuluu, wamuliganĩlilie ũShekulu ĩantu naĩzĩpĩlĩlie.”

- 18uZakalia numuñila uMalaika, “Nikimana mbii izi? Kuiti ñe numunampala numusungu waane mukombi wa ntondo ningi.”
- 19uMalaika numushookeelia nuña, “Ñe neene Gabieli nanukuimikaa pantongela ya kñzua; numutumue kukitambuila nunduue nukukukuñila impola izi nanziiza.
- 20Ipa laaa, ukitula munakimuumi, ulemue kwitambula sunga kulutondo luasio pña izi zijile kigyelela, kunsooko sikusuñile inkaani zaane; nindizo zijilitimiligua mutyungo liakue.”
- 21Antu naali amutungile uZakalia naakulilua utinia waakue muasio muNumba ya kñzua.
- 22Pña nupña sika nusuma kukitambuila nñdño, naalinga ya kña azuoonie kyula munumba ya kñzua. Nduyo nuatambulila imikono, kunu namunakimuumi.
- 23Ntondo za upolia waakue pña naziula, nulongola kukaa yaakue
- 24Pña nazikila intondo zaasio, uElizabeti musungu waakue nuligia ndaa, nwipisa imieli itaano nuña,
- 25“Iti yoi alutendile ushekulu muntongo pña alundaaikilie, nundeelesia inshoni zaane ntongela ya antu.”
- 26Pamueli wa mutandatu uMalaika Gabieli nutumua nuNzua kukaa ya Galilaya nyukuitaguaa Nazaleti,
- 27kumunanso naali muuuligue numuntu, ñliina liakue Yosepu wa kñtua kya kñDaudi; ñliina lya munanso ali Malia.
- 28Pña numuagaana, nuña “matiliga kumuako numukembetue, ushekulu wipalumuñ ninduue,”
- 29Nduyo nukankanala duu kunsooko ya lukaani luakue; nuñ kisigia ñ mlamu ki.
- 30uMalaika numuñila, “Ulekioopoka Malia, kuiti waligagiaa uukende kwa kñzua,
- 31laaa, ukitula nñdaa ukilela muana, ukakumuita ñliina liakue Yesu.
- 32Uyo ukitula mukulu, ukiiñtua Muana wa Nwa kukiania; ushekulu Nzua ukakumupeela ityengu lya kñtemi lya kñDaudi ushee.
- 33Ukakumitema ñnumba ya kñYakobo sunga ñkali nakali, nuutemi waakue ukaa ugila kampelo.”
- 34uMalia numuñila uMalaika “Ikitula mbii, kuiti sika numuñi kamugoosia?”
- 35uMalaika numushookeelia, nuña “uMuau Muelu ukiiiza mumuako, ningulu za Nwa kukiania zikakukukunika umulule; luulo gua umuana nukilelua ukiiñtua muelu, Muana wa kñzua.
- 36Laaa, uElizabeti, muntua waako waligilie ndaa ya muana mugoosia muukombi waakue, numueli uu wa mutandatu kumuakue naalukuitaguaa mugumba;

- ³⁷kunsooko kutili kalukaani nasika lūshūmīka kwa kīNzua.”
- ³⁸uMalia nuūga, “Laaa, ĩne nĩmuasi wa kīShekulu; naitūle kumuane mūlika lya lukani luako.” uMalaika nulega nulongola.
- ³⁹uMalia nuuuka muntongo zaasio, nulongolanga kunsī ya piikonko kukaa ĩmuĩ nya kūYuda.
- ⁴⁰Nūingīla munumba ya kīZakalia, numuūgia uElizabethi.
- ⁴¹uElizabethi pīna nūigia ĩMīlamu ya kīMalia, ĩkaana nakapūūta munda yaakue, uElizabethi nwijulua nuMuau Muelu,
- ⁴²nwītunta kululi lukulu, nuūga “wakembetaguaa ue pakatī ya asungu; numulelua wa ndaa yaako wakembetaguaa!
- ⁴³Lwingyelelaa mbii ulukaani ulu, sunga unina wa kīShekulu waane wanzagaana ĩne?
- ⁴⁴Laaa gua pīna ululi lwa mīlamu yaako lūingīla muakutuĩ aane, ĩkaana kapūūta kuulumbi munda yaane.
- ⁴⁵Umuliukū naalusūĩlīle, kunsooko zaasio zikikamīnkīlīgua naalī umuĩlue nūShekulu.”
- ⁴⁶uMalia nuūga “uMoo waane ukumukulagiaa ūShekulu,
- ⁴⁷nīnkolo yaane yukumulumbīlagiaa uNzua Mugūni waane;
- ⁴⁸kunsooko uulaile uuniinupia wa muasi waakue. Kuitī laaa, kwipūna nantende wīleli tūlū ukinjīta muliukū;
- ⁴⁹kunsooko Mukola ngūlū wantendīle makulu, nīliina liakue ingī lielu.
- ⁵⁰Nīkīnishungu kiakue kīkoolī wīleli nawīleli kuaasio naakumoopokaa.
- ⁵¹Waatendile ngūlū kumukono waakue; waapalansanagiaa ĩanalukeemo mumasīgo ma nkolo zaao;
- ⁵²waaguusagiaa ĩakulu kwipūna mumatengu maa ma kītemi; nuanansula ĩaniino.
- ⁵³Naakolue nzala waikyutagiaa namaaza, nīagolī waaleegagiaa mīkono mītilī.
- ⁵⁴Wamualīlagiaa uĪsilaeli umwītumi waakue ĩwijukile kīnishungu kiakue;
- ⁵⁵Kīna alī waaĩlīle ĩatata ĩtu, uĪbūlahimu nuwīleli waakue sunga ĩkalī nakalī.”
- ⁵⁶uMalia nūkyala nunduyo zī mieli ĩtatu; nushooka kumuakue.
- ⁵⁷iTyūngo lya kītūnguīla uElizabethi pīna nalīpika, numulela muana mugoosia
- ⁵⁸ĩAnakaa nīantu aakue pīna naigyūlia kīna ūShekulu aluongelīlie kumuakue kīnishungu kingī, naalumba palumuĩ nduyo.
- ⁵⁹ulutondo lwa munaana pīna nalupika, naaza kukumualamia umuana, naasiia kukumutea ĩliina lya kishee, Zakalia.

- ⁶⁰uNina nushookeelia nuũga, “Sika iio, ãpa ikiĩtua Yohana.”
- ⁶¹Naamuĩla, “Mukĩntua kiako kutilĩ nukuĩtaguaa ãliina liasio.”
- ⁶²Naamukolia ũshee kunzĩla ya mĩkono muloe wĩitue liina kĩ.
- ⁶³Nulompa ulubao, nuandĩka “ĩLiina liakue Yohana Naakulĩlua tũlũ ensi.”
- ⁶⁴ĩkamuĩ umulomo waakue naumũmuuka nululĩmĩ luakue nalutonta nutanbula nukukumukulia uNzua.
- ⁶⁵Naingĩlua nuooa ãanakaa aao tũlũ. impola izi zensi naziganulua munsĩ tũlũ nya piikonko pya Uyahũdi.
- ⁶⁶Tũlũ naalĩ aziingilie naaziĩka munkolo zaa naaũga, “uMuana uyu ukitũla wĩmbi. Kuitĩ umukono wa kĩShekulu alĩ wĩpalumuĩ nduyo.”
- ⁶⁷uZakalia ũshee, nũjulua nuMuau Muelu, nupũnia uunakĩdagu, nuũga,
- ⁶⁸“Wakũmazukigue ũShekulu Nzua wa ĩsilaeli, kuitĩ waaaganile ãantu akue nukukuakomola.
- ⁶⁹wakuĩmĩkĩlie ulupembe lwa ugũnua munumba ya kĩDaudi umwĩtumi waakue
- ⁷⁰kĩna alutambuile kwipũna mualugu ĩtu, kumulomo wa anakĩdagu aakue naeelu. Kupuma ĩkalĩ
- ⁷¹kugũnue kwipũna mualugu ĩtu, numumĩkono yaa naakusuukĩlie;
- ⁷²Koona waakolelue kĩnishungu ĩatata ĩtu, nukukijuka ilyago liakue nalielu,
- ⁷³uulapi naalumulapĩle ulbũlahimu utata wĩtu
- ⁷⁴Kukukupeela kugũnue kwipũna mumĩkono ya alugu ĩtu, kumutumĩle kutilĩ kaooa,
- ⁷⁵muweelu numukulukuuluu ntongela yaakue intondo zĩtu zensi.
- ⁷⁶Nunduue muana, ukiĩtua munakĩdagu wa Nwa kukiania, Kuitĩ ukitongela pausiu wa kĩShekulu umuzĩpĩlie injĩla zaakue;
- ⁷⁷ualĩngie ãantu aakue uugũnua kuuleegeligua wa mĩlandu yaa,
- ⁷⁸Kunzĩla ya kĩnishungu kĩkulu kya kĩNzua wĩtu, umuasio uweelu wa kukiania wakuagaanile ishie
- ⁷⁹Kukuamĩlikĩla naakikyala mukiiti numumulũle wa ukiu, nukwishongia ĩmĩgulu yĩtu munzĩla ya matiliga.”
- ⁸⁰uMuana nukula, nuongeeleka ingũlũ munkolo; nũ kyala mumbuga sunga palutondo lwa kigyelela kumuakue kũsilaeli.

Luka 2

- ¹Pantondo zaasio lyagĩlio nalĩpũna kwa kĩKaisali Augusto ya kĩna mandĩkue ĩmiina ĩma antu tũlũ ensi ĩa muna unkũmbigylu.

- ²uWandīkuua uu wau wa muandio pīna uKilenio alutemile mūSilia.
- ³Naalongola tūlū kwiandikua, wensi kukaa yaakue.
- ⁴uYosepu nduyo nulega kūGalilaya kwipūna mukaa ya Nazaleti, nuenda kuUyahūdi kukaa ya kīDaudi nyukuīttaguaa Betelehemū, kunsooko alī wa numba muluuli lwa kīDaudi,
- ⁵koona wandīkue palumuī nuMalia naalī umuulilie, nunduyo alutīite ndaa.
- ⁶Pīna alī īlī kuasio, intondo za kītungūila nazipika.
- ⁷Numulela muana waakue naalī tyangī, numutūnga pitiila pya kīng'inia, numugonia muntūa ya ng'ombe kunsooko alī lyukutilī kalioma munumba ya agenda.
- ⁸Alī akoolī adīimi munsī niasio naalī ikyalile lugūndīka nailindīla kuwīali idyale liao uutiku.
- ⁹Malaīka wa kīShekulu nūigyeleela nuweelu wa kīShekulu nauamīlikīla tūlū pensi; naoopooka pūū.
- ¹⁰uMalaīka nuaīla, “Lekioopookī; laaī numuleetīle inie impola nanziiza za ulumbi ukulu naukitūla kuantu tūlū ensi,
- ¹¹Kuitī nantende mukaa ya kīDaudi walelaguaa Mugūni kunsooko yaani, muene Kilisito Shekulu.
- ¹²Nīndīkī kyokī kīlīngasīlio kumuani mukakumuagaana muana mutūngue pitiila pya kīng'inia mugoniugue muntūa ya ng'ombe.”
- ¹³Kumpūmpūkīli iingī iyūmbī lya kwigyulu nayī yīensi numalaīka, naaa kumukūmazukia uNzua, naaūga
- ¹⁴“uUkulu kwa kīNzua kukiania numuna nsī matiliga kuantu naamuloelīlie.”
- ¹⁵Pīna īamalaīka naalega naalongola kwienda kwigyulu, īadīimi naī kīīla, “Kuīni sunga kuBetelehemū kuluone ulukaani ulu nalutendekile, ūShekulu naazukūlīngilie.”
- ¹⁶Naambukanga naamuagaana uMaalia nuYosepu numuana mugonigue muntūa ya ng'ombe.
- ¹⁷Pīna naamuona, naaganula naalī aīlue ulwa muana uyu.
- ¹⁸Tūlū ensi pīna naiigia, naakulīlua kuzaasio naalī aīlaguaa nīadīimi.
- ¹⁹Īpa uMalia nuziīka inkaani zaasio zensi nukukuzipindīkia munkolo yaakue.
- ²⁰īAdīimi naashooka naakumukulia uNzua nukukumukūmazukia kumpola tūlū zensi naalī aziigagiaa nukukuziona, kīna alī aīlue.
- ²¹Pīna nazipika intondo munaana za kumualamia umuana, nuteegua īliina liakue Yesu, līlo-līlloo naalityeegue numalaīka pīna alī wikaalī kalauukīlīgua īndaa.

- ²²iNtondo zaao za kīeelia pīna nazipika, kuUlagĩlio wa kīMusa, naamutuala kũYelusalemũ, amupũnilie ũShekulu
- ²³(kīna alĩ yandĩkue muUlagĩlio wa kīShekulu “uMuana namugoosia nwityangi ukiĩĩtua muelu kwa kīShekulu.”)
- ²⁴Nukwipũnia ĩshongelio kuUlagĩlio wa kīShekulu, “Nkunda zibĩlĩ katia aana a nzĩa abĩlĩ.”
- ²⁵Laaa, alukoolĩ muntu mũYelusalemũ ĩliina liakue Simoni, nduyo alĩ muntu wa kulukuuluu mukulia-Nzua nulaaĩĩle uupumbuligua wa ĩsilaeli, nuMuau Muelu alukoolĩ mumuakue.
- ²⁶Alĩ wakũnukulĩilue nuMuau Muelu kīna walekiona uukiu sunga wamuone tangua uKilisito wa kīShekulu.
- ²⁷Nuuza muNumba ya kīNzua mutongeelue nuMuau; nĩaleli pīna alĩ amuleetile umuana ũYesu amutendele kuntendo ya Ulagĩlio,
- ²⁸Paapo uyo numusola numukũmazukia uNzua, nuũga,
- ²⁹“Īpaino Shekulu wamulekela umuasi waako wende nĩmatiliga, kulukaani luako.
- ³⁰kuitĩ ĩmiiso maane mauonaa uugũnua waako
- ³¹naaluzĩpĩĩlie pamiiso ma antu ensi,
- ³²uweelu wa kuamĩlĩkĩla ĩa ndugu nazĩngĩ, nuukulu kuantu aako ĩa ĩsilaeli.”
- ³³ũShee nunina alĩ ikulĩlua kuzaasio naalĩ ntambulue kunsooko yaakue.
- ³⁴uSimoni nuakembeta, numuĩla uMalia unina, “Laaa, uyu waĩkaguaa iingĩ ague, iingĩ ĩĩmĩke mu ĩsilaeli, ukitũla kĩlingasĩlio nakĩkikungumigua ibĩĩ
- ³⁵(nunduue, iyũmba likishoma ĩnkolo yaako), koonaa ĩmasĩgo ma nkolo ningĩ makũnukuke.”
- ³⁶Alukoolĩ munakĩdagu-mukĩĩma ĩliina liakue Ana muana wa kīPanueli wa luuli lwa kīAsheli; alĩ wakombitile. Alũkyalile numugoosia miaka mupũngatĩ kwipũna unanso waakue,
- ³⁷alĩ mukiĩlua wa miaka makumi munaana nĩnĩ. Nasika alukulegaa muNumba ya kīNzua ĩpa alukuuza nwilaalĩla nukwilompa nukĩtekela munsĩ nuutiku.
- ³⁸Nunduyo nuuza ityũngo lĩilo-lĩĩloo numusongelia uNzua, nuaĩla impola zaakue ĩaasio tũlũ naalĩ alaaĩĩle uukomolua wa Yelusalemũ.
- ³⁹Pīna naazikondeelia tũlũ kuUlagĩlio wa kīShekulu, naashooka kũGalilaya, kukaa yao kuNazaleti.
- ⁴⁰uMuana nukula, nongeeleka ningulu, mũjuligie ĩmasala, nuukende wa kīNzua alĩ wĩĩlĩ mumuakue.

- ⁴¹ĩAleli aakue alĩ akuenda muaka kumuaka kũYelusalemũ kulutondo nalukulu ulwa Pasaka
- ⁴²ũYesu pĩna nuĩutĩite miaka kyumi nĩbĩlĩ, naalongola kĩna alĩ ntendo ya luutondo lukulu.
- ⁴³Pĩna naazikondia intondo, naashooka, ĩpa umuana ũYesu nusaaga kũYelusalemũ; ĩaleli aakue sika naamana.
- ⁴⁴Naasĩgile kĩna ukoolĩ mumusĩnzo; naagenda munsĩ pii, naĩ kumudũũma muantua nĩasuaĩia.
- ⁴⁵Pĩna naamuulia, naashooka kũYelusalemũ, naakumudũũma.
- ⁴⁶Pĩna nazikĩla ntendo zitatu naamuonela muNumba ya kĩNzua, wikyalansile pakatĩ ya amania nukukuategeela nukukuakolia.
- ⁴⁷Tũlũ naalĩ amutegelĩle naakulĩlua kuulĩngi nuushookeelia waakue.
- ⁴⁸Pĩna namuona naakũmia; nunina numuĩla, “Muana waane, nĩkĩ wakitendela itĩ. Laaa, ũshoo nineene aza kukukudũũmaa kuusungu.”
- ⁴⁹Nuaĩila, “Nĩkĩ aza mwindũũma? Sika mumanilene kĩna injĩpĩle nĩ nĩlĩ munumba ya kĩTata waane?”
- ⁵⁰Ndĩo sika naalulĩnga ulukaani naalĩ waaĩlĩle.
- ⁵¹Nulongola palumuĩ ndĩo, nupika kuNazaleti, nĩnĩnupilie kumiao. UNina nuziĩka inkaani zensi munkola yaakue.
- ⁵²ũYesu nwĩongelela mumasala nuukuli nuukende kwa kĩNzua nukuantu.

Luka 3

- ¹Pamuaka wikyumi nakataano wa kutema kwa kĩTibelio Kaisali, uPontio Pilatu pĩna alĩ mutemi wa Uyahũdi nuHelode pĩna alĩjũmbe wa Galĩlaya; nuFilipo umunũna waakue pĩna alĩ jũmbe wa Itulea nĩTalakoniti; nuLisania pĩna alĩ jũmbe wa Abilene.
- ²Pĩna Anasi nuKayapa alĩ Apolia naAkulu, paapo ulukaani lwa kĩNzua nalumuagaana uYohana sha Zakalia mumbuga.
- ³Nuenda kunsĩ zensi nazĩpiipĩ piYolidani, nuutanantia ubadĩizo wa upeli kuuleegeligua wa mĩlandu,
- ⁴kĩna yoi nayandĩkue mukĩtabũ kya nkaani za kĩYesaya umunakĩdagu “Luli lwa muntu lukĩtunta mumbuga, Mĩzĩpĩlĩ ĩnzĩla ya kĩShekulu pigololĩ ipijĩla piakue.
- ⁵Magĩlĩlĩ mensi mikitinĩlua, ĩnkonko yensi ikishĩmbuulua, nĩ makikilague mensi gaa pana yĩpetile ikitũla igolokũ; pana lyĩndĩ ikilĩganĩligua,
- ⁶nĩ antu tũlũ ensi ĩkakuuona uugũnua wa kĩNzua.”

- ⁷Iti numaĩla ĩmaũmbĩ naalĩ mamuagaanile mabadĩzigue nduyo “Inie wĩleli wa nzoka, waani numusuguĩle kukuutalama uutaki nawijile.
- ⁸Pĩ gua inkali nazijĩpĩle uupeli; kangĩ mulekiandia kwitambula munkolo zaani, ‘Kutĩite utata, nduyo;’ ulbũlahimu, kuitĩ namuĩla kĩna uNzua usũũmile muna magũe aya kukumunansulĩlia ulbũlahimu ĩaana.
- ⁹Īpaino ĩmpoopo yaĩkaguaa pamatina ma makota; kuitĩ ikyota liensi nalyasiitipĩa inkali nanziiza lyukutemaguaa nukwitaagua mumooto.”
- ¹⁰ĩMaũmbĩ namamukolia, “kutendeeii gua?”
- ¹¹Nushookeelia nuaĩla, “Nutĩite intiila zibĩlĩ wamupeele namugila, nduyo nutĩite india watende iio-iiio.”
- ¹²Nĩasangulia-koodi naamuagaana abadĩzigue, naamuĩla, “Mumania, aishie kutendeeii.”
- ¹³Nuaĩla “Mulekishangulia kwikĩlikĩla namualagĩligue.”
- ¹⁴Sunga ĩlaasi naamukolia naaũga, “Aishie kutendeeii.” Nuaĩla “Lekioopokiĩ kamumtu wensi katia kukumusokia kuulongo, kangĩ muendue muumo nĩkĩnamulĩmo kiani.”
- ¹⁵Nĩantu pĩna alĩ alaaĩlĩle nazĩkakigyelela, naipindĩkia munkolo zaao impola za kĩYohana zĩmbũge kĩna uyo muene Kilisito,
- ¹⁶uYohana nushookeelia nuaĩla tũlũ “ĩne tai nukumubadĩzagiaa kumazĩ, ĩpa upolokile umukola usũũmi kwinkĩla ĩne, nineene sikaka nijĩpĩle kukumutũngulĩlia sunga ĩmĩkoa ya ilaatu yaakue. Uzo ukakumubadĩzia kuMuau Muelu nukumooto.
- ¹⁷ĩKĩsela kiakue kiĩlĩ mumukono waakue, nduyo ukakukĩpiagula sue ĩkĩuga kiakue, ukakuũĩka uupemba mwishagĩ liakue, ĩpa ĩmapuulĩlo ukakumasonsa mumooto nasika ukudibaa.”
- ¹⁸Iio gua, nuasugula kunkaani nazĩngĩ ningĩ nukukuatanantĩlia ĩantu iMpola naNziiza.
- ¹⁹Īpa ũjũmbe Helode pĩna nutakĩlua nduyo kunsooko ya kĩHelodia umusungu wa munũna waakue, nukunsooko ya ubĩ tũlũ uHelode naaluutendile,
- ²⁰nongeelia kangĩ nuutendi uu numutũnga uYohana mukĩtũngo.
- ²¹ĩAntu tũlũ pĩna naabadĩzigua, nũYesu pĩna nubadĩzigua pĩna alĩ wilompa, igyulu nalĩkũnukuka
- ²²nuMuau Muelu nutima mumuakue zĩ kũkyelu lya nkunda, nululi nalupũna kwigyulu, naluũga “Ue uue Muana waaane muloogua, nanumuloeeligue ninduue.”
- ²³ũYesu pĩna nuandia umulĩmo waakue alĩ waalĩ zĩ miaka makumi matatu, nusĩngĩlua kĩna muana wa kĩYosefu, mwana wakĩ Heli,
- ²⁴wakĩ Matati, wakĩ Lawi, wakĩ Meliki, wakĩ Yosepũ, wakĩ Heli,

- ²⁵wakĩ Matatia, wakĩ Amosi, wakĩ Nahumũ, wakĩ Esili, wakĩ Nagai
²⁶wakĩ Maati, wakĩ Matatia, wakĩ Semei, wakĩ Yosepũ, wakĩ Yuda
²⁷wakĩ Yoana, wakĩ Lesa, wakĩ Zelubabeli, wakĩ Selitieli, wakĩ Neli,
²⁸wakĩ Meleki, wakĩ Adi, wakĩ Kosamũ, wakĩ Elimdamũ, wakĩ Eli,
²⁹wakĩ Yosua, wakĩ Eliezeli, wakĩ Yolimũ, wakĩ Matati, wakĩ Lawi,
³⁰wakĩ Simoni, wakĩ Yuda, wakĩ Yosepũ, wakĩ Yonamũ, wakĩ Eliakimũ,
³¹wakĩ Melea, wakĩ Mena, wakĩ Yolamũ, wakĩ Matata, wakĩ Natani, wakĩ Daudi,
³²wakĩ Yese, wakĩ Obedi, wakĩ Boazi, wakĩ Salimoni, wakĩ Nasoni,
³³wakĩ Aminadabũ, wakĩ Alamũ wakĩ Heziloni, wakĩ Pelesi, wakĩ Yuda,
³⁴wakĩ Yakobo, wakĩ Isaki, wakĩ Ibũlahimu, wakĩ Tela, wakĩ Naholi,
³⁵wakĩ Sekugi, wakĩ Lagaũ, wakĩ Pelegi, wakĩ Ebeli, wakĩ Seela,
³⁶wakĩ Kenani, wakĩ Alifakisadi, wakĩ Semũ, wakĩ Noe, wakĩ Lameki,
³⁷wakĩ Metusala, wakĩ Enoki, wakĩ Yeladi, wakĩ Mahaleli, wakĩ Kenani,
³⁸wakĩ Enosi, wakĩ Seti, wakĩ Adamu, wakĩ Nzua.

Luka 4

- ¹ũYesu nwijuile uMuau Muelu, nushooka kwipũna kũYolidani, nutualua numuau kumbuga
²kuntondo makumi manĩ kunu nũgemua nũShetani muntondo zaasio sika alukulĩaa kakĩntu, sunga pĩna naziula nukolua nzala.
³ũShetani numuĩla “malĩ ue ĩwĩ Muana wa kĩNzua, lĩĩle igyũe ĩlĩ lĩtũle ugali.”
⁴ũYesu numushookeelia nuũga, “Yandĩkue, umuntu sika witũla muumĩ kuugalĩ dũũ.”
⁵Numunankĩlia kukiania, numulagĩla uutemi tũlũ wensi wa unkũmbigyulu kukatũngo kaniino.
⁶ũShetani numuĩla, “Nĩkakukupeela uusũũmi uu tũlũ nuukulu waakue, kunsooko uwaasio ĩne numupeegue, nineene nukumupeela tũlũ wensi muna numuloelue.
⁷Iio gua, ue kanga wĩntekele, tũlũ mikitũla maako.”
⁸ũYesu nushookeelia numuĩla, “Yandĩkue, Umutekele ũShekulu Nzua waako, ninduyo wing'ene dũũ umutumĩle.
⁹numutuala kũYelusalemũ numuĩmĩkia kunsonge ya Numba ya kĩNzua, numuĩla, Malĩ ue ĩwĩ Muana wa kĩNzua, ĩsuulie pansĩ kwipũna ĩpa;
¹⁰Kuitĩ yandĩkue, ‘Ukakukulagĩlĩlia ĩmalaĩka aakue akulindĩile,’

- ¹¹Kangĩ, ikakukukenka mumĩkono yao, Uleke kíkũmpia umugulu waako mwigyũe.”
- ¹²ũYesu numushookeelia, “Itambulue Uleke kumugema ũShekulu Nzua waako.”
- ¹³umupembelia, pĩna numala ĩmagemua mensi, numuleka kwityũngo.
- ¹⁴ũYesu nushooka ningũlũ za kĩMuau, nuenda kũGalilaya; impola zaakue nazikũmuuka munsĩ tũlũ nazĩpiipĩ.
- ¹⁵Ninduyo alukumanagiaa mumasũnagogi maaonwĩkuligua nĩantu tũlũ
- ¹⁶Nupika kuNazaleti paasio pĩna alukulĩle, nũingĩla palutondo lwa wikyali mũshũnagogi kĩna alĩ ntendo yaakue, nuĩmĩka wasome.
- ¹⁷Nupeegua ikĩtabũ kya munakĩdagu Yesaya. Pĩna nukĩkũnukula ikĩtabũ kiasio nuona pĩna yandĩkue,
- ¹⁸“uMuau wa kĩShekulu wĩlĩ mumuane, kuitĩ wampakile ĩmakũta kukuatanantĩlia ĩatũka iMpola na Nziiza. Untumile nĩatanantĩlie ĩatũngua uutũnguĩlua waaon, nĩapokũ aone kangĩ, nĩatende akolelua naalĩ atuunĩiligie,
- ¹⁹nuutanantie umuaka wa kĩShekulu namugombigie.”
- ²⁰Nukĩkũnĩkĩla ikĩtabũ, numushookelia umwĩtumi, nwikyalansa. Tũlũ ensi naalĩ akoolĩ mũshũnagogi naamutuupĩlĩkia.
- ²¹Nuandia kukuaĩla, “Nantende uandĩkua uu watimĩlagiguaa muakutuĩ aani.”
- ²²Tũlũ naamukuĩla iiza, naakulĩlua kunsooko ya nkaani za ukende naalĩ zipũnile mumulomo waakue, naaũga “Uyu sika wayu muana wa kĩYosepũne?”
- ²³Nuaĩla “Tai, mukimbuĩla uung'enua uu, ‘Mukilĩki, ikamie uuue;’ inkaani zensi nalĩ kuziigilie kĩna alĩ zitendekile muKapelinaũmũ zitende nĩndĩpa gua muna nsĩ yaako.”
- ²⁴Nuũga “Tai namuĩla, Kutilĩ kamunakĩdagu nukugombagiguaa munsĩ yaakue umuene.”
- ²⁵ĩpa tai namuĩla, “Pantondo za kĩElia alĩ akoolĩ akiĩlua iingĩ muĩsilaeli pĩna igyulu aligyalĩlue miaka ĩtatu nĩmieli mutandatu, pĩna nĩtũla nzala nkulu munsĩ yensi;
- ²⁶ĩpa uElia sika alĩ mutume kumuĩ wa aasio isiititũla kumukiilua wa Salepita munsĩ ya Sidoni.
- ²⁷Kangĩ alĩ akoolĩanamatana iingĩ muĩsilaeli pantondo za munakĩdagu Elisha, sunga kutilĩ naalĩ mueligie isiititũla uNamani wa kuSilia.”
- ²⁸Tũlũ ensi naalĩ akoolĩ mũshũnagogi pĩna naaziigia izi, najjulua nuutaki,
- ²⁹naauuka naamupũnia kĩnzinzi kya kaa, naamutuala kunkilimbua ya nkonko pana alĩ nzengue ĩkaa yao, koonaa amugumĩle pansĩ; kĩngaalĩ ngaalĩ
- ³⁰ĩpa uyo nukĩlĩla pakatĩ yao, nulongola.
- ³¹Nutima kuKapelinaũmũ, kaa ya Galĩlaya, nuĩ kuamania palutondo lwa wikyali.

- ³²Naakũmia uumania waakue kunsooko ulukaani luakue alĩ lutĩite usũũmi.
- ³³Mũshũnagogi alukoolĩ muntu munalĩsĩĩmuĩ, nukuuta kululi lukulu,
- ³⁴nuũga “Hai! Kwĩmbii nĩnduue, Yesu Munazaleti. Wijile kukukumalane, Nukuĩzi kĩnaue wĩwaani, wĩMuelu wa kĩNzua.”
- ³⁵ũYesu nulĩtakĩla nuũga Mũma! Pũna mumuakue! Paapo ĩlĩsĩĩmuĩ nalĩmuguusia pakatĩ yaa, nalĩmupũna, sika nalĩmulemaalia.
- ³⁶Ensi naakũmia, naĩtambuĩla eene kueene naaũga, “Lukaani kĩ ulu, kuusũũmi ningũlũ ukumalagĩilia ĩmasĩĩmuĩ, ndayo mipũna.”
- ³⁷iMpolaa zaakue nazikũmuuka munandĩ zensi za nsĩ niasio.
- ³⁸Nupũna mũshũnagogi, nũingĩla munumba ya kĩSimoni. uMukuĩ wa kĩSimoni, unina wa musungu waakue, alugonile muluĩle alĩ wisonselĩle naamulompa kunsooko yaakue.
- ³⁹Nuĩmĩka piipĩ nduzo, nuutakĩla uuluĩle naumulegela. ĩkamuĩ nuuuka, nuĩ kuatumĩla.
- ⁴⁰iMpasu pĩna nĩsaalĩla, ensi naalĩ atĩite ĩaluĩle naauluĩle nawĩsiasia naaaleeta kumuakue. Numuĩkĩla wensi ĩmĩkoono nuakamia.
- ⁴¹Nĩmasĩĩmuĩ namaapũna iingĩ, namikuuta namiũga, “Uwe wĩmuana wa kĩNzua.” Numatakĩlĩkia, sika numagombia kwitambula, kunsooko alĩ mamananile kĩna uzo ingĩ Kilisito.
- ⁴²Pĩna naweela nupũna, nulongola kĩna tilĩ kaantu, ĩmaũmbĩ namaa kumudũũma, namapika kumuaakue, namaa kumugilĩlia walekilega kunsiao.
- ⁴³Īpa nuaĩla, “Injĩpĩle kwitanantia impola na Nziiza za utemi wa kĩNzua numukaa nzia, kuitĩ yoi alĩ numutumue.”
- ⁴⁴Nũitanantagaa mumasũnagogi ĩma muGalĩlaya.

Luka 5

- ¹Pĩna iyũmbĩ nalĩmutuunĩlia kukulutegeela ulukaani lwa kĩNzua, uzo alĩ wĩmĩkile pikiki lya nanza ya Genesaleti;
- ²nuona mapango mabĩlĩ namĩlĩ pikiki, ĩpa ĩazui alĩ apũnaa kukumoogia ĩmazũilo maa.
- ³Nũingĩla mwipyango ĩmuĩ, naalĩ lya kĩSimoni, numulompa walĩtelie iniino nikiki. Nũkyalansa numamania ĩmaũmbĩ pĩna alĩ wĩlĩ mũpyango.
- ⁴Pĩna nukondia kwitambula, numuĩla uSimoni, “Tuala pĩna ishimo mumagumĩle ĩmazũilo maani muzũe.”
- ⁵uSimoni nushookeelia numuĩla, “Shekulu, kuagile utiku pee, sika kwaligia kakĩntu, ĩpa kulukaani luako nĩkakumagumĩla ĩmazũilo.”

- ⁶Pīna naatenda itī, naailingĩla inshii ningĩ sunga ĩmazĩlo maaŋo namiitiika.
- ⁷Naaangaazĩlia ĩakamantani aao naalĩ ĩlĩ mũpyaango lĩa, aaze kukuaalĩlia; naaaza naamijulia ĩmapango tũlũ mabĩli sunga namiisheketela.
- ⁸uSimoni Petelo pĩna nuona, nutũngama pamĩgulu ya kĩYesu nuũga “Lega kumuane Shekulu, kunsooko ĩne numukola mĩlandu.”
- ⁹Kuitĩ alĩ wakulĩlaguaa uwingĩ wa nsiĩ naalĩ aligagiaa, uzo nĩĩa tũlũ naalĩ ĩpalumuĩ nduyo;
- ¹⁰sunga gaa uYakobo nuYohana ĩaana a kĩZebedayo, naalĩ akamantani a kĩSimoni. ũYesu numuĩla uSimoni, “Lekioopoka, kwipũna nantende ukitũlijũaa antu.”
- ¹¹Pĩna naamasũgamĩlia ĩmapango pikiki, naaleka tũlũ naamutiata.
- ¹²Pĩna alĩ wĩlĩ mukaa ĩmuĩ ya kaa zaasio, laaa, alukoolĩ muntu naalukankatile ĩmatana. Pĩna numuona ũYesu, nugua uũndaala numupeepia nuũga, “Shekulu, malĩ umuloe, wishũma kwinjelia.”
- ¹³Paapo nuunansula umukono numuamba, nuũga, “Numuloe, eela!” ĩkamuĩ ĩmatana namamulegela.
- ¹⁴Numulagĩlia waleke kumuĩla kamuntu. Nuũga, “Īpa lenda wĩambie kumupolia, upũnie ĩsadaka ya kueligua kumuako kĩna uMusa alulagĩlĩlie, yĩ ukuĩli kumuao.”
- ¹⁵Īpa impola zaakue nazishapatĩlikia; namĩlundĩla maũmbĩ makulu kwiigia nukwikamigua ĩmauluĩle maaŋo.
- ¹⁶Īpa uzo alukĩũnaa kumbuga nulompa.
- ¹⁷Palutondo lumuĩ lwa ntondo zaasio alĩ wimania alĩ akoolĩ Apalisayo nĩalangi alĩ ikyalansile naalĩ apũnile mũishaalĩ yensi ya Galĩlaya nuUyahũdi niYelusalemũ. Nuusũũmi wa kĩShekulu alĩ wĩpalumuĩ ninduyo kwikamia.
- ¹⁸Laaa, antu alĩ amukenkile muntu muluĩle wa kukiigyandi muulĩli, naasiia kukumũingĩlia munumba kukumuĩka pamuakue.
- ¹⁹Pĩna naaulia ĩlioma lya kumũingĩlia kunsooko iyũmbĩ, naanankĩla kwityembe, naamũikia pakĩkololo muulĩli waakue pakatĩ ntongela ya kĩYesu.
- ²⁰Pĩna nuona uusuĩli waao, numuĩla “Mbuane, ĩmĩlandu yaako yeelagiguaa.”
- ²¹Naandia ĩalangi nĩApalisayo kukĩsĩgia, naaũga “Aaayu waani nwitambula inkaani za utuki? Waani nusũũmile kwileegelania ĩmĩlandu isiititũla uNzua wing'ene udũũ.”
- ²²ũYesu pĩna nulĩnga uwĩsĩgia waao, nushookeelia, nuaĩla “Mwishũga yaani munkolo zaani.
- ²³Nayĩmbi naitontũ; kwiũga, ĩMĩlandu yaako yaleegagiguaa; katia kwiũga, ‘Uuka, ulongole.’

²⁴Īpa gua, mumane kīna uMuana-muntu utĩite usũũmi muna nsĩ kwileegelania ĩmĩlandu.” Numuĩla umukiigyandi, “Nakuĩla uuka, wĩtuĩke uulĩlĩ waako, ulongole kukaa.”

²⁵Īkamuĩ nuĩmĩka ntongela yaaonwĩtuĩka waasio naaluugonĩle, nulongola kunumba yaakue, kunu nukumukulia uNzua.

²⁶Ukulĩlua nauityapa tũlũ ensi naamukulia uNzua, najulua nuooa, naaũga Kuonie makula natende.

²⁷Izi pĩna nazikĩla, nulongola, numuona musangulia koodi ĩliina liakue Lawi, wikyalansile panumba ya usangulĩlio wa koodi, numuĩla, “Ntiata.”

²⁸Nuleka yensi, nuuuka, numutiata.

²⁹NuLawi numulũgĩla ndia ningĩ munumba yaakue. Muasio alĩ likoolĩ yũmbĩ kyulu lya asangulia-koodi nĩnaĩngĩ naalĩ ikyalansile palumuĩ ndĩo pandia.

³⁰ĩaPalisayo nĩlangi aao naĩ kuang'ung'untĩlia ĩamanigua aakue naaũga “Nĩkĩ mwĩlia nukwikopa palumuĩ nĩasangulia koodi nĩanamĩlandu?”

³¹ũYesu nushookeelia nuaĩla Naapanga agila kansula ya mukilĩki, ĩpa naaluĩle

³²Sika nijile kukuĩta ĩanakulukuuluu, ĩpa ĩanamĩlandu, apele.

³³Nĩndĩo naamuĩla, “Nĩkĩ gua ĩamanigua a kĩYohana akulaalĩlaa nkua ningĩ nukwilompa, iio nĩamanigua a Apalisayo, ĩpa ĩaako akulĩaa nukwikopa?”

³⁴ũYesu nuaĩla, “Mwishũũma mbii kukulaalĩlia ĩanawĩnga pĩna umutooli yĩensi nĩndĩo.”

³⁵Īpa intondo zikiiiiza pĩna ijilileegeligua umutooli; muntondo zaasio paapo ijilitũlilaalĩla.

³⁶Kangĩ nuaĩla ĩmpiani, “Kutilĩ kaumuĩ nukutemaa ĩkĩtaaso muntiila nampia nukukukĩĩkĩla muntiila nankulukulu; kanga watende itĩ umĩtanduĩle ĩntiila nampia, nĩkĩtaaso kiasio sika kilĩganĩla nĩniasio nankulukulu.

³⁷kangĩ kutilĩ kaumuĩ nukutaagĩlaa umubinio mũyĩndĩ ya ndĩlĩ naikulukulu; kanga wataagĩle, umubinio namupia ukakuitandula iyĩndĩ ya ndĩlĩ, nunduo wiitĩka, niyĩndĩ ya ndĩlĩ iononeka.

³⁸Īpa umubinioo namupia utaagĩlue mũyĩndĩ ya ndĩlĩ naipia.

³⁹Sunga kutilĩkaumuĩ nukukopaa umubinio nwa kalĩ nukwiona nsula kwikopa namupia; kuitĩ ukuũgaa, ‘Nwa kalĩ muuza nangũlũ.’”

Luka 6

¹Palutondo lwa wikyali pĩna alukĩlĩle mumĩgunda, ĩamanigua aakue naaũna upikisua naakuupikisa-pikisa mumĩkono, naakuulĩa.

- ²İpa ityũmpĩ lya Apalisayo naaũga, “Nĩkĩmwitenda nalugiligue palutondo lwa wikyali.”
- ³ũYesu nushookeelia nuũga, “Sika musomilene kĩna alutendile uDaudi pĩna alĩ mukolue ĩnzala, uyo nĩndĩo naalĩ ĩensi nduyo.
- ⁴Kĩna alĩ wingĩle munumba ya kĩNzua, numasola ĩmapũli naalĩ mĩkũmbĩkĩlo kwa kĩNzua, nuMalia, nuapeela nĩasio naalĩ ĩensi ninduyo, ĩmaasio namũiko kwilĩgwa nĩnaĩngĩ isiiitũla ĩapolia udũũ?”
- ⁵Nuaĩla, “uMuana-muntu ingĩ Shekulu wa lutondo lwa wikyali.”
- ⁶Palutondo luua lwa wikyali nũingĩla mũshũnagogi nukwimania. Muasio alukoolĩ muntu, mukono waakue wa kĩgoosia alĩ mulema.
- ⁷ĩAlangi nĩApalisayo namukũsĩla, aone kaukikamania palutondo lwa wikyali, koono aone uusokia kumuakue.
- ⁸İpa uyo nulĩnga ĩmasĩigo maa, numuĩla umuntu nwa mukono mulema, “Uuka, ĩmĩka pakatĩ.” Nuuka nuĩmĩka.
- ⁹ũYesu nuaĩla, “Numukolia inie, Ijĩpĩlilene palutondo lwa wikyali kwitenda naiiza katia naibĩ, kwigũna ĩnkolo ya muntu katia kwilimĩlia.”
- ¹⁰Nuakĩnduĩla tũlũ ensi pensi, numuĩla umuntu, “Golola mukono waako.” Nutenda iio, numukoono waakue naukamia.
- ¹¹Naijulua nuutaki, naĩtambuĩla eene kueene amutende yaani ũYesu.
- ¹²Pantondo zaasio nuenda kunkonko kwilompa, nwikyala utiku pee kukumulompa uNzua.
- ¹³Pĩna naweela, nuĩta ĩamanigua aakue, nuasaagula mumiao kyumi naabĩlĩ, nuĩta Atumua;
- ¹⁴uSimoni numuĩta Petelo, nuAndelea munũna waakue, Yakobo nuYohana, Filipino nuBalitolomayo,
- ¹⁵Matayo nuTomaso, Yakobo ũsha Alifayo nuSimoni nukuĩtanguaa Zelote,
- ¹⁶Yuda sha Yakobo nũYuda nwa kuĩsikaliote, uyo naalĩ musakania.
- ¹⁷Nutima palumuĩ ndĩo nuĩmĩka paweelela palumuĩ niyũmbĩ lya amanigua aakue numulundo namukulu wa antu naalĩ upũnile muUyahũdi wensi numũYelusalemũ numunkilimbua za Tilo nĩSidoni; naalĩ ijile kukumũigia nukwikamigua uuluĩle waao;
- ¹⁸nĩndĩo naalĩ akuagagiguaa nĩmasĩimuĩ; naakamigua.
- ¹⁹Niyũmbĩ tũlũ nalĩgema kukumupaatia kunsooko uusũumi alĩ ukumupũnaa naukuakamia tũlũ.
- ²⁰Nunansula ĩmiiso maakue kuamanigua aakue, nuũga “Mualiukũ inie atũka kunsooko uutemi wa kĩNzua ingĩ waani.

- 21“Mualiukū inie namuakolue ñnzala ñpaino, kunsooko mukakikyutigua. “Mualiukū inie namūlīla ñpaino, kunsooko mukisheka.
- 22“Mualiukū inie pīna ñantu ñkakumusuukīlua nukukumukamatula nukukumutukīla nukukulītaaga kunzi ñliina liani kīna byī kunsooko ya muana-muntu.
- 23Lumbīkiī palutondo luasio, mupūūte-pūūte, kunsooko laaī, uupeegua waani wingī mwigyulu. Kuitī yoi ñatata aao alī aatendile ñanakīdagu.
- 24“Īpa ukīa kumuani inie namuagolī, kuitī mwaligagiaa ipyumbulio liani.
- 25“Ukīa kumuani iinie namwikyutile ñpaino, kuitī mukikolua ñnzala. “Ukīa kumuani inie namwisheka ñpaino, kuitī mukilīla suuka nukwilīla
- 26“Ukīa kumuani inie pīna ñantu tūlū akumutambulaa naiiza, kuitī iio ñatata aao alī aatendile ñanakīdagu a ulongo.”
- 27“Īpa inie namukigyūlia namūīla, alooguī ñalugu aani; atendelī maaza naakumusuukīlua inie.
- 28Akembetī nakumuzūmaa inie, alompeelī naakumutukīlaa inie.
- 29Nukukuile muluakasa, mupīlulīlie nuluua; nduzo nukukuleegelagia umunkūmbī, uleke kumūima nīntiila.
- 30Wensi nukukulompaa umupeele, nduzo nukukuleegelagiaa ñzaako, ulekishiia zishookigue.
- 31Kīna musiiile ñantu amutendele inie, niniinie muatendele iio-iioo.
- 32“Kanga ñmualoilue ñaasio naamuloilue inie, ukoolī uuza kī kumuani? Kuitī sunga ñanamīlandu aaloolue ñaasio naaloolue.
- 33Kanga ñmuatendīle naiiza ño naakumutendelaa inie naiiza, ukoolī uuza kī kumuani? Sunga ñanamīlandu akutendaa iio-iioo.
- 34Kanga mualīisie antu ñmpaa kunu ñmutūngīle kwiligia kīntu kumuao, ukoolī uuza kī kumuani? Sunga ñanamīlandu akualīisagia mpaa ñanamīlandu, koonaa ashookeligue iio-iioo.”
- 35Īpa alooguī ñanaulugu aani, atendelī naiiza, nukukualīisia ñmpaa mulekitūngīla kakīntu, nuupeegua waani ukitūla wingī, niniinie mukitūla aana aakue Nwa kukiania, kunsooko uyo ingī muuza kumuao naagila kausongelio, nīalaku.
- 36Tulī nīkīsuusu kīna uTata waani nwa kīsuusu.
- 37“Mulekilamula, niniinie sika mukilamulua; mulekishokia, niniinie sika mukishokigua; ñlekēlī; niniinie mukilekelua.
- 38Peelanī, niniinie mukipeegua; ñngele nanjuligue nukwikanangīlua nukwishūkūnsigua sunga kwiitīka, ño ñkakumupeeelaa mūikūa yaani. Kuitī ñngele ño namukugelelelanaa, ño-ñoo mukigelelelua niniinie.”

³⁹Nuaĩla mpiani, “Usũmilene umupokũ kukumutongeela umupokũ muua. Sika ikiguĩla tũlũ uubĩli waaoo mũlyĩndĩne?”

⁴⁰uMumanigua sikukumukĩlaa umumania waakue, ĩpa wensi pĩna wakondia kwimaniguaa ukitũla ilikalĩmuĩ numumania waakue.

⁴¹Nĩkĩ ukukalaaa ĩkapalala muliiso lya munũna waako, numugamba naukoolĩ muliiso liako sikuuoonie?

⁴²Wishũũma mbii kukumuĩla umunũna waako, munũna waane, ndeka nĩkaleegie ĩkapalala nakakoolĩ muliiso liako, paapo ukionekia kwileegia ĩkapalala nakakoolĩ muliiso lya munũna waako.

⁴³Kuitĩ kutilĩ kikyota naliiza nalĩkupĩaa inkali nambĩ, sunga kutilĩ kikyota nibyĩĩ nalĩkupĩaa inkali nanziiza.

⁴⁴Kuitĩ ikyota liensi likigyelelaa kunkali zaakue. Kuitĩ sika akukalaa inkuu mwikota lya miigia, katia izabiibu mumĩambangoma.

⁴⁵uMuntu namuuzaa mukĩuto nakĩiza kya nkolo yaakue ukupũnagiaa namaaza, numuntu namubĩĩ mukĩuto kiakue nakĩbĩĩ ukupũnagiaa namabĩĩ; kuitĩ umulomo waakue ukumatambulaa namijuile munkolo.”

⁴⁶“Nĩkĩ gua mwinjĩta ‘Shekulu, Shekulu,’ ĩpa nanitambula sika mwitenda.

⁴⁷Wensi nũjile kumuane nukukuziigia inkaani zaane nukukuzitenda, nĩkakumulagĩla inie kĩna uyo wĩpianile niyaani.

⁴⁸Wĩpianile zĩ muntu nukuzengaa ĩnumba, nukwishĩmbuula pansĩ zigi, nuĩka umukũlĩla mwipyampa. ĩMaazĩ pĩna namijula, umongo naukuanga ĩnumba niasio; sika nausũũma kukumĩsũngũsia kunsooko alĩ nzengue iiza.

⁴⁹ĩpa nduyo nukigyũlagiaa nusiita kukuzitenda wĩpianile zĩ muntu naaluzengile ĩnumba mumusanga pĩna kutilĩ kamukũlĩla. Umongo numĩkuanga, ĩkamuĩ nĩgua, nuoononeki wa numba niasio nautũla ukulu.”

Luka 7

¹Pĩna nukondia kukuzitambula inkaani zaakue zensi muakutuĩ a antu, nũingĩla muKapelinaũmũ.

²Numusese wa mutongeeli wa ĩlasi gyana, umuĩ alĩ mulemeeligue piipĩ kwikia, naalĩ muloogekigue nduyo.

³Pĩna nũigia impola za kĩYesu, nutuma kumuakue anampala a Ayahũdi kukumulompa waaze wamukamie umusese waakue.

⁴Pĩna naapika kwa kĩYesu naĩ kumupeepia naaũga, “Yumũjĩpĩile umutendele yaasio

⁵kuitĩ umĩloilue ĩndugu yĩtu, nduyo nukuzengelia ishũnagogi liĩtu.”

- ⁶Paapo ũYesu nuenda palumuĩ ndĩo. Pĩna nupigamĩla piipĩ nĩnumba yaakue, umutongeeli wa ĩlasi gyana nutuma asuaĩa kumuakue numuĩla, “Shekulu uleke kíkunkunalia, kuitĩ sika injĩpĩle ĩne ue wingĩle mwityembe liane.
- ⁷Luulo gua, aza nĩoonie kĩna sika injĩpĩle ĩne uneene kwiiza kumuako; ĩpa tambula ulukaani udũũ, numusese waane ukikamia.
- ⁸Kuitĩ ĩne nineene nĩmuntu numuĩkue nsĩlĩlĩ ya usũũmi wa kĩtemi, ntĩite ĩlaasi naĩlĩ nsĩlĩlĩ yaane; nukumuĩlaa uyu, ‘Lenda,’ ukuendaa; numuua, ‘Nzua,’ ukuuzaa; nukumusese waane, Tenda itĩ ukutendaa.”
- ⁹ũYesu pĩna nũigia izi numukulĩlua, nulĩkea iyũmbĩ naalĩ lyumutiatile, nuũga “Namuĩla inie, sunga muĩSilaeli sika nalaona nĩnainiino uusuĩle naukulu kĩna uu.”
- ¹⁰Nĩaasio naalĩ atumue pĩna naashooka kukaa naamuagaana umusese wakamagiaa.
- ¹¹Pembele nulongola sunga kukaa nyukuĩtaguaa Naini, nĩamanigua akue alĩ ĩtiatile nunduyo palumuĩ niyũmbĩ kyulu.
- ¹²Pĩna nusũgamĩla palyumulango lya kaa, paasio alĩ ukoolĩ muimba mukenkue kunzi, muana wing'ene kwa kĩnina naalĩ mukiĩlua, nĩantu iingĩ a kaa alĩ yĩpalumuĩ nduyo.
- ¹³ũShekulu pĩna numuona, numukolelua kĩsuusu, numuĩla “Lekilĩla.”
- ¹⁴Nusũgamĩla nulĩamba ikyenkelo, ĩaasio naalĩ alĩkenkile naĩmĩka. Nuũga, “Musumbatĩ nakuĩla, Uuka!”
- ¹⁵uMuimba nauuuka, nwikyalansa, nuandia kwitambula. Numupeela unina waakue
- ¹⁶Tũlũ naingĩĩlua nuooa, naĩ kumukulia uNzua naiũga “Munakĩdagu mukulu wigyelaa kunsĩtu;” kangĩ, “uNzua waagaanaa ĩantu aakue.”
- ¹⁷iMpola zaakue izi nazishapatĩla mu Uyahũdi wensi numunsĩ tũlũ nazipilimĩkĩlĩlie.
- ¹⁸ĩAmanigua a kĩYohana naamutualĩla ĩzaasio tũlũ.
- ¹⁹Paapo uYohana nuĩta abĩlĩ muamanigua aakue, nuatuma kwa kĩYesu nukolia “Ue uuene unuasio nwijile, katia kumulaaĩle wĩngĩ?”
- ²⁰Nindĩo pĩna naapika kumuakue naaũga, “uYohana Mubadĩzia ukutumile kumuako uũgile itĩ Ue uuene nwijile katia kumulaaĩle wĩngĩ.”
- ²¹Nityũngo lĩilo-lĩiloo alĩ waakamilie iingĩ ĩmauluĩle maaoninjago nĩmasĩmuĩ, nĩapokũ iingĩ nualailia.
- ²²Paapo nushookeelia nuaĩla, “Lendĩ, mumuĩle uYohana namuzioonie nukukuziigia ĩapokũ iona, ĩanakĩtele igenda, ĩanamatana ieeligua, ĩanakĩlĩmba iiigia, ĩakiu iiiukigua, ĩatũka itanantiligua impola na Nziza.
- ²³Muliukũ unuasio nasika mukũmpigue kunsooko yaane.”

²⁴Pīna nalega naalī atumue nuYohana, nuandia kukumañila ĩmaũmbĩ impola za kĩYohana, “Alĩ mupũnile kwienda kumbuga kwilaaa yaani? Lunangine naalĩ lwishũngũsigua nĩnzega?”

²⁵Ĩpa alĩ mupũnile kwienda kwilaaa yaani, muntu namujialue intiila nantitimũne? Laaĩ, ĩantu naajialile intiila za ukulu, naakulĩaa kumamona akoolĩ mumazumba ma kĩtemi.

²⁶Ĩpa alĩ mupũnile kwienda kwilaaa yaani? munakĩdagune? Eeze namuañila inie, nukĩlile munakĩdagu.

²⁷Uyu wayu naalĩ muandĩkĩlue izi, ‘Laaa, namutuma umutumua waane ntongela ya usiu waako, nukijĩpĩñlia ĩnzĩla yaako ntongela yaako.’”

²⁸Nineene namuñila, “Muaasio naalĩ alelue nĩasungu kutilĩ namukulu kwikĩla uYohana; ĩpa namuniino muutemi wa kĩNzua ingĩ mukulu kwikĩla uyo.”

²⁹(Nĩantu tũlũ nĩasangulia-koodi pĩna naigyũlia izi naamĩkuĩla ĩkulukuuluu ya kĩNzua, kuitĩ abadĩzĩgue kuubadiizo wa kĩYohana.

³⁰Ĩpa ĩApalisayo nĩanakialo naalĩsiita ishio lya kĩNzua mumiao, kuitĩ sika alĩ abadĩzĩgue nunduyo.)

³¹ũShekulu nuũga, “Nĩapianĩkĩlie ĩantu a wĩleli uu niyaani, ndĩo ĩpianile niyaani?”

³²Ĩpianile nĩang'inia naikyalansile pigyulaanilo nukukĩta eene kueene naiũga, aza kukumukuĩla inie impembe ĩpa sika mwaina; aza kukomilie ĩsuuka ĩpa sika mwalĩla.

³³Kuitĩ uYohana Mubadĩzia nuuza sika alukulĩaa uugalĩ katia kwikopa umubinio, niniinie namuũga, munalĩsĩmuĩ.

³⁴uMuana-muntu nuuza nwilĩa nukwikopa, niniinie namuũga, Laaĩ, mulakũ uyu, kangĩ mukopekia mubinio, musuamuaa wa asangulia-koodi nĩanamĩlandu!

³⁵Nĩmasala migyelĩle kĩna ma kulukuuluu kwĩaana aakue tũlũ.

³⁶Muntu umuĩ wa Apalisayo alumusũgamĩlie walĩe india kumuakue, nũingĩla munumba ya Mupalisayo, nwikyalansa pandia.

³⁷Laaa, musungu umuĩ wa kaa niasio, naalĩ munamĩlandu, pĩna nuligia impola ya kĩna wikyalansile pandia munumba ya Mupalisayo, nuleeta kasali ka makũta,

³⁸nuĩmĩka kunũma yaakue piipĩ nĩmĩgulu yaakue nũilĩla, nuandia kukumusonontekelia ĩmisholi mumĩgulu yaakue nukukuuĩpiagula kumatũmbĩ mityũe liakue, nuĩsunĩkia ĩmĩgulu yaakue nukukuĩpaka ĩmakũta.

³⁹Ĩpa uMupalisayo nalumusũgamĩlie pĩna nuona yaasio, nuũga munkolo yaakue, “uMuntu uyu kanga ĩazaa munakĩdagu azũjile kumumana umusungu uyu nukumuapaatia kĩna waani, kangĩ nduyo muntu kĩ, ya kĩna ingĩ, munamĩlandu.”

⁴⁰ũYesu nushookeelia numuñila, “Simoni, nĩĩte lukaani lwa kukuĩla.” Nuũga “Lukaani kĩ, Mumania.”

- ⁴¹Nuũga, “Muntu umuĩ nukupeelanaa ãmpaa alutĩite antu abĩlĩ naalĩ alĩile ãmpaa; umuĩ alulĩile magana mataano ma shilinge, nwa kabĩlĩ makumi mataano.
- ⁴²Nĩndĩo pĩna alĩ agila kya kumushookelia, nualekela alekilĩpa tũlũ uubĩlĩ waa. Muaasio naabĩlĩ nuĩmbi nukakumuloekigua?”
- ⁴³uSimoni nushookeelia nuũga, “Nĩmbũge uyu namulekelue iingĩ.” Numuĩla “Ulamuĩle ãtai.”
- ⁴⁴Numupĩlukĩla umusungu, numuĩla uSimoni, “Wamuonaane umusungu uyu. Aza ningĩile munumba yaako; ãpa uyu wansonontekelia ãmisholi mumĩgulu yaane nukukuĩpiagula kumatũmbĩ mityũe liakue.
- ⁴⁵Ue sika azunsunile, ãpa uyu kwipũna pĩna ningĩlĩlaa, sika waleke kwĩnshunĩkia ãmĩgulu yaane.
- ⁴⁶Sika wampaka ãmakũta mwityũe liane, ãpa uyu azumpakile ãmĩgulu yaane ãmakũta.
- ⁴⁷Kunsooko ãĩ nakuĩla waleegelagiguaa ãmĩlandu yaakue namingĩ kunsooko muloekigue; ãpa nukuleegelagiguaa iniino, uyo ukuloaguaa iniino.”
- ⁴⁸Paapo numuĩla umusungu, “Waleegelagiguaa ãmĩlandu yaako.”
- ⁴⁹Nĩaasio naalĩ ikyalansile pandia palumuĩ ninduyo naandia kukĩĩla eene kueene, “Waani uyu sunga waĩleegelandia ãmĩlandu.”
- ⁵⁰Numuĩla umusungu, “uUsuĩli waako wakugũnaa, lenda nĩmatiliga.”

Luka 8

- ¹Pĩna naikĩla yaasio, alĩ wipilima-pilima mukaa numuĩshaalĩ nũitanantia iMpola Nanziiiza ãza utemi wa kĩNzua. Nĩaasio naikyumi naabĩlĩ alĩ yĩpalumuĩ ninduyo,
- ²nĩasungu ãĩ naalĩ akamigue ãmasĩĩmuĩ nĩmauluĩle; nĩndĩo alĩ Malia nukuĩtaguaa Magdalene naalĩ mupũnue nĩmasĩĩmuĩ mupũngatĩ,
- ³nũJoana umusungu wa kĩKuuza muilisua wa kĩHelode, nuSũsana nĩnaãngĩ iingĩ naalĩ akumutumĩla kunsao zaao.
- ⁴iYũmbĩ kyulu pĩna nalĩlunda, nĩaasio naalĩ apũnile mukaa yensi naamuagaana, nũitambula kumpiani
- ⁵“Mumizi alupũnile kwienda kwiminza imbeu zaakue. Nduyo pĩna alĩ wiminza, injia nazigua panzĩla nazitilangĩlua, ninoni za mukiania nazizilĩa.
- ⁶iNjia nazigua mwipyampa; pĩna nazilia nazuuma kunsooko ya kuulia uugũndũ
- ⁷iNjia nazigua pakatĩ ya miigia, nĩmiigia namaliania ndizo namazishopa.
- ⁸iNjia nazigua muulongo nauza, nazilia nazipĩa mpeke gyana.” Pĩna alĩ witambula izi, nwĩtunta kululi nuũga “Nutĩite ãakutuĩ a kuigĩlia, nũigie.”
- ⁹ĩAmanigua aakue naamukolia ãndogolelio ya mpiani ãĩ.

- ¹⁰Nuūga, “Inie mwapeegilue kwimana uunkūnkū wa utemi wa kīNzua ĩpa naĩngĩ kumpiani, koonaa naalaaa alekiona, kangĩ naiigia alekilĩnga.
- ¹¹Nĩmpiani ĩĩ ĩndogolelio yaakue ntĩĩ, ĩmbeu ingĩ uLukaani lwa kīNzua.
- ¹²ĩAasio a panzĩla ingĩ ao naakũigagiaa, paapo nuuza ũShetani nululeegia ulukaani munkolo zaao, alekiizishũĩla nukwigũnika.
- ¹³Nĩaasio mwipyampa ingĩ aao naakũigagiaa naaluanũnkula ulukaani kuulumbi; nĩndĩo agila kamĩli, naasuĩla kwityũngo niino, numwityũngo lya ugemua naĩkamatula.
- ¹⁴Nindizo naziguile pakatĩ ya miigia ingĩ aao naakũigagiaa, numulugendo luao naasopua nuukunkunali nuugolĩ, nuwĩloeelia wa uumĩ uu, sika naapĩa kakĩntu.
- ¹⁵Nĩzaasio muulongo nauuza ingĩ aao kunkolo nangolokũ nuuza akũigagiaa ulukaani nukukuluamba, naakupĩsagiaa inkali kuugigimĩlia.”
- ¹⁶“Kutilĩ nukusonsagiaa ĩntala nukukumĩkũnikĩla munsĩ ya kĩseme katia kukumĩĩka muulũngũ, ĩpa ukumĩĩkaa muuĩiko wa ntala, itĩ naiingĩla auone uweelu.
- ¹⁷Kuitĩ kutilĩ ulukaani nalupisigue nasika lũjilikũnukulua, sunga lwa unkũnkũ nasika lũjile kigyelela nukwipũnĩla kualĩ.
- ¹⁸ĩlaaĩkiĩ gua kĩna mwiiigia; kuitĩ umukola kĩntu ukiongeeligua nunuasio namugila ĩkĩntu, sunga kĩikio nusĩigile kĩna utĩite ukileegeligua.”
- ¹⁹Naamuagana unina nĩanũna aakue, naalemua kukumusũgamĩla kunsooko ya mulundo.
- ²⁰Nuleetelua impola, nuĩlua “uMaau waako nĩanũna aako ĩĩmĩkile panzi asiile kukĩona ninduue.”
- ²¹Nushookeelia nuaĩla “uMaau waane nĩanũna aane aao naakũigagiaa ulukaani lwa kīNzua nukukulutenda.”
- ²²Lutondo lumuĩ nunankĩla mwipyango umuene nĩamanigua aakue, nuaĩla “Kuĩni, kupũute sunga kwityumbĩ lĩia lya nanza.” Naalĩganĩlia ipyango, naalongola.
- ²³Nĩndĩo pĩna alĩ alonguĩle nugona indoolo, nĩnzega nkulu nĩkũnka munanza sunga ipyango naliandia kukijulaa ĩmaazĩ, naĩma muluago.
- ²⁴Naamuagaana naamulaĩlia, naaũga, “Shekulu Shekulu, kwikapĩla!” Nulaĩla, numĩtakĩla ĩnzega, nĩmaĩngo ma maazĩ namatuula; naipola naituula dũũ.
- ²⁵Nuaĩla, “uUsuĩli waani wĩĩli mpĩĩ?” Naoopoka naakulĩlua, naĩ kĩtambuĩla eene kueene, “Waani uyu, sunga ukumĩlagĩlia ĩnzega nĩmaazĩ nĩndayo mamũigĩa.” Muntu munalĩsĩmuĩ (Lk 8:26)
- ²⁶Naapika kunsĩ ya Agelasi nĩtungĩnkĩine nĩGalĩlaya.

- ²⁷Nunduyo pīna nupika kwityumbī, naataagana numuntu wa kaa niasio nutīite masīimuī, sika alukītūngaa kantiila ntondo ningī, sunga sika alukikyala munumba ĩpa paibīla.
- ²⁸Pīna numuona ũYesu, nuzogolia nugua ntongela yaakue, nulikitia kululi lukulu, “Kwīmbii ninduue Yesu, Muana wa kīNzua nwa kukiania. Nakupeepia ulekinjagia.”
- ²⁹Kunsooko alī walīlagīlagiaa ĩlīsīimuī ĩmupūne umuntu nuasio. Kuitī alukuambaguaa nīlīsīimuī nkua ningī, sunga nulindīlua mukītūngo nukwitūngua ĩmatendele nīmīkoa; nutianga iitūngo yaasio, numankangigua nīlīsīimuī kumbuga.
- ³⁰ũYesu numukolia “ĭLiina liako uue waani.” Nuūga “ĭLiina liane neene Legioni;” kunsoko masīimuī mingī mamūingīlīle.
- ³¹Namamupeepia waleke kumaīla mapūne kwienda kuulungu.
- ³²ĭpaasio alī ĩkoolī dyale lya ngūlūī ningī naalī zidīima munkonko; namamupeepia wamalekele maziingīle. Numagombia.
- ³³īMasīimuī namamupūna umuntu namingīla mungūlūī, nidyale nalītinīntīkīla pigyīlīlī kuukaaū sunga munanza, nazikapīla mumaazī sue.
- ³⁴īAdīimi pīna naaona naalī zitendekile, naamanka naasapatīlia impola mukaa numūishaalī.
- ³⁵īAntu naapūna ende aone naalī zitendekile, naamuagaana ũYesu, naamuona umuntu naaza mupūnue nīmasīimuī wikyalansaa pamīgulu ya kīYesu ujialile intiila, waazaa nīmasala, naoopoka.
- ³⁶Nīaasio naalī azioonie ĩzaasio naaganuīla kīna alī mukamigue unuasio naalī muambue nīmasīimuī.
- ³⁷Nīantu ensi a nsīī nīpilimīkīlīlie ĩAgelasi naamulompa walege kunsiao kuitī alī ingīlagua nuooa wingī; nunankīla mwipyango, nushooka.
- ³⁸Numuntu naalī mupūnue nīmasīimuī numupeepia ĩtiate nunduyo, ĩpa numulaga nuūga
- ³⁹“Lenda kumuako, uganule namakulu uNzua naazukutendīle. Nulongola nūitanantia mukaa yensi namakulu ũYesu naazumutendīle.”
- ⁴⁰ũYesu pīna nushooka, iyūmbī nalīmusūgamīlia kuulumbi kuitī tūlū alī atūngīle wapike.
- ⁴¹Laaa muntu nuuza, ĩliina liakue Yailo, mukulu wishūnagogi, nugua pamīgulu ya kīYesu, numupeepia wapike kunumba yaakue
- ⁴²kuitī alutīite munanso wing'ene, nīmiaka yaakue alī zī kyumi nībīlī, nduyo alī wīpiipī kwikia. Nīpīna alulonguīle, iyūmbī nalītūla kumuzūga-zūga.
- ⁴³Nuuza numusungu naalukupūnagiaa ĩmīgali miaka kyumi nībīlī, sika nusūuma kwikamigua numuntu wensi;

- ⁴⁴nuenda kunūma yakue nulīamba ishogolo lya ntiila yaakue; ikamuĩ uupūni wa mīgali yaakue nautipa.
- ⁴⁵ũYesu nuūga, “Waani wampaatia.” Pīna tūlū naasiita, uPetelo nuūga “Shekulu, iyūmbĩ lyukupilimikīlīlie nukukukupīnga-pīnga.”
- ⁴⁶ĩPa ũYesu nuūga “Ukoolī naazumpaatile, kuitĩ moonie ya kīna ngūlū zampūnaa.”
- ⁴⁷uMusungu pīna nuona ya kīna sika wīpisile, nupoloka wikīkīma, nugua ntongela yaakue, numulondooselia ntongela ya antu tūlū ĩnsooko ya kumupaatia, nīkīna aza mukamigue ikamuĩ.
- ⁴⁸Numuĩla “Maau, uusuĩli waako wakukamagia;” lenda nīmatiliga.
- ⁴⁹Pīna alĩ kīlī witambula, nuuza muntu kwipūna kunumba ya mutemi nuūnga “uMunanso waako wakiaa, leka kumuagia uMumania.”
- ⁵⁰ĩPa ũYesu Pīna nwigyūlia ĩzaasio, numushookeelia “Lekioopoka, suĩla udūū, ninduyo ukipangata,”
- ⁵¹Pīna nupika kunumba, sika numugombia kaumuĩ wingīle palumuĩ ninduyo isiititūla uPetelo nuYohana nuYakobo nūshee nunina wa muana.
- ⁵²ĩAntu tūlū alĩ ilīla nukukumulīla ĩsuuka, ĩpa nuūga “Lekilīlī, sikukiile uyu, ĩpa ugonile ndoolo.”
- ⁵³Naamusekekia kuitĩ alĩ amanile kīna ukiile.
- ⁵⁴Numūtyapa umukono, nwītunta kululi nuūga, “Munanso, uuka!”
- ⁵⁵uMuau waakue naumushookela, ikamuĩ nuuuka; nulagīlia wapeegue india.
- ⁵⁶ĩAleli aakue naakulīlua; ĩpa nualagīlia aleke kumuĩla kaumuĩ naaza zitendekile.

Luka 9

- ¹Pīna nuĩta ĩaasio naikyumi naabīlī, nuapeela ingūlū nuusūūmi mumasīmuĩ tūlū nukwikamia ĩmauluīle.
- ²Nuatuma autanantie uutemi wa kīNzua nukukuakamia ĩaluīle.
- ³Nuaĩla “Mulekishola kakīntu kya musīnzo waani, si nkome, si mpīnda, si mapūli, simpīia; sunga kaumuĩ waani walekishola ĩmīnkūmbĩ ĩbīlī.
- ⁴Nīnamba yensi namukiingīla, kyalī muumo sunga mupūne muasio.
- ⁵Nīaasio nasika ikakumusūgamīlia inie, pīna mwipūna mukaa niasio lukūnūntī ulukundī mumīgulu yaani wīukuīli kumiao.”
- ⁶Naalongola, naakīlīla mūishaalī, naitanantia iMpolā naNziiza nukwikamania ĩantu tūlū pensi.
- ⁷uMutemi Helode nūigia impolā tūlū naalī zitendekile nukunguala kunsooko naĩngī alĩ iūgaa ya kīna uYohana wiiukile kwipūna muakui,

- ⁸ñña ya kña uElia wigyelile, ñña ya kña umuĩ wa anakĩdagu a kalĩ wiiukile.
- ⁹uHelode nuũga; “uYohana alĩ namudumuĩle ityũe, ĩpa waani uyu naniigia impola kña izi?” Nudũma wamuone.
- ¹⁰ĩAtumua pĩna naashooka, naamuganuĩla impola tũlũ naalĩ azitendile. Nuasola nulongola nĩndĩo ing'ene sunga kukaa nĩkuĩtaguaa Betisaida.
- ¹¹ĩPa ĩmaũmbĩ pĩna namamana namamutiata; nuasũgamĩlia nuĩ kuatambuĩla impola za utemi wa kĩNzua, nuakamia ĩaasio naalĩ asiile kwikamigua.
- ¹²Pĩna ĩmpasu alishaalĩla, ĩaasio naikyumi naabilĩ naamuagaana namuĩla, “Malage ĩmaũmbĩ malongole kũishaalĩ nukumĩgunda nĩpilimĩkĩlĩlie aligie pakugona nindia, kuitĩ ĩpa pĩna kuĩlĩ mbuga ntĩlĩ.”
- ¹³Nuaĩla; “Apeelĩ uniinie india.” Naaũga; “Kuagila kakĩntu nakiĩngĩ isiititũla ĩmapũli mataano ninshĩ zibĩlĩ kanga kusiitienda kuagulĩlie ĩantu ĩa tũlũ india.”
- ¹⁴Kuitĩ ĩagoosia naalĩ akolĩ alĩ zĩ magana ma nzogũ mataano. Nuaĩla ĩamanigua aakue; “Ikylansĩ ĩantu nkĩlĩlĩ-nkĩlĩlĩ, zensi ĩzitĩte antu makumi mataano.”
- ¹⁵Naatenda iio, naaikyalansia tũlũ.
- ¹⁶Numasola ĩmapũli mataano ninshĩ zibĩlĩ, nulangamĩla kwigyulu nuikembeta nuiega, nuapeela ĩamanigua aakue aatengelie ĩanamulundo.
- ¹⁷Naalĩa naikyuta tũlũ; naamasoleela ĩmaminamgulua naalĩ masaagile, itoto kyuminaibĩlĩ.
- ¹⁸Pĩna alĩ wilompa wing'ene, ĩamanigua aakue naalĩ ĩpalumuĩ ninduyo, nuakolia; “ĩMaũmbĩ makuũgaa ĩne neene waani?”
- ¹⁹Naamushookelia naaũga; “Yohana Mubadĩzia, ĩpa ñña akuũgaa Elia, ñña ya kña umuĩ wa anakĩdagu a kalĩ wiiukile.”
- ²⁰Nuaĩla; “Ainie gua, mukuũgaa ĩne neene waani?” uPetelo nushookeelia nuũga, “Ue uue Kilisito wa kĩNzua.”
- ²¹Nuasugula nukukualagĩlia aleke kumuĩla kaumuĩ ulukaani ulu;
- ²²nuũga; “Yumũjĩpĩle uMuana-muntu kwiaagigua mumpola ningĩ nukwishiitua nĩanampala nĩapolia naakulu nĩalangi, nukwiulagua; nulutondo lwa katatu kwiiukigua.”
- ²³Nuaĩla tũlũ ensi; “Wensi nusiile kwintiata nwĩime ĩmaakue, waukenke umusalaba waaakue lutondo luensi, wantiate ĩne.
- ²⁴Kuitĩ wensi nusiile kwigũna uumĩ waakue ukakuulimĩlia, ĩpa wensi nukakuulimĩlia uumĩ waakue kunsooko yaane, uuyo ukakuugũna.
- ²⁵Kuitĩ umuntu wishaĩpigua yaani kanga wauligie uunkũmbigyulu wensi nukukĩlimĩlia, katia kukĩkapĩkia umuene?

- ²⁶Kuitĩ wensi nukinkolelua inshoni ĩne ninkaani zaane, uMuana-muntu ukakumukolelua inshoni unuasio pĩna ukiiza muukulu waakue nuwa kĩTata nuwa amalaĩka naeelu.
- ²⁷Nineene nukumuĩla ĩtai; Akoolĩ muĩa naĩmĩkile ĩpa nasika ikilũla kaukiu sunga auone tangua uutemi wa kĩNzua.”
- ²⁸Pĩna nukondia kwitambula inkaani izi, nazikĩla zĩ ntondo munaana, nuasola palumuĩ nduyo uPetelo nuYohana nuYakobo, nunankĩla munkonko walompe.
- ²⁹Pĩna alĩ wilompa, kyelu lya usiu waakue nalĩkaĩlĩka, nintiila zaakue nazitũla nzelu pee, naziimĩlĩmĩnta.
- ³⁰Laaa, antu abĩlĩ alĩ ĩkĩtambuĩla ninduyo, ndĩo alĩ uMusa nuElia,
- ³¹naalĩ igyelĩle muukulu, naitambula impola za kulega kumuakue kĩna ukakuzitimĩlia kũYelusalemũ.
- ³²uPetelo nĩasio naalĩ ĩpalumuĩ ninduyo, ĩmiiso maa alĩ maalũto, ĩpa pĩna naalaĩla naauona ukulu waakue, nĩantu nabĩlĩ naalĩ ĩmĩkile palumuĩ ninduyo.
- ³³ĩAasio pĩna naalekanuka ninduyo, uPetelo numuĩla ũYesu, “Shekulu, iiza ishie nakwĩĩpa, kuzenge pigyũnda pitatu, kamuĩ kaako, kamuĩ ka kĩMusa, kamuĩ ka kĩElia;” sika numanile nĩkĩna witambula.
- ³⁴Pĩna alĩ kĩlĩ witambula ĩzaasio, lyũnde naliĩza nalĩakũnĩkĩla; naoopoka pĩna alĩ iingĩla mũlyũnde.
- ³⁵Luli nalupĩna mwilyũnde naluũga; “Uyu wayu Muana waane, Musaagulua waane, mũigiĩ umuene.”
- ³⁶Nĩpĩna ululi nalukondia kwitambula, ũYesu nũgyelela wing'ene dũũ, Nĩndĩo naatuulia; sika naamuĩla kaumuĩ intondo zaasio kalukaani naalĩ azioonie.
- ³⁷Palutondo lwa kabĩlĩ pĩna naiika munkonko, yũmbĩ kyulu nalĩtaagana ninduyo.
- ³⁸Laaa, muntu mwiyũmbĩ nwĩtunta nuũga; “Mumania, nakupeepia umulae umuana waane kunsooko ingĩ muana waane wing'ene.
- ³⁹Laaa, ĩlĩsĩmuĩ lyukumũtyapaa; kumpũpũkĩlĩ ukukuutaa, ndĩlo lyukumugalagalagiaa sunga ukupũũtagia ipyombolũ, kangĩ lyukutinagiaa kukumulegela, nalĩkumutiunulanga.”
- ⁴⁰naapeepia ĩamanigua aako kukulĩinga, alemua
- ⁴¹ũYesu nushookeelia nuũga; Kaaa, wĩleli naugila kausũĩli nuwa uleki! Sunga nalĩ nĩime kumiani nukukĩuumĩlia niniinie. Muleete umuana waako kunu.
- ⁴²Pĩna alulonguĩle, ĩlĩsĩmuĩ nalĩmuguusia pansĩ nukukumugalagalia. ũYesu nulĩtakĩla ĩlĩsĩmuĩ, numukamia umuana numushookelia ũshee.
- ⁴³Tũlũ ensi naakulĩlua pĩna naaona ukulu wa kĩNzua. Nĩndĩo pĩna alĩ akuzikulĩlua tũlũ naaluzitendile, nuaĩla ĩamanigua aakue,

- 44“Inkaani izi naziingile muakutuĩ aani, kuitĩ uMuana-muntu ukiĩkĩlua mumĩkono ya antu.”
- 45Ĩpa sika naalĩnga ulukaani luasio; alĩ lupisigue kumiao aleke kululĩnga; naoopoka kukumukolia ĩndogolelio ya lukaani luasio.
- 46Nautũla wĩkungumi pakatĩ yaa, kĩna waani namukulu mumiao.
- 47ũYesu pĩna nulĩnga ĩmasĩngo ma nkolo zaa, numusola mung'inia numuĩka pamuakue,
- 48nuaĩla; “Wensi nukumuanũnkulaa umung'inia uyu muliina liane ukunanũnkulaa uneene; kangĩ wensi nukunanũnkulaa ĩne ukumuanũnkulaa uyo naaluntumile; kuitĩ namuniino pakatĩ yaani tũlũ, uuyo mukulu.”
- 49uYohana nuũga; “Shekulu, alĩ kumuoonie umuntu naalĩ wiĩnga ĩmasĩmuĩ kuliina liako, nakumugilia kunsooko sika alĩ kwĩtiatile nindiishie.”
- 50ũYesu numuĩla; “Leka kumugilia, kuitĩ nasikumusiitile inie wĩlĩ paluandĩa luani.”
- 51Pĩna ntondo zaakue za kunankĩla kwigyulu naziishũgamĩla, uyo nutengemalia uusu waakue wende kwitungĩnkana niYelusalemũ;
- 52nuatuma atumua kuntongela yaakue, naalongola naingĩla mukĩsaalĩ kya Asamalia koonamuzĩpĩlĩlie pakugona.
- 53Ĩpa ĩakolakaa sika naamusũgamĩlia kunsooko alĩ watungĩnkanagiaa uusu waakue wende kũYelusalemũ.
- 54ĩAmanigua aakue uYakobo nuYohana, Pĩna naaona ĩzaasio naaũga; “Shekulu, usiile kulagĩliene umoto utime kwipũna kwigyulu uasonse kĩna uElia naalutendile?”
- 55Nuapĩlukĩla nuatakĩla nuũga, “Sika mumanile inie kĩna muazaa nĩnkolo kĩ.”
- 56Kuitĩ uMuana-muntu sika alĩ wijile kwioonona uumĩ wa antu ĩpa kukuagũna. Naalongola kukĩsaalĩ kiĩngĩ.
- 57Pĩna alĩ alonguĩle munzĩla muntu numuĩla, “Nĩkakukutiata pensi pĩna ukienda.”
- 58ũYesu numuĩla, “ĩAmulula atĩite ĩmalũlũ, ninoni za mukiania zitĩite uutimo, ĩpa uMuana-muntu mugila pakugonia ityũe liakue.”
- 59Numuĩla umuua, “Ntiata.” Nuũga, “Shekulu, undeke nende numuĩke tangua utata waane.”
- 60Numuĩla, “Aleke ĩakiu aaĩke ĩakiu aao, ĩpa ue lenda uutanantie uutemi wa kĩNzua.”
- 61uMuua numuĩla; “Shekulu, nĩkakukutiata, ĩpa undeke nende tangua kukualaga ĩaasio a munumba yaane.”

⁶²ũYesu numuñila; “uMuntu nukityapaa igyembe nukwilaaa kunūma sika wijĩpñile uutemi wa kĩNzua.”

Luka 10

¹Pĩna nazikĩla izi, ũShekulu nuañika nĩña makumi mupũngatĩ, nuatuma abĩli-abĩli amutongeele kwienda kukaa zensi nuluandĩ luensi kĩna alulomile kwienda umuene.

²Nuañila, “ĩMaogola mingĩ ĩpa ĩanamulĩmo akeei; iio gua mumulompe ũShekulu wa maogola waatuale ĩanamulĩmo mumaogola maakue.

³Longolĩ; laaĩ, namutumaa inie zĩ aana-nkolo pakatĩ ya iyĩngi.

⁴Mulekishola kambogoosi za mpiia sunga ĩmpĩnda sunga iilaatu, kangĩ muleke kĩsaaukia numuntu munzĩla.

⁵Nĩnumba yensi namukiingĩla muũge tangua; ‘matiliga mĩ muna numba ĩyĩ!’

⁶Naaukoolĩ muana wa matiliga, ĩmatiliga maaani mĩkakumũkyalĩla uyu; naa ukutilĩ, ĩmatiliga maani mĩkakumushookela inie.

⁷Mũkyale munumba ño gua ĩmwilĩa nukwikopa iyaa; kuitĩ umunamulĩmo wijĩpñile ĩkĩnamulĩmo kiakue; mulekishaama-saama kwipũna munumba ĩ nukwienda kunzĩa.

⁸Nĩkaa yensi namukiingĩla, naamusũgamĩlia, mulĩe india nazikiĩkua ntongela yaani,

⁹muakamie ĩaluĩle naakoolĩ; muaĩle; ‘uUtemi wa kĩNzua wasũgamĩllaa kumuani.’

¹⁰Nĩkaa yensi namukiingĩla, nĩndĩo kanga asiite kukumusũgamĩlia, mupũne muasio nĩpĩna mwakĩla munzĩla zaakue, ũgĩ;

¹¹‘Sunga ulukundĩ lwa kaa yaani nalwakamantĩllaa mumĩgulu yĩtu kwalukũnũnta mumiani; ĩpa mumane izi, ya kĩna uutemi wa kĩNzua wasũgamĩllaa.’

¹²Namuñila ya Kĩna ikitũla itontũ kuSodomũ kwigigimĩlia palutondo luasio kwikĩla kukaa ĩyo.

¹³“Ukĩa kumuako Kolazini, ukĩa kumuako Betisaida! Kuitĩ kanga ĩmakula naalĩ matendekile kumiani kanga ĩalĩ matendekile kuTilo nĩSidoni, alĩ ijilee apelille kalĩ, ĩkikyalansa kunu ĩkĩtũnga imbuela nukukĩsemuĩla ĩmaũ.

¹⁴Īpa ikitũla itontũ kuTilo nĩSidoni kwigigimĩlia muulamulua kwikĩla kumiani.

¹⁵Ninduue Kapelinaũmũ, ukinansuluane sunga kwigyulu? Ukitimigua sunga kuulungu!

¹⁶Nukumũigagiaa inie ukunzigagiaa uneene; nukumusiitaa inie ukunsiitaa uneene; nunduyo nukunsiitaa ĩne ukumusiitaa uyo naaluntumile.”

¹⁷ĩAasio naa makumi mupũngatĩ naashooka kuulumbi, naaũga; “Shekulu, sunga ĩmasĩmuĩ makukugombia ishie kuliina liako.”

¹⁸Nuañila; “Aza numuoonie ũShetani wigua kwipũna kwigyulu zĩ lupĩto.

- ¹⁹Laaĩ, namupeelaa usũũmi kwitilata injoka ningĩ, nukũtilata ingũlũ tũlũ za mulugu; sunga kutilĩ kakĩntu nakĩkakumualaalia inie.
- ²⁰ĩpa mulekilumba yaasio kĩna ĩmasĩĩmuĩ makumugombia, ĩpa lumbĩ kunsooko ĩmiina maani mandĩkue kwigyulu.”
- ²¹ĩTyũngo lĩĩlo-lĩĩloo nulumbĩlia mwa kĩMuau Muelu, nuũga; Nakusongelia Tata, Shekulu wigyulu nĩnsĩ, kuitĩ waapisĩle izi ĩanamasala nuusugũ, nuakũnukuĩla naatakata. Eeze Tata, kuitĩ iio alĩ umuloeeligue.
- ²²Tũlũ yensi napeegilue nuTata waane; kutilĩ numulĩngile uMuana isiititũla uTata, kangĩ wensi kutilĩ numulĩngile uTata isiititũla uMuana kangĩ wensi uMuana nusiile kukumukũnukulĩla.
- ²³Nuapĩlukĩla ĩamanigua aakue, nuĩ kĩtambuĩla nĩndĩo ing'ene dũũ, nuũga; “Maliukũ ĩmiiso namakuonaa namumaoonie inie.
- ²⁴Kuitĩ namuĩla ya kĩna anakĩdagu iingĩ nĩatemi alĩ asiiile kwiona namukumaonaa inie, sika naamaonaa; nukukumiigia namukumiigagiaa iinie; sika naamiigia.”
- ²⁵Laaa, umunakialo nuĩmĩka wamugeme, nuũga; “Mumania, ntende yaani nuusaale uupanga wa kalĩ nakalĩ?”
- ²⁶Numuĩla; “Yandĩkue yaani muUlagĩlio. Usomile mbii?”
- ²⁷Nushookeelia numuĩla; “Umuloogue ũShekulu Nzua waako kumoo waako tũlũ mukunkolo yaako tũlũ nukungũlũ zaako tũlũ nukumasala maako tũlũ, numunakaa waako kĩna ĩnkolo yaako.”
- ²⁸Numuĩla; “Washookeelia iiza; tenda iio nĩnduue ukitũla umupanga.”
- ²⁹Nunduyo nwĩsĩia kukĩona kĩna munakulukuuluu, numukolia ũYesu; “uMunakaa waane waani?”
- ³⁰ũYesu nuluamba ulukaani ulu nuũga, “Muntu umuĩ alupũnile kũYelusalemũ kwienda kũYeliko, nuguĩlua nĩaleegelania; naamujiula intiila naamukua nguma naenda naamuleka piipĩ kwikia.
- ³¹Kunsungia mupolia umuĩ alukĩlile ĩĩo nzĩla; pĩna numuona nuseenuka kĩmpeelo.
- ³²nuMulawi iio-iiioo, pĩna nupika paasio numuona, nuseenuka kĩmpeelo.
- ³³ĩpa Musamalia umuĩ mumusĩnzo waakue numuagaana paapo pĩna alĩ wĩĩlĩ; ĩpa numuona numukolelua kĩsuusu.
- ³⁴Numusũgamĩla numutũnga inguma zaakue, nuzipaka ĩmakũta numubinio; numunankĩlia mundoguĩ yaakue numutuala kunumba ya agenda, numukendegeela.
- ³⁵Palutondo lwa kabĩlĩ nupũnia shilinge zibĩlĩ numupeela umukola numba ya agenda nuũga, ‘Mukendegeele uyu; tũlũ kiensi nukipũnia nakĩkĩlĩkĩlĩle, pĩna nikishooka nĩkakukushookelia.’

³⁶Waonaa mbii ue, muña naatatu nuĩmbi naalĩ munakaa waakue unuasio naalĩ muguĩlue nĩaleegelania?”

³⁷Nuũga, “uUyo naalumukolĩlue ikĩsuusu.” ũYesu numuĩla, “Lenda utende iio-iioo.”

³⁸Pĩna naalongola nũingĩla mukĩsaalĩ kĩmuĩ, numusungu ĩliina liakue Malita numusũgamĩlia munumba yaakue.

³⁹Ninduyo alutĩite munũna nukuĩtaguaa Malia naalĩ wikyalansile pamĩgulu ya kĩYesu nũigia inkaani zaakue.

⁴⁰Ĩpa uMalita alĩ wĩkunkunĩlie kuwĩtumi wingĩ, numuendeela nuũga, “Shekulu, sika kĩntune kumuako kĩna umunũna waane wandeka itĩ nĩtume ĩmilĩmo ning'ene dũũ? Luulo gua, umuĩle wanzalĩlie.”

⁴¹Ĩpa ũYesu nushookeelia nuũga; “Malita Malita, wĩkunkunĩlie nukukĩagia kunsooko ya intu iingĩ,

⁴²ĩpa kĩdũũmue kĩntu kĩmuĩ dũũ. uMalia usaaguĩle ityũmpĩ naliiza nasikukileegeligua.”

Luka 11

¹Pĩna alĩ wĩlĩlĩ kĩluandĩ alĩ wilompa; pĩna nukondia, umuĩ muamanigua aakue numuĩla; “Shekulu, kumanie ishie kwilompa kĩna uYohana alĩ waamanilie ĩamanigua aakue.”

²Nuaĩla; Pĩna mwilompa ũgĩ, “Tata wĩtu nukoolĩ kwigyulu, ĩLiina liako lieligue, uUtemi waako uuze uUlooa waako utendue muna nsĩ kĩna ukutendeguaa kwigyulu.

³Ukupeele lutondo kulutondo india zĩĩtu.

⁴Ukulegelie ĩmilĩandu yĩtu kuitĩ ishie nindiishie kukumuleegelagaa ĩmilĩandu wensi nukutimulĩle; Uleke kukutuala muugemua.”

⁵Nuaĩla, “Waani kunsiani nutĩite umusuamuaa nukumuagaanaa muutiku wa kafĩ nukukumuĩla, ‘Musuamuaa waane, ndĩe mpaa ya mapũli matatu,

⁶kunsooko umusuamĩaane waazaa kumuane, upũnile musĩnzo, nineene numugila kakĩntu kya kutenga ntongela yaakue!’

⁷Ninduyo nwa munumba ukakumushookeelia, Lekinjagia; uluĩgĩ lwigyalĩlaguaa, ĩaana aane akoolĩ palumuĩ nineene muulĩlĩ. Sika nsũũmile kwuuuka nukupeele ue.

⁸Namuĩla ya kĩna kanga ĩsii wiuuka kunsooko ingĩ musuamuaa waakue, ukiuuka wamupeele muna muloelue kunsooko ya usiitikatala waakue wa kulompa.

⁹“Nineene namuĩla; Lompĩ gua, mukipeegua; dũũmĩ gua, mukiona; kinintĩ gua, mukakigyũlua.

¹⁰Kuuitĩ wensi nukulompaa ukuanũnkulaa, ninduyo nukudũũmaa ukuonaa, ninduyo nukuũgagaa ukigwĩlagua.

- 11**Kangĩ tata kĩ kunsiani, kanga umuana waakue walompe ugalĩ ukumpeela igyũe, katia walompe nsiĩ, palioma lya nsiĩ ukumupeela ãnzoka,
- 12**katia walompe igyĩĩ ukumupeela ãngĩĩ?
- 13**ĩpa malĩ uniinie namuabĩĩ mumanile kukuapeela ãana aani iipeegua naiiza, sika nangũlũne uTata nukolĩ kwigyulu ukakĩkakĩkia kukuapeela uMuau Muelu ão naakumulompaa!”
- 14**Ninduyo alĩ wiĩnga ãlĩsiĩmuĩ ãnakĩmũũmĩ. Naitũla pĩna ãsiĩmuĩ nalĩpũna, umunakĩmũũmĩ nutambula, iyũmbĩ nalĩkulĩlua.
- 15**ĩĩa naaũga; “Ukumaĩnga ãmasĩĩmuĩ kuusũũmi wa kĩBellizebuli mukulu wa masĩĩmuĩ.”
- 16**ĩĩa naamugema naidũũma ãkĩlĩngasĩilio kumuakue nakĩpũnilekwigyulu.
- 17**Ninduyo pĩna nulĩnga ãmasĩĩgo maaõ nuaĩla; uUtemi wensi kanga utemanuke uweene kuweene ukutũlaa shaamua, nĩnumba yukuguaa munumba nzĩa.
- 18**nũShetani nduyo kanga wĩtemanuke umuene, utemi waakue ukiĩĩmĩka mbii? Kuitĩ inie mwiũga ya kĩna ãne nukumaĩnga ãmasĩĩmuĩ kuusũũmi wakĩ Belizebuli.
- 19**ĩne gua, kanga ãnukumaĩnga ãmasĩĩmuĩ kuusũũmi wakĩ Belizebuli, aĩana aani akumaĩngaa kuusũũmi wa kuani. Kunsooko ão, ãasio ikitũla alamuli aani.
- 20**ĩpa malĩ ãnukumaĩnga ãmasĩĩmuĩ kuusũũmi wa luala lwa kĩNzua, paapo gua utemi wa kĩNzua wamuuzĩĩle.
- 21**Pĩna umunangũlũ nwĩtũngile nĩmata maakue nukwilindĩĩla ãnumba yaakue, iisheme yaakue yĩĩlĩ mumatiliga;
- 22**ĩpa umunangũlũ kwikĩla unuasio pĩna ukakumuagaana nukukumudula, ukumuleegelia ãmata maakue mensi naalumasaniile nukukumoolania ãmatepua.
- 23**Wensi nasika wĩĩlĩ palumuĩ nineene ukusapatĩlagiaa.
- 24**“ĩLĩsiĩmuĩ pĩna lyukumupũnaa umuntu lyukukĩlĩlaa paluandĩ nalugila kamaazĩ, lyukudũũmaa pa kusũũpĩlia, kanga ãlisiite kwiona lyukuũgaa; ‘Nikishooka kunumba yaane muumo muna alĩ mpũnile.’”
- 25**Pĩna liaza lyukumĩõnaa mpiagulue nukwijĩpĩĩligua.
- 26**Paapo ukulongola nusola nĩmĩĩa masĩĩmuĩ mupũngatĩ namabĩĩ kwikĩla ãlo ãliene, namingĩla nukukikyala muumo; numumalĩilio wa muntu nuasio kuuzaa ubĩĩ kwikĩlĩkĩĩla uwa muandio.”
- 27**Pĩna alĩ witambula izi, musungu mwiũmbĩ nwĩtunta kululi luakue numuĩĩla; “Ndiukũ ãndaa naalĩ yukulelile, nimbelele naaluzonkile.”
- 28**ĩpa uyo aluũgile; “Taazu Aliukũ naigyũũlie ulukaani lwa kĩNzua nukukulukendegeela.”

29Nĩmaũmbĩ pĩna namĩĩ kĩlundĩĩla nuandia kwiũga; Wĩleli uu ingĩ wĩleli naubĩĩ, widũũma ikĩĩngasĩĩlio ĩpa sika ukipeegua kakĩĩngasĩĩlio isiititũla ikĩĩngasĩĩlio kya kiYona.

30Kuitĩ kĩna ũYona naalĩ kĩĩngasĩĩlio kuAninawi iio-iioo ikitũla nuMuana-muntu kuwĩleli uu.

31uMutemi namukĩĩma nwa kutakama ukiĩĩmĩka palutondo lwa ulamuli palumuĩ nĩantu a wĩleli uu, ninduyo ukakualamula kĩna atimuĩle, kunsooko uyo alĩ wijile kwipũna ĩmpelo ya nsĩĩ koonu wiigie ĩmasala ma kĩSolomoni; nĩndĩĩpa ukoolĩ namukulu kwikĩla uSolomoni.

32ĩAntu a kuNinawi ikiĩĩmĩka palutondo lwa ulamuli palumuĩ nuwĩleli uu nĩndĩo ikakuulamula kĩna utimuĩle, kunsooko ĩo alĩ apelile kuutanantia wa kiYona; nĩndĩĩpa ukoolĩ namukulu kwikĩla ũYona.

33“Ukutilĩ nukusonsagiaa ĩntala wamĩĩke muulungũ katiu munsĩ ityooto; ĩpa ukumĩĩkaa pauĩko wa ntala koonu naiingĩla auone uweelu.

34ĩNtala ya muĩli ingĩ ĩliiso; ĩliiso liako kanga liĩ liiza umuĩli waako utĩite weelu; kanga liĩ lyema, umuĩli waako utĩite wiilu.

35Luulo gua laaa, uweelu nawĩli munsĩ yaako ulekitũla wiilu.

36Malĩ uweelu ĩwasapatĩle mumuĩli waako wensi, sunga ityũmpĩ liĩ gila kawiiilu, umuĩli waako wensi ukitũla nuweelu utilĩ kĩna ĩntala nyukukumĩĩkĩlaa kuweelu waakue.”

37Pĩna alikĩli witambula, Mupalisayo umuĩ numulompa waaze kumuakue walie india; nũingĩla nwikyalansa pandia.

38uMupalisayo pĩna numuona nukulĩlua kunsooko sika alukalĩle tangua pĩna india zikaalĩ.

39ũShekulu numuĩla; inie Apalisayo mukoogagiaa ikĩĩko niyungu kunzi, ĩpa munsĩ yaani mwijuile uleegelania nuubĩ.

40Inie anaulu, naalũijĩpilie iya kunzi, sika uuyone alũijĩpilie niya munsĩ gaa.

41Ĩpa pũniĩ ĩsadaka nya munsĩ; laaa, tũlũ yaazaa yeelu kumuani.

42“Ĩpa ukĩa kumuani Apalisayo, kuitĩ mukupũnagiaa ityũmpĩ likyumi lya ntole nĩmĩng'ang'ĩ ninani zensi. Paapo namulekile ikulukuuluu nuulooa wa kĩNzua; izi zimũjĩpĩle kukuzitenda nĩnazĩngĩ mulekigumanĩlia.

43Ukĩa kumuani Apalisayo, kuitĩ mualoe kukikyalansa kuntongela mumasũnagogi nukwiũgigua mumagulĩlo.

44Ukĩa kumuani kuitĩ mwĩpianile zĩ ibĩla nasika ikigyelaa, nĩantu akukĩlĩlaa mukiania yao ndĩo sika aimanile.”

- ⁴⁵Umuĩ wa anakialo nushookeelia numuĩla, “Mumania kwitambula itĩ wakumela nindiisie gaa.”
- ⁴⁶Nuũga, “Inie anakialo, ukĩa kumuani kuitĩ mukuatuĩkaa ĩantu ĩmĩligo nasika yukukenkagaaa, sunga uniinie akola sika mukuĩlũlaa? ĩmĩligo niasio sunga kuluala nalumuĩ.
- ⁴⁷Ukĩa kumuani kuitĩ mukuzengaa iibĩla ya anakĩdagu, nĩatata aani alĩ aaulagile.
- ⁴⁸Iio gua, mukuĩlĩle nukukuugombia uutendi wa atata aani, kuitĩ ĩo alĩ aaulagile, niniinie mukunzengela ĩmijukĩlo.
- ⁴⁹Kunsooko ĩ ĩmasala makĩNzua alĩ maũgile; ‘Nĩkakuatuma kunsiao anakĩidagu nĩatumua, nĩndĩo ĩkakuaulaga ĩĩa nukukuaĩnga,’
- ⁵⁰Koona uwĩleli uu usokigue ĩmĩgali ya anakĩdagu tũlũ naalĩ iitĩkile kwipũna pĩna umukũlĩla wa uunkũmbigyulu alĩ muĩkue;
- ⁵¹Kwipũna ĩmĩgali ya kĩAbeli sunga ĩmĩgali ya kĩZakalia naalĩ muulague pakatĩ ya upolelio nĩnumba ya kĩNzua. Eeze, namuĩla ya kĩna ĩkishokigua kuwĩleli uu.
- ⁵²Ukĩa kumuani inie anakialo, kuitĩ mwauleegilie umũgyuĩlo wa umani; inie namuakola sika namũingĩla, nĩasio naalĩ iingĩla namuagilia.”
- ⁵³Pĩna nupũna paasio, ĩlangi nĩApalisayo naandia kukumuzũga ibĩ nukukumukolekeelia inkaani ningĩ,
- ⁵⁴Kunu naakumukũsĩla kooona aluguĩle ulukaani kwipũna mumulomo waakue.

Luka 12

- ¹Paasio pĩna iyũmbĩ naalĩ lĩlundĩlĩle magana magana sunga naĩ kĩtilangĩla, nuandia kukuaiĩla ĩamanigua aakue tangua; “ĩsukukĩ nĩngaasio ya Apalisayo, ndĩo ingĩ unamampĩlu.”
- ²Kutilĩ kalukaani gua nalukũnikĩlue nasika lũjilikũnuku lua, sunga nalupisue nasika lũjililĩngua.
- ³Īpa zensi naalĩ muzitambuĩle mukiiti zĩkakigyũligua muweelu; nĩnamuzitambuĩle muakutuĩ a antu kumbele zijilitanantigua kwityembe.
- ⁴“Nineene namuĩla inie asuaĩaane, muleke kĩoopooka ĩaasio naakuulagaa umuĩlĩ pembele agila kausũumi wa kutenda namĩngĩ.
- ⁵Īpa nĩkakumusugula namukakumoopooka; moopooke uyo nutĩite usũumi wa kwiulaga, kangĩ utĩite usũumi wa kutaaga muGehena eeze namuĩla, moopookĩ unuasio!
- ⁶Mbii, ipinoni pitaano sika pyukugulagaaa kusenti zibĩlĩne? Sunga sika kakuĩagaaa kakamuĩ ntongela ya kĩNzua.

- 7⁷Īpa sunga ĩmatũmbĩ ma kumatũe maani maaligue tũlũ mensi. Mulekioopoka gua, mwĩaaza inie kwikĩla ipinoni pingĩ.”
- 8⁸Nineene namuĩla, “Wensi nukinkũmuula ntongela ya antu, uMuana-muntu nduyo ukakumukũmuula ntongela ya amalaĩka a kĩNzua;
- 9⁹nĩnduyo nukinkaana ntongela ya antu ukikaana ntongela ya amalaĩka a kĩNzua.
- 10¹⁰Nuwensi nukitambula ulukaani lwa kumusiita uMuana-muntu ukilekelua, ĩpa nukumutukĩla uMuau Muelu sikakaukilekelua.
- 11¹¹Pĩna ĩkakumutuala inie kuntongela ya masũnagogi nukuatemi nukuakulu, muleke kĩkunkunalia kwishĩga inkaani zaani namukakuashookeelia, katia kwitambula;
- 12¹²kuitĩ uMuau ũMuelu ukakumumania pityũngo lĩilo nazĩmũjĩpĩle kwitambula.”
- 13¹³Muntu umuĩ wiyũmbĩ numuĩla; “Mumania, muĩle umunũna waane wanomoele uusaali wĩitu.”
- 14¹⁴Numuĩla; “Muntu ue, waani alumbĩkile ĩne ntũle mulamuli katia moomolania pakatĩ yaani?”
- 15¹⁵Nuaĩla; “ĩsukukĩ, mwĩkendegeele nĩkĩaya, kuitĩ uupanga wa muntu ukutilĩ muwingĩ wa nsao zaakue nutĩite.”
- 16¹⁶Nuaĩla mpiani nuũga; “Mugunda wa muntu mugolĩ alĩ upĩkilie;”
- 17¹⁷nũishĩga munkolo yaakue nuũga; ntendeei, kunsooko numugila kalioma lya kuĩkĩla ĩkĩuto kya maogola maane.
- 18¹⁸Nuũga; “nikitenda itĩ; nikitaula uĩkĩlo waane, nzenge wĩngĩ naukulu; muumo mbĩkĩle uupemba waane, tũlũ niintu yaane.”
- 19¹⁹paapo nĩile; “Eenkolo yaane, utĩite intu naiiza iingĩ nwĩĩkĩlie ĩkĩuto kumiaka mingĩ; sũpia gua, ulĩe ukope, ulumbe.”
- 20²⁰Īpa uNzua numuĩla; “Umunaulu uue, uutiku wau nĩmĩsiile ĩnkolo yaako; niintu naalĩ wĩuutĩlie ikitũla ya kuani?
- 21²¹Iio wĩlĩ umuntu nwĩuutĩlie ĩkĩuto umuene, nusiita kĩgolĩpia kwa kĩNzua.”
- 22²²Nuaĩla ĩamanigua aakue; “Kunsooko ĩ namuĩla mulekikunkunalĩla uumĩ waani, mulĩe yaani; sunga ĩmiĩlĩ yaani, mujiale yaani.
- 23²³Kuitĩ uuumĩ ukĩlĩkĩlĩle india, numuĩlĩ ukĩlĩkĩlĩle uwĩtũngi.
- 24²⁴Zilaaĩ inkungulu ya kĩna sika zukupandĩlaa sunga kwiogola; ngila kishagĩ sunga pauĩkĩlo nawĩngĩ, nuNzua ukuzilĩsagaa. Inie mwĩaaza kwikĩlĩkĩla inoni!
- 25²⁵Wĩlĩ mpĩĩ mumiani nukĩkunkunalia wasũũme kwiongeelia uulĩpũ waakue sunga uwa mukono umuĩ.
- 26²⁶Īpa malĩ sika musũũmile sunga ĩkalukaani nakaniino, yaakĩ kukĩkunkunalia kunsooko ya maasio namĩngĩ?

²⁷Malaaĩ ĩmasungĩ kĩna makuliaa, sika makĩtumaa kamulĩmo sunga kwitũma intiila; nineene namuĩla ya kĩna uSolomoni muugolĩpi waakue tũlũ sika alĩ mujialue kaiiza kĩna ĩmuĩ lya maasio.

²⁸Īpa malĩĩ uNzua ĩkumajialaa ĩmasanzĩ ma muweekusĩ namakoolĩ nantende numudaau namataagua mũlyungu sika, nangũlũne ukakumujiala, inie namwa usuĩli nauniino?

²⁹“Inie mulekidũũma namukilĩa sunga kwikopa, sunga muleke kwikunguala,

³⁰kuitĩ ĩzaasio akudũũmaa ĩa ndugu tũlũ za muna unkũmbigyulu. Īpa uTata waani umanile ya kĩna musiile ĩzaasio.

³¹Īpa udũũmĩ uutemi waakue, nĩzaasio mukiongeeligua.

³²Mulekioopoka inie namwidyalē niino, kuitĩ uTata waani waloilue kukumupeela inie uutemi.

³³Guliĩ namutĩite, mupũnie ĩsadaka. ĩzĩpĩliĩ iidanda nasika yukukulupala, kũuto nasiika kyukukeepa mwigyulu pĩna sika yukusũgamĩlaguaa numuii, sunga ĩmpekũnĩ sika yukoononaa.

³⁴Kuitĩ kĩna ĩkũuto kiani kiĩli, inkolo zaani zikitũla zĩpaapo.”

³⁵“iYĩno yaani nayĩ itũngue, nintala zaani zĩ zaakĩile;

³⁶niniinie muĩ zĩ antu naamutũngĩile ũshekulu wao pĩna ukishooka kwipũna kuwĩnga, kooa pĩna ukiiza nukwiũgia, ĩkamuĩ amũgyuĩle.

³⁷Aliukũ ĩtumi aasio, pĩna ũShekulu wao ukiiza waagaane alaĩile. Tai namuĩla, ukakĩtũnga nukukuasũgamĩlia pandia, ukiiiza nukukuatumĩla.

³⁸Kanga waazee muutiku wa katĩ katia waaze mũgyĩngu nukukĩaagaana iio, Aliukũ ĩtumi aasio.

³⁹Īpa gua, ĩngĩ ulukaani ulu, ya kĩna umukola numba kanga ĩalumanile umũii ukiiza tyũngo kĩ alũjilikengeala, ĩnumba yaakue ĩlekitalulua.

⁴⁰Luulo gua niniinie ĩzĩpĩliĩ, kuitĩ ityũngo nasika mulĩsĩngile, paapo uMuana-Muntu wijile.”

⁴¹uPetelo numuĩla, “Shekulu, ĩmpiani ĩyĩ ukuĩliĩle undiishie dũũne, anga ĩantu tũlũ?”

⁴²ũShekulu nuũga, “Waani gua umulindĩli namusuĩli nĩnamusugũ, ũShekulu waakue ukakumuĩka munumba yaakue waapeele ĩantu india zaao pityũngo liao.”

⁴³Muliukũ umwĩtumi nuasio, ũshekulu waakue pĩna ukiiiza ukakumuagaana witenda yaasio.

⁴⁴Tai namuĩla, ukakumuĩka wĩ mukulu munsao zaakue zensi.

⁴⁵Īpa umwītumi nuasio kanga waūge munkolo yaakue, “ūShekulu waane watinagiaa kwiiiza; wandie kukuakua iītumi iīa naagoosia nīnaakīma, nukwilīa nukwikopa nukwigaala,

⁴⁶ūShekulu wa mwītumi nuasio ukiiiza palutondo nasikulusiigile nīnsaa nasika umiilingile, ukakumutiinakanula nukukumuikīlia ityūmpī liakue palumuī nīasio nasika asuīlīle.

⁴⁷“Numwītumi nuasio nuumanile uulooa wa kīShekulu waakue, sika nukizīpīlīa sunga kwitenda uulooa waakue, ukikuikigua.

⁴⁸Nunuasio nasikumanile, ninduyo utendile najjīpīle uukuua, ukikuugua iniino. Wensi namupeegue iingī, kumuakue ikidūūmua iingī, ninduyo naalī muīkīle iingī, kumuakue ikidūūmua iingī nangūlū.”

⁴⁹“Nijile kwiguma umooto muna nsī; kangī kutilī nanulusiile isiititūla waakīligue!

⁵⁰Īpa ntīte uubadiizo nawinjīpīle kwibadiiziligua, nineene numutuunīligue sunga ukondeeligue.

⁵¹Musiigilene ya kīna alī nijile kwileeta matiliga munansī. Namuīla sika iio, ĩpa uutemanuki.

⁵²Kuitī kwipūna ĩpaino, munumba ĩmuī ukaa akoolī antu ataano alemanile, atatu kuabīlī, abīlī kuatatu.

⁵³Ikilemana ūsheenumuana waakue, umuananūshee, unina numunanso waakue, umunanso nunina; umukuīlīmīla numukuī waakue, umukuī numukuīlīmīla.”

⁵⁴Nuaiīla nīaniyūmbī gaa; “Pīna mwaona ilyūnde kumpūmpūkīli kuluandī lwa kumueli, ĩkamuī namuūga, mbūla yapolokaa, naitūla iio.

⁵⁵“Pīna nzega yakuunkaa kwipūna kutakama namuūga, Ikitūla mpasu nkulu, naitūla iio.

⁵⁶Inie anamampīlu, mumanile kwilīnga uusu wa nsī nigyulu; yatūla mbii gua kīna sika muīzī kwilīnga ĩmatūngo aya?

⁵⁷Nīkī inie uniinie namuakola sika mukulamulaa ĩkulukuuluu.

⁵⁸Kuitī pīna mwītiatile numutakia waako kwienda kumutemi, muasio munzīla ĩkamatīkie kwikamantana ninduyo, waaze waleke kukukwesa sunga kuntongela ya mulamuli, numulamuli wakuīkīle mumīkono ya mukola kulīpania, numukola kulīpania wakugumīle mukītūngo.

⁵⁹Nakuīla, sika ukipūna umuasio kainiino sunga ukondie kwilīpa ĩkasenti ka mumalīlio.”

Luka 13

¹iTyūngo līlo alī akoolī antu naalī akumuīla impola za Agalīlaya ĩasio uPilatu naalusaalīnkīnie ĩmīgali yao palumuī nīmapolia maa.

- ²Nushookeelia nuaĩla, “Musĩgilene ya kĩna ĩAgalĩlaya aasio alĩ anamĩlandu nangũlũ kwikĩla ĩAgalĩlaya tũlũ naĩngĩ kunsooko naalĩ aagigue itĩ?”
- ³Namuĩla sika iio; ĩpa kanga musiiitipela, niniinie ensi mukimalua iio-iioo.
- ⁴Katia ĩaasio naikyumi namunaana naalĩ atũlatĩligue nĩnumba nandĩĩpũ uko kuSoloamu nĩaulaga, musĩgilene ya kĩna ĩaasio alĩ atimuli kwikĩla ĩantu tũlũ naĩngĩ naalĩ ikyalile mũYelusalemũ?
- ⁵Namuĩla sika iio; ĩpa kanga musiiitipela niniinie ensi mukimalua iio-iioo.”
- ⁶Nutambula ĩmpiani ĩyĩ, “Muntu umuĩ alutĩite mukuu nalĩ mupandĩlue mumugunda waakue nwa mĩzabiibu; nulongola wende wakale inkali muasio, nuulia.
- ⁷Numuĩla umukendegeeli wa mĩzabiibu, ‘Laaa, ĩmiaka ĩtatu ĩnukuuza nanidũũma inkali mumukuu uu ĩpa sika nanizona; uuteme. Nĩkĩ ukoonoonaa nĩnsĩ gaa.’
- ⁸Nushookeelia nummuĩla; ‘Shekulu, uuleke umuaka wau udũũ sunga nuugĩngĩle, nuwiitĩle nuutope,
- ⁹nĩnduo kanga upĩe inkali umuaka naũjile, iiza; kanga usiitipĩa, paapo gua uuteme.”
- ¹⁰Palutondo lwa wikyali alĩ wimania mũshũnagogi lĩmuĩ.
- ¹¹Laaa, alukoolĩ musungu naalutĩite ĩlĩsĩĩmuĩ lya uneketũ ĩmiaka kyumi namunaana, ninduyo alĩ wĩpetile, sika alusũũmile kwigoloka.
- ¹²ũYesu pĩna numuona, numuĩta numuĩla; “Maau, watũnguĩlaguaa muuneketũ waako.”
- ¹³Nuĩka ĩmĩkono yaakue mumuakue, ninduyo ĩkamuĩ nugoloka, numukulia uNzua.
- ¹⁴Ĩpa umukulu wishũnagogi nutaka kunsooko ũYesu alumukamilie umuntu palutondo lwa wikyali, nushookeelia nuaĩla ĩanamulundo; “Zikoolĩ intondo mutandatu nazijĩpĩle kukĩtuma ĩmĩlĩmo, iio gua nzuĩ mukamigue muntongo zaasio, ĩpa sika palutondo lwa wikyali.”
- ¹⁵Paapo ũShekulu numushookeelia nuũga; “Inie anamampĩlu wensi mumiani sikukumĩtũnguĩlaane ĩng'ombe yaakue katia ndoguĩ yaakue mumpongolo palutondo lwa wikyali, wende kumĩkopia?
- ¹⁶Numusungu uyu namuana wa kĩlbũlahimu, ũShetani nwamutũngile kumiaka kyumi namunaana, sika aza ijĩpĩlĩne watũnguĩlue muutũngua uu palutondo lwa wikyali?”
- ¹⁷Pĩna nutambula izi, naakolua inshoni tũlũ naalĩ ĩkĩkunguma ninduyo, numulundo wensi naulumba kunsooko ya nkaani zensi nankulu naalĩ ntendue ninduyo.
- ¹⁸Nuũga gua; “uUtemi wa kĩNzua wĩpianile niyaani? Nineene nuupianĩkĩlĩle niyaani.”
- ¹⁹Wĩpianile zĩ kapeke ka haladali (kapeke nakaniino zĩ mbeu ya ukusi) naalukasolile umuntu nukapandĩla mumugunda wakue; nakalia nakatũla kyota; ninoni za mukiania naziishũpĩlia muntambĩ zaakue.

- ²⁰Nulikitia nkua yakabĩli, “Nuupianie niyaani uutemi wa kĩNzua?”
- ²¹Wĩpianile niigaaĩ naalũisholile umusungu nũishaalĩnkania mumiuli naalĩ ijuile nungu zitatu sunga yensi nĩgaasigua.”
- ²²Nunduyo alĩ wikĩla mukaa numũishaalĩ nũmania mumusĩnzo wakue pĩna alulunzĩĩ kũYelusalemũ.
- ²³Muntu umuĩ numukolia; “Shekulu ĩantu naakugũnĩkaa akeeine?” Nuaĩla;
- ²⁴“Īkamatĩkiĩ kwiingĩla kumulango namupinĩ, Kuitĩ namuĩla ya kĩna iingĩ ikishiia kwiingĩla. Alemue.
- ²⁵Kwipũna paapo pĩna umukola numba ukiuuka nukukulũgyalĩla uluĩgĩ, niniinie mukiĩmĩka kunzi nukukinintia paluĩgi ĩmwiũga, ‘Shekulu, ukũgyuĩle,’ ninduyo ukishookeelia wamuĩle, ‘Sika numuĩzĩ kĩna mupũnile.’
- ²⁶Paapo mukiandia kwiũga, ‘Alĩ kukulĩaa nukwikopa ntongela yaako nunduue alukukumanagiaa muishaalĩ yĩtu.’
- ²⁷Ninduyo ukiũga, ‘Namuĩla, sika numuĩzĩ kĩna mupũnile. Legĩ kumuane inie tũlũ naalĩ mukutendaa namabĩĩ!’
- ²⁸Paasio kikitũla kĩlĩlo nukwikelia ĩmiino pĩna mukakumuona uIbũlahiimu nuIsaki nuYakobo nĩanakĩdagu ensi muutemi wa kĩNzua, niniinie uniinie ĩmwataagilue kunzi.
- ²⁹Nĩantu ikiiza kwipũna kukĩlĩma nukumueli nukusũkũma nukutakama, nĩndĩo ĩkakikyalansa pandia muutemi wa kĩNzua.
- ³⁰Laaa, akoolĩ naa mumalĩlĩo naikitũla a muandio; akoolĩ naamuandio naikitũla a mumalĩlĩo”
- ³¹iTyũngo lĩlĩlo ityũmpĩ lya Apalisayo naamuagaana naamuĩla; “Lega kwipũna ĩpa kunsooko uHelode usiile kukukuulaga.”
- ³²Nuaĩla, “Lendĩ mumuĩle unuasio nukiteenda musugu, ‘Laaa, nantende numudaa u nukumaĩnga ĩmasĩmuĩ nukukuakamia ĩaluĩle; palutondo lwa katatu nikiandia ulugendo luane.’
- ³³Īpa injĩpĩle kwiamba nzĩla yaane nantende numudaa u nzĩa, kuitĩ sika ishũũmĩkile umunakĩdagu waulague isiititũla mũYelusalemũ.
- ³⁴“Ee Yelusalemũ Yelusalemũ, nukuaulagaa ĩanakĩdagu nukukuatũla ĩmagũe naatumue kumuako; nkua zinga kuuza nsiile kukuailingĩla ĩaana aako kĩna yoi ĩnkuku nyukupiiligĩlaa ipiana piakue mumbaa zaakue, ĩpa sika namugomba.
- ³⁵Laaĩ, ĩnumba yaani yaazaa shaamua! Kuitĩ namuĩla, sika mukimona sunga pĩna mukiũga, wakũmazukigue nũjile muliina lya kĩShekulu.”

Luka 14

- ¹Palutondo lwa wikyali pīna nūingīla munumba ya muntu umuī nwa akulu a Apalisayo walīe india, alī amukūsīle.
- ²Laaa, ntongela yaakue alukoolī umuntu naalutīite uluīle wa saapula.
- ³ūYesu nushookeelia nuaīla īanakialo nīApalisayo; “Mūikone kwikamia palutondo lwa wikyali kanga zūi?”
- ⁴īAasio naatulia. Numūtyapa nu mukamia, numulekela walongole.
- ⁵Nuaīla; “Waani mumiani, kanga muana waakue katia ng'ombe yaakue īnguīlīle muluzī, wasiite kukumīpūnia īkamuī palutondo lwa wikyali.”
- ⁶Nīndīo sika naasūūma kwishookeelia kalukaani.
- ⁷Nuaīla mpiani īaasio naalī aanue pīna nuona kīna alī asaaguīle īmatengu īma kuntongela, nuūga,
- ⁸“Pīna umuanue numuntu kuwīnga, uleke kukikyalansa mwityengu lya kuntongela, ilekitūla katia īmuanue muntu namukulu kwikīla ue,
- ⁹nukiiiza unuasio naalumuanile inie ensi, nukukukuīla, ‘Leka īlioma kwa kīuyu. Paapo ukiandia kwikolua inshooni kukikyalansigua paluandī ulwa kunūma.’
- ¹⁰īPa pīna wanua, lenda wikyalanse paluandī ulwa kunūma koonā pīna waaza naazukuanile wakuīle, ‘Musuamīaane, nzuu kīna ntongela gua,’ paapo ukitūla nuukulu ntongela ya tūlū naikyalansile palumuī ninduue.
- ¹¹Kuitī wensi nukīkulagiaa ukiniinupagigua, ninduyo nukīniinupagia ukikuligua.”
- ¹²Numuīla nunuasio naalumuanile; “Pīna wilūga india īza pamunsī katia īza pampīndī, uleke kuaana īasuaīaako sunga īanūna aako, sunga īantu aako, sunga nīanakaa īaako naazengua; nīndīo alekiiiza kukukuana kangī uligie kwishookeligua.
- ¹³īPa pīna wilūga india, uane īatūka nīalema nīanakītele nīapokū,
- ¹⁴ninduue ukitūla muliukū kunsooko īaasio agila kya kukushookelia; kuitī ukishookeligua muwiiuki wa akola kulukuuluu.”
- ¹⁵Pīna nūgyūlia īzaasio, umuī wa aasio naalī ikyalansile pandia palumuī nduyo numuīla, “Muliukū unuasio nūjililīa uugalī muutemi wa kīNzua.”
- ¹⁶Numuīla; “Muntu umuī alulūgile india ningī, nuaana antu iingī,
- ¹⁷numutuma umwītumi waakue pityūngo lya ndia waaīle īaasio naalī aanue, Nzuī kuitī tūlū yensi yakondagiguua.”
- ¹⁸Naandia tūlū kwipūnia uwīloongo kūshīgo līmuī. Nwa muandio numuīla; “Aza ngulile mugunda, injīpīle nende nuulaae; nakulompa undekele.”
- ¹⁹Numuua nuūga; “Aza ngulile ng'ombe kyumi za mulimo, injīpīle nende niziigeme; nakulompa undekele.”
- ²⁰Numuua nuūga; “Aza ntoolile musungu nukunsooko īi sika nsūūmile kwiiza.”

²¹uMwītumi nushooka numuĩla ũShekulu waakue impola zaasio. Paapo umukola numba nutaka, numuĩla umwītumi waakue, “Pūnanga, lenda kunzĩla nukupijĩla pya kaa, ualeete ĩpa ĩatũka nĩalema nĩapokũ nĩanakĩtele.

²²uMwītumi nuũga; Shekulu, zaasio naazundagĩlĩlie zatendekaa, sunga kĩlĩ likoolĩ ĩlioma.

²³ũShekulu numuĩla umwītumu; Pūna kunzi wende kunzĩla nankulu nukumpongolo uakankanĩke ingĩle, koona ĩnumba yaane ijule.

²⁴Kuitĩ namuĩla ya kĩna muaasio naalĩ aanue kutilĩ kaumuĩ nukitoma india zaane.”

²⁵Pĩna maũmbĩ mingĩ alĩ mĩtiatile ninduyo, nupĩluka nuaĩla;

²⁶“Kanga wensi waaze kumuane ninduyo wasiite kumusuukĩlua ũshee nunina, sunga numusungu waakue nĩana aakue nĩanũna nĩagũlĩ aakue, eeze, sunga ĩnkolo yaakue umuene, sikusũũmile kwitũla mumanigua waane.

²⁷Ninduyo nasikukukenkaa umusalaba waakue nukwintiata, sikusũũmile kwitũla mumanigua waane.”

²⁸Kuitĩ waani mumiani nusiiile kwijenga ĩnumba nandĩpũ nasika wikyalansile tangua nukwialia kanga utĩite za kumĩkondelia?

²⁹Ilekitũla pĩna wakondia kwiĩka umukũlĩla walemue kwikondia, tũlũ naikiona ĩzaasio, ikiandia kukumupopota

³⁰ĩiũga, uMuntu uyu alĩ wandilie kwijenga, nulemua kukumĩkondia.

³¹Katia mutemi kĩ nwi longola kuulugu kukĩkua numutemi wĩngĩ, nasika wikyalansile tangua nukwiikomia ĩkialo kĩna uyo kanga waatume ĩlaasi magana kyumi manzogũ usũũmilene kutaagana nunuasio nupolokile nĩlaasi magana makumi mabilĩ manzogũ.

³²Kanga waone kĩna sikusũũmile, ukutumaa mutumua walompe ĩmatiliga, kumutemi muua pĩna kĩlĩ wĩkulĩ.

³³Itĩ yoi, wensi mumiani nasikukulekaa tũlũ nutĩite sikusũũmile kwitũla mumanigua waane.

³⁴“uMulenge ingĩ muuza; ĩpa umulenge kanga usuuke, uĩkĩlue yaani ukolele.

³⁵Sika wijĩpĩle kumugunda sunga pawiiito; ĩantu akuutaagaa kunzi. Nutĩite ĩakutuĩ a kuigĩlia, nũigie.”

Luka 15

¹Pĩna ĩasangulia-kooodi nĩanamĩlandu naiishũgamĩla amutegeele,

²ĩApalisayo nĩalangi naĩ kĩulũnga naaũga; “uMuntu uyu ukuasũgamĩlagiaa ĩanamĩlandu, kangĩ nulĩaa ensi nĩndĩo.”

³Paapo nuaĩla ĩmpiani ĩĩ, nuũga;

- ⁴“Waani mumiani nutiitee inkolo gyana, kanga walimilie imui wasiite kuzileka izasio namakumi kyenda nikyenda kumbuga, wende kumiduma nilimilie sunga wamione?”
- ⁵Ninduyo pina wamiona, numiikila kumaega maakue kuulumbi.
- ⁶Nipina ukipika kukaa, ukिताa iasuaia aakue nianakaa aakue waaile, ‘Lumbi palumu nineene, kuiti namiligagiaa inkolo yaane naazilimilie!’
- ⁷Namuila, iio-iioo ukaa ukooli ulumbi kwigyulu kunsooko ya munamilandu umui nupelile, kwikila kunsooko ya anakulukuuluu naa makumi kyenda nikyenda nasika asiiile kwipela.”
- ⁸Katia ukooli musungu ki nutiite shilinge kyumi, kanga wamililie imui nasikukusongagiaa intala nukwipiagula inumba nukwidumikia sunga wamione.
- ⁹Nipina wamiona ukिताa iasuaia aakue nianakaa aakue nukukuaia, “Lumbi palumu nineene kuiti namionaa kangii ishilinge yaane naaza nilimilie.”
- ¹⁰Namuila, “Iio-iioo ukaa ukooli ulumbi ntongela ya amalaika a kiNzua kunsooko ya munamilandu umui nupelile.”
- ¹¹Nuuga, “Alukooli muntu umui naalutite aana abili.
- ¹²namuniino numuila ushee, ‘Tata, mpeela ityumpi lya nsao nalikitula liane.’ Nwoomolania inshao zaakue.
- ¹³Pina nazikila ntondo sika ningi, umuana namuniino nuilingiila tulu, nutunga umusizo kwienda kunsii ya kuli, nusapatilia inshao zaakue kuuko kuwikyalii wa usambo.
- ¹⁴Pina nulia tulu, nzala nkulu ningiila munsii nasio; nduyo nuandia kwikolua inzala.
- ¹⁵Nuenda nutugua numukolakaa umui wa nsii nasio, nduyo numutuala kumugunda waakue wadime ingulu.
- ¹⁶Alutite nsula kukikyuta imuululilua naali zukuliaa ingulu, ipa kutili naalumupile kakintu.
- ¹⁷Pina nwiijuka mumoo waakue nuuga, iAnamulimo aanga a kitata waane nailia ikikyuta nukwishaagia, nineene ipa nikia nanzala.
- ¹⁸Nikilongola nende kwa kitata, nikakumuila, ‘Tata, natimuile kwigyulu nintongela yaako.
- ¹⁹sika nijipile kwiitua muana waako kangii; ntenda zi umui wa anamulimo aako.’
- ²⁰Nulongola nuenda kwa kishee. “Pina ali kilii wili kuli, ushee numuona numukolelua kisuusu, numanka numukumbasila munkingo, numusunikia.
- ²¹uMuana numuila ushee, ‘Tata, natimuile kwigyulu nintongela yaako; sika nijipile kwiitua muana waako kangii.’

- ²²Īpa ūshee nuaĩla ĩtumi aakue, ‘Mĩleetĩ kuukaaũ ĩntiila niasio nanziiza,’ mumujiale; mujialĩ nĩkĩanzala muluala luakue niilaatu mumĩgulu yaakue;
- ²³Mĩleetĩ nĩndaama niasio nangĩnu mumĩtemie; nindiishie kulĩe nukwilumba.
- ²⁴Kuitĩ umuana waane uyu alĩ wakiile ninduyo wiiukaa, alĩ walimĩlĩle ninduyo wigyelaa. Naandia kwilumbĩlia.
- ²⁵“Īpa umuana namukulu alĩ wĩlĩ kumugunda; pĩna nupoloka nukwishũgamĩla panumba, nũigia induli za mĩmbo nĩmĩsĩgo.
- ²⁶Numuĩta mwĩtumi umuĩ numukolia, Mpola izi, ĩndogolelio yaakue yaani?
- ²⁷Numuĩla, ‘uMunũna waako waazaa, nũshoo wamĩtemagiaa ĩndaama nangĩnu.’
- ²⁸Nutaka, nusiita kwiingĩla. Īpa ūshee nupũna kunzi, numupeepeelia.
- ²⁹Numushookeelia ūshee nuũga, ‘Laaa, ĩne nukukutumĩlaa miaka yĩnga ĩzĩ, sunga sika alĩ ntimulĩle kilyagĩlio liako ityũngo liensi, ĩpa sika numpeela kakaana-mbuli, nzĩpie ulumbi palumuĩ nĩasuaĩaane;
- ³⁰Īpa pĩna waazaa uyu umuana waako naalulĩle inshao zaako palumuĩ nĩagololia, wamutemelia uyo ĩndaama nangĩnu.’
- ³¹Numuĩla, ‘Muanuane, ukoolĩ palumuĩ nineene intondo tũlũ, kangĩ tũlũ nayaane ingĩ yaako.
- ³²Īpa kwijĩpia uulumbi nukwilumbĩlia aza ijĩpĩle kuitĩ uyu umunũna waako alĩ wakiile nduyo wiiukaa, alĩ walimĩlĩle nduyo wigyelaa.”

Luka 16

- ¹Kangĩ nuaĩla ĩamanigua aakue, “Alukoolĩ muntu umuĩ mugolĩ naalutĩite umulindĩla-nsao. Uyo nusokigua kumuakue ya kĩna wishapatĩlia inshao zaakue.
- ²Numuĩta numuĩla, Mpola kĩizi nanikigyũlia kumuako. Pũnia iyalo lya ulindĩli waako, kuitĩ sikusũũmile kwitũla mulindĩli kangĩ.
- ³uMulindĩli nuũga munkolo yaakue, ntendeii, kuitĩ ũShekulu waane wandeegeelia uulindĩli waane. Kwilĩma sika nsũũmile; kwigelelua niona nsoni.
- ⁴Nalĩngaa kĩna nikitenda koonaa pĩna nikileegigua muulindĩli waane, ĩantu ansũgamĩlie munumba zaao.
- ⁵Nuĩta ĩantu a Mpaa ĩa kĩShekulu waakue umuĩ-umuĩ; numuĩla nwa muandio, ‘Alulĩle mpaa kĩ kwa kiShelulu waane?’
- ⁶Nuũga, iNgele gyana za makũta. Numuĩla, ‘Sola uwandĩkua waako, wikyalanse kuukaaũ, andĩka makumi mataano.’
- ⁷Paapo numuĩla numuua, aue, ‘alulĩle mpaa kĩ?’ Nuũga, ‘Mĩligo gyana ya upemba.’ Numuĩla, ‘Sola uwandĩkua waako, andĩka makumi munaana.’

⁸ũShekulu nuasio numukũmazukia umulindĩili nasika munakulukuuluu kuusugũ waakue; kuitĩ ĩaana a unkũmbigyulu uu muwĩleli waao uweene asugũ kwikĩla ĩaana a weelu.”

⁹Nineene namuĩla, ĩpaĩli ĩkĩsuakĩia kunsao nasika za kulukuuluu koono pĩna zijiliula, amusũgamĩlie muwikyalo waao uwa kalĩ nakalĩ.

¹⁰“Namusuĩli mũintu nainiino ukutũlaa musuĩli sunga mũintu naikulu gaa; nasika munakulukuuluu mũintu nainiino ukutũlaa sika munakulukuuluu sunga mũintu naikulu gaa.

¹¹Kangĩ malĩ uniinie sika muasuĩli munsao nasika za kulukuuluu, waani ukakumusũla munsao za tai.

¹²Malĩ sika alĩ muasuĩli munsao za muntu wĩngĩ, waani ukakumupeela inshao nazaani uniinie.

¹³Kutilĩ umwĩtumi nusũũmile kukuatumĩla iShekulu naabĩli, kuitĩ katia ukakumusũkĩlua umuĩ nukukumulooa umuua, katia ukikamantana nuumuĩ nukukumumela umuua Sikaka musũũmile kukumutumĩla uNzua nĩmamona.”

¹⁴ĩApalisayo naalĩ alogua mpiia, pĩna naigyũlia ĩzaasio tũlũ, naamumela.

¹⁵Nuaĩla; “Inie niinie mukĩpeelaa ĩkulukuuluu ntongela ya antu, ĩpa uNzua ulĩngile inkolo zaani; kuitĩ nalukuligue pakatĩ ya antu lukutũla uĩpĩlua ntongela ya kĩNzua.

¹⁶“uUlagĩlio nĩAnakĩdagu alĩ ikoolĩ sunga kuntondo za kĩYohana; kwipũna ĩmatũngo maaŋo iMpola naNziiza ĩza utemi wa kĩNzua zukutanantagiguaa, numuntu wensi ukĩngĩlagiaa kungũlũ.

¹⁷ĩPa itontũ igyulu nĩnsĩ zilimansĩligue kwikĩla katonua kamuĩ ka Ulagĩlio kwioononeka.

¹⁸“Wensi nukumuleka umusungu waakue nukwitoola wĩngĩ wagololagiaa; ninduyo nukumutoola uyo namulekue numugoosia wagololagiaa.”

¹⁹“Alukoolĩ muntu umuĩ namugolĩ naalukĩtũnga intiila za kĩtemi naza ngele nkakũ nukulĩaa lutondo luensi kumamona.

²⁰Nĩpamulango waakue alukuĩkaaguaa mutũka umuĩ, ĩliina liakue Lazalo naalutĩite inkonko ningĩ.

²¹ninduyo alukuuzaa muauwe wikyute kumaminangulua namaguile pameeza ya mugolĩ; sunga imbua nazukumulampa inkonko zaakue.

²²Numutũka nukia, nusolua nĩamalaĩka kukĩkũa kya kĩĩbũlahimu. uMugolĩ nduyo nukia, nuĩkua.

²³ĩPa kuasio kuulungu nunansula ĩmiiso maakue kĩna alĩ wĩlĩ muluago, numuona ulbũlahimu kĩna kulĩ nuLazalo mukĩkũa kiakue.

²⁴Nwītunta nuūga, Ee tata Ibūlahimu, unkolelue kīnishungu, umutume uLazalo watoelie ĩnsonge ya luala luakue mumaazī walupolie ululīmī luane, kunsooko niaaga muna mooto uu.

²⁵“uIbūlahimu nuūga, Muana waane, juka ya kīna ue aluligilie maaza ĩmako muumī waako nuLazalo iio nuligia namabīī. Īpaino nduyo wipumbuligua kunu, ninduue ualaalīke.

²⁶Kangī sika kunsooko yoī dūū, ĩpa pakatī yītu ishie niniinie, lyañkilue lyīndī kyulu koonā ĩaasio naasiile kwipūna alongole kunsiani alemue, sunga ĩaaiso a kunsiani alemue kwipūūta aaze kunsītu.

²⁷Nuūga, Tata, nakulompa gua, umutume kunumba ya kītata wane,

²⁸kunsooko nñite anūna aane ataano, koonā waakuīle, alekipika ndīo paluandī ulu ulwa luago.

²⁹uIbūlahimu nuūga, ‘Atīite uMusa nīanakīdagu, naaiigie aao.’

³⁰Nuūga, ‘Zūi Tata Ibūlahimu, ĩpa kanga muntu wapūne muakiu waagaane ndīo ikipela.’

³¹Numuīla, ‘Na asiita kukīiigia uMusa nīanakīdagu, sika ikigomba kanga umuntu wiiuke nakī kwipūna muakiu.’”

Luka 17

¹Nuaīla ĩamanigua aakue; “iInkūmpa ikīiiza kutilī kawīnegelo, ĩpa ukīa kumuakue umuntu nuasio najile kunsooko yaakue!

²Wijīpīle nangūlū unuasio līluala lya kushiela lītūngīligue munkingo yaakue, wagumīlue munanza, kwikīla wamutimulie umuī wa aniino ĩa.

³Īkendezee! Kanga umunūna waako watimule, umusugule; na wapela umulekele.

⁴Kanga wakutimulīle nkua mupūngatī, kulutondo lumuī nukwishooka kumuako nkua mupūngatī, na waūga, Napelaa; umuleke.”

⁵ĪAtumua naamuīla ūShekulu, “Kongeele uusuīli!”

⁶ūShekulu nuūga; “Kanga ĩazaa mutīite uusuīli kīna kapeke ka haladali aza mwijile kuuīla umukuu uu, Kuuluka upaandīlue munanza, nīnduo aza wijile kumugombia.

⁷“Waani gua kunsiani nūfīte umwītumi wa kulīma katia wa kudīma nukakumuīla pīna ukishooka kwipūna kumugunda, Nzuu, kyalansa pandia?

⁸Sika ukakumuīlane, Nzīpīlīlia india, ndīe; ĩtūnge untumīle; sunga nkondie kwīlīa nukwikopa, paapo nduue ukilīa nukwikopa

⁹Ukumusongeliane umwītumi kunsooko wītumaa kīna alī mulagīligue.

¹⁰Iio niniinie, pīna mukikondia tūlū namualagīligue, ūgī Kuītumi nasika kwijīpīle; kwītumile udūū nayukūjīpīle kwītume.”

- ¹¹Pīna alī wīlī munzīla kwienda kūYelusalemū, alukīlīle pakatī ya Samalia nīGalīlaya.
- ¹²Pīna nūingīla mukīsaalī kīmuī, naitaagana niantu kyumi anamatana naīmīka kulī
- ¹³naītunta induli naaūga; “EeeYesu Shekulu, kukolelue kīnishungu!”
- ¹⁴Pīna nuaona nuaīla; “Lendī, mwīlagīle kuapolia.” Pīna alī alonguīle naeela.
- ¹⁵Umuī waao pīna nuona yakīna wakamagiaa, nushooka kunu nukumukulia uNzua kululi lukulu,
- ¹⁶nugua uūndaala pamīgulu yaakue numusongelia, ninduyo alī Musamalia.
- ¹⁷ūYesu nushookeelia nuūga, “Sika aza eeliguene tūlū ensi kyumi; ĩasio naikyenda ĩlī mpī?”
- ¹⁸Sika igyelelane naīngī ashooke amupeele uNzua ukulu isiititūla umugenda wayu dūū?”
- ¹⁹Numuīla, “Uuka, longola, uusuīli waako wakukamagiaa.”
- ²⁰Pīna nukoligua nī Apalisayo uutemi wa kīNzua wijile nalī, nushookeelia nuaīla; uUtemi wa kīNzua sika wijile kuupelelua;
- ²¹sunga sika ikiūga, Laaa, ukoolī kunu, katia ukoolī uko; kuitī laaa, uutemi wa kīNzua ukoolī mumuani.
- ²²Nuaīla ĩamanigua; intondo zikīiiza pīna mukiawa kwiona lumuī muntondo za Muana-muntu, sika mukakuluona.
- ²³Kangī ĩkakumuīla, Laaī uuko! Laaī kunu! Mulekilega, sunga muleke kuatiata,
- ²⁴kuitī kīna ulupīto nalukumīlīkaa kwipūna luandī ulu nsīlīlī igyulu sunga kuluandī ulu nsīlīlī igyulu, iio ukitūla uMuana-muntu palutondo luakue.
- ²⁵Īpa tangua yumūjīpīle waligie nzago ningī nukwishitua nuwīleli uu.
- ²⁶Kīna alī itūlile pantondo za kīNoe, iio ikitūla pantondoza Muana-muntu.
- ²⁷Alī akulīaa nukwikopa; alī akutoola nukwitolua sunga palutondo uNoe pīna nūingīla mwipyango, ukapīli nauuza nuamala tūlū.
- ²⁸Iio, kīna alī itūlile pantondo za kīLoti alī akulīaa nukwikopa, alī akugulaa nukwigulia, alī akupandīlaa nukwijenga,
- ²⁹īpa palutondo uLoti pīna nulega muSodomū naupoloka mooto nīkībiliti kwipūna kwigyulu zī mbūla nuamala ensi.
- ³⁰Iio ikitūla palutondo pīna ukikūnukulua uMuana-muntu.
- ³¹Palutondo luasio, nuīlī kukiania ityembe niisheme yaakue yīlī munumba, waleekitima waishole; iio nuīlī mumugunda waleke kuishookela ya kunūma.
- ³²Mūjukī umusungu wa kīLoti.

³³Wensi nukudũũmaa kukuugũna uumĩ waakue ukakuulimĩlia, wensi nukakuulimĩlia ukakuupangatia.

³⁴Namuĩla utiku waasio antu abĩli ijile ĩagonile ulĩli umuĩ, umuĩ ukitualua umuua walekue.

³⁵Asungu abĩli ijile ishia palumuĩ; umuĩ ukitualua umuua walekue.

³⁶Antu abĩli ijile akoolĩ mumugunda; umuĩ ukitualua umuua walekue.

³⁷Naashookeelia naũga; “Mpĩ Shekulu.” Nuaĩla; “Pĩna ukoolĩ umuimba, paapo nindĩ zĩkakĩlundĩla.”

Luka 18

¹Nuaĩla mpiani ya kĩna ijĩpĩle kukumulompa uNzua intondo tũlũ, sunga aleke kũtia ĩnsula.

²Nuũga, “alukoolĩ mulamuli mukaa ĩmuĩ, sika alumoopokile uNzua sunga sika alumukeelĩle kamuntu.

³Numukaa niasio alukoolĩ musungu mukiĩlua nukumuagaana nkua kunkua nuũga, ndigĩlia ĩkulukuuluu kumulugu waane.

⁴Īpa nduyo kuntondo ningĩ alusiitile; pembele nuũga munkolo yaakue, malĩ sika numoopokile uNzua nakĩ sunga kukumukeela kamuntu,

⁵Īpa kunsooko umukiĩlua uyu winjagia, nĩkakumuligĩlia ĩkulukuuluu yaakue, waleke kwinkatalia kwinjagia matũngo mensi.”

⁶ũShekulu nuũga; “Tegeelĩ kĩna witambula umulamuli nasika munakulukuuluu;

⁷nuNzua, sika ukakualigĩliane ĩkulukuuluu ĩasaagulua aakue naakumulĩlaa munsĩ nuutiku? Ukakuatinĩliane mumpola zaao?

⁸Namuĩla ukakualigĩlia ĩkulukuuluu kuukaaũ. Īpa gua, pĩna ukiiza uMuana-muntu, ukakuonane uusuĩli muna nsĩ?”

⁹Kangĩ nuaĩla ĩmpiani ĩ ĩantu naakĩsanagiaa ya kĩna akola kulukuuluu naakuamela naĩngĩ,

¹⁰“Antu abĩli alĩ anankĩlee kuNumba ya kĩNzua ende kwilompa, umuĩ Mupalisayo umuua musangulia-koodi.

¹¹uMupalisayo nuĩmĩka nũlompa itĩ pamuakue umuene, Ee Nzua, nakusongelia kunsooko ĩne sika kĩna ĩatu naingĩ, alegelania, nasika anakulukuuluu, agololia sunga sika kĩna uyu umusangulia-koodi

¹²Īne nukulaalĩlaa nkua zibĩli kwijũma; nukupũnagiaa ityũmpĩ likyumi muuligia waane tũlũ.

- 13 Īpa umusangulia-koodi nuĩmĩka kulĩ, sunga sika nugimia kwinsula ĩmiiso maakue kwigyulu, ĩpa nwikuanga ĩkĩkũa kiakue nuũga, EeNzua, unkolelue kĩnishungu ĩne numukola mĩlandu.
- 14 Namuĩla, uyu nũika kwienda kukaa yaakue mukola kulukuuluu kwikĩla uyo; kuitĩ wensi nukĩkulagiaa ukiniinupigua, ninduyo nukĩniinupagiaa ukikuligua.”
- 15 Naamutualĩla sunga ipiana wapishumbule; ĩpa ĩamanigua pĩna naaona naagilia.
- 16 Īpa ũYesu nuĩta aaze kumuakue nuũga; “Aleki ĩang'inia aaze kumuane, muleke kuagilia, kuitĩ naĩkĩna ĩa, uutemi wa kĩNzua ingĩ wao.
- 17 Tai namuĩla, unuasio nasikukuwaanũkulaa uutemi wa kĩNzua zĩ mung'inia sikukuwingĩla kainiino.”
- 18 Kangĩ muntu umuĩ namukulu numukolia nuũga; “Mumania numuuzi, ntende yaani nuusaale uupanga wa kalĩ nakalĩ?”
- 19 ũYesu numuĩla; “Nĩkĩ winjĩta nĩmuuzi. Kutilĩ namuuzi isiitĩtũla uNzua wing'ene.
- 20 Umamanile ĩmalagĩlio; Uleekigololia, Ulekiulaga, Ulekiia, Ulekikuĩla uulongo, Kulia utata waako numauu waako?”
- 21 Nuũga; “Aya tũlũ namakendegĩle kwipũna uulĩisia waane.”
- 22 ũYesu pĩna nwigyũlia ĩzaasio numuĩla; “Kĩlĩ umukeepeelue lukaani lumuĩ. Gulia tũlũ yensi nutĩite, uoomolanie ĩatũka, ninduue ukitũla utĩite nĩkũto kwigyulu; nzuu, untiate.”
- 23 Īpa pĩna nwigyũlia itĩ, nuona usungu kunsooko alĩ mugolĩ dũũ.
- 24 ũYesu pĩna numulaaa, nuũga; ikakũ kuaasio ĩakola nsao kwiingĩla muutemi wa kĩNzua.
- 25 Kuitĩ itontũ ĩngamĩa kwishelela munsungĩli ya lusinge kwikĩla umugolĩ kwiingĩla muutemi wa kĩNzua.
- 26 Nĩndĩo pĩna naigyũlia naaũga; Waani gua nusũmile kwigũnĩka?
- 27 Nuũga, “Nasika masũmĩkile kuantu masũmĩkile kwa kĩNzua.”
- 28 uPetelo nuũga, “Laaa, kafĩ, ishie kwalekile inumba zĩtũ nukukukutiata ue.”
- 29 Nuaĩla; “Tai namuĩla, Kutilĩ nulekile numba katia musungu, katia anũna, katia aleli, katia aana kunsooko ya utemi wa kĩNzua
- 30 nasikukipeegua nangũlũ nkua ningĩ munityũngo ĩli, numuunkũmbigyulu naũjile uupanga wa kalĩ nakalĩ.”
- 31 Nuasola ĩaasio naikyumi naabĩli nuaĩla; “Laaĩ, kwinkĩla kulunziĩ kũYelusalemũ, ninkaani tũlũ zikikondeeligua naalĩ muandĩkĩligue uMuana-muntu nĩanakĩdagu.
- 32 Ukiĩkĩlua mumĩkono ya ndugu nazĩngĩ watendelue ĩmapana, watendelue uugaali nukwitiĩlua ĩmatĩ.

- ³³Nĩndĩo ĩkakumukua ĩmĩkoa nukukumuulaga, nĩpalutondo lwa katatu ukiiiuka.
- ³⁴Īpa sika naalĩnga ĩzaasio nĩnainiino nulukaani luasio alĩ lupisigue kumiao, sunga sika naalekanula nalutambulue.”
- ³⁵Pĩna nusũgamĩla kũYeliko, alukoolĩ mupokũ alĩ wikyalansile panzĩla nũlomba ĩsadaka.
- ³⁶Pĩna nũigia iyũmbĩ likĩlile, nukolia; “Yaani katĩ?”
- ³⁷Naamuĩla; “ũYesu Munazaleti ukĩlile.”
- ³⁸Nukulia ĩkĩlanga nuũga; “Yesu, Muana wa kĩDaudi, unkolelue kĩnishungu!”
- ³⁹ĪAasio naalĩ atongĩle naamukalamukĩla watuulie ĩpa uyo nwikakia nuũga; “Ee Muana wa kĩDaudi, unkolelue kĩnishungu!”
- ⁴⁰ũYesu nuĩma, nulagĩlia waleetue kumuakue. Pĩna numusũgamĩla, numukolia;
- ⁴¹Ussiile nukutendele yaani? Nuũga; Shekulu, nsiile mone.
- ⁴²ũYesu numuĩla; Upeegue kwiona; uusuĩli waako wakukamagiaa.
- ⁴³ĩkamuĩ nuona, numutiata kunu nukumukulia uNzua. Nĩantu tũlũ pĩna naaona itĩ naamukũmazukia uNzua.

Luka 19

- ¹Nduyo nũingĩla mũYeliko, alukĩlĩle pakatĩ yaakue
- ²Laaa alukolĩ muntu, ĩliina liakue Zakayo, mukulu umuĩ wa asangulia-koodi, nduyo alĩ mugolĩ.
- ³Uyu alĩ widũũma wamuone ũYesu kĩna itĩ waani; sika nusũũma kunsooko ya wingĩ wa antu, kuitĩ alĩ mukuũpĩ
- ⁴Numanka kutongela, nunankĩla mumukuu wamuone, kuitĩ ukiiiiza kwikĩlĩla munzĩla ĩno.
- ⁵Nũ Yesu pĩna nupika paasio, nulaaa kukiania, numuĩla; “Zakayo, iikanga, kuitĩ nantende injĩpĩle kukikyala munumba yaako.”
- ⁶Nũikanga numusũgamĩlia kuulumbi.
- ⁷ĪAntu Pĩna naaona, naĩlũnga tũlũ, naaũga; “wingĩlaa munumba ya munamĩlandu, wikyale muumo.”
- ⁸uZakayo nuĩmĩka numuĩla ũShekulu; “Shekulu, inshao zaane nukuatĩla pakatĩ ĩatũka; kanga alĩ numuleegĩlie muntu kĩntu kuunele nukumushookelia nkua zinĩ.”
- ⁹ũYesu numuĩla; “Nantende uugũnua wapikaa muna numba ĩĩ kuitĩ uyu ninduuyu muana wa kĩlbũlahimu.
- ¹⁰Kuitĩ uMuana-muntu alĩ wijile kwidũũma nukwigũna naalĩ kĩlimĩlĩle.”

- 11**Pīna naigyūlia ĩzaasio, nongeelia kwitambula ĩmpiani, kunsooko alĩ wĩlĩ piipĩ niYelusalemũ nĩndĩo alĩ asĩgile nĩmbũge uutemi wa kĩNzua ukakigyela kuukaaũ.
- 12**Luulo gua nuũga, “Muntu umuĩ wa kĩtemi nutũnga musĩnzo kwienda kunsĩ ya kulĩ koono waligie uutemi nukwishooka.
- 13**Nuĩta antu kyumi muĩtumi aakue, nuapeela shilinge gyana lya nzogũ, nuaĩla, muĩnzĩle ninjia sunga pĩna nijiliiiza.
- 14**Ĩpa ĩakolakaa aakue alĩ amusuukĩlue, naatuma anampala amutiate nukwiũga, Sika kwaloe uyu wakuteme.”
- 15**“Pĩna nukondia kwiligia uutemi waakue, nushooka, nulagĩlia ĩtue ĩaasio ĩtumi aakue naalĩ waapĩle ishilinge, wamane kĩna alĩ aligilie nsaĩlo kĩ muwĩnzi waa.
- 16**Nuuza nwa muandio nuũga, ‘Shekulu, ityũmpĩ liako lyaleetaa nsaĩlo ya matũmpĩ kyumi nĩmĩia.’
- 17**Numuĩla, ‘Iiza, mwĩtumi numuuzaa; kunsooko alumusuĩli kulukaani naluniino uziteme kaa kyumi.’
- 18**Nuuza nwa kabĩli nuũga, ‘Shekulu, ityũmpĩ liako lyaleetaa nsaĩlo ya matũmpĩ mataano nĩmĩia.’
- 19**Numuĩla ninduyo, ‘Ue uziteme kaa zitaano.’”
- 20**“Nuuza numuua, nuũga, ‘Shekulu, ĩli lyolĩ tyũmpĩ liako naalĩ ntũngile mukĩdeeo.
- 21**Kunsooko alĩ nakoopookaa kuitĩ ue umuntu mukakũ; ukuleegagiaa nĩnasika uĩkile, ukuogolaa nĩnasika upandĩle.’
- 22**Numuĩla, ‘Nĩkakukulamula kumulomo waako umwĩtumi umubĩ ue. Alumanile kĩna ĩne nĩmuntu mukakũ, nukuleegagiaa nĩnasika mbĩkile nukwiogola nasika mpandĩle.
- 23**Ĩpa gua, nĩkĩ sika aluĩkile ishilinge zaane kuĩo naakupũnagiaa ĩnsaĩlo yaakue koono aza nĩize nsole ishilingr zaane nĩ nsaĩlo yaakue.’
- 24**Nuaĩla naalĩ ĩmĩkile paasio, ‘Muleegeliĩ nityũmpĩ liasio, mupeelĩ unuasio nutĩite ĩmatũmpĩ kyumi.’
- 25**Naamuĩla, ‘Shekulu, utĩite matũmpĩ kyumi.’
- 26**‘Namuĩla,’ wensi nutĩite ukipeegua; namugila gua, ukileegeligua sunga kĩkio nutĩite.
- 27**Kangĩ ĩaasio ĩanaulugu aane nasika aloe nĩateme, aleetĩ kunu, muaulage sue ntongela yaane.”
- 28**Pĩna nukondia kwitambula izi, nulongola kuntongela, nunankĩla ulunziĩ kũYelusalemũ.

- ²⁹Pīna nusūgamīla kuBetipage nīBetania pankonko nyukuītaguaa Mīzeituni, nutuma abīlī muamanigua aakue
- ³⁰nuūga; “Lendī sunga kukīsaalī namutungīnkīine, nīpīna mukiingīla mukakumuona muana-ndoguī mutūngue nasika waladaamīla kamuntu. Mutūngulī, muleetī ĩpa.
- ³¹Nuensi kanga wamukolie, Nīkī mukumutūngula, mumuīle Shekulu umusiile.”
- ³²Nīaasio naalī atumue naalongola naaona kīna alī waaīlīle.
- ³³Nīpīna alī akumutūngula umuana ndoguī ĩakola naaaīla, “Nīkī mukumutūngula umuana ndoguī.”
- ³⁴Naaūga; “Shekulu umusiile.”
- ³⁵Naamutuala kwa kīYesu, naazaala intiila zaao mukiani ya muana-ndoguī,
- ³⁶Nīpīna alulonguīle, naazaala intiila zaao munzīla
- ³⁷Pīna nusūgamīla pantinintīko ya nkonko ya mīzeituni, iyūmbī tūlū ĩlya amanigua na andia kwilumba nukukumukūmazukia uNzua kunduli nkulu kunsooko ya utendi tūlū wa ngūlū naalī auonaa,
- ³⁸naaūga; “wakūmazukigue uMutemi nūjile muliina lya kīShekulu! Matiliga kwigyulu nuukulu kukiania!”
- ³⁹iTyūmpī lya Apalisayo naalī akoolī mwiyyūmbī naamuīla; “Mumania, agilie ĩamanigua aako.”
- ⁴⁰Nuashookeelia nuūga; “Namuīla inie kanga atuulie ĩa, ĩmagūe aza mijilikuuta.”
- ⁴¹Pīna nusūgamīla piipī, numīona ĩkaa, numīlīla
- ⁴²nuūga; “Taazu azuzilimana sunga uuue palutondo luako ulu, najjīpīle ĩmatiliga! ĩpains mapisue pamiiso maako.
- ⁴³Kuitī intondo zijiliiiza kumuako pīna ĩanaulugu aako ĩkakukuzengela ĩnkīlī yukupilimīlie, ĩkakukupilimikīlīa nukukukutuunīlīa nandī zensi;
- ⁴⁴ĩkakukuguusia pansī, ue nīaana aako muasio, asiite kukulekela kigyūe mukiania igyūe kunsooko sika alulīngile ityūngo lya kukuagaana kumuako.”
- ⁴⁵Nūingīla muNumba ya kīNzua, nuandia kukuaīnga ĩaasio naalī igulia,
- ⁴⁶Nuaīla; “Yandīkue, ĩNumba yane ikitūla numba ya wītekeli. Inie gua, mwamītendaa ĩtūle lyūlū lya aleegelania.”
- ⁴⁷Nduyo alī wimania lutondo luensi munumba ya kīnzua. ĩApolia naakulu nīlangi nīakulu a antu alī idūūma nzīla ya kumuulaga,
- ⁴⁸sika naaona ulwa kutenda kuitī ĩantu alī akukamantanaa ninduyo nukukumūigia.

Luka 20

- ¹Lutondo lumuĩ pĩna alĩ wimania ãantu munumba ya kĩNzua nukwitambula impola nanziiza, ãapolia naakulu nĩalangĩ palumuĩ nĩanampala naamuagaana.
- ²naamuĩla; “Kuĩle, ukutendaa inkaani izi kuusũumi kĩ? Kangĩ waani nalukupĩle uusũumi uu?”
- ³Nushookeelia, nuaĩla; “Nineene nĩkakumukolia inie lukaaani lumuĩ, mbuĩlĩ,
- ⁴Ubadĩizo wa kĩYohana alĩ upũnile kwigyulune kanga kuantu?”
- ⁵Naĩkolia eene kueene, naaũga, “Kanga kuũge upũnile kwigyulu, ukiũga, ‘Nĩkĩ gua sika namumusũla?’
- ⁶Kanga kuũge upũnile kuantu, ãAntu tũlũ ãkakukukua ãmagũe kunsooko agombile kĩna uYohana alĩ munakĩdagu.
- ⁷Naashookeelia kĩna sika aoonie kĩna upũnile.”
- ⁸ũYesu nuaĩla, “Sunga uneene sika nukumuĩla inie kuusũumi kĩ nukutendaa inkaani izi.”
- ⁹Nuandia kukuaĩla ãantu ãmpiani ãĩ, “Muntu umuĩ alupandĩle mugunda waa mĩzabiibu, nualindĩlia ãalindĩli, nulongola kikyala kunsĩ yĩngĩ kũtyũngo lyĩpũ.
- ¹⁰Pĩna nazikonda intondo, nutuma mwĩtumi kuanamulĩmo aasio amupeele ityũmpĩ lya nkali za mĩzabiibu; ãalindĩli naamukua naamuĩnga, nushooka mĩkono mĩtilĩ.
- ¹¹Nutuma mwĩtumi wĩngĩ; naamukua ninduyo gaa, naamukolia inshoni, naamuĩnga nushooka mĩkono mĩtilĩ.
- ¹²Numutuma nunwa katatu. Uyo nduyo naamukua inguma, naamutaaga kunzi.
- ¹³Paapo umukola mugunda wa mĩzabiibu nuũga, ‘Ntendeei? Nĩkakumutuma umuana waane muloogua; nĩmbũge ãkakumukulia uyo.’
- ¹⁴ĩpa ãalindĩli pĩna naamuona, naĩtambuĩla eene kueene naaũga, ‘Wayuyu musaali. Kuĩni kumuulage koonu uusali utũle wĩtu.’
- ¹⁵Naamutaaga kunzi ya mugunda wa mĩzabiibu, naamuulaga. “Umukola mugunda wa mĩzabiibu gua, ukakuatendela yaani?”
- ¹⁶Ukiiiza nukukuamala ãalindĩli aasio, numugunda wa mĩzabiibu ukakuapeela naĩngĩ?” Pĩna naigyũlia izi naaũga, “Leka yaasio.”
- ¹⁷Nuatuupĩla nuũga, “ĩNdogolelio yaakue yaani gua, ulukaani ulunaluandĩkue, ‘ĩGyũe naalĩ alĩsiitille ãazengi Lĩlo lĩtũlile gyũe kyulu lya kuluũno.’
- ¹⁸Wensi nukuguaa mwigyũe ãlĩ ukiminanguka; nuwensi nalĩkakumuguĩla lĩkakumusĩkia.”
- ¹⁹ĩAlangi nĩapolia naakulu naadũma amuguĩle ityũngo lĩlo, ãpa naoopooka ãantu kuitĩ alĩ alĩngile ya kĩna alutambuĩle ãmpiani ãĩ mumpola zaao.

- ²⁰Naamukūsīla naatuma apeleeli naītendile zī aantu aa kulukuuluu amuguīlie munkani zaakue, koonā amuīkīle mungūlū nuusūūmi wa mutemi.
- ²¹Naamukolia naaūga; “Mumania, kumanile ya kīna witambula nukwimania ītai sunga sika ukulaaa uusu wa muntu, īpa ukumanagiaa īnzila ya kīNzua kutai.
- ²²Iizane kukumupeela uKaisali īkoodi kanga zūi?”
- ²³Īpa uyo nulīnga uupembeelia waao, nuaīla;
- ²⁴“Ndagīlī īshilinge. ītīte ityūe nuwandīkua wa kuani munu.” Naamushookeelia, “Lya kīKaisali.”
- ²⁵Nuaīla; “Luulo gua, naya kīKaisali mupeelī uKaisali; naya kīNzua mupeelī uNzua.”
- ²⁶Nīndīo sika naasūūma kukumuguīlia munkaanī zaakue ntongela ya antu; naakulīlua kuushookeelia waakue, naatuulia.
- ²⁷iTyūmpī lya Asadukayo naamuagaana, īaasio naakuūgaa ya kīna kutilī kawiiuki, naamukolia
- ²⁸naaūga, “Mumania, uMusa alukuandīkīle ya kīna umuntu na wakiīlua numunūna waakue nutīte umusungu nuasio wamulelelie umunūna īaana.
- ²⁹Alīakoolī antu īkīnūna mupūngatī. Nwa muandio nutoola musungu, nukia mugila kamuana;
- ³⁰Nunwa kabīlī numusola umusungu nuasio, nukia mugila kamuana;
- ³¹sunga nwa katatu numusola; iio-iioo sunga tūlū uumupūngati waao naakia agila kaaana
- ³²īMpelo ya īa tūlū nukia numusungu gaa.
- ³³Iio gua, muwiiuki ūjilitūla musungu wa kuani, kunsooko alī amusolile tūlū umupūngatī watūle musungu waao.”
- ³⁴ūYesu nuaīla, “īAana a muna unkūmbigyulu uu akutoolaa nukwitoolua;
- ³⁵īpa īaasio najilialīligua kukuuligia unkūmbigyulu uu nukwiiukigua kwipūna muakui, sika akutoolaa katia kwitoolua.
- ³⁶Kuitī sika asūūmile kwikia kangī, kunsooko akutūlaa ilika līmuī nīamalaīka, ndīo awa aana a kīNzua kūyaasio naaana a wiiuki.
- ³⁷Īpa ya kīna īakiu akūiukiguaa, sunga uMusa alulagīlīle mumpola za kītūnkū paasio pīna alumutīle ūShekulu kīna ingī Nzua wa kīBūlahimu, Nzua wa kīIsaki, Nzua wa kīYakobo.
- ³⁸Nduyo sika Nzua wa akiu īpa wa apanga, kuitī tūlū apanga mumuakue.”
- ³⁹iTyūmpī lya alangi naashookeelia naaūga, “Mumania, utambuīle iiza.”

- ⁴⁰Kuitĩ sika naagagũlia kukumukolia kalukaani kangĩ.
- ⁴¹Nuaĩla gua, “Akuũgaa mbii ĩantu ya kĩna uKilisito ingĩ muana wa kĩDaudi?”
- ⁴²Kuitĩ uDaudi umuene uũgile mukĩtabũ kya Malumbĩlio, ‘ũShekulu alumuĩlĩle ũShekulu waane, kyalansa pamukono waane nwa kĩgoosia.
- ⁴³Sunga pĩna nĩkakuĩka ĩanaulugu aako Kwitũla tyengu lya kuĩkĩla ĩmĩgulu yaako.’
- ⁴⁴uDaudi wamutea kĩna Shekulu; utũlile mbii muana waakue?”
- ⁴⁵Nĩ antu tũlũ pĩna alĩ amutegelĩle, nuaĩla ĩamanigua aakue,
- ⁴⁶“Īsukukĩ nĩalangi naaloe kwiumba-umba ĩajjalile intiila nandĩpũ nukwiũgigua mumagulĩlo nukukikyalansa kuntongela mumasũnagogi numumatengu ma kuntongela pandia.
- ⁴⁷Akulĩaa inumba za akiĩlua, nukuunamampĩlu akulompaa ilĩpũ. ĩAasio ijililigia ulamulua naulũto.”

Luka 21

- ¹Nunansula ĩmiiso maakue nuaona ĩagolĩ iĩkĩla ishadaka zaa muuĩkĩlo wa sadaka.
- ²Numuona mukiĩlua umuĩ mutũka nuĩkĩla pishenti pibĩli muasio.
- ³Nuũga, “Tai-taai namuĩla, umukiĩlua nuasio namutũka azuĩkĩle iingĩ kwikĩlĩkĩla tũlũ ensi;
- ⁴Kuitĩ ĩa tũlũ aza iĩkĩla kwipũna munsao zaa nazikĩlikĩlĩle, ĩpa uyu muutũka waakue azuĩkile tũlũ nuzitĩte za kĩlĩsia.”
- ⁵Nityũmpĩ lya antu pĩna alĩ akĩtambuĩla impola za Numba ya kĩnzua, kĩna alĩ nzogeeligue kumagũe namaaza niipeelo ya antu, nuũga;
- ⁶“Mumpola za aya namwilaaa, intondo zijiliiiza pĩna sika likishaaga kigyũe mukiania igyũe nasika likigũmulua.”
- ⁷Naamukolia naaũga; “Mumania, impola izi zikitũla nalĩ, kangĩ kĩlĩngasĩlio kĩ pĩna aya mĩpiipĩ kukigyelela?”
- ⁸Nuũga, “Laaĩ, aleke kumulimĩlia, kuitĩ iingĩ ikiiza kuliina liane Iuga, ‘ĩne neene;’ kangĩ; ‘ĩTyũngo lyasũgamĩla!’ Muleke kuatiata ĩasio.
- ⁹Īnie pĩna mukakigyũlia impola za ulugu nĩmalanga, mulekioopookigua, kuitĩ ĩzaasio zĩkakigyelela umuandio kutilĩ kawĩnegelo; ĩpa ĩmpelo sikaa ĩkakigyelela kuukaaũ.”
- ¹⁰Paapo nuaĩla, “ĩNdugu ikiuuka ĩkue nĩndugu, nuutemi wĩkue nuutemi;
- ¹¹ikitũla mĩmanga mĩkulu nĩnzala, nĩmauluĩle uko nĩnduuko, nimpola za koopokia, niilĩngasĩlio ikulu kwipũna kwigyulu.

¹²Īpa pīna aya tūlū mikaalī kukigyela ikakumuguīla inie nukukumuagia; ikakumutuala kumasūnagogi nukūitūngo, kangī mukitualua kuntongela ya atemi niijūmbe kunsooko ya liina liane.

¹³Nindaaya mīkakigyela mutūle akuīli.

¹⁴Īpa gua, mukamie inkolo zaani, mulekipinda-pinda tangua kīna mukishookeelia,

¹⁵Kunsooko ĩne nīkakumupeela ĩmīlomo nīmasala, ĩalugu aani nasika ikishūūma kukumadula nukukumupīnga-pīnga.

¹⁶Niniinie mukishakigua sunga nīaleli nīanūna nīantua nīasuaīaani, nīndīo ikakumuulaga namwīingī mumiani.

¹⁷Niniinie mukishuukīlua nīantu tūlū kunsooko ya liina liane.

¹⁸Īpa ityūmbī kalīmuī sika likilimansīligua mumatūe maani.

¹⁹Niniinie kuugigimīlia waani mukiligia inkolo zaani.

²⁰“Īpa pīna mukakumīona ĩkaa iYelusalemū ipilimīligua nīmaūmbī ma ĩlaasi, paapo mumane ya kīna uoononeki waakue wasūgamīlaa.

²¹Paapo naīlī muUyahūdi atalamīle kunkonko, nīnaīlī mukaa apūne kunzi, nīnaīlī mumīgunda alekiingīla muasio.

²²Kuitī intondo zaasio ingī za ukaasīki, koonā matimīligue tūlū naalī mandīkue.

²³Ukīa kumuao naatīte ĩmaimbi nīnaakonkagiaa pantondo zaasio! Kuitī lukitūla luago lukulu muna nsī nuutaki kuantu a luuli ulu.

²⁴Ikigua kuuugī wiyūmba, nīndīo ikiguīlua utepua nukwisholua pakatī ya ndugu tūlū, niYelusalemū ikitilangīlua nindugu nazīngī sunga pīna matūngo ma ndugu nazīngī mikikondeeligua.

²⁵“Kangī ukaa ikoolī ilīngasīlio mumpasu, mumueli, munsonda, numuna nsī luago lwa ndugu muutunduali kunsooko ya musūngūsīko wa nanza nīmaīngo.

²⁶ĪAntu ikia umukanka kuooa nukwilaaīla impola nazijile muna unkūmbigyulu, kunsooko ingūlū zigyulu zikishūngūsīka.

²⁷Paasio paapo ikakumuona uMuana-muntu ĩwijile mwilyūnde palumuī ningūlū nuukulu wingī.

²⁸Īpa impola izi pīna zikiandia kukigyela, langamīlī kwigyulu nukwinansula ĩmatūe maani, kunsooko uukomolua waani wasūgamīlaa.”

²⁹Nuaīla mpiani, “Ulaaī umukuu nīmakota mensi.

³⁰Pīna makondaa kwishonga ĩmalūka, mukuonaa nukwilīnga inie uniinie ya kīna ĩsongola yanūnkaa

³¹Iio niniinie pīna mwaona impola izi zandia kukigyela, mulīnge ya kīna uutemi wa kīnzua wasūgamīlaa.

- ³²Tai namuñla, uwĩleli uu sika ukiula sunga aya tũlũ makondeeleke.
- ³³iGyulu nĩnsĩ zikikĩla, ĩpa inkaani zaane sika zikikĩla kainiino.
- ³⁴“Īsukukĩ gua, inkolo zaani zilekilemeeligua nuulakũ nulugaalo nuukunkunali wa uumĩ uu, sunga ulutondo luasio lumuagaane kumpũmpũkĩli zĩ mutego nukuguĩlanagiaa.
- ³⁵Kuitĩ iio yĩkakuagaana ĩantu tũlũ naikyalile muusiu wa nsĩ tũlũ.
- ³⁶Kyalĩ nuukenge gua matũngo mensi nukwilompa, koono muligie ngũlũ kwimanka kwipũnĩla muaya tũlũ namĩkakigyela, nukwiĩmĩka ntoongela ya Muana-muntu.”
- ³⁷Nulutondo luensi alukumanagiaa munumba ya kĩNzua, ĩpa muutiku alukulongolaa kwigona munkonko nyukuĩtaguaa Mĩzeituni.
- ³⁸Nĩantu tũlũ alĩ akulaĩlaa kĩlĩ daau naenda naamuagaana munumba ya kĩNzua amũigie.

Luka 22

- ¹Nalũsũgamĩla ulutondo lukulu lwa ugalĩ naugila igaaĩ nalukuĩtaguaa Pasaka.
- ²ĩApolia naakulu nĩalangi alĩ idũũma ĩnzĩla ya kumuulaga kunsooko alĩ aoopookaa ĩantu.
- ³ũShetani numũingĩla ũYuda nukuĩtanguaa Isikaliote naalĩ umuĩ wa aasio naikyumi naabĩlĩ.
- ⁴Nulongola nuenda naĩtambuĩla nĩapolia naakulu nĩatongeeli a ĩlaasi gyana ukakumusakĩlia kunzĩla kĩ.
- ⁵Naalumba, naĩgombia amupeele mpiia.
- ⁶Nugomba, nudũũma ĩlioma lya kumusakia kumiao pĩna kutilĩ kamulundo.
- ⁷Nalupika ulutondo lwa ugalĩ naugila igaaĩ, pĩna alĩ ijĩpĩle kwipolelia ĩnkolo ya Pasaka.
- ⁸ũYesu nuatuma uPetelo nuYohana nuũga; Lendĩ mukuzĩpĩlilie ĩPasaka kumĩle.
- ⁹Naamuĩla; “Usiile kumĩzĩpĩlilie mpĩ.”
- ¹⁰Nuaĩla; “Laaĩ, pĩna mukiingĩla mukaa, mukitaagana numugoosia nukenkile ntunda ya maaĩ; mumutiate, mũingĩle munumba nukiingĩla uyo.
- ¹¹Mumuĩle umukola numba, uMumania ukukuĩla, liĩli mpĩ ityamdo lya agenda. Muasio muumo nĩkakumĩlĩla ĩPasaka palumuĩ nĩamanigua aane.
- ¹²Ninduyo ukakumulagĩla ityando kyulu liĩli kukiani ityembe, lyakondile kwijĩpĩligua; muzĩpĩlie muumo.”
- ¹³Naalongola naaona kĩna iio naalĩ waaĩlĩle, naamĩzĩpĩlia ĩPasaka.

- 14iTyūngo pīna nalīpika, nwikyalansa pandia umuene nīatumua palumuī ninduyo.
- 15Nuaīila, “Ntīite nsula nkankanaa kwilīa īPasaka īī palumuī niniinie pīna nikīlīi kalaagigua,
- 16kuitī namuīila yakīna sika nijile kumīlīa kangī sunga pīna ikitimīlīgua muutemi wa kīNzua.”
- 17Nusola īkīiko, nusongelia nuūga, “Solī īkī mwīalīle niinie kuniinie,
- 18Kuitī namuīila ya kīna kwipūna ityūngo lyolī sika nikikopa uupīi wa mīkali ya mīzabiibu sunga uutemi wa kīNzua ūjilīiiza.”
- 19Nusola uugalī, nusongelia, nuuega nuapeela, nuūga, “Uu wau muīlī waane namupūnīgue kunsooko yaani; tendī yoi mwinjūke īne.
- 20Iio nīkīiko, pīna naakondia kwilīa, nuūga; īKīiko īkī ingī lyango nīpia kumugali waane nūitīkile kunsooko yaani.
- 21Īpa laaī, umukono wa kīuyo nwinshakia ukoolī palumuī nineene mumeeza.
- 22Kuitī uMuana-muntu walongolaa kīna alī musīīgīlue īpa ukīa kumuakue umuntu nuasio nukumusakia.
- 23Naandia kukīkolia eene kueene, waani pakatī yaao nukitenda ulukaani ulu?”
- 24Nazigyela nkungumi pakatī yaao kīna waani mumiao wasīīgagūaa kīna mukulu
- 25Nuaīila; “īatemi a ndugu nazīngī akuademelaa, nīakulu aao akuītagūaa Akola-ukende.
- 26Īpa kumiani sika iio, īpa namukulu kumiani nuī zī muniino, numutongeli nuī zī mwītumi.
- 27Kuitī waani namukulu; uyo nwikyalansile pandiane, katia unuasio nukītuma, Sika uuyone nwikyalansile pandia? Īpa īne nkoolī pakatī yaani zī mwītumi.
- 28Inie niinie naalī mwikyalile palumuī nineene mumagemua maane.
- 29Nineene namuīkīlīa uutemi kīna iio u Tata waane aalumbīkīlīe īne,
- 30koona mulīe nukwikopa pameeza yaane muutemi waane nukukikyalansa mumatengu ma kītemi paasio pīna mukakuzilamula induuli kyumi nazibīlī za Īsilaeli.”
- 31Nuūga; “Simoni Simoni, laaa, ūShetani umusiile inie wamupeete zī upemba.
- 32Īpa nukulompelīle ue, uusuīlī waako ulekiula; ninduue pīna ukipīluka, uzikamie inkolo za anūna aako.”
- 33Numuīila; “Shekulu, īne nkoolī palumuī ninduue kwienda mukītūngo sunga munkia.”
- 34Nuūga; “Nakuīila Petelo, umumbī sika ukikunkula nantende īī sunga ukinkaana nkua zitatu ya kīna sikunzīzī.”

- ³⁵Nuakolia; “Aĩpa, pĩna alĩ numutumile ĩmuagila kambogoosi ya mpiia sunga ĩmpĩnda ya mpamba sunga ilaatu alĩ muakeepeelue kĩntune?” Naaũga; “Zũi,” sunga nakĩmuĩ.
- ³⁶“Nuaĩĩla, ĩpaino, umukola mbogoosi ya mpiia nwamĩsole, nĩmpĩnda ya mpamba iio, nĩnduyo na mugila iyũmba nwagulie ĩntiila yaakue walĩgule.
- ³⁷Kuitĩ namuĩĩla, ‘Ulo naalĩ luandĩkue ijĩpĩĩle lutimĩĩligue mumuane kutilĩ kawĩnegelo,’ ya kĩna, alĩ mualĩĩligue palumuĩ nĩatimuli. Kuitĩ naluandĩkue mumpola zaane lwatimĩĩlagiguaa.”
- ³⁸Naaũga, “Shekulu laaa, ĩpa makoolĩ maũmba mabĩlĩ.” Nuaĩĩla, “Yakondaa.”
- ³⁹Nupũna nulongola kunkonko ya Mĩzeituni kĩna alĩ kuuzaa wijiĩli waakue, nĩamanigua aakue ndĩo naĩtiata nĩnduyo.
- ⁴⁰Pĩna nupika kuasio nuaĩĩla, “Lompĩ mulekiingĩla muugemua.”
- ⁴¹Nwĩkamatula iniino zĩ ukulĩ wa kuguma igyũe, nutũngama nulompa
- ⁴²nuũga; “Ee Tata, malĩ ĩulooa waako, ndeegelia ĩkĩĩko ĩkĩ; ĩpa sika uulooa waane ĩpa uwaako utendeke.”
- ⁴³Paapo malaĩka kwipũna kwigyulu numũgyeleela numupeela ngũlũ.
- ⁴⁴Nĩnduyo pĩna alĩ wĩĩli muluago, nwĩkakia kwilompa, iyĩla liakue nalĩtũla zĩ ntununtu za mĩgali nishononteka pansĩ.
- ⁴⁵Pĩna nulega muulompi, nuaagaana ĩamanigua agonaa ĩndoolo kuusungu.
- ⁴⁶Nuaĩĩla, “Nĩkĩ mwagonaa indoolo? Uukĩ mulompe mulekiingĩla muugemua.”
- ⁴⁷Pĩna alĩ kĩlĩ witambula, laaa, iyũmbĩ lya antu naaaza, nunuasio nukuĩtaguaa Yuda, umuĩ wa aasio naikyumi naabĩlĩ, waatongelĩĩle. Numusũgamĩĩla ũYesu wamusune.
- ⁴⁸ũYesu numuĩĩla; “Yuda, wamusakiane uMuana-muntu kukumusuna?”
- ⁴⁹Nĩaasio naalĩ ĩpiipĩ nduyo, Pĩna naaona namĩkakigyela, naaũga; “Shekulu, kuatemene kwiyũmba.”
- ⁵⁰Umuĩ waa numukua umusese wa mupolia namukulu numudumula ukutuĩ wa kĩgoosia.
- ⁵¹ũYesu nushookeelia nuũga; “Leka yaasio! Numuapaatia ukutuĩ, numukamia.”
- ⁵²ũYesu nuaĩĩla ĩapolia naakulu nĩatongeeli a ĩlaasi a Numba ya kĩNzua nĩanampala naalĩ amuagaanile; “Mbii, kamupũnile nĩmaũmba nĩmasukulĩ zĩ kukumuguĩla umulegalania?”
- ⁵³Lutondo kulutondo pĩna alĩ nĩpalumuĩ niniinie munumba ya kĩNzua, sika alĩ mwalantualĩĩla kamikono, ĩpa ĩlĩ Tyũngo liani nuusũmi wa kiiti.”
- ⁵⁴Paapo naamuguĩla, naamusola naamulongolia kunumba ya mupolia namukulu. nuPetelo alutiatĩlĩle kulĩ.

- ⁵⁵Nĩpĩna naakoleelia umooto mumpongolo naikyalansa palumuĩ, nuPetelo nwikalansa pakatĩ yaao.
- ⁵⁶Paapo katũgua-kakĩĩma kamuĩ nakamuona wikyalansile paweelu, nakamukĩnduĩla namiiso, nakaũga; “Ninduuyu aza ĩpalumuĩ ninduyo.”
- ⁵⁷Nukaana nuũga; “Maau ue, sika numuĩzĩ.”
- ⁵⁸Katũngo kaniino pĩna nakakĩla, muntu numuua numuaona, nuũga; “Ninduue aza wĩumuĩ waao.” uPetelo nuũga; “Muntu ue, sika neene.”
- ⁵⁹Pĩna naikĩla zĩ nsaa ĩmuĩ, muntu wĩngĩ nwikakia kwitambula; “Tai, uyu aza ĩpalumuĩ ninduyo, kuitĩ ninduyo Mugalĩlaya.”
- ⁶⁰uPetelo nuũga; “Muntu ue, sika manile nwitambula.” ĩkamuĩ pĩna alĩ kĩlĩ witambula, umumbĩ nukunkula.
- ⁶¹ũShekulu nupĩluka, numulaaĩkia uPetelo. uPetelo nulũjuka ulukaani lwa kĩShekulu naalumuĩlĩle; “Nantende yoĩ pĩna umunbĩ ukaa wikĩlĩ kalakunkula ukinkaana nkua zitatu.”
- ⁶²Nupũna kunzi nulĩlĩkia kuusungu.
- ⁶³Nĩantu naalĩ amuguĩlile ũYesu naamupopota, naamukua.
- ⁶⁴Kangĩ naamutuunga kumiiso, paapo naamukolia naaũga; “Pũnia unakĩdagu. Waani nukukuile?”
- ⁶⁵Naamupũnĩlia inkaani nazĩngĩ ningĩ ĩza kumutukĩla.
- ⁶⁶Pĩna naweela, nailundĩla ĩanampala a antu nĩapolia naakulu nĩalangi, naamutuala kũlindĩ liao, naaũga;
- ⁶⁷“Malĩ ue uue Kilisito, ukuĩle.” Nuaĩla; “Kanga numuĩleenoo, sika muginshuĩla kaniino.
- ⁶⁸Kangĩ kanga numukolie, sika mwinshookeelia.
- ⁶⁹Īpa kwipũna ĩpaino uMuana-muntu ukitũla wikyalansile pamukoono wa kĩgoosia wa ngũlũ ya kĩNzua.”
- ⁷⁰Naaũga tũlũ; “Īpa gua, ue uue wĩMuana wa kĩNzuane?” Nualĩla; Niinie mwaũgaa kĩna ĩne neene.
- ⁷¹Naaũga; “Aĩpa kusiiile ukuĩli kĩ kangĩ. Kunsooko ishie undiishie kwigyũlagiaa inkaani za mulomo waakue.”

Luka 23

- ¹uMulundo tũlũ nawĩĩmĩka, naamutuala kwa kĩPilatu

- ²Naandia kukumusokia naaũga; “Kwamuonile uyu wipuutia ĩndugu yĩtu nukukuagilia ĩantu aleke kumupeela uKaisali ĩkoodi, nuũga ya kĩna uyo muene Kilisito mutemi.”
- ³uPilatu numukolia nuũga; “Ue uene umutemi wa Ayahũdi.” Nushookeelia numuĩla, Kĩna “Ue uũgile.”
- ⁴uPilatu nuaĩla ĩapolia naakulu nĩmaũmbĩ, “Nasiitiiona kautimu kumuntu uyu.”
- ⁵Nĩndĩo naazoma naaũga; “Ukuasuagĩlagiaa ĩantu, wimania muUyahũdi pensi kwipũna kũGalilaya sunga kwanu.”
- ⁶uPilatu pĩna nwigyũlia izi, nukolia kĩna umuntu uyu muGalĩlayane?
- ⁷Pĩna nuligia impola ya kĩna uyu alĩ wa utemi wa kĩHelode, numutuala kwa kĩHelode, nduyo umuene alĩ wĩlĩ mũYelusalemũ intondo zaasio.
- ⁸uHelode pĩna numuona ũYesu, nulumbĩkia, kunsooko alĩ kuuza widũũma wamuone kwipũna ntondo ningĩ kuitĩ alĩ wigyũlilie impola zaakue; nusii waone ĩkĩlingasĩlio nakĩtendue nduyo.
- ⁹Numukolia nkaani ningĩ; uyo sika numushookeelia kalukaani.
- ¹⁰ĩApolia naakulu nĩlangi naĩmĩka paasio, naamusokia kungũlũ dũũ.
- ¹¹uHelode numumelekia palumuĩ nĩlaasi aakue, nukukumupopota nukukumujjala intiila za kĩtemi; paapo numushookia kwa kĩPilatu
- ¹²uLutondo luulo uHelode nuPilatu naakamantana naĩ kĩsuakĩia; kuitĩ pamuandio alĩ ĩlugu eene kueene.
- ¹³NuPilatu nuailingĩla ĩapolia naakulu nĩakulu nĩantu
- ¹⁴nuaĩla, “uMuntu uyu mumuleetile kumuane yakĩna alĩ wipuutia ĩantu; nineene laaa, nalamulaa impola zaakue ntongela yaani, ĩpa sika moonie kumuakue umuntu uyu kautimu wensi mumpola izi naaza mukumusokia,
- ¹⁵sunga uHelode, kuitĩ wamushookagiaa kuna nsĩtu. Laaa, lukutilĩ kalukaani nutendile nalumũjĩpĩle kwikia.
- ¹⁶Luulo gua, nĩkakumukua, paapo nĩkakumutũnguĩla.”
- ¹⁷Kunsooko alĩ yumũjĩpĩle kukuatũngulĩlia umuĩ palutondo nalukulu.
- ¹⁸Naazogolia tũlũ palumuĩ naaũga; “Muleegiĩ uyu ukutũngulilie uBalaba.”
- ¹⁹Ninduyo alĩ muntu naalĩ mugumĩlue mukĩtũngo kunsooko ya luntampa naalĩ lũgyelile mukaa nukunsooko ya uulagani.
- ²⁰uPilatu naĩtambuĩla nĩndĩo kangĩ kunsooko alusiiile kukumutũnguĩla ũYesu.
- ²¹ĩPa naazogolia kunduli nkulu, “Mukononteele mumusalaba! Mukononteele mumusalaba!”

- ²²Nuaĩla nkua ya katatu, “Kunsooko kĩ. Uyu utendile ubĩkĩ. Sika moonie kumuakue sunga kalukaani nalũjĩpĩile kukumuulaga, Luulo gua, nĩkakumukua, paapo nĩkakumutũnguĩla.”
- ²³ĩPa naakulia ikĩlanga kungũlũ dũũ, naishiia wakononteelue mumusalaba. Ninduli zaao nazidula.
- ²⁴uPilatu nulamula ĩmasiio maa matendeke.
- ²⁵Numutũnguĩla unuasio naalĩ mugumĩlue mukĩtũngo kunsooko ya luntampa nuulagani, unuasio naalĩ amusiile. Numupũnia ũYesu amutendele kĩna aloele.
- ²⁶Nĩpĩna alĩ akumulongolia, naamuguĩla muntu umuĩ, Simoni nwa kuKilene nalukĩlile kwipũna kumugunda, naamutuĩka umusalaba waukenke kunũma ya kĩYesu.
- ²⁷Naamutiata antu iingĩ dũũ nĩasungu naalĩ ikĩkuanga mũikũa nukukumulĩĩla.
- ²⁸ũYesu nuapĩlukĩĩla nuũga; Inie ananso iYelusalemũ, mulekindĩĩla ĩne, ĩpa ĩlĩĩlĩ uniinie nĩaana aani.
- ²⁹Kuitĩ laaĩ, intondo zikiiza naikiũga, Aliukũ naagumba nindaa nasika zukulelaa, nimbelele nasika zukonkagiaa.
- ³⁰Paapo ikiandia kukuziĩĩla inkonko, Kuguĩĩlĩ; nipiikonko, kukũnikĩlĩ.
- ³¹Kuitĩ kanga ĩitenda itĩ kwikyota nityotũ, ikitũla mbii kuna liumu?
- ³²Naatualua nĩĩa abĩlĩ aleegelania aulague palumuĩ ninduyo.
- ³³Pĩna naapika paasio pana yukuĩtaguaa Nungulu iTyũe, paapo naamukononteela uyo mumusalaba, nĩaleegelania, umuĩ pakĩgoosia, umuua pakĩkĩĩma.
- ³⁴ũYesu nuũga, “Tata ualekele, kunsooko sika amanile naakumatenda.” Naoomolania intiila zaakue naazikuĩla nsimbi.
- ³⁵ĩAntu naĩmĩkile nailaaa; ĩpa ĩakulu alĩ akumumela, naaũga, “Aluagũnile naĩngĩ, nwiũgũne umuene malĩ ĩKilisito wa kĩNzua, Musaagulua waakue.”
- ³⁶ĩĩlaasi ndĩo naamupopota, naamuagaana, naamuleetela siki nkalĩ
- ³⁷naaũga; “Malĩ uue ĩmutemi wa Ayahũdi, ĩgũne uuue.”
- ³⁸Pakiania yaakue alĩ ukoolĩ wandĩkua naalĩwandĩkue; UYU WAYU MUTEMI WA AYAHŪDI.
- ³⁹Umuĩ wa aleegalania naalĩ atumbĩkue numutukĩla nuũga; “Ue sika uue Kilisitone. ĩgũne uue nindiishie.”
- ⁴⁰ĩPa nwa kabĩlĩ numutakĩla nuũga; “Ue sikumoopokilene sunga uNzua, ninduue wĩlĩ muulamulua uo-uuoo.
- ⁴¹Niindiishie kualumulue kulukuuluu kuitĩ kwiaanũnkula nawijĩpĩile uutendi wĩtu, ĩpa uyu sikutendile kalukaani nalubĩ.”

- ⁴²Nuũga; Ee Yesu, winjoke pĩna ukiiza kuusũmi waako wa kĩtemi.
- ⁴³ũYesu numuĩla; Tai nakuĩla, nantende yoĩ ukitũla palumuĩ nineene muPaladiiso.
- ⁴⁴Pĩna naitũla zĩ nsaa ya mutandatu, nayĩ kiiti munsĩ tũlũ sunga kunsaa ikyenda,
- ⁴⁵uweelu wa mpasu nauula, ipyupa lya numba ya kĩNzua nalĩtanduka pakatĩ.
- ⁴⁶ũYesu nwĩtunta kululi lukulu nuũga; Tata mumĩkono yako namĩĩka ĩnkolo yaane.
- ⁴⁷Pĩna nukondia kwitambula izi, nutiĩka ĩnkolo. uMutongeeli wa ĩlaasi gyana pĩna nuona naalĩ matendekile numukulia uNzua, nuũga; Tai umuntu uyu alĩ munakulukuuluu.
- ⁴⁸Numulundo tũlũ wa antu naalĩ ĩlĩngĩĩle kwilaaa aya, pĩna naaona naalĩ matendekile naashooka kukaa naĩ kĩkuanga mũikũa.
- ⁴⁹Tũlũ naalĩ ĩĩzĩ ninduyo nĩasungu naalĩ ĩtiatile ninduyo kwipũna kũGalilaya naĩmĩka kulĩ nailaaa aya.
- ⁵⁰Laa alukoolĩ muntu wa Alimatea, ĩkaa ya Uyahũdi, ĩliina liakue Yosepũ, munakialo muntu muuza kangĩ munakulukuuluu;
- ⁵¹ninduyo sika alugobile inkaani nuutendi waa, kangĩ alulaaĩĩle uutemi wa kĩNzua.
- ⁵²uMuntu uyu nuenda kwa kĩPilatu nulompa wapeegue umuĩlĩ wa kĩYesu.
- ⁵³Nuwiikia nuutũnga muntiila nankamũ, nuuĩka mukĩbĩla naalĩ kĩkũnue mwipyampa nakikĩlĩ waĩkue kamuntu muasio.
- ⁵⁴Nulutondo luasio alĩ lutondo lwa Wĩzĩpĩlia, nulutondo lwa wikyali nalũipika.
- ⁵⁵Nĩasungu naalĩ ijile ninduyo kwipũna kũGalilaya naĩtiata, naaona ĩkĩbĩla nĩkĩna umuĩlĩ waakue alĩ muĩkue.
- ⁵⁶Nashooka naazĩpĩlia ĩmakũta nuulũmba. Nulutondo lwa wikyali naasũpia kĩna alĩ ilagĩligue.

Luka 24

- ¹Palutondo lwa muandio lwijũma pĩna naiieeleela, naalongola kukĩbĩla naatualile ĩmakũta naalĩ azĩpĩlĩlie.
- ²Naaagana igyũe lyapingilitagiguaa kulĩ nĩkĩbĩla;
- ³naingĩla, sika naauona umuĩlĩ wa kĩShekulu Yesu.
- ⁴Pĩna alĩ ikunguala kunsooko ya lukaani ulu, laaa antu abĩlĩ alĩ ĩmĩkile piipĩ nĩndĩo ajialile ntiila za kumĩlĩmĩnta;
- ⁵nĩndĩo pĩna naingĩlua nuooa nukwitũna kĩtete-kĩtete pansĩ, ĩaasio naaaĩla; “Nĩkĩ mukumudũmaa namupanga muakiu?”

- ⁶Ukutili ipa. Wiiukaa. Juki kina alumuifile inie pina ali kilii wili kuGalilaya,
- ⁷kina yumujipile uMuana-muntu kwiiikilua mumikono ya anamilandu nukwikononteelua mumusalaba, nukwiiuka palutondo lwa katatu.”
- ⁸Naijuka inkaani zaakue.
- ⁹Naalega kukibila, naashooka naaaila iaasio naikyumi numui ninaingi tulū impola izi zensi.
- ¹⁰Nindio ali Malia nwa kuMagidala nuJoana nuMalia unina wa kiYakobo niasungu naingi naali ipalumu nindio. Naaaila iatumua impola izi,
- ¹¹ipa inkaani zaasio nazigyelela kina ulu kumiao, sunga sika naasuila.
- ¹²ipa uPetelo nulongola kuukaa numanka kukibila, nutuna nukūna munsī nuziona intiila zing'ene, nushooka kukaa, nukulilua kuzaasio naali zatendekaa
- ¹³Laaa, ulutondo luuo-luuloo antu abili pakati yao ali alonguile kukisaali iliina liakue Emau, naali kyikuli nukūYelusalemū kina zi lugendo lwa nsaa zibili.
- ¹⁴Nindio ali ikitambuila eene kueene impola za nkaani zaasio naali zingyelelaa.
- ¹⁵Pina ali ikitambuila nukukikolia, uYesu muene nuasugamila naitiata nindio.
- ¹⁶ipa imiso maa ali matulaa zi makuniki aleke kumumana.
- ¹⁷Nuaila, “Izi nkaani ki namukitambuila iti pina mwigenda?” Naima, naasiununala kuusiu waao.
- ¹⁸Nushookeelia umui waao, iliina liakue Kileopa, numuila, “U uue duune, umugenda muniYelusalemū sunga sikumanilene naali zigyelelele munu intondo izi?”
- ¹⁹Nuaila, “Mpola ki.” Naamuila, “Mpola za kiYesu Munazaleti naali munakidagu munkola ngulu za kutenda nukwitambula ntongela ya kiNzua niantu tulū.
- ²⁰Kangi kina iapolia iitu naakulu naali amupunilie muulamulua wa kukia, naamukononteela mumusalaba.
- ²¹Nindiishie ali kulaafile ya kina muene ukakumikomola ifsilaeli. Kwikila aya tulū, nantende lutondo lwa katatu kwipuna pina zatendekelaa impola izi.
- ²²Kangi asungu iia a kunsitu aza akutumbile naaza endile kukibila padaau zigi.
- ²³Sika auona umuli waakue; aza augele ya kina igyelelua niamalaika naaza augele ya kina waaza mupanga.
- ²⁴Niia naaza ili palumu nindiishie aza endile kukibila aona iio iio kina iasungu naaza atambuile, ipa uyo sika amuona.”
- ²⁵Nuaila; “Inie adinie namuagila kaulingi, namutiite inkolo nanduto kwishuila tulū naali azitambuile ianakidagu.
- ²⁶Sika ali yumujipilene uKilisito kwiaagigua iti, nukwiingila muukulu waakue.”

- ²⁷Nuandia kwipūma uMusa nīanakīdagu tūlū, nualondooselia muwandīkua tūlū impola naalī zumūjīpīle uyo umuene.
- ²⁸Naasūgamiīla kukīsaalī kīna alī alunziī, ninduyo nwītenda zī waakiikīla.
- ²⁹Naamupeepia naaūga, “Kyala palumuī nindiishie, kunsooko wiilaa numunsi waulaa.” Nūngīla munumba kukikyala nīndīo.
- ³⁰Pīna alī ikyalansile nīndīo pandia, nuusola uugalī, nuukembeta, nuuega, nuapeela.
- ³¹īMiiso maaō namakūnukulua, naamumana. Paapo nulimīla ntongela yaao.
- ³²Naaa kīīla, “īNkolo zītu sika aza zaakīlene munsi yītu īpo pīna aza kukītambuīla ninduyo munzīla nukukukūnukulīla uwandīkua.”
- ³³Naalega ityūngo līlo-līloo, naashoka kūYelusalemū, naagaana īaasio naikyumi numuī īilingīlīle, nīaasio naalī īpalumuī nīndīo.
- ³⁴Naaūga, “ūShekulu wiukaa tai-taai, ninduyo wamwigyelelaa uSimioni!”
- ³⁵Nīndīo naaganuīla impola za nkaani naalī zigyelelaa munzīla nīkīna alī amumanile pīna alī wiega uugalī.
- ³⁶Pīna alī itambula īzaasio, uyo muene nuīmīka pakatī yaao, nuaīla, “Matiliga mī kumiani.”
- ³⁷Naītūmba, naoopooka pūū, nasīga ya kīna aonie muntūnga.
- ³⁸Nuaīla, “Nīkī mwīkunkunīlie. Nīkī mutīte inkankani munkolo zaani?”
- ³⁹Laaaī īmīkono yaane nīmīgulu yaane, ya kīna ingī neene, Ntyapangī muone, kuitī umuntūnga mugila kanama nīmākūpa kīna namumoonie īne nantīte.
- ⁴⁰Pīna nutambula īzaasio, nualagīla īmīkono yaakue nīmīgulu yaakue.”
- ⁴¹īPa pīna alī ikīlī kalasuīla kuulumbi nukuukulīlua, nuaīla, “Mutīte kīntune kya kulīa īpa.”
- ⁴²Naamupeela katūmpī ka nsī nakaasigūe.
- ⁴³Nukasola, nulīa ntongela yaao.
- ⁴⁴Paapo nuaīla, “Izi zozī nkaani zaane naalī numuīlīle pīna alī kīlī nkoolī palumuī ninīnie, ya kīna ijīpīle zitīmīligue tūlū naalī nandīkue mumpola zaane muUlagīlio wa kīMusa numuAnakīdagu numuMalumbīlio.”
- ⁴⁵Paapo nuakūnukulīlia īmasala maaō aulīnge uwandīkua.
- ⁴⁶Nuaīla, “Iio yandīkue ya kīna uKilisito ukiaagigua nukwīuka palutondo lwa katatu,
- ⁴⁷Kangī ya kīna indugu tūlū zensi zikitanantīligua kuliina liakue impola za upelli nuuleegeligua wa mīlandu, kwiandīlia kūYelusalemū.
- ⁴⁸Ninīnie niinie muakuīli a mpola izi.

⁴⁹Laaĩ, namuleetela kumuani ilyango lya kĩTata waane, ĩpa kyalĩ mwamu munakaa sunga mujialue ingũlũ nazipũnile kukiania.”

⁵⁰Nuatongeela sunga kuBetania, nunansula ĩmĩkomo yaakue nuakembeta.

⁵¹Pĩna alukuakembeta nwiĩkamatula nĩndĩo, nusolua nutualua kwigyulu.

⁵²Naamutekela, naashooka kũYelusalemũ nuulumbi ukulu.

⁵³Nĩndĩo alĩ kuuzaa akoolĩ ntondo zensi muNumba ya kĩNzua, naakumukũmazukia uNzua.

Yohana

Yohana 1

- ¹Kumuandio alĩ uLukaani, nuLukaani alĩ yĩensi nuNzua, nuLukaani alĩ uNzua.
- ²Uyu ĩmuandio alĩ yĩensi nuNzua.
- ³Tũlũ yensĩ alĩ itendue kwa kũyũ; kanga ĩsika muene sika kitendeka kakĩmuĩ nakyatendekile.
- ⁴Mumuakue uupanga alĩ ukoolĩ, nduo upanga alĩ weelu wa antu;
- ⁵nduo uweelu weelilie mukiiti, nĩkiiti sika nakĩudula.
- ⁶Nwigyelela muntu mutumue kwipũna kwa kĩNzua, ĩliina liakue Yohana.
- ⁷Uyu nuuza kuukuĩli koonu waukuĩle uweelu, tũlũ asuĩle kwa kũyũ.
- ⁸uNuasio sika alĩ weelu, ĩpa alũjile waukuĩle uweelu.
- ⁹Alĩ ukoolĩ uweelu nwa tai nukumuelelagiaa umuntu wensi, nũjile muna unkũmbigyulu.
- ¹⁰Alĩ wĩĩli muna unkũmbigyulu nuunkũmbigyulu nautũla kwa kũyũ; nuunkũmbigyulu sika naumulĩnga.
- ¹¹Nuuza kumuakue, ndĩo naalĩ aakue sika naamuanũnkula.
- ¹²ĩpa tũlũ naalĩ amuanũkuĩle nuapeela usũũmi atũle aana a kĩNzua, naasuĩĩle muliina liakue,
- ¹³naalelue sika kumugali, katia sika kuulooa wa muĩli, katia sika kuulooa wa muntu, ĩpa kwa kĩNzua udũũ.
- ¹⁴NuLukaani nutũla muĩli, nwikyala kumuĩtu, nakuulaaa ukulu waakue, ukulu zĩ wa Muana wing'ene kwa kĩTata, wijuile ukende nĩtai.
- (¹⁵uYohana numukuila, nwĩtunta nuũga, “Uyu wayu naalĩ ntambuĩle, nũjile kunuma yaane alĩ wa ntongela yaane kunsooko alĩ wa mbele kumuane.”)
- ¹⁶Numuwijuli waakue ishie tũlũ nakuanũnkula, ukende muukende.
- ¹⁷Kuitĩ uUlagĩlio nauleetua kumukono wa kĩMusa; ukende nĩtai alĩ zijile mwa kĩYesu Kilisito.
- ¹⁸Kutilĩ numuoonie uNzua ityũngo liensi; uMuana wing'ene nuĩli mukĩkũa kya kĩTata, muene alumukũnukuĩle.
- ¹⁹Uuwau ukuĩli wa kĩYohana pĩna ĩAyahũdi naatuma kumuakue kwipũna kũYelusalemũ apolia nĩAlawi amukolie, “Ue uue waani?”
- ²⁰Nukũmuula, sika nukaana; nukũmuula, “ĩne sika nĩKilisito.”

- ²¹Naamukolia, “mbii gua? Ue uue Eliane?” Nuūga, “Sika neene.” “Ue uue munakĩdagu nuasione?” Nushookeelia, “Zūi.”
- ²²Paapo naamuĩla, “Ue uue wani gua? Kuashookeelie naalĩ akutumile. Ukĩĩlaaii?”
- ²³Nuūga, “Ĩne neene luli nalukĩtunta mumbuga, mĩgololĩ ĩnzĩla ya kĩShekulu, kĩna aluũgile umunakĩdagu Yesaya.”
- ²⁴Ndĩo naalĩ atume alĩ Apalisayo.
- ²⁵Naamukolia naamuĩla, “Nĩkĩ gua wibadĩzia kanga ue ĩsika wĩKilisito katia Elia katia munakĩdagu uzo?”
- ²⁶uYohana nushookeelia nuūga, “Ĩne nibadĩzia kumaazĩ; pakatĩ yaani wĩmĩkile nasika mumuĩzĩ inie,
- ²⁷nũjile kunũma yaane, uyo nasika nijĩpĩle ĩne kukuutũngula umukoa wa kĩlaatu kiakue.”
- ²⁸Izi nazitendeka paBetania kwityumbĩ liYolidani, kuuko uYohana alĩ wĩlĩ nũbadĩzia.
- ²⁹Mudaau yakue numuona ũYesu wijile kumuakue nuūga, “Laaĩ uMuana-nkolo wa kĩNzua nuukenkile umulandu wa unkũmbigyulu!
- ³⁰Uyu wayu naalĩ ntambuĩle ĩne, ‘Kunũma yaane wijile muntu naalĩ wa ntongela yaane kunsooko alĩ wa mbele kumuane.’
- ³¹Nineene sika alĩ numuĩzĩ, ĩpa koonu wigyeleligue kũIsilaeli, luulo nijile nibadĩzia kumaazĩ.”
- ³²uYohana nukuĩla nuūga, “Nanumuona uMuau nwitima zĩ nzĩa kwipũna kwigyulu, nwikyala mumuakue.
- ³³Nineene sika numuĩzĩ, ĩpa uzo naaluntumile kwibadĩzia kumaazĩ uuyo numbuĩla, ‘Uyo nukakumuona uMuau witima nukukikyala mumuakue, uuyo ukubadĩzagiaa kuMuau Muelu.’
- ³⁴Nineene moonie, kangĩ nkuĩlĩle kĩna uyu wayu uMuana wa kĩNzua.”
- ³⁵Mudaau yaakue uYohana alĩ wĩmĩkile kangĩ nĩamanigua aakue abĩlĩ.
- ³⁶Numulaaa ũYesu wigenda, nuūga, “Laaĩ uMuana-nkolo wa kĩNzua.”
- ³⁷ĩAmanigua aakue naabĩlĩ naamũigia witambula, naamutiata ũYesu.
- ³⁸ũYesu nupĩluka, nuaona naamutiatile, nuaĩla, “Mwidũũma yaani?” Naamuĩla, “Labi” (ndogolelio yaakue, Mumania namukulu) “wikyalile mpĩ?”
- ³⁹Nuaĩla, “Nzuĩ muone.” Iio naenda naaona pĩna wikyalile, naikyala ninduyo ulutondo luasio. Alĩ zĩ nsaa ikyumi.
- ⁴⁰uAndelea, umunũna wa kĩSimoni Petelo, alĩ umuĩ wa aasio naabĩlĩ naalĩ amũigilie uYohana nukukumutiata ũYesu.

- ⁴¹Uyo numuona tangu Usimoni umunūna waakue, numuñila, “Aza kwamuonaa uMesia” (ndogolelio yaakue, Kilisito).
- ⁴²Numutuala kwa kīYesu. ũYesu numutuupñila, nuñga, “uUe Simoni muana wa kiYona. Ue ukiñtua Kefa” (ndogolelio yaakue, Petelo).
- ⁴³Mudaau yaakue ũYesu nuloma kwienda kũGalilaya. Numuona uPilipo, numuñila, “Ntiata.”
- ⁴⁴uPilipo alĩ wa kuBetisaida, kukaa ya kīAndelia nuPetelo.
- ⁴⁵uPilipo numuona uNatanaeli, numuñila, “Aza kwamuonaa uzo naalĩ muandĩkĩlue nuMusa muUlagĩlio numuAnakĩdagu, ũYesu wa kuNazaleti, muana wa kīYosepũ.”
- ⁴⁶uNatanaeli numuñila, “Kishuũũmane kĩntu nakĩza kwipũna muNazaleti?” uPilipo numuñila, “Nzuu uone.”
- ⁴⁷ũYesu numuona uNatanaeli wijile kumuakue, nutambula mumpola zaakue; “Laaĩ muñSilaeli wa tai-taai, kutilĩ kaupembeelia mumuakue!”
- ⁴⁸uNatanaeli numuñila, “Wasũũma mbii kwĩninga ñe?” ũYesu nushookeelia numuñila, “uPilipo aza wĩkaalĩ kukuĩta pĩna aza wĩlĩ pamukuu, aza nukuoonie.”
- ⁴⁹uNatanaeli nushookeelia numuñila, “Mumania numukulu, ue uue uMuana wa kīNzua! Ue uue umutemi wa Īsilaeli!”
- ⁵⁰ũYesu nushookeelia numuñila, “Kunsooko aza nakuñlaa, Aza nukuoonie pamukuu, wasuñilane? Ukiona nankulu kwikĩla izi.”
- ⁵¹Numuñila, “Tai-taai namuñila, mukakulĩona igyulu lyakũnukuka nĩamalaĩka a kīNzua inankĩla nukwĩika muMuana-muntu.”

Yohana 2

- ¹Nulutondo lwa katatu alĩ ukoolĩ winga mukana ya Galĩlaya, nunina wa kīYesu alĩ wĩlĩ kuuko.
- ²NũYesu nĩamanigua aakue naanua kuwĩnga.
- ³Pĩna umubinio naukepa, unina wa kīYesu numuñila, “Agila kamubinio.”
- ⁴ũYesu numuñila, “Maau, Ya yaani ñe ninduue? Ityũngo liane sika lyalaaza.”
- ⁵uNina nuañila ñitumi, “Luensi nukakumuñila, lutendĩ.”
- ⁶Alĩ zikoolĩ inteleko mutandatu za magũe nambĩkue paasio kuntendo ya Ayahũdi kukĩeelia. iNteleko zensi alĩ zakijula ntunda zibĩlĩ katia zitatu.
- ⁷ũYesu nuañila, “Zijulie inteleko ĩmaazĩ.” Naazijulia ndee.
- ⁸Nuañila, “Īpaino tepiĩ, mumutualĩle umukulu wa wĩnga.” Naatuala.

- ⁹uMukulu wa wĩnga pĩna numalũla ĩmaazĩ naalĩ matũlile mubinio, sika alumanile pĩna upũnile, (ĩpa ĩtumi naalĩ akumatepeela ĩmaazĩ alĩ amanile) umukulu wa wĩnga numuĩta umutooli,
- ¹⁰Numuĩla, “Muntu wensi ukutengaa tangua umubino namuuzaa; pĩna akopekia, paapo ukuuleeta namusuu. Ue uuutile umubinio namuuzaa sunga nunzuauu.”
- ¹¹Uu wau muandio wa ilĩngasĩlio naalutendile ũYesu muKana ya Galĩlaya. Nwigyelelia ukulu waakue, nĩamanigua aakue naasuĩla mumuakue.
- ¹²Pembele nutima kuKapelinaũmũ, umuene nunina, nĩanũna nĩamanigua aakue; naikyala kuuko ntondo nkeei.
- ¹³ĩPasaka ya Ayahũdi alĩ yĩpipĩ; nũYesu nunankĩla kũYelusalemũ.
- ¹⁴Nuaona muNumba ya kĩNzua naigulia ng'ombe ninkolo ninjĩa; nĩakaĩsia-mapeesa ikyalansile.
- ¹⁵Nuzĩpia nsualu ya mukoa, nuaĩnga tũlũ ensi muNumba ya kĩNzua, ninkolo ning'ombe, numiita ĩmapeesa ma akaĩsia, nuzigalulanga ĩmeeza zaao.
- ¹⁶Nuaĩla naalĩ akuzigulia injĩa, “Maleegiĩ aya ĩpa; muleke kumĩtenda ĩnumba ya kĩTata waane itũle nunba igyulĩlo.”
- ¹⁷ĩAmanigua aakue najuka kĩna alĩ yandĩkue, “Wĩlũ wa nunba yaako ukindĩa.”
- ¹⁸Iio gua, ĩAyahũdi naashookeelia naamuĩla, “Ukukulagĩla kĩlĩngasĩlio kĩ, nwitenda itĩ?”
- ¹⁹ũYesu nushookeelia nuaĩla, “Mĩtaulĩ ĩNumba ĩĩ nya kĩNzua nineene kumtongo zitatu nikakumiĩmĩkia.”
- ²⁰Luulo gua, ĩAyahũdi naaũga, “ĩNumba ĩĩ nya kĩNzua alĩ nzengue kumiaka makumi manĩ namutandatu, ninduue ukakumiĩmĩkia kumtongo zitatu?”
- ²¹ĩPa uzo alumĩtambuĩle ĩNumba ya muĩli waakue.
- ²²Pĩna alĩ mũiukigie kwipũna muakui, ĩamanigua najuka kĩna alutambuĩle itĩ, naasuĩla uwandĩkua nulukaani ũYesu naalulutambuĩle.
- ²³Pĩna alĩ wĩlĩ mũYelusalemũ palutondo nalukulu lwa Pasaka, iingĩ naasuĩla muliina liakue pĩna naaiona iilĩngasĩlio yaakue naalukuitenda.
- ²⁴ĩPa ũYesu umuene sika alĩ waasanilie aasio kunsooko alĩ waalĩngile tũlũ ensi;
- ²⁵Luulo gua, sika alusiiile tũlũ wensi wakuĩle impola za muntu, kunsooko umuene alulĩngile nazĩlĩ mumuntu.

Yohana 3

- ¹Alukoolĩ muntu wa APalisayo, ĩliina liakue Nikodemo, mukulu wa Ayahũdi.

- ²Uzo alūjile kwa kīYesu utiku numuñla, “Mumania numukulu, kumanile kīna ue uue uMumania nupūnile kwa kīNzua, kunsooko kutili nusūūmile kwitenda iilīngasīlio ii nukuitendaa ue pīna uNzua sika yīensi nduyo.”
- ³ūYesu nushookeelia numuñla, “Tai taaii nakuñla, tūlū wensi kanga wasiitilelua kaubīli sika wishūūma kukuuona uutemi wa kīNzua.”
- ⁴uNikodemo numuñla, “Wishūūma mbii umuntu kwilelua īwaalī munampala? Wishūūmane kwiingīla munda ya kīnina kaubīli nukwilelua?”
- ⁵ūYesu nushookeelia, “Tai-taaii nakuñla, muntu kanga wasitilelua kumaazī nukwa kīMuau, sika wishūūma kwiingīla muutemi wa kīNzua
- ⁶uMuñli ukulelaa umuñli; ñnkolo yukulelaa ñnkolo.
- ⁷Ulekikulīlua nanukukuñla yumūjīpīle kwilelua kaubīli.
- ⁸īNzega yukukūnkaa pīna īsiile numulūgūzo waakue ukūigagīaa, īpa sika umanile kīna ipūna katia kīna īlunzi. Iio gua tūlū wensi wīli namulelue kwa kīMuau.”
- ⁹uNikodemo nushookeelia numuñla, “Zishūūmīka mbii izi?”
- ¹⁰ūYesu nushookeelia numuñla, “Ue umumania wa Īsilaeli, nindizi sikulīngilene?”
- ¹¹Tai-taaii nakuñla, nakulumanile kukulutambulaa; nakuluoonie kukulukuñlaa, nuukuñli wītu sika mugombile.
- ¹²Kanga numuñle za muna nsī niniinie sika mwishuñla, mukishuñla mbii kanga numuñle īza kwigyulu.”
- ¹³Kutili naalunankīle kwigyulu īpa uuzo uMuana-muntu naali wiikile kwipūna kwigyulu.
- ¹⁴Kīna uMusa naalumīnansuīle ñnzoka mumbugi-melemele, iio iioo yumūjīpīle uMuana-muntu wanansulue.
- ¹⁵Koona tūlū wensi nusuñlīle mumuakue wī nuupanga wakali nakali.
- ¹⁶Iti yoi uNzua aluulogilue uunkūmbigyulu, sunga numupūnia uMuana waakue wing'ene, koona tūlū wensi nusuñlīle mumuakue walekilimīla, īpa wī nuupanga wa kali nakali.
- ¹⁷Kuiti uNzua sikumutumile uMuana muna unkūmbigyulu waulamule uunkūmbigyulu, īpa uunkūmbigyulu ugūnue ninduyo.
- ¹⁸Nusuñlīle mumuakue sika mulamulue; nasikusuñlīle wakondile kwilamulua, kunsooko sikusuñlīle; muliina lya Muana nwing'ene nwa kīNzua.
- ¹⁹Uu wau ulamuli, ya kīna uweelu waazile muna unkūmbigyulu niantu naakīloogua īkiiti kwikīla uweelu, kunsooko uutendi waao ali ubi.
- ²⁰Tūlū wensi gua nukumatendaa namabī ukuusuukīlaguaa uweelu. Sikukuuzaa kuweelu, uutendi waakue ulekitakīlua.

- ²¹Uyo gua nukumītendaa ĩtai ukuuzaa kuwelu, itĩ uutendi waakue wigyelele kĩna utendue mwa kĩNzua.
- ²²Pembele ũYesu nĩamanigua akue naenda kunsĩ ya Uyahũdi, nukyala pii kuuko palumuĩ nĩndĩo, nubadĩizia.
- ²³Nduyo uYohana alĩ wibadĩizia pa Enoni piipĩ nĩSalimu kunsooko alĩ maazĩ mingĩ kuasio; antu naamuagaana nukwibadĩizigua.
- ²⁴Kuitĩ uYohana sika alĩ walagumĩlua mukĩtũngo.
- ²⁵Luulo gua, nautũla wĩkungumi wa amanigua a kĩYohana nuMuyahũdi umuĩ kumpola za wĩeelia.
- ²⁶Naamuagaana uYohana naamuĩla, “Mumania numukulu, unuasio naalĩ mwĩensi ninduue kwityũmbĩ liYolidani naalumukuĩlile ue, laaa nduzo wibadĩizia, nĩ tũlũ ensi akumuagaana.”
- ²⁷uYohana nushookeelia nuũga, “uMuntu sika wishũũma kwiaanũnkula kakĩntu ĩsika mupeegue kwipũna kwigyulu.
- ²⁸uNiinie munkuĩlĩle kĩna alĩ mbũgile, ĩne sika nĩKilisito, ĩpa numutumue ntongela yaakue.
- ²⁹Nutĩite umutoolua ingĩ mutooli, ĩpa umusuamuaa wa mutooli nuĩmikile nukukumũigia ukulumbĩkagiaa kunsooko ya luli lwa mutooli.
- ³⁰Luulo gua, uulumbi waane uu witimĩligua. Uzo ijĩpĩle wakule, ĩpa ĩne niinupe.”
- ³¹Uzo nujĩle kwipũna kukiania, uuyo ukĩlile tũlũ. Nwa muna nsĩ, uuyo wa muna nsĩ; ukutambulaa za muna nsĩ. Nũjile kwipũna kwigyulu ukĩlile tũlũ-tũlũlũ.
- ³²Nuzioonie nukukuziigia, ziizo ukuzikuĩlaa; ĩpa kutilĩ nukugombaa uukuĩli waakue.
- ³³Uzo nuugombile uukuĩli waakue waĩkĩle lumenko ya kĩna uNzua ingĩ wa tai.
- ³⁴Kuitĩ uzo, kunsooko sika ukumupũnagiaa uMuau kunzĩla ya kugelelana.
- ³⁵uTata umuloilue uMuana, nduyo umupĩle tũlũ mumukono waakue.
- ³⁶Nusuĩlĩle mwa kĩMuana utĩite uupanga wa kalĩ nakalĩ; nasikumusuĩlĩle uMuana sikukiona uupanga, ĩpa uutaki wa kĩNzua ukuĩmaa mumuakue.

Yohana 4

- ¹Iio gua, ũShekulu pĩna numana kĩna ĩApalisayo iigilie kĩna ũYesu waligilie amanigua iingĩ kwikĩla uYohana nukukuabadĩizia.
- (²ĩpa ũYesu umuene sika alubadĩizilie, alĩ ĩamanigua aakue udũũ),
- ³nulega kuUyahũdi nuenda kangĩ kũGalilaya.
- ⁴Alĩ yumujĩpile kwikĩlĩla pakatĩ ya Samalia.

- ⁵Iio nupika kukaa ya Samalia nyukuĩtaguaa Sikali, piipĩ numugunda uYakobo naalumupĩle umuana waakue uYosepu.
- ⁶ĩPaasio alĩ lukoolĩ ululungu lwa kĩYakobo. ũYesu, kunsooko alukatĩle namusĩnzo, nwikyalansa yoi palulungu. Alĩ zĩ nsaa ya mutandatu.
- ⁷Nuuzza musungu wa kĩSamalia kwitepeela ĩmaazĩ ũYesu numuĩla, “Mpeela nkope.”
- ⁸Kunsooko ĩamanigua aakue alĩ endaa mukaa agule impamba.
- ⁹Paapo umusungu wa kĩSamalia numuĩla. “Ue Muyahũdi wilompa mbii ĩmaazĩ ma kukopa kumuane, nineene numusungu wa kĩSamalia?” Kunsooko ĩAyahũdi nĩAsamalia sika kuuzaa akamantĩne.
- ¹⁰ũYesu nushookeelia numuĩla, “Kanga azuulĩngile azuujile kuumana uupeegua wa kĩNzua ninduyo waani nukuĩlile, mpeela nkope, azũjile kumulompa uzo; nduzo azũjile kukupeela ĩmaazĩ ma upanga.”
- ¹¹uMusungu numuĩla, “Shekulu, umugila kya kusũkĩlia ĩmaazĩ nululungu ingĩ lusimu; ukumaligĩlia mpĩ ĩmaazĩ maasio nama upanga?”
- ¹²Ue umukulune kwikĩla utata wĩtu uYakobo naalukupĩle ululungu; umuene nukopa muasio nĩaana aakue nĩmĩtũgo yaakue?
- ¹³ũYesu nushookeelua numuĩla, “Tũlũ wensi nukopile ĩmaazĩ aya ukikolua noota kangĩ;
- ¹⁴unuasio nukikopa ĩmaazĩ nanĩkakumupeela ĩne, sikukikolua kanoota sunga ĩkalĩ nakalĩ, ĩpa ĩmaazĩ nanĩkakumupeela mikitũla munsĩ yaakue nziĩlio ya maazĩ namakusamambaa sunga kuupanga wa kalĩ nakalĩ.”
- ¹⁵uMusungu numuĩla, “Shekulu mpeela ĩmaazĩ maasio ndekikolua ĩnoota, sunga ndekiiiiza kunu kwitepeela.”
- ¹⁶ũYesu numuĩla, “Lenda umuĩte umugoosia waako ushooke kunu.”
- ¹⁷uMusungu nuũga, “Numugila kamugoosia.” ũYesu numuĩla, “Waũgaa iiza, Numugila kamugoosia,
- ¹⁸kunsooko alutĩite agoosia ataano, nduzo namwĩensi ĩpainio sika mugoosia waako. Ulu ulutambuĩle ĩtai.”
- ¹⁹uMusungu numuĩla, “Shekulu, nalĩngaa kĩna ue uue umunakĩdagu.
- ²⁰ĩAtata ĩitu alĩ ĩkĩtekela muna nkonko ĩĩ, niniinie mukuũgaa kĩna kũYelusalemũ kuuko ijĩpĩle kukĩtekela.”
- ²¹ũYesu numuĩla, “Maau nsuĩla, kĩna ityũngo likiiza pĩna sika mukakumutekela uTata muna nkonko ĩĩ katia kũYelusalemũ.
- ²²Inie mukĩtekela nasika mukimanile; ishie kukĩtekela nakukĩmanile, kuitĩ uugũnua wandĩlĩlie kuAyahũdi.

- 23 Īpa ityũngo likiiza ndĩpa likoolĩ, pĩna ĩtekelĩ a tai ĩkakumutekela uTata kunkolo nukutai. Kuluulo uTata ukuadũmaa kĩna aasio amutekele.
- 24 uNzua ingĩ Nkolo, nĩndĩo naakumutekelaa ijĩpĩle kukĩtekela kunkolo nukutai.”
- 25 uMusungu numuĩla, “Manile kĩna uMesia wijile (nukuĩtaguaa Kilisito) pĩna ukiiza uzu, ukakukupeela impola tũlũ-tũlũ.”
- 26 ũYesu numuĩla, “Ĩne nanĩkĩtambuĩla ninduue ingĩ neene.”
- 27 Paapo naaaza ĩamanigua aakue, naakulĩlua kunsooko ĩkĩtambuĩla numusungu, ĩpa kutilĩ naaluũgile, “Widũũma yaani?” Katia, “Witambula yaani kwa kĩuyu.”
- 28 Paapo umusungu numĩleka ĩntunda, nuenda mukaa, nuĩ kuaĩla ĩantu,
- 29 “Nzuĩ muone muntu naazumbuĩlĩle tũlũ zensi naalĩ nizitendile; kanga wayu Kilisito, magu?”
- 30 Naapũna mukaa naamuagaana.
- 31 Uko kunuma ĩamanigua aakue naamulompa, naaũga, “Shekulu, lĩa.”
- 32 Nuaĩla, “Ntĩite ĩndia nya kulĩa nasika mumĩlingile inie.”
- 33 ĩAmanigua aakue naĩ kĩtambuĩla, “Muntu aza wamuleetela ndiane?”
- 34 ũYesu nuaĩla, “Ĩndia yaane ntĩ,” ntende uulooa waakue naaluntumile, “Nuumalĩlie umulĩmo waakue.
- 35 Sika mukuũgaane inie, ‘Yasaagaa mieli ĩnĩ, paapo wĩize uuogoli.’ Laaĩ gua namuĩla, nansũlĩ imiiso maani ĩlaaĩ ĩmĩgunda, yapiĩaa, yakondaa ĩogolue.
- 36 uMuogoli ukuligagiaa ĩkĩnaugoli nukwiilingĩla ĩmaogola kuupanga wa kalĩ nakalĩ, koonaa umuminzi numuogoli alumbe palumuĩ.
- 37 Yoi gua ulukaani lukutũlaa lwa tai, ‘Umuĩ ukuminzaa, umuua ukuogolaa.’
- 38 ĩne alĩ numutumile kwiogola nasika mwĩtumile kamulĩmo; naĩngĩ alĩ ĩtumile umulĩmo niniinie namũingĩla mumulĩmo waa.”
- 39 Numukaa niasio Asamalia iingĩ naasuĩla mumuakue kunsooko ya lukaani lwa musungu naalukuĩlĩle itĩ, “Alumbuĩlĩle tũlũ zensi naalĩ nizitendile.”
- 40 Iio gua ĩAsamalia pĩna naamuagaanaa naaa kumulompa wikyale kunsiao, Nwikyala kuuko intondo zibĩlĩ.
- 41 Iingĩ dũũ naasuĩla kunsooko ya lukaani luakue.
- 42 Naamuĩla umusungu, “Īpa kwasuĩlaa, sika kunsooko ya nkaani zaako udũũ, kuitĩ kũigagiaa undiishie, kangĩ kumanile kĩna tai uzu ingĩ Mugũni wa unkĩmbigyulu.”
- 43 Pĩna nazikĩla intondo zaasio nazibĩlĩ nulega kuasio nuenda kũGalilaya.
- 44 Kuitĩ ũYesu umuene nukuĩla kĩna umunakĩdagu mugila kikyulio munsĩ yaakue umuene.

- ⁴⁵Pīna nupika kũGalilaya, ĩAgalĩlaya namuanũnkula kunsooko alĩ aonaa tũlũ naaluzitendile mũYelusalemũ palutondo lukulu, kunsooko nĩndĩo alĩ endile kulutondo lukulu.
- ⁴⁶Nuuza kangĩ kuKana ya Galĩlaya, paapo pĩna aluzipilie ĩmazĩ matũle mubinio. Alukoolĩ muntu wakĩtemi, umuana waakue alĩ muluĩle muKapelinaũmũ.
- ⁴⁷Uyu pĩna nũigia kĩna ũYesu wijile kwipũna kuUyahũdi sunga kũGalilaya, numuagaanaa numulompa wende wamukamie umuana waakue naalĩ wĩpiipĩ kwikia.
- ⁴⁸Paapo ũYesu numuĩla, “Kanga musiiitiona iilĩngasĩlio nĩmakula sika mukishuĩla.”
- ⁴⁹Umuntu nuasio numuĩla, “Shekulu, nzuu pĩna umuana waane wikaalĩ kalakia.”
- ⁵⁰ũYesu numuĩla, “Longola, umuana waako wakamagiaa.” uMuntu nulusuĩla ulukaani ũYesu naalumũĩlĩle, nulongola.
- ⁵¹Pĩna alĩ kĩlĩ alonguĩle, ĩasese aakue naataagania nduyo, naaũga kĩna umuana waakue wakamagiaa.
- ⁵²Paapo nuakolia ityũngo pĩna alĩ wandiilie kwikamia. Naamuĩla, “ĩGyulo ĩnsaa ya mupũngatĩ uupiupa wamulegela.”
- ⁵³Paapo ũshee nulĩnga kĩna liasio lĩllo tyũngo pĩna ũYesu alukumuĩla, “uMuana waako wakamagiaa.” Nusuĩla umuene nĩnumba yaakue tũlũ.
- ⁵⁴Īkĩ kyokĩ kĩlĩngasĩlio kya kabĩlĩ ũYesu naalutendile pĩna alupũnile kuUyahũdi kwienda kũGalilaya.

Yohana 5

- ¹Pembele alĩ lukoolĩ lutondo lukulu lwa Ayahũdi. ũYesu nunankĩla kwienda kũYelusalemũ.
- ²Kuasio mũYelusalemũ pamulango wa nkolo lĩkoolĩ lyambo lyukuĩtaguaa kuKĩebũlania Betesida, nalĩĩite ianda itaano.
- ³Muasio alĩ akoolĩ aluĩle iingĩ, apokũ, anakĩtele, akiigyandi, naatũngĩle uuseliuki wa maazĩ.
- ⁴Kuitĩ ityũngo alĩ lĩkoolĩ pĩna alukutimaa umalaĩka pilyambo, numakũlũgania ĩmaazĩ. Iio gua wensi nwa kũingĩla mbele pĩna ĩmaazĩ makũlũganiguaa nukamia uluĩle wensi naalĩ wamutyapile.
- ⁵ĩPaasio alukoolĩ muntu alĩ walemilue miaka makumi matatu namunaana.
- ⁶ũYesu pĩna numuona ugonile, nulĩnga kĩna wikyalile iio miaka mingĩ, numuĩla, “Usiilene wĩ mupanga?”
- ⁷uMuluĩle numushookeelia, “Shekulu, numugila kamuntu nwa kungumĩla mwilyambo pĩna ĩmaazĩ makũlũganigua. Pĩna ĩne nunziĩ, wĩngĩ nũingĩla nuntanga.”
- ⁸ũYesu numuĩla, “Īmĩka, ĩTuĩke uulĩlĩ waako ulongole.”

- ⁹Ikamuĩ umuntu nukamia nwĩtuĩka uulĩli waakue, nulongola. Lutondo luasio alĩ lutondo lwa wikyali.
- ¹⁰Iio gua ĩAyahũdi naamuĩla naalĩ mukamigue, “Nantende lutondo lwa wikyali, ingĩ mũiko kumuako kukĩtuĩka uulĩli.”
- ¹¹Uyo nuashookeelia, “Uzo naazunkamilie muene azumbuĩlĩle, ĩtuĩke uulĩli waako, ulongole.”
- ¹²Naamukolia, “Muntu kĩ nukuĩlĩle, ĩtuĩke uulĩli, ulongole?”
- ¹³Ĩpa uzo naalĩ mukamigue sika numana kanga waani magu, kunsooko ũYesu nwiĩna, kuitĩ paasio alĩ mulundo mukulu,
- ¹⁴Pembele ũYesu numuona muNumba ya kĩNzua, numuĩla, “Laaa, wakamagiaa! Ulekitimula kangĩ, nalubĩ nangũlũ luleke kukuagaana.”
- ¹⁵uMuntu nuasio nuenda nuaĩla ĩAyahũdi kĩna ingĩ ũYesu naalumukamilie.
- ¹⁶Luulo gua, ĩAyahũdi naamuagia ũYesu kunsooko alutendile izi palutondo lwa wikyali.
- ¹⁷ũYesu nuashookeelia, “uTata waane ukĩtumaa umulĩmo sunga nunzuauu, nuneene nĩkĩtumaa umulĩmo.”
- ¹⁸Kunsooko ĩ, ĩAyahũdi naĩkacia kwidũũma kukumuulaga kunsooko sika alutimulĩle ulutondo lwa wikyali udũũ, ĩpa numuĩta uNzua Tata waakue, nukĩtenda lika lĩmuĩ nuNzua umuene.
- ¹⁹Iio gua ũYesu nushookeelia, “Tai-taai namuĩla, uMuana sika wishũũma kwitenda kalukaani wing'ene, ĩpa luensi nuonie uTata witenda; kuitĩ kĩna ukutendaa uyo, iio nuMuana ukuzitendaa zizo-ziizoo.
- ²⁰Kunsooko uTata umuloogilue uMuana, ukumulagĩlaa tũlũ zensi nukuzitendaa umuene, nĩmĩlĩmo namĩkulu nangũlũ kwikĩla ĩ ukakumulagĩla, koona inie mukulĩlue.
- ²¹Kuitĩ kĩna uTata ukũiukagiaa ĩakiu nukukuapangatia, iio-iioo nuMuana ukuapangatagiaa nualoilue.
- ²²Kangĩ uTata sika ukumulamulaa kaumuĩ, ĩpa numupeela uMuana ulamuli wensi,
- ²³itĩ tũlũ ensi amukulie uMuana kĩna akumukulagiaa uTata. Uzo nasika ukumukulagiaa uMuana sika ukumukulagiaa nuTata naalumutumile.”
- ²⁴Tai-taai namuĩla, “Nukũigagiaa ulukaani luane nukukumusũla naaluntumile utĩite uupanga wa kalĩ nakalĩ, sunga sika wipika muulamuli, ĩpa walegile muukiu, wingĩle muupanga.
- ²⁵Tai-taai namuĩla, iTyũngo lijile nunzuauu likoolĩ, ĩakiu ĩkakuũigia ululi lwa Muana wa kĩNzua, nĩndĩo naĩkakuũigia ikitũla apanga.
- ²⁶Iio gua, kĩna uTata utĩite upanga umuene, iio-iioo numupeela uMuana wĩ nuupanga umuene.

- 27Numupeela uusũumi kwilamula, kunsooko ingĩ Muana-muntu.
- 28Mulekikulĩlua izi, kuitĩ ityũngo lĩpolokile pĩna tũlũ ensi naakoolĩ muibĩla ikiigia ululi luakue,
- 29ndĩo ikipũna, naalĩ atendile iiza kuwiiuki wa upanga, naalĩ atendile namabĩ kuwiiuki wa ulamulua.”
- 30“Ĩne sika nishũuma kwitenda kalukaani ning'ene; kĩna nukũigagiaa iio nukulamulaa, nuulamuli waane wa kulukuuluu kunsooko sika nidũuma kaulooa waane uneene, ĩpa uuloa waakue naaluntumile.
- 31Kanga ĩnkĩkuĩla uneene, ukuĩli waane sika tai;
- 32Ukoolĩ nuĩngĩ nwinkuĩla; manile kĩna uukuĩli waakue nwinkuĩla ingĩ wa tai.
- 33Ĩnie alĩ mutumile antu kwa kĩYohana; numĩkuĩla ĩtai.
- 34uUkuĩli naniaanũnkula ĩne sika upũnile kumuntu, ĩpa nitambula izi koono inie mugũnike.
- 35uNuasio alĩ ntala nyukuakĩlaa nukwieelia, inie alĩ mualoe kwilumbĩlia muweelu waakue kwityũngo.
- 36“Ĩne gua ntĩte ukuĩli ukulu kwikila wa kĩYohana. Kuitĩ ĩmĩlĩmo naalĩ numupeegue nuTata nĩmalĩlie, ĩmĩlĩmo niasio nanukuĩtumaa ĩnkuĩlĩle kĩna uTata untumile.
- 37NuTata naaluntumile, muene wankuĩlĩle. Ululi luakue sika mukulũigagiaa tyũngo liensi, ikyelu liakue sika mukulĩona,
- 38sunga ulukaani luakue sika lukolĩ munsĩ yaani, kunsooko unuasio naalĩ mutumue, inie sika mwamusuĩla.
- 39Mukuukeesekagiaa uwandĩkua, kuitĩ inie mukusĩgaa kĩna muumo mutĩte uupanga wa kalĩ nakalĩ; uwasio uuo unkuĩlĩle ĩne.
- 40“Ĩpa sika mualoe kwiiza kumuane muĩ nuupanga.
- 41Sika niaanũnkula ulukũmo kuantu.
- 42Ĩpa numumanile kĩna muagila kauloogua wa kĩNzua munsĩ yaani.
- 43Ĩne nijile muliina lya kĩTata waane, sika mwananũnkula ĩne, umuua kanga waaze muliina liakue umuene, unuasio mukakumuanũnkula.
- 44Mwishũuma mbii kwishuĩla, inie namukĩkulagiaa niinie kuniinie, nuukulu naupũnile kwa kĩNzua nwing'ene sika mukuudũumaa?
- 45Mulekishĩga kĩna ĩne nĩkakumusokia kwa kĩNzua, ukoolĩ umusokia waani, ingĩ uMusa namumusanilie inie.
- 46Kuitĩ kanga ĩmumusũlĩle uMusa, aza mujilinshuĩla nineeni; kunsooko uzo alĩ wandĩkile impola zaane.

⁴⁷Kanga musitishuĩla uwandĩkua waakue, mukishuĩla mbii inkaani zaane?”

Yohana 6

¹Pembele ũYesu nuenda kwityumbi lya nanza ya Galilaya, ĩio nanza ya Tibelia.

²iYũmbi kyulu nalĩmutiatĩla, kunsooko alĩ aionaa iilĩngasĩlio naalĩ waatendĩle ĩaluĩle.

³ũYesu nunankĩla munkonko, kuasio nwikyalansa palumuĩ nĩamanigua aakue.

⁴ĩPasaka, ulutondo nalukulu lwa Ayahũdi, alĩ lwĩpiipĩ.

⁵Paapo ũYesu nunansula ĩmiiso maakue, nuona yũmbĩ kyulu lĩpolokile kumuakue, numuĩla uPilipo, “Kugule mpĩ ĩmapũli ĩa alĩe.”

⁶Alutambuĩle itĩ wamugeme, kuitĩ umuene alumanile kĩna ukitenda.

⁷uPilipo numushookeelia, “ĩMapũli ma shilinge magana mabĩli sika makuenda muumo tũlũ wensi waligie kaniino udũ.”

⁸Umuĩ wa amanigua aakue, uAndelea umunũna wa kĩSimoni Petelo, numuĩla,

⁹“Kakoolĩ kalĩisia papa nakatĩite mapũli mataano ma uwele nipishiĩ, pibĩli ĩpa aya makuagela mpĩ naiingĩ itĩ?”

¹⁰ũYesu nuũga, “Ikyalansiĩ ĩantu.” Paasio alĩ maakoolĩ masanzĩ mingĩ. Iio gua, naikyalansa ĩagoosia magana ma nzogũ mataano.

¹¹ũYesu numasola ĩmapũli, nusongelia, nuoomolania naalĩ ikyalansile, iio-iioo nipishiĩ gaa, muna alĩ aloelue.

¹²Pĩna naikyuta, nuaĩla amanigua aakue, “Soleelĩ ipiminangulua napishaagile, kĩlekilimĩla kakĩntu.”

¹³Iio gua naapishooleela, najulia itooto kyumi naibĩli ipiminangulua pya mapũli na mataano ma uwele naalĩ pishaagigue nĩnaalĩ alĩle.

¹⁴Luulo gua, ĩantu pĩna naakĩona ĩkĩlĩngasĩliio naaũga, “Uyu wayu tai taaii umunakĩdaga nũjile muna unkũmbigyulu.”

¹⁵Iio gua, ũYesu pĩna nulĩnga kĩna alĩ asĩngaa kukumuguĩla koonaa amutende wĩ mutemi, nwiũna kangĩ kunkonko wing'ene dũ.

¹⁶Pĩna nĩ mpĩndĩ, ĩamanigua aakue naatima sunga kunanza,

¹⁷naingĩla mwipyango naĩ kumĩpũũta ĩnanza kwienda kuKapelinaũmũ. Alĩ yaazaa kiiti, nduyo ũYesu alũkĩli waapikĩle.

¹⁸Nĩnanza nĩĩndiuka kunsooko nzega nankulu alĩ ikũnka.

¹⁹Pĩna alĩ igendia ipyango zĩ maili zĩtatu katia zinĩ, naamuona ũYesu wigenda mukiania ya nanza, nuĩ kulĩsũgamĩla ipyango, naoopooka.

²⁰Nuañila, “Ingĩ neene, lekioopokĩ.”

²¹Paapo naasiia kukumuanũnkula mwipyango; ikamuĩ ipyango nalĩpikĩila kunsĩ naalĩ alunziĩ.

²²Mudaau yaakue iyũmbĩ naalĩ liĩmĩkile pityumbĩ lya nanza nalĩona kĩna lyukutilĩ pyango naliĩngĩ paasio, isiiititũla liĩlo naalĩ liĩmuĩ, kangĩ kĩna ũYesu sika alĩ wingĩile mwipyango liasio palumuĩ nĩamanigua aakue, ipa ĩamanigua aakue alĩ endile ing'ene.

²³İpa ĩmapango mĩia kwipũna kuTibelia namapika piipĩ nĩpaasio pĩna alĩ alĩliĩle ĩmapũli pĩna ũShekulu alumasongĩlie.

²⁴Paapo gua, iyũmbĩ pĩna nalĩona kĩna ũYesu ukutilĩ kuasio sunga ĩamanigua aakue gaa, naingĩla mwipyango ĩeene, naalongola kuKapelinaũmũ naĩ kumudũũma ũYesu.

²⁵Pĩna naamuona pityumbĩ lya nanza naamuĩla, “Mumania numukulu, aza waazaa nzalĩ kunu.”

²⁶ũYesu nushookeelia nuũga, “Tai-taaii namuĩla mwindũũma, sika kunsooko alĩ muoonie ilĩngasĩlio, ipa kunsooko alĩ mulĩle ĩmapũli namwikyuta.

²⁷Muleke kĩtuma umulĩmo kunsooko ya ndia nyukoononekaa, tazu kunsooko ya ndia nyĩkikyalaasungu upanga wa kalĩ nakalĩ, uMuana-muntu nukakumupeela; kuitĩ uyu wayu namuĩkilue ulumenko nuTata Nzua.”

²⁸Paapo naamuĩla, “Kutendeei kuĩtume ĩmĩlĩmo ya kĩNzua.”

²⁹ũYesu nushookeelia nuañila, “Uu wau mulĩmo wa kĩNzua, musuĩle mumuakue naalĩ mutumue nduyo.”

³⁰Naamuĩla, “Uwe witenda kĩlĩngasĩlio kĩ gua, kuone kukusuĩle? Ukĩtuma mulĩmo kĩ?”

³¹İAtata iĩtu naalĩa ĩmana munbugi-melemele, kĩna yandĩkue, Alĩ waapĩle india kwipũna kwigyulu alĩe.”

³²ũYesu nuañila, “Tai-taaii namuĩla, sika Musa naalumupĩle ĩndia nya tai kwipũna kwigyulu, ipa uTata waane ukumupeelaa ĩndia nya tai kwipũna kwigyulu.

³³Kuitĩ ĩndia ya kĩNzua, iĩoo nyĩtimile kwipũna kwigyulu nukukumupeela uunkũmbigyulu upanga.”

³⁴Paapo naamuĩla, “Shekulu, intondo tũlũ kupeele ĩndia niasio.”

³⁵ũYesu nuañila, “İne neene nĩndia ya upanga. Nuasio nũjile kumuane sika ukikolua kanzala; nduyo nusuĩliĩle mumuane sikukikolua ĩnoota kainiino.

³⁶İpa itĩ aza namuĩlaa ya kĩna mumoonie, ipa sika mwasuĩla.

³⁷Ensi uTata nukumupeelaa ikiiiza kumuane; nduyo nũjile kumuane sika nĩkakumutaaga kunzi kainiino.

- 38 Kuiti sika ali ntimile kwipuna kwigyulu koonā nītume uulooa waane, ipa uulooa waakue naaluntumile.
- 39 Nuulooa waakue naaluntumile ingi ntuu, wensi naalumpiile ndekilimilia kaumu, ipa numiukie palutondo lwa mpelo.
- 40 Kuiti uu wau uulooa wa kitata waane, tulu wensi nukumulaaa uMuana nukwishuila mumuakue, wii nuupanga wa kali nakali; nineene nikakumiukia palutondo lwa mpelo.”
- 41 Paapo iAyahudi nani kilunga kunsooko yaakue, kuiti ali wauga, “Ine neene ndia nali itimile kwipuna kwigyulu.”
- 42 Nauga, “Sika wayune Yesu muana wa kiYosep? Sika kuizine ushee nunina? Ipaino wiugaai, Ntimile kwipuna kwigyulu?”
- 43 uYesu nushookeelia nauila, “Muleke kilunga niinie kuniinie.
- 44 Kutili nusumile kwiiiza kumuane kaanga isika mulutue nuTata naaluntumile; nineene nikakumiukia palutondo lwa mpelo.
- 45 Yandikue muunakidagu, Tulu ensi ikitulimanigua nuNzua. Tulu wensi nugilie nukukimania kwa kiTata ukuuzaa kumuane.
- 46 Ukutili naalumuomie uTata isiitila umuene nupunile kwa kiNzua, wayu alumuonie uTata.
- 47 Tai-taai namuila, nusuliile utite upanga wa kali nakali.
- 48 Ine neene ndia ya upanga.
- 49 iAtata aani ali aliile iMana mumbugimelemele, naakia.
- 50 Ii yo ndia ntimile kwipuna kwigyulu koonā tulu wensi wamile walekikia.
- 51 Ine neene ndia ya upanga nali itimile kwipuna kwigyulu; tulu wensi kanga wamile india ni, ukitula nuupanga wa kali nakali. Ndia nanikipunia ine kunsooko ya upanga wa unkuumbigyulu ingi umuli waane.”
- 52 Paapo iAyahudi nani kikinguma eene kueene, nauuga, “Wishuma mbii uyu kukupeela umuli waakue kuulie?”
- 53 Paapo uYesu nauila, “Tai-taai namuila, kanga musiite kuulia umuli wa Muana-muntu nukwikopa umugali waakue, muagila kaupanga muni yaani.
- 54 Nuliile umuli waane nukwikopa umugali waane utite upanga wa kali nakali; nineene nikakumiukia palutondo lwa mpelo.
- 55 Kuiti umuli waane ingi ndia ya tai, numugali waane ingi ukopi wa tai.
- 56 Nuliile umuli waane nukwikopa umugali waane ukikyalaa muni yaane nineene muni yaakue.

⁵⁷Kĩna uTata namupanga naaluntumile, nineene numupanga kunsooko ya kĩTata, iio-
iioo nunuasio nukundĩaa ĩne ukitũla mupanga kunsooko yaane.

⁵⁸Ĩĩ yoi ndia naalĩ ĩtimile kwipũna kwigyulu, sika kĩna atata aani naalĩ alĩile naakia.”
nukumĩla ĩndia ĩĩ ukitũla mupanga ĩkalĩ nakalĩ.

⁵⁹iNkaani izi alĩ witambula mũshũnagogi pĩna alĩ wimania muKapelinaũmũ.

⁶⁰Kunsooko ĩĩ, iingĩ muamanigua aakue pĩna alĩ iigilie izi, naaũga, “uLukaani ulu
lukakũ! Waani nusũũmile kukulutegeela.”

⁶¹ũYesu pĩna numana munkolo yaakue ya kĩna ĩamanigua aakue ĩkĩũlũnga kunsooko
ya lukaani ulu, nuaĩla, “Lwalu lwamukũmpiane?”

⁶²Īkitũla mbii gua kanga mumuone uMuana-muntu winankĩla kĩna alĩ wĩĩlĩ
umuandio?

⁶³ĩNkolo, ĩĩo yukupangatagiaa, umuĩlĩ sika ũjĩpĩle kakĩntu, iNkaani nalĩ nukumuĩla
ingĩ nkolo, kangĩ upanga.

⁶⁴Ĩpa akoolĩ mumiani nasika asuĩĩle.” Kuitĩ ũYesu alumanile kwipũna umuandio
aani nasika asuĩĩle, kangĩ waani nukakumusakia.

⁶⁵Nuũga, “Kunsooko ĩĩ aza mumuĩĩle kĩna ukutilĩ nusũũmile kwiiiza kumuane
kanga ĩsika mupegue nuTata.”

⁶⁶Kwipũna paapo iingĩ muamanigua aakue naashooka kĩnũũma, sika naĩtiata nduyo.

⁶⁷Paapo ũYesu nuaĩla naikyumi naabĩlĩ, “Niniinie gaa mwasiiane kwilega?”

⁶⁸uSimoni Petelo numushookeelia, “Shekulu, kwende kwa kuani? Ue utĩite inkaani za
upanga wa kalĩ nakalĩ,

⁶⁹nindiishie kwasuĩĩle nukwilĩnga kĩna ue ingĩ uMuelu wa kĩNzua.”

⁷⁰ũYesu nuashookeelia, “Sika alĩ numusaaguĩlene inie namwikyumi naabĩlĩ. Nuumuĩ
waani ingĩ shetani?”

⁷¹Alumugambile ũYuda ũsha Simoni nwa kul sakaliote; uuyo numuĩ mwikyumi
naabĩlĩ, nũjile kumusakia.

Yohana 7

¹Pembele ũYesu nũipilima muGalĩlaya; sika nusiiia kwipilima muUyahũdi kunsooko
ĩAyahũdi alĩ idũũma kukumuulaga.

²Nulutondo nalukulu lwa Ayahũdi lwa pigũnda alĩ lwĩpiipĩ.

³Luulo gua, ĩanũna aakue naamuĩla, “Lega ĩpa, wende kuUyahũdi koona ĩamanigua
aako aone ĩmĩlĩmo yaako nukuĩtuma.

⁴Kuitĩ kutilĩ kamuntu nukutenda ulukaani kukĩmpisĩ-mpisĩ, nduyo umuene usiile
kukigyelela. Kanga utende itĩ, igyelelie kuunkũmbigyulu.”

- ⁵Kuiti sunga ianuna aakue sika ali asuifile mumuakue.
- ⁶Luulo uYesu nuaifla, “ityungo liane likaali kalapika, ipa ityungo liani likooli intondo tulũ.
- ⁷uUnkumbigyulu sika wishuma kukumusuukilua inie; ukunsuukilaguaa uneene kunsooko ine nukuukilaa kina uutendi waakue ingi ubi.
- ⁸Nankili uniinie muende kulutondo nalukulu; ine nikili kalanankila kwienda kulutondo nalukulu luasio, kuiti ityungo likaali kalakonda.”
- ⁹Pina nuaifla izi, nwikyala muGalilaya.
- ¹⁰Pina ianuna aakue naanankila kwienda kulutondo nalukulu, paapo nduzo nunankila, sika kukuali, ali zi kukimpisi-mpisi.
- ¹¹Iio gua iAyahudi naaa kumuduma mulutondo nalukulu, naauga, “Wili mpi unuasio?”
- ¹²Na wi wing'ung'untia wingi mumulundo kunsooko yaakue iia naauga, “Muntu muuza,” iia naauga, “Zui, ipa ukualimilia iantu.”
- ¹³Ipa kutili naalumutambuile paantu kunsooko ya koopoka iAyahudi.
- ¹⁴Muntongo za lutondo nalukulu uYesu nunankila nuingilla muNumba yakinzua nūimania.
- ¹⁵iAyahudi nakulilua, naauga, “Uyu umane mbii imilimu pina sika mulangue?”
- ¹⁶uYesu nuashookeelia nuuga, “uMania waane sika waane, ingi waakue naaluntumile.
- ¹⁷Wensi kanga waloogie kwitenda uulooa waakue, ukakuulinga uumanigua uu, kina upunile kwa kinzua katia nikitambulilia ning'ene.
- ¹⁸Uyu nukitambulilagiaa wing'ene ukuduma ulukumo luakue umuene; ipa uzo nukuduma ulukumo luakue naalumutumile, uuyo wa tai-taai nuwoononi ukutili mumuakue.
- ¹⁹Naalumupile inie uUlagilio sika Musane? Sunga ukutili kumiani nukuukendegela uUlagilio. Niki mwinduuma kwimbulaga.”
- ²⁰iYumbi nalishookeelia, “Ue umunalisimu! Waani nwiduma kukukuulaga?”
- ²¹uYesu nushookeelia nuaifla, “Ali ntendile utendi umu, tulũ ensi namukulilua.
- ²²Kunsooko i uMusa numupeela uwaalami; (sika upunile kwa ki Musa, ipa ali kuatata aani), niniinie mulutondo lwa wikyali mukualamagiaa umuntu.
- ²³Muntu kanga waalamigue palutondo lwa wikyali, uUlagilio wa kiMusa ulekioonua, niki mwintakila kunsooko namukamagiaa umuntu palutondo lwa wikyali?
- ²⁴Mulekilamula kunzi udũ, taazu mulamule ikulukuulu.”

- ²⁵Luulo gua, ĩaniYelusalemũ ĩamuĩ naaũga, “Sika wayune naakumudũũmaa amuulage?”
- ²⁶Laaĩ gua, witambula kualĩ, sika akumuĩla kalukaani! ĩAkulu ĩtu alĩngile ĩtaine kĩna uyu ingĩ Kilisito?”
- ²⁷Īpa uyu kumumanile kĩna upũnile. Iio uKilisito pĩna ukiiiiza, ukutilĩ numanile kĩna upũnile.”
- ²⁸Luulo ũYesu nwĩtunta ululi muNumba ya kĩNzua, nũmania nuũga, “Īne munzĩzĩ, nĩkĩna mpũnile muĩzĩ; sunga sika nĩzĩĩle uneene, ĩpa naaluntumile ingĩ wa tai, niniinie sika mumuĩzĩ.
- ²⁹Īne numuĩzĩ kunsooko mpũnile kumuakue, nduyo muene untumile.”
- ³⁰Luulo gua naandũũma kukumuguĩla, ĩpa kutilĩ naalumutualĩĩle umukono, kunsooko ityũngo liakue sika alĩ lyalaaza.
- ³¹Iingĩ mwiũmbĩ naasuĩla mumuakue, naaũga, “Pĩna wijiliiiza uKilisito, ũjilitenda ilĩngasĩllio iingĩne kwikĩla naalutendile uyu?”
- ³²ĪApalisayo naaligyũlia iyũmbĩ likĩũlũnga izi kunsooko yaakue; paapo ĩapolia naakulu nĩApalisayo naatuma ĩitumi amuguĩle.
- ³³ũYesu nuũga, “Tyũngo niino kĩlĩ nĩpalumuĩ niniinie; nonguĩle kumuakue naaluntumile.
- ³⁴Mukindũũma, sika mukimona, nineene pĩna nĩlĩ inie sika mwishũũma kwiiiza.”
- ³⁵Paapo ĩAyahũdi naĩtambuĩla eene kuene, “Ulomile wende mpĩĩ uyu itĩ kuleke kumuona ishie. Ukienda kuupalansano wa Agilikine nukukuamania ĩAgiliki?”
- ³⁶Lukaani kĩ ulu naazulutambuĩle, Mukindũũma, sika mukimona; nineene pĩna nĩlĩ inie sika mwishũũma kwiiiza?”
- ³⁷Palutondo nalukulu nangũlũ, lwa mumalĩllio lwa ntondo nankulu, ũYeu nuĩmĩka nwĩtuntĩkia nuũga, “Tũlũ wensi kanga wakolue ĩnoota waaze kumuane wakope.
- ³⁸Nusuĩlĩle mumuane kĩna uwandĩkua uũgile, miongo ya maazĩ ma upanga ikipũna munsĩ yaakue.”
- ³⁹Alutambuĩle itĩ mumpola za kĩMuau naĩkakumuanũnkula naasuĩlĩle mumuakue, kuitĩ uMuau alĩ wikĩlĩ kalakigyelela, kunsooko ũYesu alĩ wikĩlĩ wakuligie
- ⁴⁰Paapo ĩĩa kwipuna mwiũmbĩ pĩna naaziigia inkaani izi naaũga, “Tai uyu wayu munakĩdagu nuasio.”
- ⁴¹Naĩngĩ naaũga, Uyu wayu Kilisito. ĩĩa naaũga, “Mbii gua, uKilisito wapũna kũGalilayan?”
- ⁴²uWandĩkua sika alĩ uũgilene kĩna uKilisito upũnile muluuli lwa kĩDaudi, muBetelehemũ ikĩsaalĩ naalĩ wĩlĩ uDaudi?”

- ⁴³Paapo nautũla ukamatuki mwiũmbĩ kunsooko yaakue.
- ⁴⁴ĩAmuĩ aao nasiia amuguĩle, ĩpa kutilĩ naalumutualĩĩle ĩmĩkono.
- ⁴⁵Paapo ĩtumi naaaza kuapolia naakulu nĩApalisayo ndĩo naaaĩla, “Nĩkĩ sika mwamuleeta?”
- ⁴⁶ĩtumi naashookeelia, “Kutilĩ kamuntu nukutambulaa kĩna umuntu nuasio nwitambula!”
- ⁴⁷Paapo ĩApalisayo naashookeelia, “Niniinie mwapuutagiguaane?”
- ⁴⁸Waani gua muakulu katia muApalisayo naasuĩĩle mumuakue?
- ⁴⁹Ĩpa iyũmbĩ ĩlĩ nasika lĩlĩngile uulagĩlio lyazũmaguaa.”
- ⁵⁰uNikodemo, uyo naalumuzĩĩle mbele, naalĩ umuĩ waa, nuaĩla,
- ⁵¹“Mbii, uUlagĩlio wĩtu ukulamulaane umuntu pĩna sika waliigiguaa tangua nukwimana kĩna utendile yaani?”
- ⁵²Nashookeelia naamuĩla, “Nunduue upũnile kũGalilayane? Dũũma, uoone kĩna kutilĩ kamunakĩdagu naalũgyelĩle kwipũna kũGalilaya.”

Yohana 8

- ¹ĩpa ũYesu nulongola kunkonko ya mĩzeituni.
- ²ĩKĩlĩma pĩna nakiungua nũingĩla kangĩ muNumba ya kĩNzua. ĩAntu ensi naamuagaana; nwikyalansa nuĩ kuamania.
- ³ĩAlangi nĩApalisayo naamuleetela musungu naalĩ mukũngue muugalolia; naamuĩmĩkia pakatĩ,
- ⁴Naamuĩla, “Mumania, umusungu uzu aza mukũngue pĩna aza wigololia
- ⁵muUlagĩlio uMusa alukulagĩlĩlie ĩaasiio atũlue magũe; ĩpa ue uũgĩleeii?”
- ⁶Naatambula itĩ kukumugema, koona aligie nsooko ya kumusokia. ũYesu nutũna pansĩ, nuandĩka mumasalu naluala.
- ⁷Pĩna naĩkakia kukumukolia, nuĩmĩka nuaĩla, “Namugila kautimu mumiani nuĩ wa muandio kukumusũtia igyũe.”
- ⁸Nutũna pansĩ kangĩ, nuandĩka mumasalu
- ⁹Ndĩo pĩna naiigia, naasokigua nĩmiiio yaa, naapũna umuĩ umuĩ, naandia ĩanampala sunga nwa mumalĩlio. Nusaaga ũYesu wing'ene numusungu wĩmĩkile pakatĩ
- ¹⁰ũYesu nuuuka, sika numuona kaumuĩ ĩpa umusungu udũũ. Numuĩla, “Musungu ue, ĩlĩ mpĩ aasio ĩasokia aako? Ukutilĩne nwa kukulamula kĩna umutimu?”
- ¹¹Numuĩla, “Kutilĩ Shekulu.” ũYesu numuĩla, “Nineene gaa sika nukukulamula. Longola ulekitimula kangĩ.”]

- 12**Paapo kangĩ ũYesu nuaĩla nuũga, “Ĩne neene nĩweelu wa unkũmbigyulu; nwa kuntiata ĩne sika ukigendela mukiiti, ĩpa ukaa utĩite uweelu wa upanga.”
- 13**Iio gua ĩApalisayo naamuĩla, “Ue wĩkuĩlĩle wing'ene; uukuĩli waako sika wa tai.”
- 14**ũYesu nushookeelia nuaĩla, “Kanga ĩne ĩnĩkuĩlĩle ning'ene nakĩ, uukuĩli waane ingĩ wa tai, kuitĩ nĩzĩ kĩna mpũnile nĩkĩna nunziĩ. Inie gua sika mumanile kĩna mpũnile nĩkĩna nunziĩ.
- 15**Inie mwilamula kukĩmuĩlĩ ĩne gua sika nukumulamulaa kaumuĩ.
- 16**Kanga ĩne ĩnilamula nakĩ, uulamuli waane ingĩ wa tai, kuitĩ ĩne sika ning'ene nanukulamulaa, ĩpa uneene ninduyo naaluntumile.
- 17**Sunga muUlagĩliio waani yandĩkue kĩna uukuĩli wa antu abĩlĩ ingĩ wa tai.
- 18**Ĩne neene nanĩkuĩlĩle uneene, nuTata naaluntumile unkuĩlĩle.”
- 19**Paapo naamuĩla, Ushoo wĩlĩ mpĩ? ũYesu nushookeelia, “Sika mumanile ĩne sunga uTata sika mumumaile. Kanga ĩmumanile ĩne, alĩ mũjile kumumana nuTata waane.”
- 20**iNkaani izi alutambuĩle nũmania muNumba ya kĩNzua, nwĩpaapo pauĩkĩlo wa sadaka. Kutilĩ naalumuguĩlile, kuitĩ ityũngo liakue sika alĩ lyalaaza.
- 21**Paapo ũYesu nuaĩla kangĩ, “Ĩne nalega, niniinie mukindũma; mukikia mumulandu waani; kĩna nunziĩ ĩne, inie sika musũmle kwiiiza.”
- 22**Paapo ĩAyahũdi naaũga, “Mbi gua, ukakĩulagane; kuitĩ nwiũga, kĩna nunziĩ sika mwishũma kwiiiza?”
- 23**Nuaĩla, “Inie mwa pĩna pansĩ; ĩne na kukiania; iinie mwa unkũmbigyulu uu; ĩne sika na muna unkũmbigyulu uu.
- 24**Aza namuĩla mukikia mumĩlandu yani kuitĩ kanga musiitishuĩla kĩna ingĩ neene, mukikia mumĩlandu yaani.”
- 25**Paapo naamuĩla, “Ue uue waani?” ũYesu nuaĩla, “Lwalu naaza namuĩla kwipũna umuanidio.
- 26**Ntĩite ningĩ za kutambula nukwilamula kumuani; ĩpa uzo naaluntumile ingĩ wa tai, nineene naalĩ nĩziigilie kumuakue, ziizo nukutambulaa muna unkũmbigyulu.”
- 27**Sika naalĩnga kĩna ukuaĩla za kĩTata.
- 28**Paapo ũYesu nuaĩla, “Pĩna mukakumunansula uMuana-muntu, paapo mukilĩnga kĩna ingĩ neene, kangĩ kutilĩ nanukulutenda ning'ene, ĩpa kĩna uTata naalumanilie ĩne, ziizo nukuzitambula.
- 29**Nduyo naaluntumile wayu kwĩpalumuĩ nineene, sikundekile ning'ene, kuitĩ ĩne nukutendaa intondo tũlũ nazumuloelĩlie uyo.”
- 30**Pĩna alĩ witambula izi, iingĩ naasuĩla mumuakue.

- 31 ũYesu nuaĩla ĩAyahũdi naalĩ amusuĩlĩle, “Inie kanga mwikyale mulukaani luane, ĩtai mwĩamanigua aane;
- 32 Mukakumĩlĩnga ĩtai, nĩtai ĩkakumutenda akolelua.”
- 33 Naamushookeelia, “Ishie kwĩluuli lwa kĩlbũlahimu; sika kwalatũla asese kumuntu wensi intondo tũlũ. Wiũgaaii, mukitendua akolelua?”
- 34 ũYesu nuashookeelia, “Tai-taai namuĩla, Tũlũ wensi nukutendaa umulandu ingĩ musese wa mulandu.
- 35 uMusese sika ukikyalaa munumba ĩkalĩ nakalĩ; umuana ukikyalaa ĩkalĩ nakalĩ.
- 36 Iio gua uMuana kanga wamutende akolelua, ĩtaĩ mukitũla akolelua.
- 37 Maniile kĩna mualĩ luuli lwa kĩlbũlahimu, ĩpa mwidũũma kumbulaga kunsooko ulukaani luane lugila kalioma munsĩ yaani.
- 38 Naalĩ nizioonie kwa kĩTata, ziizo nukuzitambulaa. Niniinie namuziigilie kwa kĩTata waani, ziizo mukuzitendaa.”
- 39 Naashookeelia naamuĩla, “uTata wĩitu ingĩ ulbũlahimu.” ũYesu nuaĩla, “Kanga ĩmwĩaana a kĩlbũlahimu aza mũjile kuĩtenda ĩmĩlĩmo ya kĩlbũlahimu.
- 40 ĩPaino mwidũũma kwimbulaga ĩne, nanumuntu nanukumuĩlaa ĩtai naalĩ nĩmiigilie kwa kĩNzua. ulbũlahimu sika alutendile itĩ.”
- 41 Inie mukĩtuma ĩmĩlĩmo ya kĩTata waani. Naamuĩla, “Ishie sika kualelue mumĩgololio; kutĩite uTata umuĩ, uNzua.”
- 42 ũYesu nuaĩla, “Kanga uNzua ĩTata waani aza mujilindoogua nineene, kuitĩ nijile mpũnile kwa kĩNzua; sika nijile ning'ene, ĩpa muene aluntumile.
- 43 Nĩkĩ mwasiitilĩnga uutambuli waane? Ingĩ kunsooko sika mwishũũma kwiiigia ulukani luane.
- 44 Inie mwa kĩtata waani Shetani, ninshula za kĩtata waani mualoe kukuzitenda. uNuasio alĩ muulagani kwipũna iyuukĩ, sunga sika ukuĩmaa mutai, kuitĩ ĩtai yukutilĩ mumuakue. Pĩna witambula ulongo ukutaambulaa ĩzaakue muene, kunsooko ingĩ mulongo, kangĩ tata wa ulongo.
- 45 Nineene, kunsooko nukumĩtambula ĩtai, sika mwishuĩla.
- 46 Waani kumiami nukuĩlĩle kĩna numunamĩlandu? Kanga ĩnitambula ĩtai, nĩkĩ sika mwinshuĩla?
- 47 Nwa kĩNzua ukuziigagiaa inkaani za kĩNzua. Luulo inie sika mukũigagiaa kunsooko inie sika mwa kĩNzua.”
- 48 ĩAyahũdi naashookeelia naamuĩla, “Sika kwitambula iizane kĩna ue uMusamalia, kangĩ umunalĩsĩmuĩ?”

- ⁴⁹ũYesu nushookeelia, “Ĩne sika numunalĩsĩmuĩ, ĩpa nukumukulia uTata waane. Niniinie mukumelaa ĩne.
- ⁵⁰Ĩne sika nidũũma uukulu waane, ukoolĩ nwĩdũũma nukwilamula.
- ⁵¹Tai-taai namuĩla, tũlũ wensi kanga wakendegeele ulukaani luane sika ukiona kaukiu sunga ĩkalĩ nakalĩ.”
- ⁵²ĩAyahũdi naamuĩla, “Ĩpa kwalĩnga kĩna umunalĩsĩmuĩ ue. ulbũlahimu nukia nĩanakĩdagu, ninduue wiũga, Tũlũ wensi kanga wakendegeele ulukaani luane sika ukilũla kaukiu sunga ĩkalĩ nakalĩ.
- ⁵³Ue umukulune kwikĩla utata wĩtu ulbũlahimu, nduyo wakiile, nĩanakĩdagu naakia! ukĩtenda wĩwaani?”
- ⁵⁴ũYesu nushookeelia, “Kanga nĩkulie uneene, uukulu waane sika kĩntu. Nukunkulagiala ingĩ uTata waane namukumutambulaa inie kĩna ingĩ Nzua waani.
- ⁵⁵Niniinie sika mumumanile, ĩpa ĩne numumanile. Kangambũge sika numumanile nikitũla mulongo zĩ uniinie; ĩpa numumanile, nulukaani luakue nulukendegeliĩle.
- ⁵⁶ulbũlahimu utata waani alĩ muloekigue waone ulutondo luane; nuluona, nulumba.”
- ⁵⁷Luulo gua ĩAyahũdi naamuĩla, “Sika walagela ĩmiaka makumi mataano; wamuonilene ulbũlahimu?”
- ⁵⁸ũYesu nuaĩla, “Tai-taai namuĩla, pĩna ulbũlahimu alĩ wikaalĩ, ĩne nankoolĩ.”
- ⁵⁹Paapo naasola ĩmagũe amusũtie. ũYesu nwĩpisa nulega muNumba ya kĩNzua.

Yohana 9

- ¹Pĩna nulongola numuona muntu mupokũ kwipũna kuulelua waakue.
- ²ĩAmanigua aakue naamukolia naaũga, “Shekulu, waani alutimuĩle, uyune kanga aleli aakue, walelue mupokũ?”
- ³ũYesu nushookeelia, “Uyu sika utimuĩle sunga ĩaleli aakue, ĩpa umulĩmo wa kĩNzua wigyeleligue kumuakue.
- ⁴Yukũjĩpĩle ishie kukĩtuma ĩmĩlĩmo yaakue naaluntumile pĩna kĩlĩ munsĩ. Utiku ukiiiiza ukilemua kaumuĩ kukĩtuma umulĩmo.
- ⁵Pĩna kĩlĩ nkoolĩ muna unkũmbigyulu, ĩne neene weelu wa unkũmbigyulu.”
- ⁶Pĩna nutambula izi, nutia ĩmatĩ pansĩ, nulũa ilyolo, numupaka umupokũ mumiiso maakue kumalolo maasio.
- ⁷Numuĩla, “Longola, ukalale mwilyambo lya Siloamu” (ndogolelio yaakue Namutumue). Paapo nulongola nukalala, nushooka waaziiona.
- ⁸Iio gua ĩanakaa aakue nĩasio naalĩ amuoonie ĩmbele kĩna alĩ mulompi naaũga, “Sika wayune alukuuzaa wikyalansile nukwilompana?”

- ⁹Ĩĩa naaũga, “Wayuuyu.” Naĩngĩ naaũga, “Zũi, ĩpa wĩpianile ninduyo.” Uzo nuũga, “Ingĩ neene.”
- ¹⁰Paapo naamukolia, “ĩmiiso maako malaĩliguaa mbii?”
- ¹¹uNuasio nushookeelia, “Muntu nukuĩtaguaa Yesu nulũa ilyolo, numpaka ĩmiiso maane, numbuĩla, ‘Longola kuSiloamu ukalale.’ Paapo nanongola nankalala, namona.”
- ¹²Naamuĩla, “uNuasio wĩlĩĩ mpĩĩ?” Nuũga, “Magu.”
- ¹³Naalĩ mupokũ naamutuala kuApalisayo.
- ¹⁴Alĩ lutondo lwa wikyali pĩna ũYesu alulũile ilyolo nukukumulaĩlia ĩmiiso.
- ¹⁵ĩApalisayo namukolia kangĩ, “Alumulaĩligue mbii. Nuaĩla, Numpaka malolo ĩmiiso maane, nankalala, namona.”
- ¹⁶Iio gua, ĩApalisayo ĩamuĩ naaũga, “uMuntu uyu sikipũnile kwa kĩNzua kunsooko sikukulukendegeela ulutondo lwa wikyali.” Naĩngĩ naaũga, “Wishũũma mbii umunamĩlandu kwitenda iilĩngasĩlio kĩna ii?” Nautũla ukamatuki mumiao.
- ¹⁷Iio naamuĩla umupokũ kangĩ, “Ue wiũgaaii mumpola zaakue, kuitĩ wakulaĩlagiaa ĩmiiso?” Nuũga, “Ingĩ munakĩdagu.”
- ¹⁸ĩAyahũdi sika naasuĩla impola zaakue kĩna alĩ mupokũ nukwilaĩligua, sunga naaĩta ĩaleli aakue naalĩ mulaĩligue.
- ¹⁹Naakolia naaũga, “Uyu wayu muana wanine namukuũgaa kĩna alĩ mulelue mupokũ. ĩpaine waiona mbii?”
- ²⁰ĩAleli aakue naashookeelia naaũga, “Kumanile kĩna uyu muana wĩitu nduyo alĩ mupokũ;
- ²¹ĩpa sika kumanile kĩna waaziiona mbii ĩpanio, kanga waani magu numulaĩlie ĩmiiso sika kumanile, mukoliĩ, uyo muntu mukulu, wĩtambulĩlie umuene.”
- ²²ĩAleli aakue alĩ itambula izi kunsooko alĩ aopookile ĩAyahũdi, kuitĩ ĩAyahũdi alĩ akondilie kwikomia ĩkialo tũlũ wensi kanga wamukuĩle uKilisito, wakamatulue mũshũnagogi.
- ²³Luulo gua ĩaleli aakue naaũga, “Uzo muntu mukulu, mukoliĩ umuene.”
- ²⁴Paapo naamuĩta kaubĩlĩ umuntu naalĩ mupokũ, naamuĩla, “Umukũmuukie uNzua, ishe kumanile kĩna umuntu uyu munamĩlandu.”
- ²⁵uNuasio nushookeelia, “Kanga ĩmunamĩlandu magu sika manile; manile luuluu lumuĩ, alĩ numupokũ ĩpaine naazona.”
- ²⁶Naamuĩla, “Azukutendile yaani? Azukulaĩlie mbii ĩmiiso?”
- ²⁷Nuashookeelia, “Nakondagiaa kukumuĩla, sika mũigilie? Nĩkĩ mualoe kwiiigia kangĩ? Niniinie mwaloaguaane kwitũla amanigua aakue?”

- ²⁸Naamutuka, naaũga, “Ue umumanigua waakue unuasio; ishie kuamanigua a kĩMusa.
- ²⁹Ishie kumanile kĩna uNzua alutambuĩle kwa kĩMusa; ĩpa uyu sika kumanile kĩna upũnile.”
- ³⁰Umuntu nuasio nushookeelia nuaĩla, “uLukaani ulu lwa ukulĩlua! Kĩna inie sika mumanile kĩna upũnile, nduyo nundaĩlia ĩmiiso.
- ³¹Kumanile kĩna uNzua sika ukuiigagiaa ĩanamĩlandu, ĩpa wensi kanga wamukulie uNzua nukwitenda uulooa waakue, unuasio uuyo ukumũigagiaa.
- ³²Kwipũna iyuukĩ sika yaliigigua kĩna muntu wensi ulaĩlie ĩmiiso ma muntu naalĩ mulelue mupokũ.
- ³³Kanga uyu ĩsika alupũnile kwa kĩNzua sika azũjilishũũma kwitenda kalukaani.”
- ³⁴Naashookeelia naamuĩla, “Ue alumulelue mumĩlandu mĩtilĩ, ninduuene wakukumania ishie?” Naamuguma kunzi.
- ³⁵ũYesu nuigia kĩna alĩ amugumile kunzi, numuona nuũga, “Ue usuĩlĩlene mwa kĩMuana-muntu?”
- ³⁶uNuasio nushookeelia nuũga, “Waani Shekulu, koonu nsuĩle mumuakue.”
- ³⁷ũYesu numuĩla, “Wamuonaa. Wazu nwitambula ninduue ingĩ muene.”
- ³⁸Nuũga, “Nasuĩla Shekulu.” Numutũngamĩla.
- ³⁹ũYesu nuũga, “Ĩne nijile muna unkũmbigyulu uu kuulamuli, itĩ nasika akuonaa aone, ndĩo nakuonaa atũle apokũ.”
- ⁴⁰ĩApalisayo naalĩ yĩensi ninduyo naiigia izi, naamuĩla, “Kuapokũne sunga nindiishie?”
- ⁴¹ũYesu nuaĩla, “Kanga ĩmuapokũ, sika aza mwijilitũla nĩmĩlandu; ĩpa muũgile, Kukuonaa; ĩmĩlandu yaani ĩkoolĩ.”

Yohana 10

- ¹“Tai-taai namuĩla, nasika ukũingĩlaa pamulango wa mpongolo wa nkolo ĩpa wapũũtĩle pĩngĩ, unuasio ingĩ mũii kangĩ muleegelania.
- ²Nukũingĩlĩlaa pamulango ingĩ umudĩimi wa nkolo.
- ³uMulindĩila-mulango ukumũgyuĩlaa uyo, ninkolo zukumũigagiaa ululi luakue; ukuita inkolo zaakue kumiina maaon nukukuzintongeela kunzi.
- ⁴Pĩna wazipũnia tũlũ ĩzaakue ukuzitongeelaa, ninkolo zukumutiataa kunsooko zimanile ululi luakue.
- ⁵uMugenda sika zukumutiataa, ĩpa zukumutalamaa kunsooko sika zulumanile ululi lwa mugenda.”

- ⁶ũYesu nuaĩla ĩmpiani ĩĩ, ĩpa ĩaasio sika naalĩnga naalukuaĩla.
- ⁷Iio ũYesu nuũga kangĩ, “Tai-taaii namuĩla, ĩne neene numulango wa nkolo.
- ⁸Tũlũ ensi naalĩ antongelĩle ingĩ iii nĩaleegelania ĩpa inkolo sika naziĩgia.
- ⁹Ine neene numulango; tũlũ wensi kanga wingĩle pamuane ukigũnĩka; ukiingĩla nukwipũna, ukiligia udĩmo.
- ¹⁰uMũii sika ukuuzaa isiitituũla wiie, waulage nukwioonona; ĩne nijile zitũle nuupanga, kangĩ zĩ nduo wingĩ dũũ.
- ¹¹“ĩne neene numudĩmi namuuzaa. uMudĩmi namuuzaa ukuupũnagiaa uumĩ waakue kunsooko ya nkolo.
- ¹²uMutĩkia nasika mudĩmi ninkolo ĩsika zaakue, ukumuonaa ũyĩngi upolokile, ukuzilekaa inkolo, ukumankaa; nũyĩngi ukuziguĩlaa nukukuzishapatĩlia,
- ¹³Kunsooko uyo mutĩkia, sika ukukunkunala a kunsooko ya nkolo.
- ¹⁴ĩne neene numudĩmi namuuzaa; ĩzaane nĩzimanile nĩzaane zimanile ĩne,
- ¹⁵kĩna uTata numanile ĩne nineene numumanile uTata; nuuumĩ waane nuupũnilie kunsooko ya nkolo.
- ¹⁶Ninkolo nzia nĩzitiĩte nasika za mumpongolo ĩĩ; nindizo injĩpĩle nĩzileete, nululi luane zĩkakulũgia, nalĩkitũla dyale lĩmuĩ numudĩmi umuĩ.
- ¹⁷“Luulo gua uTata undoilue kunsooko nuupũnilie uuumi waane, koonaa nuusole kangĩ.
- ¹⁸Ukutilĩ nukundeegelagiaa, ĩpa ĩne nuupũnilie uneene. Ntĩte usũumi wa kuupũnua; ntĩte usũumi wa kuusola kangĩ. Ilyangĩlilio ĩlĩ alĩ naanũnkuĩle kwa kĩTata waane.”
- ¹⁹Nautũla ukamatuki muAyahũdi kunsooko ya nkaani izi.
- ²⁰ĩĩa naaũga, “munalĩsĩmuĩ, kangĩ wasalile, nĩkĩ mukumutegeela.”
- ²¹ĩĩa naaũga “ĩNkaani izi sika za munalĩsĩmuĩ. ĩLĩsĩmuĩ lishũũmane kwilaĩlia ĩmiiso maapokũ.”
- ²²Naluĩ lutondo nalukulu lwaa kumielia ĩNumba ya kĩNzua mũYelusalemũ, intondo za nĩmĩla pĩna yukuguaa.
- ²³ũYesu nũiumba-umba muNumba ya kĩNzua mukĩanda kya kĩSolomoni.
- ²⁴Paapo ĩAyahũdi naamupilimĩkĩlia, naamuĩla, “Sunga nzuakĩ ukikungualia inkolo zĩtu? Kanga ue ĩwĩKilisito kuĩle kualĩ.”
- ²⁵ũYesu nuashookeelia, “Alĩ namuĩlĩle, niniinie sika mwishuĩla. ĩMĩlĩmo nanĩkitumaa kuliina lya kĩTata waane, ĩo ĩnkuĩlĩle ĩne.
- ²⁶ĩpa inie sika musuĩlĩle kunsooko inie sika mukoolĩ munkolo zaane.
- ²⁷ĩNkolo zaane zukũigagiaa ululi luane nineene nĩzimanile, ndizo zukuntiataa.

²⁸Nineene nukuzipeelaa upanga wa kalĩ nakalĩ, sika zikilimĩla ĩkalĩ nakalĩ; ukutilĩ nukakuzikamantuula mumukono waane.

²⁹uTata waane numpĩle ĩzaasio ingĩ mukulu kwikĩla tũlũ; ukutilĩ nusũmile kukuzikamantuula mumukoono wa kĩTata.

³⁰Ĩne nuTata kwĩumuĩ.”

³¹ĩAyahũdi naasoleela ĩmagũe kangĩ koonaa amutũle.

³²ũYesu nushookeelia, “Numulagĩlĩle mĩlĩmo mingĩ namĩza nĩpũnile kwa kĩTata. Mumĩlĩmo ĩ, nuĩmbĩ namwintũlĩla ĩmagũe?”

³³ĩAyahũdi naamushookeelia, “Kunsooko ya utendi nauuza sika kukukutũla ĩmagũe, ĩpa kunsooko ya utukĩli, kuitĩ ue nwĩmuntu ukĩtenda wĩNzua.”

³⁴ũYesu nuashookeelia, “Sika yandĩkuene muUlagĩlĩlio waani, ĩne mbũgile, Inie muanzua?”

³⁵Kanga alĩ uĩtile anzua ĩaasio naalĩ aagaanue nulukaani lwa kĩNzua (nuwandĩkua sika usũmile kwioononua),

³⁶ĩne uTata naalunzelilie, nuntuma muna unkũmbigyulu, inie mwiũgaaii kĩna natuka, kunsooko aza mbũgile, ĩne nĩMuanawa kĩNzua?

³⁷Kanga ĩsika nukuĩtendaa ĩmĩlĩmo ya kĩTata waane, mulekinshuĩla.

³⁸Kanga ĩnukuĩtendaa, anga musitinshuĩla ĩne noo, muĩsuĩle ĩmĩlĩmo, koonaa mumane nukwilĩnga kĩna uTata umoolĩ mumuane nineene moolĩ mwa kĩTata.”

³⁹Paapo naadũma kukumuguĩla kangĩ; nulega mumĩkono yaa.

⁴⁰Nuenda kangĩ kwityumbĩ liYolidani, paapo pĩna uYohana alukoolĩ ĩmbele nũbadĩzia; nwikyala kuuko.

⁴¹Iingĩ naamuagaana, naaũga, “uYohana sikaalutendile kĩlĩngasĩlĩlio kakĩmuĩ, ĩpa zensi naalutambuĩle uYohana mumpola za kĩuyu alĩ za tai.”

⁴²Iingĩ naasuĩla mumuakue kuasio.

Yohana 11

¹Alukoolĩ muluĩle, umuĩ, uLazalo wa kuBetania, kukĩsaalĩ kya kĩMalia nuMalita umunũna waakue.

²Alĩ uMalia uuyo naalumupakile ũShekulu ĩmaakũta nukukumupiagula ĩmĩgulu yaakue kumatũmbĩ maakue; numugũlĩ waakue uLazalo alĩ muluĩle.

³Iio gua, ĩagũlĩ naamutualĩla impola, naaũga, “Shekulu laaa, numuloilue waazaa muluĩle.”

⁴ũYesu pĩna nũigia, nuũga, “uUluĩle uu sika wa nkia, ĩpa kunsooko ya ukulu wa kĩNzua, koonaa uMuana wa kĩNzua wakuligue kuwasio.”

- ⁵ũYesu alualoilue uMalita numunũna waakue nuLazalo.
- ⁶Luulo, pĩna nũigia kĩna waazaa muluĩle, nwikyala ntondo zibĩlĩ paapo pĩna alĩ wĩlĩ.
- ⁷Pembele nuaĩla ĩamanigua aakue, “Kuĩni kuUyahũdi kangĩ.”
- ⁸ĩAmanigua naamuĩla, “Shekulu, ijuli-juulii ĩayahũdi alĩ idũũma akutũle ĩmagũe; ukiendane kangĩ kuasio?”
- ⁹ũYesu nushookeelia, “iNsaa za munsĩ sika kyumi nazibĩlĩne? Tũlũ wensi kanga wagende ĩmunsĩ sika ukukũmpaa kunsooko ukuuonaa uweelu wa unkũmbigyulu uu.
- ¹⁰Tũlũ wensi kanga wagende uutiku ukukũmpaa kunsooko uweelu ukutilĩ mumuakue.”
- ¹¹Nutaambula izi, pembele nuaĩla, “uLazalo umusuamĩĩtu wagonile ndoolo, ĩpa nalongola kukumulaĩlia.”
- ¹²Paapo ĩamanigua aakue naamuĩla, “Shekulu, kanga ĩugonile ndoolo ukikamia.”
- ¹³ĩPa ũYesu alutambuĩle impola za nkia yaakue; ĩasio naasĩga kĩna witambula impola za kugona ndoolo.
- ¹⁴Paapo ũYesu nuadundulĩla, “uLazalo wakiile.
- ¹⁵Nineene nalumba kunsooko yaani kĩna alĩ nukutilĩ kuasio, koonaa musuĩle; ĩpa kuĩni gua kumuakue.”
- ¹⁶Paapo uTomaso nukuĩtaguaa Tyutĩ, nuaĩla ĩamanigua ĩa, “Kuĩni nindiisie kukie palumuĩ nduyo.”
- ¹⁷ũYesu pĩna nuuza nuagaana watendile intondo zinĩ mukĩbĩla.
- ¹⁸ĩBetania alĩ yĩpiipĩ niYelusalemũ, alĩ zĩ maili zibĩlĩ.
- ¹⁹ĩayahũdi iingĩ alĩ ijile kwa kĩMalita nuMalia, aapumbulie kunsooko ya mugũlĩ waa.
- ²⁰Paapo uMalita pĩna nũigia ya kĩna ũYesu wapolokaa, numusambĩlia, nuMalia nuĩma kukaa.
- ²¹Iio uMalita numuĩla ũYesu, “Shekulu, kanga ĩalĩ ukoolĩ kwanu, umugũlĩ waane sika alĩ wijilikia.
- ²²ĩPaino manile kĩna luensi kanga umulompe uNzua ukakukupeela.”
- ²³ũYesu numuĩla, “uMugũlĩ waako ukiiiuka.”
- ²⁴uMalita numuĩla, “Manile kĩna ukiiiuka muwiiuki palutondo lwa mpelo.”
- ²⁵ũYesu numuĩla, “ĩne neene wiiuki nuupanga; nusuĩlĩle mumuane, kanga wakie nakĩ, ukipangata.
- ²⁶Wensi namupanga nukwishuĩla mumuane sika ukikia sunga ĩkalĩ nakalĩ. Usuĩlĩlene izi.”

- ²⁷Numuĩla, “Eeze Shekulu, ĩne nasuĩĩĩle kĩna ue uue Kilisito, uMuana wa kĩNzua, nũjile muna unkũmbigyulu.”
- ²⁸Pĩna nuzitambula izi nulongola, numuĩta uMalia umunũna waakue kukĩmpisi-mpisi, nuĩga, “uMumania ukoolĩ ukukuĩta.”
- ²⁹Nduyo pĩna nũigia, nuuuka nukaawa, numuagaana.
- ³⁰nũYesu sika alĩ walapika mukĩsaalĩ, ĩpa alĩ wĩĩlĩ kuuko kĩna uMalita alumuagaanĩĩle.
- ³¹ĩAyahũdi naalĩ yĩensi ninduyo munumba kukumupumbulia, pĩna naamuona uMalia wauuka kuukaaũ nukwipũna, naamutiata naishĩga kĩna ulunziĩ kukĩbĩĩla walĩle kuasio.
- ³²Iio, uMalia pĩna nupika kuasio kĩna alĩ wĩĩlĩ ũYesu, numuona, nutũngama pamĩgulu yaakue, numuĩla, “Shekulu, kanga alĩ ukoolĩ kwanu, umugũlĩ wane sika alĩ wijilikia.”
- ³³ũYesu pĩna numuona wilĩla nĩAyahũdi nalĩ ĩtiatile ninduyoo ilĩla, naishululĩla munkolo, nukankanala.
- ³⁴nuĩga, “Mumuĩkile mpĩ?” Naamuĩla, “Shekulu nzuu, ulaae.”
- ³⁵ũYesu misholi nĩgenda.
- ³⁶Iio ĩAyahũdi naaũga, “Laaĩ gua kĩna alumuloilue.”
- ³⁷ĩĩa muaasio naaũga, “Uyu naalumulaĩlie ĩmiiso umupokũ, sika wishũũmane kwigilia uyu walekikia?”
- ³⁸Iio ũYesu naishululĩla kangĩ munkolo, nupika kukĩbĩĩla. Ndĩlo alĩ lyũlũ, nigyũe alĩ yĩkue mumulango waakue.
- ³⁹ũYesu nuĩga; “Lĩleegiĩ igyũe.” uMalita, umugũlĩ waakue naalukiile, numuĩla, “Shekulu, ĩpa wanũnkaa, kunsooko nantende lutondo lwa kanĩ.”
- ⁴⁰ũYesu numuĩla, “Sika aza nukuĩĩĩĩlene, kanga usuĩle ukakuuona ukulu wa kĩNzua?”
- ⁴¹Naalĩleegia igyũe. ũYesu nulangamĩla, nuĩga, “Tata, nakusongelagaa kunsooko wanzigagaa.
- ⁴²Nineene manile kĩna ukunzigagaa intondo tũlũ ĩpa kunsooko ya mulundo naupilimĩkĩlĩĩle ntambuĩle, koona asuĩle kĩna uue aluntumile.”
- ⁴³Pĩna nutambula izi nwĩtunta ululi, “Lazalo pũna, nzuu kunu.”
- ⁴⁴Nupũna naalukiile, mutũngue ntiila ĩmĩgulu nĩmĩkono, nuusiu waakue utũngue katiila. ũYesu nuaĩla, “Mutũngulĩ, mulekĩ walongole.”
- ⁴⁵Iingĩ muAyahũdi naalĩ ijile kwa kĩMalia nukukuziona naaluzitendile ũYesu naasuĩla mumuakue.

- ⁴⁶Ĩĩa mumiao naenda kuApalisayo naaaĩla naaluzitendile ũYesu.
- ⁴⁷Iio, ĩapolia naakulu nĩApalisayo naaĩka ilindĩ, naaũga, “Kutendeeii? Kunsooko umuntu uyu witenda ilĩngasĩlio iingĩ.
- ⁴⁸Kanga kumuleke yoi, tũlũ ensi ikishuĩla mumuakue nĩAlumĩ ikiiza, ĩkakukuleegelia ĩnsĩ nĩndugu yĩtu.”
- ⁴⁹Umuĩ waao, uKayafa naalĩ mupolia namukulu umuaka nuasio, nuaĩla, “Inie sika mumanile kalukaani,
- ⁵⁰sunga sika musĩgile kĩna yumũjĩpĩle inie muntu umuĩ wakie kunsooko ya antu, ĩndugu yensi ĩlekilimĩla.”
- ⁵¹Sika alĩ wĩtambulĩle umuene, ĩpa kunsooko alĩ mupolia namukulu umuaka nuasio, nupũnia unakĩdagu kĩna ũYesu ukikia kunsooko ya ndugu;
- ⁵²kangĩ sika kunsooko ya ndugu ĩio udũũ, ĩpa waailingĩle ĩaana a kĩNzua naalĩ asapatĩle, atũle umuĩ.
- ⁵³Kwipũna luulo lutondo naakomia ĩkialo amuulage.
- ⁵⁴Paapo ũYesu nupela kwiumba tenge-tenge muAyahũdi; iio nulega kuasio nuenda luandĩ piipĩ nĩmbuga kukaa nyukuĩtaguaa Epũlaimu; nwikyala kuuko palumuĩ nĩamanigua aakue.
- ⁵⁵nĩPasaka ya Ayahũdi alĩ yĩpiipĩ; iingĩ naanankĩla kwipũna nandĩ zensi kwienda kũYelusalemũ konna ĩeelie pĩna ĩPasaka alĩ ikaalĩ.
- ⁵⁶Paapo naaa kumulaa-laaa ũYesu, naĩkĩtambuĩla eene kueene naĩmĩkile muNumba ya kĩNzua, “Musĩgileei? Sika wijilene kulutondo nalukulu?”
- ⁵⁷ĩApolia naakulu nĩApalisayo alĩ apũnilie lyagĩlio, tũlũ wensi kanga wamane pĩna wĩlĩ waleete impola, konna amuguĩle.

Yohana 12

- ¹Ntondo mutandatu pĩna alĩ ikĩlĩ ĩPasaka, ũYesu nuenda kuBetania pĩna alĩ wĩlĩ uLazalo naalumũiukilie kwipũna muakiu.
- ²Iio naamulũgĩla india za mpĩndĩ kuasio; uMalita nukĩtuma. ULazalo alĩ umuĩ wa aasio naalĩ ĩlĩ pandia ensi nduyo.
- ³Paapo uMalia nuleeta kasali ka makũta ma nalada maaza ma ngele nkakũ, numupaka ũYesu ĩmĩgulu, nupiagula ĩmĩgulu yaakue kumatũmbĩ maakue, nĩnumba nijula ĩnsũla-nsũla ya makũta.
- ⁴ũYuda nwa kuIsikaliote, umuĩ wa amanigua aakue, naalusiile kukumusakia, nuũga,
- ⁵“Nĩkĩ ĩmakũta aya masiitigulua kushilinge magana matatu nukwipeegua ĩatũka.”
- ⁶Alutambuĩle izi, sika kukuakendegeela ĩatũka, ĩpa kunsooko alĩ mũii, alukuuzaa umĩtĩte ĩmbogoosi ya mpeesaa, nusola naalĩ iĩkue muasio.

- ⁷ŭYesu nuŭga, “Mulekĩ, wamaĩkaa aya kulutondo lwa kuĩkua kumuane.
- ⁸ĩAtũka mwĩensi intondo tũlũ, ĩpa ĩne sika kwĩensi kantondo tũlũ.”
- ⁹ĩYũmbĩ kyulu lya Ayahũdi nalĩmana kĩna ukoolĩ kuasio; naaaza, sika kunsooko ya kĩYesu udũũ, ĩpa amuone nuLazalo naalumũiukilie kwipũna muakiu.
- ¹⁰ĩApolia naakulu naakomia ĩkialo amuulage nuLazalo gaa,
- ¹¹kuitĩ kunsooko yaakue Ayahũdi iingĩ naenda naasuĩla mwa kĩYesu.
- ¹²Mudaau yaakue iyũmbĩ kyulu lya antu naalĩ ijile kulutondo lukulu pĩna naiigia kĩna ũYesu wijile kũYelusalemũ,
- ¹³naazishola ntambĩ za mĩpaama, naapũna kukumusĩngĩilia naĩtuntĩkia, Osiana, Wakuligue nũjile muliina lya kĩShekulu, Uzo Mutemi wa ĩsilaeli.
- ¹⁴ũYesu pĩna nuona muanandoguĩ, numudaamĩla, kĩna yandĩkue,
- ¹⁵“Ulekioopoka munanso Sayuni; Laaa, uMutemi waako wapolokaa Udaamĩlĩle muana-ndoguĩ.”
- ¹⁶ĩAmanigua akue sika naazilĩnga izi kumuandio, ĩpa pĩna ũYesu nukuligua, paapo najuka kĩna alĩ muandĩkĩligue izi, kangĩ kĩna alĩ amutendĩle aya.
- ¹⁷Luulo gua, iyũmbi naalĩ yĩensi nduyo nalĩmukuĩla kĩna alumuĩtile uLazalo kwipũna mukĩbĩla numũiukia kwipũna muakiu.
- ¹⁸Kunsooko ĩio iyũmbĩ nalĩmuagaana, kuitĩ naiigia kĩna alutendile ĩkĩlĩngasĩlio ĩkĩ.
- ¹⁹Paapo ĩApalisayo naĩtambuĩla eene kueene, “Laaĩ katĩ, sika musũũmile kakĩntu; uunkũmbigyulu naumutiatĩlĩle kunũma yaakue.”
- ²⁰Alĩ akoolĩ Agiliki muaasio nalĩ anankĩle kwienda kukĩtekela kulutondo lukulu.
- ²¹Paapo naamuagaana uPilipo nwa kuBetisaida ya Galĩlaya, naamukolia naaũga, “Shekulu, kusiiile kukumuona ũYesu.”
- ²²uPilipo nuenda numuĩla uAndelea; uAndelea nuPilipo naenda naamuĩla ũYesu.
- ²³ũYesu nuashookeelia nuũga, “ĩTyũngo liazaa uMuana-muntu wakuligue.
- ²⁴Tai-taaii namuĩla, ĩmpekipemba kanga ĩsiite kwigua munsĩ nukwikĩa, ikikyala ing'ene. Kanga ĩkie, yukupĩaa upĩ wingĩ.
- ²⁵Nuuloilue uuumĩ waakue ukuulimilagia; nuusuukĩlue uumĩ waakue muna nkũmbigyulu uu ukuulindĩlila sunga kuupanga wa kalĩ nakalĩ.
- ²⁶Wensi kanga wantumĩle, nwantiate; pĩna nĩlĩ ĩne, paapo numwĩtumi waane ukitũla wĩlĩ. Wensi kanga wantumile, uTata ukakumukulia.
- ²⁷“Īpaino ĩnkolo yaane yakankanalaa, mbũgeei? Tata, ungũne mutyũngo ĩlĩ. Īpa kunsooko ya izi nalĩpikĩlila ityũngo ĩlĩ.

- ²⁸Tata, kulia iliina liako. Paapo naluza luli kwipūna kwigyulu, Nalikulagaa, kangī nīkakulikulia.”
- ²⁹Iio iyūmbī naalī līmīkile paasio naigia, naaūga, Yatūla mugūgūmo. iīa naaūga, “Malaika utambuile ninduyo.”
- ³⁰ūYesu nushookeelia nuūga, “uLuli ulu sika lutūlile kunsooko yaane, ipa kunsooko yaani.
- ³¹Īpaino uulamulua wa unkūmbigyulu uu ukoolī; ipaino umukulu wa unkūmbigyulu ukitaagua kunzi.
- ³²Nineene pīna nikinansulua kwipūna muna nsī, nikilūta tūlū-tūlū kumuane.”
- ³³Alutambuile izi, walagīle nkia kī nukikia.
- ³⁴iYūmbī nalīmushookeelia, “Ishie kūgīlie muulagīlio kīna uKilisito ukikyala sunga ikalī nakalī, ninduue waūga mbii kīna ijipīle uMuana-muntu wanansulue. uMuana-muntu uyu waani?”
- ³⁵Iio ūYesu nuaīla, “uWeelu kīlī ukoolī kumiani tyūngo; mugende pīna mutīte uweelu, ikiitī kīleke kumuguīla. Nukugendalaa mukiiti sika wīzī kīna ulunzī.
- ³⁶Pīna mutīte uweelu suīlī muweelu, mutūle aana a weelu.” Pīna nutambula izi ūYesu, nulega kwipūna kumiao nwīpisa.
- ³⁷Kanga alutendile ilīngasīlio iingī nakī ntongela yaao, sika naasuīla mumuakue,
- ³⁸koonā lutimīligue ulukaani lwa kīYesaya umunakīdagu naalutambuile, “Shekulu, waani nusuīlīle impola zītu. Numukono wa kīShekulu alī mukūnukulīlue waani?”
- ³⁹Kunsooko ī sika naasūma kwishuīla, kuitī uYesaya nuūga kangī,
- ⁴⁰“Uapokūilie īmiiso, Uakakīlie inkolo Alekiona namiiso maa, Alekīlīngā munkolo zaao, Agomoke, nīakamie.”
- ⁴¹uYesaya aluūgile izi pīna aluoonie ukulu waakue, nutambula impola zaakue.
- ⁴²Īpa sunga muakulu alī akoolī iingī naasuīlīle mumuakue, ipa kunsooko ya Apalisayo sika naakūmuula, alekikamatulua mūshūnagogi.
- ⁴³Kuitī alī aloogē ulukumo lwa antu kwikīla ulukūmo lwa kīNzua.
- ⁴⁴ūYesu nwītunta ululi nuūga, “Nusuīlīle mumuane sikunsuīlīle kaneene, ipa uuyo naaluntumile.
- ⁴⁵Nundaaile īne amulaaile naaluntumile.
- ⁴⁶Īne nijile nī weelu muna unkūmbigyulu, koonā tūlū wensi nusuīlīle mumuane waleke kikyala mukiiti.
- ⁴⁷Wensi kanga wiigie inkaani zaane kanga waleke kuzikendegeela, īne sika nukumulamula, kunsooko sika nijile nuulamule uunkūmbigyulu, ipa nuugūne uunkūmbigyulu.

⁴⁸Nwakunsiita ñe, nasikukuanũnkulaa inkaani zaane, utĩite nwakumulamula; ulukaani nanulutambuĩle, luulo lukakumulamula palutondo lwa mpelo.

⁴⁹Kunsooko sika alĩ ntambuĩle ning'ene, ĩpa uTata naaluntumile, muene undagĩĩlie nanikiũga nikwitambula.

⁵⁰Nineene manile kĩna ilyagĩlio liakue ingĩ upanga wa kalĩ nakalĩ. Izi nanukutambulaa gua; kĩna uTata alumbuĩlĩle, iio nukutambulaa.”

Yohana 13

¹uLutondo lukulu lwa Pasaka pĩna alĩ lwikaalĩ ũYesu numanile kĩna ityũngo liakue liazaaa lya kulega muna unkũmbigyulu uu wende kwa kĩTata, alĩ ualoiue ĩakue muna unkũmbigyulu, nualoogua sunga kumpelo.

²Pĩna alĩ ilĩa india za mpĩndĩ, ũShetani nwakondilie kwiingĩlia ĩmasĩigo munkolo ya kĩYuda ũsha Simoni nwa kuIsikaliote kukumusakia.

³Luulo gua, ũYesu numanile kĩna uTata alĩ wamupĩle tũlũ mumĩkono yaakue nĩkangĩ kĩna alupũnile kwa kĩNzua nukwilongola kwa kĩNzua,

⁴nuuuka pandia, nuĩka luandĩ intiila zaakue, nusola kĩdeeo nwĩtũnga.

⁵Pembele nutaagĩla ĩmaazĩ mukĩiko nuandia kukuakalalia ĩamanigua ĩmĩgulu nukwipiagula nakĩdeeo naalĩ wĩtungile.

⁶Paapo nupika pa kĩSimoni Petelo. uNuasio numuĩla, “Shekulu, ue winkalaliane ĩmĩgulu?”

⁷ũYesu nushookeelia numuĩla, “Nanitenda ñe sika umanile ĩpaino; pembele ukilĩnga.”

⁸uPetelo numuĩla, “Sika ukinkalalia ĩmĩgulu yaane sunga ĩkalĩ nakalĩ.” ũYesu numushookeelia, “Kanga nsiite kukukalalia, sika kwityũmpĩ palumuĩ nineene.”

⁹uSimoni Petelo numuĩla, “Shekulu, sika kamĩgulu yaane udũũ, sunga nĩmĩkono nityũe gaa.”

¹⁰ũYesu numuĩla, “uNuasio noogile ukukalalaa ĩmĩgulu udũũ, ĩpa umuĩli wensi muelu, niniinie muelile, ĩpa sika tũlũ ensi.”

¹¹Kuitĩ alumumanile nukakumusakia; luulo nuũga, “Sika mwĩeelu tũlũ ensi.”

¹²Pĩna nukondia kukuakalalia ĩmĩgulu, nusola intiila zaakue, nwikyalansa kangĩ pandia, nuaiĩla, “Mwalĩngane naaza numutendĩle?”

¹³ĩnie mwinjĩta Mumaania kangĩ Shekulu; Mwitambula iiza, ingĩ neene.

¹⁴Kanga uneene naniShekulu kangĩ Mumania namukalalia ĩmĩgulu, ijĩpĩle niniinie kukĩkalalia ĩmĩgulu.

¹⁵Kuitĩ numupĩle mpiani; kĩna numutendĩle inie, niniinie mutende iio-iioo.

- ¹⁶Tai-taai namuñla, uMusese sika mukulu kwikila ũShekulu waakue, katia umutumua sika mukulu kwikila numutumile.
- ¹⁷Kanga mumane zaasio, mualiukũ kanga muzitende.
- ¹⁸Sika nitambula impola zaani inie tũlũ. Nĩĩzi nanĩasaaguñle, ĩpa uwandĩkua utimĩligue, Nulĩle india zaane nunsamba ilyakĩ.
- ¹⁹Kwipũna ĩpaino namuñla pĩna ikaalĩ kukigyelela, koono pĩna ikigyelela musuñle kĩna ingĩ neene.
- ²⁰Tai-taai namuñla, uNuasio nukumuanũnkula wensi nanumutumile ukunanũnkulaa uneene; nduyo nukunanũnkulaa ĩne ukumuanũnkulaa uzo naaluntumile.”
- ²¹Pĩna nutambula izi, ũYesu nukankanala munkolo nukuñla nuũga, “Tai-taai namuñla, umuĩ waani ukinshakia.”
- ²²ĩAmanigua naĩlaa, naiiona nkankani, waani gile nukumugamba.
- ²³Alukoolĩ umuĩ wa amanigua aakue naalumuegamĩle ũYesu mukĩkũa kiakue, uzo ũYesu naalumuloilue.
- ²⁴Iio uSimoni Petelo numuangaazĩlia umukono, numuñla, “Mukolie waani nukumugamba.”
- ²⁵uNuasio pĩna alumuegamĩle ũYesu mukĩkũa kiakue, numuñla, “Shekulu, waani gile.”
- ²⁶Paapo ũYesu nushookeelia, “Ingĩ uuyo nanĩkakumulĩlĩlia ĩntonge nukukumupeela.” Numĩlĩlia ĩntonge, numupeela ũYuda ũsha Simoni nwa kulSikaliole.
- ²⁷Pĩna numĩlia ĩntonge, paapo ũShetani numũingĩla, ũYesu numuñla, “Kĩna witenda, tendaanga.”
- ²⁸Alukutili muaasio naalĩ ikyalansile pandia naalumanile kunsooko kĩ ukumuñla itĩ.
- ²⁹ĩña, kunsooko ũYuda alumĩtĩite ĩmbogoosi ya mpeesa, naasĩga kĩna ũYesu alumuĩlĩle, “Gula nakuasilĩle kulutondo nalukulu,” katia waapeele ĩatũka kĩntu.
- ³⁰Paapo unuasio pĩna numianũnkula ĩntonge, ĩkamuĩ nupũna; alĩ utiku.
- ³¹Pĩna nupũna, ũYesu nuũga, “ĩpaino wakulagiguaa uMuana-muntu, nuNzua wakulagiguaa mumuakue.
- ³²uNzua kanga wakuligue mumuakue, uNzua ukakumukulia munsĩ yaakue; ĩkamuĩ ukakumukulia.
- ³³Aana aane namuaniino, kĩlĩ nkoolĩ tyungo niino palumuĩ niniinie. Mukindaaa-laa-la; kĩna alĩ nĩañlĩle ĩAyahũdi, ĩpaino namuñla niniinie, ĩne, kĩna nunziĩ, inie sika mwishũũma kwiiiza.
- ³⁴Namupeela lyagĩlio nĩpia, mwĩloogue. Kĩnaalĩ numuloilue inie, niniinie mwĩloogue iio-iioo.

³⁵Kuiti tũlũ ikilĩnga kĩna inie mwĩamanigua aane, kanga muĩ nuuloogua niinie kuniinie.”

³⁶uSimoni Petelo numuĩla, “Shekulu, ulunziĩ mpĩ?” ũYesu nushookeelia, “Kĩna nunziĩ ĩne, sika wishũũma kwintiata ĩpaine; ukintiata pembele.”

³⁷uPetelo numuĩla, “Shekulu, nĩkĩ sika nishũũma kukutiata ĩpaine? Nikipũnia uumĩ waane kunsooko yaako.”

³⁸ũYesu nushookeelia; Ukĩpũniane uuumĩ waako kunsooko yaane. Tai-taai nakuĩla, uMumbĩ sika ukikunkula pina uwe ukawankana nkua zitu.

Yohana 14

¹“ĩNkolo zaani zilekikankanala; musuĩle mwa kĩNzua, musuĩle numumuane.

²Munumba mwa kĩTata waane ukoolĩ wikyalo wingĩ; kanga ĩsika iio, aza nijilekumuĩla. Nalongola kukumuzipĩlĩlia uwĩmo.

³Pĩna nalongola kukumuzipĩlĩlia uwĩmo, nikiiiza kangĩ numuanũnkule kumuane, koona pĩna nĩlĩ ĩne, niniinie muĩ paapo.

⁴Kĩna nunziĩ mumĩmanile ĩnzĩla.”

⁵uTomaso numuĩla, “Shekulu, sika kumanile kĩna ulunziĩ, kukakumĩmana mbii ĩnzĩla?”

⁶ũYesu numuĩla, “Ĩne neene nzĩla nĩtai nuupanga; ukutilĩ nũjile kwa kĩTata isiititũla kunzĩla ya ĩne.

⁷Kanga ĩalĩ munĩngile ĩne alĩ mũjile kumulĩnga nuTata. Kwipũna ĩpaine mwamulĩngaa, kangĩ mwamuonaa.”

⁸uPilipo numuĩla, “Shekulu, kulagĩle uTata, koona yakuenda muumo.”

⁹ũYesu numuĩla, “Ĩne nikyalikilie nakwĩensi niniinie, sikunĩngilene Pilipo? Numoonie ĩne wamuoonie nuTata. Wiũgaaii ue, kulagĩle uTata.

¹⁰Sika wishuĩlane kĩna ĩne moolĩ mwa kĩTata, nuTata umoolĩ mumuane. iNkaani nanukumuĩla ĩne sika nĩkĩtambulĩlagiaa ning'ene, ĩpa uTata nũkyalile munsĩ yaane ukĩtuma ĩmĩlĩmo yaakue.

¹¹Nsuĩlĩ kĩna ĩne nkoolĩ mwa kĩTata nuTata ukoolĩ mumuane; naa sika iio, nsuĩlĩ kunsooko ya mĩlĩmo ĩmiene.

¹²“Tai-taai namuĩla, nusuĩlĩle mumuane, ĩmĩlĩmo nanĩkĩtuma ĩne nduzo ukakuĩtuma, kangĩ namĩkulu kwikĩla ĩĩ ukakĩtuma kunsooko nalongolaa kwa kĩTata.

¹³Luensi namukakululompa muliina liane nĩkakulutenda, uTata wakuligue muMuana.

¹⁴Luensi kanga munompe muliina liane nĩkakulutenda.”

¹⁵Kanga mundoogue mukikendegeela ĩmalagĩlĩlo maane.

- ¹⁶Nineene n̄kakumulompa uTata, nduzo ukakumupeela Mualĩlia numuua, wikyale niniinie ĩkalĩ nakalĩ;
- ¹⁷uMuau nwa tai; uunkũmbigyulu sika wishũũma kukumuanũnkula kunsooko sika umuoonie, sunga sika umulĩngile. ĩnie mumulĩngile kunsooko wikyalile kumuani, nduzo ukitũla munsĩ yaani.
- ¹⁸“Sika n̄kakumuleka inie mwĩakĩa; nijile kumiani.
- ¹⁹Kĩlĩ katũngo kaniino uunkũmbigyulu sika wimona kangĩ, ĩpa inie mwĩmona kunsooko ĩne numupamga, niniinie mukitũla muapanga.
- ²⁰Palutondo luasio mukimana uniniie kĩna ĩne moolĩ mwa kĩTata waane, niniinie mumoolĩ mumuane nineene moolĩ mumiani.
- ²¹uNuasio nutĩite ĩmalagĩlio maane nukukumakendegeela, unuasio undoilue; nduzo nundoilue ukiloogua nuTata waane, nineene n̄kakumuloogua nukukigyelela kumuakue.”
- ²²ũYuda, (sika nwa kuIsikaliote,) numuĩla, “Shekulu, ikitũla mbii kĩna usiile kukigyelela kumuĩtu, sika kuunkũmbigyulu?”
- ²³ũYesu nushookeelia numuĩla, “Wensi kanga wandoogue ukikendegeela ulukaani luane, nuTata waane ukakumuloogua, nindiishie kukiiza kumuakue nukwitenda wikyalo kumuakue.
- ²⁴Nasika undoulue sikukukendegeelaa inkaani zaane, nulukaani namukulũigagiaa sika luane, ingĩ lwa kĩTata naaluntumile.
- ²⁵“Izi alĩ numuĩlĩle pĩna alĩ kuuzaa nkoolĩ kumiani.
- ²⁶ĩpa uMualĩlia, uMuau Muelu, uTata nukakumutuma muliina liane, unuasio ukakumumania tũlũ zensi nukukumũjukĩlia tũlũ zensi naalĩ numuĩlĩle.
- ²⁷ĩMatiliga namulekela; ĩmatiliga maane namupeela, ĩne nukumupeelaa sika kĩna uunkũmbigyulu naukumupeelaa. iNkolo zaani zilekikankanala sunga zilekiopoka.
- ²⁸“Mũigilie kĩna ĩne alĩnumuĩlĩle kĩna nalongola, nijile kangĩ kumiani. Kanga ĩalĩ mundoilue alĩ mũjililumba kunsooko nalongola kwa kĩTata, kuitĩ uTata ingĩ mukulu kwikĩla ĩne.
- ²⁹Nĩndĩpa numuĩlĩle pĩna ikaali kukigyela, koona pĩna ĩkakigyelela, musuĩle.
- ³⁰Sika n̄kakumutambuĩla ningĩ kangĩ kunsooko umukulu wa unkũmbigyulu wapolokaa. Mugila kakĩntu kumuane;
- ³¹ĩpa uunkũmbigyulu umane kĩna numuloilue uTata, iio nukutendaa kĩna uTata alundagĩlĩlie. Uukĩ kwĩni kulege kunu.”

Yohana 15

- ¹“ĩne neene muzabiibu wa tai, nuTata waane ingĩ mulĩmi.

- ²uLutambĩ luensi munsĩ yaane nasika lukupĩaa inkali ukululeegagiaa; luensi nalukupĩaa ukulusogolelaa koonā lupĩkie inkali ningĩ.
- ³Ĩnie ĩpaino mwieelu kunsooko ya lukaani naalĩ numuĩlĩle.
- ⁴Kyalĩ munsĩ yaane, nineene munsĩ yaani. Kĩna ulutambĩ nasika lusũmile kwipĩa lwing'ene kanga lusiite kukikyala mumukali, iio niniinie kanga musiite kukikyala munsĩ yaane.
- ⁵Ĩne neene muzabiibu, inie mwĩntambĩ. Nwikyalile munsĩ yaane nineene munsĩ yaakue, ukupĩkagiaa. Kanga ĩsika neene sika mwishũũma kwitenda kalukaani.
- ⁶Wensi kanga wasiite kukikyala munsĩ yaane, ukutaagagua kunzi zĩ lutambĩ nukwiuma; nintambĩ zukuilingĩlagua nukwitaagua mumooto, nazishonsua.
- ⁷Kanga mwikyale munsĩ yaane ninkaani zaane zikyale munsĩ yaani, lompĩ luensi namusiile, mokitendelua.
- ⁸Iio uTata waane ukukulagiguaa, pĩna mukupĩaa inkali naningĩ; niniinie mokitũla amanigua aane.
- ⁹“Kĩna uTata naalundoilue ĩne, iio nineene numuloilue inie; kyalĩ muuloogua waane.
- ¹⁰Kanga mukendegeele ĩmalagĩlio maane, mukakikyala muuloogua waane, kĩna uneene naalĩ nĩmakendegeliile ĩmalagĩlio ma kĩTata waane, nanikyala muuloogua waakue.
- ¹¹Izi alĩ numuĩlĩle, uulumbi waane wikyale munsĩ yaani nuulumbi waani utimĩligue.
- ¹²“ĩLyagĩlio liane ntĩli, mwiloogue kĩna alĩ numuloilue inie.
- ¹³Ukutilĩ nutĩite uloogua naukulu kwikĩla uu, umuntu wapũnie uumĩ waakue kunsooko ya asuaĩa.
- ¹⁴Inie mwĩasuaĩaane kanga mutende nanumulagĩlĩlie.
- ¹⁵Sika nukumuĩta kangĩ asese, kunsooko umusese sika wĩzĩ kĩna ukutendaa ũshekulu waakue. ĩnie numuĩtile asuaĩaane, kunsooko tũlũ zensi nanĩziigilie kwa kĩTata nukumulĩngagiaa.
- ¹⁶Inie sika alĩ munsaaguĩle ĩne, ĩpa neene alĩ numusaaguĩle inie, nanumuĩka muende mupĩe inkali, ninkali zaani zikyale; koonā luensi kanga mumulompe uTata muliina liane wamupeele.
- ¹⁷Izi nukumulagĩlia koonā mwĩloogue.”
- ¹⁸“Kanga uunkũmbigyulu umusuukĩlue inie, mulĩnge kĩna ĩne neene namuandio kwishuukĩlua nduo.
- ¹⁹Kanga ĩazaa mwa unkũmbigyulu, uunkũmbigyulu aza wijile kualoogua ĩaakue; ĩpa kunsooko inie sika mwa unkũmbigyulu, ĩpa ĩne alĩ numusaaguĩle inie muunkũmbigyulu, iio gua, uunkũmbigyulu ukumusuukĩlaguaa.

- ²⁰Lũjukĩ ulukaani naalĩ numuĩlĩĩle, musese sika mukulu kwikĩla ũshekulu waakue. Malĩĩ alĩĩ anzagilie ĩne, ĩkakumuagia niniinie. Malĩĩ alĩĩ alukendegeliĩle ulukaani luane, ĩkakulukendegeela nulukaani luani.
- ²¹Ĩpa izi tũlũ ĩkakumutendela kunsooko ya liina liane, kuitĩ sika amuĩzĩ naaluntumile.
- ²²Kanga alĩ nsiitiiiza nukukuatambuĩla ĩo, sika alĩ ijilitũla numulandu ĩpa agila kawĩlongo kumulandu waao.
- ²³Nukunsuukĩlaguaa ĩne, ukumusuukĩlaguaa nuTata waane.
- ²⁴Kanga alĩ nsiite kukĩtuma ĩmĩlĩmo kumiao nasika alĩ witumile nuĩngĩ, sika alĩ ijilitũla numulandu, ĩpa akuonaa nukukukusuukĩlua ĩne nuTata waane gaa.
- ²⁵Ĩpa lutimĩlĩgue ulukaani naalĩ luandĩkue muUlagĩlio waao, Alĩ ansuukĩlue nakanda.
- ²⁶Ĩpa pĩna waaza uMualĩlia nanĩkakumutuma ĩne kwipũna kwa kĩTata, uMuau nwa tai nupũnile kwa kĩTata, unuasio ukinkuĩla;
- ²⁷niniinie gaa mukunkuĩlaa, kunsooko kwipũna umuandio alĩ kwĩensi nineene.”

Yohana 16

- ¹“Izi alĩ numuĩlĩĩle mulekikũmpigua.
- ²Ĩkakumukamatula mumasũnagogi; ĩtai ityũngo lijile, wensi kanga wamuulage inie ukishĩĩga ukumutumĩla uNzua.
- ³Nindiizi ĩkakuzitenda kunsooko sika alĩ amuĩzĩ uTata sunga uneene.
- ⁴Ĩpa alĩ numuĩlĩĩle koonaa ityũngo liao pĩna likiiza muzijuke kĩna ĩne alĩ numuĩlĩĩle. Izi sika alĩ numuĩlĩĩle kwipũna umuandio kunsooko alĩ kwĩensi niniinie.
- ⁵Ĩpaino nalongola kumuakue naaluntumile. Ukutilĩ mumuani nwinkolia, Ulunziĩ mpĩĩ?
- ⁶Ĩpa kunsooko naalĩ numuĩlĩĩle izi, uusungu wijula inkolo zaani.
- ⁷Ĩpa ĩne namuĩla ĩtai, yumũjĩpĩle inie ĩne ndege; kuitĩ kanga nsiitilega, uMualĩlia sika wijile kumiani; ĩpa kanga nende nĩkakumutuma kumuani.
- ⁸Na waaza unuasio ukakuusokia uunkũmbigyulu kumpola za mulandu nĩkulukuuluu nuulamuli.
- ⁹Kumpola za mulandu, kunsooko sika asuĩlĩĩle mumuane.
- ¹⁰Kumpola za kulukuuluu, kunsooko nalongolaa kwa kĩTata; sika mwimona kangĩ.
- ¹¹Kumpola za ulamuli kunsooko umukulu wa unkũmbigyulu uu walamulaguaa.”
- ¹²“Kĩlĩ ntĩite ningĩ za kumuĩla, ĩpa sika mwishũũma kukuzigimĩlia ĩpaino.

- ¹³Īpa pīna ukiiiza unuasio, uMuau nwa tai, ukakumutongeela inie mutai tūlū yensī, kunsooko sika ukakītambulīlia wing'ene, ĩpa ziizo nukakuziigia ukitambula; sunga nazijile ukakumutanantīlia.
- ¹⁴uNuasio ukinkulia ĩne, kunsooko ukishola ĩzaane nukakumutanantīlia inie.
- ¹⁵Tūlū zensi nuŕite uTata ingī zaaane, luulo alī ntambuīle kīna ukusolaa ĩzaane nukukumutanantīlia.
- ¹⁶“Kīlī katūngo kaniino sika mwimona; kangī kīlī katūngo kaniino mukimona.”
- ¹⁷Paapo ityūmpi lya amanigua naītambuīla eene kueene. “Yaani itī nukukuīla, kīlī katūngo kaniino sika mwimona, kangī kīlī katūngo kaniino mukimona; kangī, Kunsooko nalongola kwa kīTata?”
- ¹⁸Iio naaūga, “Yaani itī nwiūga, Kīlī katūngo kaniino. Sika kumanile witambula yaani.”
- ¹⁹ūYesu nulīnga kīna asiiile kukumukolia, nuaīla, “Mukīkoline naaza mbūgile, kīlī katūngo kaniino sika mwimona, kangī kīlī katūngo kaniino mukimona?”
- ²⁰Tai-taai namuīla, mukikuuta kīlīlo nukwilīla inie, ĩpa uunkūmbigyulu ukilumba; inie mukileetelua usungu, ĩpa uusungu waani ukikaīlīka wī ulumbi.
- ²¹Umusungu pīna wīkītūnguīla utīte uusungu kunsooko ityūngo liakue liazaa; pīna wamulela umuana, sika ukulūjuka kangī uluago kunsooko ya ulumbi wa kalelua umuntu muna unkūmbigyulu.
- ²²Iio niniinie mutīte uusungu ĩpaino, ĩpa nīkakumuona kangī ninkolo zaani zikilumba, nuulumbi waani ukutilī nukumuleegelia.
- ²³Mulutondo luasio sika mukinkolia kalukaani. Tai-taai namuīla, luensi kanga mumulompe uTata muliina liane ukakumupeela.
- ²⁴Sunga ĩpaino sika mulompile kalukaani muliina liane. Lompī, mukiligia, uulumbi waani wī ukamīnkīlū.
- ²⁵“Izi numuīlīle inie kuung'enua; ityūngo lijile sika nikitambula niniinie kangī kuung'enua, ĩpa nīkakumudundulīla impola za kīTata.
- ²⁶Palutondo luasio mukilompa muliina liane; sika nukumuīla kīna nīkakumulompeela inie kwa kīTata.
- ²⁷Kunsooko uTata muene umuloilue inie, kuitī inie mwandoilue nukwishuīla kīna ĩne alī mpūnile kwa kīTata.
- ²⁸Alī mpūnile kwa kīTata, naazile muna unkūmbigyulu; kangī naulekaa uunkūmbigyulu, nalongolaa kwa kīTata.”
- ²⁹ĪAmanigua aakue naaūga, “Laaa gua, ĩpaino witambula tengetenge, sikakawitambula kuung'enua.

³⁰Īpaino kumanile kīna umanile tūlū-tūūlūū, sika wishia tūlū wensi wakukolie; luulo kwasuīla kīna ue upūnile kwa kīNzua.”

³¹ūYesu nuashookeelia, “Īino mwasuīlane.

³²Laaa gua, ityūngo lijile, kangī liazaa, mukishapatīla muntu wensi kunsiao, mukindeka ning'ene. ĩpa sika ning'ene, kunsooko uTata ukoolī palumuī nineene.

³³Izi alī numuīlīle muī nīmatiliga mumuane. Muna unkūmbigyulu mutīite luago ĩpa kamiī nkolo; ĩne naudulile uunkūmbigyulu.”

Yohana 17

¹iNkaani izi aluzitambuīle ūYesu; nulangamīla kwigyulu, nuūga, “Tata, ityūngo liazaa. Kulia ue uMuana waako, koonā uMuana wakukolie ue,

²kīna yoi naalumupīle uusūūmi kuensi naakola muīlī, itī tūlū naalumupīle waapeele uupanga wa kalī nakalī.

³Nuupanga wa kalī nakalī ingī ntuuu, akumane ue nwīNzua nwing'ene nwa tai, nūYesu Kilisito nalumutumile.

⁴Īne alī nukukulīlie muna nsī; nanuumalīlia umulīmo naalumpīle nuutume.

⁵Īpaino Tata, nkulia pamuako kuukulu waasio naalī ntīite kumuako pīna uunkūmbigyulu alī wikaalī.

⁶“ĪLiina liako naligyelelagiaa kuantu naalumpīle muna unkūmbigyulu. Alī aako, numpeela ĩne, nulukaani luako alukendegeela.

⁷Īpaino amanile kīna tūlū zensi naalumpīle zipūnile kumuako.

⁸Kunsooko inkaani naalumpīle ĩne naapīle; naazaanūnkula, naamana ĩtai kīna mpūnile kumuako; naasuīla kīna uue aluntumile.

⁹Īne nukualompeela ĩa, sika nukuulompeela uunkūmbigyulu, ĩpa aao nalumpīle, kunsooko ingī aako.

¹⁰Tūlū zensi naalī zaane ingī zaako; nīzaako ingī zaane; nineene nakulagiguua munsī yao.

¹¹“Nineene sika nkoolī muna unkūmbigyulu; ĩa akoolī muna unkūmbigyulu, nineene naazaa kumuako. Tata numuelu, uakendegeele muliina liako aao naalumpīle, koonā atūle, umuī zī undiishie.

¹²Pīna alī kwīensi ĩne alī nīakendegēlīle muliina liako; aao naalumpīle alī nīalindīlīle, ukutilī nunumuī mumuao naalulimīlīle ĩpa umuana wa ulimīli, uwandīkua utimīligue.

¹³Īpaino nijile kumuako, nindiizi nazitambulaa muna unkūmbigyulu koonā uulumbi waane utimīligue munsī yao.

- ¹⁴Īne naapĩle ulukaani luako, nuunkũmbigyulu waasuukĩlue kunsooko ĩa sika a unkũmbigyulu kĩna uneene nasika na unkũmbigyulu.
- ¹⁵Sika nilompa ualeegie muna unkũmbigyulu, ĩpa uakendegeele kumubĩ.
- ¹⁶Īa sika a unkũmbigyulu kĩna uneene nasika na unkũmbigyulu.
- ¹⁷Uealie mutai, ulukaani luako ingĩ tai.
- ¹⁸Kĩna iio naaluntumile muna unkũmbigyulu, nineene iio nĩatumile muna unkũmbigyulu.
- ¹⁹Nukunsooko yaa nĩeelagaa, koonā nĩndĩo eeligue mutai.
- ²⁰“Sika nukualompeela awa dũũ, ĩpa nĩndĩo naikishuĩla mumuane kunsooko ya lukaani luao
- ²¹Tũlũ ensi atũle umuĩ kĩna ue Tata nukoolĩ mumuane nineene moolĩ mumuako, koonā ĩa atũle umuĩ munsĩ yĩitu, uunkũmbigyulu usuĩle kĩna uue untumile.
- ²²Nineene, uukulu naalumpĩle ĩne, naapeelaa awa, atũle umuĩ zĩ undiishie.
- ²³Īne munsĩ yaa nunduue munsĩ yaane, koonā atũle akamatĩkũ muumuĩ, uunkũmbigyulu umane kĩna uue alutumile, nualoogua ĩa kĩna alundoilue ĩne.
- ²⁴“Tata, ĩaasio nwampĩle ĩne, nsiiile ĩĩ palumuĩ nineene pĩna nĩlĩ, alaae uukulu waane nwampĩle ĩne, kunsooko alundoilue pĩna umukulĩla wa unkũmbigyulu alĩ wikaalĩ kalaĩkua
- ²⁵Tata mukola kulukuuluu, uunkĩmbigyulu sika ukumanile ue, ĩpa ĩne nukumanile ue, nĩndĩa amanile kĩna uue alutumile.
- ²⁶Naamanilie ĩliina liako, kangĩ nĩkakuamania; itĩ uuloogua naalundoilue ĩne wĩ munsĩ yaa, nineene nĩ munsĩ yaa.”

Yohana 18

- ¹Pĩna nutambula izi, ũYesu nupũna palumuĩ nĩamanigua aakue, nulongola kwityumbĩ lya kamongo Kidoloni pĩna alĩ kĩtanga. Nũingĩla muumo umuene nĩamanigua aakue.
- ²NũYuda, umusakia waakue, alĩ wĩzĩ paasio kunsooko ũYesu nĩamanigua aakue alĩ akĩlundĩĩlaa paasio nkua kunkua.
- ³Luulo, ũYuda pĩna nuligia ĩkĩũmbĩ kya ĩlaasi nĩtumi a apolia naakulu nĩApalisayo, nuenda kuasio niimulĩ nintala nĩmata.
- ⁴Iio ũYesu kunsooko alumanile tũlũ nazĩkakumuagaana, nupũna nuaĩla, “Mukumudũũma waani?”
- ⁵Naamushookeelia, “ũYesu Munazaleti.” Nuaĩla, “Ingĩ neene.” ũYuda, umusakia waakue, aluĩmĩkile palumuĩ nĩndĩo.
- ⁶Pĩna nuaĩla, “Ingĩ neene,” naashooka kĩnũũma naagua pansĩ.

- ⁷Nuakolia kaubĩli, “Mukumudũũma waani.” Naaũga, “ũYesu Munazaleti.”
- ⁸ũYesu nuashookeelia, “Nuaĩla kĩna ingĩ neene. Malĩ mwĩndũũma ĩne, alekĩ ĩa ende.”
- ⁹koona lutimĩligue ulukaani nalutambulue, “Ĩa naalumpĩle sika alĩ nĩalimĩlĩlie kaumuĩ.”
- ¹⁰Paapo uSimoni Petelo, naalutĩite iyũmba, nulĩsopoola numutema umusese wa mupolia namukulu, numudumula ukutũi wa kĩgoosia. ĩLiina lya musese alĩ Malikusi.
- ¹¹Paapo ũYesu numuĩla uPetelo, “Shookeelia iyũmba mukĩnina. ĩKĩiko numpĩle uTata, nsiite kukĩkopelane?”
- ¹²Paapo ĩkĩũmbi kya ĩlaasi numukulu waao nĩtumi a Ayahũdi naamuguĩla ũYesu naamutũnga,
- ¹³naamulongolia tangua kwa kĩAnasi, kunsooko alĩ mukuĩ wa kĩKayapa naalĩ mupolia namukulu umuaka nuasio.
- ¹⁴nuKayapa muene aluapĩle ĩAyahũdi ĩkialo kĩna ĩjĩpĩle muntu umuĩ wakie kunsooko ya antu.
- ¹⁵uSimoni Petelo numutiata ũYesu, numumanigua nuĩngĩ. uMumanigua nuasio alĩ mumanue numupolia namukulu, nuĩngĩla palumuĩ nũYesu mukĩanda kya mupolia namukulu.
- ¹⁶Ĩpa uPetelo nuĩmĩka kunzi pamulango. Iio umumanigua nuasio nuĩngĩ naalĩ mumanue numupolia namukulu nupũna, naĩtambuĩla numulindĩla-mulango, numũingĩlia uPetelo.
- ¹⁷Paapo ĩkatũgua kalindĩla-mulango nakamuĩla uPetelo, “Sika uene umuĩ wa amanigua a muntu uyo?” uNuasio nuũga, “Ĩne sikaka neene.”
- ¹⁸ĩAsese nĩtumi alĩ ĩmĩkile naikoleelia umooto wa makala naioota kunsooko alĩ mpepo. uPetelo alĩ yĩensi palumuĩ ndĩo, nuĩmĩkile nwioota umooto.
- ¹⁹Paapo umupolia namukulu numukolia ũYesu impola za amanigua aakue nimpola za umania waakue.
- ²⁰ũYesu nushookeelia, “Ĩne alĩ ntambuĩle tengetenge muna unkũmbigyulu; ĩne intondo tũlũ nukumanagiaa mũshũnagogi numuNumba ya kĩNzua pĩna ĩkĩlundĩlĩlĩlaa ĩAyahũdi tũlũ; sika ntambuĩle kalukaani kukĩmpisĩ-mpisĩ.
- ²¹Nĩkĩ winkolia ĩne. Akolie naalĩ akũigagiaa naalĩ nukuaĩlĩlaa. Laaa, ĩo amanile naalĩ nukuzitambula ĩne.”
- ²²Pĩna nutambula izi umuĩ wa ĩtumi naaluĩmĩkile paasio numukua ũYesu lupĩ, nuũga, “ĩione ukumushookeelia umupolia namukulu?”
- ²³ũYesu numushookeelia, “Kanga ĩntambuĩle ĩbĩ, ukuĩle uubĩ waasio; kanga iiza, wankua nĩkĩ?”

- ²⁴Paapo uAnasi numutuala mutũngue kwa kĩKayapa umupolia namukulu.
- ²⁵NuSimoni Petelo alĩ wĩmĩkile nwioota umooto. Naamuĩla, “Sika uuene umuĩ wa amanigua aakue?” Uyu nukaana nuũga, “Sikaka neene.”
- ²⁶Umuĩ wa asese a mupolia namukulu, muntua wa kĩnuasio naalĩ mudumulue ukutuĩ nuPetelo, nuũga, “Ĩne sika aza nukuooniene mukĩtanga mwĩensi nduyo?”
- ²⁷Paapo uPetelo nukaana kangĩ; ĩkamuĩ umumbĩ nukunkula.
- ²⁸Paapo naamupũnia ũYesu kwa kĩKayapa, naamutuala kwijumba lya kĩtemi mũgyĩngu. Io sika alĩ ingĩle mwijumba lya kĩtemi, alekipũũta umũiko, ĩpa alĩe ĩnkolo ya Pasaka.
- ²⁹Paapo uPilatu nupũna kunzi nuũga, “Muleetile usokia kĩ kumuntu uzu.”
- ³⁰Naashookeelia naamũla, “Kanga uyu ĩsika mutenda ibĩ sika aza kumuleetile kumuako.”
- ³¹Iio uPilatu nuaĩla, “Musolĩ uniinie mumulamule kuUlagĩlio waani.” ĩAyahũdi naamushookeelia, “Kuasiitĩligue ishie kukumuulaga umuntu.”
- ³²Itĩ ulukaani lwa kĩYesu lutimĩligue naalutambuĩle, nalagĩla nkia kĩ nukikia.
- ³³Paapo uPilatu nũingĩla mwijumba lya kĩtemi kangĩ, numuĩta ũYesu, numuĩla, “Ue uue mutemi wa Ayahũdine?”
- ³⁴ũYesu nushookeelia, “Ue witambula wing'enene itĩ, kanga ĩngĩ naakuĩlĩle impola zaane?”
- ³⁵uPilatu nushookeelia, “Mbii, ĩne nĩMuyahũdine? ĩndugu yaako nĩapolia naakulu aza akuleetile ue kumuane. Utendile yaani?”
- ³⁶ũYesu nushookeelia, “uUtemi waane sika wa unkũmbigyulu uu, kanga uutemi waane ĩazaa wa unkũmbigyulu uu, ĩtumĩ aane aza ijile kĩnsomeelia ndekiĩkua mumĩkono ya Ayahũdi. ĩpa gua, uutemi waane sika wa ĩpa.”
- ³⁷Iio uPilatu numuĩla, “Ue umutemine gile?” ũYesu nushookeelia, “Kĩna ue waũgaa, ĩne neene numutemi. ĩne alĩ numulelue kunsooko ĩ, nukunsooko ĩ nijile muna unkũmbigyulu, koonu nkuĩle ĩtai. Wensi nwa tai ukunzigagiaa ululi luane.”
- ³⁸uPilatu numuĩla, “ĩTai kuuza yaani?” Pĩna nutambula izi nupũna kangĩ kuAyahũdi, nuaĩla, “Ĩne sika naona kalukaani kumuakue.”
- ³⁹ĩpa kunsiani ĩkoolĩ ntendo numutũngulĩlie umuĩ palutondo lwa Pasaka. Musiile numutũngulĩlie umutemi wa Ayahũdine?”
- ⁴⁰Paapo naakuutĩla kangĩ, naaũga, “Sika wayu ĩpa uBalaba!” uBalaba alĩ mulegelania.

Yohana 19

- ¹Paapo uPilatu numusola ũYesu, numukua mĩkoa.

- ²ĩlaasi naataa ngala ya miigia, naamujiala mwityũe, naamujiala ĩntiila nankasũkũ.
- ³Naatũla kumuagaana naiũga, “Weela, mutemi wa Ayahũdi!” Naamukua mpĩ.
- ⁴uPilatu nupũna kangĩ kunzi, nuaĩla, “Laaĩ, uzu namuleetaa kunzi kumiani, mulĩnge kĩna sika moonie kautimu kumuakue.”
- ⁵Paapo ũYesu nupũna kunzi ujialile ĩngala ya miigia nĩntiila nankasũkũ. uPilatu nuaĩla, “Mulaaĩ umuntu uyu!”
- ⁶Pĩna ĩapolia naakulu nĩtumi naamuona, naakuutĩla naaũga, “Mukoononteele mumusalaba!” Mukononteele mumusalaba! uPilatu nuaĩla, “Musolĩ uniinie mukononteele mumusalaba, kunsooko ĩne sika monie kautimu kumuakue.”
- ⁷ĩAyahũdi naamushookeelia, “Ishie kutĩite Ulagĩlio, nukuUlagĩlio wĩtu yumũjĩpĩle wakie kunsooko alĩ wĩtendile wĩMuana wa kĩNzua.”
- ⁸uPilatu pĩna nũigia ulukaani luasio, noopokekia,
- ⁹nũingĩla kangĩ mwijumba lya kĩtemi. Numuĩla ũYesu, “Upũnile mpĩ ue?” ũYesu sika nushookeelia kalukaani.
- ¹⁰Paapo uPilatu numuĩla; “Sikukĩtambuĩlane nineene? Sikumanilene kĩna ntĩite uusumi wa kukulekela, kangĩ ntĩite uusũmi wa kukukononteele mumusalaba?”
- ¹¹ũYesu nushookeelia, “Sika azũjile utĩite uusũmi kainiino kumuane kanga ĩsika alumupegue kwipũna kukiania. Luulo gua, uyo numbĩkile mumĩkono yaako utĩite mulandu mukulu nangũlũ.”
- ¹²Kwipũna paapo uPilatu nudũũma wamutũnguĩle, ĩpa ĩAyahũdi naakuutĩla naaũga, “Kanga umutũnguĩle uyu, ue sika umusuamua wa kĩKaisali. Wensi nukĩtenda wĩmutemi ukumuleeaa uKaisali.”
- ¹³Paapo uPilatu pĩna nuziigia izi, numupũnia ũYesu kunzi; nwikyalansa mwityengu lya ulamuli pana yĩtue kĩanda kya magũe, kuKĩebũlania, Gabata.
- ¹⁴Alĩ lutondo lwa wĩzĩpĩlia wa Pasaka; alĩ zĩ nsaa ya mutandatu. Nuaĩla ĩAyahũdi, “Laaĩ umutemi waani!”
- ¹⁵ĩAasio naakuutĩla, “Muleegie! Muleegie! Mukononteele mumusalaba!” uPilato nuaĩla, “Numukoononteele mumusalaba umutemi waani?” ĩApolia naakulu naashookeelia, “Kuagila kamutemi isiititũla uKaisali udũũ.”
- ¹⁶Paapo numuĩka mumĩkono yaao wakononteelue mumusalaba.
- ¹⁷nwĩkenkelia umusalaba waakue, nuenda pana yukuĩtagua Nungulu iTyũe, kuKĩebũlania, Goligota.
- ¹⁸Naamukononteele mumusalaba paapo palumuĩ nĩĩa abĩlĩ, umuua kunu, numuua kunu, ũYesu pakatĩ.
- ¹⁹uPilatu nuandĩka wandĩkua, nuuĩka mukiania mumusalaba. Wandĩkue, “YESU MUNAZALETI MUTEMI WA AYAHŪDI.”

- ²⁰ĩAyahũdi iingĩ alĩ asomile uwandĩkua waasio, kunsooko paasio pĩna alĩ mukononteelue mumusalaba ũYesu alĩ piipĩ nĩkaa, Alĩ yandĩkue kuKĩebũlania nĩKĩlumĩ nĩKĩgiliki.
- ²¹Paapo ĩapolia naakulu a Ayahũdi naamuĩla uPilato, “Lekiandĩka, Mutemi wa Ayahũdi, ĩpa unuasio aluũgile. Īne neene mutemi wa Ayahũdi.”
- ²²uPilatu nushookeelia, “Naaza nandĩkaa, nandĩkaa.”
- ²³Paapo ĩĩlaasi, pĩna naamukononteela ũYesu mumusalaba, naasola intiila zaakue, naaziĩka matũmpĩ manĩ, mwĩlaasi wensi ityũmpĩ liakue; numunkũmbĩ. Īpa munkũmbĩ sika alĩ mutũmĩkanigie, alĩ mutũmue udũũ, kwipũna kukiania.
- ²⁴Iio naĩĩ kĩĩla, “Kuleke kuutandula, ĩpa kuukuĩle nsimbi utũle wa kuani;” utimĩligue uwandĩkua, “Naomolana intiila zaane, Numunkũmbĩ waane naakuĩla nsimbi.”
- ²⁵Paasio pamusalaba wa kĩYesu alĩ wĩmĩkile unina waakue, umunũna wa kĩnina, uMalia umusungu wa kĩKilopa, nuMalia nwa kuMagidala.
- ²⁶ũYesu pĩna numuona unina numumanigua naalumuloilue wĩmĩkile piipĩ, numuĩla uniina, “Maau, laaa umuana waako.”
- ²⁷Paapo numuĩla umumanigua, “Laa umaau waako.” Kwipũna lĩlo tyũngo umumanigua nuasio numutuala kumuakue.
- ²⁸Pembele ũYesu pĩna numana kĩna tũlũ zakondagiguua uwandĩkua utimĩligue, nuũga, “Nakolua noota.”
- ²⁹Alĩ kĩkolĩ kĩseme alĩ kijuile umubinio namukalĩ. Paapo naatungĩla ĩsipongo naalĩ ninue mumubinio namukalĩ munkome, naamutualĩla kumulomo.
- ³⁰ũYesu pĩna nuukopa umubinio namukalĩ nuũga, “Yakondaa.” Nusũnĩnkĩlia ityũe, nutiĩka ĩnkolo.
- ³¹Iio ĩAyahũdi, kunsooko alĩ lutondo lwa wikyali lwa kuzĩpĩĩlia ĩPasaka, ĩmiĩlĩ ĩleke kikyala mumusalaba palutondo lwa wikyali, (kunsooko ulutondo luasio lwa wikyali alĩ lutondo lukulu), naamulompa uPilatu ĩmĩgulu yaa ĩũnangue, aleegigue.
- ³²Iio ĩĩlaasi naenda naamuũna ĩmĩgulu nwa muandio nunwa kabĩlĩ naalĩ akononteelue mumĩsalaba palumuĩ nduyo.
- ³³Pĩna naamuagaana ũYesu, naaona wakiaa; sika naaũna ĩmĩgulu yaakue.
- ³⁴Īpa mwĩlaasi umuĩ numusoma ndilima mulualũ, ĩkamuĩ nĩpũna mĩgali nĩmaazĩ.
- ³⁵Ninduzo naaluoonie ukuĩlĩle, nuukuĩli waakue wa tai; nunuasio umanile kĩna witambula ĩtai koonaa inie musuĩle.
- ³⁶Izi alĩ zigyelĩle, uwandĩkua utimĩligue, “Lĩkutilĩ ikyũpa liakue nalijiliũnangua.”
- ³⁷Kangĩ uwandĩkua nawĩngĩ uũgile, “Ījile kumulaaa uzo naalĩ amusomile.”

³⁸Pina nazikila izi uYosepu wa Alimatea, naali mumanigua wa kYesu kukimpisi-mpisi kunsooko ya koopooka iAyahudi, numulompa uPilatu wausole umuili wa kYesu; uPilatu numugombia. Luulo nuenda nuusola umuili waakue.

³⁹Nuuzi nuNikodemo naalumuagaanile umuandio utiku, nuleeta imakuta namaaza namasalinkine niilago zimiligo ibili.

⁴⁰Naautuala umuili wa kYesu, naautunga intiila nankaku palumu nimakuta kina ali ntendo ya Ayahudi nya kika.

⁴¹Paasio pina ali mukononteelue mumusalaba ali ukooli mugunda, numumugunda ali kikooli kibila nakipia, sika walaikua kamuntu muasio,

⁴²Iio kunsooko ya lutondo lwa wizipilia lwa Ayahudi, naamuika uYesu muumo, kunsooko ikibila ali kipiipi.

Yohana 20

¹uLutondo lwa muandio lwijuma, uMalia nwa kuMagidala nuenda kukibila mungu, kili iilu, nuliona igyue lyaleegagiguaa mukibila.

²Iio numanka, nuenda kwa kSimoni Petelo nukumumanigua muua, unuasio uYesu naalumuloilue, nauila, "Amuleegagaa uShekulu mukibila, sika kumanile kina amuikile."

³uPetelo numumanigua muua naapuna,, naenda kukibila.

⁴Naamanka tulū ensi abili, umumanigua muua numankikia numukila uPetelo, nupika mbele kukibila;

⁵Nutuna, nusungila, nuziona intiila nzalue; ipa sika nuingila.

⁶Paapo nuuzi nuSimoni Petelo numutiatile, nuingila mukibila, nuziona intiila nzalue,

⁷nikatiila naali kili mutyue sika ali kaalue palumu nintiila, ipa ali kapalingue luandi king'ene.

⁸Paapo nuingila umumaniguaa muua naali wa muandio kwipika kukibila, nuona nusuila.

⁹Ali ikaali kukuulinga uwandikua kina yumjipile kwiiuka kwipuna muakiu.

¹⁰Paapo imanigua naashooka kumiao kangi.

¹¹Ipa uMalia numika panzi pakibila nulila. Pina nulila iti, nutuna, nusungila mukibila;

¹²nuaona amalika abili naajalile ntiila nzelu, naikyalansile, umuua kumitue, umuua kumigulu, paasio pina umuili wa kYesu ali muikue.

¹³iAasio naamuila, "Maau, wila yaani?" Nauila, "Amuleegagaa uShekulu waane, sika manile kina amuikile."

- 14**Pīna nutambula izi, nupīluka, numuona ũYesu wĩmĩkile, sika numumana kīna muene ũYesu.
- 15**ũYesu numuĩla, “Maau, wiliĩla yaani? Ukumudũũma waani?” Uzo, nũshĩga kīna uyu mukendegeela kītanga, numuĩla, “Shekulu, maliĩ wamusolaa uue, mbuĩla kīna umuĩkile, nineene numusole.”
- 16**ũYesu numuĩla, “Malia.” Uyo nupīluka, numuĩla kuKĩebũlania, “Laboni!” Ndogolelio yaakue. (Mumania waane numukulu.)
- 17**ũYesu numuĩla, “Lekimamba kunsooko sika nalanankĩla kwa KĩTata. Īpa lenda kuanũna aane uaĩle, Ninankĩla kwa kĩTata waane nukwa kĩTata waani, kwa kĩNzua waane nukwa kĩNzua waani.”
- 18**uMalia nwa kuMagidala nulongola nuaĩla ĩamanigua kīna wamuonaa ũShekulu, kangĩ kīna wamuĩlaa izi.
- 19**Pīna nĩtũla mpĩndĩ ya lutondo luasio lwa muandio lwijũma, injĩgĩ alĩ ngyalĩlue muasio muna alĩ ĩĩlĩ ĩamanigua kunsooko ya koopooka ĩAyahũdi, nuuza ũYesu nuĩmĩka pakatĩ, nuaĩla, “Matiliga mĩĩ kumiani.”
- 20**Pīna nutambula izi, nuambia ĩmĩkono yaakue nulualũ luakue. Iio ĩamanigua naalumba pīna naamuona ũShekulu.
- 21**Iio ũYesu nuaĩla kangĩ, “Matiliga mĩĩ kumiani. Kīna uTata aluntumile ĩne, nineene nukumutuma inie.”
- 22**Pīna nutambula izi, nuasũũpĩla, nuaĩla, “Aanũnkulĩ uMuau Muelu.
- 23**Tũlũ wensi namukakualeegelia ĩmĩlandu aleegelagiguuaa kumuao; tũlũ ensi namukakuatũnga atugagua.”
- 24**uTomaso, umuĩ wikyumi naabĩlĩ, nukuitangua Tyũtĩ alukutilĩ palumuĩ ndĩo pīna alũjile ũYesu.
- 25**Iio ĩamanigua naĩngĩ naamuĩla, “Aza kwamuonaa ũShekulu.” Nduyo nuaĩla, “Kanga nsiitiona mumĩkono yaakue ĩmaamba ma nkĩngĩ, ntuale uluala luane mumaamba ma nkĩngĩ, ntuale umukono waane mulualũ luakue, sikaka nikishuĩla kainiino.”
- 26**Nazikĩla intondo munaana, ĩamanigua aakue alĩ akoolĩ munumba kangĩ, nuTomaso palumuĩ ndĩo ũYesu nuuza, injĩgĩ alĩ zigyalĩlaguuaa, nuĩmĩka pakatĩ, nuĩga, Matiliga mĩĩ kumiani.
- 27**Paapo numuĩla uTomaso, “Leeta uluala luako ĩpa, ulaae ĩmĩkono yaane, uleete numukono waako uuĩkĩle mulualũ luane; ulekitũla nasikusuĩlĩle, ĩpa nusuĩlĩle.”
- 28**uTomaso nushookeelia numuĩla, “Shekulu waane nuNzua waane!”
- 29**ũYesu numuĩla, “Kunsooko wamonaa wasuĩlaa; aliukũ nasika aonie naasũĩla.”

³⁰Ikooli ilingasilio nayingi iingĩ naalutendile uYesu ntoongela ya amanigua nasika yandikue muna kitabu iki,

³¹ipa izi nandikue koonu musuile kina uYesu ingi Kilisito Muana wa kNzua, numuusuili mu nuupanga muliina liakue.

Yohana 21

¹Pembele uYesu nwiambia kangi kuamanigua pananza ya Tibelia; ali wiambilie iti.

²Ali akooli palumu, uSimoni Petelo nuTomaso nukuitagua Tyuti nuNatanaeli wa kuKana ya Galilaya, niaanaa a kiZebedayo, nina abili muamanigua aakue.

³uSimoni Petelo nuaila, naukijua nisi. Naamuila, “Nindiishie kulunzi palumu ninduue.” Naalongola, naanankila mwipyango, nuutiku waasio sika naaguila kakintu.

⁴Pina nayandia kwiyeela, uYesu nuimika pikiki, ipa imanigua sika ali amanile kina ingi Yesu.

⁵Paapo uYesu nuaila, “Aana aane, mutitene inani?” Naamushookeelia, “Zui.”

⁶Nuaila, “Ligumili ijulo kuluandi lwa kigoosia lwipyango, mukiligia.” Iio naagumila, ndio sika naasuuma kukuliluta kunsooko ya wiingi wa nisi.

⁷Paapo umumanigua nuasio uYesu naalumuloilue numuila uPetelo, “Ingi Shekulu.” uSimoni Petelo pina nuigia kina ingi Shekulu, nwitunga intiila kunsooko ali ukipu, nutima munanza.

⁸Iamanigua naingi naaaza mukapango kunsooko sika ali kulini nisi, ali zi miguu gyana limu; naa kililuta ijulo lya nisi.

⁹Pina naapika pikiki, naaona mooto wa makala nipishi piili muumo, nipyuli.

¹⁰uYesu nuaila, “Oomoli ipishi naaza muzule ipaino.”

¹¹uSimoni Petelo nunankila nuliluta ijulo pikiki, nalijuile inshi nankulu, gyana limu nimakumi mataano nazitatu. Kanga ali ninginakijulo sika nalitika.

¹²uYesu nuaila, “Nzui mulie.” Ukutili muamanigua nalugimilie kukumukolia, “uUe waani.” Ali amanile kina ingi Shekulu.

¹³uYesu nuuza nulisola ipyuli, nuapeela, iio ninshi.

¹⁴Ii yoi ali nkua ya katatu uYesu kukiambia ntongela ya amanigua pina nuika kwipuna muakui.

¹⁵Pina naakondia kwilia, uYesu numuila uSimoni Petelo, “Simoni shaYohana, undoilue kwikila ia?” Numuila, “Eeze Shekulu, uue umanile kina nukuloilue.” Numuila, “Lisia iaana-nkolo aane.”

¹⁶Numuila kaubili, “Simoni shaYohana undoilue?” Numuila, “Eeze Shekulu, uue umanile kina nukuloilue.” Numuila, “Dima ipikolo plane.”

¹⁷Numuĩla kautatu, “Simoni shaYohana, undoiluene?” uPetelo nuona usungu kunsooko alĩ waamuĩla kautatu, “Undoiluene.” Numuĩla, “Shekulu, umanile tũlũ, ulĩngile kĩna nukuloilue.” ũYesu numuĩla, “Lĩisia ipikolo plane.

¹⁸Tai-taii nakuĩla, Pĩna alĩ umusumba ulukĩtũngaa nukwiumba kĩna umuloe, ĩpa pĩna ukinampaala, ukigolola ĩmĩkono yaako, wĩngĩ ukakukutũnga, ukakukutuala kĩna sikumuloe.”

¹⁹(Alutambuĩle izi walagĩle nkiakĩ nukakumukulia uNzua). Pĩna nutambula izi, numuĩla ntiata.

²⁰uPetelo nupĩluka, numuona umumanigua ũYesu naalumuloilue utiatĩlĩle, uuzo naalĩ weegamĩle mukĩkũa kiakue pandia; numuĩla, “Shekulu, waani ukakukusakia ue?”

²¹uPetelo Pĩna numuona nuasio, numuĩla ũYesu, “Shekulu, auyu mbii?”

²²ũYesu numuĩla, “Kanga ĩnumuloe wikyale sunga nĩze, yaani gua ue. Ue ntiata.”

²³Iio ulukaani ulu nalukũmuuka muanũna kĩna umumanigua nuasio sikukikia, ĩpa ũYesu sika uluũgile, Sikukikia, ĩpa, Kanga ĩnumuloe wikyale sunga nĩze, yaani gua ue.

²⁴Uyu wayu mumanigua nukuĩlĩle izi, nuzandĩkile izi; kumanile kĩna uukuĩlĩ waakue ingĩ tai.

²⁵Zikoolĩ nazĩngĩ ningĩ naaluzitendile ũYesu; ndizo kanga zandĩkue lumuĩ lumuĩ, nsĩngile sunga uunkũmbigyulu tũlũ sika wienda muumo iitabũ yaasio naikiandĩkua.

Utendi

Utendi 1

- ¹Mukĩtabũ kya muandio, Shekulu Teopilo, alĩ nandĩkile impola za nkaani tũlũ naalĩ wandilie ũYesu kwitenda nukwimania,
- ²sunga kulutondo pĩna alĩ musole kwienda kwigyulu, pĩna nukondia kukualagĩilia kunzĩla ya kĩMuau Muelu ĩatumua naaluasaaguĩle.
- ³Kuaasio nũigyeleela kĩna mupanga kuukuĩlĩ wingĩ pĩna nukondia kwiaagigua, nuĩ kũigyeleelaa kumtongo makumi manĩ nukwitambula impola za utemi wa kĩNzua.
- ⁴Pĩna naĩona nĩndĩo nualagĩilia; alekipũna mũYelusalemũ, ĩpa lĩlindĩlĩ ilyago lya kĩ Tata, naalĩ muliigilie kumuane,
- ⁵ya kĩna uYohana alukubadĩĩzagiaa kumazĩ, ĩpa inie mukibadĩĩzigua kuMuau Muelu muntongo zoziiizi.
- ⁶Iio gua, pĩna naĩlundĩla naamukolia naaũga, “Shekulu, zozĩ ntondone pĩna ukakumĩshookelia ĩĩsilaeli uutemi.”
- ⁷Nuaĩla, “Sika mulĩmo waani kwimana intondo kamuĩ matũngo uTata naalumaiĩkile kuusũumi waakue umuene.
- ⁸Ĩpa mukiaanũnkula ingũlũ pĩna uMuau Muelu wamuuzĩla; niniinie mokitũla akuĩli aane mũYelusalemũ numuUyahũdi wensi numuSamalia, sunga kumpelo ya nsĩ.”
- ⁹Pĩna nutambula izi, pĩna alĩ kĩlĩ ilaaa, nunansulua, lyũmde nalĩmuanũnkula pamiiso maa.
- ¹⁰Pĩna alĩ kĩlĩ alangamĩle kwigyulu pĩna alulonguĩle, laaa, antu abĩlĩ naĩmĩka piipĩ nĩndĩo naajialile ntiila nzelu,
- ¹¹naaũga, “Inie adĩinie antu a Galĩlaya, nĩkĩ muĩmĩkile mwilaaa kwigyulu. ũYesu uyu naaza musolue kwipũna kumiani kwienda kwigyulu, ukiiiza iio-iioo kĩna aza mumuoonie naazulonguĩle kwigyulu.”
- ¹²Paapo naashooka kwienda kũYelusalumũ kwipũna kunkonko nyukuĩtaguaa Mĩzeituni nĩpiipĩ niYelusalemũ zĩ lugendo lwa lutondo lwa wikyali.
- ¹³Pĩna naingĩla, naanankĩla kwityando lya mukiania ityembe pĩna alĩ akikyalaa, uPetelo nuYohana, nuYakobo; nuAndelea, nuPilipo, nuTomaso, nuBalitomayo, nuMatayo, nuYakobo ũshaAlipayo, nuSimoni uZelote, nũYuda sha Yakobo.
- ¹⁴Ĩa tũlũ alĩ akamantĩne munkolo ĩmuĩ muulompi palumuĩ nĩasungu, nuMalia unina wa kĩYesu, nĩanũna aakue.
- ¹⁵Pantondo zaasio nuĩmĩka uPetelo pakatĩ ya anũna (iyalo lya antu alĩ lialĩ gyana nĩmakumi mabĩlĩ;) nuũga,

¹⁶agoosia anũna aane, ijĩpĩle uwandĩkua utimĩligue naalĩ utambulue nuMuau Muelu pakalĩ kumulomo wa kĩDaudi, mumpola za kĩYuda naalĩ mutongeeli wa aasio naalĩ amuguĩle ũYesu.

¹⁷Kuitĩ alĩ mukamantanigue palumuĩ nindiishie, nuligia ityũmpĩ lya wĩtumi uu.

¹⁸Iio gua, uzo, alugulile mugunda kuuguli wa uonelani, nwitaamĩlia nutanduka, ĩmala maakue mensi namapũna.

¹⁹Nazigyelela kuantu tũlũ naikyalile mũYelusalemũ; sunga umugunda waasio nuĩtua kuntambo yaa, Akelidama, ndogolelio yaakue. Mugunda wa mugali.

²⁰Kuitĩ yandĩkue mukĩtabũ kya Malumbĩlio, “uWikyalo waakue wĩ shaamua, ‘Wĩ ukutilĩ nwakikyala muasio,’ Kangĩ; ‘uUlindĩli waakue wausole wĩngĩ.’

²¹Iio gua, muantu naalĩ kuuzaa kwĩtiatile nindiishie intondo tũlũ pĩna ũShekulu Yesu alukuuzaa nũingĩla nukwipũna kumuĩtu,

²²kwiandia kwipũna uubadiĩzo wa kĩYohana sunga palutondo pĩna alĩ musolue kumiĩtu kwienda kwigyulu, ijĩpĩle umuĩ waao watũle mukuĩli wa wiiuki waakue palumuĩ nindiishie.”

²³Naaaĩka abĩli, uYosepu naalukuĩtaguaa Balisaba naalufĩite liina lĩna Yusito, nuMatia.

²⁴Naatũlilompa, naaũga, “Ue Shekulu numanile inkolo za antu tũlũ, kulagĩle waani numusaaguĩle muĩna naabĩli,

²⁵walĩsole ĩlioma lya wĩtumi uu nuutumua uu nwaulekile ũYuda, wende kuluandĩ luakue umuene.”

²⁶Naakuĩla nsimbi; ĩnsimbi nyĩmuguĩla uMatia; nusagulua wĩ palumuĩ nĩatumua naikyumi numuĩ.

Utendi 2

¹Lutondo lwa Penteskote pĩna nalupika, alĩ akoolĩ tũlũ ensi palumuĩ nailundilĩle.

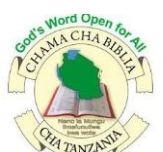
²Kumpũmpũkĩli kwipũna kwigyulu nauuza mulũgũũzo zĩ mulũgũũzo wa nzega nkulu nĩkũnkile kungũlũ, naumijulia ĩnamba tũlũ muna alĩ ikyalansile.

³Naziigyelela nĩmĩ naalĩ zĩtemanukile zĩ nĩmĩ za mooto naalĩ zĩĩmile mumuntu wensi.

⁴Tũlũ najulua nuMuau Muelu, naandia kwitambula kuntambo nazĩngĩ kĩna uMuau alĩ waatongelĩle kwilikitia.

⁵Alĩ akoolĩ kũYelusalemũ Ayahũdi naikyalile, antu akulia-Nzua a ndugu zensi nsĩlĩli igyulu.

⁶Mulũgũũzo pĩna nũigigua, maũmbĩ namĩlundikĩla namatunduala, kuitĩ wensi waao alĩ wiigilie kĩna itambula kuntambo yaakue yaakuee.

- ⁷Naakũmia tũlũ, naakulĩlua, naaũga, “Ĩa tũlũ naitambula, sika Agalĩlayane.
- ⁸Yatũla mbii ishie kwiiiigia ĩntambo yĩtu naalĩ kuaelue ndĩzo?
- ⁹ĩApaliti nĩAmedi nĩAelamani, nĩndĩo naikyalele kuMesopotamia, kuUyahũdi nukuKapadokia, Ponto nĩAsia,
- ¹⁰Piligia nĩ Pampilia, Mĩsili ninandĩ za Libia piipĩ nukuKilene, nĩagenda kwipũna kuLumĩ, ĩAyahũdi nĩ aasio naalĩ atiati a wĩtekeli wao,
- ¹¹ĩAkelete nĩAlabu; kukiigyũlia ĩa itambula kuntambo zĩtu uutendi naukulu wa kĩNzua!”
- ¹²Naakũmia tũlũ, naingĩlua ninkankani naĩ kĩtambuĩla ĩeene kueene, “Aaizi itĩ ndogolelio yaakue yaani.
- ¹³ĩĨa naakuapopota nukwiũga, ‘Agaalile mubinio mupia.’”
- ¹⁴ĩPa uPetelo nuĩmĩka palumuĩ nĩnaikyumi numuĩ, nwtunta ululi luakue nuaĩla, “Ĩnie agoosia a Uyahũdi niniinie namwikyalile mũYelusalemũ, manĩ ulukaani ulu, tegeelĩ inkaani zaane.
- ¹⁵Sika iio kĩna musĩgile; ĩa sika agaalile, kuitĩ ingĩ nsaa ya katatu ya munsĩ;
- ¹⁶ĩpa ulukaani ulu lualu naalĩ lutambulue numunakĩdagu Yoeli.
- ¹⁷‘Ikitũla pantondo za mpelo, uũgile uNzua, nĩkakuiitĩla ĩantu tũlũ uMuau waane, nĩaana aani, agoosia nĩnaakĩma, ikipũnia unakĩdagu; nĩasumba aani ikiona maono; nĩanampala aani ikiloota ndooti
- ¹⁸Sunga pantondo zaasio nĩkakuiitĩla ĩtumi aane,
- ² agoosia nĩnaasungu, uMuau waane, Ndĩo ikipũnia uunakĩdagu.
- ¹⁹Nikipũnia makula mukiania mwigyulu niilĩngasĩlio muna nsĩlĩlĩ ya nsĩ, mugali numooto numulũke wa liukĩ.
- ²⁰ĩMpasu ijilikaĩlĩka kwitũla wiilu, numueli kwitũla mugali pĩna ulutondo lwa kĩShekulu lũkĩlĩ kalaaza, ulutondo nalukulu nalukigyelela kualĩ.
- ²¹Kangĩ ikitũla wensi nukakulĩtekela ĩliina lya kĩShekulu ukigũnua.’
- ²²“Agoosia a ĩsilaeli, tegeelĩ inkaani izi; ũYesu Munazaleti, muntu naalĩ mũgyeleligue kumiani nuNzua kuutendi kwa kũuyo pakatĩ yaani, kĩna uniinie akola namumanile;
- ²³wa yuuyu naalĩ mupũnigue kũshiiio lya kĩNzua nuumani waakue kwipũna iyukĩ; inie namumukononteela mumusalaba nukukumuulaga kumĩkono ya antu naabĩ.
- ²⁴ĩPa uNzua numũiukia, numutũnguĩla muuwai wa nkia, kunsooko sika alĩ ishũmĩkile waguĩlue nduo.
- ²⁵Kuitĩ uDaudi uũgile mumpola zaakue, ‘Kuuzaa numuoonie ũShekulu ntongela yaane intondo zensi, Kunsooko wĩlĩ pamukono waane wa kĩgoosia ndekishũngũsĩka.

- ²⁶Luulo gua ñnkolo yaane ñilumba, ululĩmĩ luane nalulumbĩligua; Kangĩ umuĩli waane ukakikyala muulaaĩli.
- ²⁷Kunsooko sikukindekelia ñnkolo yaane kuulungu; Sunga sikukakumuleka uMuelu waako wauone uoononeki.
- ²⁸Unĩngilie injĩla za upanga; Ukakinjulia ulumbi pausiu waako.’
- ²⁹“Agoosia anũna aane, kantambule kuukamatĩkũ ntongela yaani impola za munampala wĩtu uDaudi, ya kĩna nukia, nuĩkua; ñikĩbĩla kiakue kĩkoolĩ kunsĩtu sunga nantende.
- ³⁰Iio gua kunsooko alĩ munakĩdagu, nwimana ya kĩna uNzua alumulapĩle kwilyapo kĩna ukakumunansulĩlia umuĩ wa wĩleli wa kĩno kiakue wikyalanse mwityengu luakue lya kĩtemi;
- ³¹umuene mukoleka pĩna nutoongela kukuzioona izi, alutambuĩle impola za wiiuki wa kĩKilisito ya kĩna sika nukua kuulungu, sunga umuĩli waakue sika nauona uoononeki.
- ³²“ũYesu wayu uNzua naalumũiukilie, nindiishie tũlũ kuakuĩli a mpola izi.
- ³³Iio gua, pĩna nunankĩligua sunga kumukono nwa kĩgoosia nwa kĩNzua nukwiligia kwa kĩTata ilyago lya Muau Muelu, ukiitile ikĩntu ikĩ namukĩoonie nukukukiigia.
- ³⁴Kuitĩ uDaudi sika alunankĩle kwigyulu, ĩpa umuene mukoleka uũgile, ‘Shekulu alumuĩlĩle ũShekulu waane, Kyalansa pamukono waane nwa kĩgoosia
- ³⁵Sunga pĩna ñikakuaĩka ĩanaulugu aako nsĩlĩli ya mĩgulu yaako.’
- ³⁶“Luulo gua, ĩnamba tũlũ nya ĩsilaeli amane kutai ya kĩna uNzua wamutendile ũYesu unuasio naalĩ mumukonontelĩle mumusalaba kwitũla Shekulu, kangĩ Kilisito.”
- ³⁷Pĩna naiigia izi naasonsua munkolo zaao, naamuĩla uPetelo nĩatumua naĩngĩ, kutendeii, agoosia anũna ĩtu.
- ³⁸uPetelo nuashookeelia, “Pelĩ, mubadĩzigue wensi mumiani muliina lya kĩYesu Kilisito, muleegeligue ĩmĩlandu yaani, niniinie mukiligia ikĩpeegua kya Muau Muelu.
- ³⁹Kuitĩ ilyago ingĩ kumiani nukuaana aani nukuaasio naĩlĩ kulĩ tũlũ ensi, ĩasio ũShekulu Nzua wĩtu ukuĩtaa kumuakue.”
- ⁴⁰Nuakuĩla kunkaani nazĩngĩ ningĩ, nukukuasugula nuũga, “Īgũnĩ kwipũna muwĩleli uu wa uleki.”
- ⁴¹Iio gua, ĩasio naalĩ aanũnkuĩle ulukaani luakue naabadĩzigua; nulutondo luasio naĩongeela antu magana ma nzogũ matatu.
- ⁴²Naĩkamatĩkia muumanigua wa atumua, numuukamamtani, nukukuuega uugalĩ numuulompi.
- ⁴³Muntu wensi nũngĩlũ nuooa; makula mingĩ niĩngasĩlio naitendua nĩatumua.

- ⁴⁴Tülü naalĩ asuilĩle alĩ akoolĩ palumuĩ, niintu tülü alĩ asangĩle,
- ⁴⁵nukwigulia inshao zaao niintu yaa naalĩ kuuzaa atĩite nukukuumolania tülü kwilika lya usilĩlua wa muntu wensi.
- ⁴⁶Lutondo kulutondo kunkolo ĩmuĩ alĩ kuuzaa akoolĩ muNumba ya kĩNzua nukwilĩa uugalĩ munumba zaao. Nailĩa ndia zaao kuulumbi nukunkolo nanzelu,
- ⁴⁷naakumukũmazukia uNzua nukukualoelia ĩantu tülü. ũShekulu nongeeelia lutondo kulutondo iyalo lya aasio naalĩ igũnua.

Utendi 3

- ¹uPetelo nuYohana alĩ inankĩla kwienda ensi kuNumba ya kĩNzua pityũngo lya ulompi nsaa ikyenda.
- ²Numuntu umuĩ naalĩ munakĩtele kwipũna munda ya kĩnina alukukenkaguaa nĩantu, numuĩka pamulango wa Numba ya kĩNzua naukuĩtagũaa Muuza, walompe iipeegua kuantu naiingĩla muNumba ya kĩNzua.
- ³Uzo pĩna numuona uPetelo nuYohana iingĩla muNumba ya kĩNzua, nulompa wapeegue kĩpeelo.
- ⁴uPetelo numutuupĩla palumuĩ nuYohana nuũga, “Kulaae ishie.”
- ⁵Nualaaĩkia, nusĩngile ukipeegua kĩntu ndĩo.
- ⁶ĩpa uPetelo nuũga, “ĩMpiiia nĩzahabũ numugila, ĩpa nanikĩtĩite, kĩĩkio nukukupeela. Kuliina lya kĩYesu Kilisito Munazaleti, ĩĩmĩka ugende.”
- ⁷Numũtyapa kumukono waakue wa kĩgoosia, numunansula; ĩkamuĩ ĩmĩgulu yaakue niing'ueug'ue yaakue nailigia ngũlũ.
- ⁸Nupũũta, nuĩmĩka, nugenda; nũingĩla muNumba ya kĩNzua palumuĩ ndĩo, nwigenda, nwipũũta pũũta nukukumukũmazukia uNzua.
- ⁹Antu tülü naamuona wigenda nukukumukũmazukia uNzua.
- ¹⁰Naamumana ya kĩna muene alukuuzaa nwikyalansile nukwilompa iipeegua pamulango Muuza wa Numba ya kĩNzua. Naijulua numuntũmbĩ nuukũmia mumpola izi naalĩ zigyelĩle kumuakue.
- ¹¹Paapo pĩna aluityapile uPetelo nuYohana, antu tülü nailundĩkĩla kuukaaũ kumuao mukĩanda nakyukuĩtaguaa kĩanda kya kĩSolomoni, naakulĩlua dũũ.
- ¹²uPetelo pĩna nuona izi nuaĩla ĩantu, “Agoosia a ĩsilaeli, nĩkĩ mũkulĩlua izi, sunga nukukukutuupĩla ishie zĩ kĩna ndiishie kumutendile uzo wagende kungũlũ zĩĩtu undiishie, katia kunsooko ya ukulia-Nzua wĩĩtu.”
- ¹³uNzua wa kĩĩbũlahimu nuĩsakĩ nuYakobo, uNzua wa atata ĩĩtu wamukulagaa uMwĩtumi waakue ũYesu, uuyo inie naalĩ mumusakilie nukukumukaana ntongela ya kĩPilatu pĩna alupũnilie ulamuli umuasio watũnguĩlue.

- ¹⁴Inie gua namumukaana uyo naMuelu na Munakulukuuluu, namulooa mupeegue umuulagi,
- ¹⁵namumuulaga uyo uMuandio wa upanga, uyo uNzua naalumũiukilie kwipũna muakiu, nindiishie kuakuĩlli aakue.
- ¹⁶ĩLiina liakue, nukuusuĩli muliina liakue, lyumupĩle ingũlũ umuntu uyu namumuoonie nukukumumana; nuusuĩli mwa kĩYesu wamupeelaa uyu uumuĩ wa kapanga ntongela yaani inie tũlũ.
- ¹⁷ĩPaino anũna aane, manile ya kĩna alĩ mutendile izi kuusiitimana, kĩna iio ĩakulu aani naalĩ atendile.
- ¹⁸ĩPa impola izo naalutanantilie uNzua kwipũna ĩkalĩ kumĩlomo ya anakĩdagu tũlũ, ya kĩna uKilisito waakue ukiaagigua; ziizo watimĩlĩlie itĩ.
- ¹⁹Pelĩ gua, mupĩluke, ĩmĩlandu yaani ĩlimansĩligue, koonaa maaze ĩmatũngo ma usepeeeki namapũnile kwa kĩShekulu;
- ²⁰koonaa wamutume uKilisito naalĩ muaĩkĩligue kwipũna ĩkalĩ, muene ũYesu,
- ²¹naalĩ yumũjĩpĩle kwiaanũnkulua kwigyulu, sunga maaze ĩmatũngo ma kutendua upia intu tũlũ, naalĩ matambulue nuNzua kumĩlomo ya anakĩdagu aakue naeelu kwipũna iyukĩ ĩkalĩ.
- ²²Kuitĩ uMusa nuũga, “ũShekulu Nzua ukakumunansulĩlia inie munakĩdagu nukipũna muanũna aani zĩ uneene; mukakumũgia mumpola tũlũ nukakumuĩla.
- ²³Kangĩ ikitũla ya kĩna muntu wensi nasikukamũgia umunakĩdagu uyo ukioononeka nukwileegigua pakatĩ ya antu aakue.”
- ²⁴Kangĩ nĩanakĩdagu tũlũ kwipũna uSamueli nĩndio naalĩ amutiatile, tũlũ naalĩ atambuĩle alĩ atanantilie impola za ntondo izi.
- ²⁵Inie mwĩaana a anakĩdagu nilyago uNzua naalĩ ilagaanile nĩatata aani pĩna numuĩla ulbũlahimu, “Muwĩleli wako induga tũlũ za unkũmbigyulu zikikembetua.”
- ²⁶Nzua pĩna numũiukia kwupũna muakiu uMwĩtumi waakue Yesu, numutuma kumiani tangua, wa mukembete wamuleegie wensi mumuani kwipũna muubĩ waakue.

Utendi 4

- ¹Pĩna alĩ kĩlĩ akĩtambuĩla nĩantu, ĩapolia numukulu wa numba ya kĩNzua, nĩAsadukayo naaaagaana.
- ²Naaĩpĩlua kunsooko akuamania ĩantu nukwitanantia mwa kĩYesu uwiiki wa akiu.
- ³Naaaguĩla, naaaĩka mukĩtũngo sunga mudaau, kuitĩ alĩ yaazaa mpĩndĩ.
- ⁴ĩPa muaasio naalĩ igyũũlie ulukaani, iingĩ naasuĩla; ĩagoosia dũũ alĩ zĩ magana ma nzogũ mataano.

- ⁵Pĩna naweela, ĩakulu nĩanampala nĩalangi naĩilingĩla kũYelusalemũ,
- ⁶nuAnasi umupolia namukulu, nuKayapa nuYohana nuAlekizando, nĩndĩo ensi naalĩ a kĩntua numupolia namukulu.
- ⁷Pĩna naaaĩka pakatĩ, naaakolia, “Kungũlũ kĩ nukuliina lya kuani, inie mumatendile aya?”
- ⁸Paapo uPetelo namũjulue nuMuau Muelu nuaĩla, “Inie akulu a antu nianampala a aĩsilaeli,
- ⁹kanga kukoligue nantende mumpola za utendi nauuza naalĩ mutendelue umunakĩtele, kunzĩla kĩ alĩ mukamigue,
- ¹⁰mumane inie tũlũ nĩantu tũlũ a ĩsilaeli kĩna kuliina lya kĩYesu Kilisito Munazaleti naalĩ mumukonontelĩle inie mumusalaba, uzo uNzua numũukia kwipũna muakui; kwa kũyo umuntu uyu wĩmĩkile mupanga ntongela yaani.
- ¹¹Uzo muene gyũe naalĩ mulĩsiitile inie azengi, ndĩlo lialĩ igyũe kyulu lya kuluũno.
- ¹²Kangĩ kutilĩ kaugũnua kunuĩngĩ kaumuĩ, kuitĩ kutilĩ kaliina naliĩngĩ nsĩlĩlĩ igyulu naalĩ apegue ĩantu nalyukũjipĩle ishie kwigũnua nĩndĩlo.”
- ¹³Pĩna naauona uukamatĩkũ wa kĩPetelo nuYohana, nukwilĩnga kĩna alĩ antu udũũ nasika amanigue, naakulĩlua, naalĩnga kĩna alĩ yĩensi nũYesu.
- ¹⁴Īpa naamuona umuntu naalĩ mukamigue wĩmĩkile palumuĩ nĩndĩo, naaulia kalukaani lwa kushookeelia.
- ¹⁵Pĩna naaalagĩlia apũne mũlindi, naalonga ĩkialo eene kuene,
- ¹⁶naaũga, “Kuatendele yaani ĩantu ĩa? Kuitĩ yĩkualĩ kuantu tũlũ naĩkikyala mũYelusalemũ kĩna kĩlĩngasĩlio kĩkulu kĩtendue nĩndĩo, sunga sika kusũũmile kukukĩkaana.
- ¹⁷Īpa koona lukaani lulekishapatĩla kuantu, kwĩoopokie alekitambula kangĩ kumuntu kaumuĩ kuliina ĩlĩ.”
- ¹⁸Naaĩta, naaalagĩlia alekitambula kalukaani kangĩ alekimania muliina lya kĩYesu.
- ¹⁹Īpa uPetelo nuYohana naashookeelia naaaĩla, “Kanga ĩkulukuuluu ntongela ya kĩNzua kukumũigia inie kwikĩla uNzua, lamulĩ uniinie;
- ²⁰kuitĩ ishie sika kusũũmile kwileka kukuzitambula impola naalĩ kuzioonie nukukuziigia.”
- ²¹Pĩna naakondia kukuopookia naaatũnguĩla; sika naaona nzĩla ya kukuakaasĩlia kunsooko ya antu, kuitĩ ĩantu ensi alĩ akumukulia uNzua kuluasio naalĩ lutendekile.
- ²²Kuitĩ umuntu naalĩ mutendelue ĩkĩlĩngasĩlio kya kukamigua, ĩmiaka yaakue alĩ ĩkĩlile makumi manĩ.

- ²³Pīna naatũnguĩlua naenda kuantu aao, naaganuĩla impola zensi naalĩ aĩlue nĩapolia naakulu nĩanampala.
- ²⁴Ndĩo pīna naiigia, naĩtunta induli zaao kunkolo ĩmuĩ kwa kĩNzua, naaũga, “Shekulu, ue ingĩ uue naalutũndile igyulu nĩnsĩ, nanza niintu tũlũ yensi naikoolĩ muasio.
- ²⁵ninduue kumulomo wa kītata wĩitu Daudi, mwĩtumi waako, alutambuĩle kungũlũ za kĩMuau Muelu, ‘Nĩkĩ indugu nazĩngĩ zikalamukĩlana Nĩantu asĩngile ĩza nakanda?’
- ²⁶ĩAtemi a muna nsĩ ĩkitinkĩlĩlie Nĩakulu ndĩo akomilie ĩkialo Amusiite ũShekulu nuKilisito waakue.’
- ²⁷Kuitĩ tai, uHelode nuPontia Pilatu palumuĩ nindugu nazĩngĩ nĩaantu a ĩsilaeli naakĩkomia ĩkialo mukaa ĩĩ mumpola za Mwĩtumi waako naMuelu Yesu naalumupakile ĩmakũta,
- ²⁸atende mensi namĩkono.
- ²⁹ĩPaino, Shekulu, alaae uoopookia waao, uapeele ĩĩtumi aako atambule ulukaani luako kuukamatĩkũ wensi,
- ³⁰pīna winansula umukono waako kwikamia, niĩligasĩlio nĩmakula matendeke muliina lya Mwĩtumi waako Muelu Yesu.
- ³¹Pīna naakondia kwilompa, umuasio muna alĩ ĩlundĩlĩle naishũngũsigua, tũlũ najulua nuMuau Muelu, naatambula ulukaani lwa kĩNzua kuukamatĩkũ.”
- ³²ĩYũmbĩ lya aasio naalĩ asuĩlĩle, ĩmiao yaa ninkolo zaao nazitũla umuĩ sunga ukutilĩ nunumuĩ naaluũgile kĩna kĩntu kiensi naalukĩfĩte ingĩ nsao yaakue umuene, ĩpa intu yensi alĩ ya nsangĩ.
- ³³Nĩatumua naapũnia uukuĩli wa wiiuki wa kĩShekulu Yesu kungũlũ ningĩ, nuukende wingĩ nawĩima mumiao tũlũ.
- ³⁴Kuitĩ ukutilĩ nunumuĩ pakatĩ yaa naalĩ muulĩlue kakĩntu, kunsooko ĩaasio naalĩ atĩite ĩmĩgunda katia numba alĩ akugulagiala naatuala ĩngele ya zaasio naagulilie,
- ³⁵naamĩĩka pamĩgulu ya atumua; muntu wensi noomoelua kwilika lya usilĩlua waakue.
- ³⁶Alukoolĩ Mulawi mukolakaa wa Kiipulo ĩliina liakue Yosepũ naalukuĩtaguaa nĩatumua Balinaba, ĩndogolelio yaakue muana wipyumbulio.
- ³⁷Nduyo alutĩite mugunda, nuugulia, nuzileeta impiia, nuzĩka pamĩgulu ya atumua.

Utendi 5

- ¹ĩPa umuntu umuĩ ĩliina liakue Anania palumuĩ numusungu waakue uSapila alĩ agulilie nsao,
- ²naalĩpisia ityũmpĩ lya ngele, umusungu nduyo alumanile, nuleeta ityũmpĩ ĩmuĩ nulĩĩka pamĩgulu ya atumua.

- ³uPetelo nuŭga, “Anania, nĩkĩ ũShetani ukũjuilie ĩnkolo yaako, umuĩle ulongo uMuau Muelu nukwipisia ityũmpĩ lya ngele ya mugunda?”
- ⁴Pĩna alĩ ukoolĩ kumuako sika alĩ nsao yaakone? Nĩpĩna nauguligua sika alĩ wĩlĩ muusũũmi waakone? Yatũla mbii nuĩka ulukaani ulu munkolo yaako? Sikuaĩlĩle kaantu ulongo, ĩpa uNzua umuene.”
- ⁵uAnania pĩna nwigyũlia inkaani izi, nugua, nutiĩka ĩnkolo. Tũlũ naalĩ igyũlie izi naingĩlũua nuooa wingĩ.
- ⁶ĩasumba naĩmĩka, naamutũnga ntiila, naamutuala kunzi, naamuĩka mukĩbĩla.
- ⁷Pĩna nazikĩla zĩ nsaa zitatu, umusungu waakue nũingĩla nduzo alĩ mugila kampola izi naalĩ zigyelĩle.
- ⁸uPetelo numukollia, “Mbuĩla, alĩ mugulilie umugunda kuuguli wauune? Nuũga, Eeze, kuuguli wau-waau.”
- ⁹uPetelo numuĩla, “Yatũla mbii, sunga namukamantana kukumugema uMuau wa kĩShekulu. Laaa, ĩmĩgulu yaao naaza amuĩkile ũsheenie ĩkoolĩ panzi pamulango, nĩndĩo ĩkakukutuala kunzi ninduue.”
- ¹⁰ĩkamuĩ nugua pamĩgulu yaakue, nutiĩka ĩnkolo. ĩasumba aasio pĩna naingĩla naamuagaana wakiaa, naamutuala kunzi, naamuĩka palumuĩ nũsheeo.
- ¹¹iKyanisa liensi sunga tũlũ naalĩ aziigilie izi naingĩlũua nuooa wingĩ.
- ¹²Kumĩkono ya atumua ilĩngasĩlio iingĩ nĩmakula mingĩ namatendua paantu. Nĩndĩo alĩ akamantĩne kunkolo ĩmuĩ mukĩanda kya kĩSolomoni.
- ¹³Muĩna naĩngĩ, ukutilĩ nunumuĩ naalugimilie kwikamantana nĩndĩo, ĩpa ĩantu alĩ aakulilie.
- ¹⁴Naalĩ asuĩlĩle naĩongeela mwa kĩShekulu, iingĩ, agoosia nĩasungu;
- ¹⁵sunga munzĩla nankulu naĩ kuapũnia ĩaluĩle kunzi, naaaĩka muulĩli numuipapa, kooa uPetelo pĩna wikĩla, umulimĩlĩmĩ waakue udũũ uatambĩla ĩa.
- ¹⁶Nĩantu naalĩ ĩlĩ muĩshaalĩ naipilimĩlĩlie iYelusalemũ naĩlundĩla, naakualeeta ĩaluĩle nĩndĩo naakuagagiguaa nĩmasĩmuĩ, naakamigua tũlũ ensi.
- ¹⁷Nuuuka umpolia namukulu nĩndĩo naalĩ ĩensi ninduuyo, ingĩ ityũmpĩ lya Asadukayo, najuile uwĩlũ,
- ¹⁸naaaguĩla ĩatumua naaaĩka mukĩtũngo.
- ¹⁹ĩpa uMalaĩka wa kĩShekulu nwigyula ĩmĩlango ya kĩtũngo muutiku nuapũnia, nuũga,
- ²⁰“Longolĩ muĩmĩke munumba ya kĩNzua muaĩle ĩantu inkaani zensi za Upanga uu.”

- ²¹Pīna naiigia izi, naiingīla munumba ya kīNzua kīlī daau naiimania. Nuuzā umupolia namukulu nīndīo naalī ĩensi ninduyo, naaailingīla ĩanilindī nīanampala ensi aīsilaeli, naatuma ĩantu kukītūngo koonā aaleete.
- ²²Īpa ĩitumi pīna naapika, sika naaona mukītūngo, naashooka, naapikia impola,
- ²³naaūga, “ĪKītūngo kukiagaanile kigyalīlue kīsa, nīalindīlī ĩmīkile pamulango, ĩpa pīna kwaūgyūla, sika kwamuona kamuntu muasio.”
- ²⁴Pīna naiigia inkaani izi, umukulu wa alindīlī a numba ya kīNzua nīapolia naakulu naingīlūa ninkankani mumpola zaao, naasiitimana ulukaani ulu lukitūla mbii.
- ²⁵Nuuzā umuntu, nuaīla nuūga, “Laaa, ĩantu aasio naaza muaīkile mukītūngo akoolī munumba ya kīNzua, ĩmīkile akuamania ĩantu.”
- ²⁶Paapo umukulu wa alindīlī nulongola palumuī nīantu aakue naaaleeta, ĩpa sika kungūlū, kuitī alī aoopookile ĩantu aleke kuakua ĩmagūe.
- ²⁷Pīna naaaleeta, naaīmīkia pakatī ilindī. uMupolia namukulu nuakolekeelia.
- ²⁸nuūga, “Sika alī kumukonontelīliene mulekimanīlia muliina īlī; laaī, niniinie mwalijulagīaa īYelusalemū ĩmamania maani, kangī musīile mukuleetele ishie umugali wa muntu nuasio.”
- ²⁹Īpa uPetelo nīatumua naaashookeelia naaūga, “Yukūjīpīle kukumugombia uNzua kwikīla ĩantu.
- ³⁰uNzua wa atata ĩtu alumūiukilie ūYesu naalī mumuulagile inie namumusūntia mwikyota.
- ³¹uNzua wamukulilie kumukono waakue wa kīgoosia, wī Mutongeeli nuMugūni, wamīpeelee īsilaeli uupeli nuuleegeligua wa mīlandu.
- ³²Ishie kuakuīli ampola izi, nuMuau Muelu gaa, uNzua nukuapeelaa ĩasio naakumugombagīaa.”
- ³³Īo pīna naiigia izi, naatakīkia, naasiia kukuaulaga.
- ³⁴Īpa umuntu umuī, Mupalisayo, īliina liakue Gamalieli munilindī, mulangi wa Ulagīlīo naalī mukuligie nīantu tūlū nuīmīka pilindī, nulagīlīa ĩantu aasio apūnigie kunzi kwityūngo niino.
- ³⁵Paapo nuaīla, “Agoosia a Īsilaeli, mwīkendegeelee kīna mukakuatendela ĩantu ĩa.
- ³⁶Kuitī pīna alī zikīlī intondo izi, nwigyelela uTeuda nwītenda kīna uzo muntu mukulu, ĩantu zī magana manīi naakamantana ninduyo; uyo nuulagua, nīndīo ensi naalī amutiatile naapalansana naitūla sika kīntu.
- ³⁷Pembele nwigyelela ūYuda Mugalīlaya, pantondo za kuandīka ĩmiina, nualūta antu ĩa naamulondeela, ninduyo nulimīla, nīndīo ensi naalī amutiatile naapalansana.
- ³⁸Īpa ino nukumuīla, ĩsuga-nsugī nīantu ĩa, alekī; ĩpa anga ĩmasīgo aya numulīmo uu ĩpūnile kuantu, ukioononeka,

³⁹Īpa anga ĩpũnile kwa kĭNzua sika musũũmile kukuwoonoona, koonā muleke kigyelela kĭna mukĭkua nuNzua.”

⁴⁰Naamũigia, nĩndĩo pĭna naaĩta ĩatumua, naaakua, naaalagĩlia alekitambula kuliina lya kĭYesu, naalekela.

⁴¹Iio gua, ndĩo naapũna mũlindĩ liasio, nailumba kunsooko alĩ aalĩligue kĭna alĩ ĩjĩpĩle kwimelua kunsooko ya liinaa liakue.

⁴²Mumeelele, nuMunumba ya kĭNzua numunumba zaao sika alĩ akulekaa kwimania nukwitanantia iMpolā naNziiza za kĭYesu kĭna ingĩ Kilisito.

Utendi 6

¹Pantondo zaasio pĭna ĩamanigua alĩ iongeeleka iyalo liao, ĩAyahũdi a kĭGiliki alĩ akuang'ung'untĩlia ĩAebũlania, kunsooko mumelele alĩ aagumanĩĩlie ĩakiĩlua aao muoomoelua.

²Naikyumi naabĩli naamĩlundĩla ĩnkaami ya amanigua naaũga, “Sika yukũjĩpĩle ishie kuleke kwitanantia uLukaani lwa kĭNzua nukukĩtuma umulĩmo pandia.

³Luulo gua anũna ĩĩtu, muasaagule antu mupũngatĩ pakatĩ yaani, ĩa lukũmo naluuzā, najjulue nuMuau nĩmasala, kuaĩke mumulĩmo uu.

⁴Ishie gua kukakĩkamatĩkia muulompi nukukulutanantia uLukaani.”

⁵uLukaani ulu nalualoelia ĩanamulundo, naamusaagula uSitepano, muntu naalĩ wijuile uusuĩli nuMuau Muelu, nuPilipo, nuPolokolo, nuNikanoli, nuTimoni, nuPalimena, nuNikolao naalĩ mutiati wa wĩtekeli wa kĭYahũdi, nupũnile kuAntiokia.

⁶Awa naaĩmĩkia ntongela ya atumua, naalompa, naaĩka ĩmĩkono yaaο mumuao.

⁷uLukaani lwa kĭNzua nalusapatĩla, niyalo lya amanigua naliongeeleka zigi-zigi mũYelusalemũ, nĩapolia iingĩ naaugombia uUsuĩli.

⁸NuSitefano namwijulue nuukende ningũlũ, alukutendaa ĩmakula namakulu niĩlingasĩlio pakatĩ ya antu.

⁹Paapo ityũmpĩ lya aasio naalĩ ishũnagogi naalĩ lyukuĩtaguaa lya Akolelua nĩlya Akilene nĩlya Alekizandelia, nĩasio kwipũna kuKilikia nĩAsia, naĩmĩka kukĩkunguma nuSitepano.

¹⁰Īpa sika naasũũma kukĩkunguma nĩmasala muna uMuau alukumupambĩla.

¹¹Paapo naasisikĩlia ĩantu, naalĩ aũgile, “Kwamũgyũlagiaa umuntu uyu witambula ĩnkaani za kumutukĩla uMusa nuNzua.”

¹²Naaalũangĩla ĩantu nĩanampala nĩalangi; naamuagaana, naamuguĩla, naaamutuala kuntongela ilindĩ,

¹³naĩmĩkia ĩakuĩli a ulongo, naalĩ aũgile, “uMuntu uyu sikukulekaa kwitambula ĩnkaani za kusiita Pana yeelu nuUlagĩlio;

¹⁴kuiti kwamũigagiaa witambula ya kina uyo ũYesu Munazaleti ukitaula ipa nukwikaĩla intendo naali kuapeegue nuMusa.”

¹⁵Tũlũ ensi naali ikyalansile pilindi naamutuupĩla naamuona uusu waakue zi usiu wa kĩmalaĩka.

Utendi 7

¹uMupolia namukulu nuũga, “ĩMpoli izi yoine zĩĩli.”

²uSitepano nuũga, “Agoosia anũna aane nĩatata aane, tegeeli. uNzua wa ukulu alumwigyelelele utata wĩtu uIbũlahimu pĩna ali kĩli wĩli kuMesopotamia, pĩna ali wikaali kwishaamĩla kuHalani.

³numuĩla, ‘Lega munsĩ yaako numuantu aako, wende kunsĩ nanĩkakukulagĩla.’

⁴Paapo nulega munsĩ ya Akalidayo nwikyala kuHalani, nulega kuasio pĩna ũshee nukia, uNzua numusaamĩlia muna nsĩ iĩ namwikyalile inie ipaino.

⁵Sika alumupĩle kausaali munu sunga uwa kuĩkĩla umugulu, ipa nuĩka ilyago kina ukakumupeela yĩ nsao yaakue nuwĩleli waakue naupolokile pĩna ali kĩli mugila kamuana.

⁶uNzua nuũga iti, ya kina uwĩleli waakue ukitũla ugenda munsĩ ya antu naĩngĩ nĩndĩo ikakuatenda iĩ asese aao nukuatendela naibĩ kumiaka magana maanĩ.

⁷Nindugu niasio nĩkakuatenda iĩ asese, nĩkakualamula uneene, aluũgile uNzua; nĩpĩna ijilikĩla yaasio, ikilega; nĩndĩo ijile kĩntekela ĩne papaapa.

⁸Numupeela ilyago lya walaami. uIbũlahimu numulela uIsaki, numualamia palutondo lwa munaana. uIsaki numulela uYakobo; uYakobo nuaela iishekulu iĩtu naikyumi naabĩli.

⁹IIshekulu aasio naatũla nuwĩlũ kwa kĩYosepũ, naamugulia wende kuMĩsili; ipa uNzua nuĩ palumuĩ ninduyo,

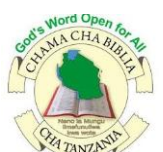
¹⁰numupũnia munzago zaakue zensi, numupeela ukende nĩmasala ntongela ya kĩPalao, umutemi wa Mĩsili; ninduyo numuĩka wĩ mutongeeli wa Mĩsili, kangĩ wa numba yaakue yensi.

¹¹Nayĩ nzala munsĩ yensi nya Mĩsili nĩnya Kanaani, nuluago lukulu; ĩatata iĩtu naaulia india.

¹²Pĩna uYakobo nũigia ya kina kuMĩsili ukooli upemba, nuatuma ĩatata iĩtu nkua ya muandio.

¹³Pamusĩzo wa kabĩli paapo uYosepu nwikooala kuanũna aakue; nĩkĩnũna kya kĩYosepũ nakigyelela kwa kĩPalao.

¹⁴uYosepu nuatuma antu numuĩta uYakobo ũshee nĩantu aakue, antu makumi mupũngati naataano.

- 15 uYakobo nuenda kuMīsili; nukiīla kuuko, umuene nīatata īitu;
- 16 naatualua kūShekemu naaīkua mukībīla kīkio uBūlahimu naalugulile kumpiia kuaana akīHamoli kuasio kūShekemu.
- 17 “Īpa ityūngo lilyago liasio uNzua naalumulagīle uBūlahimu, pīna nalīsūgamīla, īantu naōngeela kwitūla iingī dūū kuasio kuMīsili,
- 18 sunga nuuuka umutemi wīngī kuMīsili nasika alumuīzī uYosepu,
- 19 nuasio nulūjulīlia uluuli luītu uusoso nukukuaagia īatata īitu, nwilagīlia ipiana pitaague, pilekikula.
- 20 Pityūngo liasio nulelua uMusa, nunduyo alī muuza pa kīNzua, nwikyala munumba ya kishee mieli ītatu.
- 21 Pīna nutaagua, una Palao numusola, numukulia nuī muana waakue.
- 22 uMusa numanigua īmasala makīMīsili, nuī mukamatīku munkaaani nuutendi.
- 23 īMiaka yaakue pīna nīgela zī makumi manī, nusīga munkolo yaakue wende kwilaaa īanūna aakue, īaana a Īsilaeli.
- 24 Numuona umuī witendelua ibī, numugidīla numumalīlia unuasio naalī muonelua, numukuangīla uMumīsili.
- (25 Alūsīgile kīna īanūna aakue ikilīnga kīna uNzua ukuapeela ugūnua kumukono waakue īpa sika alī alīngile.)
- 26 uLutondo lwa kabīlī nuaagaana īleeile, nukunga waakamantanie, nuūga, Agoosia inie, inie mukīnūna, nīkī mukītendela naibī itī.
- 27 Īpa unuasio naalī ukumutendela naibī umunakaa muua, numuguma nuūga, Waani naalukuīkile ue wī mukulu kangī wī mulamuli wītu.
- 28 Usiilene umbulage nineene kīna azumuulagile uMumīsili igyulo.
- 29 uMusa numanka kunsooko ya lukaani luasio, nutūla mugenda kunsī ya Midiani, nulela aana abīlī kuuko.”
- 30 “Pīna nīkīla īmiaka makumi manī uMalaīka wa kīShekulu numūgyeleela mumbugi-melemele ya nkonko ya Sinai mukatūnkū nakaakīle umooto.
- 31 uMusa pīna nuuona, nukulīlua kwiona yaasio, nīpīna nusūgamīla walaae kīsa, ululi lwa kīShekulu nalumuagaana,
- 32 Īne neene Nzua wa atata aako, Nzua wa kīBūlahimu nunwa kīlsakī nunwa kīYakobo. uMusa nūikīkīma, sika nugimia kwilaa.
- 33 ūShekulu numuīla, ‘Jiula ilaatu mumīgulu yaako, kuitī īpa pīna wīmīkile ingī nsī nanzelu.
- 34 Kwiona, nauonile uwaagi wa antu aane naīlī kuMīsili; nigyulagīaa uwīsūsūmi waa, nineene niikile nīakomole. Īpaino nzuu, nikakukutuma kuMīsili.’

- 35“uMusa uzo naalĩ amusiitile, naiũga, ‘Waani naalĩ wakuĩkaa wĩ mukulu, kangĩ wĩ mulamuli, uyo-uuyoo uNzua numutuma watũle mukulu, kangĩ mukomoli kumukono wa kĩmalaĩka naalumũgyelĩle mukakĩtũnkũ.’
- 36uUyo aluapũnilie pĩna alutendile ĩmakula niĩlingasĩlio munsĩ ya Mĩsili nĩpananza iShamũ numumbugi-melemele kumiaka makumi manĩ.
- 37Uuyo Musa naalĩ waaĩlĩle ĩaana a ĩsilaeli, uNzua ukakumunansulĩlia munakĩdagu muanũna aani, kĩna alunansuĩle ĩne.
- 38Uuyo alĩ wĩlĩ mumulundo mumbugi-melemele palumuĩ numalaĩka naalĩ ĩkĩtambuĩlaa pankonko ya Sinai, kangĩ nĩatata ĩtu; uyo alĩ waanũkuĩle inkaani za upanga wakupeelee nindiishie.
- 39ĩAtata ĩtu naasiita kukumugomba ĩpa naamuguma kulĩ, numunkolo zaao naashooka kuMĩsili.”
- 40“Naamuĩla uAloni, ‘Kuzĩpĩlie anzua naĩkakukutongeela; kuiti uMusa naalukupũnilie kuMĩsili, sika kumanile nakyamuagaanaa.’
- 41Naamĩzĩpia ndaama pantondo zaasio, naaleeta nĩmapolia kunzegamĩla, naalumbia mumĩlĩmo ya mĩkono yaano.
- 42uNzua nualeka alĩtekele iyũmbĩ ligyulu, kĩna yandĩkue mukĩtabũ kya anakĩdagu, Mbi! Alĩ mumpũnĩlie neenene ing'ombe nĩ mapolia miaka makumi manĩ mumbugi-melemele, inie namwa numba ya ĩsilaeli.
- 43Inie namusola ihyeema lya Moloki Nĩsonda ya kĩnzua Lepani, ĩAnzegamĩla naalĩ muazĩpilie mwĩtekele; Nineene nĩkakumusaamia muende kulĩ kwikĩla nĩBabeli.
- 44ĩAtata ĩtu alĩ atĩte ihyeema lya mumbugimelemele, iio kĩna uzo naalutambuĩle kwa kĩMusa walĩzĩpie iio-iioo kumpiani niasio naalumĩoonie.
- 45ĩAtata ĩtu muwĩalĩli naalingĩlia palumuĩ nũYosua muutemi wa ndugu zaasio uNzua naaluziingilie ntongela ya atata ĩtu, sunga kuntondo za kĩDaudi,
- 46naaluligilie uukende ntongela ya kĩNzua, ninduyo nulompa wamuligĩlie uNzua wa kĩYakobo wikyaalĩ.
- 47ĩPa uSolomoni muene alumuzengĩlie ĩnumba.”
- 48“ĩPa nukoolĩ kukiania sikukikyala munumba nanzengue kumĩkono, kĩna iio nuũgile umunakĩdagu,
- 49‘iGyulu ingĩ tyengu liane lya kĩtemi Nĩnsĩ uĩko wa mĩgulu yaane; Numba kĩ namukinjengela, uũgile ũShekulu?
- 50Kamuĩ luandĩ kĩ pausũpĩlio waane. Sika mukono waanene nuzĩpilie yensi?’
- 51“Inie namwa nkingo nankakũ, namutĩte inkolo nĩakutuĩ nasika aalamigue, upiupii mukĩkuua nuMuau Muelu; kĩna ĩatata aani naalĩ atendile, niniinie iio mukutendaa.

⁵²uMunakĩdagu nuĩmbi ĩatata aani nasika alĩ amuagilie. Sunga naaulaga ĩaasio naalĩ atanantilie ĩkalĩ impola za kuuza kumuakue uMukola Kulukuuluu; wayuuyu ĩpaino namwamusakilie nukukumuulaga;

⁵³inie naalĩ muwaanũnkuĩle uUlagĩlio kuulagĩligua wa amalaĩka, sika namuukendegeela.”

⁵⁴Pĩna naiigia inkaani izi, naatakĩkia, naamukelelia ĩmiino,

⁵⁵ĩpa uyo numũjulue nuMuau Muelu nulangamĩla kwigyulu, nuuona ukulu wa kĩNzua, nũYesu wĩmĩkile pamukono wa kĩgoosia wa kĩNzua.

⁵⁶Nuũga, “Laaĩ naona igyulu lyakũnukuka, nuMuana-muntu wĩmĩkile pamukono wa kĩgoosia wa kĩNzua.”

⁵⁷Naakulia ilyanga kyulu, naalĩmba ĩakutuĩ aao, naamupũũtĩla tũlũ ensi kwishĩgo ĩmuĩ.

⁵⁸Naamuguma kwipũna mukaa naamutũlanga namagũe; nĩakuĩli naziĩka intiila zaao pamĩgulu ya musumba umuĩ naalĩ ukuĩtaguaa Sauli.

⁵⁹Naamutũlanga namagũe uSitepano, ninduyo nwilompa, nuĩga, “Shekulu Yesu, aanũnkula ĩnkolo yaane.”

⁶⁰Nutũngama nwĩtunta ululi, “Shekulu, uleke kukuaalĩlia uutimu uu. Pĩna nutambula izi nugona.”

Utendi 8

¹uSauli nugombile kwiulagua kumuakue. Palutondo luasio, ikyanisa naliĩli mũYelusalemũ naligyelelua nimpatĩ nkulu; tũlũ ensi naapalansana munsĩ ya Uyahũdi nĩSamalia, isiititũla ĩatumua.

²ĩAntu naakulia-Nzua, namuĩka uSitepano naamulĩla kĩlilo kĩkulu.

³uSauli nulionoona ikyanisa, nũingĩla numba kunumba nukukuakuesa ĩagoosia nĩasungu, nuagumĩla mukĩtũngo.

⁴ĩpa ĩaasio naalĩ apalansanaa naenda uko ninduuko naitanantia uLukaani.

⁵uPilipo nuenda kukaa ya Samalia nuatanantĩlia uKilisito.

⁶Nukunkolo ĩmui ĩmaũmbĩ namawiigia kĩisa uutanantia wa kĩFilipo pĩna namaũgyũlia nukwiona iĩngasĩlio naalukuitenda.

⁷Kuitĩ ĩmasĩmuĩ namaapũna iingĩ naalĩ amatĩite, namikuuta kululi lukulu; nĩnaiingĩ akii-gyandi nĩanakĩtele naakamigua.

⁸Nawĩ ulumbi ukulu mukaa niasio.

⁹Numuntu umuĩ, ĩliina liakue Simoni, pamuandio naalukulagulaa mukaa niasio, nuakũmia ĩantu tũlũ a Samalia, nukĩla kĩna muene muntu mukulu.

- ¹⁰Tutu ensi aniino nĩnaakulu naikamantana nduyo, naaũga, “Uyu ingĩ ngũlũ ya kĩNzua na nkulu.”
- ¹¹Naakamantana nduyo kunsooko waakũmilie ntondo kuulaguli waakue.
- ¹²Ɔpa pĩna alĩ amusuĩlĩle uPilipo, nwtanantia iMpola naNziiza za utemi wa kĩNzua nĩliina lya kĩYesu Kilisito, naabadĩzigua, ĩagoosia nĩasungu.
- ¹³Sunga uSimoni umuene nusuĩla; pĩna nubadĩzigua naikamantana nuPilipo. Pĩna nuiona iilĩngasĩlio nĩmakula namitendeka, nukũmia.
- ¹⁴Pĩna ĩatumua naalĩ ĩlĩ mũYelusalemũ naiigia kĩna ĩAsamalia alĩ aanũkuĩle ulukaani lwa kĩNzua, naamutuma uPetelo nuYohana ende kunsiao.
- ¹⁵Nĩndĩo naatima, naaalompeela amuanũnkule uMuau Muelu,
- ¹⁶kuiti uMuau Mwelu alĩ wikĩlĩ kalamutimĩla sunga kaumuĩ mumiao, ĩpa alĩ abadĩzigue muliina lya kĩShekulu Yesu udũũ.
- ¹⁷Paapo naaĩkĩla ĩmĩkono yaao mumiao, ndĩo naamuanũnkula uMuau Muelu.
- ¹⁸Pĩna uSimoni nuona kĩna ĩantu ipeegua uMuau Muelu kunzĩla ya kuĩkĩlua ĩmĩkono ya atumua, nualeetela mpiia, nuũga,
- ¹⁹“Mpeelĩ nineene uusũũmi uu, koonu muntu wensi nanumuĩkĩle ĩmĩkono waanũnkule uMuau Muelu.”
- ²⁰Ɔpa uPetelo numuĩla, “iMpeesa zaako nazilimĩlĩle kuuko palumuĩ nunduue kunsooko usĩngile kĩna usũũmile kwiligia uupeegua wa kĩNzua kumpiia.
- ²¹Umugila kaukamantani katia tyũmpĩ muna lukaani ulu, kuiti ĩnkolo yaako sika ngolokũ ntongela ya kĩNzua.
- ²²Luulo gua pela, upũne muubĩ waako uu; mulompe ũShekulu, malĩ ishũũmĩkile uleegeligue ishĩgo lya nkolo yaako.
- ²³Kuitĩ nakuonaa wĩlĩ muukalĩ zĩ ntundu, kangĩ mukĩtũngo kya oonooni.”
- ²⁴uSimoni nushookeelia nuũga, “Nompeelĩ kwa kĩShekulu, zilekinjagaana inkaani izi naaza mutambuĩle.”
- ²⁵Pĩna naapũnia ukuĩli nukukulutambula ulukaani lwa kĩShekulu, naashooka kũYelusalemũ naazitanantia impola na nziiza muishaalĩ iingĩ ya Asamalia.
- ²⁶Malaĩka wa kĩShekulu naĩtambuĩla nuPilipo numuĩla, “Lega wende kuluandĩ lwa kutakama sunga kunzĩla ĩo nĩtinintĩkĩle kwipũna kũYelusalemũ nĩlunziĩ kuGaza. Yaĩ ĩnzĩla ya mbugi-melemele.”
- ²⁷Nĩnduyo nuuuka nulongola. Alukoolĩ muntu wa kuEtiopia naalĩ mulindĩla nsao mukulu nsĩlĩlĩ ya kĩKandake umutemi namukĩĩma nwa kuEtiopia, naalĩ muĩkue kukuzikendegeela imbĩka zaakue tũlũ; nĩnduyo alĩ wendile kũYelusalemũ kukĩtekela.

²⁸Pīna alushookile kunsĩ yaakue, nwikyalansile mwigyalĩ liakue, nwishoma ĩkĩtabũ kya munakĩdagu Yesaya.

²⁹uMuau numuĩla uPilipo, “sũgamĩla piipĩ nigyalĩ liasio muendanie ndĩlo.”

³⁰uPilipo numanka, numũigia wishoma uunakĩdagu wa kĩYesaya, numukolia, “Uzilĩngilene izi nwishoma?”

³¹Numushookeelia, “Nishũma mbii, isiititũla muntu wanĩngie.” Numupeepia uPilipo wanankĩle ĩ ĩensi nduyo.

³²Nityũmpĩ lya wandĩkua naalĩ wishoma, ntĩlĩ, “Zĩ nkolo nanongoligie kwiulagua, Katia kĩna iio umuana-nkolo nakuuzaa utuulilie Ntongela ya unuasio nukumudumula ĩmaũli, Iio-iioo ninduyo ukumũmagiaa umulomo waakue.

³³Alĩ musitĩligie ĩkulukuuluu muwĩniinupia waakue. Waani ukiganula impola za wĩleli waakue. Kunsooko uumĩ waakue waleegagiguaa muna nsĩ.”

³⁴uMulindĩla-nsao nuasio numushookeelia uPilipo, numuĩla, “Nakulompa umbuĩle, umunakĩdagu witambula nkaani za kuani; mumpola zaakuene anga za muntu wĩngĩ?”

³⁵uPilipo nuandia kwitambula, nusola ziizo nkaani, nuĩkumutanantĩlia iMpolā na Nziiza za kĩYesu.

³⁶Pīna alĩ alonguĩle naapika pamaazĩ, numulindĩla-nsao nuĩga, “Laa ntaaya ĩmaazĩ; yaani naingilia ndekibadĩzigua.”

³⁷uPilipo nuĩga, “Anga usuĩle kunkolo yaako yensi, ishũmĩka udũũ.” Nushookeelia nuĩga, “Nasuĩla ya kĩna ũYesu Kilisito muene muana wa kĩNzua.”

³⁸Nulagĩlia ĩmie igyalĩ, naiika uubĩlĩ waao uPilipo numulindĩla-nsao mumaazĩ numubadĩzia.

³⁹Pīna naalega mumaazĩ, uMuau wa kĩShekulu numupũla uPilipo; umulindĩla-nsao sika numuona kangĩ; nulongola nuulumbi.

⁴⁰Īpa uPilipo nwigyelela kuAzoto; pīna alulonguĩle nutanantia impola na nziiza mukaa zensi, sunga nupika kuKaisalia.

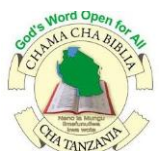
Utendi 9

¹Īpa uSauli alĩ kĩlĩ ukĩkuuza kukuoopokia nukwishĩga kukuaulaga ĩamanigua a kĩShekulu; numuagaana umupolia namukulu,

²nukunga wapeegua imbalua za kuendela kuDamesiko nanandĩkue kumasũnagogi, koonā pīna wamuona wensi nwa nzĩla ĩ, ĩagoosia nĩasungu, waatũnge waatuale kũYerusalemũ.

³Īpa pīna alulonguĩle alĩ wasũgamĩlaa kuDamesiko; kumpũmpũkĩli weelu kwipũna kwigyulu naumumĩlika tũlũ pensi.

⁴Nugua pansĩ, nũigia luli nalumuĩla, “Sauli Sauli, nĩkĩ winjagia.”

- ⁵Nuũga, “Uue waani Shekulu.” Nduyo nuũga, “Ĩne neene Yesu nwinjagia ue.”
- ⁶Ĩpa ĩĩmĩka, wingĩle mukaa nunduue ukiĩĩlua nalukũjĩpĩĩle kwitenda.
- ⁷Nĩantu naalĩ ĩmumusĩnzo ensi ninduyo naĩĩma naakeleala, naitigia ululi, ĩpa sika naamuona kamuntu.
- ⁸uSauli nuuuka kwipũna pansĩ, nĩmiiso maakue pĩna namalaĩla sika nuona kakĩntu, naamũtyapa kumukono, naamutuala sunga kuDamesiko.
- ⁹Nudĩĩla intondo zitatu sikuoonie, sikulĩĩle sunga kwikopa.
- ¹⁰Alukoolĩ muDamesiko mumanigua umuĩ ĩliina liakue Anania. ũShekulu numuĩĩla mumaono, “Anania nushookeelia: Neene, Shekulu.”
- ¹¹ũShekulu numuĩĩla, ĩĩmĩka, lenda kunzĩla nyukuĩtaguaa, “Ngolokũ, ukolie munumba ya kĩYuda umuntu nukuĩtaguaa Sauli nwa kuTalisu, kuitĩ laaa, wilompa;
- ¹²ninduyo wamuonaa muntu umuĩ ĩliina liakue Anania, nũingĩla nukukumuĩkĩla ĩmĩkono mumuakue koonaa waone kangĩ.”
- ¹³Ĩpa uAnania nushookeelia, “Shekulu, nazigyũũlie impola za muntu nuasio kuantu iingĩ, ubĩĩ wingĩ nuatendĩĩle ĩeelu aako kũYelusalemũ;
- ¹⁴sunga papa utĩite usũũmi naupũnile kuapolia naakulu waatũnge tũlũ ensi naakuĩtaa ĩliina liako.”
- ¹⁵Ĩpa ũShekulu numuĩĩla, “Longola udũũ, kunsooko unuasio ingĩ kĩseme nakĩsaagulue kumuane walĩtuale ĩliina liane ntongela ya ndugu nazĩngĩ nĩatemi nĩaana a ĩsilaeli.”
- ¹⁶Kuitĩ nĩkakumulagĩĩla mingĩ namĩkakumũjĩpĩla kwiaagigua kunsooko ya liina liane.
- ¹⁷uAnania nuenda nũingĩla munumba; numuĩkĩla ĩmĩkono, nuũga, “Munũna waane Sauli, Shekulu Yesu untumile, naazukũgyelelĩle kumuako munzĩla naazũjilĩlĩle, koonaa uone kangĩ, kangĩ wijulue nuMuau Muelu.”
- ¹⁸Ĩkamuĩ intu naigua kwipũna mumiiso maakue zĩ makũlũkũmba, nuona nuĩmĩka, nubadĩĩzigua.
- ¹⁹Nulĩa india, nuligia ingũlũ. Nuĩma ntongo nkeei palumuĩ nĩamanigua a kuDamesiko.
- ²⁰Ĩkamuĩ nuĩ kumutanantia ũYesu mumasũnagogi kĩna muene Muana wa kĩNzua.
- ²¹Tũlũ naalĩ igyũũlie naakũmia, naaũga, “Sika wayune nalukuaagagiaa ĩaasio naalĩ akulĩĩtaa ĩliina ĩlĩ kũYelusalemũ? Nĩndĩĩpa azũjilĩle kuusiio wauwauu waatũnge nukukuatuala kuapolia naakulu.”
- ²²Ĩpa uSauli nongeeleka kwitũla mukamatĩku, nuatundualia ĩAyahũdi naalĩ ikyalile muDamesiko, nwikamĩnkĩĩlia kĩna ũYesu ingĩ Kilisito.
- ²³Pĩna nazikĩla ntongo ningĩ, ĩAyahũdi naalongo kialo kya kukumuulaga,

- ²⁴Īpa ĩkialo kiao kya kĭmpisĩ-mpisĩ nakigyelela kwa kĭSauli. Naamukũsĭla pamamĩlango ma kaa utiku nĭmunsĩ amuulage,
- ²⁵Īpa ĩamanigua aakue naamusola muutiku naamuĩkĩla mwityooto, naamũikĩlia mũgyelele.
- ²⁶uSauli pĩna nupika kũYelusalemũ, nugema kwikamantana nĭamanigua, nĩndĩo tũlũ alĩ amoopookile, sika naasuĩla kĩna uyo ingĩ mumanigua.
- ²⁷Īpa uBalinaba numusola, numutuala kuatumua, nuaganuĩla kĩna alumuoonie ũShekulu munzĩla, naalĩ wĩtambulĩle ninduyo, kangĩ kĩna alutanantilie kuukamatĩku kuliina lya kĭYesu kuDamesiko.
- ²⁸Ninduyo alĩ ĩensi nĩndĩo mũYelusalemũ nũingĩla nukwipũna.
- ²⁹Nutanantia kuliina lya kĭShekulu, naĩtambuĩla nukukĩkunguma nĭAyahũdi a kĭGiliki, ĩpa ĩaasio alĩ idũũma ĩnzĩla ya kumuulaga.
- ³⁰Pĩna ĩanũna naiigia impola izi, naamutindĩkĩlia sunga kuKaisalia, naamutuala wende kuTaliso.
- ³¹Iio gua, muUyahũdi wensi nĩGalĩlaya nĩSamalia, ikyanisa naliĩ nĩmatiliga, nalĩzengua, nalĩongeela, naliilongoleka muoaa wa kĭShekulu nipyumbulio lya kĭMuau Muelu.
- ³²uPetelo, pĩna alĩ wipilima uko ninduuko, nwiagaana naeelu naalĩ akikyalaa kuLida.
- ³³Numuona muntu umuĩ kuasio, ĩliina liakue Enea, naalĩ wagonile muulĩlĩ ĩmiaka munaana kunsooko alĩ wakiile gyandi.
- ³⁴uPetelo numuĩla, “Enea, ũYesu Kilisito ukukukamia. Uuka, wĩaalĩlie uue.” ĩkamuĩ nuuuka.
- ³⁵Nĩantu tũlũ naalĩ akikyalaa muLida nĩSaloni naamuona, naamupĩlukĩla ũShekulu.
- ³⁶Numumanigua umuĩ alĩ wĩlĩ kũYopa, ĩliina liakue Tabita, ĩndogolelio yaakue Dolikasi katia mpala. Alĩmũjulue nuutendi nauuza, niipeelo iingĩ naalukuipũnagaa.
- ³⁷Pantondo zaasio nuluala, nukia; sunga pĩna naakondia kukumoogia, naamuĩka kwityando lya kukiania ityembe.
- ³⁸Nukunsooko ĩkaa ya Lida alĩ yĩpiipĩ niYopa, ĩamanigua naiigia kĩna uPetelo wĩlĩ kuuko, naatuma antu abĩlĩ kumuakue amupeepie walekitinia kwiiiza kuasio.
- ³⁹uPetelo nuuka naĩtiata nĩndĩo. Pĩna nupika naamutuala kwityando lya kukiania ityembe, ĩakiĩlua tũlũ naĩmĩka piipĩ ninduyo nailĩla nukukumulagĩla mĩnkũmbĩ nintiila naalukuzitũmaa uDolikasi pĩna alĩ kĩlĩ yĩensi nĩndĩo.
- ⁴⁰uPetelo nuapũnia tũlũ kunzi, nutũngama nulompa; paapo nuupĩlukĩla umuimba, nuũga, “Tabita, uuka!” Ninduyo nulaĩlia ĩmiiso maakue; pĩna numuona uPetelo, nuuuka nwikyalansa.

⁴¹Numuamba umukono numuĩmĩkia; pĩna nuĩta ĩeelu nĩakiĩlua numuĩka mupanga ntongela yaao.

⁴²iMpola izi nazikũmuuka mukaa yensi niYopa, ĩantu iingĩ naasuĩla mwa kĩShekulu.

⁴³uPetelo nuĩma mũYopa intondo ningĩ kwa kĩSimoni, muzĩpia-ndĩlĩ.

Utendi 10

¹Alukoolĩ muntu wa kuKaisalia, ĩliina liakue Kolinelio, mukulu wiyũmbĩ lya ĩlaasi nalyukuĩtaguaa kiItalia;

²muntu namusuĩli, mukulia-Nzua umuene nĩnumba yaakue yensi; ninduyo alukuapeela ĩantu sadaka ningĩ nukukumulompa uNzua intondo tũlũ.

³Nuona mumaono tengetenge zĩ nsaa ikyenda ya munsĩ, malaĩka wa kĩNzua numuagaana numuĩla, “Kolinelio.”

⁴Numutuupĩla dũũ, noopooka pũũ; nuũga, “Yaani Shekulu.” Numuĩla, “uUlompi waako nishadaka zaako zapikile kukiania, zaalĩ kijukĩlo ntongela ya kĩNzua.

⁵Tuala gua ino-iinoo antu kũYopa, umuĩte uSimoni nukuĩtaguaa Petelo.

⁶Uzo mugenda wa muntu umuĩ ĩliina liakue Simoni muzĩpia-ndĩlĩ, ĩnumba yaakue yĩpiipĩ nĩnanza.”

⁷Pĩna uMalaĩka naalĩ ĩkĩtambuĩla ninduyo nulega, uKolinelio nuĩta ĩitumi aakue abĩlĩ numwĩlaasi umuĩ, muntu mukulia-Nzua mwiũmbĩ lya aasio naakumutumĩlaa intondo zensi.

⁸Pĩna nualondoosia impola zensi, nuatuma ende kũYopa.

⁹Lutondo lwa kabĩlĩ pĩna alĩ alonguĩle nukukumĩsũgamĩla ĩkaa, uPetelo alunankĩile kwityembe walompe, alĩ zĩ nsaa ya mutandatu ya munsĩ.

¹⁰Nukolua nzala nusiia walĩe; ĩpa pĩna alĩ ijĩpĩlia, ĩnkolo yaakue nĩkia mukanka,

¹¹nuona igyulu lyakũnukuka, ĩkĩseme nakĩtimigua sunga pansĩ zĩ ntiila nkulu, namambique impembe zaakue nazinĩ.

¹²Munsĩ yaakue alĩ zikoolĩ nimu za makelu tũlũ naza mĩgulu ĩnĩ, nĩnazĩkĩkuesaa, ninoni za mukiania.

¹³Paapo ululi nalumuagaana naluũga, “Uuka Petelo; ulaga ulĩe.”

¹⁴Īpa uPetelo nuũga, “Leka yaasio Shekulu, kuitĩ nikaalĩ ndĩe kiensi nakĩdobũ kamuĩ nasika kieligue.”

¹⁵uLuli nalumuagaana nkua ya kabĩlĩ, nalumuĩla, “Nayeeligue nuNzua, leka kwiĩta idobũ.”

¹⁶uLukaani ulu nalũgyelela nkua zĩtatu, paapo ĩkĩseme nakĩshookigua kangĩ kwigyulu.

- ¹⁷Pīna uPetelo nuĩ ninkankani munkolo yaakue, ĩmaoni naazumaoonie kīna matĩite ndogolelio kī, laaa, ĩantu naalĩ atumue nuKolinelio, pīna naamĩkolia ĩnamba ya kīSimoni, naĩmĩka pamulango,
- ¹⁸naĩtana, naakolia kīna uSimoni nukuĩtaguaa Petelo ukoolĩ muasione.
- ¹⁹uPetelo pīna alĩ kīlĩ wishĩga impola za maoni, uMuau numuĩla, “Akoolĩ antu atatu akukudũũma.
- ²⁰Uuka, utime wĩtiate nĩndĩo, ulekitũla ninkankani kunsooko neene nĩatumile.”
- ²¹uPetelo nutima, nuaagaana ĩantu aasio, nuũga, “Ĩne neene gua namwindũũma;” mũjile kunsooko kī?
- ²²Naaũga, “uKolinelio, mukulu wa ulugu, munakulukuuluu, mukulia-Nzua, nutĩite ulukũmo luuza mundugu yensi nya Uyahũdi, alĩ mulagĩligue numalaĩka namuelu waatume antu kumuako, ue wende kumuakue, waziigie inkaani kwipũna kumuako.”
- ²³Paapo nuasũgamĩlia ĩĩ agenda aakue. Lutondo lwa kabĩlĩ, uPetelo nulongola palumuĩ nĩndĩo nĩanũna naĩngĩ a kũYopa naamutiata.
- ²⁴Mudaau nzĩa naapika kuKaisalia, nuKolinelio alĩ waatũngĩle nuailingĩlĩle ĩantu nĩasuaĩia.
- ²⁵uPetelo pīna alũpikĩlĩlaa, uKoloneli numusĩngĩlia numutũngamĩla pamĩgulu yaakue numukulia.
- ²⁶Īpa uPetelo numuuukia nuũga, “Ĩmĩka, ĩne nuneene numuntu udũũ.”
- ²⁷Pīna alĩ ĩkĩtambuĩla nunduyo, nũingĩla munumba nuona antu iingĩ ĩlundĩlĩle.
- ²⁸Nuaĩla, “Inie mumanile kīna mũiko umuntu naMuyahũdi wakamantane nukukumuagaana umuntu nwa ndugu yĩngĩ, ĩpa uNzua wansugula ndeke kumwĩta umuntu wensi mudobũ katia sika mueligue.
- ²⁹Kunsooko ĩĩ ĩne napika kwanu, pīna aza numuĩtue, sika nasiita; luulo gua, namukolia lukaani kī naaza munzĩtĩle.”
- ³⁰uKolinelio nuũga, “Nantende lutondo lwa kanĩ, nsaa yoĩ-yooĩ, nsaa ikyenda, alĩ nilompa munumba yaane; laaa, muntu nuĩmĩka ntongela yaane nujialile ntiila mpĩmpĩmũ,
- ³¹nuũga, ‘Kolinelio, uulompi waako wiigagiguaa, nishadaka zaako zijukaguaa ntongela ya kīNzua.
- ³²Luulo gua, tuma antu ende kũYopa, umuĩte uSimoni nukuĩtaguaa Petelo, wĩlĩ munumba ya kīSimoni, muzĩpia ndĩlĩ, piipĩ nĩnanza; nduzo pīna ukiiza mukakĩtambuĩla.’
- ³³Īkamuĩ naatuma ĩantu kumuako, nunduue watenda iiza kwĩza. Luulo gua, ishie kukoolĩ papa ensi ntongela ya kīNzua kuziigie inkaani zensi naazumulagĩligue nuNzua.”

³⁴uPetelo numũmuula umulomo waakue, nuũga, “Tai nalĩnga kĩna uNzua mugila kauloeelia,

³⁵ĩpa wensi nwa ndugu yensi nukumoopookaa nukwitenda ĩkulukuuluu ukumugombagia.

³⁶Mulumanile ulukaani naalĩ waatualĩle ĩaana a ĩsilaeli, nwtanantia impola nanziiza za matiliga kwa kĩYesu Kilisito, muene Shekulu wa antu ensi;

³⁷ulukaani nalwasapatĩle muUyahũdi wensi, naalĩ luandĩlĩlie kũGalilaya, pĩna naukĩla ubadĩizo naalutanantilie uYohana,

³⁸impola za kĩYesu wa kuNazaleti, kĩna uNzua alumupakile ĩmakũta kuMuau Muelu ningũlũ; nduyo nupilima uko ninduuko nukwitenda naiiza nukukuakamia tũlũ naalemeeligue nũShetani, kunsooko uNzua alĩ ĩpalamuĩ ninduyo.

³⁹Nindiishie kuakuĩli a mpola zensi naaluzitendile munsĩ ya Uyahũdi nukũYelusalemũ. Naamuulaga naamusũntia mwikyota.

⁴⁰uNuasio uNzua numũiukia palutondo lwa katatu, numũgyelelia,

⁴¹sika kuantu tũlũ, ĩpa undiishie naalĩ kuasaagulue nuNzua kuĩ akuĩli, nindiishie naalĩ kulĩle nukwikopa ensi ninduyo pĩna alĩ wiiukile kwipũna muakiu.

⁴²Nukulagĩlia kuatanantĩlie ĩantu nukukuakuĩla kĩna uyu wayu naalĩ muĩkue nuNzua wĩ Mulamuli wa apanga nĩnaakiu.

⁴³uUyo ĩanakĩdagu tũlũ ensi akumukuĩlaa kĩna kuliina liakue wensi nusuĩlĩle mumuakue wiligia uleegeligia wa mĩlandu.”

⁴⁴uPetelo pĩna alĩ kĩlĩ witambula inkaani izi, uMuau Muelu nuatimĩla ensi aasio naalĩ akulutegeela ulukaani luasio.

⁴⁵Nĩasuĩli kwipũna kuaasio.

⁴⁶Kuitĩ naigyũlia aitambula kutambo sia-sia nukukumukũmazukia uNzua. Paapo uPetelo nushookeelia nuũga,

⁴⁷“Waani nusũũmile kwiglia ĩmaazĩ, ĩa alekibadĩigua naaza aanũkulaa uMuau Muelu zĩ undiishie.”

⁴⁸Nulagĩlia abadiĩzigue muliina lya kĩYesu Kilisito. Paapo naamulompa wadĩle ntondo nkeei.

Utendi 11

¹ĩAtumua nĩanũna naalĩ ĩlĩ kuUyahũdi naaziigia impola kĩna indugu nazĩngĩ ndizo zaanũnkuĩle ulukaani lwa kĩNzua.

²NuPetelo pĩna nunankĩla wende kũYelusalemũ, ĩaasio naalĩ aalamigue naĩ kĩkunguma nduyo,

³naaũga, “Wingĩla nĩkĩ kuantu nasika aalamigue sunga nukũlĩa nĩndĩo.”

- ⁴uPetelo nuandia kukualondoosia kĩisa kĩisa nuũga,
- ⁵“Alĩ nĩĩĩ mukaa iYopa, alĩ nilompa, ãnkolo yaane nĩkia mukanka namona maono; kĩseme nakĩtima zĩ ntiila nkulu nakiikigua kwipũna kwigyulu kumpembe zaakue zinĩ, nakĩnzagaana.
- ⁶Nanĩkĩtuupĩĩlĩkia, naniishĩga, nanizona inimu za muna nsĩ ninkialu nĩnazĩkĩkuesaa ninoni za mukiania.
- ⁷Naniigia nululi nalumbuĩla, Uuka Petelo, ulaga ulĩe.
- ⁸Nambũga, ‘Leka yaasio Shekulu, kuitĩ ikĩntu nakĩdobũ katia nasika kieligue kikaalĩ kingĩle mumulomo waane sunga kainiino.’
- ⁹uLuli nalunzagaana nkua ya kabĩlĩ kwipũna kwigyulu naluũga, ‘Nũyeelilie uNzua ue uleke kuyĩta idobũ.’
- ¹⁰uLukaani ulu nalũngyeleela nkua zitatu, pembele iintu yensi naishookigua kwigyulu.
- ¹¹Laaa, ikamuĩ antu atatu naĩmĩka ntongela ya numba muna alĩ kuĩlĩ, naalĩ atumue kumuane kwipũna kuKaisalia.
- ¹²uMuau numbuĩla kwĩtiate nĩndĩo, ndekitũla ninkankani. ĩAnũna ĩa naĩmutandatu nakwĩtiata nakũingĩla munumba ya muntu uuyo.
- ¹³Nukuganuĩla kĩna alumuoonie uMalaĩka naalĩ wĩmĩkile munumba yaakue nukukumuĩla, Tuma antu ende kũYopa, umuĩte uSimoni nukuĩtaguaa Petelo,
- ¹⁴nukakukuĩla inkaani nazĩkakukugũna ue nĩnumba yaako tũlũ.
- ¹⁵Pĩna alĩ nandiilie kwitambula, uMuau Muelu nuatimĩla kĩna yoi naalukutimĩlĩle ishie pamuandio.
- ¹⁶Nanulũjuka ulukaani lwa kĩShekulu kĩna aluũgile, uYohana alubadĩzilie kumazĩ ĩpa inie mukibadĩzigua kuMuau Muelu.
- ¹⁷Īpa gua, anga uNzua ĩwaapĩle ikĩpeegua kĩkio-kĩkio naalukupĩle ishie pĩna alĩ kusuĩlĩle mwa kĩShekulu Yesu Kilisito, aĩne neene waani gua, nsũme kukumugilia uNzua?”
- ¹⁸Pĩna naigyũlia zaasio naatuulia, naamukulia, “uNzua naaũga, sunga kundugu nazĩngĩ uNzua waapĩle upeli aligie upanga.”
- ¹⁹ĩAasio gua, naalĩ asapatĩle kunsooko ya luago naalĩ lũgyeliile kumpola za kĩSitepuano, naenda sunga kuPoiniki nĩKiipulo nĩ Antiokia, sika naatanantia ulukaani isiititũla kuAyahũdi udũũ.
- ²⁰Mwiyũmbĩ liasio, ĩĩa alĩ antu a kuKiipulo nĩKilene; nĩndĩo pĩna naapika kuAntiokia, naĩtambuĩla nĩAgiliki gaa, naakuatanantĩlia iMpola na Nziiza za kĩShekulu Yesu.

- ²¹uMukono wa kīShekulu nawĩ palumuĩ nĩndĩo, nĩantu iingĩ naasuĩla, naamupĩlukĩla ũShekulu.
- ²²iMpola zaasio za antu aasio nazipika muakutuĩ ikyanisa naliĩli kũYelusalemũ; naamutuma uBalinaba wende sunga kuAntiokia.
- ²³Ninduyo pĩna nupika nuuona ukende wa kīNzua, nulumba, nuakamia nkolo, ĩ ĩensi nũShekulu kwishĩgo ĩmuĩ,
- ²⁴kunsooko alĩ muntu muuza nali mũjulue nuMuau Muelu nuusuĩli. Iyũmbĩ kyulu naliongeeleka kwa kīShekulu.
- ²⁵Pembele uBalinaba nulongola kuTalisu kukumudũũma uSauli.
- ²⁶Pĩna numuona numuleeta kuAntiokia. Nayĩ kũtyũngo lya muaka koo naĩkĩilingĩlaa palumuĩ nikyanisa nukukulĩmania iyũmbĩ kyulu lya antu. Paasio pa Antiokia ĩamanigua alĩ nkua ya muandio kwiĩtua AKilisito.
- ²⁷Muntongo zaasio anakĩdagu naapũna kũYelusalemũ, naenda kuAntiokia.
- ²⁸Nuĩmĩka umuĩ wao ĩliina liakue Agabo, nulagĩla kuusũũmi wa kīMuau kĩna nzala nkulu ikiiiza muna unkũmbigyulu wensi; nigyelela pantongo za kīKilaudio.
- ²⁹ĩAmanigua naakamantana, wensi kwilika lya usũũmi waakue; wapũnie nsao, kukuatualĩla ĩanũna naikikyala kuUyahũdi.
- ³⁰Naatenda iio, naaactualĩla ĩanampala kumĩkono ya kīBalinaba nuSauli.

Utendi 12

- ¹Pantongo zaasio umutemi Helode nunansula ĩmĩkono yaakue kwiaagia ityũmpĩ lya antu ikyanisa.
- ²Numuulaga uYakobo umunũna wa kīYohana kwiyũmba.
- ³Pĩna nuona kĩna ĩAyahũdi aloeligue, numuguĩla sunga uPetelo. Alĩ patongo za ugali naugila igaaĩ.
- ⁴Pĩna numuguĩla, numũingĩlia mukĩtũngo, numuĩkĩla mumĩkono ya maũmbĩ manĩ ma ĩlaasi, iyũmbĩ liensi ĩlaasi anĩ, amulindĩle, alusiiile wamupũnie wamũgyelelie ntongela ya antu pĩna ulutongo lwa Pasaka lwakĩla.
- ⁵uPetelo nulindĩlua mukĩtũngo, nikyanisa nalyumulompa uNzua kuukamatĩkũ kunsooko yaakue.
- ⁶Sunga pĩna uHelode nusiiia kukumupũnia, uutiku uuoo uPetelo alugonile pakatĩ ya ĩlaasi abĩli namutũngue matendele mabĩli; nĩalindĩli pamulango naakĩlindĩlĩle ĩkĩtũngo.
- ⁷Laaa, umalaĩka wa kīShekulu numũgyeleela, weelu nawelia mukĩtũngo, numukua uPetelo mulualũ, numulaĩlia, nuũga, “Kaawa uuka!” ĩMatendele namalega mumĩkono yaakue.

- ⁸uMalaika numuila, “Itunge, jiala niilaatu yaako.” Nutenda iio. Numuila, “Ikumbe numunkumbi waako, ntiata.”
- ⁹Nupuna kunzi numutiata; sika numana kina aza tai namatendue nuMalaika, ipa alusigile kina nimbuge wiona maoni.
- ¹⁰Pina naakila paulindili wa muandio nuwa kabili, sunga naenda palyumulango lya kiuma lya kuingilila mukaa naligyulika iliene. Naapuna kunzi naakilila munzila imu, ikamu umalaika numuleka.
- ¹¹uPetelo pina nulinga munkolo yaakue, nuuga, “Ipaino naonaa tai kina uShekulu azumutumile umalaika waakue nukwindeegia mumukono wa kiHelode numuzensi iantu a kiYahudi naali azilaaile.”
- ¹²Pina alukumasiga aya, nupika kunumba ya kiMalia, unina wa kiYohana, iliina liakue lya kabili Maliko, muasio antu iingali ilundilile, nailompa.
- ¹³Pina nukinintia pamulango wa mpongolo, mutugua iliina liakue Loda, nuuza kwitegeela.
- ¹⁴Pina nululinga ululi lwa kiPetelo sika nulugyula ulugili kunsooko ya ulumbi, ipa numanka munumba, nauila kina uPetelo wili pamulango.
- ¹⁵Naamuila, “Wishalane ue!” Ipa uyo nuuga; Tai kugile. Naauga, “Uyu umalaika waakue.”
- ¹⁶uPetelo nwikakia kwikinintia, sunga pina naamugyuila, naamuona, naakumia.
- ¹⁷Ninduyo nuaangaazilia umukono atuulie, nuaganuila kina uShekulu azumupunilie mukitungo, nuuga. Mumuile uYakobo nianuna impola izi. Nulega, nuenda pingi.
- ¹⁸Sunga pina naweela, ilaasi naakunguala zigi-zigi yatula mbii uPetelo.
- ¹⁹NuHelode pina numuduuma, sika numuona; nuakolekeelia ialindili, nulagilia aulague. Pina nulega muYahudi nuenda kuKaisalia nwikyala kuuko.
- ²⁰nuHelode ali waatakilile duu iantu a Tilo niSidoni; ndio pina naakondia kukipaa imbua nuBalasito, mukendegeeli wa migyuilo ma mutemi, naamuendeela kwishigo lmu, naiduuma imatiliga, kunsooko insi yao ali yukuligagiaa india kwipuna kunsii ya mutemi.
- ²¹Lutondo lumu naali lulagiligue, uHelode nujiala majialo ma kitemi, nwikyalansa mwityengu lya ulamuli, nupunia inkaani ntongela yao.
- ²²iAntu naakulia ikilanga, naauga; “Ingili luli lwa kinZua, sika luli lwa muntu!”
- ²³Ikamu umalaika wa kiShekulu numukua kunsooko sika alumupile uNzua uukulu; nuligua ningunu, nutika nkolo.
- ²⁴uLukaani lwa kiNzua nalulongoleka nukwishapatila.
- ²⁵uBalinaba nuSauli pina naamala uwitumi wao, naashooka kwipuna kuYelusalemu, naamusola palumu ndio uYohana nukuitagua Maliko.

Utendi 13

- ¹Nukuasio kūkyanisa naalī liilī kuAntiokia alī akoolī anakīdagu nīamania. Balinaba nuSimoni nukuītagua Nigeli, nuLukio Mukilene, nuManaeni musuamuaa wilindī lyakī jūmbe Helode, nuSauli.
- ²Pīna alī akumutekela uNzua nukwilaalīla, uMuau Muelu nuūga, “Nkamatulīlī gua uBalinaba nuSauli kumulīmo uo naalī nīitīle.”
- ³Papo pīna naalaalīla nukwilompa, naaīkīla īmīkono mumuaō, naatuma ende.
- ⁴Pīna īaasio naatualua nuMuau Muelu, naenda kuSeleukia nukwipūna kuasio naatūnga umusīnzo munanza sunga kuKiipulo.
- ⁵Pīna naapika kuSalami, naalutanantia ulukaani lwa kīNzua mumasūnagogi ma Ayahūdi. Nīndīo alī īensi nuYohana wī mualīlia waao.
- ⁶Pīna alī akīlile pakatī ya kīsiwa kiensi sunga kuPapo, naamuona muntu wa kīYahūdi, lyagu, munakīdagu wa ulongo, īliina liakue Baliyesu;
- ⁷unuasio alī īensi nūjūmbe Selegio Paulo, muntu munamasala; nduyo nūlagilia uBalinaba nuSauli aletue kumuakue, nusīia walūigie ulukaani lwa kīNzua.
- ⁸Īpa uElima, ūlyagu, kuitī yoī ndogolelio ya liina liakue, naī kīkunguma nīndīo, nwishiia wamupandīlīlie īnkolo ūjūmbe nuasio, wauleke uUsūlī waasio.
- ⁹Īpa uSauli, namuene Paulo, namūjulue nuMuau muelu, numutuupīla,
- ¹⁰nuūga, “Ue muana wa mubī nūjuile upembeelia nuubī wensi, mulugu wa kulukuuluu yensi, sika wilekane kukuzipeta injīla za kīShekulu nangolokū?”
- ¹¹Laaa gua, umukono wa kīShekulu wīlī kumuako, nunduue ukipokūla, sika ukakīmīona īmpasu kwityūngo. īkamuī lunguī nuwiilu naumuagaana, nwiaapaatia-aapaatia nukukumudūma umuntu wa kumuamba umukono wamutongeele.”
- ¹²Paapo ūjūmbe, pīna nuona kīna alī itendekile nusūlīla, nukūmia mumpola za umanigua wa kīShekulu.
- ¹³uPaulo nīīa naalī īensi ninduyo naatūnga umusīnzo munanza kwipūna kuPapo naapika kuPelige ya Pampilia. uYohana nualeka, nushooka kūYelusalemū.
- ¹⁴Īpa īo naalega kuPelige naakīlīla pakatī ya nsī, naapika kuAntiokia ya Pisidia; naingīla mūshūnagogi palutondo lwa wikyali, naikyalansa.
- ¹⁵īMatūmpī ma Ulagīlīo nīma Anakīdagu pīna namasomua, īakulu ishūnagogi naatuma muntu kumiao nukukuaīla, “Agoosia anūna ītu, malī īmutīte lukaani lwa kukamīnkīlia inkolo za antu, lutambulī.”
- ¹⁶uPaulo nuuka nuangaazīlia umukono, nuūga, “Agoosia a Īsilaeli niniinie namukumoopokaa uNzua, tegeelī.
- ¹⁷uNzua wa antu īaĪsilaeli alī waasaaguīle īatata ītu, nuakulia īantu aasio pīna alī īlī munsī ya ugenda nya Mīsili, nukumukono naalī munansulue nuapūnia alege kuasio.

- ¹⁸Kumiaka makumi manĩ nuagigimĩlia mumbugi-melemele.
- ¹⁹Pĩna nuzoonoona indugu mupũngatĩ za nsĩ ya Kanani, nuapeela ĩnsĩ ya usaali kumiaka zĩ magana manĩ nĩmakumi mataano.
- ²⁰Pembele nuapeela alamuli sunga pantondo za munakĩdagu Samueli.
- ²¹Paapo naalomba aligie mutemi, nuNzua nuapeela Sauli muana wa kĩKishi muntu wa kĩntua kya kĩBenjamini, kumiaka makumi manĩ.
- ²²Pĩna numuleegia nuasio, numunansula uDaudi wĩ mutemi waao, naalumukuĩlĩle, nuũga, ‘Namuona uDaudi muana wa kiYese, muntu nukumĩloeelagaa ĩnkolo yaane nukwitenda uuloa waane wensi.’
- ²³Muwĩleli waakue umuntu nuasio, uNzua wamĩleetĩle ĩĩsilaeli Mugũni, ingĩ ũYesu, kĩna alupũnilie ilyago.
- ²⁴Pĩna alĩ wikaalĩ kalaaza nuasio, uYohana alutanantilie impola za ubadĩizo wa upeli kuantu tũlũ a ĩsilaeli.
- ²⁵uYohana pĩna nuumala umulĩmo waakue, nuũga, ‘Musĩgile ĩne neene waani. ĩne sika nuasio. ĩpa laaĩ, wijile umuĩ kunũma yaane; ĩne sika nijĩpĩle kukumutũngulĩlia ilaatu ya mĩgulu yaakue.’”
- ²⁶“Agoosia anũna aane, aana a luuli lwa kĩlbũlahimu, niniinie pakatĩ yaani namumoopokile uNzua, ulukaani ulu lwa ugũnua lwaleetaguaa kumiĩtu.
- ²⁷Kuitĩ ĩaasio naakikyala mũYelusalemũ nĩakulu aao, kunsooko sika alĩ amumanile uyo, sunga inkaani za anakĩdagu nazukusomaguaa palutondo luensi lwa wikyali, alĩ azitimĩlĩlie kukumulamula.
- ²⁸Kanga ĩsika alĩ aonie kansooko ya kumuulaga nakĩ, naamulomba uPilatu waulague.
- ²⁹Sunga pĩna naamala zensi naalĩ nandĩkue mumpola zaakue, naamũikia mwikyota, naamũika mukĩbĩla.
- ³⁰ĩpa uNzua numũiukia kwipũna muakiu;
- ³¹nwigyelela kuntondo ningĩ kuaasio naalĩ apũnile palumuĩ ninduyo kũGalilaya ende kũYelusalemũ, nunzuauu ingĩ eene akuĩli aakue ntongela ya antu.
- ³²Nindiishie kukumutanantĩlia inie iMpola na Nziiza zilyago ĩlo naalĩ waapĩle ĩatata,
- ³³ya kĩna uNzua watimĩlĩlie ilyago liasio kuaana ĩtu kukumũiukia ũYesu; kĩna yandĩkue muMalumbĩlio, mulango wa kabĩlĩ, ‘Ue uue wĩMuana waane ĩne nantende nakulelaa.’
- ³⁴Kangĩ ya kĩna uyo numũiukia kwipũna muakiu, walekishookela uoononeki, uũgile itĩ, ‘Nĩkakumupeela inie ukende naweelu nawa tai wa kĩDaudi.’
- ³⁵‘Iio gua, utambuile nĩpĩia, Sikukakumuleka umuelu waako waone oononeki.’

- ³⁶Kuitĩ uDaudi pĩna aluutumĩkĩle uulooa wa kĩNzua muwĩleli waakue, nugona nuĩkua palumuĩ nĩatata aakue, nuona uoononeki.
- ³⁷Ĩpa uyo naalĩ mũukigie nuNzua sika aluoonie kaononeki.
- ³⁸Luulo gua mumane, agoosia anũna aane, kĩakwa kĩuyu muatanantĩligue uleegeligua wa mĩlandu.
- ³⁹Kwa kĩuyo wensi nusuĩĩle ukualĩlagiguaa ĩkulukuuluu kuUlagĩlio wa kĩMusa.
- ⁴⁰Luulo gua laaĩ, mulekiaagaanua nimpola izo naalĩ ntambulue nĩanakĩdagu.
- ⁴¹Laaĩ inie namukumelaa, kulĩluĩ, musile; Kunsooko nĩkĩtuma umulĩmo muntondo zaani, Mulĩmo nasika mukishuĩla kaiiniino Anga umuntu wamuganuĩle.”
- ⁴²Pĩna alĩ ipũna, ĩantu naapeepia aĩlue inkaani izi palutondo lwa wikyali nalũjile.
- ⁴³Pĩna umulundo wishũnagogi nausapatĩla, ĩAyahũdi iingĩ nĩatiati naakumukulagaa uNzua muwĩtekeli wa kĩYahũdi naatiatĩla uPaulo nuBalinaba naalĩ akĩtambuĩla nĩndĩo, naakamia inkolo ĩkamatĩkie muukende wa kĩNzua.
- ⁴⁴Palutondo lwa wikyali lwa kabĩlĩ, piipĩ ĩkaa yensi naĩlundĩla kukulutegeela ulukaani lwa kĩNzua.
- ⁴⁵Ĩpa ĩAyahũdi pĩna naamaona ĩmaũmbĩ, najulua nuwĩlũ naazikaania inkaani naalĩ zitambulua nuPaulo nukukumutukĩla.
- ⁴⁶uPaulo nuBalinaba naatambula kunkolo ya kĩgoosia, naaũga, “Alĩ yumũjĩpĩle inie mutambuĩlue tangua ulukaani lwa kĩNzua, ĩpa kunsooko mukuluguma kulĩ nukukukĩona kĩna uupanga wakalĩ nakalĩ sika umũjĩpĩle inie, laaĩ, kwauuka kundugu nazĩngĩ.
- ⁴⁷Kuitĩ yoi alĩ kualagĩligue nũShekulu, ‘Nakuĩkaa ue wĩ weelu wa ndugu nazĩngĩ, Utũle ugũnua waao sunga kumpelo ya nsĩ.’”
- ⁴⁸iNdugu nazĩngĩ pĩna nazigyũlia yaasio, nazilumba, nazulukulia ulukaani lwa kĩShekulu; ndĩo naalĩ aĩkue kuupanga wa kalĩ nakalĩ naasuĩla.
- ⁴⁹uLukaani lwa kĩShekulu nalusapatĩla munsĩ niasio tũlũ yensi.
- ⁵⁰Ĩpa ĩAyahũdi naakinĩla ĩasungu analukũmo, akulia uNzua, sunga ĩakulu a kaa. Naatũla kuaagia uPaulo nuBalinaba naaaĩnga kwipũna mumĩmbĩ yaao.
- ⁵¹Ndĩo naakũnũntila ulunkundĩ lwa mĩgulu yaao, naalongola kuIkonio.
- ⁵²ĩAmanigua najulua nuulumbi nuMuau Muelu.

Utendi 14

- ¹Kuasio kuIkonio naingĩla palumuĩ mũshũnagogi lya Ayahũdi. Naatambula, sunga ĩAyahũdi nĩAgiliki, iingĩ dũũ naasuĩla.

- ²İpa İAyahũdi nasika alİ asuİlİle naaalũangİla İantu a ndugu nazİngİ nukukuapandİlİlia inkolo nambİİ mumpola za anũna.
- ³Naikyala kuuko ntondo ningİ, naitambula kunkolo ya kİgoosia mwa kİShekulu, naalukuİlİle ulukaani lwa ukende wakue, nukuasũũmia sunga ilİngasİlİo nİmakula matendue kumİkono yaao.
- ⁴İpa İantu a mukaa naİkamatula, İİİa alİ İlİ kuluandİ lwa Ayahũdi, İİİa kuluandİ lwa atumua.
- ⁵İpa indugu nazİngİ nİAyahũdi palumuİ nİakulu aao naauukia ulugu kumiao, aagaalİle nukukuatũla İmagũe.
- ⁶İo naaziigia impola izi, naatalamİla kuLisitİla nİDelibe, kaa za Likaonia ninshİİ naalİ zİpiipİ.
- ⁷Nukuasio naazitanantia impola na nziiza.
- ⁸Kuasio kuLisitİla alukoolİ muntu alİ mulemue mİgulu, munakİtele kwipũna munda yakİ nina, alİ wikİlİ kalagenda.
- ⁹Uyu alumũigilie uPaulo pİna alİ witambula; uPaulo numutuupİla, nuona kİna utİite usuİli wa kukamigua,
- ¹⁰nuũga kululi lukulu, “İmİka kumİgulu yaako, İgolole!” Nuuka kuukaaũ, nũigenda.
- ¹¹Niuũmbİ pİna nalİona kİna uPaulo alutendile, naİtunta kutambo ya kİLikaonia, “İAnzua akũikİlİaa kumpiani ya antu!”
- ¹²uBalinaba naamutea İliina liakue Zeu, nuPaulo, Helime, kunsooko muene mutambuli.
- ¹³uMupolia wa kİZeu, ijumba liakue naalİ lİlİ ntongela ya kaa, nuleeta ing'ombe ningala za ukelu sunga pamamİlango, nukunga wapũnie ipyolia palumuİ niyũmbİ.
- ¹⁴İpa İatumua Balinaba nuPaulo pİna naiigia impola naatandula intiila zaao, naamanka kuukaaũ naingİla mumulundo. Naİtunta,
- ¹⁵naaũga, “Agoosia inie, nİkİ mwitenda itİ. Ishie nindiishiie kwİantu kwilika lİmuİ niniinie, kukumutanantİlia inie iMpola na Nziiza, koona mukaİlİke nukukuzileka intendo izi nangila kansaİlo, mutungİnkane nuNzua namupanga, naalutũndile igyulu nİnsİ nİnanza niintu tũlũ yensi naikoolİ.
- ¹⁶Pakalİ nuzileka indugu tũlũ zensi zigendele munzİla zaao inene.
- ¹⁷İpa sika nwİleka İmugila kaukuİli kunsooko ukutendaa namaaza nukukumupeela İmbũla kwipũna kwigyulu nİmatũngo ma uogoli, nukumupeela india nazendile muumo, nuulumbi wa nkolo zaani.”
- ¹⁸Pİna alİ atambuİle izi, naishaaga iniino udũũ alemue kukumagilia İmaũmbİ maleke kuapũnİlia ipyolia.

- ¹⁹Īpa ĩAyahūdi naapika kuasio kwipūna kuAntiokia nĩlkonio, naamasikĩlia ĩmaũmbĩ, naamutũla ĩmagũe uPaulo naamukuesa kunzi ya kaa, naishĩga kĩna wakiaa.
- ²⁰Īpa pĩna ĩamanigua naamupilimikĩlia nuĩmĩka, nũingĩla mukaa; palutondo lwa kabĩli nulega, nuenda palumuĩ nuBalinaba kuDelibe.
- ²¹Pĩna naatanantia impola na nziiza mukaa niasio nukwiligia amanigua iingĩ, naashooka kuLisitĩla nĩlkonio nĩAntiokia,
- ²²naakuzĩkamĩnkĩlia inkolo za amanigua nukukuasugula ĩkamatĩkie muusuĩli, naiũga ya kĩna yukũjĩpĩle kwiingĩla muutemi wa kĩNzua kuwaagi wĩngĩ.
- ²³Pĩna naamasaagulĩlia ĩmakanisa tũlũ ĩanampala, naalomba nukwilaalĩla palumuĩ, naaaĩka mumĩkono ya kĩShekulu naalĩ asuĩlĩle mumuakue.
- ²⁴Naakĩlĩla pakatĩ ya Pisidia, napika kuPampulia.
- ²⁵Pĩna naalutanantia ulukaani muPelige, naenda sunga kuAtalia.
- ²⁶Kwipūna kuasio naapūta ĩanza ende kuAntiokia; kuasio kuuko alĩ aĩkue muukende wa kĩNzua kumulĩmo waasio naalĩ autumile.
- ²⁷Pĩna naapika, naalĩlundĩla ikyanisa, naaganuĩla impola zensi naaluzitendile uNzua ni ndĩo, nikina alĩ uigyuĩlĩle ĩa ndugu nazĩngĩ umulango wa usuĩli.
- ²⁸Naĩma kuuko palumuĩ nĩamanigua kũtyũngo sika iniino.

Utendi 15

- ¹Naaaza ĩantu kwipūna kuUyahūdi naakuamania ĩanũna, “Kanga musiiitalamigua kukuzitiata intendo za kĩMusa sika musuũmile kwigũnĩka.”
- ²Pĩna uPaulo nuBalinaba naĩkunguma nukukĩtambuĩla nĩndĩo kunkaani ningĩ, naaaĩka uPaulo nuBalinaba nĩĩa pakatĩ yaao ende kũYelusalemũ kuationa nĩanampala, ende kĩtambuĩla impola zikyolio ĩli.
- ³Iio gua; pĩna atumue nikyanisa, naakĩlĩla pakatĩ ya Poiniki nĩSamalia, naiganula impola za ukaĩlĩki wa ndugu nazĩngĩ naalumbĩlia ĩanũna tũlũ nkankanaa.
- ⁴Pĩna naapika kũYelusalemũ, naasũgamĩligua nikyanisa nĩatumua nĩanampala, naaganuĩla impola zensi, kĩna uNzua alutendile nĩndĩo.
- ⁵Īpa ĩĩa mwityũmpĩ lya Apalisayo naasuĩlĩle naĩmĩka naaũga, “Kutilĩ kawĩnegelo kukuaalamia nukukualagĩlia auambe uUlagĩlio wa kĩMusa.”
- ⁶Īatumua nĩanampala naĩlundĩla alusĩge ulukaani luasio.
- ⁷Pĩna naĩtambuĩlĩkia, uPetelo nuuuka nuaĩla, “Agoosia anũna aane, inie mumanile kwipūna intendo za muandio, kĩna uNzua alusaaguĩle pakatĩ yaani ya kĩna indugu nazĩngĩ ziigie ulukaani lwa mpola na nziiza kumulomo waane, nukukulusuĩla.
- ⁸uNzua numanile inkolo, nuakuĩla nuapeela uMuau Muelu kĩna yoi naalukupĩle nindiishie,

- ⁹Kangĩ sika nukulekanula ishie nĩndĩo, ĩpa nwĩoogia inkolo zaao kuusuĩli.
- ¹⁰Iio gua, nĩkĩ mukumugema uNzua nukukuatũngĩlia ipyĩmpĩ munkingo za amanigua, sunga ĩatata ĩtu nindiishie sika kusũmile kukulĩkenka.
- ¹¹Īpa kusuĩlĩle ya kĩna kwigũnua kunzĩla ya ukende wa kĩShekulu Yesu, lika ĩmuĩ nĩndĩo gaa.”
- ¹²uMulundo tũlũ wensi nautuulia, naamutegeela uBalinaba nuPaulo pĩna naaganuĩla impola za ilĩngasĩlio nĩmakula uNzua naalumatendile pakatĩ ya ndugu nazĩngĩ kuwĩtumi waao.
- ¹³Pĩna naakondia inkaani zaao, uYakobo nushookeelia nuũga, “Agoosia anũna aane, ntegeelĩ.
- ¹⁴uSimoni wakuganuĩlaa ya kĩna uNzua aluzagaanile indugu nazĩngĩ pakalĩ, koonaa waasaagule antu pakatĩ yaao kunsooko ya liina liakue.
- ¹⁵Ninkaani za anakĩdagu zakamantana nĩzaasio, kĩna yandĩkue,
- ¹⁶‘Pĩna zakĩla zaasio nikishooka, Nineene nĩkakĩmĩzenga ĩnũba ya kĩDaudi nyaguile. Nikijenga kangĩ uatalũkũ wakue, nineene nĩkakumiĩmikia.
- ¹⁷Koona ĩantu naasaagile amudũume ũshekulu, nindugu zensi nazĩngĩ, kuaasio kĩna ĩliina liane tyeege,
- ¹⁸Uũgile ũShekulu, nuzilĩngilie ĩzaasio kwipũna ĩkalĩ.”
- ¹⁹“Kuluulo, ĩne nalamula kĩna kuleka kuakunkunalia ĩaasio a mundugu nazĩngĩ naamupĩlukĩlĩle uNzua;
- ²⁰Īpa kwĩandĩkĩle ĩsungansuge nuudobũ wa anzegamĩla, nuugololia nĩnama nangogue, nĩmĩgali.”
- ²¹“Kuitĩ kwipũna ĩkalĩ sunga nunzuauu uMusa utĩite mukaa zensi nakutanantagaa inkaani zaakue, kangĩ mumasũnagogi zukusomaguaa palutondo lwa wikyali.”
- ²²Paapo nayĩaloeelia ĩatumua nĩanampala palumuĩ nikyanisa liensi aasaagule antu pakatĩ yaao atume kuAntiokia palumuĩ nuPaulo nuBalinaba. Nĩndĩo ntĩia, ũYuda nukuĩtanguaa Balisaba, nuSila naalĩ atongeeli pakatĩ ya anũna.
- ²³Naandĩka mbalua, amĩtuale kumĩkono yaao, itĩ, “Ishie anũna aani, atumua nĩanampala, kuanũna ĩtu naapũnile mundugu nazĩngĩ naĩli kuAntiokia nukũShamũ nĩKilikia, kumulamukilie.
- ²⁴Kunsooko kuigagiaa ya kĩna ĩĩna naalĩ apũnile mumuĩtu akumuzũga inie kunkaani zaao, akumuleetela inkankani munkolo zaani, nindiishie sika alĩ kualagĩlĩlie;
- ²⁵pĩna kwakamantana kwishĩgo ĩmuĩ, ishie kwaona iiza kuasaagule ĩantu nukukuatuma kunsiani palumuĩ nĩalooqua ĩtu uBalinaba nuPaulo.
- ²⁶Īantu naapũnilie uumĩ waao kunsooko ya kĩShekulu wĩtu Yesu Kilisito.

- ²⁷Kuluulo, kuatuma ũYuda nuSila naĩkakumuĩla ĩeene kumĩlomo yaa inkaani zizo-ziizoo.
- ²⁸Kuitĩ uMuau Muelu nindishie kukamantanile kuleke kumutuĩka umuligo isiitula ziizo dũũ nazijipĩle,
- ²⁹mwĩsugansuge niintu naipoleligue kuanzegamĩla, nĩmĩgali, nĩnama nangogue, nuugololia. Kanga mwĩgilie niyasio mukitenda iiza. Mulamugua.”
- ³⁰Iio gua, pĩna naatumua, naenda kuAntiokia, naauilingĩla umulundo, naapũnia ĩmbalua niasio.
- ³¹Pĩna naamĩsoma, naalumba kunsooko ya kukamigua inkolo.
- ³²ũYuda nuSila naeene anakĩdagu, naakamia nkolo ĩanũna kunkaani ningĩ, nukukuakamĩnkĩlia.
- ³³Nĩndĩo pĩna naĩma kuasio intondo nkeei naashookigua nĩmatiliga nĩanũna kuaasio nalĩ aatumile.
- ³⁴Ĩpa uSila nuona iiza wikyale kuuko.
- ³⁵uPaulo nuBalinaba naikyala muAntiokia naimania nukukulutanantia ulukaani lwa kĩShekulu palumuĩ nĩantu naĩngĩ iingĩ.
- ³⁶Pĩna nazikĩla ntondo nkeei, uPaulo numuĩla uBalinaba, “Kushooke gua, kualaae ĩanũna mukaa zensi muna alĩ kutanantilie ulukaani lwa kĩShekulu, kuone impola zaa.”
- ³⁷uBalinaba nukunga wamusole uYohana nukuĩtaguaa Maliko, ende palumuĩ nĩndĩo.
- ³⁸Ĩpa uPaulo sika nuona iiza endanie nunuasio naalualekile kuPamfilia naalusiitile kwienda ensi nĩndĩo kumulĩmo.
- ³⁹Luulo gua, nauuuka wĩkungumi sunga naalekanuka. uBalinaba numusola uMaliko nupũũta ĩanza nuenda kuKiipulo.
- ⁴⁰Ĩpa uPaulo numusaagula uSila, nulega pĩna nulompeelua nĩanũna wapeegue ukende wa kĩNzua.
- ⁴¹Nukĩlĩla pakatĩ ya Shamũ nĩKilikia, nukukumakamĩnkĩlia ĩmakanisa.

Utendi 16

- ¹Nupika kuDelibe nĩLisitĩla. Kuasio alukoolĩ mumanigua, ĩliina liakue Timoteo, muana wa musungu wa kĩYahũdi nusuĩlĩle, ĩpa ũshee alĩ Mugiliki.
- ²ũTimoteo alĩ mukuĩlue iiza nĩanũna naalĩ ĩlĩ muLisitĩla nĩlkonio.
- ³uPaulo nukunga ĩtiate ninduyo, numusola numualammia kunsooko ya Ayahũdi naalĩ akoolĩ kunandĩ zaasio, kuitĩ tũlũ alĩ amanile kĩna ũshee alĩ Mugiliki

- ⁴Pīna alī akīlīle pakatī ya kaa zaasio, naapeela īmalagīlio naalī malagīligue nīatumua nīanampala naīlī mūYelusalemū, amakendegeele.
- ⁵Iio gua, īmakanisa namakamīnkīligua muusuīli; iyalo liao naliongeeleka ntondo zensi.
- ⁶Pīna naakīla pakatī ya nsī ya Piligia nīGalatia, pīnanaasiitīligua nuMuau Muelu aleke kulutambula ulukaani munsī ya Asia.
- ⁷Pīna naapika kwitungīnkana kuMisia, naagama kwilongola kuBitinia, īpa uMuau wa kīYesu sika nuagombia;
- ⁸naakīla muMisia, naatinintīkīla kuTiloa.
- ⁹uPaulo nwigyeleelua nīmaoni muutiku numuona umuntu wa kuMakedonia wīimīkile ukumupeepia, nwiūga, “Pūūta wīize kuna Makedonia ukualīlie!”
- ¹⁰Pīna numaona īmaoni, īkamuī nakuloma kwienda kuMakedonia, nakumana kutai kīna uNzua ukuītile ishie kuatanantīlie impola na nziiza.
- ¹¹Nakulega paTiloa, nakūingīla mwipyango, nakulongola nakutunga īkīsongela kya kuSamotialeke; sunga mudaau nukupika kuNeapoli.
- ¹²Kwipūna kuasio nakupika kuPilipi, ikaa nankulu nyaMakedonia, kangī muasio muna Alumī alī atemile. Nakuīma mukaa niasio ntondo nkeei.
- ¹³Palutondo lwa wikyali nakupūna kunzi ya kaa nakuenda piipī pamoongo pīna alī kusīgile kīna ikoolī pawītekelelo, nakūkyalansa nukukītambuīla nīasungu naalī, īlundīlīle paasio.
- ¹⁴Musungu umuī, īliina liakue Lidia, naalukugulagīaa intiila nantitimū, mukolakaa wa kuTiatila, mukulia Nzua, nukuiigia. Ninduyo uNzua numukūnukula īnkolo wazikendegeele nazitambulua nuPaulo.
- ¹⁵Pīna nubadīzigua nīa numba yakue sue, nukupeepia nuūga, “Kanga īmwamona kīna naazaa musuīli mwa kīShekulu, ingīlī munumba yaane, mwikyale.” Nukukankanīka.
- ¹⁶Pīna alī kulongūle paasio pawītekelelo, mutūgua umuī naalutīte līsīmuī lya uganga wityaīle nukuagaana; naalī waaligīlie ishekulu aakue nsaīlo ningī kuutaīlia.
- ¹⁷Numutiatīla uPaulo nindiishie, nuzoguīlie, nuūga, “īAntu īa ingī ītumi a kīNzua nwa kukiana, naakumutanantīlagīaa īnzīla ya ugūnua.”
- ¹⁸Nutenda iio ntondo ningī. īpa uPaulo nuīpīlua, nupīluka, nulīlīla īlīsīmuī, “Nakulagīlia ue, kuliina lya kīYesu Kilisito, pūna mumuakue,” Nalīpūna līlo tyūngo.
- ¹⁹Pīna iishekulu aakue naaona kīna uulaaīli wa nsaīlo yaa yalega, naamuguīla uPaulo nuSila, naakuesa sunga kūgyulaanīlo ntoongela ya akulu.
- ²⁰pīna naatuala kualamuli naaūga, “īAntu īa ingī Ayahūdi, naakumīzūga īkaa yītu,

- ²¹Kangĩ itanantia itendo naza miiko kumuĩtu kukuzigomba nukukuzitenda kunsooko ishie kwĩAlumĩ.”
- ²²ĩAntu iyũmbĩ naaaaukĩĩla; nĩalamuli naaajiula intiila zaao kungũlũ, naalagĩĩlia akuue nkome.
- ²³Pĩna naakua makuo mingĩ, naagumĩla mukĩtũngo, naamulagĩĩlia umulindĩĩli wa kĩtũngo waalindĩĩlĩkie.
- ²⁴Pĩna nuligia ilyagĩĩlio ĩlĩ, nuagumĩla kwityando lya mukatĩ nuatũnga ĩmĩgulu kumatendele.
- ²⁵Muutiku wa katĩ uPaulo nuSila alĩ ilompa nukukumuĩmbĩla uNzua ĩmĩmbo, nĩatũngua naĩngĩ alĩ akuategeela.
- ²⁶Kumpũmpũkĩli umumanga namukulu nausũngũsia ĩnsĩ, sunga ĩmĩkũlĩla ya kĩtũngo nĩsũngũsĩka, ĩkamuĩ injĩĩgĩ zensi nazigyulĩka nĩmatendele tũlũ mensi namatũngulua.
- ²⁷Pĩna umulindĩĩli wa kĩtũngo nulaĩla mundoolo nukwiona kĩna injĩĩgĩ za kĩtũngo zigyulĩkaa, nusopoola iyũmba liakue nusiia wĩulage, nusĩĩga nĩmbũge ĩatũngua amankaa.
- ²⁸ĩpa uPaulo nwĩtuntĩkia ululi luakue nuũga, “Leka kĩalalia, kuitĩ ishie tũlũ kukoolĩ mwanu.”
- ²⁹Nulagĩĩlia iintala zileetue, nũingĩlanga mukatĩ nwikĩkĩma kuooa, nuaguĩla Paulo nuSila,
- ³⁰nuapũnia kunzi, nuũga, “Agoosia inie, injĩpĩĩle ntende yaani koona ngũnĩke.”
- ³¹Naamuĩla, “Suĩla mwa kĩShekulu Yesu, nunduue ukigunĩka,” nĩaasio naĩlĩ munumba yaako.
- ³²naamuĩla ulukaani lwa kĩShekulu, uzo nĩensi naalĩ ĩlĩ munumba yaakue.
- ³³Nuasũgamĩlia ityũngo lĩlo-lĩlloo lya utiku, nwĩoogelia inkomele zaao za ukuaa, tũlũ ensi.
- ³⁴Nuatuala kunumba yaakue, nualũgĩla india, nulumbĩkia umuene nĩnamba yaakue tũlũ yensi, kunsooko alĩ wasuĩlaa mwa kĩNzua.
- ³⁵Pĩna naweelaa, ĩalamuli naatuma ĩlaasi, naaũga, “Atũnguĩlĩ ĩantu aasio.”
- ³⁶uMulindĩĩli wa kĩtũngo numuĩla uPaulo inkaani izi, nuũga, “ĩAlamuli aatumile ĩantu mutũnguĩlue;” kuluulo gua, pũnĩ kunzi, lendĩ nĩmatiliga.
- ³⁷ĩpa uPaulo nuaĩla, “Aza akukuile ntongela ya antu sika kualamulue nipilindĩ, nindiishie kuAlumĩ, kangĩ naakugumĩla mukĩtũngo, ĩpaino akupũnie kukĩmpisĩ-mpisĩne. Sika iio; naaze ĩeene akupũnie.”
- ³⁸ĩlaasi naatualĩla ĩalamuli inkaani izi, nĩndĩo naoopooka pĩna naiigia ya kĩna alĩ Alumĩ.

³⁹naaaza naapeepia; pīna naapunia, naaaĩla alege mukaa niasio.

⁴⁰Pīna naapūna mukītūngo naingĩla munumba ya kīLidia; pīna naĩona nĩanūna, naapumbulia, naalongola.

Utendi 17

¹Pīna naakĩla pakatĩ ya Ampipoli nĩApolonia, naapika kuTesaloniki, paapo ishūnagogi lya Ayahūdi alĩ liĩli.

²NuPaulo kīna alĩ kuuzaa ntendo yaakue, nūingĩla muumo muna alĩ iĩli, naĩ kītambuĩlakunkaani za wandĩkua kundo zĩtatu za wĩkyali,

³nwilondoosia nukwikamĩnkĩlia kīna alĩ yumūjĩpĩle uKilisito kwiaagigua nukuiuka kwipūna muakiu, nuũga, “ũYesu wayuuyu nanukumuganuĩla impola zaakue ingĩ muene Kilisito.”

⁴ĩĩa pakatĩ yaa naagomba, naakamantana nuPaulo nuSila, nĩAgiliki akulia-Nzua naakamantana iingĩ dũũ, nĩasungu naatĩte ukulu sika akeei.

⁵ĩpa ĩAyahūdi naingĩlua wĩlũ, naasola antu naabĩ naakata, nĩndĩo naalunda yũmbĩ, naakũlanga ĩkaa, naagaana ĩantu a numba ya kiYasoni, naakunga aatuale kuntongela ya antu.

⁶Pīna naaulia, naamukuesa ũYasoni nityũmpĩ lya anūna kuntongela ya akulu a kaa, naakulia ĩkĩlanga, naaũga, “ĩAntu ĩa naakuugalula unkũmbigyulu apikaa nukunu,

⁷nuYasoni waasũgamĩlagiaa. ĩa tũlũ asiitile kwiamba ĩmalagĩlio ma kīKaisali, iũga kīna ukoolĩ mutemi wĩngĩ nukuĩtaguaa Yesu.”

⁸iYũmbĩ nĩakulu a kaa naakunguala pīna naiigia ĩzaasio.

⁹Pīna naasola ĩkĩganza kyakĩ Yasoni nĩnaingĩ, naaleka ende.

¹⁰ĩkamuĩ muutiku ĩanūna naamutuala uPaulo nuSila kuBeloya; pīna naapika kuasio, naingĩla mūshūnagogi lya Ayahūdi.

¹¹ĩasio alĩ aaza kwikĩla ĩa kuTesaloniki; alĩ aluanũkuĩle ulukaani kunkolo nantontũ, mumeelele naikeesekia uwandĩkua, naona kīna impola izi yoi zĩli.

¹²Iio gua, iingĩ pakatĩ yaa naasuĩla, asungu a kīGiliki naatĩte ukulu palumuĩ nĩagoosia sika akeei.

¹³ĩpa ĩAyahūdi a kuTesaloniki pīna alĩ iigilie ya kīna ulukaani lwa kīNzua lutanantigue sunga kuBeloya nuPaulo, nuenda kuuko nukuasio naazũga nukukuakungualia ĩantu.

¹⁴Paapo ĩkamuĩ ĩanūna naamutuala uPaulo wende kunanza, ĩpa uSila nũTimoteo naasaaga paapo.

¹⁵ĩAasio naalĩ amutindĩkĩliie uPaulo naamutuala sunga kuAtene, nĩndĩo pīna naalagĩligua aaĩle uSila nũTimoteo alekitinia kukumutiata, naalongola.

- ¹⁶uPaulo pīna alī waalindīle ĩaasio kuAtene, ĩnkolo yaakue nīīpīlua munsī yaakue pīna nuona kīna ĩkaa alī ijuile ĩanzegamīla.
- ¹⁷Mūshūnagogi naīkītambuīla nīAyahūdi nīakulia-Nzua nīaasio naalukuagaana pigyulilo lutondo kulutondo.
- ¹⁸Nityūmpī lya Aepukuleo nīAstoiko, ĩakola masala naataagana nduyo. ĩīa naaūga; “uMusolia umbodele uyu, muloe kwitambula yaani gile.” ĩīa naaūga; “Wigyelīle zī mutanantia wa anzua a kīgenda.” Kunsooko alukumutanantia ũYesu nuwīiuki.
- ¹⁹Paapo naamuamba, naamutuala pīna yukuītanguaa Aleopago, naaūga, “Kusūūmilene kwīlīnga uumanigua uu naupia nukuutambula?”
- ²⁰Kuitī wiingīlia nkaani ng'enda muakutuī ĩtu. Kualoe gua kwīlīnga ĩndogolelio ya npola izi.”
- ²¹Kuitī ĩantu a Atene nīagenda naīkikyala paasio alī agila kalioma kulukaani naluīngī isiititūla kwitambula nukwiigia impola nampia.
- ²²uPaulo nuīmīka pakatī ya Aleopago, nuūga, “Inie agoosia a Atene, tūlū pensi naonaa kīna inie mwīantu a wītekelī.
- ²³Kuitī pīna aza nikīla uko ninduuko nukwilaaa iintu namukuitekela na mona uupolelio pīna alī yoolue itī, ‘KWA KĪNZUA NASIKA MUMANUE?’ Luulo gua, unuasio namukumutekela nasika mumuīzī, uuzo ĩne nukumutanantīlia inie.
- ²⁴uNzua naalutūndile uunkūmbigyulu niintu yensi naikoolī, sikukikyala munumba za wītekelo nanzegue kumīkono, kunsooko muene Shekulu wigyulu nīnsī.
- ²⁵Kangī siku kītumīlaguaa kumīkono ya antu zī musilīlue kīntu kiensi, kunsooko uzo muene ukuapeela ĩantu ensi uumī numuau niintu yensi.
- ²⁶Ninduyo alutūndile ndugu yensi nya antu kwipūna mumuntu umuī, ĩīme muusiu wa nsī, nuaīkīlia ĩmatūngo nimīmī za wikyalo waa kwipūna umuandio.
- ²⁷amudūūme uNzua, anga ĩkunzīla ya kuaapaatia-aapaatia amuone, ĩpa sika wīmile kulī nuwensi kumītu.
- ²⁸Kuitī munsī yaakue ishie kukikyala, kukugendela, nukwitūla nuuumī. Kīna iio umuī waani, muībankumbu, aluūgile, ‘Kuitī ishie kwīuleli waakue.’
- ²⁹Luulo gua, kunsooko kwīuleli wa kīNzua, sika yukūjīpīle kukumupianīkīlia uNzua nī zahabū katia mpīa katia gyue, iintu naalī ijīpigie kuutiani nīmasīgo ma kīuntu.
- ³⁰īMatūngo ma usiitimana, uNzua alī wītendile zī sikumaonie; ĩpaino ualagīlīlie ĩantu ensi tūlū kwensi apele.
- ³¹Kunsooko uīkile ulutondo lwa kulamula uunkūmbigyulu mukulukuuluu kumuntu naalumusaaguīle; ninduyo nuapīle ĩantu ensi ukamīnkīlia wa mpola izi kunzīla ya kumūiukia kwipūna muakiu.”

³²Pīna naiigia impola za wiiuki wa akiu, ĩĩa naaleeta mapana, ĩĩa naaũga, “Kukakukutegeela kangĩ mumpola izi.”

³³Paapo uPaulo nulega kumiao.

³⁴iTyũmpĩ lya antu naakamantana nduyo, naasuĩla, muaasio alumoolĩ Dionisio uMualeopago, numusungu umuĩ ĩliina liakue Damalisi nĩnaĩngĩ palumuĩ nĩndĩo.

Utendi 18

¹Pīna naikĩla yaasio, uPaulo nulega kuAtene, nupika kuKolinto.

²Numuona Muyahũdi umuĩ ĩliina liakue Akila, mukolakaa wa Ponto, ninduyo ziizo ntondo alupũnile kunsĩ ya Italia palumuĩ nuPilisila musungu waakue, kunsooko uKilaudio alĩ walagĩlĩlie ĩAyahũdi ensi alege kuLumĩ.Nuenda kumiao.

³nukunsooko umulĩmo wao wa kutũma ĩmaheema alĩ umuĩ, nuĩ kikyalaa nĩndĩo nukukĩtuma umulĩmo ensi.

⁴Nwĩtambuĩlaa nĩantu mũshũnagogi palutondo luensi lwa wikyali, nualũta ĩAyahũdi nĩAgiliki.

⁵uSila nũTimoteo pĩa naapika kwipũna kuMakedonia, uPaulo nutuunua nulukaani luasio, nwtanantia nukukuapũnĩlikĩa ukuĩli ĩAyahũdi kĩna ũYesu ingĩ Kilisito.

⁶Pīna naĩkunguma nduyo nukukumutuka, nukũnũnta intiila zaakue, nuaĩla, “Ĩmĩgali yaani nayĩ mumatũe maani, ĩne numugila kautimu. Kwipũna nantende nikienda kundugu nazĩngĩ.”

⁷Nulega kuasio nũingĩla munumba ya muntu umuĩ, ĩliina liakue Tito Yusito, mukulia-Nzua; nĩnumba yaakue alĩ ikinĩnkĩĩne nishũnagogi.

⁸uKilisipo, mukulu wishũnagogi nusuĩla mwa kĩShekulu palumuĩ nĩnumba yaakue yensi. ĩAkolinto iingĩ pĩna naiigia, naasuĩla, naabadĩzigua.

⁹ũShekulu numuĩla uPaulo mumaoni muutiku, “Lekioopoka, ĩpa utambule udũũ, lekituulia,

¹⁰kunsooko ĩne kwĩpalumuĩ ninduue, ukutilĩ nukakukuukĩla nukukukualaalia, kunsooko ĩne ntĩite antu iingĩ munakaa ĩĩ.”

¹¹Nwikyala kuasio muaka umuĩ nĩmieli mutandatu, nwimania ulukaani lwa kĩNzua pakatĩ yaao.

¹²ĩpa uGalio pĩna alĩ jũmbe wa kuAkaya, ĩAyahũdi naamuuukĩla uPaulo kwishĩgo lĩmuĩ, naamutuala kuntongela ityengu lya ulamuli,

¹³naaũga, “uMuntu uyu ukualũta ĩantu amutekele uNzua kunzĩla nasika ĩkamantĩĩne nuUlagĩlio.”

- ¹⁴uPaulo pīna nusiia kwimūmuula umulomo waakue, uGalio nuañila ĩAyahūdi, “Īio gua, kanga ĩaza lukaani lwa kutenda ubĩ kamuĩ utimu naukulu, inie Ayahūdi, aza injĩpĩle ĩne kwitegeela kĩisa.
- ¹⁵Īpa malĩ ikyolio lya nkaani nĩmiina nuUlagĩlio waani pakatĩ yaani, lukendegeelĩ uniinie akola, kuitĩ ĩne uneene sika numuloe nĩ mulamuli wa nkaani izi.”
- ¹⁶Nuaĩnga ntongela ityengu lya ulamuli.
- ¹⁷Nĩndĩo ensi naamuguĩla uSositene, mukulu wishūnagogi, naamukua ntongela ityengu lya ulamuli, ĩpa uGalio sika nuzikeela inkaani izi.
- ¹⁸uPaulo nuĩmĩkia kuasio ntondo ningĩ, pembele naĩlaga nĩanūna, nupũũta ĩanza wende kũSiria; uPilisila nuAkila naendania palumuĩ ninduyo. PaKenkelea numua ityũe liakue kunsooko aluĩkile ĩlyago.
- ¹⁹Naapika kuEpeso, nualeka kuuko. Uzo umuene nũingĩla mũshūnagogi, naĩkĩtambuĩla nĩAyahūdi.
- ²⁰Pīna naamulompa wĩime ityũngo lyĩpũ, sika nugomba,
- ²¹Īpa naĩlaga nĩndĩo nuũga, “Nikishooka kangĩ kĩna nsiani kanga uNzua ĩmuloe.” Nupũũta ĩanza kwipũna kuEpeso.
- ²²Pīna nupika kuKaisalia, nunankĩla wende kualamukia ĩo ikyanisa, nutima kangĩ kuAntiokia.
- ²³Pīna nuĩma kuasio ntondo nkeei, nulega nukĩlĩla pakatĩ ya Galatia nĩFiligia kaa kukaa, nukukuakamĩnkĩlia ĩamanigua tũlũ.
- ²⁴Alukoolĩ Muyahūdi ĩliina liakue Apolo, mukolakaa wa Alekizandelia, nupika kuEpeso; alĩ mumanu mukulu wa kutambula, naalumanikilie uwandĩkua.
- ²⁵uNuasio alĩ mumanigue ĩnzĩla ya kĩShekulu, nukunsooko ĩnkolo yaakue alĩ kuuzaa yaakĩle nutambula nukukuzimania kĩisa-kĩisa impola za kĩYesu; ninduyo alĩ wĩĩzi uubadĩizo wa kĩYohana udũũ.
- ²⁶Nuandia kwitambula kuukamatĩkũ mũshūnagogi; ĩpa uPilisila nuAkila, pīna naamũigia, naamusũgamĩlia kunsiao, naamulĩngia ĩnzĩla ya kĩNzua kĩisa-kĩisa.
- ²⁷Pīna nuloma wamĩpũũte ĩanza wende kuAkaya, ĩanūna naamukamia ĩnkolo, naaandĩkĩla ĩamanigua amusũgamĩlie. Pīna nupika, nuaalĩlia dũũ ĩaasio naalĩ asuĩlĩle kunzĩla ya ukende.
- ²⁸kuitĩ ukuakungumaa kualĩ ĩAyahūdi, nwilagĩla kunzĩla ya wandĩkua kĩna ũYesu ingĩ Kilisito.

Utendi 19

- ¹Pīna uApolo alĩ wĩlĩ kuKolinto, uPaulo nukĩlĩla paasio pankonko, nupika kuEpeso. Kuasio nuaagaana ĩamanigua naĩngĩ.

- ²Nuakolia, “Alĩ muanũnkuĩlene uMuau Muelu pĩna namusuĩla.” Naamushookeelia, “Sunga kwiigia sika kwaliigia kĩna uMuau Muelu ukoolĩ.”
- ³Nuakolia, “Aĩpa muabadĩizigue ubadĩizo kĩ.” Naaũga, “Kuubadĩizo wa kĩYohana.”
- ⁴uPaulo nuũga, “uYohana alukubadĩizagia kuubadĩizo wa upeli nukuaĩla ĩantu amusuĩle uyo nukiiiza kunũma yaakue, ninduyo ingĩ ũYesu.”
- ⁵Pĩna naaziigia izi, naabadĩizigua muliina lya kĩShekulu Yesu.
- ⁶pĩna uPaulo nuaĩkĩla ĩmĩkono yaakue mumiao, uMuau Muelu nwĩza mumiao, naiitambula kuntambo ng'enda nukwipũnia unakĩdagu.
- ⁷Niyalo liao alĩ zĩ agoosia kyumi naabĩlĩ.
- ⁸Nũingĩla mũshũnagogi, nutambula kuukamatĩkũ mieli ĩtatu, naĩkĩtambuĩla impola za utemi wa kĩNzua nukukualũta ĩantu.
- ⁹ĩpa pĩna ĩĩa naĩkakia nukwishiita, naamĩtuka ĩnzĩla niasio ntongela ya mulundo, nulega kumiao, nuasola ĩamanigua palumuĩ nduyo, naĩkĩtambuĩla nĩantu lutondo kulutondo mwishule lya muntu umuĩ, ĩliina liakue Tilano.
- ¹⁰iMpola izi nazilongoleka iio miaka ĩbĩlĩ, sunga ĩAyahũdi nĩAgiliki ensi naĩkikyala muAsia naiigia ulukani lwa kĩShekulu.
- ¹¹uNzua nutenda makula kwikĩlĩkĩla kunzĩla ya mĩkono ya kĩPaulo.
- ¹²sunga iideoo nintiila nazipũnile mumuĩlĩ waakue nazileetua kualuĩle, paapo ĩmauluĩle namalega nĩmasĩĩmuĩ namapũnigua mumiao.
- ¹³Nĩĩa pakatĩ ya Ayahũdi naalĩ kuuzaa iumba-umba nukwiĩnga ĩmasĩĩmuĩ, naagama kukulĩtea ĩliina lya kĩShekulu Yesu kuaasio naiingĩlue nĩmasĩĩmuĩ, naaũga, “Nakulapĩla kuliina lya kĩYesu, uyo nukutanantagigua nuPaulo.”
- ¹⁴Alĩ akolĩ aana mupũngatĩ a kĩSikewa, Muyahũdi, mupolia namukulu, naalĩ atendile itĩ.
- ¹⁵ĩpa ĩlĩsĩĩmuĩ nalĩashookeelia nalĩũga, “ũYesu numulĩngile, nuPaulo numuĩzĩ, ĩpa inie niinie aani.”
- ¹⁶Numuntu naalĩ mũingĩlue nĩlĩsĩĩmuĩ nuapũũtĩla abĩlĩ nuasũũma nuadula, sunga naamanka kwipũna munumba niasio kĩpuĩ kangĩ naaalaalĩgua
- ¹⁷iMpola izi naziigigua nĩAyahũdi nĩAgiliki ensi naalĩ ikyalile kuEpeso; ooa nauaingĩla ensi, nĩliina lya kĩShekulu Yesu nalĩkuligua.
- ¹⁸Sunga iingĩ muaasio naalĩ asuĩlĩle, naaaza naakũmuula naigyelelia uutendi waao kualĩ.
- ¹⁹Kangĩ iingĩ muaasio naakulagula, naailingĩla imbũgũlũ zaao naazishonsa umoto ntongela ya antu ensi, naaalĩ ĩngele yaao, naaona zĩ mpiia magana ma nzogũ makumi mataano

- ²⁰Yaasio iio ulukaani lwa kīShekulu nalongeeleka kungūlū nukwidula.
- ²¹iMpola izi pīna naziula, uPaulo nwīsiŋgia munkolo yaakue kīna pīna wakīla pakatī ya Makedonia nīAkaya wende kūYelusalemū nuūga.
- ²²Nuatuma abīlī naalī akumutumīlaa, ūTimoteo nuElasito ende kuMakedonia, uzo umuene nudīla ntondo nkeei muAsia.
- ²³Pantondo zaasio nawigyela mukūlūkeke sika muniino ku mpola za nzīla niasio.
- ²⁴Kuitī muntu umuī, īliina liakue Demetelio, mutiana-mpiia naalukupijīpagiaa ipijumba pya mpiia kumpiani ya numba ya kumutekela uAlitema, uzo alualigīlie īatiani nsaīlo nkulu.
- ²⁵Nuailingīla īaasio palumuī nīnaīngī a mulīmo waasio nuūga, “Agoosia inie, mumanile kīna uugolī wītu ukupūnaa muna mulīmo wau.
- ²⁶Kangī muoonie nukwiigia kīna sika muna Epeso udūū, īpa numuAsia yensi, uPaulo alī waaputilie īantu iingī nukukuapīlūlīla īmasīgo maa, nwiūga ya kīna iyaaso nayukuzīpagiguaa kumīkono sika anzua.
- ²⁷Īpa sika iio udūū kīna umulīmo wītu ikimelua, sunga īnamba ya kumutekela nzua-musungu namukulu uAlitema likialīlīgua zī sika kīntu, kangī uukulu waakue ukileegigua, uuzo īAsia nuunkūmbigyulu wensi naakumutekelaa.”
- ²⁸Pīna naiigia izi naatakīkia, naakulia īkīlanga naaūga, “uAlitema nwa Aepeso ingī mukulu!”
- ²⁹Īkaa yensi nīkūlūganīka, naamanka ensi naingīla pawīsiŋgīlo nishīgo līmuī, naakuakuesa uGayo nuAlisitaliko palumuī nuPaulo.
- ³⁰uPaulo nuloma kwiingīla pakatī ya antu, īpa īamanigua naamugilia.
- ³¹Nīīa akulu a kuAsia, naalī akīsuakīīa, naatuma īantu kumuakue, naamusugula walekiingīla paasio pawīsiŋgīlo.
- ³²Paapo naakulia īkīlanga, īīa itī nīīa itī, kuitī umulundo alī woononekaa, uwingī waa sika alī amanile īnsooko ya kīlundīla yaasio palumuī
- ³³Naamupūnia uAlekizando, īAyahūdi naamuīka ntongela ya antu. uAlekizando nwīangaazīlia umukono, nuusiia wīnene ntongela ya antu.
- ³⁴Īpa pīna naalīnga kīna uyo Muyahūdi, naakulia īkīlanga tūlū ensi kululi lumuī kwityūngo lya nsaa zibīlī, naaiūga, “uAlitema nwa Aepeso ingī mukulu.”
- ³⁵uMuandīki wa kaa pīna nuatuulia īaasio iyūmbī, nuūga, “Inie agoosia a Epeso, waani nasikumanile kīna ikaa ya Epeso ingī nkendegeeli iJumba lya kīAlitema namukulu, kangī nya lintu naalī līguile kwipūna kwigyulu.
- ³⁶Kunsooko impola izi sika zishūūmile kwikungumigua, yumūjīpīle mutuulie muleke kīkangasīlia.

³⁷Kuitĩ mualeetile ĩantu ĩa nasika iiile iintu iJumba lya kĩnzua wĩitu namusungu, sunga kukumutuka.

³⁸Kuluulo gua, malĩ uDemetelio nĩatiani aakue ĩatĩite lukaani kuwensi, ĩmalindĩ makoolĩ, nĩalamuli akoolĩ; naĩsokie ĩeene kueene.

³⁹Īpa kanga mudũũme nkaani za mpola zĩngĩ zikijĩpĩligua muna ĩkialo kĩlagĩligue.

⁴⁰Kuitĩ kusũũmile kwishokigua kunsooko ya wĩleei wa nantende; kangĩ sika kukitũla nulukaani kukĩnena kunsooko ya mukũlũkeke uu.”

⁴¹Pĩna nukondia kwitambula izi nuulaga umulundo.

Utendi 20

¹ĪKĩlanga pĩna nakĩkĩla, uPaulo nuĩta ĩamanigua, nuakamia nkolo, naĩlaga nĩndĩo, nulega wende kuMakedonia.

²Pĩna alukĩĩile inandĩ zaasio nukukuakamia inkolo nukukuaĩila inkaani ningĩ, nupika kuUgiliki.

³Kuasio nũkyala mieli ĩtatu. Nuloma wende kũShamũ kunzĩla ya munanza, ĩpa pĩna ĩAyahũdi naakomia ĩkialo kya kĩmpisĩ-mpisĩ kumuakue, nuloma washooke pakatĩ ya Makedonia.

⁴ĪAntu ĩa naĩtiata palumuĩ ninduyo, uSopatilo sha Pilo nwa kuBeloya, uAlisitaliko nuSekundo naalĩ Atesaloniki, nuGayo nwa kuDelibe, nũTimoteo; nuTikiko nuTilofimo a kuAsia.

⁵ĪAsio naatongela naakulindĩla kuTilola.

⁶pĩna nazikĩla intondo za ugali naugila igaaĩ, nakupuuta ĩnanza kwipũna kuPilipi, nakuaagaana kuTilola, musĩnzo wa ntondo zitaano, nakudĩila kuasio ntondo mupũngatĩ.

⁷Palutondo lwa muandio lwijũma pĩna alĩ kwĩilingĩĩile koona kuuege ugali, uPaulo naĩtambuĩla nĩndĩo, nwiloma kwilega mudaau yaakue, nuulĩpia uutambuli waakue sunga kuutiku wa katĩ.

⁸Alĩ zikolĩ intala ningĩ kwityembe lya kukiania muasio muna alĩ kwĩlundĩĩile.

⁹Musumba umuĩ, ĩliina liakue Eutiko alĩ wikyalansile pidilishia, nusũũmua nindoolo doo, sunga pĩna uPaulo alulongolekile kwitambula, nusũũmĩkigua nindoolo nugua kwipũna kwityembe lya kukiania lya katatu, nuuukigua wakiaa.

¹⁰Īpa uPaulo nũika, nutũna, numukũmbasĩla, nuũga, “Lekĩ ĩkĩlanga, kuitĩ uupanga waakue kĩlĩ ukoolĩ mumuakue.”

¹¹uPaulo nunankĩla kukiania kangĩ, nuuega ugali, nulĩa, naĩtambuĩla nĩndĩo sunga naweela, paapo nulega.

¹²Naamuleeta umusumba mupanga, naapumbuligua dũũ.

- ¹³İpa ishie nakutongela kwienda kwipyango, nakupũũta ĩnanza kwienda kuAsia, nakusĩngile kukumusola uPaulo kuasio, kuitĩ iio alulagĩĩlie, uzo umuene alulomile wende namĩgulu.
- ¹⁴Pĩna nakuagaana kuAso, nakumũingĩlia mwipyango nakupika kuMitilene.
- ¹⁵Nakugendia ipyango kwipũna kuasio, lutondo lwa kabĩli nakupika kwitungĩnkana kuKio. Lutondo lwa katatu nakupika kuSamo, nakuĩma kuTilogilio; lutondo lwa kanĩ nakupika kuMileto.
- ¹⁶Kuitĩ uPaulo nuloma wakĩlĩle kuEpeso nipyango, walekitinia muAsia, kunsooko alĩ wĩkangasĩlĩlie wapike kũYelusalemũ kulutondo lwa Pentekoste, anga ishũũmĩkile.
- ¹⁷Kwipũna kuMileto nuatuma antu ende kuEfeso, nuĩta ĩanampala ikyanisa.
- ¹⁸Pĩna naapika kumuakue, nuaĩla, “Inie uniinie mumanile kĩna alĩ nĩli mumiani intondo zensi kwipũna ulutondo lwa muandio pĩna alĩ nijile ĩpa pĩna Asia,
- ¹⁹nanukumutumĩla uNzua kuwĩniinupia wensi nukumisholi, nĩmagemua naalĩ ndigilie ĩne kukialo kya kĩmpisĩ-mpisĩ kya Ayahũdi.
- ²⁰Sika nandeka kukumutanantĩlia ulukaani nalusũũmile kukumupeela ĩnsaĩlo, ĩpa alĩ numumanilie kualĩ, kangĩ numba kunumba.
- ²¹Nanĩakuĩlĩkia ĩAyahũdi nĩAgiliki apele ntongela ya kĩNzua, nukwishuĩla mwa kĩShekulu wĩtu Yesu Kilisito.
- ²²Laaĩ, ĩpaine nalongola kũYelusalemũ numutũngue nuMuau; sika manile impola nazikinjagaana ĩne kuasio,
- ²³isiitĩla uMuau Muelu kuuzaa unkuĩlĩle mukaa zensi kĩna uutũngua nimpatĩ zinindĩlie.
- ²⁴İpa sika nsĩngile kĩna uumĩ waane ingĩ kĩntu kya nsaĩlo kumuane; lukoolĩ lukaani lumuĩ udũũ, malĩlie ulugendo luane, nuwĩtumi naalĩ nuwaanũnkuĩle kwa kĩShekulu Yesu, kukuzikuĩla ĩmpola na Nziiza za ukende wa kĩNzua.
- ²⁵“Laaĩ, ĩpaine ĩne manile kĩna inie tũlũ ensi, pakatĩ yaani naalĩ numutanantĩlie impola za utendi wa kĩNzua, sika mukiona uusu waane kangĩ.
- ²⁶Luulo, gua numukuĩlĩlie inie tũlũ ensi nantende ya kĩna ĩne numugila kautimu kumĩgali yaani tũlũ ensi,
- ²⁷Kuitĩ sika alĩ ndekile kukumutanantĩlia uulooa tũlũ wensi wa kĩNzua.
- ²⁸İkendegeelĩ uniinie akola, nidyale liensi paasio pĩna uMuau Muelu umuĩkile inie muĩ akendegeeli, mulĩdĩme ikyanisa lya kĩNzua naalĩ wĩligĩlie kumugali waakue umuene.
- ²⁹İne manile kĩna pĩna nikilega, iyĩngi naataki ikiingĩla pakatĩ yaani nasika ĩkakulĩkolelua idyale.

- ³⁰Sunga pakatĩ yaani antu ikakigyela iitambula ĩza ulimĩli, aalũte ĩamanigua akamantane nĩndĩo.
- ³¹Luulo gua, kengealĩ mũjuka kĩna miaka ĩtatu utiku nĩmunsĩ sika alĩ ndekile kukumusugula wensi kumisholi.
- ³²“Īpaino namuĩkaa mumĩkono ya kĩNzua numulukaani lwa ukende waakue nalusũũmile kukumuzenga nukukumupeela uusaali palumuĩ nĩndĩo ensi naeligue.
- ³³Sikaaalĩ numuawe kampiia katia zahabũ katia majialo mamuntu wensi.
- ³⁴Inie uniinie mumanile ya kĩna ĩmĩkono yaane ĩ yĩtumile kuusilĩlua waane sunga kuaasio naalĩ kwĩpalumuĩ nineene.
- ³⁵Munkaani tũlũ numulagĩlĩlie ya kĩna kukuuamba umulĩmo itĩ, yumũjĩpĩle muĩalĩlie ĩaneketũ nukukuzijuka inkaani za kĩShekulu Yesu kĩna alutambuĩle umuene, ‘Yukuleeta ulumbi kwipeelana kwikĩla kwipeegua.’”
- ³⁶Pĩna alutambuĩle itĩ, nutũngama, nulompa palumuĩ nĩndĩo tũlũ ensi.
- ³⁷Ensi naalĩla dũũ, naamukũmbasĩla uPaulo munkingo, naamusunĩkia.
- ³⁸Naatũla nuusungu nangũlũ kunsooko ya lukaani luasio naalulutambuĩle, ya kĩna sika ikakumuona kangĩ uusu waakue. Naamutindĩkĩlia sunga kwipyango.

Utendi 21

- ¹Pĩna alĩ kukĩlaga nĩndĩo nukwiandia umusĩnzo munaza, nakupika kunzĩla ya kĩsongela kuKosi; lutondo lwa kabilĩ nakupika kuLodo; kwipũna kuasio nakupika kuPatala.
- ²Pĩna nakuona ipyango lya kukupũũtia ĩanza sunga kuPoiniki nakunankĩla nakuandia umusĩnzo munanza.
- ³Pĩna nakuona ĩKiipulo nakumĩleka luandĩ lwa nkĩgĩ, nakulĩgendia ipyango sunga kũShamũ, nakupika kuTilo, kuitĩ kuasio ipyango alĩ liikia ĩmĩligo yaakue.
- ⁴Pĩna nakuona ĩamanigua, nakuĩma kuasio ntondo mupũngatĩ. Kunzĩla ya kĩMuau naamuĩla uPaulo walekienda kũYelusalemũ.
- ⁵Sunga pĩna nakutimĩlia intondo zaasio, nakulega nakulongola; naakutindĩkĩlia tũlũ palumuĩ nĩasungu nĩaana aao sunga kunzi ya kaa, nakutũngama pikiki lya nanza nakulompa.
- ⁶Pĩna nakwĩlaga nakũingĩla mwipyango, nĩndĩo naashooka kukaa.
- ⁷Pĩna nakukondia umusĩnzo munanza kwipũna kuTilo, nakupika kuTolemai; nakuaũgia ĩanũna nakuĩma kumiao lutondo lumuĩ.
- ⁸Mudaa u yaakue nakulega, nakupika kuKaisalia, nakũingĩla munumba ya kĩPilipo, mutanantia wa Mpoli naNziiza, naalĩ umuĩ wa asio namupũngatĩ, nakuĩma kumuakue.

- ⁹uMuntu uyu alutĩite ananso anĩ naakupũnagiaa uunakĩdagu.
- ¹⁰Pĩna alĩ kuĩmile kuaasio intondo ningĩ, munakĩdagu umuĩ ĩliina liakue Agabo nuuza kwipũna kuUyahũdi
- ¹¹Pĩna nukuagaana, nuusola umusipi wa kĩPaulo, nwĩtũnga ĩmĩgulu nĩmĩkono, nuũga, “uMuau Muelu uũgile itĩ, itĩ yoi ĩAyahũdi a kũYelusalemũ ĩkakumutũnga umukola musipi uu, nĩndĩo ĩkakumuĩkĩla mumĩkono ya ndugu nazĩngĩ.”
- ¹²Pĩna nakũigia itĩ ishie nĩantu naalĩ akoolĩ paasio nakumupeepia walekienda kũYelusalemũ.
- ¹³Paapo uPaulo nushookeelia, “Mwitenda yaani, kwilĩla nukumũnangĩlia ĩnkolo. Kuitĩ ĩne nĩzĩpĩlĩlie sika kwitũngua udũũ, ĩpa sunga kwikia kũYelusalemũ kunsooko ya liina lya kĩShekulu Yesu.”
- ¹⁴Pĩna nusiita kukukũigia nakutuulia, nakuũga, “uUlooa wa kĩShekulu nautendeke.”
- ¹⁵Pĩna nazikĩla intondo zaasio, nakukenka iisheme yĩtu, nakulongola kũYelusalemũ.
- ¹⁶ĩĩa a amanigua a kuKaisalia nakwĩtiata niindidishie, naakutuala kunumba ya kĩMunasoni nwa kuKiipulo, mumanigua wa kalĩ, kwikyale kumuakue.
- ¹⁷Pĩna nakupika kũYelusalemũ, ĩanũna naakusũgamĩlia kuulumbi.
- ¹⁸Palutondo lwa kabĩlĩ uPaulo nũingĩla kwa kĩYakobo palumuĩ nindiishie, nĩanampala tũlũ alĩ akoolĩ.
- ¹⁹Pĩna nakuaũgia, uPaulo nulondoosia impola zensi, lumuĩ lumuĩ, uNzua naalutendile pakatĩ ya ndugu nazĩngĩ kunzĩla ya wĩtumi waakue.
- ²⁰Pĩna naaziigia, naamukulia uNzua. Naamuĩla, “Munũna wĩtu, uonie ĩAyahũdi naasuĩlĩle kĩna aazaa magana ma nzogũ mingĩ; kangĩ ensi atĩite wĩlũ kunsooko ya Ulagĩlio.
- ²¹Nĩndĩo aĩlaguaa impola zaako kĩna ukuamanagiaa ĩAyahũdi ensi naĩkyalaa pakatĩ ya ndugu nazĩngĩ amuleke uMusa, nukukuaĩla alekiaalamia ĩaana aao, kangĩ alekiamba intendo.
- ²²Aĩpa mbii. Ikiigia kualĩ kĩna waazaa.
- ²³Luulo gua, tenda yoi kĩna kukukuĩla. Akoolĩ antu anĩ kunsĩtu naalĩ atũngue nilyapo;
- ²⁴uasole ĩantu ĩa, mwĩeelie palumuĩ, ualĩpĩlie koonaa amue ĩmatũe maa. Itĩ tũlũ ikimana kĩna impola izi naalĩ aĩlue kunsooko yaako sika kĩntu, ĩpa ue umuene utĩite lugendo naluuza, kangĩ uuambile uUlagĩlio.
- ²⁵ĩpa mumpola za ndugu nazĩngĩ naalĩ asuĩlĩle, alĩ kuandĩkile nukwipũnia uulamuli wĩtu, ĩnege ĩeene niintu naalĩ ipoleligue kuanzegamĩla, nĩmĩgali, nĩnaigogue, nuugololia.”

²⁶Paapo uPaulo nuasola ĩantu aasio, lutondo lwa kabĩli nwiẽelia umuene palumuĩ nĩndĩo, nũingĩla muNumba ya kĩNzua nwtanantia impola za kutimĩlia intondo za weeligua, sunga ĩkĩpeelo kĩpũnigie kunsooko ya wensi mumiao.

²⁷pĩna intondo zaasio nazĩmupũngatĩ alĩ zĩpiipĩ kwitimĩla, ĩAyahũdi naalĩ apũnile kuAsia naamuona muNumba ya kĩNzua naalĩsaalĩnkania iyũmbĩ liensi naamuguĩla,

²⁸naakulia ĩkĩlanga naaiũga, “Agoosia aĩsilaeli, kualĩliĩ! Uyu wayu muntu nukumanagiaa ĩantu tũlũ pensi impola za kuakungumia ĩantu ĩitu nuUlagĩlio nĩndĩpa pana yeelu. Kangĩ kwikĩla izi, nũingĩla ĩAgiliki munu muNumba yakĩNzua, nudobia ĩpa pana yeelu.

²⁹Kuitĩ alĩ amuoonie uTilofimo Muepeso palumuĩ ninduyo mukaa, naasĩga kĩna uPaulo alumũingĩlie muNumba ya kĩNzua.”

³⁰Kaa yensi nĩlũangĩlua, ĩantu naĩlundĩla, naamuguĩla uPaulo, naamukuesa, naamupũnia muNumba ya kĩNzua, ĩkamuĩ ĩmazĩgĩ namigyalĩlua.

³¹ĩpa pĩna naidũũma kukumuulaga, impola nazumupikĩla umukulu wa ulugu ya kĩna ĩYelusalemũ yensi yakulũganĩkaa.

³²Ĩkamuĩ nuasola ĩlaasi nĩakulu aao numanka kumiao. Nĩndĩo pĩna naamuona umukulu wa ulugu palumuĩ nĩlaasi, naleka kukumukua uPaulo.

³³uMukulu wa ulugu nusũgamĩla, numuguĩla, nulagĩlia watũngue matendele mabĩli. Nukolia, “Waani uyu, kangĩ utendile yaani.”

³⁴Naakulia ĩkĩlanga, ĩĩa mwiũmbĩ naaũga itĩ, nĩĩa iyaa. Pĩna nulemua kwilĩnga ĩtĩ kunsooko ya kĩlanga, nulagĩlia watualue munkĩli.

³⁵uPaulo pĩna nupika paunankĩlilo nukenkua nĩlaasi kunsooko ya muzũgo wiyũbĩ,

³⁶Kuitĩ ĩantu iingĩ dũũ alĩ ĩtiatile, naakulia ĩkĩlanga, naaũga, “Muleegie uyu!”

³⁷uPaulo pĩna alĩ wileetua munkĩli numuĩla umukuulu wa ulugu, “Nsũũmilene nukuĩle lukaani.” Unuasio numuĩla, “Wĩzĩne ĩKĩgiliki;”

³⁸ue sika uMumĩsili nuasioone naaluukilie uluntampa intondo izo, nuatongela mumbuga ĩantu magana ma nzogũ manĩ naakuĩtaguaa Aulagi?

³⁹uPaulo nuũga, “Ĩne nuMuyahũdi wa kuTaliso, ĩkaa ya Kilikia; numukolakaa wa kaa nasika niino. Nakupeepia, undekele nĩtambuĩle nĩantu ĩa.”

⁴⁰Pĩna numupeela ĩlioma, uPaulo nuĩmĩka paunankĩlilo nwiangaazĩlia umukono ĩantu; pĩna naatuulia, nuĩ kuatambuĩla kuntambo ya kĩEbũlania nwiũga,

Utendi 22

¹“Agoosia anũna aane nĩatata aane, nzigĩ inkaani zaane za ukuĩli ntongela yaani ĩpaino.”

- ²Pĩna naiigia kĩna ukĩtambuĩla nĩndĩo kuntambo nya Kĩebulania naatuulia udũũ. Nuũga,
- ³“Ĩne nuMuyahũdi, numulelue kuTaliso, kaa nya Kilikia, ĩpa alĩ numukulĩligue muna kaa yoĩ; pamĩgulu ya kĩGamalieli namanigua kĩisa-kĩisa uUlagĩlio wa atata ĩtu, nanĩkamatĩkia mumpola za kĩNzua zĩ uniinie tũlũ nantende ĩĩ.
- ⁴Nanĩaagia ĩantu a Nzĩla ĩĩ sunga kukuaulaga, nanĩatũnga nanĩatuala kukĩtũngo, agoosia nĩasungu,
- ⁵Kĩna umupolia namukulu nĩanampala a kialo ensi ankuĩlĩle. Nanaanũnkula ĩmbalua kwipũna kumiao nĩatualĩle ĩanũna.”
- ⁶Pĩna alĩ kĩlĩ nĩĩlĩ mumusĩnzo nukwishũgamĩla kuDamesiko zĩ nsaa ya mutandatu ya munsĩ kumpũmpũkĩlĩ weelu ukulu naupũna kwigyulu naumĩlĩkĩla ĩne nandĩ zensi.
- ⁷Nangua pansĩ naniigia luli nalumbuĩla Sauli Sauli nĩkĩ winjagia.
- ⁸Nanshookeelia uue waani Shekulu. “Numbuĩla ĩne neene Yesu Munazaleti ue nwinjagia.”
- ⁹Ĩpa ĩaasio naalĩ auoonie uweelu ĩpa sika alĩ alũigilie ululi lwa nuasio naalĩ kukĩtambuĩla nineene.
- ¹⁰Nambũga ntende yaani shekulu ũShekulu numbuĩla ĩmĩka wende kuDamesko; kuasio ukiĩlũua impola tũlũ nandagiĩligue uzitende.
- ¹¹Pĩna nanemua kwiona kunsooko ya ukulu wa weelu waasio namambua kumĩkono nĩaasio naalĩ kwĩensi nampika kuDamesiko
- ¹²Alukoolĩ muntu umuĩ, ĩliina liakue Anania, mukola kuukendegeela uUlagĩlio wensi, naalutĩite lukũmo naaluza pakatĩ ya Ayahũdi ensi naĩkikyalaa kuasio,
- ¹³nunzagaana, nuĩmĩka piipĩ pamuane numbuĩla, Munũna waane Sauli, uone, Nineene katũngo kako-kaakoo namona.
- ¹⁴Paapo nuũga, uNzua wa atata ĩtu alukusaaguĩle ue ulĩnge uulooa waakue nukukumuona unuasio Mukola kulukuuluu, nukukulũigia ululi nalupũnile mumulomo waakue.
- ¹⁵Kuitĩ ukitũla mukuĩli waakue kuantu tũlũ ensi, waa mpola zaasio naaluzioonie nukukuziigia.
- ¹⁶Ĩpaino wĩimĩle yaani? ĩmĩka ubadiĩzigue; woogie ĩmĩlandu yaako, wiiĩta ĩliina liakue.
- ¹⁷Pĩna naashooka kũYelusalemũ nukwilompa muNumba ya kĩNzua, ĩnkolo yaane nĩkia mukanka,
- ¹⁸nanumuona nduyo, numbuĩla, Uuka, ulege mũYelusalemũ kuukaaũ, kunsooko sika ĩkakuugomba uukuĩli waako mumpola zaane.

- ¹⁹Nineene nambūga, Shekulu, ĩeene akola amanile kīna ĩne mūshūnagogi liensi alĩ nukuaĩika mukĩtũngo nukukuakua naasuĩĩle mumuako.
- ²⁰Nĩmĩgali ya kĩSitepano umukuĩli waako. pĩna alĩ iitua, ĩne alĩ nkoolĩ paapo nũkũlĩndĩĩla intiila zaa naalĩ akumuulaga.
- ²¹Nĩnduyo numbuĩla, Lega udũũ, kunsooko nikakukutuma wende kulĩ kundugu nazĩngĩ.
- ²²Naamutegeela sunga palukaani lwalu; paapo naĩtunta induli zaa naaũga, “Muleegie umuntu kīna uyu muna nsĩ, kuitĩ sika yumũjĩpĩĩle watũle muumĩ.”
- ²³Pĩna alĩ ikulia ĩkĩlanga nukwiguma intiila zao nukwishemula ĩmasalu mukiania,
- ²⁴umukulu wa ulugu nulagĩĩlia waleetue munkĩlĩ, nwiũga wakoligue impola zaakue kunzĩla nya makuo wamĩone ĩnsooko ya kumukulĩlia ĩkĩlanga itĩ.
- ²⁵Ĩpa pĩna alĩ amutũngile naluligĩ, uPaulo numuĩla umukulu wa ĩlaasi naalĩ wĩmĩkile paasio, “Kuuza ntendone kukumukua uMulumĩ pĩna wikaalĩ walamulue.”
- ²⁶Pĩna umuntu nuasio nũigia ĩzaasio, nuenda numuĩla umukulu wa ulugu, “wakitenda mbii. Kuitĩ umuntu uyu ingĩ Mulumĩ.”
- ²⁷uMukulu wa ulugu nuuza numukolia, “Mbuĩla, uue uMulumĩne.” Nuũga, “Eeze.”
- ²⁸uMukulu nushookeelia, “Ĩne uukolakaa uu alĩ nuugulile kungele nkulu.” uPaulo nuũga, “Ĩne gua numulelelue muumo.”
- ²⁹Nĩaasio naalĩ akaaa kumukolia naalega naamuleka kuukaaũ. uMukulu nuasio nduyo noopooka pĩna nulinga kīna ingĩ Mulumĩ, kangĩ kunsooko alĩ wamutũngaa.
- ³⁰Lutondo lwa kabĩlĩ pĩna nusii kwimana kutai kunsooko kĩ alĩ wishookigua nĩAyahũdi, numutũnguĩla, nulagĩĩlia ĩapolia naakulu nilĩndĩ liensi lyĩlunde. Numuleeta uPaulo pansĩ numuĩmĩkia ntongela yaao.

Utendi 23

- ¹uPaulo nuatuupĩla ĩakulu ilĩndĩ, nuũga; “Agoosia anũna aane, ine kumoo namuelu nikyalile ntongela ya kĩNzua sunga nantende.”
- ²ĩpa umupolia namukulu, uAnania, nualagĩĩlia ĩaasio naalĩ ĩpiipĩ nĩnduyo amukue umulomo waakue.
- ³Paapo uPaulo numuĩla, “uNzua akakukukua ue gyelele nipyakue ĩnkenke! Nĩkĩ wikyalansile kwĩnamula lika lya Ulagĩĩlio, nĩnduue wioonoona uUlagĩĩlio, nĩwĩlagĩĩlia nkuue.”
- ⁴ĩAasio naalĩ ĩmĩkile piipĩ nĩnduyo naaũga, “Waakumutukane umupolia namukulu nwa kĩNzua.”
- ⁵uPaulo nushookeelia nuũga, “Sika aza manile, anũna aane, kīna uyu mupolia namukulu, kuitĩ yandĩkue, Uleke kumuĩla inkaani nambĩĩ umukulu wa antu aako.”

- ⁶uPaulo pīna nulīnga kīna īīa Asadukayo īīa Apalisayo, nwītunta ululi luakue ntongela ya akulu ilindī, “Agoosia anūna aane, īne neene Mupalisayo, muana wa Mupalisayo īne nilamulua mumpola za ulaaīli nuwiiuki wa akiu.”
- ⁷Pīna nutambula izi, nawigyela wīkungumi pakatī ya Apalisayo nīAsadukayo, umulundo naukamatuka.
- ⁸Kuitī īAsadukayo akuūgaa ukutilī kawiiuki kamuī amalaīka kamuī nkolo, īpa īApalisayo akukūmuulaa kīna tūlū ikoolī.
- ⁹Paapo nakiī kīlanga kīkulu; nīalangī aluandī lwa Apalisayo naīmīka naī kīkunguma naaūga, “Sika kuonie kaubī wensi kumuntu uyu. Anga īnkolo kamuī malaīka naīkītambuīla ninduyo, yaa yaani gua?”
- ¹⁰pīna wīleei ukulu nauuka, umukulu nuasio noopooka, uPaulo walekitandulanigua nīndīo, nualagīlia īīlaasi atime amuleegie kungūlū mumīkono yaa, amutuale kunkīlī.
- ¹¹uUtiku waasio ūShekulu nuīmīka piipī ninduyo nuūga, “Kamia nkolo Paulo, kuitī kīna iio naalunkuīlīle mumpola zaane kūYelusalemū, iio-iioo yukūjīpīlīle unkuīle sunga kuLumī.”
- ¹²Pīna naweela, īAyahūdi naakomia īkialo naiila ityunu ya kīna sika ikilīa nukwikopa sunga amuulage uPaulo.
- ¹³Nīaasio naalī akomilie īkialo itī alī iingī kwikīla makumi manī.
- ¹⁴Naenda kuapolia nakulu nīanampala, naaūga, “Kwakamantanaa muiilityunu, kuleke kitomata kakīntu sunga kumuulage uPaulo.”
- ¹⁵Luulo gua, inie palumuī nīanilindī, muīlī ino-iinoo umukulu wa ulugu wamuleete pansī kīna muani zī mukakuzilekanula kīsa impola zaakue. ishie kwīzīpīlīlie kukumuulaga pīna wikīlī kalasūgamīla.
- ¹⁶uMūpyua wa kīPaulo nwigyūlia kīna akumuteketeelia, nuenda nūingīla munkīlī numuīla uPaulo.
- ¹⁷uPaulo numuīta umuī wa akulu a īlaasi, nuūga, “Mutuale umusumba uyu kumukulu wa ulugu, kuitī utīte mpola za kumuīla:”
- ¹⁸Numusola, numutuala kumukulu wa ulugu, numuīla, “uPaulo umutūngua azunzītile wanompa nukuleetele umusumba uyu kunsooko utīte mpola za kukuīla.”
- ¹⁹uMukulu nuasio numuamba umukono, nwīūna palumuī ninduyo kīmpelo numukolia kukīmpisī-mpisī, “Utīte lukaani kī lwa kumbuīla.”
- ²⁰Nuūga, “īAyahūdi īgombagīaa akulompe umutuale uPaulo mudaau umuīke ntongela ilindī zī asiile kwimana kīsa-kīsa impola zaakue.
- ²¹Kuluulo gua, ue ulekigomba, kuitī antu akīlile nīmakumi manī, naamuteketelīlie, naakamantanile muiilityunu kīna sika ikilīa nukwikopa sunga amuulage; nīndīo itī īzīpīlagīaa alindīle ilyago kumuako.”

²²uMukulu nuasio numuleka umusumba wende, numulagĩlia, “Uleke kumuĩla kamuntu kĩna wambuĩla impola izi.”

²³Nuĩta akulu aĩlaasi abĩli, nuũga, “Pansaa ya katatu nya utiku zĩpĩliĩ ĩlaasi magana mabĩli ende sunga kuKaisalia, nĩadamĩla mpalasi makumi mupũngatĩ, nĩnaatĩite indilima, magana mabĩli.

²⁴Kangĩ mumuzĩpĩlie uPaulo mpalasi ya kudaamĩla, mumutuale iiza kwakĩ jũmbe uPeliki.”

²⁵Nuandĩka mbalua itĩ,

²⁶“Kilaudio Lisia kwakĩ jũmbe numukulu Peliki, nakulamukia!

²⁷uMuntu uyu alĩ muguĩlue nĩAyahũdi piipĩ kwiulagua ndĩo, paapo nanenda palumuĩ nĩlaasi nanumugũna, pĩna nanumumana kĩna uyu Mulumĩ.

²⁸Pĩna nansiia mane alĩ amusokilie lukaani kĩ nanumutuala ntongela ilindĩ liao.

²⁹Namona kĩna musokigue mumpola za Ulagĩlio waao, sika alĩ musokigue lukaani luensi nalũjĩpĩle kwitũngua kamuĩ kwiulagua.

³⁰Pĩna naniigia kĩna ĩkakumukũsĩla, ĩkamuĩ namutuma kumuako, nalagĩlia ĩasokia aakue atambule inkaani zaao ntongela yaako Mulamu gua.”

³¹Iio gua, ĩlaasi naamusola uPaulo kĩna alĩ alagĩligue, naamutuala sunga kuAntipatili muutiku.

³²Mudau yaakue naaleka ĩasio ĩadaamĩla mpalasi ende palumuĩ ninduyo, naĩngĩ naashooka kunkĩli.

³³Pĩna naapika kuKaisalia nukukumupeela ũjũmbe ĩmbalua, naamuĩka uPaulo ntongela yaakue.

³⁴Pĩna numĩsoma ĩmbalua, nukolia upũnile nsĩ kĩ.

³⁵nuũga, “Nĩkakukutegeela pĩna ikiiza ĩasokia aako.” Nulagĩlia walindĩlue munumba ya kĩHelode.

Utendi 24

¹Pĩna nazikĩla ntondo zitaano, uAnania mupolia namukulu nuuza palumuĩ nityũmpĩ lya anampala numutambuĩla umuĩ ĩliina liakue Telitulo, nĩndĩo naamulondooselia ũjũmbe impola za kĩPaulo.

²Ninduyo pĩna nuĩtua, uTelitulo nuandia kukumusokia, nuũga. “Kunsooko kwaligilie matiliga mingĩ muutemi waako Peliki numukulu; kangĩ kuukendegeeli waako mpola ningĩ zukuzĩpĩlagiguua kundugu ĩi,

³izi tũlũ kukuzaanũnkulaa kumasongelio mingĩ kunzĩla zensi sunga tũlũ pensi.

⁴Īpa ndeke kukutinĩlia nakupeepia ukutegeele nkaani nkeei kuuza waako.

- ⁵Kuiti kumuonile umuntu uyu kina mugaali, ukoononaa nukukualuangila iAyahudi tulū muna unkūmbigiyulu, kangi muene tyue lya nkami ya Anazaleti.
- ⁶Kangi nugema kumidobia iNumba ya kinzua; paapo namuguila, nakusiia kukumulamula kuUlagilio witu.”
- ⁷Ipa uLisia umukulu wa ilaasi nupika, numuleegia kungulu mumikono yitu,
- ⁸nualagilia iasokia aaze kumuako. Kunzila ya kumuakue mumpola izi nakukumusokia
- ⁹iAyahudi naigombia uusokia uu, naiuga kina iio wili.
- ¹⁰uJumbe pina numuangaazilia umukono watambule, uPaulo nushookeelia, “Manile kina ue waali mulamuli wa ndugu iimiaka mingi, nitambula mumpola zaane kuulumbi.
- ¹¹Ue usumile kwimana kina intondo kwipuna naali nendile kuYelusalemu kukitekela sika zikilile kyuni nazibili.
- ¹²Kangi ia sika ali amoonie kina ali nikikunguma numuntu wensi katia kukuliluangila iyumbi munumba ya kinzua katia mumasunagogi katia mukaa.
- ¹³Kangi sika asumile kwikaminkilia inkaani naansokilie mumpola zaane.
- ¹⁴Ipa ntongela yaako nikumuula iti, kina mumpola za Nzila naakumiita wikamatuli, iio nukumutekelaa uNzua wa atata itu nukwishuila zensi nanandikue muUlagilio numuAnakidagu.
- ¹⁵Ntite ulaaili kwa kinzua nindio naaugombile, kina wijiile ukooli uwiiuki wa akiu, akola kulukuuluu ninasika akola kulukuuluu,
- ¹⁶nineene nikakilie intondo zensi ni numoo naugila kukumpia naingi ntongela ya kinzua niantu gaa.”
- ¹⁷Pina nikila miaka mingi nampika, niatualile iantu a ndugu yaane ishadaka niipeelo.
- ¹⁸Pina ali nitenda iti, ali amoonie muNumba ya kinzua, kangi numueligue, numugila kamulundo katia ulungili. Ipa iAyahudi iia naali apunile kuAsia,
- ¹⁹iJipile nindio aaze ipa ntongela yaako aazinshokia kanga ifite lukaani luensi kumuane.
- ²⁰Katia iene atambule utimu ki naali auoonie pina ali nimikile ntongela ilindi,
- ²¹isiititula kulukaani lwalu nalumu naali nituntile pina nanimika pakati yaao nukwiuga, Mumpola za wiiuki wa akiu ine nilamulua ntongela yaako nantende i.
- ²²uPeliki, kuiti ali wazimanaa kisa impola za Nzila i, nukisunta ikialo ki lutondo lungi, nwiuga, “uLisia umukulu wa ulugu pina ukiiiza, nukilamula inkaani zaani.”
- ²³Numulagilia umukulu nuasio uPaulo walindilue, ipa wi nlioma, kangi waleke kumugilia kaumu wa asuaa aakue kukumutumila.

²⁴Pīna nazikīla ntondo nkeei, uPeliki nupika palumuĩ nuDulusila musungu waakue naalĩ Muyahũdi, nutumanĩilia uPaulo wĩitue, numutegeela impola za usuĩli mwa kĩKilisito Yesu.

²⁵Pīna nulondoosia impola za kulukuuluu nukukĩgilia nuulamuli naukiiza, uPeliki nũingĩlua nuooa, nuũga, “Longola ĩpaino, pīna nikiligia ĩlioma nĩkakukuĩta.”

²⁶Palumuĩ niyaasio, nutũngĩle zĩ ukipeegua mpiia nuPaulo; iio gua, numuĩta nkua ningĩ naĩtambuĩla ninduyo.

²⁷Pīna nĩkĩla miaka ĩbĩlĩ, uPeliki numuanũnkula uPolikio Pesto wateme palioma liakue. uPeliki, kunsooko nusĩia kukualoeelia ĩAyahũdi, numuleka uPaulo mukĩtũngo.

Utendi 25

¹uPesito pīna nuligia uutemi wa nsĩ pīna nazikīla ntondo zitatu, nunankĩla wende kuYelusalemũ kwipũna kuKaisalia.

²ĩApolia naakulu nĩatongeeli a Ayahũdi naamuĩla impola za kĩPaulo, naamupeepia.

³Nukukumulompa waaloeelie, walagĩlie waleetue kũYelusalemũ; naalomile amukũsĩle nukukumuulaga munzĩla.

⁴Ĩpa uPesito nushookeelia ya kīna uPaulo mulindĩilue kuKaisalia, ninduyo umuene wĩzĩpĩlĩlie wende kuasio kuukaaũ.

⁵Nuũga, “Luulo gua, ĩaasio mumiani naatĩte usũũmi kutime palumuĩ nineene amusokie kanga ĩlukoolĩ nalubĩ kumuntu nuasio.”

⁶Pīna nuĩma kunsiao ntondo nasika zikĩlile munaana kamuĩ kyumi, nuenda kuKaisalia. Lutondo lwa kabĩlĩ nwikyalansa mwityengu lya ulamuli, nulagĩlia uPaulo waleetue.

⁷Pīna nuuza, ĩAyahũdi naalĩ apũnile kũYelusalemũ naĩmĩka piipĩ ninduyo, naamusokia kunkaani ningĩ kangĩ ndũto, ĩpa naalemua kukuzikamĩnkĩlia.

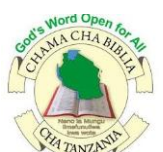
⁸uPaulo nutambula, nuũga, “Ĩne sika ntimuĩle kalukaani kuUlagĩlio wa Ayahũdi sunga ku Numba ya kĩNzua, sunga kwa kĩKaisali.”

⁹Ĩpa uPesito nwishia kukualoeelia ĩAyahũdi, numushookelia uPaulo nuũga, “Umuloene wende kũYelusalemũ ulamulue kuasio ntongela yaane kumpola izi?”

¹⁰Ĩpa uPaulo nuũga, ĩne nĩmĩkile ntongela ityengu lya ulamuli wa kĩKaisali, paapo ĩnjĩpĩle namulue; sika nĩatimulĩle ĩAyahũdi kalukaani kīna uue nulĩngile nkankanaa.

¹¹Malĩ ĩne numutimuli katia ntendile lukaani nalũjĩpĩle mbulague, sika nsiitile kwikia. ĩpa malĩ ulukaani ulu nanishookeelia ĩsika lwa kulukuuluu kutilĩ nusũmile kwimbĩka. Nsiile ntelie nukwa kĩKaisali.

¹²Paapo uPesto pīna nukondia kukĩtambuĩla nĩanilindĩ, nuushookeelia, “Usiile kwa kĩKaisali, ukienda kwa kĩKaisali.”

- 13**Pīna nazikīla ntondo nkeei, uAgilipa mutemi nuBelinike naapika kuKaisalia amusoolie uPesto.
- 14**Pīna naikyala kuasio ntondo ningī, uPesito nuī kumuganuīla umutemi impola za kīPaulo nuūga, “Ukoolī muntu ĩpa naalī mulekue nuPeliki mukītūngo.
- 15**Pīna alī nīlī kūYelusalemū ĩapolia naakulu nīanampala a Ayahūdi naanganuīla impola zaakue, naalompa numulamule,”
- 16**Nanīashookeelia kīna sika ntendo ya kīLumī kukumupūnia wensi naalī musokigue pīna wikīlī kalaagaanua nīasokia usiu kuusiu, waligie ĩlioma lya kītambuīla mumpola za usokia kumuakue.
- 17**Iuulo gua, pīna naīlundīla ĩpa sika nantinia; ĩpa palutondo lwa kabīlī nanikyalansa mwityengu lya ulamuli, nandagīlia umuntu nuasio waleetue.
- 18**ĪAsokia pīna naīmīka, sika naamusokia kalukaani nalubī kīna alī nsīgile ĩne,
- 19**Īpa kumpola za wītekeli wao nukumpola za muntu umuī Yesu nwakiile, nukumutambulaa uPaulo kungūlū kīna ukoolī mupanga.
- 20**Nineene pīna nanemua mumpola za nkaani izi, nanumukolia malī muloe wende kūYelusalemū walamulue kuasio mumpola izi.
- 21**Īpa uPaulo pīna nusiia kwitelia, walindile sunga walamulue numutemi namukulu, iio nandagīlia walindīlue sunga pīna nīkakumutuala kwa kīKaisali.
- 22**uAgilipa numuīla uPesto, “ĩne nineene numuloe numūigie umuntu uyu.” Nuūga, “Ukakumūigia mudaau.”
- 23**Iio gua, mudau yaakue naaaza uAgilipa nuBelinike naīoogelīlie ĩkītemi, naingīla muasio kwitegeela inkaani palumuī nīakulu a kaa. Paapo uPesito nulagīlia uPaulo waleetue.
- 24**uPesito nuūga, “Mutemi Agilipa, niniinie ensi namukoolī palumuī nindiishie, mwamuona umuntu uyu Mumpola zaakue, ĩAyahūdi sue naalompa kūYelusalemū sunga nīa ĩpa gaa, nīaalīlie, naikulia ĩkīlanga kīna sika yumūjīpīle kainiinno wī muumī.
- 25**Īpa ĩne namona kīna sikutendile kalukaani nalūjīpīle waulague; ninduyo umuene pīna nusiia kwitelia kumutemi namukulu, nanamula numutuale kumuakue.
- 26**Īpa mumpola zaakue numugila kalukaani lwa tai kukumuandīkīla ūshekulu; luulo namuleeta ntongela yaani, naikulu nangūlū ntoongela yaako, mutemi Agilipa, pīna kwakondia kukumukolia-kolia, ndigie ulukaani lwa kuandīka.
- 27**kuitī naona ingī ulu kukumutuala umuntu, ndekilagīla uusokia kumuakue.”

Utendi 26

- 1**uAgilipa numuīla uPaulo, “Utīte lioma kukītambulīlia uue.” Paapo uPaulo nunansula umukono waakue, nuī kītambulīlia:

- ²ĩne neene nĩoonie numuliukũ kunsooko nĩkĩtambulĩlia ntongela yaako nantende, mutemi Agilipa, mumpola zensi nanumusokigwe nĩAyahũdi.
- ³Kuitĩ ue wĩĩzi dũũ, intendo nuukolia wensi naatĩite ĩAyahũdi. Luulo gua, nukulompile untegeele kuugigimĩlia.
- ⁴uLugendo luane kwipũna uusumba waane, kĩna alĩ luĩli kwipũna umuandio pakatĩ ya ndugu yaane kuasio kũYelusalemũ, ĩAyahũdi ensi alumanile.
- ⁵Alĩ amanile ĩne kwipũna umuandio, malĩ aloe kwikuĩla, kĩna alĩ nĩmĩtiatile ĩnkamĩ nĩkakilie kukuzikendegeela impola za wĩtekeli wĩitu, kuitĩ alĩ nĩMuPalisayo.
- ⁶ĩpaino nĩmĩkile ĩpa namulue kunsooko ya ulaaĩli wilyago ĩatata ĩtu naalĩ apegue nuNzua.
- ⁷Ninduuli zĩitu kyumi nazibĩli zilaaĩliile zilĩpikĩile; pĩna ĩkamatĩkilie kukĩtekela utiku nĩmunsĩ. Kunsooko ya ulaaĩli uu nishokigua nĩAyahũdi, ee Mutemi!
- ⁸Nĩkĩ lwatũla kumiani zĩmbũge ingĩ lukaani nasika lwishuĩlua kĩna uNzua ukũiukagiaa ĩakiu.
- ⁹Tai ĩne uneene alĩ moonie munkolo yaane kĩna injĩpĩile ntende utendi wingĩ naukĩkuaa nĩliina lya kĩYesu Munazaleti.
- ¹⁰Nantenda itĩ mũYelusalemu; pĩna alĩndigilie uusũumi kuapolia naakulu, nanĩatũnga eelu iingĩ, kangĩ pĩna alĩ akuulagaguaa nangombagiaa.
- ¹¹Nkua ningĩ mumasũnagogi maa mense alĩ nĩkĩakaasagia, nanĩakakanĩka kukumutuka uNzua sunga kuugaali naukĩlikĩliile alĩ nĩkĩaagagiaa sunga kukaa za ugenda.
- ¹²Iio gua, nanongola sunga kuDamesiko nantĩite usũumi nuulagĩligua wa apolia naakulu.
- ¹³Pansaa ya mutandatu, eeMutemi, pĩna alĩ nĩlii munzĩla, namona weelu naupũnile kwigyulu naukĩlile uweelu wa mpassu, naumĩlikĩla ĩne nĩasio naalĩ kwĩensi nineene, inaandĩ zensi.
- ¹⁴Nakugua pansĩ tũlũ ensi; naniigia luli lwintambuĩla kuntambo ya kĩEbũlania, Sauli Sauli, nĩkĩ winjagia. ĩkakũ kumuako kukumĩsamba ilyakĩ ĩndilima.
- ¹⁵Nineene nambũga, “Uue waani Shekulu.” ũShekulu nuũga, “Ĩne neene Yesu, nwinjagia ue.”
- ¹⁶ĩpa uuka, wĩmĩke kumĩgulu yaako, kuitĩ nukũgyelelĩile kunsooko yoĩ, nukuĩke wĩ mwĩtumi numukuĩli kumpola naazumoonie ĩne, sunga kumpola ziizo nanĩkakigyelelia kumuako.
- ¹⁷ĩnukukugũna kwipũna kuantu aako sunga kwipũna kundugu nazĩngĩ; kuitĩ nukukutuma kumiao

¹⁸ualailie ĩmiiso maa, agomolue kwipũna mukiiti, ingĩle muweelu; agomolue kwipũna muusũumi wa kĩShetani, ingĩle kwa kĩNzua; aleegeligue ĩmĩlandu yaa, asaale palumuĩ nĩnaeligue kuusuĩli nawĩli mumuane.

¹⁹Luulo gua, eeMutemi Agilipa, sika nansiita ĩmaoni ma kwigyulu,

²⁰ĩpa kumuandio nanĩatanantĩlia ĩaasio a kuDamesiko niYelusalemũ numunsĩ yensi nya Uyahũdi sunga kundugu nazĩngĩ, koono apele agomokele kwa kĩNzua, ĩitenda utendi nawijĩpĩle uupeli.

²¹Kunsooko ya izi ĩAyahũdi naanguĩla muNumba ya kĩNzua naagama kwimbulaga.

²²Sunga ulutondo lwa nantende ndigilie waalĩligua naupũnile kwa kĩNzua, nanĩmĩkile ĩpa nukukuakuĩla aniino nĩakulu, kangĩ sika nitambula nkaani zĩngĩ, isiititũla zozoozo ĩanakĩdagu nuMusa naalĩ akuzitambulaa kĩna zijilitũla;

²³ya kĩna uKilisito yumũjĩpĩle waagigue, kangĩ uzo wĩ wa muandio kwiiiuka muakui, watanantie impola za weelu kuantu aakue nukundugu nazĩngĩ.

²⁴Pĩna nutambula itĩ, uPesito nwĩtunta nuũga, “Paulo wasailile ue, uumani waako naukulu wakusalilie.”

²⁵ĩpa uPaulo nuũga, “Sika nsalile ee Pesito numukulu, ĩpa nitambula inkaani za tai kangĩ za masala.

²⁶kuitĩ mutemi umanile impola izĩ luulo nitambula ntongela yaakue kualĩ. Kuitĩ moonie ti kĩna impola izi zukutilĩ nasikuzimanile, kuitĩ izi sika alĩ zitendekile kumpelo-mpelo.

²⁷Ee Mutemi Agilipa, uasuĩlĩlene ĩanakĩdagu. Manile kĩna uasuĩlĩle.”

²⁸uAgilipa numuĩla uPaulo, “Pityũngo niino usĩgile ntũle MuKilisito!”

²⁹uPaulo nuũga, “Malĩ niino kamuĩ lyĩpũ, magu;” namulompa uNzua, sika ue dũũ, ĩpa tũlũ ensi nainigia nantende atũle zĩ neene, isiititũla ĩmatendele aya.

³⁰Paapo umutemi nũj ũmbe, nuBelinike nĩaasio naalĩ ikyalansile palumuĩ nĩndĩo nanĩmĩka.

³¹Pĩna naalega, nanĩ kĩtambuĩla naiũga, “uMuntu uyu sikutendile kalukaani nalũjĩpĩle kwiulagua katia kwitũngua.”

³²uAgilipa numuĩla uPesito, “uMuntu uyu azũjilishũũma kwitũnguĩlua kanga ĩsika alusiile kwitelia kwa kĩKaisali.”

Utendi 27

¹Pĩna naagomba kupũute ĩanza kuende kuItalia naamuĩka uPaulo nĩatũngua naĩngĩ mumĩkono ya mukulu wa ĩlaasi, ĩliina liakue Yulio, naalĩ wityũmpĩ lya ĩlaasi ĩlya mutemi namukulu.

- ²Nakūingīla mwipyango naalī līpūnile kuAdalamiti nalīlunziī kukaa za Asia, nakulega, uAlisitaliko Mumakedonia nwa kuTesalonike alī kwīensi nīndiishie.
- ³Lutondo lwa kabīlī nakupika kuSidoni ūYulio numukendegeela uPaulo kuupolo numulekela wende kuasuañia aakue wakendegeelue nīndīo.
- ⁴Kwipūna kuasio nakugendia ipyango, nakukīlīla nsīlīlī ya Kiipulo kwīkīkame nīnzega kunsooko alī ipūna kuntongela.
- ⁵Pīna nakupūta īnanza ya luandī lwa Kilikia nīPampilia, nakupika kuMila, kaa ya Kilikia.
- ⁶Kuasio umukulu wa īlaasi nuona pyango lya Alekizandelia līlunziī kuItalia, nukūingīlia muumo.
- ⁷Nakugendia ipyango kīisa-kīisa kuntondo ningī, sunga nakupika kuluandī lwa Nido kuluago, nukunsooko īnzega alī yukukugilia nakukīlīla nsīlīlī ya Kilene kuluandī lwa Salimone.
- ⁸Nakulīgendia ipyango kuluago pankilimbua ya nanza, nakupika kuasio kīna yukuītanguaa Kiandalo Kīiza, piipī nīpaasio alīkoolī kaa nyukuītanguaa Lasea.
- ⁹Pīna nazikīla ntondo ningī numusīnzo nawīlī wa wīlūgi paasio kunsooko intoondo za kulaalīla alī zakīlile, uPaulo nuasugula,
- ¹⁰nuūga, “Agoosia, naonaa kīna umusīnzo uu ukitūla nuuaalaalīki, kangī utīte ukapīki wingī, sika ukapīki wa mīligo nipyango udūū, īpa nuwa uumī wītu gaa.”
- ¹¹Īpa umukulu wa īlaasi numūigia nangūlū umugendia pyango numukola pyango kwikīla uPaulo ninkaani zaakue.
- ¹²Nukunsooko paasio pa kiandalo sika alī ijīpīle kukikyala intondo za mpepo, iingī mumiao naaūga taazu alege kwipūna kuasio ende kuPoeniki malī ishūūmīkile, nukwīima kuasio pantondo za mpepo, nīndīo ingī kaa ya Kilete nītungīnkīne kīkīlīma kya kīsūkūma nīkīkīlīma kya kītakama.
- ¹³Īnzega ya kutakama pīna nīkūnka iniino, naasīga aligagiaa kīna alī asīile, naakīkuula ikīkamīkīlo naaloongola pankilimbua ya Kilete.
- ¹⁴iTyūngo pīna nalīkīla, īnzega nīkūnka zī kīlaumbī, nyukuītanguaa Eulakilo.
- ¹⁵Pīna ipyango nalīguīlua nukwilemua kwitungīnkaana nīnzega, nakulīleka nakusolua kiaka.
- ¹⁶Nakukīla kuukaaū piipī nīkīsiwa kīniino, īliina liakue Kauda, paasio kuluago lukulu nakukanankīlia kapango kipyango.
- ¹⁷Naakatūnga īkapango, naakīlīlia luligi pansīlīlī ipyango. Paapo pīna alī oopokile kīna ikikama mumīnsanga nyukuītanguaa Siliti, naatūngula intiila za kugendelia ipyango, naakenkua iio nīnzega.

- ¹⁸Pīna ĩnzega nĩkakia kukukukua kungũlũ, palutondo lwa kabĩlĩ naagumĩla ĩmĩligo munanza.
- ¹⁹Palutondo lwa katatu naataaga iisheme ipyango kumĩkono yaa ĩeene.
- ²⁰Pīna ĩmpasu ninshonda sika alĩ zigyelĩle kundo ningĩ, nĩnzenga nankulu nyukukũkaa, nakuulia uulaaĩli wa kugũnĩka.
- ²¹Pīna alĩ ĩĩmile tyũngo kyulu sika alĩle kandia, paapo uPaulo nuĩmĩka pakatĩ yaa, nuũga, “Agoosia, anga ĩalĩ mutiatile ulukaani luane, alĩ muleke kwilega kuasio kuKilete, sika aza mũjiligia injago nuulimĩli uu.
- ²²Īpaino namuĩla mukamie nkolo, kuitĩ pakatĩ yaani ukutilĩ nunumuĩ nukilimansĩligua isiititũla ipyango udũũ.
- ²³Kuitĩ malaĩka wa kĩNzua waane, uyu nanukumutumĩlaa, aza wĩmĩkile muna utiku wau piipĩ nineene
- ²⁴wambuĩla, ‘Lekioopooka Paulo, ukutilĩ kawĩnegelo, ukiĩmĩka ntongela ya kĩKaisali; kangĩ laaa, uNzua wakupeelaa ĩaasio tũlũ naatĩite umusĩzo palumuĩ ninduue.’
- ²⁵Luulo gua agoosia, kamiĩ nkolo, kuitĩ numusuĩlĩle uNzua kĩna ikitũla iio-iiio kĩna aza numuĩlue.
- ²⁶Īpa kutilĩ kawĩnegelo kulĩmankie ipyango kulĩkũnilie kukĩsiwa kĩmuĩ.”
- ²⁷Pīna naupika utiku wikyumi nakanĩ, pīna alĩ kwitualua uko ninduuko munanza ya Adilia, muutiku wa katĩ ĩanananza naasĩngile kĩna asũgamĩlaa kunsĩ nankakũ.
- ²⁸Naiikia ĩkĩlaaĩlo, naaona kĩna uusimu wa maazĩ alĩ zĩ mĩkono makumi mabĩlĩ; naalongoleka, naalĩgumĩlia kangĩ naaona uusimu wa maazĩ alĩ zĩ mĩkono kyumi nĩtaano.
- ²⁹Naoopooka kulekikũnĩlia mumapampa; luulo naiikia makamĩkĩlio manĩkunũma, naalomba weele.
- ³⁰Īpa ĩanananza naagama kwimanka alĩleke ipyango. Kuluulo, naiikia kapango munanza ĩtende kuunamampĩlu zĩ kwiguma makamĩkĩlio sunga kuntongela.
- ³¹uPaulo numuĩla umukulu wa ĩlaasi gyana sunga ĩlaasi gaa, “Īa kanga asiitĩĩma munipyango sika musũũmile kwigũnĩka.”
- ³²Paapo ĩlaasi naazidumula indigi za kapango naakalekela kague.
- ³³Pīna alĩ wiecelela, uPaulo nuapeepia tũlũ alĩe india nuũga, nantende lutondo lwa kyumi nakaanĩ mwikyalile yoi kwitũngĩla nukwilaalĩla, sika mulĩle kakĩntu.
- ³⁴Luulo gua, numupeepilie mulĩe india; mukiligia ingũlũ, kuiti sunga ityũmbĩ lityue lya umuĩ mumiani sika likilimĩla,
- ³⁵pīna nutambula izi, nusola ugali, numusongelia uNzua ntongela yaa ensi, nuuega nuandia kwilĩa,

³⁶paapo naakamia inkolo ensi, naalĩa india ãeene.

(³⁷Nindiishie tũlũ naalĩ kukoolĩ mwipyango alĩ kwĩantu magana mabĩlĩ nĩmakumi mupũngatĩ namutandatu.)

³⁸Pĩna naikyuta, naakeepia ĩmĩligo ipyango, naagumĩla uupemba munanza.

³⁹Pĩna naweela, sika naamĩlekanula ĩnsĩ niasio, isiititũla naalĩona ikiki kyulu, naasiia alĩtuale ipyango kuasio malĩ ishũũmikile.

⁴⁰Naamaguma ĩmakamĩkĩlio, naamaleka munanza, nankulu palumuĩ nukwitolia indigi zimankĩlio, paapo naamĩnansula ĩntiila naniino nya kugendelia ipyango, ĩtungĩnkane nĩnzega, ende kũkiki lya munsaanga.

⁴¹Īpa naapikĩla pamaazĩ namakeei, ipyango nalĩseketela kuntongela, nalĩsĩmbĩla mumĩnsanga, nalĩguĩlua zigi-zigi, sika nalĩsũngusĩka, ĩpa kunũma nalĩtalulua kungũlũ za maĩngo.

⁴²iKialo kya ĩlaasi gyana alĩ kukuaulaga ĩatũngua, wensi waleke kĩgũna kunzĩla ya kukua nsambo.

⁴³Īpa umukulu wa ĩlaasi kunsooko nwishiia kukumuguna uPaulo, nuagilia alekitenda kĩna alĩ asĩngile. Nualagĩlia ĩaasio naasũũmile kwikua ĩnsambo ĩgumĩle tangua munanza apike kunsĩ nankakũ.

⁴⁴Īaasio naalĩ asaagile nualagĩlia ĩgũne mumakota niisheme ipyango, itĩ yoi tũlũ ensi naagũnĩka, naapika kunsĩ nankakũ.

Utendi 28

¹Pĩna nakugũnĩka, paapo nakulĩnga kĩna ĩliina lya kĩsiwa ingĩ Melita.

²Īakolakaa naakutendela iiza kwikĩlĩkĩla, kuitĩ naakoleelia umotoo naakusũgamĩlia ishie tũlũ kunsooko ya mbũla nalĩkuĩle, nĩmpepo.

³uPaulo pĩna nuteena ĩkĩlinga lya nkuĩ nukukukĩkĩla mumotoo, nzoka nĩpũna kunsooko ya mooto nyumutũnga mumukono.

⁴ĪAkolakaa pĩna naamĩona ĩnzoka ĩkĩgalaganzia mumukono naĩ kĩtambuĩla eene kueene, “Kutilĩ kankankani, umuntu uyu muulagi, anga ĩazaa ugũnĩkile noo munanza, ĩkulukuuluu sika yumulekile wĩ muumĩ.”

⁵Īpa uzo numĩkanantĩla ĩnzoka mumotoo, sika nuaalaalĩka.

⁶Iio nasĩngile nĩmbuge ukiimba katia ukigua pansĩ wakie kuukuanguki. ĩpa pĩnanaamukengekia nukwiona kĩna sikuaalaalĩkile, naakaĩla ĩmasĩngo maa, naaũga kĩna alĩ nzua.

⁷Piipĩ nĩpasio alĩ ĩkoolĩ mĩgunda nya mukulu wa kĩsiwa, ĩliina liakue Pubulio, nduyo nukusũgamĩlia kunkolo ya kĩsuakĩia intondo zitatu.

- ⁸ŪShee wa kīPubulio ali muluīle nukwipunīlia ĩmīgali. uPaulo nūingīla kumuakue, nulompa, nuīka ĩmīkono mumuakue numukamia.
- ⁹Izi pīna nazitendeka, ĩaluīle ĩīa mukīsiwa kiasio naamuagaana naakamigua.
- ¹⁰Nīndīo naakukulia kwikyulio kyulu; pīna nakūingīla mwipyango kangī, naakuīkīlīlia mwipyango iintu ya musīnzo wītu.
- ¹¹Mieli ĩtatu pīna nīkīla, nakutūnga umusīnzo mwipyango lya Alekizandelia naalī līmīle paasio pantondo za mpepo, nīkīlīngasīlīo kiakue ingī Tyutī nuMalūka.
- ¹²Na kupika kuSilakusa, nakudīla kuasio ntondo zitatu.
- ¹³Kwipūna kuasio nakupilima, nakupika kuLegio; pīna lutondo lumuī nalukīla, nzega ya takama nīkūnka, lutondo lwa kabīlī nakupika kuPuteoli.
- ¹⁴Kuasio nakuagaana ĩanūna naakupeepia kuīme nīndīo ntondo mupūngatī. Iio nakupika kuLumī.
- ¹⁵ĪAnūna a kuasio, pīna naigyūlia impola zītu, naapoloka kukukusīngīlīa sunga ku Gyunanīlo lya kuApio nīTiletabeline uPaulo pīna nuona, numusongelia uNzua, nukamia ĩnkolo.
- ¹⁶Pīna nakupika kuLuī, uPaulo nupeegua ugombigua wīme kīna muluelue umuene, palumuī numwīlasi numulindīlīle.
- ¹⁷Pīna nazikīla ntondo zitatu, nuīta ĩakulu a Ayahūdi ĩlundīle. Pīna naīlunda, nuaīla, “Agoosia anūna aane, kanga ĩsika alī nīatimulīle ĩantu ĩtu sunga intendo za atata ĩtu noo, nambīkīlua mumīkono ya Alumī, nantūngua kwipūna kūYelusalemū.
- ¹⁸Nīndīo pīna alī iinkolekeelia, naasiia kwintūnguīla kunsooko kumuane alī kutilī kalukaani nalūjīpīle mbulague.
- ¹⁹Īpa ĩAyahūdi pīnanaasiita, nankankanīkua kwitelia ilindī kwa kīKaisali. Sika mbūge alī ntīte lukaani lwa kuasokia ĩantu a ndugu yaane.
- ²⁰Luulo gua, kunsooko yoī numuītile inie muīze muīzindaaa nukukītambuīla, kuitī kunsooko yaulaīli waīsilaeli numutūngue nityendele ĩlī.”
- ²¹ĪAasio naamuīla, “Īshie sika kuligilie kambalua kumpola zaako kwipūna kuUyahūdi, sunga ukutilī kaumuī wa anūna naalūjile kunu, waganule kamuī watambule kanalubī mumpola zaako.
- ²²Īpa kusīgile kīna iiza kūgie kumuako kīna uonie; kuitī mumpola za wīkamatuli uu wigyelela kunsītu kīna itambulua ibī tūlū pensi.”
- ²³Pīna naalagana ninduyo ulutondo, iingī naamuagaana munumba muna alī wīlī nualondoosia kīsa-kīsa kwipūna mudaau sunga mumpīndī, nukukuukuīla uutemi wa kīNzua. Nugema kukuasugula mumpola za kīYesu kunzīla ya Ulagīlīo wa kīMusa ninkaani za Anakīdagu.
- ²⁴Īīa naagomba inkaani zaakue, ĩīa sika naazishuīla.

- ²⁵Pĩna sika naĩkĩgombia eene kueene, naalongola pĩna uPaulo nutambula lukaani lumuĩ itĩ, “uMuau Muelu alukĩtambuĩlaa kutai nĩatata aani kumulomo wa munakĩdagu Yesaya,
- ²⁶Nuũga, ‘Lenda kuantu ĩa, uaĩle, Kwiigia mukiiigia, ĩpa sika mukilĩnga; Kwilaaa mukilaaa, ĩpa sika mukiona.
- ²⁷Kuitĩ inkolo za antu ĩa zaalĩ nkakũ. Nukuakutuĩ aao sika akũigagiaa kĩisa. Nĩmiiso maa amatũtilie; Alekiona kumiiso maa, Alekiiigia kuakutuĩ aao, Alekilĩnga kunkolo zaao, Agomoke, nĩagũne.’
- ²⁸Luulo gua imanĩke kumiani kĩna uugũnua uu wa kĩNzua watualaguaa kundugu nazĩngĩ, nĩndĩo ikitegeela.”
- ²⁹Pĩna alutambuĩle inkaani izi, ĩAyahũdi naalongola, naĩ kĩkolia ningĩ eene kueene.
- ³⁰Nuĩma miaka ĩbĩlĩ munumba yaakue naalupangile, nuasũgamĩilia tũlũ-tũlũlũ naalĩ akumuagaana,
- ³¹nukukuzitanantia impola za utemi wakĩ Nzua, nukukuzimania impola zakĩYesu Kilisito kuukamatĩkũ wingĩ, sika nugiligua numuntu.

Alumĩ

Alumĩ 1

- ¹Paulo nanĩmwĩtumi wa kĩYesu Kilisito, nanumuĩtue ntũle mutumua nukwikamatulua ntanantie impola na nziiza za kĩNzua,
- ²muzaasio nwapũnilie ilyago ĩkalĩ kunzĩla ya anakĩdagu aakue muwandĩkua naweeelu.
- ³Ingĩ mpola za Muana waakue naalĩ mulelue kĩuntu muluuli lwa kĩDaudi,
- ⁴nukukigyeligu kungũlũ kĩna ingĩ muana wa kĩNzua kuwiiuki waakue kwipũna muakui, kunzĩla ya kĩMuau mukola kuelia muene Yesu Kilisito Shekulu wĩtu.
- ⁵Numumuakue umuene nakuanũnkula uukende nuutumua, koonu kuzimanie indugu tũlũ zensi uugombigua wa usuĩli kunsooko ya liina liakue.
- ⁶Mumiao niniinie gaa namuĩtua muĩ a kĩYesu Kilisito.
- ⁷Namuandĩkĩla inie tũlũ namũkyalille mukaa yaLumĩ, namualĩ aloogua akĩNzua, namuĩtue mutũle eelu. uUkende wĩ kumiiiani nĩmatiliga namapũnile kwa kĩNzua Tata wĩtu nukwa kĩShekulu Yesu Kilisito.
- ⁸Tangua namusongelia uNzua waane mwa kĩYesu Kilisito kunsooko yaani tũlũ, kuitĩ uusuĩli waani witanantigua muna unkũmbigyulu wensi.
- ⁹Kuitĩ uNzua nanukumutumĩlaa kunkolo yaane muMpola na Nziiza za Muana waakue, ingĩ mukuĩli waane kĩna iio nanukumutea inie muulompi waane upiupii, kangĩ sika nukukatalaa,
- ¹⁰Nilompa kuuloa wa kĩNzua nsũmĩkigie kwiiiza kunsiani zozu ntondo.
- ¹¹Kuitĩ ntũite nsula dũũ ya kumuona, nsũme kukumupeela ĩkĩpeegua kya kĩnkoolo, koonu mukamĩnkĩligue;
- ¹²itĩ kwĩkamie nkolo ĩne niniinie, wensi kuusuĩli wa muua, uwaani nuwaane.
- ¹³ĩpa anũna aane, sika numuloe muulie impola kĩna nkua ningĩ alĩ nukulomaa nĩze kunsiani, (koonu ndigie inkali nukumuani gaa,) kĩna io nantũite pakatĩ ya ndugu nzia; nangiligua sunga ityũngo lyolĩ.
- ¹⁴ĩne ndũile mpaa kuaGiliki, nĩnasikaAlumi, ndũile mpaa kuanamasala nĩnaagila ĩmasala.
- ¹⁵Luulo gua kuluandĩ luane, ĩne nĩzĩpĩlĩlie kukuzitanantia iMpola na Nziiza sunga kunsiani namuĩli kuLumĩ.
- ¹⁶Kuitĩ ĩne numugila kansoni kuMpola na Nziiza, kunsooko ingĩ ngũlũ za kĩNzua nazukuleetaa uugũnua kuwensi nusuĩlile, kuMuyahũdi tangua, nukuMugiliki gaa.

- ¹⁷Kuitĩ ikulukuuluu ya kĩNzua yukukũukulaguaa munsĩ yaakue kwipũna uusuĩli sunga kuusuĩli, kĩna yandĩkue, “uMukola kulukuuluu kunzĩla ya usuĩli ukitũla mupanga.”
- ¹⁸Kuitĩ uutaki wa kĩNzua wakũnukuĩlue kwipũna kwigyulu kuuleki wensi nuubĩ wa antu naakugilagiaa ĩtai kuubĩ waao.
- ¹⁹Kunsooko impola za kĩNzua nazimanĩkile zaalĩ kualĩ kumuao, kuiti uNzua alĩ wazigyelĩlie kumiao.
- ²⁰Kuitĩ impola nasika zigyelĩle kwipũna kumĩlĩmo yaakue, ingĩ ingũlũ zaakue za kalĩ nakalĩ nuUnzua waakue, sunga agila kawĩlongo;
- ²¹kunsooko pĩna naamumana uNzua, sika naamukulia kĩna muene Nzua, sunga kukumusongelia, ĩpa ĩmasĩgo maa maalĩ nakanda, nĩmiao yaa nya ulu nilyupigua.
- ²²Naĩkĩsĩgĩla kĩna akola masala naatũla anaulu.
- ²³Naaukaĩla ukulu wa kĩNzua namugila kaononeki kumpiani ikyelu lya muntu namukola oononeki, ninoni, ninimu, nĩnazĩkĩkuesaa.
- ²⁴Luulo gua, uNzua nualeka munsula za nkolo zaao autiate uudobũ, sunga naaulia kikyulio mumiĩli yaa eene kueene;
- ²⁵Kunsooko alĩ akaĩle ĩtai ya kĩNzua nĩ uloongo, naakĩtekela nukukukĩtumĩla nakĩumbue palioma lya kiTyũnda nukukũmazukakiguaa ĩkalĩ nakalĩ! Amini.
- ²⁶Kunsooko ĩ Nzua nualeka atiate inshula zaao za nsoni, sunga ĩakĩma naakaĩla intendo ziyuukĩ zĩ ntendo nasika ziyuukĩ.
- ²⁷Nĩagoosia iio-iioo naaleka intendo zi yuukĩ kuakĩma, naĩakĩlĩlia inshula agoosia atilĩ, naiitiata utendi wa nsoni, naaligia ĩeene munsĩ yaa ulĩpua nawijĩpĩle uulimĩli waao.
- ²⁸Kangĩ kĩna alĩ asiitile kukumugomba uNzua muulĩngi waao, uNzua nualeka atiate ishala liao nasikigyombigue, atende nasika zijĩpĩle.
- ²⁹Naijulua nuoononi tũlũ wensi, nuubĩ nĩkĩaya nuukakũ. Naijulua nuwĩlũ nuulagi nuuleei nuupembeelia nĩmasĩgo namabĩ, ateketani,
- ³⁰atũngania, asuukĩla Nzua, agaali, akola lukentulo, akola kĩkũmuukia, azĩpia mabĩ, agila kikyulio kualeli aao,
- ³¹agila kaulĩngi, aleka ukamantani, agila kauloogua, agila kakĩsuuusu.
- ³²Ndĩo naakulĩngaa uulamuli wa kulukuuluu wa kĩNzua ya kĩnanaakutendaa itĩ ijĩpĩle ukiu, akutendaa izi, sunga sika iio udũũ, ĩpa ĩgombilie nĩndĩo naakuzitendaa.

Alumĩ 2

- ¹Luulo gua, ue nwĩmuntu tũlũ wensi nukulamulaa, umugila kawĩlongo; kuitĩ muzaasio nukumulamulaa nuĩngĩ ukĩlamulaa uue kĩna umutimu, kuitĩ ue nukulamulaa ukutendaa zizo-ziizoo.
- ²Kumanile gua kĩna uulamuli wa kĩNzua ingĩ wa tai kumuao naakutendaa ĩzaasio.
- ³Usĩgilene ue nwĩmuntu tũlũ wensi nukulamula ĩaasio naakutendaa ĩzaasio nukwitenda zizo-ziizoo uue mukola, kĩna ukakĩnega nuulamuli wa kĩNzua?
- ⁴Katia umelile uugolĩ wa uua waakue, nuutũngĩli waakue? nuugigimĩliaa waakue; sikumanilene kĩna uuuza wa kĩNzua ukukulũtaa ue upele?
- ⁵Ĩpa kwilika lya ukakũ waako nĩnkolo nangila kaupeli, wĩĩkĩlie kĩuto kya utaki kulutondo nuukunukulua wa ulamuli wa kulukuuluu ya kĩNzua.
- ⁶nukakumushookeelia wensi kwilika lya utendi waakue;
- ⁷ĩaasio naakudũmaa uukulu nikyulio nuusiitioononeka kuugigimĩlia wa kutenda namaaza, ikipeegua upanga wa kalĩ nakalĩ;
- ⁸ĩpa ĩaasio ĩaleei nasika agombile ĩtai ĩpa akugombaa uoononeki ikiligia kyũ nuutaki.
- ⁹ikitũla nzago nuukoi munkolo ya muntu wensi nukutendaa namabĩ, Muyahũdi tangua nuMugiliki gaa,
- ¹⁰ĩpa ukulu nikyulio nĩmatiliga kumuntu wensi nukutendaa namaaza, Muyahũdi tangua nuMugiliki gaa;
- ¹¹Kunsooko uNzua mugila kauloeelania.
- ¹²Kuitĩ tũlũ ensi naatimuĩle kĩnzinzi kya Ulagĩlio ikilimĩla kĩnzinzi kya Ulagĩlio, ndĩo naatimuĩle muUlagĩlio ikilamulua nuUlagĩlio.
- ¹³Kuitĩ sika aao naiigilie udũ uUlagĩlio naikitũla anakulukuuluu pa kĩNzua, ĩpa ĩasio naakuukendegeelaa uUlagĩlio ikialĩligua ĩkulukuuluu.
- ¹⁴Kuitĩ indugu nazĩngĩ nangila kaUlagĩlio pĩna itenda ĩeene akola nazĩlĩ muUlagĩlio, aazaa nuulagĩlio munkolo zaao ĩeene.
- ¹⁵Ĩo akulagĩlila umulĩmo wa Ulagĩlio nawandĩkue munkolo zaao, numoo wao gaa ukuĩlĩle mumasĩgo maa ĩmeene kumeene makĩsokia katia makĩgidĩla,
- ¹⁶palutondo luasio uNzua pĩna ukakuulamula uunkũnkũ wa antu kunzĩla ya kĩYesu Kilisito, kwilika lya Mpola na Nziiza nantanantilie.
- ¹⁷Laaa ue nukuĩtaguaa Muyahũdi nukwishania uUlagĩlio nukukĩkũmazukia mwa kĩnzua,
- ¹⁸nukwimana uulooa waakue, nukwigombia namaaza kunsooko umulagĩlue muUlagĩlio,
- ¹⁹nukwimana kutai kĩna ue umuene umutongeeli wa apokũ, weelu wao naikyalile muwiilu,

- ²⁰mulangi wa anaulu, mumania wa aniinoli, nutiite impiani ya umani ni tai muUlagiilio,
- ²¹ue gua nukumanagiaa naingi, sikukimanagiaane inkolo yaako? Ue nukutanantagiaa umuntu walekiiia, nwiiane uue?
- ²²Ue nukuugaa umuntu walekigololia, nugololiane ue? Ue nusuukilue ianzegamila, nutepane iya munumba za witekelo.
- ²³Ue nukikumazukia kunsooko ya Ulagiilio, nukumuleegeliiane uNzua ikyulio kunzila ya kuutimulila uUlagiilio,
- ²⁴Kuiti kina yandikue, “iLiina lya kiNzua litukilua pakati ya ndugu naingi kunsooko yaani uniinie.”
- ²⁵Tai kwiaalamigua yukuleeta nsalo kanga wii mwityapa Ulagiilio, ipa kanga wii mutimuli wa Ulagiilio, kwiaalamigua kumuako ikitula usiitiaalamigua.
- ²⁶Luulo gua, kanga uzo nasika mualamigue iwityapile imalagiiio ma Ulagiilio, uusiitiaalamigua waakue sika ikialiliguane zi kwiaalamigua.
- ²⁷Nindiyo nasika mualamigue kwipuna iyuuki, nwityapile uUlagiilio, sikukakukulamulane ue nutiite uwandikua nukwialamigua utule mutimuli wa Ulagiilio.
- ²⁸Kuiti uzo sika Muyahidi naMuyahidi wa kunzi uduu, kangii uwaalami wa tai sika wa kunzi numumuili uduu.
- ²⁹Uzo ingi Muyahidi wa tai, nwa muni; uwaalami wa tai ingi wa moo, wa kinkoolo sika wa wandikua. uLukumo luakue sika lupunile kuantu ipa kwa kiNzua

Alumi 3

- ¹Ipa gua, uMuyahidi utiite ukilikili ki? Nukwiaalamigua nsalo ki?
- ²Ingi nsalo nkulu kunzila zensi. Tangua apilue inkaani za kiNzua.
- ³Yaani gua, kanga ityumpi liao isika asuilile. uUsiitishuila wao ukuleegagiaa uusuili wa kiNzua.
- ⁴Sika iio! uNzua wii wa tai numuntu wensi wii mulongo; kina yandikue, “Koonu upeegue ikulukuuluu munkani zaako, Udule pina wilamulua ue.”
- ⁵Ipa gua, kanga uutimu wiiu ulagiiile ikulukuuluu ya kiNzua, kuuge mbii; kina uNzua sika munakulukuuluune nuleetile utaki. (Nitambula kiuntu.)
- ⁶Sika iio! Kunsooko paasio, uNzua wishuuma mbii kukuulamula uunkumbigyuulu.
- ⁷Ipa gua, malii itai ya kiNzua ikilikilile kuukulu waakue kunsooko yaulongo waane, niki kilii nilamulua zi munamilandu.

- ⁸Kunĩkĩ kulekiũga (kĩna kuatũngigue, nĩkĩna naĩngĩ naĩkakilie kwitambula ya kĩna kuũgile), “Kutende namabĩ koonā maaze namaaza. uUlamulua wāao ingĩ wa kulukuuluu.”
- ⁹Mbii gua ishie kwĩāazane kwikĩla naĩngĩ? Zũi, sunga kainiino! Kunsooko kwakondilie kukuasokia ĩAyahũdi nĩAgiliki ya kĩna tũlũ ensi ingĩ anamĩlandu,
- ¹⁰kĩna yandĩkue, “Kutilĩ umunakulukuuluu sunga kaumuĩ
- ¹¹Kutilĩ nulĩngile, Kutilĩ nukumudũũma uNzua.
- ¹²Tũlũ ensi endile kungĩ. Agila kansaĩlo tũlũ palumuĩ” Kutilĩ nukutendaa naiiza, sunga kaumuĩ.
- ¹³“ĩKĩmĩlo kiao ingĩ kĩbĩla kualĩ; kunĩmĩ zaao akupembeelagīaa.” “Usungu wa mũilu munsĩ ya mĩlomo yāao.”
- ¹⁴“ĩMĩlomo ijulile ijũmo nuukalĩ.”
- ¹⁵“ĩmĩgulu yāao mĩpepee kwimanka kwiita ĩmĩgali.
- ¹⁶Ooononi nuwaagi ukoolĩ munzĩla zaao.
- ¹⁷ĩNzĩla ya matiliga sika amĩmanile.”
- ¹⁸“Kukumoopoka uNzua yukutilĩ pamiiso maa.”
- ¹⁹Kumanile gua, kĩna impola zensi naukutambula uUlagĩlio ukutambulaa kuasio naĩlĩ nsĩlĩ ya Ulagĩlio, koonā umulomo wensi umũmigue, uunkũmbigyulu tũlũ wensi ukosigue pa kĩNzua.
- ²⁰Kunsooko ĩĩ, ukutilĩ umukola muĩlĩ nukialĩligua ĩkulukuuluu ntongela yaakue kuutendi wa Ulagĩlio. Kuitĩ kwilĩnga ĩmĩlandu yukuuzaa kunzĩla ya Ulagĩlio.
- ²¹ĩPaino, ĩkulukuuluu ya kĩNzua ngyeleligue pĩna ukutilĩ nuUlagĩlio; nkuĩlue nuUlagĩlio nĩAnakĩdagu;
- ²²ingĩ ĩkulukuuluu ya kĩNzua kunzĩla ya usuĩli mwa kĩYesu Kilisito kuaasio tũlũ nasuĩlĩle. Kuitĩ ukutilĩ kawĩkĩli;
- ²³kunsooko tũlũ ensi atimuĩle nukwikeepeelua nuukulu wa kĩNzua.
- ²⁴Naaalĩligua ĩkulukuuluu nakanda kuukende waakue kunzĩla ya ukooli nawĩlĩ mwa kĩKilisito Yesu.
- ²⁵Uyo uNzua numuPũnilie watũle tyengu lipyolia kunzĩla ya usuĩli mumugali waakue. Itĩ walagĩle ĩkulukuuluu yaakue, kunsooko ya kuĩleka ĩmĩlandu naalĩ ĩtongĩle kwitendua muugimĩlia wakĩnzua.
- ²⁶Koonā walagĩle ĩkulukuuluu yaakue pĩnityũngo ĩlĩ, kĩna muene munakulukuuluu, kangĩ kĩna muene mukola kumualĩlia ĩkulukuuluu unuasio nutĩte uusuĩli mwa kĩYesu.

²⁷Yĩmpĩ gua kukĩkũmazukia. Igyalĩlue kunzi. Kwilyagĩlio kĩ; kwilagĩlio lya utendine. Zũi, ĩpa kwilagĩlio lya usuĩli.

²⁸Luulo gua kwaamba ulu, ya kĩna kuutendi wa ulagĩlio.

²⁹Katia uNzua ingĩ Nzua wa Ayahũdi udũũne, sika Nzua wa ndugu nazĩngĩ gaane. Eeze, ingĩ wa ndugu nazĩngĩ gaa.

³⁰kunsooko uNzua ingĩumuĩ nukakualĩlia ĩkulukuuluu kuusuĩli waao ĩaasio naalamigue; nĩndĩo nasika aalamigue kunzĩla ya usuĩli uo-uuoo.

³¹Ĩpa gua, kwaleegagiaane uUlagĩlio kunzĩla ya usuĩli. Sika iio! Kuluandĩ luaa kwakamĩnkĩlia uUlagĩlio.

Alumĩ 4

¹Kuũge mbii gua mumpola za kĩlbũlahimu utata wĩtu kukĩmuĩli.

²Kuitĩ kanga ulbũlahimu ĩalĩ mualĩligue ĩkulukuuluu kunsooko ya utendi waakue, utĩite lwa kĩkũmazukĩlia, ĩpa sika pa kĩNzua.

³Kuitĩ uwandĩkua uũgile mbii. ulbũlahimu alumusuĩlĩle uNzua, nualĩligua ĩkulukuuluu.

⁴Ĩpa kwa kũuyo nukĩtumaa umulĩmo, ĩkĩnamulĩmo kiakue sika kialĩligua kĩna kya ukende, ĩpa ingĩ kya mpaa.

⁵Ĩpa nasika wĩtumile umulĩmo, ĩpa nusuĩlĩle mumuakue nukumualĩlia ĩkulukuuluu umunamĩlandu, uyo gua waalĩgiguua ĩkulukuuluu kuusuĩli waakue.

⁶Kĩinaa iio uDaudi nuutambuĩle uuliukũ wa muntu namualĩligue ĩkulukuuluu pĩna kutilĩ kautendi,

⁷“Aliukũ naalegeligue uutimu Naakũnikĩlĩligua ĩmĩlandu,

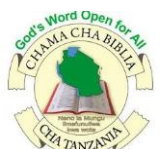
⁸Muliukũ umuntu ũShekulu nasikumualĩlĩlie ĩmĩlandu.”

⁹Ĩpa gua, uuliukũ uo wĩlĩ kuaasio naalamiguene, katia sunga kuaasio nasika aalamigue. Kuitĩ kutambuĩle ya kĩna ulbũlahimu alĩ mualĩligue ĩkulukuuluu kuusuĩli waakue.

¹⁰Nualĩligua mbii; pĩna alĩ mualamiguene, katia pĩna sika alĩ mualamigue? Sika pĩna nukondia kwiaalamigua, ĩpa pĩna alĩ wikĩlĩ kwiaalamigua.

¹¹Ninduyo aluanũkuĩle ĩkĩlĩngasĩlio ĩkĩ kya kualamigua, lumenko lwa kulukuuluu naalutĩite kuusuĩli pĩna alĩ wikĩlĩ kalaalamigua, koono watũle tata wa tũlũ ensi naasuĩlĩle, kanga yĩ sika mualamigue nakĩ; koono nĩndĩo gaa aalĩligue ĩkulukuuluu,

¹²kangĩ watũle tata wa aasio naaalamigue; sika kuaasio naalĩ aalamigue udũũ, ĩpa sunga naakutiataa gaa ulugendo lwa usuĩli naalutĩite utata wĩtu ulbũlahimu pĩna alĩ wikĩlĩ kalaalamigua.

¹³Kuiti ilyango liasio kina ukitula musaali wa unkumbigiyuli, ali mupeegue ulbulahimu nuwileli waakue, sika kunzila ya Ulagilio ipa kunzila ya kulukuuluu nya usuili.

¹⁴Kanga iasio naatiatile uUlagilio iasali, uusuili ukitula nakanda nilyango lileegigua.

¹⁵Kuiti uUlagilio ukuleeta utaki, kuiti pina kutili kaUlagilio yukutili kautimu.

¹⁶Kunsooko i ali ipunile kuusuili; kona ilyago lizengue muukende, nukwikaminkiligua kuwileli waakue wensi, sika kuaasio uduu naatiatile uUlagilio, ipa nukuaasio gaa naakukamantanaa muusuili wa kilbulahimu, kuiti muene tata witu ishie tulu,

¹⁷kina yandikue, “Nakuika utule tata wa ndugu ningi” Ntongela ya kNzua numusuiliile, nukuiukagiaa iakiu nukukigyelelia iintu nayukutili kina zi ikooli.

¹⁸Ninduyo alusuiliile kuulaali nasika usumile kwilaailla, kona watule tata wa ndugu ningi kina ali itambulue, “Iio ukitula uwileli waako.”

¹⁹Nasikutulile muneketu muusuili pina alusigile impola za muili wakue kina wakiile, kunsoko wagelilie miaka gyana; katia pina alusigile impola za ndaa ya kiSala kina yakiile.

²⁰Sunga mwilyago Iya kNzua ali mugila kankankani kuusiitishuila, ipa ali mupeegue ngulu muusuili waakue, nukukumupeela uNzua ukulu,

²¹nwimanikia kina uNzua usumile kwitenda zaasio naalulagile.

²²“Luulo gua, naaliligua ikulukuuluu kumuakue.”

²³Ipa sika ali nandikue kunsooko yaakue uduu kina “waaliligue ikulukuuluu,”

²⁴ipa kunsooko yitu nindiishie kukialiligue iio-iioo, ishie nakusuiliile mumuakue naalumuiukilie uYesu Shekulu witu kwipuna muakiu;

²⁵naali mupunigue kunsooko ya utimu witu, nukwiiukigua kunsooko ya ualiligua witu wa kulukuuluu.

Alumi 5

¹Iio gua, kunsooko kuaaliligue ikulukuuluu kuusuili, kutite matiliga kwa kNzua kunzila ya kiShekulu witu Yesu Kilisito.

²Kwa kiuyo kuusuili kwaligilie usugamili kuukende uu nakuimikile muns yaakue, nukwilumba muulaali wa ukulu wa kNzua.

³Ipa sika iio duu, sunga kulumbile numunzago gaa, ikumanile kina uwaagi ukuleeta ugigimilia,

⁴nuugigimilia ukuleeta ukamia nkolo, nuukamia nkolo ukuleeta ulaaali,

- ⁵nuulaañili ugila kansoni, kunsooko uulogua wa kîNzua wiitñilue munkolo zñitu kunzila ya kîMuau Muelu naali kuapeegue ishie
- ⁶Ishie pîna ali kuagila kangulû, ityûngo pîna nalipika, uKilisito nukia kunsooko ya anamîlandu.
- ⁷Kuiti ikaku umuntu kwikia kunsooko ya munakulukuulu, ipa ishûmîkile umuntu kwigimia wakie kunsooko ya muntu namuza,
- ⁸ipa uNzua ulagîlile uuloogua waakue umuene kunsitu pîna ali kilî kwianamîlandu, uKilisito alukiile kunsooko yitu.
- ⁹Naikulu nangulû, pîna kuaalîligue îkulukuuluu kumugali waakue, kukigûnua ninduyo kwipûna muutaki wa kîNzua.
- ¹⁰Kuiti malî pîna ali kwialugu, nakukamantanigua kwa kîNzua kunzila ya nkia ya Muana waakue; naikulu nangulû pîna kwakondia kwikamantanigua, kukigûnua kuupanga waakue.
- ¹¹Îpa sika iio udû, sunga kukilumbîlia kwa kîNzua kunzila ya kîShekulu witu Yesu Kilisito; kwa kiuyo ali kuanûkuile ukamantanigua witu.
- ¹²Luulo gua, kîna kunzila ya muntu umuî umulandu nûngîla muna unkûmbigyulu, nukunzila ya mulandu uuo, nkia; iio gua, nînkia nîapikîla îantu tûlû ensi kunsooko tûlû ensi atimuile.
- ¹³uMulandu alaî ukooli muna unkûmbigyulu pîna ali kilî ukutili Ulagîlio.
- ¹⁴Îpa înkia ali îtemile kwipûna kwa kîAdamu sunga kwa kîMusa, sunga muaasio nasika ali atimuile kwilika lya utimu wa kîAdamu, naali mpiani yaakue umuene nûjiliiiza.
- ¹⁵Îpa uupeegua wa ukende sika wilika nuutimu. Kuiti malî kuutimu wa muntu umuî, iingî naakia, naikulu nangulû ukende wa kîNzua nuupeegua nawîli muukende wa muntu umuî, ûYesu Kilisito, ukilîkîlîle kuantu iingî.
- ¹⁶Sunga muna wîli umuntu nuasio numuî nutimuile, sika iio wîli uupeegua; kunsooko uulamuli nawaazile kunzila ya umuî nauleeta ulamulua wa kukaasigua; îPa uupeegua wa ukende nawaazile kunsooko ya utimu wingî ukuleeta kwialîligua îkulukuuluu.
- ¹⁷Kuiti malî kuutimu wa muntu umuî nkia nîtema kunzila ya unuasio numuî, naikulu nangulû îasio naanûkuile iwingî wa ukende nuupeegua wa kulukuuluu, ikitema muupanga kunzila ya nuasio numuî ûYesu Kilisito
- ¹⁸Iio gua, kîna yoi uutimu wa umuî naukuleeta ulamulua wa kukaasigua kuantu tûlû ensi, iio-iioo uutendi wa umuî wa kulukuuluu ukuleeta ualîligua wa kulukuuluu ya upanga kuantu tûlû ensi.
- ¹⁹Kuiti kîna yoi kuuleki wa umuî naiingî naatûla anamîlanudu, iio-iioo nukwigomba kumuakue umuî, naiingî naatûla anakulukuuluu.

²⁰uUlagĩlio alĩ wingĩle koonā uutimu wĩ ukulu nangũlũ; numulandu pĩna naukula, uukende naukula kwikĩlikĩila.

²¹Itĩ yoi kĩna umulandu nalĩ utemile muukiu, iio-iioo nuukende uteme kunzĩla ya kulukuuluu kuupanga wa kalĩ nakalĩ kunzĩla ya kĩYesu Kilisito Shekulu wĩtu.

Alumĩ 6

¹Kuũge mbii gua? Kwikyalene mumulandu koonā uukende wĩ wingĩ nangũlũ?

²Sika ioo! Ishie naalĩ kuukiĩlĩle umulandu kukakikyala mbii muwaasio?

³Sika mumanilene kĩna ishie tũlũ naalĩ kuabadĩzigue mwa kĩKilisito Yesu, kuabadĩzigue munkia yaakue.

⁴Kuitĩ alĩ kuaĩkue palumuĩ ninduyo kunzĩla ya ubadĩzo munkia yaakue, kĩna itĩ uKilisito alĩ wiiukile kwipũna muakiu kunzĩla ya ukulu wa kĩTata, iio-iioo nindiishie kugendele muupia wa upanga.

⁵Kuitĩ malĩ ĩkwakamantaniligue ninduyo mumpiani ya nkia yaakue, iio-iioo kukikamantaniligua nukumpiani ya wiiuki waakue.

⁶Kumanile kĩna uuntu wĩtu wa kalĩ alĩ ukononteelue mumusalaba palumuĩ ninduyo, koonā umuĩlĩ wa mulandu uleegigue, kulekitũla asese a mulandu kangĩ.

⁷Kuitĩ uzo naalukiile palumuĩ wĩ kulĩ numulandu.

⁸Īpa malĩ ĩkwakile palumuĩ nuKilisito, kusuĩlĩle kĩna kukipangatigua palumuĩ ninduyo.

⁹Kumanile kĩna uKilisito alĩ mũiukigie kwipũna muakiu; sikukikia kangĩ; uukiu sika ukumudemela nkangĩ.

¹⁰Kuitĩ kunkia naalukiile; aluukiĩlĩle umulandu kamuĩ dũũ; ĩpa muupangati waakue, upangatile mwa kĩNzua.

¹¹Iio-iioo niniinie mwĩsĩgĩle kĩna muakiu kumulandu, ĩpa muapanga kwa kĩNzua mwa kĩYesu Kilisito.

¹²Kuitĩ umulandu ulekitema munsĩ mumiĩlĩ yaani namĩkola ukiu sunga kwigombia inshula zaakue.

¹³Mulekipũnia ipitũmpĩ pya miĩlĩ yaani kumulandu zĩ mata ma ubĩ; ĩpa mwĩpũnie iniinie kwa kĩNzua zĩ naapanga naapũnile muakiu. Sunga ipitũmpĩ pya muĩlĩ mupipũnie kwa kĩNzua zĩ mata ma kulukuuluu.

¹⁴Kuitĩ umulandu sika ukakumudemela inie, kunsooko sika muĩlĩ nsĩlĩlĩ ya Ulagĩlio ĩpa nsĩlĩlĩ ya ukende.

¹⁵Mbii gua; kutimulene kunsooko sika kuĩlĩ nsĩlĩlĩ ya Ulagĩlio ĩpa nsĩlĩlĩ ya ukende. Sika iio!

¹⁶Sika mumanilene kīna kumuakue uzo kanga mwĩpũnie uniinie zĩ asese aakue kukumugombia, mwitũla asese aakue namumugombilie, kanga wĩ wĩtumi wa mulandu nauleetile ukiu, katia wĩtumi wa ugombia nauleetile ikulukuuluu.

¹⁷ĩpa uNzua wasongelige kunsooko inie naalĩ mwĩasese a mulandu alĩ mugoombilie munkolo zaani uumanigua naalĩ muapeegue.

¹⁸Paasio pĩna alĩ muakomolue kwipũna mumulandu namutũla asese a kululuuluu.

¹⁹Ntambuĩle kĩuntu kunsooko ya uneketũ waani wa kĩuntu. Kuitĩ kĩna alĩ mupũnilie ipitũmpĩ piani pya muĩlĩ piĩ asese a udobũ, nukuuleki naukĩlĩkĩlĩle; iio gua nunzuauu mupũnie ipitũmpi piani pya muĩlĩ piĩ asese a kulukuuluu kuweeligua.

²⁰Kuitĩ pĩna alĩ muasese a mulandu, alĩ muagila kakulukuuluu.

²¹Alĩ muligilie nsaĩlo kĩ munkaani zaasio namwikulelua inshoni unzuauu. Kuitĩ ĩmpelo ya nkaani izi ingĩ ukiu.

²²ĩpaino pĩna mwakomolua kwipũnamumulandu nukwitũla asese a kĩNzua, mutĩite nsaĩlo yaani, ingĩ kwieeligua, nĩmpelo yaakue upanga wa kalĩ nakalĩ.

²³Kuitĩ ikĩnamulĩmo kya mulandu ingĩ ukiu; ĩpa uupeegua wa kĩNzua ingĩ upanga wa kalĩ nakalĩ mwa kĩKilisito Yesu Shekulu wĩtu.

Alumĩ 7

¹Sika mumanile anũna aane (kunsooko nitambula nĩasio naamanile uUlagĩlio,) ya kĩna uUlagĩlio ukumutemaa umuntu pĩna kĩlĩ muumĩ?

²Kuitĩ umusungu nutĩite umugoosia mutũngue nilyagĩlio pĩna umugoosia kĩlĩ muumĩ; ĩpa kanga wakie umugoosia, nutũnguĩlua nilyagĩlio lya mugoosia.

³Iio gua, pĩna umugoosia waakue kĩlĩ muumĩ, na watũla numugoosia wĩngĩ, ukuĩtaguaa mugololia. ĩpa kanga umugoosia waakue wakie, nutũnguĩlua kwipũna mwilyagĩlio liasio; kanga watoole numugoosia wĩngĩ, unuasio sika mugololia.

⁴Iio gua anũna aane, mwaukiĩlĩle uUlagĩlio kunzĩla ya muĩlĩ wa kĩYesu Kilisito; mutũle a muntu wĩngĩ, unuasio naalĩ wiiukile muakui koonu kumupĩsilie uNzua inkali.

⁵Kuitĩ pĩna ulugendo luĩtu alĩ lua kĩuntu, inshula za mulandu naalĩ zikoolĩ kunzĩla ya Ulagĩlio nazĩtuma umulĩmo mupitũmpĩ piĩtu pya muĩlĩ, sunga nakuupĩsilia ukiu inkali.

⁶ĩpaino mwatũngulĩlue kwipũna muulagĩlio, kwaukiĩlĩle uwaasio naalĩ ukukugilagaa, koonu uwĩtumi wĩtu muupia wa nkolo, sika wĩtumi nsĩlĩlĩ ya wandĩkua wa kalĩ.

⁷Kuĩnge mbii gua? uUlagĩlio ingĩ mulandune. Sika iio! ĩpa gua, sika alĩ nijilĩnga umulandu isiitĩtũla kunzĩla ya Ulagĩlio, kuitĩ sika alĩ nijilĩnga kwiawa isiitĩtũla uUlagĩlio ukuũgaa, “Ulekiawa.”

- ⁸Īpa umulandu nuligia ilioma kunzīla ilyagĩlio, nautenda munsĩ yaane inshula zensi. Kuitĩ pĩna ukutĩli Ulagĩlio, umulandu muki.
- ⁹Nineene alĩ numuumĩ ĩmbele, pĩna alĩ kutĩli Ulagĩlio; ĩpa pĩna nalĩza ilyagĩlio, umulandu naupangata, nineene nankia.
- ¹⁰Lyagĩlio lĩlo nalijile lĩleete uupanga, kumuane nalĩleeta nkia.
- ¹¹Kuitĩ umulandu nauona lioma mwilyagĩlio liasio, naumpuutia kũlyagĩlio liasio, naumbulaga.
- ¹²Iio gua, uUlagĩlio ingĩ weelu, nilyagĩlio liasio ingĩ lielu, lya kulukuuluu, kangĩ liiza.
- ¹³Mbii gua, uwaasio naalĩ uuza nautũla ukiune kumuane? Sika iio! Īpa umulandu, koono wigyelele utũle mulandu tai, alĩ uzĩpilie kwitũla uukiune munsĩ yaane kunzĩla ya liasio naliiza, koono kwilyagĩlio liasio umulandu utũle mubĩ kwikĩlikĩla.
- ¹⁴Kuitĩ kumanile ya kĩna uUlagĩlio iingĩ wa kĩnkoolo; ĩpa ĩne numuntu wa kĩmuĩli numuguligue nsĩlĩli ya mulandu.
- ¹⁵Kuitĩ sika nĩngile nanukulutendaa, kuitĩ uluasio nanululoilue sika nukulutenda, ĩpa luasio nanulusuukĩlue, luulo nanulutenda.
- ¹⁶Īpa kanga ĩnukulutendaa nasika nululoilue, ng'ombile kĩna uUlagĩlio ingĩ uuza.
- ¹⁷Īpaino ingĩ sika neene nukulutenda, ĩpa iingĩ umulandu naukyalile munsĩ yaane.
- ¹⁸Kuitĩ manilee ya kĩna munsĩ yaane, ndogolelio yaakue muuĩli waane, sika lwikyalile kalukaani naluuzi; kuitĩ kwilooa ikoolĩ mumuane, ĩpa kukulutenda naluuzi kutĩli.
- ¹⁹Kuitĩ uluasio naluuzi nanululoilue sika nukulutendaa, ĩpa nalubĩ nasika nululoilue, luulo nukulutendaa.
- ²⁰Īpa kanga ĩnukulutendaa nasika nululoilue, sika neene nukulutenda, ĩpa umulandu nawikyalile munsĩ yaane.
- ²¹Iio gua, namona uulagĩlio uu; pĩna numuloe kwitenda naluuzi, paapo nalubĩ lukoolĩ kumuane.
- ²²Kuitĩ nuulumbĩlĩlie uUlagĩlio wa kĩNzua kuuntu wa munsĩ.
- ²³Īpa mupitũmpĩ plane pya muĩli namona ulagĩlio wingĩ naukĩsinka nuulagĩlio waasio wishala liane, nukwingũla zĩ musese nsĩlĩli ya ulagĩlio wa mulandu nawĩli mupitũmpĩ plane pya muĩli.
- ²⁴Ukĩa kumuane ĩne! Waani ukingũna kwipũna mumuĩli uu wa ukiu.
- ²⁵Nzua wasongeeligue kunsooko ya kĩYesu Kilisito Shekulu wĩtu. Luulo gua, kwishala liane ĩne uneene nukuutumĩkĩla uUlagĩlio wa kĩNzua, ĩpa kumuĩli waane uulagĩlio wa mulandu.

Alumĩ 8

- ¹Īpaino gua, kutilĩ kaulamulua wa kukaasigua kuaasio naĩlĩ mwa kĩKilisito Yesu.
- ²Kuitĩ uulagĩlio wa kiMuau wa upaanga naukoolĩ mwa kĩKilisito Yesu wantũngulĩle kwipũna muulagĩlio wa mulandu nuukia.
- ³Kuitĩ ĩzaasio nasika zishũũmĩkile kuUlagĩlio kunsooko ya uneketũ wa kĩmuĩlĩ, uNzua kukumutuma uMuana waakue umuene mumpiani ya muĩlĩ namukola mulandu nukunsooko ya mulandu, nulamula kukuukaasia umulandu mumuĩlĩ;
- ⁴koona ĩkulukuuluu nandagĩligue nuUlagĩlio ĩtimĩligue munsĩ yĩtu nasika kukugendelaa kwitiata ĩza kĩmuĩlĩ ĩpa ĩza kĩMuau.
- ⁵Kuitĩ ĩaasio naatiatile ĩza kĩmuĩlĩ akusĩgaa impola za kĩmuĩlĩ; ĩpa ĩaasio naatiatile ĩza kĩMuau akusĩgaa impola za kĩMuau.
- ⁶Kuitĩ ishĩgo lya kĩmuĩlĩ ingĩ ukiu ĩpa ishĩgo lya kĩMuau ingĩ upanga nĩmatiliga.
- ⁷Kuitĩ ishĩgo lya kĩmuĩlĩ ingĩ ulugu kwa kĩNzua, kangĩ sika ligombile uUlagĩlio wa kĩNzua, kangĩ sika asũũmile kwigombia.
- ⁸Aasio natiatile impola za kĩmuĩlĩ sika asũũmile kukumuloeelia uNzua.
- ⁹Īpa kanga uMuau Muelu wa kĩNzua ĩwikyalile tai munsĩ yaani, inie sika muĩlĩ mukĩmuĩlĩ; muĩlĩ mwa kĩMuau. Wensi nasikumutĩite uMuau wa kĩKilisito, unuasio sika muntu waakue.
- ¹⁰Kanga uKilisito ĩwĩlĩ munsĩ yaani, ĩmiĩlĩ yakiile kunsooko ya mulandu, ĩpa inkolo zaani zĩlĩ muupanga kunsooko ya kulukuuluu.
- ¹¹Īpa kanga uMuau wa kĩuyo naalumũukilie ũYesu kwipũna muakiu ĩwikyalile munsĩ yaani, uyo naalumũukilie uKilisito Yesu kwipũna muakiu ukakuĩpangatia nĩmiĩlĩ yaani niĩlĩ muukiu, kwa kĩMuau waakue nũkyalile munsĩ yaani.
- ¹²Luulo gua anũna aane, kualĩ nĩmpaa, sika kumuĩlĩ, kwikyale kukuzitiata impola za kĩmuĩlĩ,
- ¹³Kuitĩ kanga mwikyale kukuzitiata impola za kĩmuĩlĩ mukikia; ĩpa kanga muulage uutendi wa muĩlĩ kunzila ya kĩMuau, mukitũla upanga.
- ¹⁴Kuitĩ ĩaasio naatongeelue nuMuau wa kĩNzua, ĩa ingĩ aana a kĩNzua.
- ¹⁵Kuitĩ sika muanũnkuĩle ĩnkolo ya usese mushookele kangĩ muooa, ĩpa alĩ muanũnkuĩle ĩnkolo ya waana, nukunkolo ĩ kwalĩla, “Aba! Tata!”
- ¹⁶uMuau muene ukukuĩlaa palumuĩ ninkolo zĩtu kĩna ishie kwĩaana akĩNzua.
- ¹⁷Malĩ kwĩaana gua, kuasaali, asaali a kĩNzua, kangĩ kuasaali palumuĩ nuKilisito, kanga kuagigue palumuĩ ninduyo, koona kukuligue palumuĩ ninduyo.
- ¹⁸Kuitĩ nsĩgile kĩna uwagi wa nzuauu sika kĩntu kwipianĩkĩligua nuukulu naukikũnukulua kumiĩtu.
- ¹⁹Kuitĩ niiumbe tũlũ gaa ilaaĩlĩle kunsula nkulu uukũnukulua wa aana a kĩNzua.

- ²⁰Kuitĩ iumbe alĩ iĩkue nsĩlĩlĩ ya oononeki, sika kuulooa waao ĩeene, ĩpa kuulooa wa kũuyo naaluiĩkile muulaaĩli;
- ²¹koonaa iumbe ĩeene ĩkiĩkua ukolelua nukwileegigua muusese wa oononeki nukwiligia ukolelua wa ukulu wa aana a kĩNzua.
- ²²Kuitĩ kumanile kĩna iumbe yensi yĩkĩsũsũma palumuĩ nukwiaagigua palumuĩ sunga nunzuauu.
- ²³Sika iio dũũ, ĩpa nindiishie gaa, nakutĩite ĩnduĩ-ĩnduĩ ya kĩMuau, kukĩsũsũma munkolo zĩĩtu nakulaaĩlĩle kwitendua aana, ingĩ ukomolua wa miĩli yĩĩtu
- ²⁴Kuitĩ alĩ kuagũnue muulaaĩli uu; ĩpa ulaaĩli nawigyelĩle sika ulaaĩli. Kuitĩ waani nukulaaĩlila ĩkiaasio nukĩoonie.
- ²⁵Ĩpa kanga ĩkukulaaĩlila ĩkiasio nasika kukĩoonie, kukutũngĩlila kuugigimĩlia.
- ²⁶Iio-iioo uMuau nduyo ukukualĩlagiaa muuneketũ wĩĩtu, kunsooko sika kumanile kwilompa muna ijĩpĩle, ĩpa uMuau umuene ukukulompeelaa ishie kuwĩsũsũmi nasika ishũũmĩka kwitambulua.
- ²⁷Ninduyo nukuzikeesagiaa inkolo umanile ishĩgo lya kĩMuau kĩna liĩli, kunsooko ukualompeelaa ĩeelu, muna muloelue uNzua.
- ²⁸Kumanile gua kĩna uNzua munkaanii zensi ukĩtumaa umulĩmo kuuuza, kuaasio naamulogilue uNzua, ingĩ aao naĩtue kuusiio waakue.
- ²⁹Kunsooko ĩaasio naalĩ waamanile kwipũna iyuukĩ, aao alĩ waasaaguĩle kwipũna iyuukĩ apianĩkĩligue nĩmpiani ya Muana waakue, koonaa uzo wĩĩ mululua wa muandio pakatĩ ya anũna iingĩ.
- ³⁰Nĩaasio naalĩ waasaaguĩle kwipũna iyuukĩ, aao nuĩta, nĩaasio naaluĩtile, aao nuaalĩlia ĩkulukuuluu, nĩaasio naalĩ waaalĩlĩlie ĩkulukuuluu, aao nuakulia.
- ³¹Kuũge mbii gua mumpola izi? uNzua kanga wĩĩ paluandĩ luĩtu, waani ukakukudula?
- ³²Uyo nasika alumugililie uMuana waakue-waakuee, ĩpa alumupũnilie kunsooko yĩĩtu ishie tũlũ, sikukakukupeelane kuukende iintu tũlũ palumuĩ ninduyo?
- ³³Waani ukakuasokia ĩasaagulua a kĩNzua. ũNzua ingĩ umuene nukuaalĩlagiaa ĩkulukuuluu.
- ³⁴Waani ukilamula kukaasigue. uKilisito Yesu ingĩ muene naalukiile, eeze naikulu nangũlũ naalĩ mũiukigie, nukoolĩ kumukono wa kĩgoosia nwa kĩNzua, kangĩ muene ukukulompeelaa.
- ³⁵Waani uka kukukamatula nuuloogua wa kĩKilisito. Waagine, katia ukoi, katia mpatĩ, katia nzala katia kĩpuĩ, katia luago, katia iyũmba.
- ³⁶Kĩna yandĩkue, “Kunsooko yaako kwiulagua munsĩ pii, Kwialĩligua zĩ nkolo za kuulagua.”
- ³⁷Ĩpa itĩ mumpola izi tũlũ kukudulikagiaa kwikĩlikĩla kunzĩla yaakue nukuloilue.

³⁸Kuiti manile tai ya kina sunga inkia, katia upanga, katia malaika katia akola usumi,

³⁹Kanga ya kukiania katia ya pansi, sunga kumbe kiensi nakiingi, kikutili nakikishuma kukukamatula ishie nuuloogua wa kinzua nawili mwa kilisito Yesu Shekulu witu.

Alumi 9

¹Nitambula itai mwa kilisito, sika nilomboka, umoo waane unkuiliile mwa muau Muelu,

²ya kina nite usungu ukulu nuwai nasika ukuulaa munkolo yaane.

³Kuiti aza nijililompa ine uneene nzumue nukwikamatulua kwipuna mwa kilisito kunsooko ya ana aane, antua aane kukimuili.

⁴Aao isilaeli akola kutendua aana, nuukulu, nilyago, nuUlagilio, nuwitekeli, nimalago.

⁵Aao naafite itata; mumiao nwigyelela uKilisito kukuntu. Uyo wayu mukiania ya intu tulu, uNzua nukukumazukagiguua ikali nakali. Amini

⁶Ipa sika kuige kina ulukaani lwa kinzua lulegile. Kuiti naakulelagua kwipuna kwa isilaeli sika tulu ensi asilaeli.

⁷Kangi sika tulu ensi aana a kibulahimu kunsooko ya kulelua kwipuna mumuakue; ipa, "Mwa isaki uwileli waako ukitua."

⁸Indogolelio yaakue, sika aana a kimuili naakutulaa aana a kinzua, ipa iaana ilyago, aao ikialiligua kutula wileli.

⁹Kuiti ulukaani lwilyago ntuulu, "Pityungo kina ili nikishooka, nuSala ukitula numuana."

¹⁰Kangi sika iio uduu, ipa pina uLebeka nduyo nukenka iimbi kumugoosia umui, nduyo ingi Isaki utata witu,

(¹¹kuiti pina sika ali alalelua iaana aasio, sunga sika ali alatenda kalukaani naluuza katia nalubii, koonu wimike usiio wa kinzua wa usaaguli, sika kunsooko ya utendi, ipa kunsooko ya witi waakue),

¹²uzo uLebeka nuilua iti, "uMukulu ukakumutumila namuniino."

¹³Kina yandikue, "Numuloogilue uYakobo, ipa uEsau numusuukilue."

¹⁴Kuige mbii gua. Kutili kakulukuuluune kwa kinzua. Sika iio!

¹⁵Kuiti umuiliile uMusa, "Nikakumukolelua ikinishungu uyo nanukumukolelagua ikinishungu, kangi nikakumuonela ikisuusu nanukumuonela ikisuusu."

¹⁶Iio gua, sika kuulooa wa muntu katia kuwikakia waakue; ingi kukinishungu uduu ikya kinzua.

- ¹⁷Kuitĩ uwandĩkua umuĩĩĩle uPalao, “Alĩ nukuĩmĩkilie kooona ndagĩĩle ingũlũ zaane kumuako, ĩliina liane litanantigue muna nsĩi poo.”
- ¹⁸Iio gua, ukumukolelaguaa kĩnishungu wensi kĩna muloe umuene, nukukumutenda mukakũ wensi kĩna muloe umuene.
- ¹⁹Ukimbuĩla gua, “Nĩkĩ uNzua kĩlĩ wishokia? Kuitĩ waani nusũũmile kukĩkunguma nuulooa waakue?”
- ²⁰Ĩpa ue muana muntu, uue waani nukumushookeelia uNzua. Mbii ĩkĩseme naalĩ kĩumbue kĩkakumuĩĩlane umuumbi, “Nĩkĩ watenda itĩ.”
- ²¹Umuumbi mugila kausũũmine mwilongo; kuntongo ĩmuĩ nilyongo kwijĩpĩa ĩkĩseme kĩmuĩ kĩtule kikyulio, ĩkĩĩa kĩtũle kigila kikyulio.
- ²²Mbii gua, kanga uNzua ĩusiile kũlagĩĩla uutaki waakue nukukigyelelia ingũlũ zaakue kuupolo wingĩ, nuagigimĩlia ĩaasio naalĩ isheme ya utaki naalĩ ijĩpĩĩligue kuononeki,
- ²³kooona wigyelelie uugolĩ wa ukulu waakue mũisheme ya kĩnishungu naalĩ wiiĩpĩlie kwipũna ĩkalĩ, iligie ukulu.
- ²⁴Ishie nindiishie alĩ kuĩĩtue nduyo, sika kwipũna muAyahũdi udũũ, ĩpa sunga kwipũna mundugu nazĩngĩ gaa.
- ²⁵Kĩna yoi nuũgile kwa kĩHosea, “ĩAasio nasika alĩ antu aane, Nĩkakuĩĩta antu aane; Nduyo nasika alĩ muloogua waane Nĩkakumuĩta muloogua waane.”
- ²⁶“Nĩpaasio pĩna alĩ aĩĩlue, ‘Ĩne sika mwĩantu aane,’ ikiĩĩtua, ‘Aana a kĩNzua namupanga.’”
- ²⁷uYesaya nduyo nwiĩtunta ululi luakue mumpola za ĩsilaeli, “ĩYalo lya aana a ĩsilaeli kanga liĩ kĩna umunsanga wa nanza nakĩ, ingĩ ĩamusaaga aao dũũ naikigũnua,
- ²⁸kuitĩ ũShekulu ukikondia ulukaani luakue muna nsĩi; ukakulukondia kuukaaũ.”
- ²⁹Nĩkĩna uYesaya aluũgile ĩkalĩ, “ũShekulu wa maũmbĩ kanga ĩsika alũjile kukukulekela uwĩleli, Alĩ kwijilitũla zĩ Sodomũ, alĩ kwijililĩganĩligua nĩGomola.”
- ³⁰Kuũge mbii gua? Ya kĩna indugu nazĩngĩ nasika akudũũmaa ĩkulukuuluu alĩ aligilie ĩkulukuuluu, ingĩ ĩkulukuuluu nya nzĩla ya usuĩli.
- ³¹Ĩpa ĩĩsilaeli nyukudũũmaa ĩkulukuuluu ya Ulaagĩĩlio alĩ nemue kwikendegeela uUlagĩĩlio waasio.
- ³²Kunsooko kĩ Kunsooko sika alĩ amĩtiatile ĩnzĩla ya usuĩli ĩpa zĩ kukumĩtiata ĩnzĩla ya utendi.
- ³³kĩna yandĩkue, “Laaa, naĩka muSayuni gyũe lya kukũmpia, nipyampa lya kuguusania kangĩ wensi nusuĩĩle mumuakue sikukikolua kansoni.”

Alumĩ 10

- ¹Anūna aane, numuloe nkankanaa munkolo yaane, kangĩ nukulompaa kwa kīNzua kunsooko ya Aīsilaeli, koonā agūnue.
- ²Kuitĩ nukuakuīla ya kīna atĩite ukamatĩku kwa kīNzua, ĩpa itĩ sika kunzĩla ya masala.
- ³Kuitĩ pīna sika amanile ĩkulukuuluu ya kīNzua, naasiia kwikamĩnkĩlia ĩkulukuuluu yaao ĩeene, sika naĩĩka nsĩlĩli ya kulukuuluu ya kīNzua.
- ⁴Kuitĩ uKilisito alukondelĩlie uUlagĩlio, kīna wensi nusuĩĩle waaalĩligue ĩkulukuuluu.
- ⁵Kuitĩ uMusa wandĩkile mumpola za kulukuuluu nĩpūnile kuUlagĩlio, ya kīna umuntu nukuukendegeelaa uwaasio ukitūla mupanga kuwaasio.
- ⁶Īpa ĩkulukuuluu nĩpūnile kuusuĩli yukutambulaa itĩ, “Ulekiūga munkolo yaako, ‘Waani ukinankĩla kwieenda kwigiyulu,’ (wamuleete uKilisito pana pansĩ.)”
- ⁷Katia, ‘Waani ukitima kwienda kuulungu?’ (wamuleete uKilisito kuna kiania kwipūna muakiu.)”
- ⁸Īpa ĩūgile mbii? ULukaani lwĩpiipĩ ninduue, mumulomo waako numunkolo yaako, ingĩ ulukaani lwa usuĩli nakukulutanantagiaa.
- ⁹Kunsooko, kanga umukūmuule ũYesu kumulomo waako ya kīna ingĩ Shekulu, nukwishuĩla munkolo yaako ya kīna uNzua alumūiukilie kwipūna muakiu, ukigūnĩka.
- ¹⁰Kuitĩ umuntu kunkolo ukusuĩla waaalĩligue ĩkulukuuluu, nukumulomo ukukūmuulaa wagūnue.
- ¹¹Kuitĩ uwandĩkua uūgile, “Wensi nusuĩĩle mumuakue sikukikolua kansoni.”
- ¹²Kuitĩ yukutilĩ kawĩkĩli pakatĩ ya Muyahūdi nuMugiliki, kuitĩ uyo muene Shekulu wa tūlū ensi, mukola ugolĩ kuantu tūlū naakumuĩtaa.
- ¹³“Kuitĩ wensi nukakuliĩta ĩliina lya kīShekulu ukigūnĩka.”
- ¹⁴Iio gua, amuĩte mbii uyo nasika amusuĩĩle. Kangĩ amusuĩle mbii uyo nasika amūigilie. Kangĩ amūigie mbii pīna kutilĩ kamutanantia.
- ¹⁵Kangĩ atanantie mbii pīna sika atumue. Kīna yandĩkue, “Laa kīna yukuloeelagiaa ĩmĩgulu yaao naitanantia impola nanziiza.”
- ¹⁶Īpa sika tūlū ensi naalĩ agombilie iMpola na Nziiza, kuitĩ uYesaya waūga, “Shekulu, waani alusuĩĩle impola zĩĩtu.”
- ¹⁷Iio gua, usuĩli ukupūnaa kuzaasio nazukūigagiguua; nĩzaasio nazukūigagiguua zukupūnaa kunzĩla ya lukaani lwa kīKilisito.
- ¹⁸Īpa nakolia, ĩo sika naiigiane? Eeze, iigilie; kuitĩ “uLuli luao nalusapatĩla muna nsĩi poo, Ninkaani zaao sunga impelo za unkūmbigyulu.”
- ¹⁹Kangĩ nakolia, ĩsilaeli sika nĩĩngane? Muandio uMusa nuūga, “Nĩkakumutenda muĩ nuwĩlũ kuantu nasika ndugu; Kundugu nangila kaulĩngi nĩkakumutakia inie.”

²⁰Sunga uYesaya nugimia, nuŷga, “Namonua nĩndĩo nasika andũũmile Nanigyelela kumiao nasika amkolelĩlie.”

²¹Ɔpa kũIsilaeli uũgile, “Munsĩ pii nanĩambĩilia ĩmĩkono ĩantu naasiitile, ndĩo akakũ.”

Alumĩ 11

¹Luulo gua, nakolia, uNzua nuataagane kulĩ ĩantu aakue? Sika iio! Kuitĩ ĩne nineene numũsilaeli, umuĩ wa wĩleli wa kĩlbũlahimu, kĩntua kya kĩBenjamini.

²uNzua waataagile kulĩ ĩantu aakue naalĩ waamanile kwipũna iyuukĩ. Sika mumanilene ĩzaasio naalĩ ntambulue nuwandĩkua mumpola za kĩElia, kĩna alĩ ĩkĩtambuĩla nuNzua nukumĩsokia ĩsilaeli,

³Shekulu, aaulagile ĩanakĩdagu aako, agũmulangile uupolio waako, nineene nasaaga ning'ene dũũ ndĩo idũũma ĩnkolo yaane.

⁴Ɔpa uushookeelia wa kĩNzua wamuĩla mbii. Nĩsaagĩlie antu magana ma nzogũ mupũngatĩ nasika atũngamilie kilũũ ntongela ya kĩBaali.

⁵Itĩ iio-iioo sunga nunzuauu, ĩamusaaga akoolĩ naasaagulue kuukende.

⁶Ɔpa gua, kanga yĩ kuukende, sika itũla kuutendi kangĩ, katia ĩpaasio ukende sika ũtũla ukende.

⁷Mbii gua? ĩKiasio naalĩ ukukĩdũũmaa uĩsilaeli sika alĩ wakĩligilie. Ɔpa ĩasaagulia naakĩligia, nĩnaĩngĩ naakapũka,

⁸Kĩna yandĩkue, “uNzua nuapeela ĩnkolo ya ndoolo ĩMiiso malekiona, nĩakutuĩ alekiigia Sunga nantende yoĩ.”

⁹nuDaudi uũgile, “ĩmeeza yaa nĩtũle zĩ kĩnandatĩ numutego Kangĩ kĩntu kya kĩkũmpia, nuumalia kumiao;

¹⁰Ɔmiiso maa milyupigue alekiona; Uatũnie ĩmĩgongo yaa upiupii.”

¹¹Iio gua nakolia, ĩkũmpilie sunga ague mulaatune. Sika iio! Ɔpa kuutimu waao uugũnua waapikĩlĩle indugu nazĩngĩ, koonu uĩsilaeli watendue wiilũ.

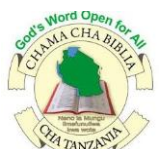
¹²Ɔpa gua, kanga uutimu waao ĩwatũlile ugolĩ wa unkũmbigyulu, nuukepelua waao ĩwatũlile ugolĩ wa ndugu nazĩngĩ, sika nangũlũne pĩna ikiingĩla ĩAyahũdi tũlũ!

¹³Ɔpa kukĩtambuĩla niniinie namwĩndugu nazĩngĩ. Iio gua, mũlika nanaalĩ mutumua kundugu nazĩngĩ, nukuukulia wĩtumi waane,

¹⁴koonu nĩtende wĩlũ nakumugali umuĩ nineene, nukukuagũna umuĩ umuĩ mumiao.

¹⁵Kuitĩ malĩ uutaagua waao ĩwaleetile ukamantanigua kuunkũmbigyulu, aa uugombigua ukitũla yaani, isiititũla upanga kwipũna muukiu.

¹⁶Kanga uulĩpulua wĩ weelu, nintonge itũla nzelu iio-iioo, nitina kanga liĩ lielu intambĩ zitũla nzelu iio-iioo

- 17 Īpa mbaa intambi nazĩngĩ zatemangilue, ninduue muzeituni wa muwĩ nusopekelua paluandĩ luao, nutũla mukamantani witina lya muzeituni nuugĩnũ waakue,
- 18 uleke kĩkũmazukia kumtambĩ zaasio; katia na waa kĩkũmazukia, sika uue gua ulĩkenkile itina, ĩpa ingĩ itina liene lyukukenkile ue.
- 19 Luulo gua, ukiũga, “Ntambĩ ntemangue koonaa ĩne nsopekelue.”
- 20 liza udũũ. Alĩ atemangue kunsooko ya usiitishuũla wao, nduue wĩmĩkile kunsooko ya usuũli. Uleke kĩkeema, taazu wĩmĩke nuooa nauuza.
- 21 Kuitĩ malĩ uNzua ĩsika nuzileka intambĩ ziyuukĩ, iio sikukakukuleka ninduue.
- 22 Laaa gua, uuuzaa nuutaki wa kĩNzua; kuaasio naalĩ aguile, utaki; ĩpa kumuako uuuzaa wa kĩNzua; kanga wikyale muuuzaa waasio; na yaa sika iio, ue ninduue ukitemangua.
- 23 Nĩaasio gua, kanga aleke kikyala muusiitishuũla waa, ikishopekelua, kunsooko uNzua usũmile kukuasopekela kangĩ.
- 24 Kuitĩ malĩ ue alĩ umutemangue nuleegigua mumuzeituni wa muuwĩ kwiyuukĩ liakue, nusopekelua nsũta iyuukĩ mumuzeituni wa mugunda, sika nangũlũne ĩaasio naalĩ iyuukĩ, ikishopekelua kangĩ mumuzeituni waa ĩeene.
- 25 Kuitĩ, muleke kĩona zĩ akola usugũ, sika numuloe anũna aane, mulekimana unkũnkũ uu, ya kĩna uukakũ wingĩle kwityũmpĩ lya ĩsilaeli sunga iyalo lya ndugu nazĩngĩ lĩkondeeleke.
- 26 Iio ĩsilaeli tũlũ ikigũnĩka. Kĩna yandĩkue, “uMugũni ukiiza kwipũna kuSayuni; Ukileegia uuleki wa kĩYakobo”
- 27 “Nĩndĩlĩ lyolĩ ilago liane nĩndĩo, Pĩna nĩkakualeegelia ĩmĩlandu yaao.”
- 28 Kunkaani za Mpola na Nziiza gua, tũlũ atũlile alugu kunsooko yaani ĩpa kumpola za usaaguli atũlile aloogua kunsooko ya atata aao.
- 29 Kuitĩ uupeegua nuwĩti wa kĩNzua ugila kaukaĩlĩki.
- 30 Kuitĩ kĩna uniinie ĩkalĩ alĩ mumulekile uNzua, ĩpaino mwaligilie kĩnishungu kunsooko ya uleki waa,
- 31 iio-iioo nĩndĩo aleki ĩpaino, koonaa kuuligia waani wa kĩnishungu, ĩo nĩndĩo aligie kĩnishungu.
- 32 Kuitĩ uNzua ukuatũngaa tũlũ palumuĩ naakumulekaa, koonaa waakolelue tũlũ kĩnishuungu.
- 33 Laaĩ uugolĩ nĩmasala nuumani wakĩNzua, kĩna ugila kampelo! uUlamuli waakue sika wa kĩgũgũnĩlũ, sunga injĩla zaakue sika za kulĩngĩka!
- 34 “Kuitĩ waani naalumanile ishala lya kĩShekulu. Katia waani naalĩ musĩigia waakue?”
- 35 “Katia waani naalumumpĩle uyo kĩntu tangua, nduyo waazishookeeligua kangĩ?”

³⁶Kuitĩ iintu tũlũ yukupũnaa kumuakue, ikoolĩ kuusũũmi waakue, kangĩ ishookele kumuakue. uUkulu wĩĩ kumuakue ikalĩ nakalĩ. Amini.

Alumĩ 12

¹Luulo gua, namupeepia inie anũna aane, kukĩnishungu kya kĩNzua, ipũniĩ imiĩlĩ yaani yĩ sadaka nampanga, nanzelu, nya kumuloeelia uNzua, uu wau wĩtekelĩ waani wa kĩnkoolo.

²sunga mulekitiatĩla inkaani za unkũmbigyulu uu, ipa mukaĩlue kwitendua upia ishala liani, koonaa mulekanule kĩna wĩlĩ uulooa wa kĩNzua nauuza wa kumuloeelia, kangĩ nuukamĩnkĩlũ.

³Kuitĩ kuukende naalĩ numupeegue, namuĩla wensi kunsiani walekishĩga nankulu kwikĩla nayumũjipĩle kwishĩga; taazu wĩ nishĩgo naliendile muumo, kĩna uNzua alumoomolĩle wensi kwilika lya usuĩli.

⁴Kuitĩ kĩna iio numuĩlĩ umuĩ kutĩite pitũmpĩ pingĩ, sunga ipitũmpĩ tũlũ sika pyĩkĩtumaa umulĩmo umuĩ;

⁵iio-iioo nindiishie nakwĩingĩ, kwĩmuĩlĩ umuĩ mwa kĩKilisito, kangĩ wensi numuua kwĩpitũmpĩ udũũ.

⁶Kuitĩ gua, kutĩite ipeegua nayĩkĩlankĩlile, kwilika lya ukende naalĩ kuapeegue; kanga wĩ unakĩdagu, kuupũnie uunakĩdagu kwilika lya usuĩli wĩitu;

⁷Kanga wĩ wĩtumi, muwĩtumi wĩitu; umukola kumania, muumania waakue,

⁸umukola kusugula, muuumoo; umukola kutongeela, kuukamatĩkũ; umukola kukolelana kĩnishungu, kuulumbi.

⁹Uloogua nawĩ ugila kaunamampĩlu; lusuukĩluĩ nalubĩ, imukamantĩlĩle naluuza.

¹⁰Kuuloogua wa kĩnũna, mwĩloogue niinie kuniinie; kwikyulio, imuatongelĩle ĩaani.

¹¹Kuukamatĩkũ sika muĩ akata, muakĩle munkolo imukumutumĩla ũShekulu.

¹²Kuulaaĩli, imwilumbĩlia; munzago, imugigimĩlie; muulompi, imusikitĩlie.

¹³Kuusilĩlua wa antu naeelu, imukamantĩine; muusũgamĩlia agenda, imwĩkamatĩkilie

¹⁴Akembetĩ naakumuagia; kembetĩ, mulekijũma.

¹⁵Lumbĩ palumuĩ ndĩo naalumbile; lĩlĩ palumuĩ ndio nailĩlaa.

¹⁶Mukamantane mumasĩgo maani niinie kuniinie; muleke kĩkentula, ipa mukamantane nĩnaaniino. Muleke kĩkeema muusugũ waani.

¹⁷Muleke kumushookeelia muntu ubĩ kuubĩ. Musĩgĩkie nanziiza pamiiso ma antu tũlũ.

¹⁸Na yasũũmĩka, kuluandĩ luani, mwikyale mumatiliga nĩantu tũlũ.

¹⁹Aloogua, mulekimalia, ĩpa ulekelĩ lioma utaki wa kĩNzua, kuitĩ yandĩkue, “uUkaasia ingĩ waane; ĩne neene nikishookeelia, uũgile ũShekulu.”

²⁰Īpa “umulugu waako, kanga wakolue nzala, mulĩisie; kanga wakolue noota, mukopie. Kuitĩ pĩna witenda itĩ ukakumukonolela ĩmakalaa ma mooto kwityũe liakue.”

²¹Ulekidulua nuubĩ, ĩpa uudule ubĩ kuuuza.

Alumĩ 13

¹Muntu wensi nwaugombe uusũumi wa kutema, kuitĩ kutilĩ kausũumi isiititũla upũnile kwa kĩNzua, ninduo naukoolĩ ulagĩligue nuNzua.

²Iio gua, nukumusiitaa umukola usũumi ukulĩsiita nilyagĩlio lya kĩNzua; ndĩo naakusiita, ĩkakĩleetela ulamulua.

³Kuitĩ ĩakola usũumi sika akoopookagiaa antu kunsooko ya utendi nauuza, ĩPa kunsooko ya utendi naubĩ. ĩpa usiile ulekitũla nuooane pamuakue.

⁴Kuitĩ uyo ingĩ mwĩtumi wa kĩNzua wakuligĩlie naiiza. Īpa gua, kanga ĩwitenda naibĩ, oopooka, kuitĩ uyo sikulĩnkenkile iyũmba nakanda; ingĩ mwĩtumi wa kĩNzua, nukumukaasagiaa kuutaki nukutendaa naibĩ.

⁵Luulo gua, yukũjĩpĩle kwigomba, sika kunsooko ya utaki udũũ, ĩpa kunsooko ya moo waako.

⁶Kunsookoo ĩio kangĩ, mukulĩpaa ĩkoodi, kuitĩ ĩo ingĩ ĩtumi a kĩnzua, naĩkĩtumaa umulĩmo uo-uuoo.

⁷Apũnĩlĩ tũlũ kĩna yĩajĩpĩle; ĩkoodi kuaasio a koodi, usangulia kuaasio a usangulia; nwijĩpĩle kwioopokua; nwijĩpĩle kwikuligua, wakuligue.

⁸Mulekilĩa mpaa yensi kumuntu wensi isiititũla kukĩloogua, kuitĩ numuloogilue umuua watimĩlĩle uUlagĩlio.

⁹ĩMalagĩlio aya, “Ulekigololia, Ulekiulaga, Ulekiiaa”, ulekiawa; naa likoolĩ ĩlyagĩlio liensi naliĩngĩ, kyamantanigue nigue mulukaani ulu: Muloogue umunakaa waako kĩna ĩnkolo yaako.

¹⁰Uloogua sika ukumutendelaa umunakaa kalukaani nalubĩ, kuitĩ uuloogua ingĩ ukamĩnkĩlũ wa Ulagĩlio.

¹¹Kangĩ ĩmumanile ityũngo, kĩna tyũngo lya kulaĩla mundoolo lyapikaa, kuitĩ ĩpaino uugũnua wĩtu wĩpiipĩ nindiishie kwikĩla pĩna alĩ kwiandia kwishuĩla.

¹²Utiku waakiieela, ĩmunsĩ yasũgamĩlaa; luulo gua, kuujiule uutendi wa wiilu nukwijala ĩmata ma weelu.

¹³Kulutiate ulugendo nalũjĩpĩle ĩmunsĩ, sika kuulakũ nulugaalo, sika kuugololia nuusambo, sika kuwĩleei nuwĩlũ.

¹⁴Īpa mumujiale ũShekulu Yesu Kilisito, kangĩ muleke kuukeela umuĩli sunga kukuzaakĩlia inshula zaakue.

Alumĩ 14

¹Uyo gua, namuneketũ muusuĩli musugamĩlie, ĩpa itĩ muleke kumukungumia ĩmasĩgo maakue.

²Umuĩ nutĩite usuĩli ukulĩaa yensi, umuua namumeketũ ukulĩaa inani udũũ.

³Uyo nukulĩaa waleke kumumela uzo nasikukulĩaa, sunga umuene nasikukulĩaa waleke kumulamula uzo nukulĩaa, kuitĩ uNzua umugombilie.

⁴Ue uue waani nukumulamulaa umwĩtumi wa muntu wĩngĩ. Kwa kĩShekulu waakue uzo wĩmĩkile katia uguile. Kangĩ ukiĩmĩkigua kuitĩ ũShekulu usũmile kukumuĩmĩkia.

⁵Umuĩ ukusĩgĩlaa wĩkĩli wa lutondo nulutondo; umuua ukuonaa ntondo zensi zilika. Wensi nwakame mumasĩgo maakue umuene.

⁶Uyo nukuluutaa ulutondo, ukuluutaa kwa kĩShekulu; ninduyo nukulĩaa, ukilĩaa kwa kĩShekulu, kuitĩ ukumusongelagaa uNzua; kangĩ nasikukulĩaa, sikukulĩaa kwa kĩShekulu, nduyo gaa ukumusongelagaa uNzua.

⁷Kuitĩ kutilĩ kamuntu pakatĩ yĩtu namuumĩ wing'ene sunga ukutilĩ nukĩkiĩlaa wing'ene.

⁸Kuitĩ kanga kuĩ kwĩuumĩ, kwĩuumĩ kwa kĩShekulu, katia kanga kukie, kukiile kwa kĩShekulu. Iio gua, kanga ĩkwĩuumĩ katia kanga kukie, kwĩnsao za kĩShekulu.

⁹Kuitĩ kunsooko ĩ uKilisito alukiile, nuĩ mupanga kangĩ, koono watũle Shekulu wa akiu nĩnaapanga gaa.

¹⁰Ue gua, nĩkĩ kaukumumela umunũna waako. Katia ue, nĩkĩ kaukumumela umunũna waako. Kuitĩ ishie tũlũ kukiĩmĩka ntongela ityengu lya ulamuli lya kĩNzua

¹¹Kuitĩ yandĩkue, “Kĩna numupanga ĩne, uũgile ũShekulu, Lyũliensi likitũngama ntongela yaane, nuulĩmĩ luensi lukikũmuula kwa kĩNzua.”

¹²Iio gua wensi pakatĩ yĩtu ukipũnia iyalo liakue umuene kwa kĩNzua.

¹³Luulo gua kuleke kĩlamula kangĩ, Īpa taazu kuupũnie uulamuli uu, kulekiĩka kĩntu kya kumukũmpia umunũna, katia kya kumuguusia.

¹⁴Manile, kangĩ numukamĩnkĩligue mwa kĩShekulu Yesu, ya kĩna kutilĩ kakĩntu nakĩbĩ ĩkiene, isiititũla kwa kĩuyo nusĩgile ĩkĩntu kĩna kĩbĩ, kumuakue uyo kĩntu kiasio ingĩ kĩbĩ.

¹⁵Numunũna waako kanga wĩ nuusungu kunsooko ya ndia zaako, ulekile kwigendela muwĩloogua. Kundia zaako uleke kumoonoona unuasio uyo uKilisito naalukiile kunsooko yaakue.

- ¹⁶Luulo gua, nawa uuza kumuani ulekitambulua kīna zī ubī
- ¹⁷Kuitī uutemi wa kīNzua sika kwilīa nikwikopa, ĩpa ingī kulukuuluu nīmatiliga nuulumbi mwa kīMuau Muelu.
- ¹⁸Kuitī uyo nukumutumīla uKilisito munkani izi, ukumuloelagia uNzua, kangī ukugombagiguaa nīantu.
- ¹⁹Iio gua kutiate impola za matiliga nimpola nazijīpīle kukīzenga.
- ²⁰Kunsooko ya ndia uleke kuwoonona umulīmo wa kīNzua. Tai tūlū ingī iiza, ĩpa ingī ibī kunuasio nukulīaa nukukuakūmpia naīngī.
- ²¹Īngī iiza kwishiitilīa ĩnama sunga kwikopa umubinio, katia kwitenda lukaani luensi nalukakumukūmpia umunūna waako.
- ²²uUsuīli nuutīite, wīi uutīite ue wing'ene ntongela ya kīNzua. Muliukū unuasio nasikukīlamulaa mulukaani luasio nukukulugombia.
- ²³Īpa nuasio nutīite inkankani wilamulua kwitūla mutimu kanga walīe, kunsooko sikulīle kuusuīli. Nuutendi wensi nasika upūnile muusuīli ingī mulandu.

Alumī 15

- ¹Ishie gua, yukūjīpīle nakutīite ingūlū kuusole uuneketū wa aasio naagila ingūlū, kuleke kīloelia undiishie.
- ²Wensi mumiītu wamulooelie umunakaa waakue, waligie uuza, wazengue.
- ³Kuitī uKilisito sika alī wīloelīlie umuene; ĩpa kīna yandīkue, “Umeli waa naalī akumelile ue naunzagaana uneene.”
- ⁴Kuitī zensi naalī nandīkue ĩkalī alī nandīkue kukukumania ishie, koonā kunzīla ya ugigimīlia nukwikamia nkolo muwandīkua, kuligie ulaaīli.
- ⁵uNzua namukola ugigimīlia nukwikamia inkolo wamutongeele mukamantane mwishīgo līmuī dūū niinie kuniinie, kumpiani ya kīKilisito Yesu.
- ⁶Itī yoi mumukulie uNzua, tata wa kīShekulu wītu Yesu Kilisito kunkolo ĩmuī nukululi lumū.
- ⁷Kuluulo, mwīsūgamīlie niinie kuniinie kīna iio uKilisito muene naalukusūgamīlīlie, kuukulu wa kīNzua.
- ⁸Naūgaa gua, ya kīna uKilisito waalī mwītumi wilyago kuasio naalī aalamigie, walagīle ĩtai ya kīNzua, koonā wakamīnkīlie ĩmalago naalī apegue ĩatata,
- ⁹Kangī indugu nazīngī zīmukulie uNzua kunsooko ya kīnishungu kiakue, kīna yandīkue, “Īio gua, nīkakukukūmazukia pakatī ya ndugu nazīngī, Nīkakulīmbīla ĩliina liako.”
- ¹⁰Kangī itambulua, “Īnie ndugu nazīngī, lumbī palumuī nīantu aakue.”

- 11**Kangĩ, “Inie ndugu zensi nazĩngĩ, mukũmazukiĩ ũShekulu Inie antu ensi mumukũmazukie.”
- 12**Kangĩ uYesaya waũga, “Ĩkaa likoolĩ itina Iya kiYese Nupolokile kwitema indugu nazĩngĩ. Uzo indugu nazĩngĩ zĩkakumulaaĩla.”
- 13**uNzua wa ulaaĩli waani wamũjulie inie uulumbi wensi nĩmaatiliga uulaaĩli waani wongeeligue kungũlũ za kĩMuau mũelu.
- 14**Anũna aane, ĩne neene naonile mumpola zaani kĩna inie niniie mũjuile uua, mũjulue nuumani tũlũ kangĩ musũũmile kukĩsugula niinie kuniinie.
- 15**Ĩpa nukumuandĩkĩla kuukamatĩkũ lukaani lumuĩ lumuĩ zĩ kukumũjukĩlia, kunsooko ya ukende naalĩ numupeegue nuNzua,
- 16**ntũle mwĩtumi wa kĩYesu Kilisito pakatĩ ya ndugu nazĩngĩ, mumulĩmo namuelu kukuatanantĩlia iMpola na Nziiza za kĩNzua, koonaa indugu nazĩngĩ zitũle sadaka nankola ugombigua pĩna nzeligue nuMuau Muelu.
- 17**Luulo gua, mwa kĩKililisito Yesu ntĩite nsooko ya kĩkũmazukĩlia mumpola za ĩNzua.
- 18**Kuitĩ sika nikigimia kukulutea kalukaani isiititũla naalutendile uKilisito mumulĩmo waane; indugu nazĩngĩ zigombie kulukaani nukuutendi.
- 19**kungũlũ za ilĩngasĩlio nĩmakula, kungũlũ za kĩMuau Muelu. Paluandĩ luane alĩ nukutanantagaa kuukamĩnkĩlũ iMpola na Nziiza za kĩKilisito kwipũna kũYelusalemũ nukwipilimĩla sunga kulliliko.
- 20**Alĩ nĩkamatĩkĩlie kwitanantia iMpola na Nziiza kuasio kĩna ĩliina Iya kĩKilisito alĩ likĩlĩi kalamanua, ndekijenga mukiania ya mukũlĩla wa muntu wĩngĩ,
- 21**ĩpa kĩna yandĩkue, “ĨAasio naikaalĩ atanantĩligue impola zaakue ikiona; nĩasio naikaalĩ igyũlie ikilĩnga.”
- 22**Kunsooko yoĩ alĩ nukugilagiguaa nkua ningĩ kwiiiza kunsiani.
- 23**Ĩpaino kunsooko numugila kamulĩmo muna nandĩ izi, kangĩ kunsooko alĩ ntĩite nsula kumiaka mingĩ nĩize kunsiani,
- 24**Pĩna nikitũnga umusĩnzo kwienda kuSipania, ndaaĩlĩle kukumuona inie mumusĩnzo waane; ntindĩkĩligue niniinie, kanga tangua kwĩsũũpĩlie katũngo kunsiani.
- 25**Ĩpaino nalongolaa kũYelusalemũ kukuatumĩla ĩantu naeelu.
- 26**Kuitĩ yaloelagaa ĩa kuMakedonia nĩAkaya kwishangulia iipeelo kunsooko ya eelu naatũka kuasio kũYelusalemũ.
- 27**Kuitĩ yĩaloelĩlie, kangĩ alĩ antu a mpaa kumuao; kuitĩ kanga indugu nazĩngĩ alĩ zikamantĩne muintu yaao ya kĩnkoolo, ijĩpĩlie aatumĩle muintu yaao ya kĩmuĩlĩ.
- 28**Iio gua pĩna nakondia kukĩtuma umulĩmo uu, nukukuapeela uusangulia uu, nikikĩlĩla kunsiani mumusĩnzo waane kuSipania.

²⁹Nineene manile kīna pīna nikiiiza kunsiani, nikiiiza nuwijuli wa ukembeti wa kīKilisito.

³⁰Anūna aane, namupeepia mwa kīShekulu wītu Yesu Kilisito numuuloogua wa kīMuau, ikamatīkī palumuī nineene muulompi waani kunsooko yaane ntongela ya kīNzua,

³¹koonā ngūnue kwipūna muaasio nasika asuīlīle muUyahūdi, kangī uwītumi waane kuasio kūYelusalemū ugombigue nīantu naeelu;

³²koonā nīzekunsiani nuulumbi kuulooa wa kīNzua, nukwishūpia palumuī niniinie.

³³uNzua wa matiliga wīpalumuī niniinie tūlū. Amini

Alumī 16

¹Numupūnilie kumiani uPoibe munūna wītu, mwītumi mwikyanisa naliīlī kuKenkelea,

²koonā mumuanūnkule mwa kīShekulu, kīna ijīpīle īantu naeelu, mumualīlie mulukani luensi nukishīia kumiani, kunsooko uyo ninduyo ingī mualīlia wa antu iingī, nunzalīlia nineene gaa.

³Mualamukie uPilisika nuAkila ītuma-mulīmo palumuī nineene mwa kīKilisito Yesu;

⁴naalī agombile sunga kwidumulua īmatūe kunsooko yaane īne. Nīsongīlie, īpa sika uneene dūū, sunga nīmakanisa mensi namakoolī kundugu nazīngī gaa.

⁵Mulīlamukie nikyanisa naliīlī munumba yaa. Mumulamukie nuEpeneto, muloogua waane naalī nduī-nduī kuAsia mwa kīKilisito.

⁶Mumulamukie nuMalia naalukītumaa umulīmo kuukamatīkū kunsooko yaani.

⁷Mualamukie nuAndoloniko nuYunia, antua aane, naalī atūngue palumuī nineene; naantongeeli mwiyūmbī lya atumua, nīndīo alī antongelīle īne mwa kīKilisito.

⁸Mumulamukie nuAnpiliato, muloogua waane mwa kīShekulu.

⁹Mumulamukie nuUlibano, mwītuma-mulīmo miītu mwa kīKiilisito, nuSitakisi, muloogua waane.

¹⁰Mumulamukie nuApele namugombigue mwa kīKilisito. Mualamukie nīantu a numba ya kīAlisitobulo.

¹¹Mumulamukie nuHelosioni, muntua waane. Mualamukie nīantu a numba ya kīNalikiso naīlī mwa kīShekulu.

¹²Mualamukie nuTiligaina nuTilifosa, ītumi mwa kīShekulu. Mumulamukie nuPelisisi, muloogua, nukītumaa mulīmo nkankanaa mwa kīShekulu.

¹³Mumulamukie nuLūpo musaagulua mwa kīShekulu, nunina, namaau waanegaa.

1 Akolinto

1 Akolinto 1

- ¹Paulo, naalĩ numuĩtue kwitũla mutumua wa kĩKilisito Yesu kuuloa wa kĩNzua, nuSositene umunũna wĩtu,
- ²kukumuandĩkĩla inie namwikyanisa lyakĩNzua nalĩkoolĩ kuKolinto, kuaasio naalĩ eeligue mwa kĩKilisito Yesu, nalĩ ĩtue atũle eelu, palumuĩ nĩasio tũlũ naakulĩkulagyaa ĩliina lya kĩShekulu wĩtu Yesu Kilisito tũlũ pensi, Shekulu waao kangĩ wĩtu.
- ³uUkende wĩ kumiani nĩmatiliga namapũnile kwa kĩNzua Tata wĩtu nukwa kĩShekulu Yesu Kilisito.
- ⁴Numusongĩlie uNzua waane intondo tũlũ zensi kunsooko yaani, kuukende wa kĩNzua naalĩ muapeegue mwa kĩKilisito Yesu;
- ⁵kuitĩ muyensi mwagolĩpiligue mumuakue munkani tũlũ numuumani tũlũ;
- ⁶kĩna uukuĩli kwa kĩKilisito naalĩ ukamĩnkĩligue kunsiani;
- ⁷sunga sika muakeepeelue kakĩpeegua tũlũ kiensi, pĩna moolaĩlĩle dũũ uukũnukuĩlua wa kĩShekulu wĩtu Yesu Kilisito.
- ⁸Ninduyo ukakumukamĩnkĩlia sunga ĩmpelo, mulekishokigua palutondo lwa kĩShekulu wĩtu Yesu Kilisito.
- ⁹Nzua ingĩ wa usuĩli naalumuĩtile mũingĩle munkamĩ ya Muana waakue, ũYesu Kilisito Shekulu wĩtu.
- ¹⁰Numupeepilie inie anũna aane, muliina lya kĩShekulu wĩtu Yesu Kilisito, muutambuli waani tũlũ mwĩgombie; ilekitũla kunsiani ulekanuki, ĩpa muĩ akamĩnkĩligue mũshĩgo ĩmuĩ nĩkialo kĩmuĩ.
- ¹¹Kunsooko naĩlĩlĩlue impola zaani anũna aane nĩasio a munumba ya kĩKiloe, kĩna ukoolĩ wĩleei kumuani.
- ¹²ĩne gua, ntuulu nanaluũga, yakĩna wensi kunsiani ukuũgaa, “ĩne na kĩPaulo,” “ĩne na kĩApolo,” “ĩne na kĩKefa,” “ĩne na kĩKilisito.”
- ¹³uKilisito utemanukilene? uPaulo alĩ mukononteeluene mumusalaba kunsooko yaani. Katia alĩ muabadĩziguene muliina lya kĩPaulo?
- ¹⁴Numusongĩlie uNzua kunsooko sika alĩ numubadĩzilie kamuntu kunsiani, isiititũla uKilisipo nuGayo;
- ¹⁵walekiũga sunga kaumuĩ kĩna alĩ muabadĩzigue muliina liane ĩne.
- (¹⁶Kangĩ nanĩabadĩizia nĩantu a munumba ya kĩSitefana gaa; kwikĩlĩkĩla ĩasio sika manile kanga alĩ mbadĩzilie numuua, magu.)

- ¹⁷Kuiti uKilisito sika aluntumile kukwabadizi, ipa kwitanantia iMpola na Nziiza; sika kumasala ma nkaani, umusalaba wa kKilisito ulekitula nakanda.
- ¹⁸Kunsooko ulukaani lwa musalaba kuio naalimilile ingi ulu, ipa kumuitu ishie nakuagunue ingi ngulu za kNzua.
- ¹⁹Kuiti yandikue, “Nikioonooona imasala mao inamasala, Nuusugu wao isugu nikakuusiita.”
- ²⁰Wili mpi umunamasala? Wili mpi umulangi? Wili mpi umuleeta-nkungumi wa unkumbigyulu uu? uNzua sikukumatendaane imasala ma muna unkumbigyulu uu kwitula ulu?
- ²¹Iio gua, mumasala ma kNzua, uunkumbigyulu pina sika umumanile uNzua kumasala maakue, uNzua ali muloeeligue kukuaguna naasuile kuutanantigua wa ulu.
- ²²Iio gua, iAyahudi akusiiia ilingasilio, iAgiliki akuduuma masala;
- ²³Ipa ishie kukumutanantagaa uKilisito naali mukononteelue mumusalaba; kuAyahudi nayi kinkumpa, nukuAgiliki nawu ulu;
- ²⁴ipakuaasio naitue, iAyahudi niAgiliki gaa, ingi Kilisito, ngulu ya kNzua nimasala ma kNzua.
- ²⁵Kuiti uulu wa kNzua utite masala kwikila imasala ma antu, nuuneketu wa kNzua utite ngulu kwikila ingulu za antu.
- ²⁶Laa gua, anuna aane, uwitua waani, ya kina sika iing i inamasala ma kimuili, sika iing iakola ngulu, sika iing iakola ukulu naitue;
- ²⁷Ipa uNzua nushaagula iintu ya ulu ya unkumbigyulu koonaa waakolie inshoni inamasala uNzua nushaagula iintu naineketu ya unkumbigyulu koonaa waakolie inshoni naikola ngulu;
- ²⁸kangi uNzua nushaagula naineku ya unkumbigyulu ninaimelieeligue, sunga nasika igyelile, koonaa naigyelile itule nakanda;
- ²⁹koonaa wensi namukola muili kaumu waleke kikumazukia ntongela ya kNzua.
- ³⁰Ipa kumuakue inie mukooli mwa kKilisito Yesu naali mutendue kumuitu wi masala namapunile kwa kNzua, nikulukuulu nuweeligua nuukomolua;
- ³¹koonaa kina yandikue, “uMukola kikumazukia wikumazukilie mwa kShekulu.”

1 Akolinto 2

- ¹Nineene pinananiiza kunsiani anuna aane, sika ali nijile kukumutanantilia ukuili wa kNzua kumaani na makulu katia kumasala.
- ²Kuiti ali nsiile nsiitimana kalukaani isiitula uYesu Kilisito, nduyo mukononteelue mumusalaba.

- ³Nineene alĩ nkoolĩ kunsiani muuneketũ numuooa ukulu numuukĩkĩmĩkia.
- ⁴uLukaani luane nuutanantia waane sika alĩ munkaani za masala nazukualũtaa ĩantu, ĩpa kuutendi wa kĩMuau ningũlũ,
- ⁵koonu uusuĩli waani ulekitũla mumasala ma antu, ĩpa mungũlũ za kĩNzua.
- ⁶Ĩpa makoolĩ masala nakukumatambulaa pakatĩ ya akamĩnkĩlũ; ĩpa sika masala ma unkũmbigyulu uu, katia ĩma aasio naautemile unkũmbigyulu uu, naioononeka;
- ⁷Ĩpa kukutambulaa ĩmasala ma kĩNzua muunkũnkũ, nalĩ mapisie, uNzua naalumaĩkile kwipũna umuandio wa unkũmbigyulu, kuukulu wĩtu.
- ⁸ĩAkulu a unkũmbigyulu uu sika amalĩngile sunga nunumuĩ, kuitĩ kanga ĩalĩ amalĩngile sika alĩ ijile kumukononteela ũShekulu wa ukulu mumusalaba.
- ⁹Ĩpa kĩna yandĩkue, “ĩntu ĩliiso nasika alĩ lĩoonie sunga ukutuĩ sika alĩ wiigilie Sunga sika alĩ ingĩle munkolo ya muntu, ĩntu uNzua naalĩ waazĩpĩlĩlie naamuloilue,”
- ¹⁰uNzua gua ukukũnukulĩle ishie kwa kĩMuau. Kunsooko uMuau ukukeesagiaa tũlũ, sunga uunkũnkũ wa kĩNzua.
- ¹¹Luulo gua, waani muantu nuzimanile nazikoolĩ munkolo ya muntu isiititũla ĩnkolo ya muntu nĩkoolĩ munsĩ yaakue? Iio-iioo nĩza kĩNzua ukutilĩ nuzilĩngile isiititũla uMuau wa kĩNzua.
- ¹²Nindiishie gua, sika nakuanũnkula ĩnkolo ya unkũmbigyulu, ĩpa uMuau nukupũnaa kwa kĩNzua, koonu kuzilĩnge naalĩ kuapeegue nuNzua.
- ¹³Ziizo kukuzitambulaa, sika munkaani namanigue kumasala ma kĩuntu, ĩpa namanigue nuMuau, kukuzilĩganĩlia inkaani za kĩnkoolo kuantu a kĩnkoolo.
- ¹⁴Ĩpa umuntu kumasĩgo maakue umuene sikukuzaanũnkulaa ĩza kĩMuau wa kĩNzua; kuitĩ kumuakue zaasio ingĩ ulu, sunga sika wishũũma kukuzilĩpa, kuiti zukulekanulaguaa kunzĩla ya kĩnkoolo.
- ¹⁵uMuntu wa kĩnkoolo ukuzilamulaa tũlũ, sunga umuene sikukulamulaguaa numuntu.
- ¹⁶“Kuitĩ waani naalulĩmanile ishĩgo lya kĩShekulu, wamulange?” ĩpa ishie kutĩte ishĩgo lya kĩKilisito.

1 Akolinto 3

- ¹ĩne gua anũna aane, sika alĩ nsũũmile kukĩtambuĩla niniinie zĩ antu a kĩnkoolo, ĩpa zĩ naa kĩmuĩli udũũ, zĩ aana naatakata mwa kĩKilisito.
- ²Alĩ numonkilie ĩmasunsu, sika alĩ numulĩsilie india nankakũ, kuitĩ sika alĩmwalasũũma kukuzilĩa. Sunga nunzuauu sika musũũmile,
- ³kunsooko kĩli mwĩantu a kĩmuĩli udũũ. Kuitĩ kunsiani malĩ ukoolĩ wĩlũ nuwĩleei, sika mwĩantu a kĩmuĩline, kangĩ sika mukugendela mukĩuntune.

- ⁴Kuiti pina umui uigile, “ine na kiPaulo,” umuua, “ine na kiApolo,” sika mwiantu a kimuilina?
- ⁵uApolo gua waani? NuPaulo gua waani? Ingi itumi nukuwitumi wao namusuila, muntu wensi muna uShekulu alumupeeile.
- ⁶Ine nampandila, uApolo nuitila imazi, ipa umukola kukulia ingi uNzua.
- ⁷Iio gua nupandile sika kintu, sunga nuitile imazi, ipa ingi uNzua nukukulagaa.
- ⁸Luulo gua, uyo nukupandilaa ninduyonukuitilaa imazi ingi ilika limui, kangi wensi ukiligia kipeegua kiakue muumo-muumoo muna ukuagilaa umukola.
- ⁹Kuiti ishie kukitumaa umulimo palumui nuNzua; inie mwimugunda wa kiNzua, mwimba ya kiNzua.
- ¹⁰Kwilika Iya ukende wa kiNzua naali numupegue, ine zi numukulu wa azengi namukola masala nuikile umukulila; umuua wijenga mukiania yaakue.
- ¹¹Kuiti umukulila nuingi kutili nusumile kukuika, isiitula uo nawakondile kwiika, ingi uYesu Kilisito.
- ¹²Ipa kanga umuntu wazenge mukiania ya mukulila uu kuzahabu katia kumpeesa, katia kupigwe nanya ngele naku, katia kumakota, katia kumasanzi, katia kunenge,
- ¹³umulimo wa muntu wensi ukakigyelela. Kuiti uLutondo lukakigyelela; kunsooko ukikunukulua kumoto, numoto ukakuugema umulimo wa muntu wensi kina wilika ki.
- ¹⁴uMulimo wa muntu nuzengile mukiania yaakue kanga wikyale, ukiligia ikipeegua.
- ¹⁵uMulimo wa muntu kanga utekenteeligue, ukiligia ukapiki; ipa uyo umuene ukigunika, ipa zi kumoto.
- ¹⁶Sika mumanilene inie kina mualii Numba ya kiNzua, kangi kina uMuau wa kiNzua wikyalile muni yaani?
- ¹⁷Numuntu kanga wamionoone iNumba ya kiNzua, uNzua ukakumoonona umuntu nuasio. Kuiti iNumba ya kiNzua ingi nzelu, ndio ingi niinie.
- ¹⁸Muntu waleke kipebeelia umuene, na wiona kina munamasala pakati yaani muna unkumbigyulu uu, nwa tule munaulu, koonu watule munamasala.
- ¹⁹Kuiti imasala ma unkumbigyulu uu ingi ulu ntongela ya kiNzua. Kuiti yandikue, “uzo ukuaguilagaa inamasala muwisukukia wao.”
- ²⁰Nikangi, “uShekulu umamanile imasigo ma anamasala ya kina nakanda uduu.”
- ²¹Iio gua, kaumuwaleke kikumazukilia iantu. Kunsooko tulu yensi yaani.
- ²²Kanga wi Paulo katia Apolo katia Kefa, katia unkumbigyulu katia upanga katia nkia, katia ii naikooli ipaino, katia io naikitula; tulu yensi ingi yaani,
- ²³niniinie ingi mwa kiKisito, nuKilisito ingi wa kiNzua.

1 Akolinto 4

- ¹Muntu nwakusĩgĩle itĩ, kĩna kwĩtumi a KĩKilisito nĩalindĩli a unkũnkũ wa kĩNzua,
- ²Kangĩ naishiie mualindĩli, wensi wigyelele wĩ musuĩli.
- ³Kumuane gua, sika kĩntu sunga kainiino namulue niniinie, katia nuulamuli wa kĩntu; sika nĩlamuĩle sunga uneene.
- ⁴Kuitĩ sika manile ĩsooko ya kĩsokia uneene, ĩpa sika moonie kĩna nũmunakulukuuluu kunsooko ĩ, nukunamulaa gua, ingĩ ũShekulu.
- ⁵Iio gua, mulekilamula kalukaani pĩna likaalĩ ityũngo liakue, sunga waaze ũShekulu; nunduyo wijile kuziĩka muwelu nazĩpisile muwiilu, nukukumigyelelia ĩmasĩgo ma nkolo; paapo muntu wensi wijililigia ulukũmo luakue kwa kĩNzua.
- ⁶Anũna aane, kunsooko yaani nizitambuĩle izi zĩ mpiani ya kĩApolo nineene, itĩ kumpola zĩntu mwĩmanie mulekishĩga kwikĩla naalĩ nandĩkue; sunga umuĩ waleke kĩkũmazukĩlia kumuua kunsooko ya muntu nuĩngĩ.
- ⁷Kuitĩ waani nukuoonie wĩkĩlankĩlile numĩaako? Kangĩ utĩte kĩntu kĩ nasikukianũnkuĩle? Malĩ alĩ waanũnkuĩle, nĩkĩ ukĩkũmazukia kĩna zĩ sika alĩ waanũnkuĩle?
- ⁸Mwakondile kukikyuta! mwakondile kwigolĩpa! mwĩtemile pĩna ishie kukutĩli! Taazu alĩ mũjilitema, itĩ nindiishie kuteme palumuĩ niniinie!
- ⁹Itĩ nsĩgile kĩna uNzua wakupũnilie ishie atumua kumpelo, zĩ naalĩ alamulue aulague; kuitĩ kwalaailue kuumelua kuunkũmbigyulu, ntongela ya amalaĩka nĩantu.
- ¹⁰Ishie kwĩanaulu kunsooko ya kĩKilisito, ĩpa inie muakola usugũ mwa kĩKilisito, ishie kuaneketũ, ĩpa inie mwa ngũlũ; inie mutĩte ukulu, ĩpa ishie kuagila kikyulio.
- ¹¹Sunga ityũngo lyolĩ nalĩkoolĩ, kuakolue nzala nĩnoota, kukĩpuĩ, kukukuaguaa nkũndi, kuagila kawikyaalĩ,
- ¹²kangĩ kwiaaga kukĩtuma ĩmĩlĩmo kumĩkono yĩntu undiishie muna kwitukĩlua nakukembetana, muna kwipaatiagua nakugigimĩlia,
- ¹³Muna kwitũngigua kwagama kwikamantania; kwatũla zĩ malagala ma unkũmbigyulu, kangĩ zĩ udobũ wa intu tũlũ sunga nunzuauu.
- ¹⁴Sika nandĩkile izi numukolie inshoni, ĩpa kukumusugula zĩ aana aane aloogua.
- ¹⁵Kuitĩ kanga muĩ nĩalangi gyana lya nzogũ kyumi mwa kĩKilisito, muagila kaatata naiingĩ. Kuitĩ ĩne neene naalĩ numulelile mwa kĩKilisito Yesu kunzĩla ya Mpolo na Nziiza.
- ¹⁶Luulo gua, numupeepilie muĩ atiati aane.
- ¹⁷Kunsooko ĩ numutumile ũTimoteo kunsiani, umuana waane muloogua, musuĩli mwa kĩShekulu, nukakumũjukia iinjĩla zaane nazĩlĩ mwa KĩKilisito, kĩna nukumanagiaa mũkyanisa liensi tũlũ pensi.

- ¹⁸Naĩngĩ gua, ĩkeemile kĩna zĩ sika nijile kunsiani.
- ¹⁹Ĩpa nikiiiiza kunsiani kuukaaũ, ũShekulu na walooa, nineene nikimana, sika lukaani luao naalĩ ĩkĩkeema, ĩpa ingũlũ zaao.
- ²⁰Kunsooko uutemi wa kĩNzua sika wĩĩlĩ mulukaani ĩpa mungũlũ.
- ²¹Musiiile yaani? Nĩze kunsiani nĩnkome kafia muulogua nĩnkolo ya upolo?

1 Akolinto 5

- ¹iMpola zasapatĩle za tai kĩna kunsiani ukoolĩ ugololia, nuugololia kĩna waasio ukutilĩ sunga pakatĩ ya anakĩlungu, gaale umuntu numusola umusungu wa kishee.
- ²Niniinie namwĩkeema! Sika muonie kausungu? koono waleegigue pakatĩ yaani unuasio naalutendile uutendi waasio.
- ³Kuitĩ ĩne kanga ĩnukutilĩ kukĩmuĩlĩ nakĩ, ĩpa nkoolĩ kukĩnkoolo. Nakondagiaa kumulamula uyo naalutendile itĩ zĩ pĩna nkoolĩ.
- ⁴Muliina lya kiShekullu Yesu, inie pĩna mwĩlundĩila ensi nĩnkolo yaane, palumuĩ ningũlũ za kĩShekulu wĩitu Yesu;
- ⁵mumupũnĩlie ũShetani muntu nuasio kuononeki wa muĩlĩ, koono ĩnkolo ĩgũnue palutondo lwa kĩShekulu.
- ⁶Kukĩkũmazukia kumuanĩ sika iiza. Sika mumanilene kĩna piugaasũ pikeei pyukugaasagiaa ipyũli liensi.
- ⁷Luulo gua, muuleegie ugaasũ wakalĩ koono muĩ pyũli nĩpia, kĩna iio namuĩlĩ muagila kaugaasũ. Kuitĩ ĩnkolo ya Pasaka yĩtu alĩ mpũnigie pyolia, muene uKilisito.
- ⁸Luulo gua, kutende lutondo lukulu, sika kuugaasũ wa kalĩ, kafia kuugaasũ ubĩ nuoononi, ĩpa kwipyũli nasika lĩgaasile, ndĩlo ingĩ ugolokũ wa nkolo nĩtai.
- ⁹Alĩ numuandĩkĩle mumbalua yaane kĩna mulekikamantana nĩagololia;
- ¹⁰Ĩpa sika mbũgile mulekikamantana nĩagololia a unkũmbigyulu uu, kafia aawa, kafia nĩatũlani kafia nĩtekela anzegamĩla, kuitĩ yaasio aza ijile kumũjĩpĩla kukuupũna unkũmbigyulu uu.
- ¹¹Ĩpa gua, paapo alĩ numuandĩkĩle kĩna mulekikamantana numuntu namuĩtue munũna na waa mugololia kafia muawa, kafia mwĩtekela anzegamĩla, kafia mutukani, kafia ukugaalaa kafia mutũlani; umuntu kĩna uyu, mulekigomba sunga kwĩlĩania ninduyo.
- ¹²Kuitĩ injĩpĩle yaani kukualamula ĩaasio naĩlĩ kunzi? Sika mukualamulaane inie, ĩaasio namwĩensi niniinie?
- ¹³ĩAasio naĩlĩ kunzi uNzua wijile kualamula. “Muleegiĩ unuasio namubĩĩ pakatĩ yaani.”

1 Akolinto 6

- ¹uMuntu wa kunsiai pīna utīte ulukaani kumuua usūmilene kukumusokia ntongela yao nasika anakulukuuluu, ilekitūla ntongela ya eelu?
- ²Sika mumanilene kīna īeelu ijile kuulamula uunkūmbigyulu? Maalī uunkūmbigyulu wijililamulua niniinie, sika mūjīpīlene kwilamula ulamuli nauniino?
- ³Sika mumanilene kīna kwijile kualamula īamalaīka? Sika nangūlūne inkaani za uumī uu!
- ⁴Iio gua, kanga īmutīte inkaani za kulamulua za uumī uu, nīkī muaīkile mwityengu lya ulamuli īaasio naagila kalukūmo mūkyanisa?
- ⁵Ntambuīle izi numukolie inshooni. Itī kunsiani kutilīne kaumuī namunamasala, nusūmile kwilamula inkaani za anūna aakue.
- ⁶Īpa mukīsokia kīnūna kukīnūna, kangī ntongela yao nasika asuīlīle?
- ⁷Iio gua, sunga kukīsokia niinie kuniinie mulukaani luensi, ingī ulemua waani. Sika taazune kwitendelua uubī. Sika taazune kwīnamantulua inshao zaani?
- ⁸Īpa kuluandī luua mukuatendelaa ubī īantu nukukuanamantuula inshao zaao, sunga za īanūna aani.
- ⁹Sika mumanilene kīna nasika anakulukuuluu sika ijile kuusala utemi wa kīNzua? Muleke kīpembeelia; īagololia nīatekela anzegamīla, nīasambo, nīnaīkīgolologiaa akīma atilī katia agoosia atilī,
- ¹⁰nīiii, nīaawa, nīnaakugaalaa, nīatukani, nīatūlani, sikaijile kuusaala uutemi wa kīNzua.
- ¹¹Nīīa kunsiani alī īkīna awa. Īpa namoogigua, īpa namueligua, īpa namualīligua īkulukuuluu muliina lya kīShekulu Yesu Kilisito, nuMuau wa kīNzua wītu.
- ¹²“Kumuane īne yukutilī naya mūiko,” īpa sika tūlū naileetile īnsaīlo. “Kumuane īne yukutilī naya mūiko,” īpa sika nikitūla musese wa tūlū yensi.
- ¹³“iNdia ingī kundaa, nīndaa ingī kundia,” īpa uNzua uzilioonoona tūlū. uMuīlī gua sika kuugololia, īpa ingī kwa kīShekulu, nūShekulu ingī kumuīlī.
- ¹⁴NuNzua alumīukilie ūShekulu, nīkangī ukakukūiukia nindiishie kungūlū zaakue.
- ¹⁵Sika mumanilene kīina īmīlī yaani ingī pitūmpī pya kīKilisito? Iio gua, nipisholene ipitūmpī pya kīKilisito nukukupitenda pitūmpī pya mugololia. Sika iio!
- ¹⁶Sika mumanilene kīna uyo namukamantanigue numugololia ingī muīlī umuī ninduyo? Kuitī uūgile, “īAasio naabīlī ikitūla muīlī umuī.”
- ¹⁷Īpa uyo nukamantīne nūShekulu ingī nkolo īmuī ninduyo.
- ¹⁸Utalāmī uugololia Mulandu wensi nukuutendaa umuntu ingī kunzi ya muīlī waakue; īpa uyo nukugolologiaa ukuutimulīlaa umuīlī waakue umuene.

¹⁹Sika mumanilene kīna umuĩli waani ingĩ Numba ya kiMuauMwelu nuili mumsi yaani, naali mwapegue nu Nzua? Niniinie sika nsao yaani uniinie;

²⁰kuitĩ alĩ muagulue kungele nkakũ. Mumukulie gua uNzua mumiĩli yaani.

1 Akolinto 7

¹ĩpa gua, mumpola zaasio naali muandĩkile, ingĩ iiza umugoosia waleke kumutona umukĩĩma.

²ĩpa kunsooko ya ugololia umugoosia wensi nuĩ numusungu waakue umuene, numusungu nuĩ numugoosia waakue.

³uMugoosia wamupeele umusungu waakue muna ijĩpĩĩle, iio-iioo numusungu wamupeele umugoosia waakue muna ujĩpĩĩle.

⁴uMusungu mugila kausũumi mumuĩli waakue, ĩpa umugoosia waakue; iio-iioo numugoosia mugila kausũumi mumuĩli waakue, ĩpa umusungu waakue.

⁵Muleke kĩsiita isiititũla ĩmwĩgombĩlie kwityũngo, koonā mwĩligĩlie ĩlioma lya kulompa; mwĩsũgamĩle kangĩ koonā ũShetani waleke kumugema kunsooko ya usiita kĩgilia waani.

⁶Mbũgile izi gua kuugombia waane, sika kũlyagĩĩlio.

⁷Kuitĩ numuloe ĩantu tũlũ atũle kīna ĩne nĩĩli; ĩpa wensi utĩite ĩkĩpeegua kiakue umuene kwa kĩNzua, uyu itĩ numuua Itĩ.

⁸Naaĩila gua ĩaasio nasika alatoola nĩakiĩlua, taazu ikyale kīna ĩne nĩĩli.

⁹Malĩ ĩsika asũumile kukĩgilia naatoole; kuitĩ ingĩ taazu kwitoola kwikĩla kwishonseelua nĩnsula.

¹⁰Nĩaasio naakondile kukĩtoola nĩalagĩĩlie, sika neene, ĩpa ũShekulu, umusungu waleke kĩleka numugoosia waakue.

(¹¹ĩpa malĩ ĩlekile ninduyo nũkyale yoi, walekitoolua, katia wakamantane numugoosia waakue;) nĩkangĩ umugoosia waleke kumuleka umusungu waakue.

¹²Naĩngĩ gua nĩaĩĩliĩle uneene, sika Shekulu; ya kīna kanga munũna wensi ĩutĩite umusungu nasikusũliĩle, numusungu nuasio ĩugombile kukikyala ninduyo, waleke kumuleka.

¹³Numusungu nutĩite umugoosia nasikusũliĩle, numugoosia nuasio ugombile kukikyala ninduyo, waleke kumuleka

¹⁴Kuitĩ umugoosia nasikusũliĩle ukuelagiguua kunzĩla ya musungu. Numusungu nasikusũliĩle ukuelagiguua kunzĩla ya mugoosia; kanga ĩsika iio, ĩaana aani aza ijilitũla a udobũ, ĩpaine ingĩ eelu.

¹⁵ĩpa unuasio nasikusũliĩle na walege, walega udũũ. iYaasio umunũna namugoosia katia namusungu sika mutũngue. ĩpa uNzua ukuĩtile kumatiliga.

- 16**Kuitĩ umanile mbii, ue numusungu, kĩna ukakumugũna umugoosia waako? Katia umanile mbii, ue numugoosia, kĩna ukakumugũna umusungu waako?
- 17**ĩpa ũShekulu, kĩna alumoomolĩile muntu wensi, kangĩ kĩna uNzua alumuĩtile muntu wensi nwagendele muumo. Iio-iioo nilagĩĩlia mumakanisa tũlũ.
- 18**Ukooline kaumui pakatĩ yaani pĩna alimwitue naalĩ wakondile kwiyaalamigua? nwaleke kĩtenda zĩ sika mualamigue. uMuntu kanga wĩitue pĩna sika walaalamigua, nwalekiaalamigua.
- 19**Kwiaalamigua sika kĩntu nukũsiitiaalamigua sika kĩntu, ĩpa kũkendegeela ĩmalagĩĩlio ma kĩNzua.
- 20**Wensi nwikyale muumo muna alĩ wĩĩlĩ pĩna alĩ muĩtue.
- 21**Alumuĩtue umusesene? Sika kĩntu; ĩpa na wasũũma kwitũla mukolelua, taazu yĩi iio.
- 22**Kuitĩ uyo naalĩ muĩtue mwa kĩShekulu naalĩ musese, ingĩ mukolelua wa kĩShekulu. Iio-iioo ninduyo namuĩtue naalĩ mukolelua ingĩ musese wa kĩKilisito.
- 23**Alĩ muagulue kungele nkakũ; mulekitũla asese a antu.
- 24**Anũna aane, muntu wensi nwikyale pa kĩNzua muumo munaalĩmuĩtũlue.
- 25**Kumpola za ananso numugila kilyagĩĩlio lya kĩShekulu, ĩpa nipũnia ishĩĩgo liane ĩne naalĩ numukolelue kĩnishungu kwitũla musuĩli.
- 26**Iio gua, naona ikitũla iiza, kunsooko ya luago nalukoolĩ, kĩna ingĩ taazu umuntu kukikyala kĩna wĩĩlĩ.
- 27**Umutũngue kumusungune? Ulekidũũma kwitũnguĩlua watũnguĩlaguaane kumusungu. Ulekidũũma kumusungu.
- 28**ĩpagua, kanga utoole umugila kautimu; numunanso kanga watoole mugila kautimu; ĩaasio naĩtoolile ikitũla ninjago mumuĩlĩ; nineene nsiile kukumugilĩlia izi.
- 29**Naũga itĩ anũna aane, ityũngo lya keepaa; kwipũna ĩpaino ĩaasio naa tĩite ĩasungu naatũle zĩ agila;
- 30**nĩaasio nailĩla ĩĩ zĩ sika ilĩla; nĩnailumba zĩ sika ilumba; nĩnaigula zĩ agila kakĩntu.
- 31**Ndĩo naakuutumĩla uunkũmbigyulu uu zĩ sika akuutumĩla; kunsooko wikyaalĩ wa unkũmbigyulu uu ukĩlile.
- 32**Nsiile gua mutũle muagila kawĩkunkunalia. Uyo nasikutoolele ukuzikendegeelaa impola za kĩShekulu, kĩna wamuloeelie mbii ũShekulu;
- 33**ĩpa uyo nutoolile ukuzikendegeelaa impola za unkũmbigyulu, kĩna wamuloeelie mbii umusuungu waakue;
- 34**ukoolĩ wikĩlankĩli. uMusungu nasika mutoolue katia munanso ukuzikendegeelaa impola za kĩShekulu, koona watũle muelu mumuĩli numunkolo gaa. ĩpa nwatoolilue

ukuzikendegeelaa impola za uunkũmbigyulu, kĩna wamuloelie mbii umugoosia waakue.

³⁵Ntambuĩle izi kunsañlo yaani; sika ya kĩna numuĩkĩĩlie kĩnululi, ĩpa kunsooko nailoeelĩlie, kangĩ mumutumĩle ũShekulu ĩkutile kawĩnkankania.

³⁶Ĩpa muntu wensi naa usĩigile kĩna sikumutendĩile umũuuligua waakue naiiza; kanga nsula yĩ nkulu, nĩkanga ĩmũjĩpĩile yĩ itĩ, nwatende gua muna usiile naĩtoole udũũ; sika witenda kautimu.

³⁷Ĩpa nuasio nuĩmĩkile kuukamũ munkolo yaakue, mugila kaonatĩligua, nusũũmile kwitema uulooa waakue, nwĩkakie munkolo yaakue kukumukendegeela umuuligua waakue ukitenda iiza.

³⁸Luulo gua, numutoolile umuuligua waakue utendile iiza; niĩ nduyo nasikutoolile utendille iiza nangũlũ.

³⁹uMusungu ukutũngaguaa pĩna umugoosia waakue kĩlĩ muumĩ. Kanga umugoosia waakue ĩwakiile, ukutũnguĩlaguaa kwitoolua numuntu wensi numusiile, mwa kĩShekulu udũũ.

⁴⁰Ĩpa uyu muliukũ nangũlũ kanga wikyale yoi; iio moonie ĩne. Neene nsĩigile kĩna ĩne niineene ntĩite uMuau wa kĩNzua.

1 Akolinto 8

¹Kumpola za nama nampũnigie ipyolia kuanzegamĩla, kumanile kĩna “Ishie tũlũ kutĩite ulĩngi, uulĩngi ukuleeta lukeemo,” ĩpa uulogua ukuzengaa.

²Ĩpa muntu wensi kanga ĩwĩsĩigile kĩna umanile lukaani, sika walamana kalukaani kĩna yumũjĩpĩile kwimana.

³Wensi kanga wamuloogue uNzua, uzo wamanagua ninduyo.

⁴Iio gua, kumpola za kwilĩa ĩnama nampũnigie ipyolia kuanzegamĩla, kumanile kĩna “ĩanzegamĩla sika kĩntu” muna unkũmbigyulu nĩkangĩ kutilĩ “uNzua nuĩngĩ isiitĩla umuĩ udũũ.”

⁵Kuitĩ kanga atũle akoolĩ naĩtue anzua, yĩ kwigyulu katia muna nsĩ, kĩna iio naakoolĩ “anzua iingĩ” “niishekulu iingĩ,”

⁶Ĩpa gua, kunsĩitu ishie ukoolĩ uNzua umuĩ, mueneTata. Kumuakue uyu intu tũlũ naigyelela, nindiishie kumuakue kukoolĩ; kangĩ ukoolĩ ũShekulu umuĩ YesuKilisito; yensi naitũla ikoolĩ kwa kũuyo, sunga nindiishie kukoolĩ kwakĩ uuyo.

⁷Ĩpa ĩmĩlimu ĩĩ sika ĩkoolĩ munsĩ ya antu tũlũ. ĩpa amuĩ kukijĩĩla nĩanzegamĩla sunga nunzuauu akulĩaa ĩnama kĩna tai mpũnigie ipyolia kuanzegamĩla, nĩmioo yaao kunsooko mĩneketũ, nĩdobia.

⁸Kuitĩ india sika zukukulegelagia uugombigua kwa kĩNzua; kuluulo, kanga kwilĩa sika kukongeelagiguaa kakĩntu, nĩkanga kusiitĩla sika kukukeepeelaguaa kakĩntu.

⁹Īpa gua kendegeelĩ uusũũmi wani ulekitũla kĩmkũnpa kuaneketũ.

¹⁰Kuitĩ umuntu na wakuona ue nutĩite uulĩngi wikyalansile pandia mwijumba lya anzua, kanga umoo waakue ĩmuneketu, sikukikamatĩkane sunga wamĩlie ĩnama nampũnigie ipyolia kuanzegamĩla?

¹¹Itĩ unuasio namuneketũ wilimĩligua kuulĩngi wako ninduyo ingĩ munũna wa uKilisito naalukiile kunsooko yaakue.

¹²Kuitĩ pĩna mukuatimulĩla ĩanũna aani nukukuaalalia mumioo yao namĩneketũ, mukumutimũlĩlaa uKilisito.

¹³Luulo gua, kanga india ĩzukumukũmpia umunũna waane, sika nijililĩa ĩnama kainino sunga ĩkalĩ nakalĩ, ndeke kumukũmpia umunũna waane.

1 Akolinto 9

¹Īne sika numukoleluane? Īne sika numutumuane? Īne sika alĩ numuooniene ũYesu Shekulu wĩitu? Inie sika mwĩmulĩmo waanene mwa kĩShekulu?

²Malĩ ĩne sika numutumua kuna ĩngĩ, ĩpa numutumua kunsiani inie, kunsooko umuntozo wa utumua waane ingĩ uniinie mwa kĩShekulu.

³iShookeelio liane kuaasio nainkolekeelia ntĩli.

⁴Kuagilane kausũũmi wa kulĩa nukwikopa?

⁵Kuagilane kausũũmi wa kumusola umusungu nusuĩlĩle tũlũ pensi kĩna ĩatumua naĩngĩ, nĩanũna a kĩShekulu, nuKefa?

⁶Katia uneene dũũne nuBalinaba nakuagila usũũmi wa kusiititenda umulĩmo?

⁷Mwĩlaasi kĩ nukuendaa kuulugu tyũngo tũlũ liensi kũlyĩpo liakue umuene? Waani nukupandĩlaa ĩmakota ma mĩzabiibu nasikukulĩaa inkali zaakue. Waani nukudĩma idyale, nasikukukopaa ĩmasunsu midyale?

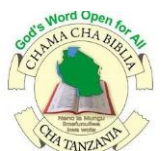
⁸Niũgane izi zĩ kĩuntu udũũ. uUlagĩlilio sika uũgilenezozizozii?

⁹Kuitĩ muUlagĩllio wa kĩMusa yandĩkue, “Uleke kumĩtũnga umulomo ĩng'ombe nayaipuula uupemba.” uNzua ukukendegeelaane ing'ombe?

¹⁰Katia sikuũgilene izi kunsooko yĩitu udũũ? Yoi eeze, alĩ nandĩkue kunsooko yĩitu, kuitĩ nwilĩma ijĩpĩle kwilĩmaa kuulaaĩli; nduyo nwiipuula kuuza nulaaĩlĩle kwiligia ityũmpĩ liakue.

¹¹Malĩ ishie ĩalĩ kumupandĩlĩlie iintu ya kĩnkoolo, lukaani lukulune kwiogola iintu yaani ya kĩmuĩli?

¹²Malĩ naĩngĩ akamantĩine muusũũmi uu mumiani, ishie sika nangũlũne? Īpa sika kuutumĩle uusũũmi uu; ĩpa nakugigimĩlia mumpola tũlũ koona kuleke kuzigilia ĩmpola na Nziiza za kĩKilisito.

- 13**Sika mumanilene kina ĩaaso naĩkĩtumaa muNumba ya kĩNzua akulĩaa iintu ya Numba ya kĩNzua, nĩaasio naĩkĩtumaa pawitekelo akutũlaa nityũmpĩ liao mũintu ya witekelo.
- 14**NũShekulu iio-iioo ulagĩlĩlie kina ĩaasio naakutanantagaa iMpola na Nziiza ĩliĩsĩlie muumo ya muMpola naNziiza.
- 15**Ĩne gua, sika ntumĩle izi sunga nĩnalumuĩ. Kangĩ sikanandĩkile izi koono itũle iio kumuani; ingĩ taazu iiza nkie kwikĩlaũmuntu wensi watende uwĩkũmazukia waane wĩĩnakanda.
- 16**Kuitĩ kanga ntanantie iMpola na Nziiza, numugila ulwa kĩkumazukĩlia, kutilĩ kawĩnegelo; kangĩ ukĩa kumuane kanga nsiititanantia iMpola naNziiza!
- 17**Kuitĩ malĩĩnitenda umulĩmo kuuloa waane ntĩite kĩnamulĩmo; malĩĩ sika kuuloa waane nasuĩlĩlue uukendegeeli.
- 18**Kiani ĩkĩnamulĩmo kiane? Ingĩ kyokĩ, yakina pĩna nitanantia, mpũnilie iMpola naNziiza pĩnakutilĩ kilyĩpo, iio ndekitumĩla uusũumi waane nanuutĩite muMpola naNziiza
- 19**Kuitĩ kanga ĩnaazaa numukolelua kuantu tũlũ, nitendaa numusese wa tũlũ, itĩ ndigie antu iingĩ nangũlũ.
- 20**Nantũla zĩ Muyaħudi kuAyaħudi koono nĩaligie ĩAyaħudi; kuaasio naĩlĩ nsĩlĩlĩ ya Ulagĩlĩlio nantũla zĩ nsĩlĩlĩ ya Ulagĩlĩlio kanga ĩne uneene ĩsika nĩlĩ nsĩlĩlĩ ya Ulagĩlĩlio nakĩ, koono nĩaligie naĩlĩ nsĩlĩlĩ ya Ulagĩlĩlio.
- 21**Kuaasio naagila uUlagĩlĩlio nantũla zĩ numugila Ulagĩlĩlio, sika kina numugila kaUlagĩlĩlio kwakĩnzua, ĩpa nĩlĩ nsĩlĩlĩ ya Ulagĩlĩlio kwakĩKilisito, koono nĩaligie ĩaasio naagila uUlagĩlĩlio.
- 22**Kuaneketũ nantũla zĩ numuneketũ koono nĩaligie naaneketũ. Kuaasio tũlũ nantũla iio kinaĩli koono nĩagũne ĩantu kunzĩla tũlũ.
- 23**Nineene nitenda izi tũlũ zensi kunsooko ya Mpola na Nziiza nkamantane palumuĩ ndĩo.
- 24**Sika mumanilene kina naitiganilile kwimanka, kuuza amankile tũlũ, ĩpa nukuanũnkulaa ĩkĩpeegua ingĩ umuĩ? Mankĩ koono mukĩligie.
- 25**Wensi nukĩtiganĩlĩlaa ukĩgilagaa mutũlũ zensi; ĩaasio gua, koono aanũnkule ĩngala nyukoonekaa; ĩpa ishie nasika yukoononekaa.
- 26**Iiogua, mankile iio-iioo, sika kina nukĩkankania; nĩkĩkua iio-iioo sika kina nukukuaa ĩnzega;
- 27**ĩpa nukuwaagia umuĩlĩ waane nukuutontia; ilekitũla pĩna nakondia kukuatanantĩlia naĩngĩ, ĩne uneene ntũle wa kusiitua.

1 Akolinto 10

- ¹Anūna aane, sika nsiile mulekimana kīna ĩatata ĩtu tūlū alī ĩlī nsīlīlī ilyūnde; tūlū naakīla pakatī yanza;
- ²tūlū naabadiizigua kwa kīMusa mwilyūnde numunanza;
- ³tūlū naalīa uludia lulo-luuloo lwa kīnkoolo;
- ⁴tūlū naakopa kīkopelo kīkio-kīkioo ĩkya kīnkoolo. Kuitī naakopela pyampa lya kīnkoolo naalī liatiatile; nipyampa liasio alī uKilisito.
- ⁵Īpa iingī dūū pakatī yao uNzua sika nuloeligua ndīo; kuitī naamalua mumbugi-melemele.
- ⁶Izi gua nazitūla mpiani kumuītu, itī ishie kulekitūla antu a kuawa namabī kīna ĩasio naalī aawe.
- ⁷Sunga mulekitūla ĩtekela-anzegamila kīna naingī kumiao, kinayandīkue, “Antu naikyalsile kwilīa nukwikopa, naīmīka kūina.”
- ⁸Sunga kulekitenda uugololia kīna naingī naalī autendile, naagua lutondo lumū ĩantu magana ma nzogū makumi mabīlī namatatu.
- ⁹Sunga kuleke kumugema ūShekulu, kīna naingī kumiao naalī amugemile, naoonoona ninjoka.
- ¹⁰Sunga kuleke kīlūnga kīna naingī kumiao naalī ĩkīUlūnga, naoonoona nuMoonooni.
- ¹¹Izi tūlū alī aziligilie ĩasio zī mpiani, nanandīkue zukusugule ishie nakwapikīlīlue nīmpelo ya unkūmbigyulu.
- ¹²Luulo gua nwisīgile kīna wīmīkie wīlaaikie walekigua.
- ¹³uUgemua sika alī umuligilie inie isiititūla alī umuendile muumo mukīuntu, nuNzua ingī wa usuīli, sikukakumuleka mugemue kwikīlīkīla muna musūūmīle; ĩpa palumuī nuugemua ukuzīpagiaa ĩnzila ya kutalamīla musūūme kwigigimīlia.
- ¹⁴Luulo gua alooguaane, utalamī uwītekela anzegamīla.
- ¹⁵Nitambula zī niantu naakola usugū, lamulī uniinie nanukulutambula.
- ¹⁶Īkīko kya ukembetua nakukīkembetile, sika nkamī ya mugali wakī Kilisitone? ĩKīgao nakukīegile sika nkamī ya muīlī wa kīKilisitone.
- ¹⁷Kunsooko ĩkīgao ingī kīmuī, ishie nakwīingī kwīmuīlī umuī; kuitī tūlū kukukamantanaa mukīgao kīkio kīmuī.
- ¹⁸Alaā na aīsilaeli kukīmuīlī naakulīaa ĩmapolia, agilane kankamī nuitekelo.
- ¹⁹Ntambule yaani gua? Ya kīna nakīpūnigie ipyolia kuanzegamīla kīntune? Katia kīna ĩanzegamīla kīntune?
- ²⁰Zūi, ĩpa iintu naapūnilie ipyolia ĩanakīlungu aapūnīlie ĩalungu; sika kwa kīNzua. Sika numuloe inie kwikamantana nīalungu.

- ²¹Sika musũmile kwikopela ikĩko kya kĩShekulu nĩkĩko kya alungu. Sika musũmile kwilĩa pameeza ya kĩShekulu nĩpameeza ya ulungu.
- ²²Katia kumutende ũShekulu wĩ nuwĩlũne? Kutĩite ngũlũne kwikĩla uyo?
- ²³“Kutilĩ kamũiko kumuane mũintu tũlũ,” ĩpa iintu tũlũ sika ileetile kansaĩlo. “Kutilĩ kamũiko kumuane mũintu tũlũ,” ĩpa sika intu tũlũ nayukuzengaa.
- ²⁴Muntu walekidũũma kukĩsaĩpĩla umuene, ĩpa kukumusaĩpĩla umunakaa waakue.
- ²⁵Kĩntu kiensi nakĩguligie mumagulĩlo lĩ udũũ, mulekikolekeelia kunsooko ya moo.
- ²⁶Kuitĩ, “ĩNsĩ ingĩ yaakue ũShekulu sunga uwijuli waakue.”
- ²⁷Malĩ umuntu nasikusũlĩle wamuana kundia, niniinie musiiile kwienda, lĩ tũlũ kiensinakĩĩkue ntongela yaani, mulekikolekeelia kunsooko ya moo.
- (²⁸Malĩ muntu wamuĩla, “ĩKĩntu ikĩ kĩpũnigie pyolia,” mulekilĩa kunsooko yaakue) naukaa wakulagĩĩlaa nukunsooko ya moo.
- ²⁹Nitambula moo, sika waako, ĩpa waakue. Mulekilĩa nĩkĩ ukolelua waane ulamulue numoo wa muntu nuĩngĩ.
- ³⁰Malĩ ĩnilĩ kwishongelio, ntukue nĩkĩ kunsooko ya kĩntu nanĩkĩsongĩlie.
- ³¹Luulo gua, pĩna mwilĩa katia kwikopa katia kwitenda lukaani luensi, tendĩ tũlũ kuukulu wa kĩNzua.
- ³²Muleke kuakũmpia ĩAyahũdi katia ĩAgiliki katia ikyanisa lya kĩNzua;
- ³³iio-iioo kĩna uneene nanĩaloelĩlie tũlũ mumpola zensi, ndekidũũma ĩnsaĩlo yaane uneene, ĩpa nsaĩlo yaa naiingĩ, koonaa agũne.

1 Akolinto 11

- ¹Mutũle atiati aane kĩna uneene nanumutiati wa kĩKilisito.
- ²Numukũmazukilie gua, kuitĩ mwĩnjukile mumpola zensi, niniinie muuziambile intendo kĩna iio-iioo naalĩ numupũnĩlie.
- ³Ĩpa nsiile mumane kĩna ityũe lya mugoosia wensi ingĩ uKilisito, nityũe lya musungu ingĩ umugoosia nityũe lya kĩKiisito iingĩ uNzua.
- ⁴Mugoosia wensi pĩna wilompa katia pĩna wipũnia unakĩdagu nukwikũmba ityũe ukulĩkolia inshooni ityũe liakue.
- ⁵Ĩpa musungu wensi pĩna wilompa katia pĩna wipũnia unakĩdagu pĩna sikukũmbile ityũe, ukulĩkolia inshoni ityũe liakue, kuluulo ingĩ ilika lĩmuĩ nunumuile.
- ⁶Kuitĩ umusungu nulekile yoi ityũe, taazu wamũnsule. Kanga yĩ nsoni umusungu kwĩmũnsulua ĩmatũmbĩ katia kwĩmuugua, iiza wajialue mwityũe.
- ⁷Kuitĩ umugoosia sika yumũjĩpĩlie kũkũmba ityũe kunsooko ingĩ mpiani kangĩ ukulu wa kĩNzua. ĩpa umusungu ingĩ ukulu wa mugoosia.

- (⁸Kuitĩ mugoosia sika alupũnile mumusungu, ĩpa umusungu, mumugosia.)
- ⁹Sunga umugoosia sika alĩ muumbue kunsooko ya musungu, ĩpa umusungu kunsooko ya mugoosia.
- ¹⁰Iio gua ijĩpĩle umusungu wĩkũmbe ĩkĩĩngasĩlio kya wĩniinupia kũtyue kunsooko ya amalaĩka.
- (¹¹Ĩpa gua mwa kĩShekulu sikukoolĩ mugoosia wing'ene pĩna ukutilĩ umusungu, katia umusungu pĩna ukutilĩ umugoosia.)
- ¹²Kuitĩ kĩna iio umusungu naalupũnile mumugoosia, iio-iioo umugoosia nduyo ukulelaguaa numusungu. Niintu tũlũ yensi ipũnile kwa kĩNzua.
- ¹³Lamulĩ uniinie kuniinie, iizane umusungu wamulompe uNzua pĩna sikukũmbile ityũe?
- ¹⁴Uulagĩlio wiyuukĩ sika umulĩngiliene ya kĩna umugoosia kwitũla nĩmatũmbĩ namalĩpũ ingĩ nsoni kamuakue.
- ¹⁵Ĩpa umusungu na waa nĩmatũmbĩ namalĩpũ ingĩ ukulu waakue; Kuitĩ mupeegue ĩmatũmbĩ namalĩpũ matũle palioma lijialo.
- ¹⁶Malĩ muntu wensi waa usĩgile kwileeta nkungumi, ishie kuagila intendo kĩna zaasio, sunga ĩmakanisa ma kĩNzua.
- ¹⁷Sika numukũmazukilie kukumulagĩlia izi kunsooko pĩna mukĩlundĩla, sika kunsalĩo ĩpa kuukapĩki.
- ¹⁸Kuitĩ kumuandio pĩna mwĩlundĩlĩle mwikyanisa, niigilie kĩna ukoolĩ ulekanuli kunsiani; nineene piipĩ kũshuĩla.
- ¹⁹Kuitĩ kutilĩ kawĩnegelo kũtũla nuwĩleei kunsiani, koonaa naatai kunsiani igyelele kualĩ.
- ²⁰Luulogua, pĩna mwĩlingĩle palumuĩ sika ishũũmĩkile kwilĩa ĩndia ya kĩShekulu.
- ²¹Kuitĩ umuĩ ukuutongelaa kwishola india zaakue muulĩ waasio, uyu namukolue nzala, uyu nugaalile.
- ²²Mbii itĩ! Muagilane inumba za kulĩla nukwikopela? Katia mulĩmelilene ikyanisa lya kĩNzua nukukuakolia inshoni naasililue? Numuĩle yaani? Numukũmazukiene? Muizi, sika nukumukumazukia.
- ²³Kuitĩ ĩne alĩ naanũnkuĩle kwa kĩShekulu nanumupeela inie, kĩna ũShekulu Yesu utiku waasio pĩna nusakigua nukĩsola ĩkĩgao;
- ²⁴pĩna nukondia kwishongelia nukĩega, nuũga, “Uu wau muĩli waane namupũnigie kunsooko yaani; tendĩ yoi mũnjuke ĩne.”
- ²⁵Iio-iioo pĩna naakoondia kwilĩa, nukĩsola ĩkĩko, nuũga, “ĨKĩko ĩkĩ kyokĩ lyago, nĩpia mumugali waane; tendĩ yoi pensi pĩna mwikopa mũnjuke ĩne.”

- ²⁶Iio gua, pīna mukukīlīa ikīgao ikī nukukukīkopela ikīiko ikī, mukutanantagiaa nkia ya kīShekulu sunga waaze.
- ²⁷Luulo gua, wensi nwilīa ikīgao ikī nukwikopela ikīiko ikī ikya kīShekulu pīna sika wijīpīle ukaa wīligīlie utimu wa muīlī numugali wa kīShekulu.
- ²⁸uMuntu wīkolekeelie umuene, paapo wakīlie ikīgao nukukukīkopela ikīiko.
- ²⁹Kuitī nwilīa nukwikopa pīnasika wijīpīle, wilīa nukwikopa uulamulua kumuakue, kunsooko sikuulekanuīle.
- ³⁰Kunsooko īi akoolī iingī kunsiani naaneketū nīaluīle, nīnaingī agonile.
- ³¹Īpa kanga īaza kwīkolekelīlie, kīisa sika aza kwijililamulua.
- ³²Īpa pīna kwilamulua nūShekulu, kukusugulaguaa koona kulekilamulua kūkaasigua palumuī nuunkūmbigyulu.
- ³³Luulo gua anūna aane, pīna mwīlundīlīle kwilīa, iiza kukīlīndīla.
- ³⁴uMuntu na waa mukolue nzala walīe kumuakue, muleke kīlundīla kuulamulua. Mumpola nazīngī nazishaagile, pīna nikiiza nīkakuzilagīlia.

1 Akolinto 12

- ¹Mumpola za ipegua ya kīnkolo anūna aane, sika nsiiile mulekilīnga.
- ²Mumanile kīna pīna alī muanakīlungu, alī mukutualaguaa kuanzegamīla nasika akulikitagiaa, iio kīna alī muatongue.
- ³Luulo gua numulīngilie ya kīna ukutilī nwitambula muMuau wa kīNzua kwiūga, “Yesu wazūmilue!” Sunga ukutilī nusūūmile kwiūga, “ūYesu ingī Shekulu,” isiititūla muMuau Muelu.
- ⁴Ukoolī wīkīlankīli wa ipegua, īpa uMuau uyo-uyoo;
- ⁵Ukoolī wīkīlankīli wa mīlimo, īpaūShekulu uyo-uyo;
- ⁶Ukoolī wīkīlankīli wa kītuma umulīmo, īpa uNzua uyoyoo ukuasūūmagiaa kwitenda īmīlīmo, yensi mutūlū ensi.
- ⁷Īpa wensi ukupegaguaa ukūnukulua wa kīMuau kukuasaīpīla nīnaingī.
- ⁸Kuitīi umuī kwakīMuau mupegue lukaani lwa masala; umuua lukaani lwa umani kwa kīMuau uyo-uuyoo.
- ⁹umuua usuīli mwa kīMuau uyo-uuyoo; umuua ipegua ya kukamia īaluīle mwa kīMuau uyo umuī;
- ¹⁰uumua kwitenda makula; umuua unakīdagu; umuua kwilekanula ya nkolo; umuua muntaambo nang'enda; umuua kwilondoosia intambo.
- ¹¹Īpa īmīlīmo īi tūlū yensi yīkītumaguaa nuMuau uuyo umuī, nwioomolania muntu wensi muna muloele umuene.

- 12 Kuiti kīna iio umuĩli ingĩ umuĩ, nduo utĩite pitũmpĩ piingĩ, nipitũmpĩ tũlũ pya muĩli kanga ĩpingĩ noo, ingĩ muĩli umuĩ dũũ; iio-iioo nuKilisito.
- 13 Kuitĩ mwa kīMuau umuĩ ishie tũlũ alĩ kuabadĩzigue kutũle muĩli umuĩ, malĩ kuAyahũdi katia kuAgiliki, malĩ kuasese katia kuakolelua; tũlũ kwakopiligue uMuau umuĩ.
- 14 Kuitĩ umuĩli sika katũmpĩ kamuĩ, ĩpa pingĩ.
- 15 uMugulu kanga uũge, “Kunsooko ĩne sika numukono, ĩne sika na muĩli; kunsooko ĩ sika wa muĩline.”
- 16 Nukutuĩ kanga waũge, “Kunsooko ĩne sika nĩlĩiso, ĩne sika na muĩli; kunsooko ĩ sika wa muĩline.”
- 17 Numuĩli tũlũ kanga wĩ liiso, yĩli mpĩ kwiiigia? Kanga umuĩli tũlũ wĩ kutuĩ, yĩli mpĩ kũnũkia?
- 18 ĩpa uNzua nupĩĩkĩla ipitũmpĩ piensi mumuĩli iio kīna alusiile.
- 19 ĩpa gua, kanga tũlũ aza piĩ katũmpĩ kamuĩ, umuĩli aza wijile kigyelela mpĩ?
- 20 ĩpaino gua, ipitũmpĩ ingĩ pingĩ, ĩpa umuĩli ingĩ umuĩ.
- 21 Nĩliiso sika lĩsũũmile kukuuĩla umukono, “Sika nukukutumĩla ue;” sunga ityũe sika lĩsũũmile kukuĩĩla ĩmĩgulu, “Sika nukumutumĩla inie.”
- 22 ĩpa nangũlũ gua, ipitũmpĩ ipya muĩli napishĩigue kīna pineketũ dũũ, piipio pishuiilue nangũlũ.
- 23 Nipiasio napishĩĩgĩlue kīna pigila kikyulio kwapipeela ikyulio nangũlũ, nipityũmpĩ piĩtu napigila kauza, pitĩite uloelia kwikĩlĩkĩla.
- 24 Kuitĩ ipitũmpĩ piĩtu napitĩite uua, sika pishiile uuloelia, ĩpa uNzua nuukamantania umuĩli, nukukukapeela ikyulio katũmpĩ kensi nakakepeelue nuuza;
- 25 koono ilekitũla nuulekanuki mumuĩli, ĩpa ipitumpĩ piĩ nuwĩgombia kukĩaalĩlia, katũmpĩ kensi nĩkĩia.
- 26 Nĩpĩna katũmpĩ kamuĩ kaalaalika, pitumpĩ piensi napialaalika ndipio, nikatũmpĩ kamuĩ pĩna kakuligua, iio pitumpĩ piensi napilumba palumuĩ.
- 27 Niniinie gua, mwatũlile muĩli wa kīKilisito, katũmpĩ kensi muna kĩĩmile.
- 28 NuNzua waaĩkile ĩia mũkyanisa; ĩa muandio atumua, ĩa kabĩli anakĩdagu, ĩa katatu amania nĩnaakutendaa ĩmakula, ĩakola ipeegua ya kukamia naaluĩle, nĩaalĩlia nĩatoongeeli nĩalikitia ntambo nang'enda.
- 29 Tũlũ atumuane? Tũlũ anakĩdagune? Tũlũ amiane? Tũlũ atenda makulane?
- 30 Tũlũne atĩite ipeegua ya kukamia naaluĩle? Tũlũne ilikitia mtambo nang'enda? Tũlũne alondoosia ntambo?

³¹Īkamatīkiĩ kũligia iipeegua naiiza zigi-zigi. Nĩkangĩ numulagĩĩle ĩnzĩla nanziiza kwikĩla tũlũ zensi.

1 Akolinto 13

¹Kanga ndikitie muntambo za antu nĩza amalaĩka, ĩpa ĩnumugila uuloogua, naazaa zĩ nkeng'enge nilĩla nĩnkĩnda nijuama.

²Kangĩ kanga ntũle nuunakĩdagu nuumane uunkũnkũ wensi nĩmasala mensi, kanga ntũle nuusuĩli zigi-zigi, nsũũme kwishamia sunga inkonko, malĩ numugila uuloogua, sikanĩkĩntu ĩne.

³Kangĩ kanga mpũnie inshao zaane tũlũ zensi kukualĩisia ĩatũka, kanganĩpũnie umuĩli waane nsonselue mumooto, malĩ numugila uuloogua sika nishaĩpĩla kakĩntu.

⁴Uuloogua ukutũla nuupolo, kuuzaa wa ukende, uuloogua ugila kawĩlũ, uuloogua sika ukiinansulaa katia kukĩkeema.

⁵Sika ukĩkulagiaa sika ukudũũmaa ĩzaakue, sika ukuĩpĩlaguaa, sika ukualagiaa namabĩ,

⁶sika ukulumbĩlagiaa uoononelani, ĩpa ukulumbaa palumuĩ nĩtai.

⁷Ukĩtuĩkaa tũlũ, ukusuĩlaaa tũlũ ukulaaĩlaa tũlũ ukugigimĩlagiaa tũlũ.

⁸Uuloogua ugila kampelo; kanga wĩ ukoolĩ unakĩdagu wijilitũla nakanda; kanga zĩ zikoolĩ mtambo zijiliula; kanga wĩ ukoolĩ umuĩ wijilitũla nakanda.

⁹Kuitĩ kulĩngile kwityũmpĩ udũũ, kangĩ kukuupũnagiaa uunakĩdagu kwityũmpĩ;

¹⁰Īpa uukamĩnkĩlũ pĩnawaaza ĩmatũmpĩ mijilitũla nakanda.

¹¹Pĩna alĩ numung'inia, ali nukutambulaa zĩ numung'inia, alĩnukulĩngaa zĩ numung'inia, alĩ nukusĩngaa zĩ numung'inia, kwipũna paapo pĩna nanĩ muntu mukulu, nanizileka ĩza kĩng'inia.

¹²Kuitĩ unzuauu kwiona zĩ mukĩlolelo kunzĩla ya ung'enua; ĩpa pityũngo liasio usiu kuusiu; unzuauu nĩngile kwityũmpĩ udũũ; ĩpa pityũngo liasio nijililĩngĩkia kĩna iio naalĩ numulĩngĩkigie.

¹³Naukikyala gu usuĩli, ulaaĩli, uloogua, zozĩ nazitatu; nĩnalukulu muizi ingĩ uloogua.

1 Akolinto 14

¹Udũũmĩkiĩ uuloogua, ĩkamatĩkiĩ kwiligia ipeegua ya kĩnkoolo, nangũlũ koonamupũnie uunakĩdagu.

²Kuitĩ uyo nwilikitia kuntambo nang'enda sika wilikitia kuantu, ĩpa kwa kiNzua; kuitĩ kutilĩ nulĩngile; wilikitia unkũnkũ munkolo yaakue.

³Īpa unuasio nwipũnia uunakĩdagu, ukutambulaa kuantu nkaani za kuzenga nukwikamia inkolo nukwipumbulia.

- ⁴Nwilikitia kuntambo nang'enda ukĩkamĩnkĩllagiaa umuene; ĩpa nwipũnia unakĩdagu ukulĩkaminkĩllagiaa ikyanisa.
- ⁵Niineene nsiile mupũnie tũlũ mutambule kuntambo nange'enda, ĩpa nwipũnia uunakĩdagu ingĩ mukulu kwikĩla uyo nwilikitia kuntambo nang'enda, isiititũla ĩwilondoosia, koona ikyanisa likamĩnkĩlligie.
- ⁶Ĩpa gua anũna aane, na naaza kunsiani nukwilikitia kuntambo nang'enda, nukumusaĩpĩla ki, malĩ sika nilikitia niniinie kunzĩla ya ukũnukuĩlua katia kwilĩngia, katia kwipũnia uunakĩdagu, katia kwimania?
- ⁷Sunga iintu naigila ĩmĩsũũpo, pĩna ipũnilie ululi, kanga yĩ mpĩlĩmbĩ katia lusumbĩ, kanga ilekitũla wĩkĩlankĩli wa mĩlĩlo, ikilekanulua mbii kĩna ingĩ mulĩlo wa mpĩlĩmbĩ katia lusumbĩ?
- ⁸Kuitĩ idyede kanga lipũnie umulĩlo wa nkankani, waani ukakĩzĩpĩlilia kuuluugu?
- ⁹Iio-iioo niniinie isiititũla ĩmũpũnia ulukaani nalũgyelĩle kuntambo nang'enda, ulukaani nalwitambulua lukilĩngua mbii. Kuitĩ muaziilikitia munzega udũũ.
- ¹⁰Ishũũmĩkile zĩ zikoolĩ intambo ningĩ muna unkũmbigyulu, sunga yukutilĩ kaĩmuĩ nangila ĩndogolelio;
- ¹¹Ĩpa gua naa ĩsika nĩngile ĩndogolelio ya ntambo niasio, nikitũla mugenda kumuakue uyo nwitambula; nunduyo nwitambula ukitũla mugenda kumuane.
- ¹²Iio-iioo niniinie, kunsooko mwĩkakĩlie kwiligia iipeegua ya kĩnkoolo, dũũmĩkĩ kukĩongeelekia nindio, itĩ kukulĩkamĩnkĩllia ikyanisa.
- ¹³Luulo gua uyo nwilikitia kutambo nang'enda nwalompe wasũũme kwilondoosia
- ¹⁴Kuitĩ kanga nompe kuntambo nang'enda, nkolo yaane ilompa, ĩpa ĩmasiigo maane sika mipũnia kankali.
- ¹⁵Ikitũla mbii? Nikilompa kunkolo, kangĩ nikilompa nukwishala gaa; nikiĩmba kunkolo kangĩ nikiĩmba nukwishala gaa.
- ¹⁶Kanga umusongelie uNzua kunkolo, wĩ ukoolĩ muntu nasika wilĩnga, ukishookeelia mbii, “Amini” kumasongelio maako, pĩna sikulĩngile nukuzitambula?
- ¹⁷Kuitĩ kutai, ue wishongelia iiza, ĩpa unuasio nuĩngĩ sika wikamĩnkĩlligua.
- ¹⁸Numusongĩlie uNzua ya kĩna nukulikitagiaa kuntambo nang'enda kwikĩla inie tũlũ,
- ¹⁹ĩpa nsiile kwitambula nkaani zitaano mũkyanisa kwishala liane, nsũũme kukualanga naĩngĩ, kwikĩla kwitambula nkaani maganamanzogũ kyumi mutambo nang'enda.
- ²⁰Anũna aane, mulekitũla ang'inia mumasala maani, ĩpa muubĩ muĩ aana atakata; ĩpamumasala maani muĩ antu naakulu.
- ²¹MuUlagĩlio yandĩkue, “Nĩkakitambuĩla nĩantu ĩa kuantu a ntambo zĩngĩ nukumilomo ya agenda, niyaasio gaa sika ikintegeela, uũgile ũShekulu.”

- ²²Iio gua intambo nang'enda ingĩ kĩlingasĩlio, sikakumua naasuĩlĩle, ĩpa kumua nasika asuĩlĩle; ĩpa kwipũnia uunakĩdagu sika kumua nasika asuĩlĩle, ingĩ kumua naasuĩlĩle.
- ²³Luulogua, kanga ikyanisa tũlũ lyĩlundĩle palumuĩ, tũlũ iitambula kuntambo nang'enda, aziingĩla nĩantu nasika amanigue katia nasika asuĩlĩle, sika ikiũgane kĩna musalile inie?
- ²⁴Ĩpa kanga tũlũ iipũnia unakĩdagu, wishugulua nĩtũlũ wilamulua nĩtũlũ,
- ²⁵paapo iimpisĩ-mpisĩ ya nkolo yaakue naigyelela; iio nukwigua kĩsali-kĩsali nukukumutekela uNzua; ĩwikũmuula kĩna tai uNzua ukoolĩ pakatĩ yaani uniinie.
- ²⁶Ikitũla mbiii gua anũna aane? Pĩna mwĩilingĩlĩle palumuĩ, wensi nutĩite ĩliĩmbo katia umania, katia ukũnukulua, katia ntambo nang'enda, katia ulondoosia; zensi zitendeke kunsooko ya kukamĩnkĩlia.
- ²⁷Kanga umuntu watambule kuntambo nang'enda, atambule abĩli katia atatu, atambule umuĩ umuĩ, umuĩ walondoosie.
- ²⁸Kanga ĩkutilĩ kamulondoosia, nwatuulie mũkyanisa; wĩtambuĩle ĩnkolo yaakue, kangĩ nuNzua.
- ²⁹Nĩanakĩdagu atambule abĩli katia atatu, ĩĩa ĩakuzilekanula.
- ³⁰Ĩpa umua nwikyalansile na wakũnukuĩlua lukaani, nwa kuandia nwatuulie.
- ³¹Kuitĩ tũlũ musũmile kwipũnia uunakĩdagu umuĩ umuĩ, koonaa tũlũ ensi aligie kukĩmania, kangĩ tũlũensi akamigue munkolo.
- ³²Ninkolo za anakĩdagu zĩkuagombaa ĩanakĩdagu.
- ³³Kuitĩ uNzua sika Nzua wa kĩlanga, ĩpa wa matiliga. Kĩnayĩli numumakanisa tũlũ mensi ma eelu,
- ³⁴ĩasungu atuulie mumakanisa, kuitĩ sika igombigue kwitambula; ĩpa ĩlie kĩna iio uUlagĩlilio nauũgile.
- ³⁵Na asiia kwimana lukaani, aakolie ĩagoosia ao ĩeene kukaa, kuitĩ nsoni umusungu kwitambula mũkyanisa.
- ³⁶Mbii! Ulukaani lwakĩNzua alĩ lupũnilene kunsiani; katia alĩ lumuagaanilene uniinie dũũ?
- ³⁷uMuntu nawĩona kĩna munakĩdagu katia wa kĩnkoolo, nwazilĩnge izi nanumuandĩkĩle, ya kĩna ingĩ malagĩlilio ma kĩShekulu.
- ³⁸uMuntu kanga ĩsikumanile gua, nwasiitimanua.
- ³⁹Kunsooko ya zaasio anũna aane, siiĩkĩ kwipũnia uunakĩdagu, sungamulekigilia kwitambula kumtambo nang'enda.
- ⁴⁰iNkaani tũlũ zitendeke muna ijĩpĩle nukukĩisa-kĩisa.

1 Akolinto 15

- ¹Numuĩĩĩĩle gua anũna aane, iMpolā na Nziiza naalĩ numutanantĩĩlie, ziizo naalĩ muzaanũnkuĩle, muasio muumo muĩmĩkile,
- ²nĩkangĩ kuzaasio mugũnĩkile, malĩ muziambĩkylie naalĩ numutanantĩĩlie; isiititũla alĩ musuĩĩĩle nakanda.
- ³Kuitĩ alĩ numupũnĩlie kumuandio naalĩ nĩzaanũnkuĩle kĩna uKilisito alukiile kunsooko ya mĩlandu yĩtu, kĩna uũgile uwandĩkua,
- ⁴nĩya kĩna nuĩkua, nũiuka palutondo lwa katatu kina uũgile uwandĩkua,
- ⁵nĩya kĩna numũgyeleela uKefa nĩnaikyumi naabĩlĩ.
- ⁶Pembele nũgyeleela ĩanũna kwikĩlĩkĩla magana mataano, pĩna alĩ akoolĩ palumuĩ; muaasio iingĩ kĩlĩ akoolĩ uumĩ sunga nunzuauu, ipanaĩngĩ agonile.
- ⁷Pembele numũgyelela uYakobo, kangĩ nĩatumua tũlũ.
- ⁸Nukumpelo ya ĩa tũlũ nwingyeleeela ĩne, zĩ naalĩ numulelue sika mwityũungo liakue.
- ⁹Kuitĩ ĩne numuniino muatumua, sika nijĩpĩle kwiĩtua mutumua, kunsooko alĩ nukuliagagiaa ikyanisa lya kĩNzua.
- ¹⁰ĩpa kuukende wa kĩNzua ntũlile kĩna nĩlĩ; nuukende waakue kumuane sika nakanda, ĩpa nanĩkamatĩkia kukĩtuma umulĩmo kwikĩla io tũlũ, ĩpa sika neene, ingĩ ukende wakĩ Nzua nawĩpalumuĩ nineene.
- ¹¹Luulo gua, malĩ neene malĩ aasio, iio kutanantilie kangĩ iio alĩ musuĩĩĩle.
- ¹²ĩpa gua, Malĩ uKilisito ĩmutanantigue kunsiani kĩna alĩ muiukigue kwipũna muakiu, nĩkĩ naĩngĩ kunsiani itambula kĩna kutilĩ kawiiuki wa akiu.
- ¹³Malĩ kutilĩ kawiiuki wa akiu, uKilisito sika alĩ mwiukigue;
- ¹⁴kangĩ malĩ uKilisito sika alĩ mũiukigue, kwitanantia kumuĩtu ingĩ nakanda, nuusuĩli waani ingĩ nakanda.
- ¹⁵Ishie gua, kwigyelela kĩna kuakuĩli a ulongo a kĩNzua; Kunsooko kumukuĩlĩle uNzua ya kĩna alumũukilie uKilisito nasika alumũukilie, malĩ ĩakiu sika iukigua.
- ¹⁶Kuitĩ malĩ ĩakiu ĩsika iukigua, uKilisito nduyo sika alĩ mũiukigue.
- ¹⁷Malĩ uKilisito ĩsika ali mũiukigue uusuĩli waani ingĩ nakanda; kĩlĩ muĩlĩ mumĩlandu yaani.
- ¹⁸Iio gua, nĩaasio naagonile mwa kĩKilisito alimĩlĩle.
- ¹⁹Malĩ muumĩ wau dũũ kumulaaĩlĩle uKilisito, ishie kuatũka kwikĩla tũlũ ensi.
- ²⁰ĩpa gua uKilisito nũiukigua kwipũna muakiu, nutũla nduĩ-nduĩ kumiao naagonile.
- ²¹Kuitĩ ĩnkia alĩ ndeetue numuntu, iio nuwiiuki wa akiu alĩ uleetue numuntu.

- 22 Kuitĩ kĩna mwa kĩAdamu tũlũ akukiaa, iio-iioo numwa kĩKilisito tũlũ ikipangatigua.
- 23 Īpa wensi paluandĩ luakue, ĩnduĩ-nduĩ ingĩ uKilisito, pembele naa kĩKilisito pĩna ukiiizaa.
- 24 Paapo ĩmpelo yĩĩlĩ, pĩna wijile kukumupeela uNzua Tata uutemi, pĩna ukitenda ukulu tũlũ nuusũmi ningũlũ tũlũ zĩĩ nakanda.
- 25 “Kuitĩ yĩmũjĩpĩĩle muene wateme sunga waaĩke ĩalugu tũlũ ensi nsĩlĩlĩ ya mĩgulu yaakue.”
- 26 uMulugu wa mpelo nukitendua wĩĩ nakanda ingĩ ĩnkia.
- 27 “Kuitĩ uNzua nuiĩka iintu tũlũ yensi nsĩlĩlĩ ya mĩgulu yakue.” Pĩna itambulue, “Tũlũ yaĩkilue nsĩlĩlĩ yaakue,” ingĩ kualĩĩ kĩna uyo naalumuĩkĩĩlie tũlũ yensi nsĩlĩlĩ yaakue ukutilĩ muasio.
- 28 Īpa iintu tũlũ yensi pĩna yakonda kwiĩkua nsĩlĩlĩ yaakue, paapo uMuana umuene nduyo ukiĩkua nsĩlĩlĩ yaakue uyo naalumuĩkĩĩlie iintu tũlũ yensi nsĩlĩlĩ yaakue, koonu uNzua wĩĩ tũlũ mutũlũ ensi.
- 29 Īpa gua naabadĩzigue kunsooko yaakiu ijilitenda yaani. Malĩĩ ĩakiu ĩsika ĩiukigua kainiino, nĩkĩ naabadĩzigua kunsooko yaao?
- 30 Nindiishie nĩkĩ kwiagigua tyũngo liensi?
- 31 Eeze, kukĩkũmazukia kumuane nantĩite kunsooko yaani anũna aane, mwa kĩKilisito Yesu Shekulu wĩĩtu; nikia lutondo kulutondo!
- 32 Malĩĩ kunzĩla ya kũntu udũũ, alĩ nĩkuile ninkialu kuasio kuEpeso? ntĩite nsaĩlo kĩ. Malĩĩ sika ĩiukigua ĩakiu. “Kulĩe gua nukwikopa kunsooko mudaau kukikia.”
- 33 Muleke kĩlimĩlia; “Uwĩtambuĩli naubĩĩ ukuzoonoona intendo nanziiza.”
- 34 Sukukĩkĩĩ kulukuuluu, mulekitimula. Kuitĩ naĩngĩ sika amuĩzĩ uNzua. Nitambula izi numukolie inshoni.
- 35 Katia umuntu ukiũga, “Ikĩiukigua mbii ĩakiu? Nukumuĩlĩ kĩ ijile?”
- 36 Ue munaulu! nupandĩile ue sika kĩkushookaa muupanga isiititũa kieke.
- 37 nĩndĩo numĩpandĩile sikupandĩile umuĩlĩ naukitũla, ĩpa kuuzaaĩmbeu ntilĩ kanga yĩĩ upemba katia yĩngĩ.
- 38 Īpa uNzua ukuĩpeelaa umuĩlĩ kĩnamuloelue, ĩmbeu yensi umuĩlĩ wakue.
- 39 iNama tũlũ sika nama ĩmuĩ dũũ ĩpa zimuĩ ingĩ za antu, zimuĩ za nimu, zimuĩ za noni, zimuĩ za nsĩĩ.
- 40 Nĩ kangĩ ĩkoolĩ ĩmilĩ nya kwiigiyulu nĩnya muna nsĩĩ, ĩpa uuzaa waakue nya kwiigiyulu wĩsia nuuuzaa waakue nya muna nsĩĩ.
- 41 uUuzaa wa mpasu wĩsia; nuuuzaa wa mueli wĩsia; nuuuzaa wa nsonda wĩsia. kuiti sunga ĩsonda kunsonda zĩkĩlile uuzaa.

- ⁴²Iio-iio nuwiiuki wa akiu. Yukupandilaguaa muuolũ, niukigua muusiitiola.
- ⁴³Yukupandilaguaa muumeleeligua, niukigua muukulu; Yukupandilaguaa muuneketũ, niukigua mungũlũ.
- ⁴⁴Yukupandilaguaa muĩli wa kĩuntu; nuiukigua muĩli wakĩnkoolo; ukoolĩ umuĩli wa kĩuntu nuwa kĩnkoolo gaa.
- ⁴⁵Iio yandĩkue, “uMuntu wamuandio, uAdamu, nutũla nĩnkoolo; ya uumĩ.” uAdamu nwamumalĩlio nutũla nkolo ya kupangatia.
- ⁴⁶Ĩpa sika utongelĩle uwa kĩnkoolo, ĩpa uwa kĩuntu, pembele wa kĩnkolo.
- ⁴⁷uMuntu wa muandio upũnile mumasalu, ingĩ wa ulongo. uMuntu wa kabĩliupũnile kwigyulu.
- ⁴⁸Kĩna wĩli nwa ulongo iio ĩli ĩo ĩa ulongo; kĩna wĩli uyo nwa kwigyulu, iio ĩli nĩ kwigyulu.
- ⁴⁹Kĩna iio naalĩ kumĩsolile ĩmpiani yaakue uyo nwaulongo, iio-iioo kwijilishola ĩmpiani yaakue uyo nwakwigyulu.
- ⁵⁰Nanukuzitambula ntiizi, anũnaane, ya kĩna ĩnama nĩmĩgali sikazishũũma kwishala uutemi wa kĩNzua, sunga oononeki kwishaala usiitiononeka.
- ⁵¹Laaĩ nukumuĩla unkũnkũ. Sika kujiligona tũlũ, ĩpa tũlũ kukikaĩlika,
- ⁵²Kukatũngo kaniino, kwitũtiia nukwilaĩlia, pityũngo lidyede lya mpelo; kuitĩ idyede lijililĩla, nĩakiu ukiiiukigua ĩ agila kaoononeki, nindiishie kukikaĩlika.
- ⁵³Kuitĩ uu wa koononeka wijĩpile ujiale usiitiononeka nunduu wa kukia ujiale usiitikia.
- ⁵⁴Ĩpa gua uu wagoononeka pĩna ukijjala usiitiononeka, nunduu wa kukia pĩna ukijjala usiitikia, ĩpaasio paapo lukikondeeligua ulukaani naalĩ luandĩkue, “Ukiu wamĩlaguaa muuduli.”
- ⁵⁵“Wĩmpĩ ue nkia, uuduli waako?” “Wĩmpĩ ue nkia, uusungu waako.”
- ⁵⁶uUsungu wankia ingĩ umulandu, ninguũ za mulandu ingi uUlagĩlio.
- ⁵⁷Kumusongelie uNzua nwa kupĩle uduuli mwa kĩShekulu wĩtu Yesu Kilisito.
- ⁵⁸Kuluulo gua anũna aane aloogua, mutũle akamu mulekishũngũsĩka, mwĩongeelekie kwitenda umulĩmo wa kĩShekulu intondo tũlũ zensi, mumanile kĩna mwa kĩShekulu umulĩmo waani namukakũ sika nakanda.

1 Akolinto 16

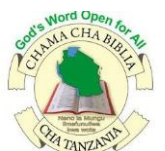
- ¹Kumpola za usangulia kunsooko ya naeelu, kĩna iio naalĩ ndagĩliĩlie kumakanisa ma kuGalatia, niniinie tendĩ iio-iioo.

- ²Palutondo lwa muandio ulwijūma, muntu wensi kunsiani nwaĩike ĩkũto kumuakue kĩna iio muna uligĩlie, ilekitũla usangulia ĩpaasio pĩna nikiiza.
- ³Nineene pĩna nikipika, nĩkakuatuma nambalua ĩaasio namukakuasaagula, atuale uukende waani sunga kũYelusalemũ.
- ⁴Naa injĩpĩle nende nineene, kukienda palumuĩ ni neene.
- ⁵Nikiiza kunsiani gua pĩna nakondia kwikĩlĩla pakatĩ ya Makedonia; kuitĩ nikĩlĩla pakatĩ ya Makedonia.
- ⁶Katia nĩkakikyala kunsiani, katia nikiĩma kunsiani muntongo za mbula, musũume kwinjĩpĩlĩlia umusĩnzo kĩna nunziĩ.
- ⁷Kunsooko sika nsiile kukĩona niniinie ĩpaino pĩna ukaa nkĩlĩle; ĩpa itĩ ndaaĩlĩle nikyale kunsiani ntondonkeei, nũShekulu walooagua.
- ⁸ĩpa nikiĩma kuEpeso sunga ĩPentekote,
- ⁹kuitĩ numũgyuĩlue umulango mukulu nawinjĩpĩle, kangĩ akoolĩ iingĩ nainkaania.
- ¹⁰ĩpa ũTimoteo na waaza, laaĩ wĩime kunsiani, ĩmugila kaooa; kuitĩ ukĩtuma umulĩmo wa kĩShekulu kĩna uneene.
- ¹¹Luulo gua, wensi waleke kumumela ĩpa mumuzĩpĩlĩlie umusĩnzo kumatiliga, kooa waaze kumuane, kuitĩ numulaaĩlĩle palumuĩ nĩanũna.
- ¹²ĩpa gua, kumpola za kĩApolo umunũna wĩtu alĩ numupeepilie waaze kunsiani palumuĩ nĩanũna ndĩo, ĩpa sika ulooa wa kĩNzua waaze ĩpaino; ukiiza pĩna waligia ĩlioma.
- ¹³Kengealĩ, muĩmĩke kee muusuĩli, muĩ akĩgoosia, muĩ akamatĩkũ.
- ¹⁴Munkaani zaani, tũlũ zensi zitendeke muuloogua.
- ¹⁵Mumĩmanile ĩnumba ya kĩSitefana ya kĩna ingĩ nduĩ-nduĩ ya kuAkaya, nĩndĩo ĩpũnilie mumulĩmo wa kuatumĩkĩla ĩeelu; numupeepilie niinie, anũna aane;
- ¹⁶muakulie ĩantu naĩkĩna ĩa sunga kumuntu wensi nukĩtuma umulĩmo nukukĩaagia palumuĩ nĩndĩo.
- ¹⁷Nineene numbile kunsooko ya kuuza kumuao uSitefano nu Folitunato nu Akaiko; kuitĩ ĩa alĩ ansũgamĩlĩliee dũũ naalĩ numukeepeelue kumiani,
- ¹⁸Kunsooko alĩ ampumbuĩlie ĩnkolo yaane, ninkolo zaani gaa; kuluulo gua, mualĩngĩkie ĩantu naĩkĩna aasio.
- ¹⁹ĩMakanisa ma kuAsia mamulamukilie. uAkila nuPilisika amulamukilie dũũ mwa kĩShekulu palumuĩ nikyanisa nalĩkoolĩ munumba yaa.
- ²⁰ĩAnũna tũlũ amulamukilie. Mwĩlamukie kuwĩsuni naweelu.
- ²¹Uu wau mulamu waane nanĩPaulo, kumukono waane uneene.

²²uMuntu nasikumuloilue ũShekulu nuĩ muzũmue. Shekulu wĩĩtu, poloka!

²³uUkende wa kĩShekulu Yesu Kilisito wĩĩ palumuĩ niniinie.

²⁴Uloogua waane nawĩĩ palumuĩ niniinie tũlũ mwa kĩKilisito Yesu. Amini

2 Akolinto

2 Akolinto 1

- ¹Paulo, mutumua wa kīYesu Kilisito kuuloa wa kīNzua, nūTimoteo umunūna wīitu, kukumuandīkīla inie namwikyanisa lya kīNzua nalīkoolī kuKolinto, palumuī nīeelu tūlū naakoolī munsī tūlū nya Akaya.
- ²uUkende wīi kumiani nīmatiliga namapūnile kwa kīNzua Tata wīitu nukwa kīShekulu Yesu Kilisito.
- ³Nwakuligue uNzua, Tata wa kīShekulu wīitu Yesu Kilisito, Tata wa kīsusu, uNzua wipyumbulio tūlū,
- ⁴nukukupumbulagīaa munzago zīitu tūlū zensi, itī kusūūmīgue kukuapumbulia naīlī munzago za matūmpī mensi, kumapumbulio nakuapumbuligie nuNzua.
- ⁵Kuitī kīna uwaagi wa kīKilisito wīongelīle kunsītu, iio-iioo nipyumbulīio lītu lioongelīle kunzīla ya kīKilisito.
- ⁶Īpa gua, malī ishīe īkuīlī munzago, ingī kunsooko ipyumbulio liani nuugūnua waani; kanga yīi kuapumbuligie, ingī kuunsooko ipyumubulio liani nalikītumaa umulīmo waakue kuugigimīlia wa waagīi uo-uoo nakukuagagīua nīndīishīe.
- ⁷Nuulaaīlī wīitu kunsooko yaani ingī ukamū; kumanile kīna iio-iioo namukoolī muukamantani wa waagi waasio, iio-iioo mukamantīine numuupumbulio waasio.
- ⁸Kuitī sika kualoe anūna īitu, mulekimana impola za nzago naali zukuagaanile kuAsia, kīna nakulemeeligua nkankanaa kwikīlīkīla ingūlū zīitu, sunga nakutia nsula ya kutūla apanga.
- ⁹Eeze, ishīe undīishīe alī kuīlī muulamulua wa kukia koonā kuleke kīsania, īpa kumusanie uNzua nukūiukagīaa īakiu;
- ¹⁰naalukugūnīle ishīe munkia nankulu kīna niasio, kangī ukakukugūna, kumulaaīlīle kīna ukilongoleka kukukugūna.
- ¹¹Inie niniinie kwīaalīlīle muulompi kunsooko yīitu, itī kunsooko ya upeegua waasio nakuapeegue ishīe kuwaalīlīlia wa antu īingī, īingī apūnie īmasongelio kunsooko yīitu.
- ¹²Kuitī kukīkūmazukīa kumuītu nsuuku, uukuīlī wa mioo yīitu ingī kuweelu nuugolokū naupūnile kwa kīNzua, sika kumasala ma kīmuīlī, īpa kuukende wa kīNzua alī kwīkyalīle muna unkūmbīgyulu, nangūlū gua kunsiani inie.
- ¹³Kuitī sika kumuaandīkīle inie kalukaani, īpa ziizo namuzishomīle mukakuzilīnga; nīneene ndaīlīle kīna mukakuzilīnga kwali.
- ¹⁴Iio-iioo kīna naalī mukulīngīle kūtyūmpī, ya kīna kwīnsooko ya kīkūmazukīa kumuani, kīna unīinie namūlī kumwītu ishīe mulutondo ulwa kīShekulu Yesu.
- ¹⁵Pīna ntīte ishānio līasio, alī nomīle kwīīiza kunsiani muandīo, koonā muligīe uupeegua wa kabīlī;

- ¹⁶nukwikĩlĩla kunsiani pĩna nonguĩle kuMakedonia; nĩkangĩ kwipũnĩla kuMakedonia nshookelele kunsiani nukwijĩpĩlĩligua umusĩnzo niniinie kwienda kuUyahũdi.
- ¹⁷Kuitĩ nishĩga izi, niunguĩla masĩgone? Katia nizishĩgile kunzĩla ya kĩmuĩli koonayĩ ilika lĩmuine kumuane kwiũga, eeze nĩ zũi?
- ¹⁸ĩpa kĩna uNzua ingĩ wa usuĩli, ulukaani luĩtu kunsiani sika alĩ lutũlile eeze nĩzũi.
- ¹⁹Kuitĩ uMuana wa kĩNzua, Yesu Kilisito naalĩ mutanantigue nindiishie pakatĩ yaani nineene nuSiluano nũTimoteo sika alĩ eeze nĩzũi, ĩpa mumuakue ingĩ eeze.
- ²⁰Kuitĩ ĩmalago tũlũ ĩma kĩNzua namakoolĩ mumuakue ingĩ eeze, mumuakue ingĩ Amini; uNzua wakũmazukigue nindiishie.
- ²¹Kuitĩ uyo nukukukamĩnkĩlagiaa palumuĩ nininiie mwa kĩKilisito, nukukukupaka ĩmakũta iingĩ uNzua;
- ²²nduyo nukukuĩkĩla umuntozo nukupeela ĩkĩĩkĩilo kya kĩMuauu munkolo zĩtu.
- ²³ĩne numuĩtile uNzua wĩ mukuĩli wa nkolo yaane, ya kĩna sika nalaaza kuKolinto koonamulekiligia usungu.
- ²⁴Sika kĩna kwademela uusuĩli waani, ĩpa ishie kwĩaalĩlia a ulumbi waani, kusoonko muĩmikile kuusuĩli waani.

2 Akolinto 2

- ¹ĩpa alĩ nsĩgile kwitenda itĩ, ndekiiiza kangĩ kunsiani kuusungu.
- ²Kuitĩ kanga numupeele usungu, waani gua nukinumbĩlia ĩne, isiititũla uyo naaluligilie usungu kumuane?
- ³Alĩ nĩzandĩkĩle ĩzaasio koonapĩna nikiiiiza ndekipeegua usungu nĩndĩo naalĩĩpĩle kwinumĩlia; namusanilie inie ya kĩna ulumbi waane ingĩ uulumbi waani gaa.
- ⁴Kuitĩ alĩ numuandĩkĩle kuualaalĩki wingĩ nuuwai wa nkolo, namupũnia ĩmisholi mingĩ. Sika kĩna muĩ nuusungu, ĩpa itĩ mumane uuloogua waane nanuutĩite kumuani kĩna wingĩ dũũ.
- ⁵Malĩ umuntu ĩupeelanile usungu, sika alumpĩle usungu ĩne kwityũmpĩ-tyũmpĩ (ndekitambula nukwikĩla mutai) wamupeela usungu niniinie poo.
- ⁶Nuĩli muasio, yumuendile muumo muusugulua waasio namupeegue nĩĩa nailingĩ.
- ⁷Nsũta ya yaasio, taazu yumũjĩpĩle inie kukumulekela nukukumukamia ĩnkolo, uyo walekimĩllua nuusungu kwikĩlĩkĩla.
- ⁸Kuluulo gua numupeepilie inie, mukamĩnkĩlie uuloogua kumuakue.
- ⁹Iio gua, alĩ numuandĩkĩle izi nuuone uugolokũ waani, yakĩna mwagombaa inkaani tũlũ.

- ¹⁰Īpa gua na mwamulekela, sunga uneene na mulekela; kuiti ĩne uneene, pĩna namulekela, namulekela kunsooko yaani ntongela ya kĩKilisito,
- ¹¹kulekipembeeligua nũShetani; kuiti ĩmiena yaakue kwaĩmanile.
- ¹²ĪPaasio pĩna nampika kuTilola kwitanantia iMpola naNziiza za kĩKilisito, nanigyuĩlua umulango mwa kĩShekulu.
- ¹³Sika namona utuulũ munkolo yaane kunsooko sika nanumuona umunũna waane ũTito, Īpa nakwĩlaga ndĩo nandega kwienda kuMakedonia.
- ¹⁴Īpa uNzua nwasongeligue nukukupeela kwidula intondo tũlũ zensi, mwa kĩKilisito nukwipũnĩlia kualii umunũnku na muza uwa kumumana uzo kumulĩmo wĩtu.
- ¹⁵Kuiti ntongela ya kĩNzua nakutũla zĩ munũnku namuza wa kĩKilisito, kumuao naigũnĩka nukumuao nailimĩla;
- ¹⁶kuaasio munũnku wa ukũ nauleetile uukiu, kuia gua munũnku wa upanga nauleetile uupanga. Waani nusũũmile ĩzaasio.
- ¹⁷Kuiti ishie sika kwĩkĩna aasio naiingĩ naakulugulagaa ulukaani lwakĩNzua; Īpa kuugolokũ wa moo, kĩna kwipũna kwa kĩNzua kukutambulaa mwa kĩKilisito ntongela ya kĩNzua.

2 Akolinto 3

- ¹Kuandagiaane kangĩ kukĩkũmazukia undiishie? Katia kusiilene zĩ naingĩ imbalua zalukũmo kwiiiza kumuani, katia kwipũna kumuani?
- ²Inie niinie mwĩmbalua yĩtu nanandĩkue munkolo zĩtu, nigyelĩle nukwishomua nĩantu tũlũ.
- ³Mũigyeleligue kualii ya kĩna mwĩmbalua ya kĩKilisito nantualue nindiishie, sika alĩ nandĩkue kuwiino, ĩpa alĩ kwa kĩMuau wa kĩNzua namukola upanga, nĩkangĩ sika muibao ya magũe, ĩpa muibao naya nkolo za kĩuntu.
- ⁴Ishanio kĩna liasio kutĩte kwa kĩNzua kunzĩla ya kĩKilisito.
- ⁵Sika kĩna kusũũmile kwishĩga kalukaani ishie undiishie, ĩpa uusũũmi wĩtu ukupũnaa kwa kĩNzua,
- ⁶nukũsũũmilie kwitũla ĩtumi ilyago nĩpia, nasika lya wandĩkua, ĩpa lya kĩMuau; kuiti uwandĩkua ukuulagaa ĩpa uMuau ukupangatagaa.
- ⁷Īpa kanga uwĩtumi nautĩte uukiu naalĩwandĩkue nukwioolua mumagũe ĩalĩ wijile muukulu, sunga ĩaana a ĩsilaeli sika alĩ asũũmile kukuulaaa uusu wa kĩMusa kunsooko ya ukulu muusu waakue, nduo ukulu nauleegigua;
- ⁸mbii gua uwĩtumi wa kĩMuau sika ukitũla nuukulune kwikĩla uwaasio?
- ⁹Kuiti uwĩtumi naukuleetaa uulamulua wa ukaasigua malii utĩte ukulu, uwĩtumi wa kulukuulu utĩte ukulu nangũlũ kwikĩla uwaasio.

- ¹⁰Kuitĩ sunga uukulu waasio naalĩ ukuligue sika nautũla nuukulu tai, kunsooko ya ukulu naukĩlikĩlile.
- ¹¹Iio gua, malĩ uwaasio naukuleegagigua ĩalĩ utĩite ukulu, naikulu nangũlũ uwaasio naukikyala utĩite ukulu.
- ¹²Kuitĩ nakutĩite uulaaĩli kĩna uu, ishie kwatũla nuukamatĩkũ;
- ¹³nindiishie sika kutendile kĩna uMusa naaluukũnikĩle uusu waakue nantiila, ĩaana a ĩsilaeli alekishũma kwiona ĩmpelo ya zaasio naalĩ zaaziileegigua.
- ¹⁴Īpa masĩgo maa namakakĩligua, kuiti sunga nantende yoĩ pĩna ishoma ilyago lya kalĩ, kĩkoolĩ kĩkũnikĩlo kĩkĩo, isiititũla kĩkũnukulue mwa kĩKilisito udũ.
- ¹⁵Īpa sunga nantende yoĩ pĩna inkaani za kĩMusa zishomua, ĩkĩkũnikĩlo kĩkoolĩ munkolo zaao;
- ¹⁶Īpa ĩpaasio pĩna amupĩlukĩla ũShekulu, paapo ĩkĩkũnikĩlo kyukuleegagiguaa.
- ¹⁷Ninduyo ũShekulu muene Muau, nĩpaasio uMuau wa kĩShekulu pĩna wĩlĩ, ukolelua ukoolĩ.
- ¹⁸Īpa nindiishie kuusu nasika ukũnikĩlue, pĩna kuulaale uukulu wa kĩShekulu zĩ mukĩlolelo, kwikaĩlika kuĩ nĩmpiani ĩio-ĩioo, kwipũna uukulu sunga kuukulu naupũnile kwa kĩShekulu, uyo nwa Muau.

2 Akolinto 4

- ¹Iio kunsooko kuapeegue uwĩtumi uu kĩna kuakolelue kĩnishungu, sika kwitia kansula.
- ²Īpa kuzishiitile impola za kĩmpĩsĩmpĩsĩ naza nsoni; sika kukugendela muwĩsukukia katia sika kusaalĩnkĩnie ukulaani lwa kĩNzua nuulongo, ĩpa kuwigyelelio wa tai, kukĩpũnĩlia kualĩ kumioo ya antu tũlũ ntongela ya kĩNzua.
- ³Impola na Nziiza nakutanantilie malĩ zikũnikĩlua, zikũnikĩlua kumuao nailimila.
- ⁴Ingĩ mumuao unzua wa unkũmbigyulu uu naalupokũilie ĩmasĩgo maa nasika asuĩlĩle, alekimĩlikĩlua nuweelu wa Mpolana Nziiza za ukulu wa kĩKilisito nampiani ya kĩNzua.
- ⁵Kuitĩ sika kwĩtanantilie ishie undiishie, ĩpa uKilisito Yesu kĩna ingĩ Shekulu, nindiishie kuĩtumi aani kunsooko ya kĩYesu.
- ⁶Kuitĩ uNzua naaluũgile, “Weelu naweelie mukiiti; muene alĩ weelilie munkolo zĩtu wakupeelee uweelu wa ulĩngi wa ukulu wa kĩNzua muusiu wa kĩYesu.”
- ⁷Īpa kutĩite ĩkĩuto ĩkĩ mũisheme ya ulongo, koonaa ingũlũ nazikĩlikĩlĩle zitũle za kĩNzua, zilekitũla zipũnile kunsĩtu ishie.
- ⁸Tũlũ pensi kwialaaligua, ĩpa sika kualemeeligue; Kwiona nkankani, ĩpa sika kwitia kansula;

- ⁹Kwiĩngua, ĩpasika kualekue kwingene; kwiguusigua pansĩ, ĩpa sika kwiulagua.
- ¹⁰Intondo tũlũ kwikenka kwikia kumuakue ũYesu mumuĩlĩ wĩĩtu, koonu uupanga wa kĩYesu wigyelele gaa mumuĩlĩ wĩĩtu.
- ¹¹Kuitĩ ishie nakwĩuumĩ kukupũnagiguaa intondo tũlũ kukie kunsooko ya kĩYesu, koonu uupanga wa kĩYesu wigyelele mumuĩlĩ yĩĩtu nĩĩĩte ukiu.
- ¹²Paapo gua, ĩnkia yukuligagiaa ngũlũ mumuĩtu, ninduo uupanga mumiani.
- ¹³Ĩpa gua, nakutĩĩte ĩnkolo ĩo-ĩoo nya usuĩli kĩna naalĩ yandĩkue, “Alĩ nsuĩlĩle, kuitĩ ntambuĩle;” ishie nundiishie kusuĩlĩle, nukunsooko ĩĩ kwitambula,
- ¹⁴kumanile kĩna naalumũiukilie ũShekulu Yesu ukakukũiukia sunga nindiishie palumuĩ nũYesu, nukukukutuala palumuĩ niniinie ntongela yaakue.
- ¹⁵Kuitĩ tũlũ ingĩ kunsooko yaani, koonu ukende pĩna wiongeeligua kuaasio naiingĩ, ĩmasongelio mĩĩ mingĩ kuukuluu wa kĩNzua.
- ¹⁶Kuitĩ sika kwitia ĩnsula; kanga uuntu wĩĩtu wakunzĩ ukulupale, uuntu wĩĩtu wa munsĩ ukutendaguaa upia lutondo kulutondo.
- ¹⁷Kuitĩ injago zĩĩtu nampeepeelee ĩzityũngo niino zukukuligĩlagiaa ukulu naukĩlĩkĩlĩle, naugila kiyalo, uwa kalĩ nakalĩ,
- ¹⁸pĩna sika kukulaaa nazigyelĩle ĩpa nasika zigyelĩle; kuitĩ nazigyelĩle zikoolĩ ntondo nkeei udũũ; ĩpa gua nasika zigyelĩle zikoolĩ ĩkalĩ nakalĩ.

2 Akolinto 5

- ¹Kuitĩ kumanile ya kĩna igyũnda liĩtu muna kukikyala kanga lĩtaulue, kutĩĩte ĩnumba kwa kĩNzua, ingĩ numba na sika nzengue kumĩkono, ndĩo ĩkoolĩ ĩkalĩ na kalĩkwiigyulu.
- ²Kuitĩ mwiigyũnda ĩlĩ kukĩsũsũma, kangĩ kutĩĩte nsula kujialue uwikyaalĩ wĩĩtu naupũnile kwigyulu,
- ³kuitĩ pĩnakukakuujiala, sika kukakigyelela kukĩpuĩ.
- ⁴Kunsooko ishie nakukoolĩ munu munigyũnda kukĩsũsũmaa kuulemeeligua; sika kĩna kusiile kwijiulua, ĩpa kusiiile kwijialua, koonu namĩkola kukia ĩmĩlue nuupanga.
- ⁵Ĩpa gua naalukuzĩpĩlĩlie ishie zizo-ziizoo ingĩ uNzua naalukupĩle ĩkĩĩkĩĩloo kya kĩMuau.
- ⁶Kuluulo, kutĩĩte nkolo nkamũ intondo tũlũ, kangĩ kumanile ya kĩna pĩna kuĩlĩ mumuĩlĩ, kuĩlĩ kulĩ nũShekulu,
- ⁷kuitĩ ishie kukugendelaa muusuĩli sika kuuoni.
- ⁸Kutĩĩte nkolo nkamũ gua, taazu kuleke kikyala mumuĩlĩ nukukikyala ensi nũShekulu.
- ⁹Kunsooko ĩĩ kanga ĩkukoolĩ ĩpa katia kukutilĩ ĩpa, kwĩkamatĩkilie kukumulooeelia.

- ¹⁰Kuiti yukujiipile kukigyelela ntongela ityengu lya ulamulua lya kiKilisito, koonamuntu wensi waanunkule naalumatendile pina aliwili mumuli, namatula maaza kati mabi.
- ¹¹Iio gua, pina kwamana uoa kwa kiShekulu, kukuasugulaa iantu; ipa kugyeleligue kuali pa kiNzua, sanga nsuile kugyeleligue kuali numumioo yaani gaa.
- ¹²Sika kwikumazukilie kangi ntongela yaani, ipa kukumupeela inie insooko ya kikumazukia kunsooko yitu, musume kukuashookeelia iaasio naikikeemela iza kunzi uduu, nazukutili munkolo.
- ¹³Kuiti kanga ikuaziishala, ingi kunsooko ya kiNzua; kati kanga kui nimasala, ingi kunsooko yaani.
- ¹⁴Kuiti uuloogua wa kiKilisito wakutyapikia; kunsooko kina umu wa kiile kunsooko ya tulu; iio gua tulu akiile.
- ¹⁵Ninduyo wakile kunsooko ya tulu; koonanaakooli apanga aleke kikyala ieene, ipa ikyale kwa kuyo naalukiile nukwiiuka kunsooko yao.
- ¹⁶Kuluulo gua kwipunila yoi, kutili nakumanile mukimuili. Kanga ilii kumuligile uKilisito mukimuili, ipaino sika kumuligile kayoi kangi.
- ¹⁷Kuiti wensi kanga iwili mwa kiKilisito waaza kumbe nakipia; iya kali yakila, laa kati naipia yaaza.
- ¹⁸Ndio tulu ipunile kwa kiNzua, muene alukukamantinie ishie ninduzo muene kwa kiKilisito, nukukupeela ishie uwitumi wa ukamantani;
- ¹⁹yakina uNzua ali wili mwa kiKilisito nukuukamantania uunkumbigyulu ninduzo, waleke kuaalilia uutimu wao; nduyo nuika mumutu ulukaani lwa ukamantani.
- ²⁰Kuluulo gua, ishie kuatumua palioma lya kiKilisito kina uNzua ukumupeepia kumilomo yitu. Kwa mulompa inie kunsooko ya kiKilisito, ukamantanigue nuNzua.
- ²¹Uyo nasikuumanile umulandu, numutenda watule mulandu kunsooko yitu, koonakutule kulukuulu ya kiNzua mumuakue.

2 Akolinto 6

- ¹Nindiishie pina kukituma umulimo palumu nduyo kukumupeepia mulekiaanunkula nakanda ukende wa kiNzua,
- ²Kuiti uigile, “Mwityungo naali gyombigue ali nukugyuililie, Palutondo lwa uguna nanukualilia.” Laa, ityungo nigyombigue ingi ino-iino; laa, ulutondo lwa uguna ingi nantende.
- ³Kutili kaumu nakumukumpilie mulukaani tulu luensi, uwitumi witu ulekishokigua.
- ⁴Tulu pensi kwipunilie ishie zi itumi a kiNzua, muugimilia wiingi, mumpati, muwaagi, muukoi;

- ⁵muukuua, mũityũngo, muutuunĩligua, muuwai, muukengeali, muulalĩli;
- ⁶muweeligua, muumani, muupolo, muuntu nauuza, muMuau Muelu, muuloogua nasika wa unamampĩlu;
- ⁷mulukani lwa tai, mungũlũ za kĩNzua, kumata ma kulukuuluu ma mukono wa kĩgoosia nĩma mukono wa kĩkĩĩma;
- ⁸muukulu katia muumelua, muutambulua ibĩĩ katia muutambulua iiza; zĩ apembeelia ĩpa kwĩantu a tai;
- ⁹zĩ nasika amanue ĩpa naamanue nkankanaa; zĩ naikia ĩpa kusii kuapanga; zĩ naikũĩkigua ĩpa sika kwaulagua;
- ¹⁰zĩ akola usungu ĩpa kulumbile intondo tũlũ; zĩ atũka ĩpa kukuagolĩpia iingĩ; zĩ naagila kakĩntu ĩpa tũlũ yensi kutĩite.
- ¹¹Inie Akolinto, ĩmĩlomo yĩĩtu yĩkualĩĩ kumiani, nĩkangĩ inkolo zĩĩtu nkũnukulue.
- ¹²Sika muatuunĩligue munsĩ yĩĩtu, ĩpa munkolo zaani muatuunĩligue.
- ¹³Mushookie kwilika naalĩ muapeegue (nitambula niniinie zĩ nĩangĩnia) mukũnukule ninkolo zaani gaa.
- ¹⁴Muleke kũtũngĩkanigua palumuĩ ndĩo nasika asuĩlĩle. Kuitĩ kĩkoolĩ kĩsuakĩĩa kĩ pakatĩ ya kulukuuluu nuuleki? Katia ukoolĩ ukamantani kĩ pakatĩ ya weelu nuwiilu?
- ¹⁵Ukoolĩ wĩgombia kĩ pakatĩ ya kĩKilisito nuwa kĩBeliali? Lĩkoolĩ tyũmpĩ kĩ pakatĩ ya nusuĩlĩle nĩnasikusuĩlĩle?
- ¹⁶Ukoolĩne uumuĩ pakatĩ ya Numba ya kĩNzua nĩanzegamĩla. Kuitĩ ishie kwĩNumba ya kĩNzua namukola upanga, kĩna uNzua aluũgile, “Nĩkakikyala pakatĩ yaa, kangĩ nikigendela pakatĩ yaa; Nineene nikitũla Nzua waa, ndĩo ikitũla antu aane.
- ¹⁷kuluulo, pũnĩ pakatĩ yaa Mutemanuke ndĩo, uũgile ũShekulu, Mulekipaatia ĩmadobũ, Nineene nĩkakumusũgamĩlia.
- ¹⁸Nikitũla Tata kumiani, Niniinie mukitũla aana aane naagoosia nĩnaakĩĩma, Uũgile ũShekuulu Mukola ngũlũ zensi.”

2 Akolinto 7

- ¹Iio gua aloogua, kunsooko kutĩite ĩmalago aya, kwĩeelie kwipũna muudobũ wensi wa muĩli nĩnkolo; ĩkwikamĩnkĩlia uweeligua muooa wa kĩNzua.
- ²Kuligilĩ ĩlioma munkolo zaani. Ukutilĩ naalĩ kumutimuĩlie; ukutilĩ naalĩ kumupembelĩlie.
- ³Sika nitambula izi itĩ numulamule inie kĩna muatimu. Kuitĩ alĩ ntambuĩle kumuandio ya kĩna mukoolĩ munkolo zĩĩtu, kukie palumuĩ sunga kuĩ apanga palumuĩ.
- ⁴Nitambula kualĩĩ kumuani, ntĩite ningĩ kumiani ĩza kĩkũmuzukĩlia; nkamigue nkolo. Nalumbĩkia munzago zĩĩtu tũlũ.

⁵Kuiti pina nakupika kuMakedonia, imiili yitu sika nishuma kwishupia ali kunsooko ya nzago naali kuligilie tulu pensi; kunzi ali ukooli wiku, muni ooa.

⁶Ipa uNzua nukuapumbulagaa naalemue nukupumbulia ishie pina nuuza uTito;

⁷sika kunsooko ya kuuza kumuakue uduu, ipa nukuupumbuligua waasio gaa naali mupumbuligie kumiani, pina nukuganuila ishie impola za nsula yaani nuusungu waani nuukamatiku waani kunsooko yaane, sunga nanumbikia.

⁸Nineene mali namuleetile usungu kumbalua niasio, (sika nishilie, ipa kanga ali nishilie,) ali moonie ya kina imbalua niasio yumupile usungu kwityungo uduu.

⁹Ipaino numbile sika kunsooko muoonie usungu, ipa kunsooko ali muoonie usungu nauleetile uupeli. Kuiti muoonie usungu kunzila ya kNzua, koonu mulekiligia ukapiki muutendi witu munkani tulu zensi.

¹⁰Kuiti uugunua, nawili kunzila ya kNzua ukuleetaa upeli nauleetile uugunua, naugila kawisokia; ipa uusungu wa unkuumbigulu akuleetaa ukiu.

¹¹Kuiti laali usungu uu munzila ya kNzua, ya kina ukuleetaa ukamatiku ki muni yaani, nuwikuili, nuusuukua, nuooa, nukushumua ninshula nanziiza, nuukamu, nuukaasigua. Muzaasio tulu zensi ali mwikaminkililie inie uniinie, kina muagila kautimu mulukaani luasio.

¹²Ninene pina nanumuandikila, sika ali numuandikile kunsooko yaakue uyo naalutimuile, sunga sika kunsooko yaakue uyo naali mutimulilue, ipa ukamatiku waani kunsooko yitu wigyelele kumiani ntongela ya kNzua.

¹³Kunsooko ni kuakamigie nkolo. Palumu nukwikamigua inkolo kunitu, ali kulumbile nkankanaa kuulumbi wa kTito, kunsooko inkolo yaakue yapoleelagigua niniinie tulu.

¹⁴Mali lukooli lukaani kunsiani naali nikumazukilie kumuakue, sika ali numukolue inshoni; ipa kina ali kumuile inie tulu naza tai, iio-iioo sunga nizaasio naali kwikumazukilie kumuakue uTito ali za tai.

¹⁵Nuuloogua waakue kunsiani ingi wingi kwilikila, pina wijukile uugombi waani inie tulu, naali mumuanukuile kuooa nukwikima.

¹⁶Numbile kunsooko munkani tulu nakumusanilie inie.

2 Akolinto 8

¹Kwamupeela inie anuna itu, impola za ukende naali mapeegie imakanisa ma kuMakedonia.

²Kuiti pina naaigemua ninjago ningi, uwijuli wa ulumbi wao, nuutika wao nawongelelia ugolwa ukende wao.

³Kuiti nakuile kina kwilika lya usumi wao nukwikila usumi wao, kuulooa wao, iene naupunia inshao zaao.

- ⁴Naakupeepia dũũ ishie nukukukulompa akamantane mukende uu kukuatumĩla ĩeelu.
- ⁵Nĩkangĩ sika alĩ apũnilie kĩna alĩ kulaaĩlĩle udũũ, ĩpa umuandio alĩ ĩpũnilie ĩeene kwa kĩShekulu nukumuĩtu gaa kuulooa wa kĩNzua.
- ⁶Kuluulo, nakumukamatĩkĩla ũTito waukondeele uukende waasio sunga kunsiani kĩna umuene aluandilie.
- ⁷Ĩpa gua, kĩna mukĩlĩkĩlĩle munkaaani tũlũ-muusuĩli, numuutambuli, numuumania, numuukamatĩkũ, sunga muuloogua waani kumuĩtu ishie, mwĩkacie kwikĩlĩkĩla numuukende uu gaa.
- ⁸Sika mbũgile itĩ kukumulagĩlia ĩpa kunsooko ya ukamatĩkũ wa naĩngĩ, ngeme uuloogua waani kĩna ingĩ wa tai.
- ⁹Kuitĩ mwalĩngile uukende wa kĩShekulu wĩtu Yesu Kilisito kanga ĩalĩ mugolĩ nakĩ, nutũla mutũka kunsooko yaani, koona mugolĩpigue kuutũka waakue.
- ¹⁰Nineene mulukaani ulu nipũnia uulangi waane, taazu mumalĩlie naalĩ muandilie muakaazu; sika kwitenda udũũ, ĩpa sunga kwigomba.
- ¹¹ĩpaino mumalĩlie kukĩtuma kuukaaũ, kĩna iio naalĩ mwĩlĩganĩlĩlie nukwigomba, mumalĩlie kwilika lya nsao zaani.
- ¹²Kuitĩ malĩ ukoolĩ uulooa, ukugombagigua kwilika lya nsao zaakue umuntu, sika kwilika lya usilĩlua waakue.
- ¹³Sika kĩna naĩngĩ aligie uusũpio niniinie muagigue, ĩpa tũlũ yĩ ilika lĩmuĩ.
- ¹⁴uUligia waani wingĩ wa nzuauu ukeepie uuulia waao, nĩkangĩ uuligia waao wingĩ wĩ kumiani pĩna mwijilishilĩlua; iio ikilĩganĩla.
- ¹⁵Kĩna yandĩkue, “Naalusolelĩle ningĩ sika nongeligua, sunga naalusolelĩle nkeei sika nukeepeelua.”
- ¹⁶Ĩpa uNzua wasongeligue nukumupela ũTito wĩkacia iio-iioo munkolo yaakue kunsooko yaani.
- ¹⁷Kuitĩ pĩna nakumukamatĩkĩla, nugomba sunga nwĩkamatĩkia dũũ kwiiiza kunsiani kuulooa waakue umuene.
- ¹⁸Nakumutuma palumuĩ ninduyo umuunũna nuasio naalĩ mukũmazukigue mumakanisa tũlũ muMpolo na Nziiza;
- ¹⁹ĩpa sika alĩ iio dũũ, ĩpa nusaaguulua nĩmakanisa tũlũ watũle mutiati wĩtu mumulĩmo wa ukende uu nakukuutumĩkĩla ishie kuukulu wa kĩShekulu, kangĩ wigyelele uwĩlĩganĩlia wĩtu.
- ²⁰iYaasio kwĩgidĩlĩle, wensi waleke kukusokia kunsooko ya nsangĩ ĩĩ naningĩ nakukumĩtumĩla ishie,
- ²¹nakusĩngile naza kulukuuluu sika ntongela ya kĩShekulu udũũ, ĩpa nukuntongela ya antu gaa.

²²Palumuĩ nĩndĩo nakumutuma umunũna wĩitu naalĩ kumuoonie nkua ningĩ mumpola ningĩ kĩna utĩite wĩkakia. Īpaino wĩkamatĩkilie nangũlũ kunsooko ya usanio naukulu nufĩite kunsiani.

²³Mumpola za kĩTito muene mĩaane, kangĩ munamulĩmo palumuĩ nineene kunsooko yaani; numumpola za anũna ĩitu, ingĩ atumua a makanisa, nuukulu wa kĩKilisito.

²⁴Iio gua mulagĩle ntongela ya makanisa ĩkulukuuluu ya uloogua waani niya kĩkũmazukĩlia kumiĩtu kunsooko yaani.

2 Akolinto 9

¹Sika nukumuandĩkĩla inie mumpola za nsangĩ kunsooko ya eelu,

²kuitĩ manile uulĩganĩlia waani, nineene nĩkĩkũmazukia kunsooko yaani kuAmakedonia, kĩna ĩAkaya ĩlĩganĩlĩlie kwipũna muakaazu, uukamatĩkũ waani wa kamatĩkilie iingĩ mumiao.

³Īpa alĩ nĩatumile ĩanũna, koono kukĩkũmazukia kumiĩtu kunsooko yaani ilekitũla nakanda mulukaani ulu, ĩpa mwigyelele ya kĩna mwĩlĩganĩlĩlie kĩna alĩ ntambuĩle.

⁴Kuitĩ ĩAmakedonia kaanga aaze palumuĩ nineene, amuone inie kĩna sika mwĩlĩganĩlĩlie, kukikolua inshoni (inie niniiniene gua) kunsooko ya usanio waasio.

⁵Kuluulo, alĩ moonie taazu kukuakamatĩkĩla ĩanũna atongele kwipika kunsiani, andie kwishangulia iipeegua ya masongelio maani naalĩ mupũnilie ilyago ĩkalĩ, malĩganĩlĩligue kwishanguligua, koono matũle masongelio ma ulooa, malekitũla mapũnigie kukĩaya.

⁶Īpa ulukaani ntuulu, “uMukola kupandĩla nkeei ukugolaa nkeei, numukola kupandĩla kuukende ukuogolaa ukende.”

⁷Wensi wapũnie kĩna usĩngile munkolo yaakue, sika kuusungu katia kwioonatĩligua; kuitĩ uNzua ukumuloogaguaa umukola kupũnia kuulumbi.

⁸NuNzua usũmile kukumũjulia ukende tũlũ kuwingĩ, koono niniinie muĩ niintu tũlũ nayendile muumo intondo tũlũ, sunga kukumũjulia inie kuutendi nauuza tũlũ,

⁹kĩna yandĩkue, “Ukupũnagiaa ukende; ukuomoelaa ĩatũka. ĩKulukuuluu yaakue ikyalilee ĩkalĩ nakalĩ.”

¹⁰Uyo gua nukumupeelaa umupandĩli imbeu nuugalĩ wa kulĩa, uuyo ukakumupeela imbeu zaani nukukuzongelia, nduyo ukakĩmongelia ĩmaogola ma kulukuuluu yaani.

¹¹Munzĩla tũlũ mukigolĩpigua, koono mupũnie kuukende wingĩ naukumuleetelaa uNzua ĩmasongelio kumulĩmo wĩitu

¹²Kuitĩ uwĩtumi wa mulĩmo uu sika ukuapũnilagiaa uusilĩlua wa eelu dũũ, ĩpa sunga kwiongelia ĩmasongelio mingĩ kwa kĩNzua.

¹³Muugemua wa wītumi waasio mukakumukulia uNzua kunzīla ya wīniinupia waani, pīna mwigomba iMpola na Nziiza za kīKilisito, nukunsooko ya ukende wa ukamantani waani kumiao nukuantu tūlū;

¹⁴Pīna atīte nsula kunsiani nukukumulompeela inie kunsooko ya ukende wa kīNzua naukīlīkīlīle mumiani.

¹⁵Kumusongelie uNzua gua, kunsooko ya upeegua waakue nasika usūmīkile kwiganulua!

2 Akolinto 10

¹Īne neene Paulo, neene nukumupepia inie kuupolo nīkīsuusu kya kīKilisito; ĩne nanīmwīniinupia pīna nkoolī pakatī yaani, ĩpa pīna nukutilī ĩnkolo yaane nkamū kumiani!

²numupeepilie gua, koonā pīna nkoolī ndekitūla nīnkolo nankamū nansīgile kīna ukāa ntīte kuaasio naasīgile kīna ishie kwigendela kwitiata inshula za kīmuīlī.

³Kuitī sunga pīna kuīlī mukīmuīlī sika kukīlaasa kunzīla ya kīmuīlī,

⁴kuitī ĩmata mītu ma ulugu sika ma kīmuīlī ĩpa matīte ngūlū za kīNzua namasūmīle kwitaula inkīlī.

⁵Īkwitalula ĩmasīgo niintu yensi nayīkīkulagiaa nukukuuukīla umani wa kīNzua, kangī kulīsolile utepi shīgo liensi, lyumugombe uKilisito.

⁶Nindishie ĩkwīlīganīlīlie kukuukaasia uuleki wensi; ĩpaasio uugombi wani pīna ūjilikondeeleka.

⁷Ilaaī naigyelīle pamiiso maani. Wensi anga wīsanie ya kīna wa kīKilisito, wijuke munkolo yaakue kīna iio umuene na wa kīKilisito, iio-iioo nindiishie.

⁸Malī nkīlīkīlīlie kukīkūmazukia iniino kunsooko ya usūmī wītu ūShekulu naalukupīle kumuzenge inie sika kukumutalula, sika nikikolua kansoni,

⁹Koonā ndekionua zī nukumoopookia inie kumbalua zaane.

¹⁰Kuitī akuūgaa, “iMbalua zaakue ingī nakū kangī za usūmī, ĩpa pīna ukoolī kukīmuīlī ingī muneketū, ninkani zaakue za kumelua.”

¹¹ĪAasio alīnge kīna mīna kuīlī munkani za mbalua pīna kukutilī, iio-iioo kuīlī muutendi nīpīna kukoolī.

¹²Kuitī sika kusūmīle kukīlīganīlīlie nukukīpianīkīlīlie nityūmpī lya asio naakola kīkulia ĩeene. Īpa ĩasio pīna ĩkīlīganīlīlie eene kueene nukukīpianīkīlīlie eene kueene agila kaulīngi.

¹³Īpa gua, sika kukīkūmazukia kwīkīlīkīlīlie, ĩpa kwīlīka lya ngele naalī kuagemelēligue nuNzua, yumupikīle sunga kunsiani.

¹⁴Kuitĩ sika kwipũũtĩla ishie undiishie zĩmbũge kĩna sika kumupikĩlĩle. Kuitĩ sunga kunsiani alĩ kwamuandio kukumupikĩla inie muMumpola na Nziiza ĩza kĩKilisito.

¹⁵Sika kukĩkũmazukia kwikĩlikĩla mumĩlĩmo ya antu naĩngĩ; ĩpa gua ulaaĩli wĩtu ingĩ pĩna uusuĩli waani wiongeeleka, kukikuligua kunsiani kwilika lya ngele yĩtu, sunga kwiongeeligua,

¹⁶koono kuzitanantie iMpola na Nziiza sunga kunsiao naikyalile kulĩ kwikĩla ĩnsĩ yaani; kuleke kukĩkũmazukia munkaani nazakondile kwijĩpĩligua nĩnaĩngĩ.

¹⁷“Īpa umukola kĩkũmazukia, nwĩkũmazukie mwa kĩShekulu.”

¹⁸Kuitĩ nukugombagiguaa sika unuasio nukikũmazukagiaa umuene, ĩpa uuyo nukukũmazukagigua nũShekulu.

2 Akolinto 11

¹Taazu aza mũjilingigimĩlia iniino muulu waane. Eeze, mungigimĩlie!

²Namuluĩla wĩlũ nauza wa kĩNzua kuitĩ numuligĩlie inie umugoosia umuĩ, ingĩ uKilisito, koono numutualĩle umunanso namueligue.

³Īpa noopokile kĩna ĩnzoka naalĩ yumupembelĩlie uHawa kuwĩsukukia waakue, iio-iiio ĩmasĩgo maani mikioononeka, nukukuuleka uugolokũ nuweelu kwa kĩKilisito.

⁴Kuitĩ kanga muntu waaze nukukumutanantia ũYesu wĩngĩ nasika kumutanantilie ishie, katia mwiaanũnkula ĩnkolo yĩngĩ nyĩsia nĩndĩo naalĩ mumianũnkuĩle, katia mwiaanũnkula iMpola na Nziiza nazĩngĩ nasikaalĩ muzigombile, mwigigimĩlia iiza yoo!

⁵Kuitĩ nsĩgile sika numukeepeelue kakĩntu, kĩna ĩaasio naĩkĩpeela ukulu wa utumua!

⁶Kanga ĩsika numutambuli nakĩ, sika numulũto wa kulĩnga; munzĩla tũlũ kũigyeleligue kualĩ kumiani mumpola zensi.

⁷Alĩ ntimuĩlene kukĩniinupia, koono inie mukuligue, kunsooko alĩ numutanantĩlie iMpola na Nziiza za kĩNzua, kakĩnamulĩmo alĩ numugila?

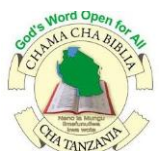
⁸Alĩ nĩmaleegĩlie ĩmakanisa namĩngĩ kunzĩla ya kuwaanũnkula ukendegeeli wao, koono numutumĩle inie.

⁹Pĩna alĩ nkoolĩ kunsiani nukwisilĩlua, sika alĩ ntũlile muligo kumuntu wensi, kuitĩ ĩanũna naalĩ ijile kwipũnĩla kuMakedonia naampela naalĩ numusilĩlue. Munkaani tũlũ alĩ nĩgililie, kangĩ nĩkakĩgilia, ndekitũla muligo kumiani.

¹⁰Kĩna iio ĩtai ya kĩKilisito ĩkoole mumuane, ukutilĩ nwakumũmia umulomo waane nuwĩkũmazukia waane kunandĩ za Akaya.

¹¹Nĩkĩ gua, kunsooko sika numuloiluene inie? Umanile uNzua!

¹²Īpa nanukulutendaa, nĩkakulutenda, nĩaleegelie ĩnsooko ĩasio naidũũma ĩnsooko ya kĩkũmazukĩlia kukigyeleleka kĩna kwilika nindiishie.

- 13**Kuiti ãasio ingi atumua a ulongo, naakitumaa umulimo wa upembeelia, naikipilulaa atule zi aatumua a kilisito.
- 14**Kangi sika ukulilua, kuiti ushetani umuene ukipilula wi mpiani ya malaika wa weelu.
- 15**Luulo gua, sika lukani lukulu kanga itumi aakue ikipilulaa atule mpiani ya itumi a kulukuuluu, nimpelo yao ikitula kwilika lya milimo yao.
- 16**Natambula kangi, “Wensi walekinshiga kina ine numunaulu; kanga munsigile iio gua, mung'ombie zi numunaulu, kooa nineene gua nikumazukie kainiino.”
- 17**Nanukuzitambula ipaino sika mbugile kina nkaani za kishekulu, ipa zi kuulu, muukamatiku uu wa wikumazukia;
- 18**kunsooko iingi ikikumazukia mukiuntu, nineene nikakikumazukia.
- 19**Kuiti inie namutiite imasala mukuagigimilagiaa inaulu kuulumbi!
- 20**Mukugigimilagiaa umuntu kanga wamutende mu ase, kanga wamulie inie, kana wamulegelie iintu yaani, kanga wikulie nukukumukua inie muusiu.
- 21**Numukolue nsoni kwitambula iti, ali kuanieku kwikilikila kwitenda yaasio! Ipa gua mulukaani luensi kanga umuntu wi mukamu kukikumazukia (nitambula kilu) nineene gaa numukamu kukikumazukia.
- 22**Aebulaniane io? Nineene gaa. Aisilaeline io? Nineene gaa. A wileli wa kilbulahimune io? Nineene gaa.
- 23**Itumi a kilisitone io? Ine nangulu (nitambula zi numusali) muukoi wa mulimo kwikilikila, mitungo kwikilikila, muukua kwikilikila nkankanaa, nkua ningi piipi kwikia.
- 24**Nkua zitaano ali numukuue kuayahudi miko makumi manii kwikeepia umu.
- 25**Ali numukuue nankome nkua zitatu; ali numutulue mague nkua imui; ipyango liane naali nononekeela munanza nkua zitatu, nanii nkooli munanza utiku nimunsi.
- 26**Mumisizo nkua ningi, muwilugi wa miongo, muwilugi wa alegelania, muwilugi wa antua aane, muwilugi wa ndugu nazingi, muwilugi wa mukaa nankulu, muwilugi wa mumbuga, muwilugi wa munanza, muwilugi wa anuna a ulongo;
- 27**mumilimo namikaku, munzago, muumia ndoolo, nkua kunkua munzala ninoota, nkua ningi muulia ndia, mumpeepo pina numugila kantiila.
- 28**Leka izasio za kunzi, zikooli gua nazukunzugaa mumeelele, nduo iingi ukendegeeli wa makanisa tulu.
- 29**Waani namuneketu nineene ndekineketa? Waani namukumpigue nineene ndekishuukilua?
- 30**Kanga injipile kukikumazukia, nikakikumazukilia uuneketu waane.

³¹uNzua Tata wa kīShekulu Yesu namukuligie ikalī nakalī, umanile ya kīna sika nilomboka.

³²kuDamesiko ūjūmbe nwa mutemi Aleta alukumīlindīlāa ikāa ya Damesiko kōona wanguīle,

³³nineene naniikīligua mūtyooto kwipūna mūdilishia lya nkīlī, nangūnīka kwipūna mumīkono yaakue.

2 Akolinto 12

¹Injīpīle Kukīkūmazukia kanga ikutilī kansaīlo no, īpa nikilongoleka nimaoni nukuukūnukuīlua nūShekulu.

²Numuīzī muntu umuī mwa kīKilisito, yaalī miaka kyumi nīnī (kanga alī wīlī mumuīlī magu, katia alī wīlī kunzi ya muīlī magu, umanile uNzua). uMuntu nuasio nupūlua sunga kwigyulu lya katatu.

³Nineene numuīzī umuntu nuasio (kanga alī wīlī mumuīlī magu, katia alī wīlī kunzi ya muīlī magu, umanile uNzua);

⁴manile kīna umuntu nuasio nupūlua sunga kuPaladiso, nūigia inkaani nasika zukulikitagigua, nangiligie umuntu walekitambula.

⁵Mumpola za muntu kīna uyo nīkakīkūmazukia, īpa sika nīkakīkūmazukia uneene isiititūla mumpola zauneketū waane.

⁶Kuitī kanga aza nijilishiia kukīkūmazukia sika aza nijilitūla munaulu, kunsooko nikitambula itai, īpa nīgililie kōona umuntu walekinshīgīla kwikīlīkīla īzaasio nukuziona kumuane katia kukuziigia kumuane.

⁷Kōona ndeke kūkiulia nangūlū kunsooko ya ukūnukuīlua nawingī, nambīkīlua iligia mumuīlī, mutumua wa kīShetani, wankue inkūndi, ndeke kīkulia nangūlū.

⁸Kunsooko nīo nanumupeepia ūShekulu kunkua zitatu wandeegele.

⁹Numbuīla, “uUkende waane ukuendile muumo, kuitī muuneketū, muumo ingūlū zaane zukukondeelekaa.” Iio gua, nīkakīkūmazukīlia uuneketū waane kuulumbi wingī kwikīlīkīla, kōona ingūlū za kīKilisito zikyale mumuane.

¹⁰Kunsooko nī numuloeligie nuuneketū, nuugaalīlua, nuwaagigua, nuupaatigua, nuukoigua kunsooko ya kīKilisito, kuitī pīna numuneketū, paapo ntīte ingūlū.

¹¹Naalī munaulu! Īpa niinie munonatīlīlie. Kuitī alī injīpīle īne nkūmazukigie nininie, kuitī sika numukeepeelue kakīntu, kīna īaasio naīkīpeela uukulu wa atumua; kanga īsika nīkīntu noo

¹²Tai iilīngasīlio ya mutumua alī itendue pakatī yaani muugigimīlia tūlū, kuilīngasīio nīmakula, nuutendi wa ngūlū.

¹³Kīntu kī namuakeepeelue kwikīla īmakanisa namīngī, isiititūla sika ntūlile muligo kumiani? Ndeegelle uutimu uu!

¹⁴Laaĩ, ñ ñnkua ya katatu nanĩzĩpĩĩlie kwiiiza kunsiani sika nikitũla muligo kumiani, kuitĩ sika ndũũmile kaintu yaani, ĩpa nukumudũũmaa uniinie. Kuitĩ sika ijĩpĩile ĩaana aaĩkĩlie ĩaleli iuto, ĩpa ĩaleli aaĩkĩlie ĩaana aao.

¹⁵Kuulumbi wingĩ nikipũnia iyaane, sunga nikipũnigua kunsooko ya nkolo zaani. Malĩ nĩkakilie kukumuloogua, numukeepeeluene kwiloogua niniinie.

¹⁶Na yaa iio, kĩina sika numulemelĩlie inie, ĩpa mukuũgaa kĩna ĩne nĩmwĩsukukia, kangĩ alĩ numusolile kuupeembeelia!

¹⁷Alĩ numusolĩlie intune kunzĩla ya aasio naalĩ nĩatumile kunsiani?

¹⁸Nanumukamatĩkĩla ũTito alumusolĩlie yaani? Sika alĩ kukugendelaane kunkolo ĩo-ĩoo, nukũtiata inshambatĩlio zizo-zizoo?

¹⁹Kangĩ musĩgilene kĩna kukĩgidĩla kumiani? Ntongela ya kĩNzua kwitambula mwa kĩKilisito, nĩzaasio tũlũ aloogua, koonaa muzengue inie.

²⁰Kuitĩ noopokile katia pĩna nijiliiiza sika nĩkakumuona inie kĩna nsiile kukumuona, nineene sika mukimona kĩna musiiile kwimona. Noopokile katia kwiaagaana wĩleei nuwĩlũ, nuutaki, nĩmagũndo, nuusingĩlia, nĩmatekete, ninkeemo, nĩmalanga.

²¹Nineene pĩna nijiliiiza kangĩ, uNzua walekinkolelua inshoni ntongela yaani, nineene nĩaonele uusungu kunsooko ya iingĩ naalĩ atimuĩle ĩmuandĩo nasika apelile muudobũ, nuugololia nuusambo naalĩ autendile.

2 Akolinto 13

¹Ĩĩ yoĩ nkua ya katatu ĩne kwiiiza kumuani. Kumĩlomo ya akuĩli abĩlĩ kamuĩ atatu ulukaani luensi lukikamĩnkĩligua.

²Nakondile kukumuĩla ĩkalĩ pĩna alĩ nkoolĩ kumuani ĩnkua ya kabĩlĩ, nĩkangĩ nitambula nunzuauu gaa pĩna nukutilĩ kumuani, naalĩ atimuĩle ĩkalĩ nĩnaingĩ tũlũ, ĩpaasio pĩna nikiiiza kangĩ sika nĩkakuaonela kakĩsaa;

³kuitĩ mwidũũma kĩlingasĩlio kĩna uKilisito witambula munsĩ yaane. Nduyo sika muneketũ kumuani, ĩpa utĩite ingũlũ munsĩ yaani.

⁴Kuitĩ nukononteelwa mumusalaba muuneketũ, ĩpa ukoolĩ mupanga kungũlũ za kĩNzua, kuitĩ nindiishie kwaniekũ mumuakue, ĩpa kumiani kukitũla apanga palumuĩ ninduyo kungũlũ za kĩNzua.

⁵Ikolekeelie uniinie kĩna muĩli muusuĩli, mwĩgeme uniinie. Katia sika mwĩlingilene uniinie kĩna ũYesu Kilisito ukolĩ munsĩ yaani, isiititũla mulemue nuugemua.

⁶Ĩpa ndaĩlĩlee mukimana ya kĩna sika kualemue

⁷Ĩpa kukumulompaa uNzua mulekitenda kaubĩ, sika kĩna ishie kwigyelele kuagombigue, ĩpa koonaa inie mutende naiiza, kanga ishie kutũle zĩ kualemue nakĩ.

⁸Kuitĩ sika kusũũmile kwitenda kalukaani kukĩkunguma nĩtai, ĩpa kuluandĩ lwa tai.

⁹Iio gua kulumbile p̄na ishie kuaneketũ, niniinie p̄na mutĩite ingũlũ. Nakulompile ntuulu, ukamatĩkũ waani.

¹⁰Yoĩ nsooko niandĩka izi p̄na nukutilĩ, koonna p̄na naaza, ndekitumĩla uutaki kwilika lya usũumi naalĩ numupegue nũShekulu, nduyo wa kuzenga, sika wa kutaula.

¹¹Kumumalĩilio gua anũna aane, mulamu; mwĩkamatĩkie, mwĩkamie nkolo mukamantane, mwikyale mumatiliga; nuNzua wa uloogua nĩmatiliga ukitũla ukoolĩ palumuĩ niniinie.

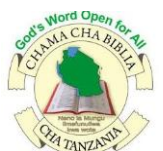
¹²Mwĩlamukie kuwĩsuni naweelu.

¹³ĩEelu tũlũ akumulamukia. uUkende wa kĩShekulu Yesu Kilisito nuuloogua wa kĩNzua, nĩnkamĩ ya kĩMuau Muelu wikyale niniinie tũlũ.

Agalatia

Agalatia 1

- ¹Paulo mutumua, sika numutumue niantu katia kunzila ya kiuntu, ipa kunzila ya kiYesu Kilisito nuNzua Tata naalumuiukilie kwipuna muakui.
- ²Ine palumu nianuna tulū nakwiensi nineene kwamuandikila inie namwa makanisa ma Galatia.
- ³Ukende wii kumiani nimatiliga namapumile kwa kiNzua Tata nukwa kishekulu wiiu Yesu Kilisito.
- ⁴Muene ali wipunilie kunsooko ya milandu yiiu kuulooa wa kiNzua Tata wiiu, koonu wakugune kwipuna muubii wa unkumbigiyulu uu naukooli ipaino.
- ⁵Ukulu wii kumuakue sunga ikali nakali Amini.
- ⁶Nakulilua kunsooko mwamulekaa iti kuukau uyo naalumuitle muukende wa kiKilisito, mwazigomokeelaa impola nanziiza nazingi.
- ⁷Kangi kutili nazingi; ipa akooli antu naakumukankanalia inie naasiile kukuzipilula impola na Nziiza za kiKilisito.
- ⁸Ipa iti, ishie katia malaika nwa kwigyulu, kanga wamutanantilie impola nanziiza nazingi kwikila izo naali kumutanantilie inie, nwazumue.
- ⁹Kina ali kutambuile kumuandio, natambula kangi ipaino, kanga wensi wamutanantilie impola nanziiza nasika izo naali muzaanunkuile, nwazumue.
- ¹⁰ipaino naduuma ng'ombigie niantune katia nuNzua? Katia niduuma kukualoelia antune? Kanga azaa kili nukualoelia antu, sika aza nijilitula mwitumi wa kiKilisito.
- ¹¹Nukumuila inie anuna aane, ya kina impola na Nziiza naali ntantigie nineene sika za kiuntu.
- ¹²Kuiti sika ali nizaanunkuile kumuntu sunga sika ali numumanigie zaasio, ipa ali zijile kuukunukuilua nuYesu Kilisito.
- ¹³Kuiti ali mugilie impola za lugendo luane pakali muwitekeli wa Ayahudi, ya kina ali niaagilie iantu ikyanisa lya kiNzua kwikilikila, nangema kukulionona,
- ¹⁴nineene ali ntongile muwitekeli wa Ayahudi kukuakila iingii naali kwilika muulelua pakati ya ndugu yaane, kangii nanikakia duu kukuziamba intendo za atata aane.
- ¹⁵Ipa uNzua naalunkamatuile kwipuna munda ya kimaau waane, nunzita muukende waakue.
- ¹⁶Pina nuloogua kukumukunukula uMuau waakue muni yaane, koonu nizitanantilie indugu nazingi impola zaakue; ikamu sika nakwitambuila niantu naa muili nimgali,

¹⁷sunga sika nanankĩla kwienda kũYelusalemũ kuaasio naalĩ atumua pĩna alĩ nikĩĩlĩ ñe kwitũla mutumua, ñpa nanenda kuUalabu, nĩkangĩ nanshooka kuDamesiko.

¹⁸Pĩna nĩkĩla miaka ñtatu, nanankĩla kwienda kũYelusalemũ koonu kwĩone nuKepa, nanĩma kumuakue ntondu kyumi nazitaano.

¹⁹Sika nanumuona nuĩngĩ nwa atumua isititũla uYakobo munũna wa kĩShekulu.

(²⁰Nĩzaasio nanukumwandĩkĩla, laaĩ, ntongela ya kĩNzua, sika nitambula kaulongo.)

²¹Pembele nanenda kunandĩ ziShamũ nĩKilikia.

²²Ñpa itĩ alĩ kĩlĩ kwĩmane ndĩo naalĩ a makanisa ma kĩKilisito namakoolĩ kuUyahũdi;

²³Ñpa alĩ iigilie udũũ ya kĩna, “Uzo naalukukuagagiaa ishie pamuandio, ñpaino ukuutanantia uUsuĩlĩ naalugemile kukuwoonoona ñkalĩ.”

²⁴Naamukulia uNzua kunsooko yaane.

Agalatia 2

¹Pĩna nĩkĩla miaka kyumi nĩnĩ, nanankĩla kwienda kũYelusalemũ palumuĩ nuBalinaba, nanumusola nũTito palumuĩ nineene.

²Nineene nanongola kunzĩla ya kukũnukuĩlua; nanĩalondoselia ñasio ñgene naatĩite ulukũmo, Impola na Nziza nanikuzitanantagiaa pakatĩ ya ndugu nazĩngĩ, ugendi waane ulekitũla nakanda, katia alĩ nge'ndile nakanda.

³Ñpa sunga ũTito naalĩ kwĩensi nineene, nunduyo ingĩ Mugiliki, sika nukankanĩkua kwiaalamigua.

⁴Ñpa alĩ akoolĩ añanũna a ulongo naalĩingĩligue kukĩmpisĩ-mpisĩ, ñasio naingĩla udũũ kukuulĩngula ukolelua wĩitu nakutĩite mwa kĩKilisito Yesu, koonu akutuale muusese wa miiko.

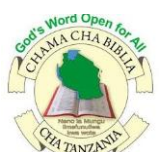
⁵Sika kuagombile ñasio sunga kainino, koonu ñtai ya Mpola na Nziiza ñkendegeelue kumuani.

⁶Ñpa ñasio naalĩ asĩgĩlue akola lukũmo (lika lĩmuĩ kumuane mumpola zaao, uNzua sikukuulaaa uusu wa muntu); mbũgile ya kĩna ñasio akola lukũmo sika anongelĩlie kakĩntu.

⁷Ñpa itĩ kuluandĩ luua, pĩna naaona ya kĩna napeegilue kwitanantia iMpola na Nziiza kuaasio nasika aalamigue kĩna iio uPetelo naalĩ mupeegue kukuzitanantia kuasio naalamigue

⁸(kuitĩ uzo naalumupĩile uPetelo ingũlũ watũle mutumua kuasio naalamigue, muene alumpĩile nineene ingũlũ ntũle mutumua kundugu nazĩngĩ).

⁹Kangĩ pĩna naamana ukende naalĩ numupegue; uYakobo nuKepa nuYohana, naatĩite ulukũmo kĩna ingĩ ishĩmbĩlĩ, naampeela ñe nuBalinaba umukono wa kĩgoosia

nwa ukamantani, koonā ishie kuende kundugu nazĩngĩ, nĩndĩo ende kuasio naalamigie;

¹⁰kangĩ naakulompa lukaani lumuĩ kuijuka ĩatũka, nulukaani lulo-luuloo ĩne nanĩkamatĩkia kukulutenda.

¹¹uKepa pĩna nuuza kuAntiokia nanumukungumia usiu kuusiu kunsooko alũjĩpĩle kwilamulua.

¹²Kuitĩ pĩna alĩ ikĩĩlĩ kalaaza ĩantu naalĩ apũnile kwa kĩYakobo, alĩwilĩa palumuĩ nĩndugu nazĩngĩ; ĩpa itĩ pĩna naaaza, nushooka kunũma nwikamatula; nuoopooka ĩaasio naalamigie.

¹³Sunga ĩAyahũdi naalĩ ĩensi naautiata uunamampĩlu waakue, nuBalinaba gaa nukenkeeligua nuunamampĩlu waao.

¹⁴Ĩpa itĩ, pĩna namona kĩna sika akuutiata uugolokũ wa tai wa Mpolā na Nziiza, nanumuĩla uKepa ntongela yaao tũlũ, “Naa uue nuMuyahũdi utiatile iintendo za ndugu nazĩngĩ nasika za kĩYahũdi, nĩkĩ gua akuakankanĩka ĩa ndugu nazĩngĩ kwitiata intendo za kĩYahũdi?”

¹⁵Ishie nakwĩ Ayahũdi kwipũna uulelua, sika kuanamĩlandu a ndugu nazĩngĩ,

¹⁶kumanile kĩna umuntu sikukualĩlagiguaa ĩkulukuuluu kuutendi wa Ulagĩlio ĩpa kunzĩla ya usuĩli mwa kĩYesu Kilisito, nindiishie nakusuĩla mwa kĩKilisito, Yesu koonā kualĩligie ĩkulukuuluu kuusuĩli mwa kĩKilisito, sika kuutendi wa Ulagĩlio, kunsooko kutilĩ kamukola muĩli nwakualĩligua ĩkulukuuluu kuutendi wa Ulagĩlio.

¹⁷Ĩpa ishie kanga kudũũme kwialĩligua ĩkulukuuluu mwa kĩKilisito, ishie undiishie nakwigyelela kwitula atimuli, uKilisito waazaa mwĩtumi wa mulandune? Sika iio!

¹⁸Kuitĩ kanga nzenge kangĩ iyaasio naalĩ ntaluĩle, nilagĩla kĩna ĩne uneene numutimuli.

¹⁹Kuitĩ ĩne kunzĩla ya Ulagĩlio nanuukiĩla uUlagĩlio, koonā ntũle mupanga mwa kĩNzua.

²⁰Nakonontelĩlue mumusalaba palumuĩ nuKilisito, ĩpa itĩ numupanga; kangĩ sika neene nanumupanga, ĩpa uKilisito muene mupanga munsĩ yaane; nuupanga nanuutĩite ĩpaino mumuili, nuutĩite kuusuĩli muMuana wa kĩNzua naalundoilue nwisuula umuene kunsooko yaane.

²¹Sika nuulegilie ukende wa kĩNzua, kuitĩ kanga ĩkulukuuluu igyelele kunzĩla ya Ulagĩlio, paasio uKilisito alukiile nakanda.

Agalatia 3

¹Inie adĩnie Agalatia namuagila kamasala! Waani numulogile, inie namualagĩlue kualĩ pamiiso maani ũYesu Kilisito ya kĩna alĩ mukonontelue mumusalaba.

²Nsiile kukĩmania lukaani luuluu, lumuĩ kumiani; Alĩ mumuanũnkuĩlene uMuau kuutendi wa Ulagĩlio katia kuutegeeli wa usuĩli?

- ³Mwaulupalaane itĩ? Pĩna muandilie kunzĩla ya kĩMuau, musĩngile kĩna mukikamĩkiligua kunzĩla ya kĩmuĩline?
- ⁴Alĩ muaagigue kunzĩla ningĩ nakandane? Kanga nakanda, magu.
- ⁵Luulo gua, uzo nukumupeelaa uMuau nukwitenda ĩmakula pakatĩ yaani ukutenda aya kuutendi wa Ulagĩlio katia kuutegeeli wa usuĩline?
- ⁶Kĩna iio ulbũlahimu naalumusuĩlile uNzua nukwialiligua ĩkulukuuluu.
- ⁷Mulĩnge gua kĩna ĩaasio naa usuĩli, aao ingĩ aana akĩĩbulahimũ.
- ⁸Nuwandĩkua alĩ uoonie kwipũna ĩkalĩ kĩna uNzua aza wijile kuaalĩlia ĩkulukuuluu ĩa ndugu nazĩngĩ kunzĩla ya usuĩli, numutanantĩlia ulbũlahimu iMpola na Nziiza pakalĩ nuũga, “Mumuakue muumo ĩa ndugu zensi ikikembetua.
- ⁹Iio gua, naatĩite usuĩli akukembetaguaa palumuĩ nuBũlahimu naalĩ mukola usuĩli.”
- ¹⁰Kuitĩ tũlũ ensi naa utendi wa Ulagĩlio ĩlĩ nsĩlĩlĩ ijũmo, kuitĩ yandĩkue, “Nwazũmue wensi nasika wĩkamatĩkilie mumensi namaandĩkue mumbũgũlũ ya Ulagĩlio, wamatende.”
- ¹¹Yĩkualĩ gua ya kĩna ukutilĩ nukualĩlagiguuaa ĩkulukuuluu ntongela ya kĩNzua kunzĩla ya Ulagĩlio, kunsooko, “Nukutũlaa munakulukuuluu kunzĩla ya usuĩli ukitũla mupanga”;
- ¹²uUlagĩlio sika alĩ ũjile kunzĩla ya usuĩli, ĩpa, “Muntu nukutendaa ayo ukitũla mupanga mumaasio.”
- ¹³uKilisito alukukomuĩle kwipũna mũjũmo lya Ulagĩlio pĩna alutũlile jũmo kunsooko yĩtu, kuitĩ yandĩkue, “Wazũmaguaa wensi namutumbĩkue mwikyota,”
- ¹⁴luulo uukembetua wa kĩlbũlahimu waapikĩlĩle ĩa ndugu nazĩngĩ mwa kĩKilisito Yesu, koonaa kuanũnkule ilyago lya kĩMuau kunzĩla ya usuĩli.
- ¹⁵Anũna aane, nitambula kĩuntu. Sunga ilyago lya muntu anga lĩkamĩnkĩligue, ukutilĩ nukulĩleegagiaa katia kwiongeelia kalukaani.
- ¹⁶Luulo gua ĩmalago alĩ matambulue kwa kĩlbũlahimu nukumulelua wakue. Sikuũgile, “Kualelua,” zĩ antu naingĩ, ĩpa zĩ umuĩ, “Kumulelua waako,” ingĩ muene uKilisto.
- ¹⁷Nanitambula ingĩ ntuulu; ilyago alikyamĩnkĩligue nĩkĩla miaka magana manĩ nĩmakumi matatu. uUlagĩlio sika usũũmile kukulionoona sunga kukulĩleegia ilyago.
- ¹⁸Kuitĩ uusali kanga alĩ ukoolĩ kunzĩla ya Ulagĩlio, sika utũlile kangĩ kunzĩla ilyago; ĩpa uNzua alumupĩle ulbũlahimu kunzĩla ilyago
- ¹⁹uUlagĩlio alĩ wa nsooko kĩ gua? Alĩ uletue kunsooko ya utimu sunga waaze umulelua naalĩ mupeegue ĩlyago. Alĩ uĩkue kuwĩtumi wa amalaĩka kumukono wa mukamantania.
- ²⁰Numukamantania sika mukamantania wa muntu umuĩ; ĩpa uNzua ingĩ umuĩ.

²¹Mbii gua, uUlagĩlio ukusĩtane ĩmalago ma kĩNzua? Sika iio! Kuitĩ malĩ alĩ ũjilileetua ulagĩlio nausũmile kwipangatia, paapo tai, ĩkulukuuluu alĩ ijilitũla kunzĩla ya ulagĩlio.

²²Īpa uwandĩkua nautũngĩnkania tũlũ nsĩlĩlĩ ya mĩlandu, kooka naasuĩlĩle apegue ilyago kunzĩla ya usuĩli mwa kĩYesu Kilisito.

²³Īpa itĩ pĩna alĩ ũkĩĩlĩ kalaaza uusuĩli, alĩ kuaĩkue zĩ asese nsĩlĩlĩ ya Ulagĩlio, nakutũngua sunga uuze uusuĩli nawijilikũnukulua.

²⁴Iio gua, uUlagĩlio alĩ utũlile mulangi wĩtu sunga waaze uKilisito, kooka kualĩligue ĩkulukuuluu kunzĩla ya usuĩli.

²⁵Īpaino pĩna uusuĩli waazile sika kĩlĩ kuĩlĩ nsĩlĩlĩ ya muleli;

²⁶kuitĩ inie tũlũ mwa kĩKilisito Yesu mualĩ aana a kĩNzua kunzĩla ya usuĩli.

²⁷Kuitĩ inie tũlũ namuabadĩzigue mwa kĩKilisito mwamujialile uKilisito.

²⁸Kutilĩ Muyahũdi katia Mugiliki; kutilĩ musese katia mukolelua; kutilĩ mugoosia katia mukĩima; kuitĩ inie tũlũ mualĩ umuĩ mwa kĩKilisito Yesu.

²⁹Malĩ inie ĩmwa kĩKilisito, mualĩ wĩleli wa kĩbũlahimu, kangĩ mwĩasaali kunzĩla ilyago.

Agalatia 4

¹Niũga ya kĩna umusaalĩ, pĩna kĩlĩ mung'inia, mugila kawĩkĩli numusese kanga wĩ mukola ngũlũ wa zensi nakĩ;

²Īpa wĩnsĩlĩlĩ ya alindĩli nĩakendegeeli sunga intondo zikondeeleke naalĩ mbĩkue nũshee.

³Iio-iioo nindiishie, pĩna alĩ kwĩang'inia alĩ kukĩtumagiguaa ĩkĩsese kuntendo za muandio, ĩza munu muna unkũmbigyulu.

⁴Īpa itĩ pĩna ityũngo nalĩpika, uNzua numutuma uMuau waakue, uzo naalĩ mulelue numusungu, nulelua nsĩlĩlĩ ya usũumi wa Ulagĩlio,

⁵kooka waakomole naalĩ ĩlĩ nsĩlĩlĩ ya usũumi wa Ulagĩlio, kuanũnkule uutendua wa kutũla aana.

⁶Kunsooko mwĩaana, uNzua alumutumile uMuau wa kĩMuana waakue munkolo zaani nukulĩlaa, “Aba!” “Tata!”

⁷Iio gua, ue sika kĩlĩ umusese kangĩ ĩpa wĩmuana; naa wĩmuana, yoi gua umusaali kunzĩla ya kĩNzua.

⁸Pakalĩ pĩna sika alĩ mumuĩzĩ uNzua, alĩ mukuatumĩlaa ĩasio nakwiyuukĩ liao sika anzua,

- ⁹İpaino pİna mwamumanile uNzua, katia taazu mbũge mwamanilue nuNzua, nİkİ mwazishookela kangİ intendo za muandio naniekũ kangİ nkeepũ; musiiile muİ asese a ntendone kangİ?
- ¹⁰Muziambile intondo nİmieli nİmatũngo nİmiaka.
- ¹¹Noopokile kunsooko yaani, kİna katia nİaagilie nakanda mumpola zaani.
- ¹²Numupeepilie anũna aane, mutũle zİ uneene, kunsooko nineene ntũlile nİkİna uniinie. Sika mukutimulİlaa kalukaani.
- ¹³İpa itİ mumanile kİna alİ numutanantİlie pamuandio iMpolo na Nziiza kunsooko ya uniekũ wa muİlİ waane;
- ¹⁴sunga muugemua waani kunsooko ya waagi waane wa muİlİ sika namumela sunga kũnshiita, İpa alİ munsũgamİlİlie zİ malaİka wa kİNzua, zİ uKilisito Yesu umuene.
- ¹⁵İpaino uulumbİlia waani wİlİ mpİİ? Kuitİ numukuİlİlie inie, kanga İalİ ishũumİKile alİ mũjilikuula İmiiso maani mumpeelee ine.
- ¹⁶Mbii; naazaa numulugu waanine itİ, kunsooko nukumuİla naza tai?
- ¹⁷İAasio amutİtİlie iinie nsula, İpa sika kunzİla nziiza; asiiile kukukukamatula ishie niniinie koono inie muİ nİnsula kumiao udũ.
- ¹⁸Iiza gua, kwitũla nİnsula ya kİkamatİkia kulukaani naluuzo intondo tũlũ zensi, ilekitũla pİna nkoolİ udũ.
- ¹⁹Aana aane, nanumuonİle usungu wa kulela kangİ, sunga uKilisito waumbİke munsİ yaani.
- ²⁰Taazu aza nijilitũla palumuİ niniinie İpaino nukwipİlula ululi luane; kuitİ ntİte nkankani kunsooko yaani.
- ²¹Mbuİlİ, inie namusiile kwitũla nsİlİlİ ya Ulagİlİo sika mukũigagiaane uUlagİlİo?
- ²²Kuitİ yandİKue ya kİna uBũlahimu alutİite aana abİlİ agoosia, umuİ kumusese umuua kumusungu waakue umuene mukolelua
- ²³İpa itİ unuasio nwa musese alİ mulelue kunzİla ya kİmuİlİ udũ; unuasio nwa musungu mukolelua kunzİla ilyago.
- ²⁴iNkaani izi ingİ mpiani; İasio ingİ malago mabİlİ lİmuİ kwipũna munkonko ya Sinai nalİKulelaa kuusese, ingİ Hagali.
- ²⁵Kuitİ uHagali ingİ zİ nkonko ya Sinai nİlİ kuUalabu, ndİo ndİganİKİlİgue niYelusalemũ ya nzuauu; ukoolİ muusese palumuİ nİaana aakue.
- ²⁶İpa iYelusalemũ nya kukiania ingİ umukolelua, wayu umaau wİtu.
- ²⁷Kuitİ yandİKue, “Lumbİkia, ue mugumba nasikukulelaa, İtunte kululi, ulİle, nasikukuonaa usungu wa kulela; kunsooko İaana aakue nwalekilue wing'ene iingİ Kwikİla İaakue nutİte umugoosia.”

- ²⁸Ishie gua anũna aane, kwĩaana ilyago kĩna uĩsakĩ.
- ²⁹ĩpa itĩ kĩna iio pantondo zaasio unuasio naalĩ mulelue kunzĩla ya kĩmuĩlĩ alukumuagagiaa unuasio naalĩ mulelue kunzĩla ya kĩMuau, iio-iioo nunzuauu gaa.
- ³⁰ĩpa itĩ uũgile mbii uwandĩkua? “Muĩnge umusese palumuĩ numwana wakwe, kuitĩ umwana wa musese sikukishaala palumuĩ numuana wa mukolelua.”
- ³¹Luulo gua anũna aane, ishie sika kwĩaana a musese, ĩpa aakue namukolelua

Agalatia 5

- ¹Kuukolelua uKilisito nukutenda akolelua; luulo gua, ĩĩmĩkĩ kuukamatĩkũ, muleke kĩtuala kangĩ mũpyĩmpĩ lya usese.
- ²Laaĩ, ĩne neene Paulo namuĩla inie ya kĩna kanga muaalamigue, uKilisito sikukakumusaĩpĩla kakĩntu.
- ³Namukuĩla muntu wensi nwiaalamigua ya kĩna walĩa mpaa ya kutenda uUlagĩlio tũlũ-tũũlũũ.
- ⁴Mwakamatukaa nuKilisito, inie namusiile kwialĩligua ĩkulukuuluu kuUlagĩlio; mwaguile kwipũna muukende.
- ⁵Kuitĩ ishie kungũlũ za kĩ Muau kutũngĩle uulaaĩli wa kulukuuluu kuunzĩla ya usuĩli.
- ⁶Kuitĩ mwa kĩKilisito Yesu, kwiaalamigua katia kwisiiitiaalamigua igila kangũlũ; ĩpa uusuĩli naukĩtumaa umulĩmo kunzĩla ya uloogua.
- ⁷Alĩ mwĩtiganĩlĩle naiiza; waani numugilia muleke kumĩgombia ĩtai?
- ⁸uUlũtua-lũtua uu sika upũnile kumuakue uyo naalumuĩtile.
- ⁹Piugaasũ pikeeĩ pyukugaasagiaa ipyũli liensi.
- ¹⁰Ntũite shanio kumiani mwa kĩShekulu, ya kĩna sika mokitũla nishĩigo naliĩngĩ; ĩpa nuasio nukumukankanagiaa ukikenka uulamulua waakue, kanga wĩ muntu kĩ.
- ¹¹ĩpa gua anũna aane, malĩ ĩne nukutanantagiaa impola za walaami, nĩkĩ kĩlĩ niaagigua? Paasio ĩkĩnkũmpa kya musalaba kyaleegagiguaa.
- ¹²Taazu ĩaasio naakumũingĩlĩlia inkankani aza ijile kĩdumula ĩeene!
- ¹³Kuitĩ iinie anũna aane, alĩ muĩtue mutũle akolelua; ĩpa ukolelua waani ulekitũla nsooko ya kutiata kimwĩlĩ, ĩpa mwĩtumĩkĩle niinie kuniinie kunzĩla ya uloogua.
- ¹⁴Kuitĩ uUlagĩlio tũlũ utimĩligue mulukaani lumuĩ, ndulo ntuulu, “Umuloogue umunakaa waako kĩna ĩnkolo yaako.”
- ¹⁵ĩpa itĩ, kanga ĩmukĩluma nukukĩlĩa, laaĩ muleke kĩmala niinie kuniinie.
- ¹⁶Mbũgile gua, gendelĩ mwa kĩMuau; yaasio sika mukitimĩlia kainiino inshula za kĩmuĩlĩ.

- ¹⁷Kuiti inshula za kimuili zikisinkaa nuMuau, nuMuau ukisinkaa nikimuili, kuiti izasio zikisiitilagiaa inene, koonu mulekitenda zaasio kina musiile.
- ¹⁸Ipa iti kanga mutongeelue nuMuau, sika muili nsilili ya Ulagilio.
- ¹⁹Nuutendi wakimuili ingi kualii, nduo ntuu, ugololia, udobu, usambo,
- ²⁰witekela anzegamila, ulaguli, usuukilua, uleei, wiliu, utaki, magundo, wikamatuli, ukomia malindi namabii,
- ²¹kiaaya, uulagi, lugaalo, ulaku, ninamngi namipianile nindaaya. Mumpola izi numuiliile peelu kina ali numuiliile imuandio; iasio naakutendaa namikina maasio sika ikishaala uutemi wa kinzua
- ²²Ipa iti inkali ya kiMuau ntayi. Uloogua, ulumbi, matiliga, ugigimilia untu nauuza, ukende, usuilua,
- ²³upolo, kukigilia; munkani nazikina izi kutili kaUlagilio.
- ²⁴Niasio a kilisito Yesu aukoonontelile umuili mumusalaba palumu nimasigo namabii ninshula nambii.
- ²⁵Nakwikyale mwa kiMuau, nakugendela mwa kiMuau.
- ²⁶Kuleke kikeema nakanda, nukukigalila nukukilula uwiliu.

Agalatia 6

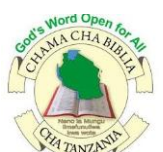
- ¹Anuna aane, muntu kanga wigyelele wagua muutimu wensi, inie namwa kinkolo, mumushokie kunkolo ya upolo; ipa ue wisukuke, ulekigemua nunduue gaa.
- ²Mwikenkie imiligo; iio mutimilie ilyagilio lya kilisito.
- ³Kuiti wensi kanga wisige umuene kina wikintu nduyo sika kintu, wipembelilie umuene.
- ⁴Wensi gua nwaalaaikie umulimo waakue umuene, paapo ukitula ninsooko ya kikumazukia umuene uduu, ilekitula kumuntu muaa.
- ⁵Kuiti wensi ukikenka umuligo waakue umuene.
- ⁶uMumanigua nwakamantane numumania waakue muuza tulu.
- ⁷Muleke kikonga; uNzua sikukupopotaguaa, kuiti kiensi nukukipandila umuntu, kikio ukakugogola.
- ⁸Kunsooko unuasio nukupandila kumuili waakue umuene, muumo mumuili ukiogola uuolu; ipa unuasio nukupandila kwa kiMuau, muumo mwa kiMuau ukiogola uupanga wa kali nakali.
- ⁹Kulekikatala kwitenda naiiza gua, kuiti pityungo liakue kukiogola kanga kulekitia nsula.

- ¹⁰Tūlū gua, pīna kutĩite ĩlioma, kuatendele tūlū naiiza nangūlū ĩaasio nakukĩnūna muusuĩli.
- ¹¹Laaĩ, iwandĩkua naukulu nanumuandĩkĩle inie kumukono waane uneene neene!
- ¹²Tūlū naaloe kukigyelela zĩ aaza mumpola za kĩmuĩli, aao akumoonatĩlia inie kwiaalamigua; lukutilĩ naluĩngĩ, lwalu udũũ, alekiaagigua kunsooko ya musalaba wa kĩKilisito.
- ¹³Kuitĩ sunga ĩene ĩakola naalamigue sika aukendegelĩle uUlagĩlio; ĩpa asiile inie mualamigue koonā ĩkũmazukie mumpola za miĩli yaani.
- ¹⁴Ĩne gua, sika numuloe kukĩkũmazukia isiititūla mumusalaba wa kĩShekulu wĩitu Yesu Kilisito muumo uunkũmbigyulu wakonontelĩilue kumuane, nineene nakonontelĩilue kuunkũmbigyulu.
- ¹⁵Kuitĩ kwiaalamigua sika kĩntu, sunga kwishiitiaalamigua sika kĩntu, ĩpa kwitūla kĩumbe nakĩpia.
- ¹⁶Ndĩo tūlū naikigendela muutongeelua uu, matiliga mĩĩ kumiao nĩkĩnishungu, sunga kũIsilaeli ya kĩNzua.
- ¹⁷Kwipūna ĩpaino, walekinjagia kamuntu; kuitĩ ĩne ntĩite mumuĩli waane ĩmĩntoozo ya kĩYesu.
- ¹⁸Anūna aane, uukende wa kĩShekulu wĩitu Yesu Kilisito wĩĩ palumuĩ nĩnkolo zaani.
Amini

Aepeso

Aepeso 1

- ¹Paulo, mutumua wa kīKilisio Yesu kuulooa wa kīNzua, namuandīkīla inie eelu namukoolī kuEpeso, namuasūīli mwa kīKilisito Yesu.
- ²uUkende wīi kumiani nīmatiliga namapūnile kwa kīNzua Tata wīitu nukwa kīShekulu Yesu Kilisito.
- ³Wakūmazukigue uNzua, Tata wa kīShekulu wīitu Yesu Kilisito, naalukukembetile mwa kīKilisito kuukembetua tūlū wa kīnkolo naupūnile kwigyūlu;
- ⁴kīna iio naalukusaguīle mumuakue pīna īmīkūlīla ya unkūmbigyulu alī ikīīlī kalaīkua, kutūle eelu, nagila kishokio ntongela yakue muulogua.
- ⁵Kuitī wakusaaguīle kwipūna iyūkī, koonā kutendue aana aakue kunzīla ya kīYesu Kilisito, kwilika lya ugombigua wa ulooa waakue.
- ⁶Ukūmigie uukulu wa ukende waakue naalukukembetile mumuloogua waakue.
- ⁷Mumuakue kutīte ukomolua munzīla ya mugali waakue, ulegeligua wa mīlandu, kwilika lya ugolī wa ukende waakue,
- ⁸naalukongelīlie kunsītu mumasala tūlū nuumani.
- ⁹Ukumanīkilie ishie uunkūnkū wa ulooa waakue, kwilika lya usiio waakue naalī wigyelīle mwa kīKilisito,
- ¹⁰wīi ulīganīlū wa ukamīnkīlū wa matūngo, uKilisito watūle tyūe lya tūlū-tūūlūū, intu naikoolī kwigyulu, niintu naikoolī muna nsīi gaa.
- ¹¹Numunsī yaakue alī kuatendue usaali kwilika lya usiio wa kīuyo nukutendaa inkaani tūlū kwilika lishīgo lya ulooa waakue;
- ¹²ishie naalī kumulaalīle uKilisito īmuandio, alī kuasaagulue kwikyale kuukūmazukia wa ukulu waakue.
- ¹³Mumuakue niniinie ga, naalī mūigilie ulukaani lwa tai, impola na nziiza za ugūnua waani, nukwishūīla mumuakue alī muaīkīluue umuhūli nuMuau Muelu wilyago,
- ¹⁴muene ingī uīkīlī wa usaali wīitu sunga kupeegue uukomolua wensi, kuukūmazukia wa ukulu waakue.
- ¹⁵Kunsooko īo gua, nineene kwipūna pīna alī niigilie impola za usuīli waani mwa kīShekulu Yesu, sunga uuloogua waani kueelu tūlū,
- ¹⁶sika nileka kwishoongelia kunsooko yaani nukukumūjuka inie muulompi waane.
- ¹⁷Koona uNzua wa kīShekulu wīitu Yesu Kilisito, Tata wa ukulu, wamupeele īnkolo ya masala nīnya ukūnukulua, mumulīnge uyo kīna wīlī.

¹⁸ĩmiiso maani ma nkolo meeligue, koonā mumane kĩna wĩĩli uulaaĩli wa wĩito waakue, sunga mumane kĩna wĩĩli uugolĩ wa usaali waakue naukulu mueelu.

¹⁹Nukwimana kĩna wĩĩli ukulu naukĩlĩkĩlĩle wa ngũlũ zaakue munsĩ yĩitu nakusuĩlĩle; kwilika lya mulĩmo wa ngũlũ za usũumi waakue.

²⁰Naali wĩtumĩle mwa kĩKilisito, pĩna alukumũukia kwipũna muakiu, numuĩka pamukono waakue wa kĩgoosia kwigyulu,

²¹Kukiania zigi kwikĩla uutemi wensi nuusũumi ningũlũ nĩkĩtemi, nĩliina liensi nalukuteaguaa, sika muna unkũmbigyulu wau udũũ, ĩpa sunga muwaasio gaa naujile.

²²Nuĩka iintu tũlũ nsĩlĩli ya mĩgulu yaakue, numuĩka watũle tyũe mũintu tũlũ yensi kunsooko ikyanisa,

²³numuĩli waakue; uwijuli waakue nukuijulagiaa intu yensi tũlũ pensi.

Aepeso 2

¹Niniinie alumupangatilie pĩna alĩ muakiu kunsooko ya utimu nĩmĩlandu yaani.

²Naalĩ mukugendelaa ndĩo ĩkalĩ kukuzitiata intendo za unkũmbigyulu uu, nukukumutiata umutemi wa usũumi wa nzega, ĩnkolo niasio nyĩkĩtuma umulĩmo sunga nunzuauu muaana auleki.

³Pakatĩ yaa sunga nindiishie alĩ kukikyala ĩkalĩ munsula za miĩli yĩitu, nakukondeelia uulooa wa kĩmuĩli nuwa masĩgo, nakutũla kuwikyaalĩ wĩitu aana a utaki kĩna nĩndĩo naĩngĩ.

⁴ĩpa itĩ uNzua, namukola ugolĩ wa kĩninshungu, kuuloogua waakue naukulu naalukuloogilue,

⁵sunga paapo pĩna alĩ kuakiu kunsooko ya utimu wĩitu, nukupangatia palumuĩ nuKilisito (muagũnue kuukende).

⁶Kangĩ nukuĩukia palumuĩ nduyo nukukũkyalansia ensi nduyo kwigyulu pa kĩKilisito Yesu.

⁷Koona mwityũngo nalijile, waũgyelelie uwingĩ wa ukende wakue naukĩlile ĩngele kuuuza waakue kumuĩtu mwa kĩKilisito Yesu.

⁸Kuitĩ muagũnue kuukende kunzĩla ya usuĩli; nuwaasio sika upũnile kumuanini, ingĩ upeegua wa kĩNzua;

⁹kangĩ sika kuutendi, tũlũ wensi waleke kĩkeema.

¹⁰Kuitĩ kwĩmulĩmo waakue, alĩ kuaumbue mwa kĩKilisito Yesu kutende utendi nauuza, uo uNzua naaluzĩpĩlĩlie kwipũna umuandio, kugendele muwaasio.

¹¹Luulo gua, jukĩkĩ kĩna ĩkalĩ inie namwa ndugu nazĩngĩ kukĩmuĩli namukuĩtaguaa nasika alaamigua nĩasio naalamigue, ingĩ waalami wa kĩmuĩli naukutendaguaa kumĩkono;

¹²Jukikiĩ kĩna ĩkalĩ paasio alĩ muagila ka Kilisito, alĩ mutemanukile nuluuli Iwa ĩsilaeli, agenda naagila ĩmalago milyago. Alĩ muagila kaulaaĩli, alĩ muagila kaNzua muna unkũmbigyulu.

¹³ĩpaino mwa kĩKilisito Yesu, inie naalĩ mwĩkulĩ ĩpo pamuandio, muasũgamĩĩligue piipĩ kumugali wa kĩKilisito

¹⁴kuitĩ uyo muene matiliga mĩĩtu, naalukutendile ishie naalĩ kuabilĩ kwitũla umuĩ, nukĩleegia ĩkĩgilia ĩkya pakatĩ, ĩkya ulugu naalĩ kyukutemanuĩle.

¹⁵Pĩna nuuleegia uulugu kumuĩli waakue, uulagĩlio waasio wa malagĩlio namĩli muntendo, koonaa waambe ĩasio naabilĩ kwitũla muntu mupia umuĩ mumuakue umuene, muaasio muumo nuleeta ĩmatiliga.

¹⁶Nukamantania tũlũ ensi naabilĩ nuNzua mumuĩli umuĩ kunzĩla ya musalaba, nukuuu nuuulaga uulugu wasio.

¹⁷Nuuzaa nutanantia ĩmatiliga kumiani inie naalĩ mwĩkulĩ, nĩmatiliga kumiao naalĩ ĩpiipĩ.

¹⁸Luulo gua, kunzĩla yaakue ishie nakuabilĩ kwaligagiaa nzĩla ya kumusũgamĩla uTata kwa kĩMuau umuĩ.

¹⁹Iio gua sika kĩli muagenda nĩakĩlania, ĩpa itĩ inie muakolakaa palumuĩ nĩeelu, antu a munumba ya kĩNzua.

²⁰Muazengue mumukũlĩla wa atumua nĩanakĩdagu, nuKilisito Yesu ingĩ umuene gyũe nikyulu lya kuluũno.

²¹Mumuakue uzengi tũlũ ukukamantanagiguuaa kĩisa nukwikula, sunga utũle Numba nanzelu mwa kĩShekulu.

²²Mumuakue niniinie mwijengua palumuĩ kwitũla wikyaalĩ wa kĩNzua mwa kĩMuau.

Aepeso 3

¹Kunsooko ĩĩ ĩne nanĩPaulo numutũngua wa kĩKilisito Yesu kunsooko yaani inie ndugu nazĩngĩ.

²Nĩmbũge mũigilie impola za wĩtumi wa ukende wa kĩNzua naalĩ numupeegue kunsooko yaani;

³ya kĩna kuukũnukuĩlua namanigua uunkũnkũ, kĩna alĩ numuandĩkĩle inie kunkaani nkeei.

⁴Pĩna mukuzishoma, mukishũũma kwĩlinga uumani waane muunkũnkũ wa kĩKilisito.

⁵Muwĩleli nawĩngĩ ĩantu sika alĩ amanigua uunkunku waasio, kĩna akũnukulĩlue ĩpaino ĩatumua aakue naeelu nĩanakĩdagu mwa kĩMuau,

- ⁶nduo ntuu, ãa ndugu nazĩngĩ ingĩ asaali palumuĩ nindiishie, nĩndĩo akoolĩ mumuĩlĩ umuĩ, akamantani palumuĩ nindiishie ilyago mwa kĩKilisito Yesu kunzĩla ya Mpola naNziiza.
- ⁷Alĩ ntũlile mwĩtumi wa Mpola na Nziiza ãzaasio kwilika lya upeegua wa ukende wa kiNzua nanumupeegue kuwĩtumi wa ngũlũ zaakue.
- ⁸ĩne nanumuniino kwikĩla unuasio naalĩ muniino wa eelu tũlũ, alĩ numupeegue uukende uu, kukuatanantĩlia ãa ndugu nazĩngĩ iMpola na Nziiza za ugolĩ wa kĩKilisito nasika usũũmile kwilĩngĩka;
- ⁹sunga kukuamĩlikĩla tũlũ ensi, amane kĩna wĩlĩ uukendegeeli wa unkũnkũ waasio naalĩ wĩsuekile mwa kĩNzua kwipũna ĩkalĩ, naaluitũndile intu tũlũ yensi.
- ¹⁰Iio gua, ĩakulu nĩakola usũũmi a kwigyulu amane ĩmasala namingĩ ma kĩNzua, kunzĩla ikyanisa.
- ¹¹Alĩ itĩ kwilika lya usiio waakue wa kalĩ nakalĩ naalutendile mwa kĩKilisito Yesu Shekulu wĩtu.
- ¹²Mumuakue alukutongelĩle ĩnzĩla ya kumuagaana, ĩkutilĩ kaooa wensi, kuukamatĩkũ, kunzĩla ya usuĩli wĩtu mumuakue.
- ¹³Luulo gua, nompile mulekitia kansula kunsooko ya waagigua waane kunsooko yaani, kuitĩ wamuligĩlie inie uukulu.
- ¹⁴Kunsooko ĩ natũngama pa kĩtata,
- ¹⁵Uzo kuliina liakue utata tũlũ wensi wa kwigyulu numuna nsĩ ukuĩtaguaa.
- ¹⁶Wamupeele inie kwilika lya ugolĩ wa ukulu waakue, kwitendua akamũ kungũlũ, kunzĩla ya kĩMuau waakue muuntu wa munsĩ.
- ¹⁷uKilisito wikyale munkolo zaani kunzĩla ya usuĩli; koonaa inie musĩmbĩlue ĩmĩlĩ, muzengue mumukũlĩla muuloogua.
- ¹⁸Kangĩ musũũmĩkie kwilĩnga palumuĩ nĩeelu tũlũ uuloogua kĩna wĩlĩ uugalĩ nuulĩpũ, nuulĩpũ wa kuenda kukiani, nuusimu.
- ¹⁹Sunga mumane uuloogua wa kĩKilisito naukĩlile ulĩngi kunsooko ya wingĩ waakue, koonaa mũjulue nuwijuli wensi wa kĩNzua,
- ²⁰ĩpaino kumuakue nusũũmile kwitenda nkaani zensi nazikĩlile tũlũ nakukuzilompa katia nakukuzishĩga, kwilika lya ngũlũ nazikĩtuma umulĩmo munsĩ yĩtu.
- ²¹Kumuakue uyo wĩ ukulu mũkyanisa numwa kĩKilisito Yesu kuwĩleli tũlũ-tũlũũ sunga ĩkalĩ nakalĩ kutilĩ kampelo. Amini

Aepeso 4

- ¹Luulo gua numupeepilie inie, ĩne nanumutũngua mwa kĩShekulu, mugendele kĩna ijĩpĩle uwĩtua waani naalĩ muĩtĩlue.

- ²Kuwĩniinupia tũlũ nuupolo, kuugigimĩlia, mwĩgigimĩlie muwĩloogua;
- ³ĩmwĩkamatĩkilie kukuukendegeela uumuĩ wa kĩMuau mukĩtũngo kya matiliga.
- ⁴Ukoolĩ umuĩli nuMuau umuĩ, kĩna iio alĩ muĩttue kuulaaĩli umuĩ wa wĩttua waani;
- ⁵ũShekulu umuĩ, uusuĩli umuĩ, ubadiĩzo umuĩ,
- ⁶uNzua umuĩ, nduyo Tata wa tũlũ, ninduyo nuĩli kukiania ya yensi, numutũlũ yensi, numunsĩ ya tũlũ yensi.
- ⁷ĩpa itĩ wensi kumiĩtu alĩ mupeegue ukende kwilika lya ngele ya kĩpeegue kya kĩKilisito.
- ⁸Luulo itambulue, “Pĩna nunankĩla kukiania nutepa utepua, Nuapeela ĩantu ipeegua.”
(⁹uLukaani luasio, “Nunankĩla,” ĩndogolelio yaakue yaani isiititũla alutimile tangua sunga kunandĩ za munsĩ ya nsĩ.
- ¹⁰Uyo naalutimile, uuyo naalunankĩle ga kukiania kwikĩla igyulu liensi; intu tũlũ ijuligie ninduyo.)
- ¹¹Ninduyo aluaĩkile ĩĩa atũle atumua, ĩĩa atũle anakĩdagu, ĩĩa atũle atanantia a mpola na nziiza, ĩĩa atũle adĩmi nĩamania;
- ¹²koona ĩeelu akamĩnkĩligue, umulĩmo wa kĩtuma utendeke, umuĩli wa kĩKilisito uzengue,
- ¹³sunga nindiishie tũlũ pĩna kukakuupikĩla uumuĩ wa usuĩli nukukumulĩngĩkia uMwana wa kĩNzua, kwitũla muntu wa kapanga, sunga ilika lya ukulu wa ugelo wa ũjuli wa kĩKilisito.
- ¹⁴koona kulekitũla aana atakata, kangĩ ĩkwigumua kunu nukunu nukwikenkua kunzega zensi za mamania kuupembeelia wa antu, kuwĩsukukia naubĩ, ĩkwitiata ĩmiena ya ulimĩli.
- ¹⁵Taazu kumĩambe ĩtai muuloogua, kukule mumuakue kunzĩla zensi, uyo muene tyũe, uKilisito.
- ¹⁶Kwipũna mumuakue umuĩli wensi ĩũkinĩkanigua nukwikamantanigua kuwaalĩlia wa katũmpĩ kensi kwilika lya mulĩmo wa katũmpĩ kensi kamuĩ kamuĩ, iio umuĩli ukukulaa nukukĩzenga muuloogua.
- ¹⁷natambula izi gua nukukuzikuĩla mwa kiShekkulu kwipũna nantende mulekigenda zĩ ĩa ndugu nazĩngĩ naakugendaa, mu naulu wishala liao;
- ¹⁸ĩmasĩgo maa milypiligie nĩkiiti, naakamatulua nuupanga wa kĩNzua kunsooko ya usiitimana naukoolĩ mumiao, naupũnile muukakũ wa nkolo zaao.
- ¹⁹ĩAasio naakiile igyandi munkolo zaao, naĩgumĩla muusambo, naiawa kwitenda ubĩ wensi.
- ²⁰Inie gua, sika iio alĩ mwĩmanilie uKilisito,

- ²¹kanga alĩ mũigilie impola zaakue nukwimanigua mumuakue, kĩna ĩtai yĩlĩ mwa kĩYesu.
- ²²Muujiale uuntu wa kalĩ naukugendaa kwitiata intendo za muandio, naukoononekaa kukuzitiata inshula za upembelia;
- ²³mutendue apia munkolo ishala liani;
- ²⁴muujiale uuntu naupia naalĩ uumbue kumpiani ya kĩNzua, mukulukuuluu nuweelu wa tai.
- ²⁵Luulo gua, ujiulĩ ulongo, mutambule ĩtai, wensi numunakaa waakue, kunsooko kupitũmpi, wensi katũmpĩ ka muua.
- ²⁶Namwa nuutaki mulekitimula; ĩmpasu ĩlekishaalĩla pĩna uutaki waani wikĩlĩ kalamulegela,
- ²⁷Kangĩ muleke kumupeela ũShetani ĩlioma.
- ²⁸Nukũiaa walekiiia kangĩ; taazu iiza wĩkakie kukĩtuma umulĩmo namuua kumĩkono yaakue umuene, koonu wĩ nĩkĩntu kya kumoomoelu umusilĩlua.
- ²⁹Lukaani luensi nalubĩ lulekipũna mumĩlomo yaani, ĩpa naluua lwa kuzĩpia pĩna ishiiue, luapeele ukende ĩaasio naakulũigia.
- ³⁰Kangĩ muleke kumupeela usungu uMuau Muelu wa kĩNzua, nakumuakue alĩ muaĩkĩlue umuhũli sunga kulutondo lwa ukomolua.
- ³¹Ugaali tũlũ nĩmagũndo nuutaki nĩkĩlanga niituki malege kumiani, palumuĩ nuubĩ wensi.
- ³²Kangĩ muĩ nuupolo niinie kuniinie, akola kĩsususu, ĩmukĩlekela kĩna uNzua mwa kĩKilisito naalumulekĩle inie.

Aepeso 5

- ¹Luulo gua, muĩ atiati a kĩNzua zĩ aana naalooгаа.
- ²Mugendele muuloogua kĩna uKilisito naalumuloogilue inie, nwĩsuula kunsooko yĩtu, wĩ pyũnio nipyolia kwa kĩNzua, kwitũla munũnku namuua.
- ³ĩpa itĩ ugololia nuudobũ wensi katia kwiawa, ilekitambulua kumiani kainiino, kĩna yĩjĩpĩle ĩeelu,
- ⁴sunga inkaani za udobũ nĩza ulu nĩza nsoni; izi sika zijĩpĩle, ĩpa taazu kwishoongelia.
- ⁵Kuitĩ ulukaani luasio mulumanile tai, ya kĩna ukutilĩ umugololia sunga umudobũ sunga nwanisula mbĩ, (muene nukuatekelaa ĩanzegamĩla,) nutĩite uusaali muutemi wa kĩKilisito nuwa kĩNzua.
- ⁶uMuntu waleke kumupembeelia kumakaani namagila kandogolelio; kunsooko ya aya uutaki wa kĩNzua ukuaagaanaa ĩaana a uleki.

- ⁷Luulo gua, mulekikamantana ndïo.
- ⁸Kuitĩ ñkalĩ alĩ mwĩkiiti, ñpaino mwatũlaa weelu mwa kĩShekulu; gendelĩ zĩ aana a weelu.
- (⁹Kuitĩ ñnkali ya weelu ñkoolĩ muuza tũlũ ñikulukuuluu ñĩtai),
- ¹⁰Muzilekanule nazumuloelĩlie ũShekulu,
- ¹¹kangĩ mulekikamantana muutendi wa kiiti nasika ukupĩaa inkali, ñpa taazu muutakĩle.
- ¹²Kuitĩ namitendeka kumiao kukĩmpisĩ-mpisĩ ingĩ nsoni sunga kukumatambula.
- ¹³Kuitĩ tũlũ pĩna matakĩlua naweelu, makigyelagiguaa; kuitĩ kiensi nakikigyelagiguaa ingĩ kya weelu.
- ¹⁴Iio gua uũgile, “Laĩla ue nugonile indoolo, Iiuka kwipũna muakiu, NuKilisito ukakukumĩlkĩla.”
- ¹⁵Laaĩ kĩisa kĩna mwigenda, sika kĩna antu naagila kamasala, ñpa kĩna naatĩite ñmasala;
- ¹⁶ĩmwitumila kĩisa ñmatũngo, kunsooko intondo izi ingĩ mbĩ.
- ¹⁷Kunsooko ñĩ mulekitũla anaulu, ñpa muĩ antu naalĩngile kĩna uulooa wa kĩShekulu wĩlĩ.
- ¹⁸Kangĩ mulekigaala umubinio, kuitĩ muasio ukoolĩ usambo, ñpa mũjulue nuMuau;
- ¹⁹ĩmukĩtambuĩla kumalumbĩlio nukumĩmbo nukuulumbi wa kĩnkoolo ñmukumuĩmbĩla ũShekulu nukukumulumbĩlia kunkolo, zaani.
- ²⁰ĩmukumusongelia uNzua Tata upiupii nukunsooko ya intu tũlũ, muliina lya kĩShekulu wĩtu Yesu Kilisito.
- ²¹Mwĩniinupie muntu wensi numuua, muooa mwa kĩKilisito
- ²²inie asungu mwĩniinupie paagoosia aani kĩna zĩ kwa kĩShekulu.
- ²³Kunsooko umugoosia ingĩ tyũe lya musungu, kĩna iio uKilisito ingĩ ityũe likyanisa, umuĩlĩ waakue, ninduyo muene Mugũni wa muĩlĩ.
- ²⁴Kĩina iio ikyanisa likĩniinupagiaa pa kĩKilisito, iio-iioo ñiasungu ñniinupie paagoosia aao mulukaani luensi.
- ²⁵Inie agoosia, alooguĩ asungu aani kĩna iio uKilisito naalũlĩloogilue ikyanisa, nwĩpũnia kunsooko yaakue,
- ²⁶koona wanielie pĩna alulĩogilie kumaazĩ nukuLukaani.
- ²⁷Iio wileetelie ikyanisa lya ukulu, nigila kaudobũ katia uniolũ katia liensi nalĩkĩna aya, ñpa litule lielu nigila kibyado.

²⁸Iio-iioo ijĩpĩle ĩagoosia kukualoogua ĩasungu aao kĩna ĩmiĩli yao ĩeene. Numuloilue umusungu waakue wĩloilue umuene.

²⁹Kuitĩ kutilĩ nuusuukĩilue umuĩli waakue tyũngo liensi, ĩpa ukuulĩisagiaa nukukuukendegeela kĩna iio uKilisito nukulĩtendelaa ikyanisa;

³⁰kunsooko kwĩpitũmpĩ pya muĩli waakue.

³¹“Kunsooko ĩĩ umuntu ukakumuleka ũshee nunina, ukikamantana numusungu waakue; ndĩo naabĩli ikitũla muĩli umuĩ.”

³²Uu wau unkũnkũ naukulu; ĩpa itĩ nitambula impola za kĩKilisito nikyanisa.

³³Ĩpa itĩ niniinie, mugoasia wensi wamuloogue umusungu wamukulie, nusungu wamukulilie umugoosia waakue.

Aepeso 6

¹Inie aana mũigie ĩaleli aani mwa kĩShekulu, kuitĩ ĩĩ yoĩ kulukuuluu.

²“Mukulie utata waako numaau waako,” (lyolĩ lyagĩĩlio lya muandio nalĩtĩite ilyago).

³“Uligie uliukũ intondo zaako zĩĩ ningĩ muna nsĩ.”

⁴Nininie namuatata, muleke kuagaalĩla ĩaana aani, ĩpa akendegeelĩ muumania numuusugulua wa kĩShekulu.

⁵Inie asese, mũigie ishekulu aani a muĩli, kĩna zĩ pa kĩKilisito kuooa nukwikĩkĩma, kuweelu wa nkolo,

⁶sika kuusese wa miiso zĩ kukualoelia ĩantu, ĩpa zĩ asese a kĩKilisito ĩmwitenda uulooa wa kiNzua kumoo;

⁷kuuloa nauuza ĩmukumutumĩla ũShekulu sika antu;

⁸ĩmumanile ya kĩna lukaani luensi naluuza nukulutenda, wensi ukiaanũnkula lulo-luulo kwa kĩShekulu, kanga wĩĩ musese katia wĩĩ mukolelua.

⁹Niniinie namũishekulu, atendelĩ iio-iioo, muleke kuoopokia, ĩmumanile ya kĩna uzo na Shekulu wao kangĩ waani, ukoolĩ kwigyulu, nukumuakue kutilĩ kauloelia.

¹⁰Kumpelo, muĩ akamũ mwa kĩShekulu numuusũũmi wa ngũlũ zaakue.

¹¹Jialĩ ĩmata tũlũ ma kĩNzua musũũme kukuĩgilia ĩmiena ya mupembeelia.

¹²Kunsooko umusiko wĩĩtu sika wa kĩkua nĩakola mugali nĩnama, ĩpa wa kĩkua nĩmatemi nĩanausũũmi, nĩanautemi a unkũmbigyulu wa ĩpaine wa kiiti, nĩmaũmbĩ ma kĩnkoolo namabĩĩ pakiania.

¹³Kunsooko ĩĩ gua, kenkĩ ĩmata tũlũ ma kĩNzua musũũme kukĩsinka palutondo nalubĩĩ; nĩpĩna mwakondia tũlũ, kwiĩĩmĩka kee.

¹⁴Luulo gua, ĩĩmĩkĩ, ĩmwĩtũngile ĩtai mũyĩĩno yaani nukwijjala ĩkulukuuluu mũikũa zĩ majialo ma yuuma.

- ¹⁵Mumĩgulu mujiale uwĩzĩpĩlia wa mpola na nziiza za matiliga.
- ¹⁶Palumuĩ niizi tũlũ, mumĩkenke ĩngula ya usuĩlĩ, kuniasio mukishũũma kwidibia inshonga tũlũ za mooto iza Mubĩ.
- ¹⁷Kũtyũe jialĩ gyĩgu lya kyuma lya ugũnũa, muambe iyũmba lya kĩMuau, ndĩlo ingĩ uLukaani lwa kĩNzua.
- ¹⁸Lompĩ matũngo mensi mwa kĩMuau, ĩmwinena nukwipeepia. Kangĩ kunsooko ya nkaani izi, mũkyale nuukenge ĩmwĩkamatĩkilie dũũ nukukualompela ĩeelu ensi.
- ¹⁹Nompeelĩ nineene gaa, mpegue uutambuli kukuũmuũu umulomo waane kuukamatĩkũ, nuutanantie unkũnkũ wa Mpola na Nziiza.
- ²⁰Kunsooko ya waasio ĩne nanumutumua muna kĩtũngo; ndigie uukamatĩkũ mumpola izi kwitambula kĩna injĩpĩle.
- ²¹Īpaino, inie niniinie mumane impola zaane nuutendi waane kĩna zĩmbii, uTikiko umunũna muloogua, mwĩtumi namusuĩlĩ mwa kĩShekulu, ukakumuganuĩla impola tũlũ.
- ²²Uyo naalĩ numutumile kumiani kunsooko yoĩ-yooii, koonaa mumane impola zĩtu, ninduyo wamukamie inkolo zaani.
- ²³Matiliga mĩ, kuanũna, nuuloogua palumuĩ nuusuĩli naupũnile kwa kĩNzua Tata, nukwa kĩShekulu Yesu Kilisito.
- ²⁴uUkende wĩ palumuĩ nĩensi naamuloogilue ũShekulu wĩtu, Yesu Kilisito kuuloogua naugila kampelo.

Apilipi

Apilipi 1

- ¹Paulo palumuĩ nũTimoteo, ãtumi a kĩYesu Kilisito, kwamuandĩkĩla inie namwĩeelu mwa kĩKilisito Yesu namuĩlĩ kuPilipi, palumuĩ nĩalĩnguli nĩaalĩĩlia ikyanisa.
- ²uUkende wĩĩ kumiani nĩmatiliga namapũnile kwa kĩNzua Tata wĩĩtu nukwa kĩShekulu Yesu Kilisito.
- ³Namusongelia uNzua waane pensi pĩna numũjukile inie,
- ⁴intondo tũlũ muulompi waane nukumulompeela kwilyumbi.
- ⁵Namusoongelia kunsooko ya ukamantani waani mumpola na nziiza kwipũna ulutondo lwa muandio sunga nantende yoĩ.
- ⁶Nanulusanilie ntuulu, ya kĩna uyo naalĩ wandilie umulĩmo namuuzua munsĩ yaani ukakuukondeelia sunga kuLutondo lwa kĩYesu Kilisito.
- ⁷Itĩ yoi injĩpĩĩle kukumusĩĩgĩla inie tũlũ; kunsooko inie mukoolĩ munkolo yaane, mwĩakamantani palumuĩ nineene muukende, muutũngua waane, sunga pĩna nukuzikuĩla Mpola na Nziiza nukukuzikamĩnkĩlia.
- ⁸Kuitĩ uNzua ingĩ mukuĩlĩ waane kĩna numutĩĩĩle inie nsula kĩna ãnsula nya kĩKilisito Yesu umuene.
- ⁹uUlompi waane ntuu, uuloogua waani wĩongeele kwitũla wingĩ zigi, muulĩngi nuulekanuli tũlũ;
- ¹⁰mugombie namaaza, mutũle nĩnkolo nanzelu, ãmuagila kaukũmpania kunaĩngĩ sunga kuLutondo lwa kĩKilisito
- ¹¹Mũjuligue inkalĩ za kulukuuluu kunzĩla ya kĩYesu Kilisito, kuukulu nulukũmo lwa kiNzua.
- ¹²ĩpa itĩ anũna aane, numuloe mumane ya kĩna impola tũlũ naalĩ zinjaganile ãne zaleetilee usapatĩlia wa Mpola na Nziiza.
- ¹³Itĩ, yoi, yikualĩĩ ntongela ya ãlaasi iJumba lya kĩtemi nĩantu tũlũ ya kĩna ãmatendele maane ingĩ kunsooko ya kĩKilisito.
- ¹⁴Kangĩ iingĩ pakatĩ ya anũna alĩgagia ukamatĩku mwa kĩShekulu kunsooko ya utũngua waane, sunga ãkamatĩkĩlie dũũ kwitambula ulukaani lwa kiNzua kutilĩ kaooa.
- ¹⁵ĩĩa itanantia impola za kĩKilisito kunsooko ya wĩĩlũ muumankĩĩla; ãĩa gua kunkolo nanzĩza.
- ¹⁶ĩa itenda itĩ kuuloogua, amanile ya kĩna numuĩĩkue kunu koona nkuĩle iMpola na Nziiza.
- ¹⁷ĩAasio naingĩ akumutanantia uKiliisto kuumankĩĩla, sika kunkolo nanzelu, naasĩĩgile kwiongeelia injago za utũngua waane.

- ¹⁸Yaani gua. Īpa kunzīla zensi, kanga yīi kuunamampīlu katia kutai-taai, uKilisito witanantigua; kuluulo numbīle, kangī nikilumba.
- ¹⁹Kuitī manile kīna izi zikipīluka kwitūla ugūnua waane, kunzīla ya ulompi waani nukuwaalīlia wa kīMuau wa kīYesu Kilisito.
- ²⁰Yīi kwilika lya kutūngīlikia nuulaaīli waane ndekikolua kansoni, ĩpa kuukamatīkū tūlū kīna intondo tūlū, sunga nunzuauu uKilisito ukikuligua mumuīli waane, kanga yīi kuumī waaane katia kunkia yaane.
- ²¹Kuitī kumuane ĩne, uumī waane ingī uKilisito, nukūkia ingī nsaīlo.
- ²²Īpa itī kanga yīi kuumī wa mumuīli kumuane ĩne yukuleetaa nkali za mulīmo. Iio gua, lwa kusaagula sika nulumanile.
- ²³Numutuunue pakatī ya nkaani zibīli. Ntīite nsula ndege muna nsīi nikyale palumuī nuKilisito, kuitī ingī iiza nangūlū;
- ²⁴kuluandī luua kukikyala munu mumuīli ijīpīle nangūlū kunsooko yaani.
- ²⁵Nineene pīna ng'ombile izi, manile ya kīna nīkakikyala nukwiīma ensi niniinie tūlū, mukule sunga kwilumba muusuīli;
- ²⁶uwīkūmia waani mwa kīKilisito Yesu wīongeele kunsooko yaane, nukunsooko ya ukoolī waane palumuī niniinie kangī.
- ²⁷uLugendo luani lutūle kīna ijīpīle iMpola na Nziiza za kīKilisito, koonā malīi ĩnikiiiza kukumuona inie katia kanga nīi nukutīli, nīziigie impola zaani, kīna muīmīkile kuukamū kunkolo ĩmuī, kūshīgo līmuī ĩmukīsinka kuusuīli wa Mpola na Nziiza.
- ²⁸Sunga mulekioopooka ĩalugu aani mulukani luensi; kumuao aasio ingī kīlagīlo kualīi kya ulimīli waa, ĩpa kumuani ingī kīlagīlo kya ugūnua waani, nduo upūnile kwa kīNzua.
- ²⁹Kuitī muapeegue kunsooko ya kīKilisito, sika kwishuīla mumuakue udūū, ĩpa nukwiaagigua gaa kunsooko yaakue.
- ³⁰Sunga niniinie mukoolī nuwīsinki wau namuoonie kumuane, nukwiigia ya kīna ĩne kīli nkoolī muumo.

Apilipi 2

- ¹Kanga wīi ukoolī ukamia nkolo wensi mwa kīKilisito kanga wīi ukoolī wīpumbulia wensi wa uloogua; kanga wīi ukoolī ukamantani wensi mwa kīMuau; kanga wīi ukoolī untu nauza nīkīsuusu;
- ²julīlie uulumbi waane ĩmutīite shīgo līmuī, ĩmutīite uloogua umuī, akola nkolo ĩmuī, ĩmusangīle ĩmasīgo.
- ³Mulekitenda luensi kuwīkungumi nulukentulo; ĩpa kuwīniinupia, wensi wamuone umuua kīna mukulu kwikīla uyo umuene.

- ⁴Wensi walekilaa impola zaakue, umuene ĩpa wensi nwalaae nimpola za naĩngĩ.
- ⁵Muĩ nishĩgo ĩlĩ mumiani naalĩ liĩlĩ mwa kĩKilisito Yesu.
- ⁶Uyo kũyuukĩ naalĩ utĩite ikyelu lya kĩNzua, kangĩ kwitũla lika ĩmuĩ nuNzua sika nualĩlia kĩna kĩintu kya kusiitĩla
- ⁷ĩpa wĩtenda mugila kaukulu, nusola ikyelu lya musese, nutũla mpiani ya antu,
- ⁸kangĩ pĩna naamulaa, nwigyelela kwilika lya kĩuntu udũũ, alĩ wĩniinupilie, nugombia sunga ĩnkia, ndĩo ĩnkia ya musalaba.
- ⁹Kunsooko ĩĩ uNzua numukulĩkia nkankanaa, numupeela iLiina nalĩkĩlile iliina liensi;
- ¹⁰koona kuliina lya kĩYesu lyũũ liensi ĩtũngamigue, ĩaasio naakoolĩ mwigyulu, nĩa muna nsĩ, nĩa kuulungu;
- ¹¹lulĩmĩ luensi lukũmuule ya kĩna ũYesu Kilisito ingĩ Shekulu, kuukulu wa kĩNzua Tata.
- ¹²Luulo gua, aloogua aane, kĩna iio naalĩ mukugombaa intondo tũlũ, sika pĩna alĩ nkoolĩ udũũ, ĩpa nangũlũ ĩne pĩna nukutilĩ, ukondeeliĩ uugũnua waani uniinie kuooa nukwikĩkĩma.
- ¹³Kuitĩ ingi Nzua muene nukĩtumaa umulĩmo munsĩ yaani, kwishiia kumiani sunga kwitenda kumiani kwilika lya ulooa waakue nauuza.
- ¹⁴Tendi zensi ĩkutilĩ kawĩsũsũmi nuwĩkungumi,
- ¹⁵mutũle aana a kĩNzua naagila kishokio sunga utiulia, naagila kakĩlema pakatĩ ya wĩleli uu naukakũ kangĩ nauleki, pakatĩ yaa ĩmwigyelĩle zĩ weelu muna unkũmbigyulu,
- ¹⁶pĩna mũtyapile uLukaani lwa upanga, ntũle nĩnsooko ya kĩkũmazukia paLutondo lwa kĩKilisito, ya kĩna uugendi wane sika alĩ nakanda, kangĩ kĩna sika alĩ nĩkĩtumaa kamulĩmo nakanda.
- ¹⁷Sunga kanga nsonontekigue zĩ pyolia paupũnio wa wĩtekeli wa usuĩli waani, numbile, kangĩ numbile palumuĩ niniinie tũlũ.
- ¹⁸Niniinie iio-iioo lumbĩkiĩ, kangĩ lumbĩ palumuĩ nineene.
- ¹⁹ĩpa ndaaĩlĩle gua mwa kĩShekulu Yesu kukumutuma ũTimoteo wapike kunsiani kuukaaũ, mpumbuligue pĩna nikiiigia impola zaani.
- ²⁰Kuitĩ numugila kamuntu nuĩngĩ nwishĩgo ĩmuĩ nineene nukikendegeela uwikyaalĩ waani kutai-taai.
- ²¹kuitĩ naĩngĩ tũlũ akĩdũũmĩlia iyaa ĩeene, sika iya kĩYesu Kilisito.
- ²²ĩpa itĩ mumanile ulukũmo luakue, kĩna wĩtumĩkilie palumuĩ nineene muMpolo na Nziiza zĩ muana nũshee.
- ²³Luulo gua ndaaĩlĩle kukumutuma uyo ĩkamuĩ pĩna nikimana nazikinjagaana;

- ²⁴Nsuĩĩĩle gua mwa kĩShekulu ya kĩna nineene uneene nikiiza nkaaile.
- ²⁵Luulo gua, injĩĩĩle numutume kumiani uEpapulodito umunĩna waane, munamulĩmo palumuĩ nineene, umwĩlaasi palumuĩ nineene; kangĩ mutumua waani, kangĩ mwĩtumi wa usilĩlua waane.
- ²⁶Kunsooko alutĩite nsula kumiani inie tũlũ, nuona usungu dũũ kunsooko alĩ mũigilie ya kina alĩ muluĩle.
- ²⁷Tai alĩ mulemue nkankanaa, piipĩnkia. Īpa uNzua numukolelua kĩnishungu; sunga sika umuene wing'ene, ĩpa nineene gaa; ndekitũla nuusungu kwikĩĩkĩĩla.
- ²⁸Iio gua nĩkamatĩkĩĩlie kukumutuma, koonaa pĩna mwamuona kangĩ mulumbe; nineene nkeepeligue uusungu waane.
- ²⁹Muanũnkulĩ gua mwa kĩShekulu kwilyumbi tũlũ; muakulie ĩantu kĩna uyo.
- ³⁰Kuitĩ kunsooko ya mulĩmo wa kĩKilisito alĩ wasũgamĩĩlaa kwikia, nwĩpũnia uumĩ waakue, wakondeelie naikeepile muwĩtumi waani kumuane.

Apilipi 3

- ¹Kumpelo gua, anũna aane, lumbikiĩ mwa kĩShekulu kukumuandĩkĩla zizo-ziizoo sika zinkatalia ĩne, ĩpa yukumusaĩpia inie.
- ²ĩsukukĩ nimbua, ĩsukukĩ nĩnaakutendaa namabĩ, ĩsukukĩ nĩndĩo naakuudumulaa umuĩli.
- ³Kuitĩ ishie kuakola kualamigua, ishie nakukumutekelaa uNzua kwa kĩMuau nukukĩkũmazukia mwa kĩKilisito Yesu, sunga sika kuzishanilie ĩza kĩmuĩli.
- ⁴ĩne nineene kanga aza nsiiile, aza nijilishania ĩza kĩmuĩli. Wensi kaanga waone kĩna utĩite nsooko ya kuzishania ĩza kĩmuĩli, ĩne nangũlũ.
- ⁵Alĩ numualamigue palutondo lwa munaana; nĩmuntu wa luuli lwa ĩsilaeli, wa kĩntua kya kĩBenjamini, nuMuebũlania wa Aebũlania; kumpola za kutiata uUlagĩlio, nuMupalisayo;
- ⁶kumpola za wĩkakia, mukola kuliagia ikyanisa; kumpola za kulukuuluu nĩli muUlagĩlio, alĩ numugila kishokio.
- ⁷Īpa itĩ, ĩzaasio naalĩ nsaĩlo kumuane,, nanizona kĩna ukapĩki kunsooko ya kĩKilisito.
- ⁸Tai-taai, naiona tũlũ tũlũlũ kĩna ukapĩki kunsooko ya uuzaa naugila kaukinĩlo wa kumumana uKilisito Yesu, Shekulu waane; iio kunsooko yaakue nandigia uukapĩki wa intu tũlũ, naniiona zĩ mpalala koonaa numuligie uKilisito;
- ⁹kangĩ nigyelele mumuakue, ndekitũla nĩkulukuuluu nikigyelelaa kuUlagĩlio, ĩpa ĩo nikigyelelaa kunzĩla ya usuĩli mwa kĩKiliisto; ĩkulukuuluu nyukupũnaa kwa kĩNzua, kunzĩla ya usuĩli.

- ¹⁰Kangĩ numumane uyo, ningũlũ za wiiuki waakue, nuukamantani wa waagi waakue, nĩpianĩkĩiligie nukwĩkia kumuakue;
- ¹¹koonaa kanga ĩshũũmĩkile mpikĩile uwiiuki wa kupũna muakiu.
- ¹²Sika ya kĩna napikile katia nakamĩnkĩlĩle, zũi, ĩpa nĩambukĩlĩlie, nulũtyape uluasio naKilisito Yesu alũtyapile.
- ¹³Anũna aane, sika nsĩgile ya kĩna ĩne neene nityapile; ĩpa nitenda lukaani luulu, lumuĩ dũũ, nukuzĩwa ĩza kunũma, nukukĩsũntĩla ku zakuntongela,
- ¹⁴nĩambukĩlĩlie, mpikĩile paukopelio wa mpĩla, ndigie ĩkĩpeegua kya wĩitua wa kukiania wa kĩNzua mwa kĩKilisito Yesu.
- ¹⁵Ishie nakuakamĩnkĩlũ nakutiate ĩmasĩgo aya; kanga musĩge naliĩngĩ muliensi, uNzua ukakumukũnukuĩla ĩlĩ ndĩlo.
- ¹⁶Ĩpa paasio pĩna kwapikile, nakugendele muulagĩlio uu-uuoo.
- ¹⁷Anũna aane, mutũle atiati aane; mualaae ĩaasio naakugendaa kuutiati wa mpiani naalĩ kumupĩle inie.
- ¹⁸Kuitĩ iingĩ akugendaa kĩna alĩ numuĩlĩle nkua ningĩ impola zaao, sunga nunzuauu nukumuĩla kumisholi, ya kĩna ingĩ alugu a musalaba wa kĩKilisito
- ¹⁹ĩMpelo yaao ingĩ oononeki, unzua waao ingĩ ĩndaa, ukulu waao wĩlĩ munsoni zaao, naakusĩgaa impola za muna nsĩ.
- ²⁰Ĩpa uukolakaa wĩtu ukoolĩ kwigyulu, kwipũna kuasio kumutũngĩle uMugũni, Shekulu Yesu Kilisito;
- ²¹nukakuukaĩla umuĩlĩ wĩtu wa uniekũ wĩpiane numuĩlĩ waakue wa ukulu, kungũlũ nazukumusũmagia kukuiĩka tũlũ yensi nsĩlĩlĩ yaakue.

Apilipi 4

- ¹Ĩpa gua anũna aane nanumuloogilue, nanumuonĩle nsula, ilyumbi liane, nĩngala yaane, ĩimĩkĩ kee iio kuukamatĩkũ mwa kĩShekulu, aloogua aane.
- ²Numupeepilie uEuodia, numupeepilie nuSintike ĩ nishĩgo ĩmuĩ mwa kĩShekulu.
- ³Ninduuwegaa mĩaane wa tai, nukulompile wĩaalĩlie ĩasungu aasio, kuitĩ alĩ ĩkamatĩkilie muMpola na Nziiza palumuĩ nineene, nuKelemensi nduyo, nĩaasio naĩngĩ naalĩ ĩkĩtumaa umulĩmo palumuĩ nineene; aao namiina maao makoolĩ mumbũgũlũ ya upanga.
- ⁴Lumbĩ mwa kĩShekulu intondo tũlũ; kaubĩlĩ naũga, lumbĩ.
- ⁵uUpolo waani wigyelele kuantu tũlũ. ũShekulu wĩpiipĩ.
- ⁶Muleke kĩkunkunalia kulukaani luensi, ĩpa muluensi kuulompi nukwinena palumuĩ nĩmasongelio, uusiio waani wigyelele kwa kĩNzua.

- ⁷Nĩmatiliga ma kĩNzua namakĩlile ulĩngi wensi mĩkakumulindĩlĩlia inkolo zaani nĩmasĩgo maani mwa kĩKilisito Yesu.
- ⁸Kumpelo anũna aane, zensi naza tai, zensi nazikyullio, zensi naza kulukuuluu, zensi nanzelu, zensi naza kuloeelia, zensi nazukukũmuukaa iiza, kanga wĩ ukoolĩ uza wensi, kangaa luĩ lukoolĩ lukũmo naluza luensi, zishĩgĩkie inkaani izi.
- ⁹iMpolaa naalĩ mwĩmanilie kumuane nukukuzaanũnkula nukukuziigia nukukuziona kumuane, zitendĩ nuNzua nwa matiliga ukitũla palumuĩ niniinie.
- ¹⁰Numbĩkilie mwa kĩShekulu kunsooko ĩpaino kumpelo mwamiiula kangĩ ĩmasĩgo maani mumpola zaane, kĩna iio alĩ munsĩgile impola zaane, ĩpa sika namuligia kalioma.
- ¹¹Sika nitambula izi kunsooko ya usilĩlua, kuitĩ nĩmanilie kwiendua muumo nuwikyaalĩ wensi nanuutĩite.
- ¹²Manile kwishilĩlua, kangĩ manile kukijulĩkigua. Muwikyaalĩ wensi numumpola zensi, numumanigue kukikyuta nukwikolua ĩnzala, kwitũla nĩnainĩngĩ nukwikeepeelua.
- ¹³Nĩzishũũmile tũlũ kwa kũyo nukumpeela ingũlũ.
- ¹⁴Īpa itĩ alĩ mutendile iiza dũũ kwikamantana nineene muwaagigua waane.
- ¹⁵Ine niniinie Apilipi, mumanile ya kĩna mumuandio wa Mpolaa na Nziiza pĩna nampũna kuMakedonia, lyukutilĩ kikyana naliĩngĩ naalĩ lĩkamamantĩine nineene mulukaani ulu lwa kupũnia nukwiaanũnkula, isiititũla uniinie dũũ.
- ¹⁶Sunga pĩna alĩnĩlĩ kuTesaloniki alĩ mundeetĩle uwaalĩlia kuusilĩlua waane nkua ya muandio nĩnya kabĩlĩ.
- ¹⁷Sika kina nĩkĩonelee nsula ĩkĩpeegua, ĩpa nizionĩlue nsula inkalĩ nazĩkĩongeelaa kwitũla ningĩ mũyalo liani.
- ¹⁸Nĩtĩte intu tũlũ nukwikĩlĩkĩla, nijuilie ndee, pĩna alĩ naanũnkuĩle kumukono wa kĩEpapulodito iintu naalĩ ipũnile kumiani zĩ munũnku namuuzaa, sadaka nya ugombigua, nĩmuloelĩlie uNzua.
- ¹⁹NuNzua waane ukakumongeelia kiensi namwasilĩlue kwilika lya ugolĩ waakue muukulu naukoolĩ mwa kĩKilisito Yesu.
- ²⁰Kwa kĩNzua Tata wĩtu wĩ ukulu ĩkalĩ nakalĩ Amini.
- ²¹Namukĩliĩ muelu wensi mwa kĩKilisito Yesu. ĩAnũna naĩpalumuĩ nineene akumulamukia.
- ²²ĩEelu ensi akumulamukia, nangũlũ ĩaasio naa munumba ya kĩKaisali.
- ²³uUkende wa kĩShekulu Yesu Kilisito wĩ palumuĩ ninkolo zaani.

Akolosai

Akolosai 1

- ¹Paulo, mutumua wa kīYesu Kilisito kulooa wa ki Nzua, nūTimoteo munūna wītu,
- ²kwamuandīkīla inie anūna naeelu nīasuīli naīlī kuKolosai. uUkende wī kumiani nīmatiliga namapūnile kwa kīNzua Tata wītu.
- ³Kukumusongelagiaa intondo tūlū uNzua Tata wa kīShekulu wītu Yesu Kilisito pīna kukumuloompeela inie,
- ⁴pīna nakūigia impola za usuīli waani mwa kīKilisito Yesu nuuloogua namutīite kueelu tūlū.
- ⁵Kunsooko ya ulaaīli namuaīkīligue īkīuto kwigyulu. iMpola zaakue alī muziigilie īkalī kulukaani lwa tai lwa Mpola na Nziiza
- ⁶naalī zipikile kunsiani, kīna muna unkūmbigyulu poo nazipīa inkali nukwikula, kīna iio nukunsiani, kwipūna ulutondo pīna alī mūigilie namulīngīkia ukende wa kīNzua mutai.
- ⁷Kīna iio alī muamanigue nuEpafula mwītumi muloogua palumuī nindiishie. īngī mwītumīkīli musuīli wa kīKilisito kunsooko yaani;
- ⁸nduyo alukulondoosilie uuloogua waani mwa kīMuau.
- ⁹Kunsooko īio nindiishie kwipūna ulutondo pīna nakuziigia, sika kulekile kukumulompeela inie nikwilompa muligie uulīngi wa ulooa waakue mumasala tūlū nuulīngi wa kīnkoolo;
- ¹⁰mugendele kīna īmūjīpīle inie mwa kīShekulu, īmukumuloeelia nangūlū, mumulīmo wensi namuza īmwīpīa inkali, īmukīongeela muulīngi wa kīNzua.
- ¹¹Kangī musūūmigue kungūlū, kwilika lya usūūmi wa ukulu waakue, kuukamatīkū tūlū nuugigimīlia palumuī nilyumbi.
- ¹²Sunga īmukumusongelia uTata, naalukūjīpīlie kwikamantana muusaali wa eelu muweelu.
- ¹³Uyu alukugūnile kwipūna muusūūmi wa kiiti, nukukukusaamia kuutemi wa Muana wa uloogua waakue.
- ¹⁴Mumuakue kutīite ukomolua kunzīla ya mugali waakue uleegeligua wa mīlandu.
- ¹⁵Nduyo ingī mpiani ya kīNzua nasika ikigyelaa, mulelua wa muandio wa iumbe tūlū.
- ¹⁶Kunsooko mumuakue intu tūlū alī iumbue, naya mwigyulu niya muna nsī, naigyīle nīnasika igyīle, kanga yī matengu ma ukulu katia utemi, katia akulu a kītemi, katia akola usūūmi; intu tūlū alī iumbue kunzīla yaakue nukunsooko yaakue.
- ¹⁷Nduyo alukoolī pīna alī ikaalī iintu tūlū, niintu tūlū yukukamantanīlaa mumuakue.

¹⁸Nduyo ingĩ tyũe lya muĩlĩ waakue, ikyanisa liakue, Nduyo ingĩ muandio, ingĩ mulelua wa muandio kwipũna muakiu, koonā watũle mutongeeli muintu tũlũ.

¹⁹Kunsooko mwa kũyuo alĩ iloeelĩlie uwijuli tũlũ wakĩNzua wikyale,

²⁰nukunzĩla yaakue kukuikamantania intu tũlũ mumuakue kanga yĩĩ intu naikoolĩ muna nsĩĩ katia naikoolĩ mwigyulu; pĩna aluleetile ĩmatiliga kunzĩla ya mugali wa musalaba waakue.

²¹Niniinie, ĩmuandio naalĩ muakamatulue, kangĩ alĩ mualugu mumasĩgo maani kuutendi waani na ubĩĩ, ĩpaino wamukamantanagiaa,

²²mumuĩlĩ wa kũuntu kiakue, kunzĩla ya nkia yaakue, koonā wamuleete inie ntongela yaakue mwĩeelu, muagila kakĩlema sunga kimyelo,

²³Kanga mwikyale muusuĩlĩ, muzengue mumukũlĩla wa ngũlũ mulekileegeligua paulaaĩli wa Mpola na Nziiza naalĩ mũigilie, naalĩ ntanantigue kuiumbe tũlũ nayĩlĩ nsĩlĩlĩ igyulu Nineene Paulo nantũla mwĩtumi waakue.

²⁴Īpaino nilumbĩlia uwaagi nanuutĩite kunsooko yaani, kangĩ nikijulĩlia waasio naukeepukile muwaagi wa kĩKilisito mumuĩlĩ waane, kunsooko ya muĩlĩ waakue nduo ikyanisa liakue.

²⁵Iio nantũla mwĩtumi waakue kwilika lya ukendegeeli wa kĩNzua naalĩ numupeegue kunsooko yaani, nulutimĩlie ulukani lwa kĩNzua.

²⁶ĩngĩ unkũnkũ waasio naalĩ upisue kwipũna ĩkalĩ nukwipũna uwĩleli tũlũ, ĩpa yakũnukulaguaa kueelu aakue.

²⁷uWaasio uNzua naalusiile kukuũgyelelia kĩna wĩlĩ ugolĩ wa ukulu wa unkũnkũ uu pakatĩ ya ndugu nazĩngĩ; nduyo ingĩ uKilisito munsĩ yaani, ulaaĩli wa ukulu.

²⁸Wayuuyu kukumutanantia impola zaakue, nakukumusugula muntu wensi, nukukumumania muntu wensi mumasala tũlũ, koonā kumuleete muntu wensi mukamĩnkĩlũ mwa kĩKilisito.

²⁹Nineene nĩkĩtumĩkia umulĩmo uu kwilika lya ngũlũ zaakue nukĩtuma umulĩmo munsĩ yaane kungũlũ.

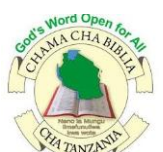
Akolosai 2

¹Kuitĩ nsiile muumane uwĩkamatĩkia nanuutĩite kunsooko yaani, nukunsooko ya aasio a kuLaodikia, nĩaasio nasika alamaona uusu.

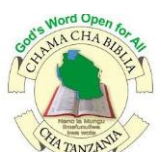
²Koonā akamigue inkolo zaao, pĩna ikamantanigua muuloogua, aligie ugolĩ wensi wa kulĩnga nkankanaa nukwimana uunkũnkũ wa kĩNzua, nduo ingĩ uKilisito.

³Munsĩ yaakue inshao tũlũ zensi za masala nuumani nazĩpisile.

⁴Naũga ulukaani ulu, kaumuĩ waleke kũmupũũtia kumakaani ma upembeelia.

- ⁵Kuiti kanga nĩ nukutili kumuili, ipa iti nkooli paliumu niniinie kukinkoolo, nanilumba kukuuona ukamantani nuukamu wa usuili waani mwa kiKilisito.
- ⁶Iio gua, kina mwamuanũkuile uKilisito Yesu Shekulu, gendeli iio-iioo mumuakue,
- ⁷musimatigue nikwijengua mumuakue, mwĩkamatikie muusuili kina ali muamanigue mwĩkacie kũshongelia.
- ⁸Isukuki; kaumu waleke kumukenkeelia kuusugũ wa masala nuupembeelia wa nakanda, kwilika lya ntendo za kiuntu, kwilika lya piumanigua pya unkũmbigyulu, sika kwilika lya kiKilisito.
- ⁹Kunsooko mumuakue ukooli uwijuli tũlũ-tũlũũ wa kiNzua kumpiani ya kĩmuili.
- ¹⁰Niniinie mwaligilie uwijuli wa upanga mwa kiuyo, namuene tyũe lya ukulu tũlũ nuusũmi.
- ¹¹Mwa kiuyo muaalamigue waalami nasika wa mĩkono, kukuujiula umuili wa mĩlandu, kuwaalami wa kiKilisito.
- ¹²Ali muaĩkue palumu ninduyo muubadiizo, muwaasio gaa namũiukigua palumu ninduyo kunzila ya usuili muusũmi wa kiNzua,
- ¹³Niniinie, pĩna ali muakiu kunsooko ya utimu wani, imiili yaani pĩna sika ali mialamigue, numutenda apanga palumu ninduyo, pĩna nukuleegelia uutimu tũlũ.
- ¹⁴Kangĩ nuuleegia uwandikua wa malagĩlio naali ukukosagaa; uwaasio nuuleegia, nuukononteela mumusalaba.
- ¹⁵Kangĩ ikulu nĩanausũmi nualeegelia imata maa, nuigyelelia kualii kina iili, nuadulikia kungili-gili mumusalaba wasio.
- ¹⁶Luulo gua, kaumu waleke kumulamula inie mumpola za ndia katia ukopi, katia kunsooko ya lutondo lukulu kamu upũni wa mueli, kamu lutondo lwa wikyalii.
- ¹⁷Zaasio ingi mulũle wa mpola nazijile, ipa umuili ingi waakue uKilisito.
- ¹⁸Kaumu waleke kumuleegelia ikipeegua kiani, nwishiia mumutiate nduyo kukiniinupia nukukũatekela imalaika. Nukikyala mumaoni maakue, nukukikentula nakanda kwishala liakue lya kĩmuili,
- ¹⁹sunga sikulityapile iTyũe, liilo kwa kiuyo umuili tũlũ ukulĩsagiguaa nukwikamantanguaa kumpĩngili nĩmĩlaaso, ukukulaa kuukuli naupũnile kwa kiNzua.
- ²⁰Malii mwakiile palumu nuKilisito kwipũna kupiumanigua pya unkũmbigyulu, yaaki gua kukishookelia muumiiko kina zi mwikyalile muna nsii udũ.
- ²¹Mulekiamba, mulekitũla, mulekiaapaatia;
- ²²intu yaasio yukooneekaa pĩna yatumĩlua; mukumatiataa imalagĩligua nuumanigua wa kiuntu udũ.

²³iMpola zaasio zikigyelelaa kīna za masala, muwītekeli ĩantu naĩzĩpĩlie ĩene numuwĩiniupia, numuutema muĩli kukuwonatĩlia kuupiu; ĩpa itĩ sika zileetile kansaĩlo kukuzigilia inshula za muĩli.

Akolosai 3

¹Luulo gua, naa mĩukile palumuĩ nuKilisito, zidũũmĩ za kukiania, uKilisito kīna wĩli pamukono wa kĩgoosia nwa kĩNzua wikyalansile.

²Sĩgĩ ĩza kukiania, sika naza muna nsĩ.

³Kuitĩ alĩ mukiile, nuupanga waani upisue palumuĩ nuKilisito mwa kĩNzua.

⁴uKilisito naupanga wĩtu, pĩna ukakigyela, paapo niniinie mukakigyela palumuĩ ninduyo muukulu.

⁵Luulo gua, piulagĩ ipitũmpĩ pya miĩli yaani pya muna nsĩ, ugololia, udobũ, nsula nambĩ, masĩgo namabĩ, nukwiawa, uuo ingĩ wĩtekeli wa anzegamĩla.

⁶Kunsooko ya izo ukuuzaa uutaki wa kĩNzua.

⁷Pakatĩ ya zaasio inie niniinie alĩ mukugendelaa ĩkalĩ, namwikyala muzaasio.

⁸Īpaino gua, maĩkĩ kulĩ aya tũlũ, utaki nuugaali, nuubĩ, nuusingĩlia nĩmakaani ma ituki mumĩlomo yaani.

⁹Muleke kĩĩla ulongo, kuitĩ mwaujiulile uuntu wa kalĩpalumuĩ nutendi waakue,

¹⁰namuujala uuntu naupia naukutendaguaa upia muulĩngi kwilika lya mpiani yaakue uuyo naaluumbile.

¹¹Īpaasio ukutilĩ Mugiliki katia Muyahũdi, katia namualamigue katia nasika mualamigue, sunga mugenda katia munakĩlungu, musese katia mukolelua; ĩpa uKilisito ingĩ muene yensi, numũyensi.

¹²Luulo gua, inie asaagulua a kĩNzua, eelu nĩaloogua, jialĩ ĩnkolo ya kĩsuusu, untu nauza, wĩiniupia, upolo ugigimĩlia.

¹³Īmukĩgigimĩlia nukukĩlekela kanga ĩutĩte ulukaani lwa kumukosia umuua; kīna ũShekulu alumulekĩle inie, niniinie mutende iio.

¹⁴Naikulu nangũlũ jialĩ uuloogua, uuo kĩtũngo kya ukamĩnkĩlũ.

¹⁵Nĩmatiliga ma kĩKilisito mateme munkolo zaani, iio kīna alĩ muĩtĩlue mumuĩli umuĩ. Kangĩ muĩ nĩmasongelio.

¹⁶uLukaani lwa kĩKilisito lwikyale kuwingĩ mumiani mumasala tũlũ ĩmukĩmania nukukĩsugula kumalumbĩlio nĩmĩmbo nuwĩlumbĩlio wa kĩnkoolo, ĩmukumuĩmbĩla uNzua kuukende munkolo zaani.

¹⁷Luensi namukulutenda kulukaani katia kuutendi, tendĩ tũlũ muliina lya kĩShekulu Yesu, ĩmukumusongelia uNzua Tata kwa kĩuyo.

- ¹⁸Inie asungu, mwĩniinupie paagoosia aani, kĩna ijĩpĩĩle mwa kĩShekulu.
- ¹⁹Inie agoosia, alooguĩ ãasungu aani, mulekitũla nuugaali kumiao.
- ²⁰Inie aana, akuliĩ ãaleli aani mumpola zensi, kuitĩ ulukaani ulu luloelĩlie kwa kĩShekulu.
- ²¹Inie atata, muleke kualeea ãaana ani, koonaa alekishuukua.
- ²²Inie asese, akuliĩ mumpola tũlũ ãaasio naĩĩli zĩ ishekulu aani kukĩmuĩli, sika kuusese wa miiso zĩ naakuloeelagiaa paantu, ĩpa kuugolokũ wa nkolo, ĩmumoopokile ũShekulu.
- ²³Luensi namwitenda, tendĩ kumoo zĩ kwa kĩShekulu, ĩpa sika kuantu,
- ²⁴ĩmunanile ya kĩna mukiaanũnkula kwa kĩShekulu uupeegua wa usaali; kuitĩ mukumutumĩla ũShekulu Kilisito.
- ²⁵Nukoononeelagiaa gua, ukiligia uligia wa oononeelia waakue, kutilĩ kauloelia.

Akolosai 4

- ¹Inie ishekulu, apeelĩ ãasese aani naya kulukuuluu nuulĩganĩĩlũ, ĩmumanile ya kĩna inie niniinie mutĩite Shekulu kwigyulu.
- ²ĩkakĩkiĩ muulompi, ĩmwikyalile nuukenge muwaasio nukwishongelia,
- ³ĩmukukulompeela nindiishie, gaa, koonaa uNzua wakũgyuĩle umulango kuLukaani luakue kwitambula unkũnkũ wa kĩKilisito nanumutũngue kunsooko yaakue,
- ⁴koonaa nuwigyelelie kĩna injĩpĩĩle kwitambula.
- ⁵Gendelĩ kumasala ntongela yaa naa kunzi. iNtondo namuapeegue, muzitumĩle iiza.
- ⁶iNkaani zaani zitũle nuukende intondo tũlũ, ĩnkolũ umulenge, mumane kĩna yumũjĩpĩĩle kukumushookeelia muntu wensi.
- ⁷uTikiko munũna muloogua, mwĩtumi namusuĩli, mwĩtumi mĩaane mwa kĩShekulu, ukakumuĩla impola zaane tũlũ.
- ⁸Uzo nanumutumile kunsiani kunsooko yoĩ-yooĩ, koonaa mumane impola zĩĩtu, kangĩ wamukamĩnkĩlie inkolo zaani.
- ⁹uOnesimo ukoolĩ nduyo, umunũna namusuĩli, muloogua kangĩ muntu wa kunsiani. Aao ĩkakumuĩla impola tũlũ za kunu.
- ¹⁰uAlisitaliko, namutũngua mĩaane, ukumulamukia, nuMaliko umũpyua wa kĩBalinaba; (mumpola zaakue alĩ muligilie ĩmalagĩilio na wapika kunsiani musũgamĩlii),
- ¹¹sunga ũYesu nukuĩtaguaa Yusito ukumulamukia. MuAyahũdi aa dũũ ãaane mumulĩmo wa utemi wa kĩNzua, ndĩo alĩ pyumbulio kumuane.

¹²uEpafula nwa kunsiani, mwĩtumi wa kĩYesu, ukumulamukia; ukĩkamatĩkagiaa intondo tũlũ kunsooko yaani muulompi waakue, koonā muĩmĩke ke, akamĩnkĩĩlũ, mulĩngĩkie uulooa tũlũ wa kĩNzua.

¹³Kuitĩ namukuĩla ya kĩna utĩite wĩkamatĩkia wingĩ kunsooko yaani nukunsooko yaao naĩĩlĩ kuLaodikia nukunsooko yaao naĩĩlĩ kũYelopoli.

¹⁴uLuka mukilĩki muuloogua, nuDeema akumulamukia.

¹⁵Alamukiĩ ĩanũna naĩĩlĩ kuLaodikia, sunga nuNimufa nikyanisa nalĩkoolĩ munumba yaakue.

¹⁶Ĩmbalua ĩĩ pĩna yasomua kunsiani, mumĩkēdegeele sunga ĩsomue numũkyanisa lya Alaodikia nĩndĩo nya kuLaodikia ĩsomue niniie.

¹⁷Muĩĩlĩ uAlikipo, “Wakēdegeelekie uwĩtumi naalumupegue mwa kĩShekulu, koonā uukondeelie.”

¹⁸Ĩĩ mĩlamu yaane neene Paulo kumukono waane uneene. Mijukĩ ĩmatēdele maane. uUkēde wĩĩ niniie.

1 Atesaloniki

1 Atesaloniki 1

- ¹Paulo, Siluano nūTimoteo, kukumuandikīla inie namwikyanisa lya Atesaloniki, mwa kīNzua Tata nūShekulu Yesu Kilisito, uUkende wīi kumiani nīmatiliga.
- ²Kukumusongelagiaa uNzua intondo tūlū kunsooko yaani tūlū, nakukumutea inie muulompi wīitu.
- ³Pīna kukijuka ntongela ya kīNzua Tata wīitu, umulīmo waani wa usuīli nuwītumi waani wa uloogua, nuugimīlia waani wa ulaaīli mwa kīShekulu wīitu Yesu Kilisito.
- ⁴Kumanile, anūna namualoogue nuNzua, kīna muene alumusaaguīle.
- ⁵Kunsooko iMpola naNziiza nakutanatilie sika nazumupikīla kunkaani udūū, ĩpa nukungūlū, nukuMuau Mwelu, nukuukamatīkū wingī. Mumanile kīna alī kwīantu kī pakatī yaani kunsooko yaani.
- ⁶Namutūla atiatī ĩtu kangī atiatī a kīShekulu, pīna namuluanūnkula uLukaani munzago ningī, palumuī nuulumbi nausuupīlue nu Muau Mwelu;
- ⁷mwatūlile mpīani kuasio tūlū naasuīlīle kuMakedonia nukuAkaya.
- ⁸Kuitī kwipūna kunshiani ulukaani lwa kīNzua nalukūmuuka, sika kuMakedonia nīAkaya udūū; ĩpa nukunandī zensi uusuīli waani namuutīite kwa kīNzua wasapatīle, sunga ishie kuagila kansooko kwityambula ulukaani luensi.
- ⁹Kuitī eene akola iganula ĩmpola zīitu, kīna alī mukukusūgamīlia ishie, kangī kīna alī mumugomokelīle uNzua, namualeka ĩanzegamīla, koonā mwamutumīla uNzua namupanga nwa tai;
- ¹⁰nukukumutūngīla umuana waakue kwipūna kwigyulu, naalumūiukilie kwipūna muakui, mwene ūYesu nukukugūna aishie kwipūna muutaki naupolokile.

1 Atesaloniki 2

- ¹Kuitī inie uniinie anūna ĩtu, mumanile yakīna uuuzi wīitu kumiani sika alī nakanda;
- ²ĩpa pīna alī kwiyaagigua nūkutyukilua kuFilipi kīna mulīngīle, alīkukamilie nkolo mwakīNzua wīitu kukuzitambula iMpola naNziiza ĩza kīNzua kumiani kumusinko dūū.
- ³Kuitī uusuguli wīitu sika wakulimīlia katia wa kūtualana muudobū, katia wa upembeelia.
- ⁴ĩpa kīna iio alī kuagombigue kwa kīNzua kukuzikendegeela iMpola naNziiza, iio-iioo kukutambulaa; sika zīi kukualoelia ĩantu ĩpa uNzua nukuzilaa inkolo zīitu.
- ⁵Kuitī sikaalī kutambuīle ĩmakaani makīloelia matūngo mensi kīna mumanile, sunga makaani makukūūmba ĩkīaya; uNzua ingī muene mukuīli,

⁶katia sikaalĩ kwidũũma kwikũmigua nĩantu, sunga gaa niniie, sunga nĩnaĩngĩ, kanga alĩikusũũmile kwilagĩla ukulu zĩ atumua a kĩKilisito.

⁷Ɔpa alĩ kwaapolo pakatĩ yaani, kĩna iio umulela-muana nukuakendegeelaa ĩana aakue umuene.

⁸Iio-iioo nindiishie nakumuonela nsula kuuloogua wingĩ, nakuona lyumbi kukumooela, sika iMpola na Nziiza za kĩNzua udũũ, ĩpa sunga ninkolo zĩtu gaa, kunsooko maalĩ aloogua ĩtu.

⁹Kuitĩ anũna ĩtu, mwijukile umulĩmo wĩtu namukakũ ninjago zĩtu, kuitĩ utiku nĩmunsĩ alĩ kukĩtumaa umulĩmo koona kulekitũla muligo kumuntu wensi kunsiani, pĩna kukumutanantĩlia inie iMpola na Nziiza za kĩNzua.

¹⁰Inie mwĩakuĩli, nuNzua gaa, kĩna kumiani inie namusuĩlĩle alĩ kwikyalile kuweelu nukukulukuuluu, nulugendo luĩtu alĩ lugila kishokio.

¹¹Iio-iioo mumanile, ilika kĩna utata nukuasugulaa ĩana akue, alĩ nukumusugulaa umuĩ umuĩ kumiani nukukumukamĩnkĩlia nukukumulagĩlia,

¹²mugendele kĩna ijĩpĩle kumiani kwa kĩNzua nukumuĩta mũingĩle muutemi waakue nuukulu waakue.

¹³Kunsooko ĩ ishie nindiishie sika kwileka kukumusongelia uNzua, kuitĩ pĩna alĩ muanũnkuĩle uLukaani lwa kĩNzua naali mulũigilie kumiĩtu, alĩ muluanũnkuĩle sika kĩna lukaani lwa kĩuntu, ĩpa kĩna Lukaani lwa kĩNzua, nuluasio iio luĩli tai-taaii, nalukĩtumaa umulĩmo munsĩ yaani inie namusuĩlĩle.

¹⁴Kuitĩ inie anũna, alĩ muatiati a makanisa ma kĩNzua mwa kĩKilisito Yesu namakoolĩ muUyahũdi; kuitĩ alĩ muligilie waagi uo-uuoo kuantu a ndugu yaani naalĩ aligilie nĩndĩo kuAyahũdi,

¹⁵naalĩ amuulagile ũShekulu Yesu nĩanakĩdagu aao ĩeene, nukukukuagia ishie, sunga sika akumuloeelagaa uNzua, sunga sika ĩgombilie nĩantu ensi;

¹⁶naakukugilia kukuatambuĩla ĩa ndugu nazĩngĩ koona agũnue; itĩ yoi akijulagaa ĩmĩlandu yaa intondo tũlũ. Ɔpa itĩ uutaki wa kĩNzua waapikĩlilaa nkankanaa.

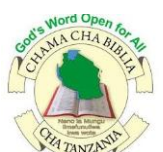
¹⁷Ɔpa ishie gua anũna ĩtu, pĩna alĩ kulekanukile niniie kwityũngo kukĩmuĩli sika kunkolo, alĩ kwĩkamafĩkilie nkankanaa kukuuona uusu waani, kunsula nkulu.

¹⁸Kuluulo alĩ kusiiile kwiiiza kunsiani, ĩne nanĩPaulo, nkua ya muandio sunga nĩnya kabĩli, ĩpa ũShekulu nukugilia.

¹⁹Kuitĩ uulaaĩli wĩtu ingĩ yaani, katia ilyumbi liĩtu, katia ĩngala ya kĩkũmia ntongela ya kĩShekulu wĩtu Yesu Kilisito pityũngo lya kuuza kumuakue. Sika uniiniene?

²⁰Kuitĩ inie mwĩukulu wĩtu nilyumbi liĩtu.

1 Atesaloniki 3

- ¹Iio gua p̄na al̄i kualemue kwigigim̄lia nanḡul̄ũ, nakuona iiza kwilekua kuAtene kwing'ene d̄ũũ.
- ²Nakumutuma ũTimoteo umun̄na w̄ĩtu, mw̄ĩtumi wa k̄iNzua, munamul̄imo palumuĩ nindiishie muMpola naNziiza za k̄iKilisito, wamukam̄ink̄ĩlie inie muusuĩli waani nukukumukamia inkolo.
- ³kaumuĩ walekish̄unḡũs̄ika kunsooko ya nzago izi. Kuit̄i inie uniinie mumanile ya k̄ina izi z̄ĩtu.
- ⁴Kuit̄i p̄na al̄i kuĩli kunsiani al̄i kwatonḡĩlie kukumuĩla ya k̄ina kuziliaagigua, k̄ina iio al̄i igyel̄ĩle, k̄ina iio niniinie mumanile.
- ⁵Kunsooko ĩĩ ĩne nineene p̄na al̄i numulemue kwigigim̄lia kanḡĩ, nanumutuma umuntu koona mane impola za usuĩli waani, kanḡĩ mane kanga ũShetani al̄i wamugemile magu, numul̄imo w̄ĩtu al̄i wijilit̄ula nakanda.
- ⁶Īpa ũTimoteo p̄na azukuagaanile ishie kwip̄na kumiani, wakuleetela ishie impola nanziiza za usuĩli waani nuuloogua waani, wakuganuĩla ya k̄ina intondo t̄ul̄ũ mukuk̄ũjuka kuuza, sunga muas̄ũũmue nsula ya kukuona ishie, iio-iioo k̄ina undiishie kumiani;
- ⁷kunsooko ĩi, an̄na ĩĩtu, mumpat̄i nuwaagi w̄ĩtu t̄ul̄ũ kwapumbuligua mumpola zaani kunz̄ila ya usuĩli waani;
- ⁸Kuit̄i nunzuauu kuapanga kanga ĩmuĩm̄ikile kee mwa k̄iShekulu.
- ⁹Kukish̄ũma mbii kukumusongelia uNzua kunsooko yaani kwilyumbi t̄ul̄ũ nakwilumb̄ĩlia kunsooko yaani ntongela ya kiNzua w̄ĩtu,
- ¹⁰utiku n̄imuns̄i nakwilompekia, koona kw̄ione usiu kuusiu, nukwikondeelia nazikepile muusuĩli waani?
- ¹¹uNzua Tata w̄ĩtu umuene, n̄uShekulu w̄ĩtu Yesu Kilisito, waktongeele ĩnz̄ila ȳĩtu kupike kumiani.
- ¹²ũShekulu nwamongeelie uuloogua sunga m̄ũjuligue nduo niinie kuniinie nukuantu t̄ul̄ũ gaa, k̄ina iio nindiishie kumuani.
- ¹³It̄i yoi waz̄itende inkolo zaani zit̄ule nkam̄ũ, ĩmuagila kishokio muweelu ntongela ya k̄iNzua Tata w̄ĩtu, p̄na ũjiliiiza ũShekulu w̄ĩtu Yesu palumuĩ nieelu aakue t̄ul̄ũ.

1 Atesaloniki 4

- ¹Kumpelo gua an̄na ĩĩtu, kumulompile nukukumusugula mwa k̄iShekulu Yesu, k̄ina iio naal̄i muamanigue nindiishie, mugendele k̄ina ij̄ip̄ĩle kwigendela nukukumuloeelia uNzua; k̄ina yoi namukugendelaa, ĩpa yum̄ũj̄ip̄ĩle kwik̄ĩlk̄ĩla m̄uyaasio.
- ²Kuit̄i mumanile malaḡĩlio k̄inaal̄i kumup̄ĩle kunz̄ila ya k̄iShekulu Yesu.
- ³Kuit̄i uu wauu uulooa wa k̄iNzua, kwieeligua kumiani, mw̄isuga-nsuge nuugololia;

- ⁴wensi mumiani wamane kukĩligĩlia umusungu umuene muweelu nikyulio;
- ⁵sika kukĩloelia munsula nambĩĩ kĩna ĩa ndugu nazĩngĩ nasika amuĩzĩ uNzua akutendaa;
- ⁶muntu waleke kumutimulĩla nukumupembeelia umunũna waakue mulukaani luasio; kunsooko ũShekulu ingĩ muene ukukaasagiaa munkaaani izi tũlũ, kĩna iio naalĩ kumuĩlĩle kualie ĩmuandio.
- ⁷Kuitĩ uNzua sika alukuĩtile kuudobũ ĩpa muweeligua.
- ⁸Iio gua, unuasio nukusiitaa sikukumusiitaa kamuntu ĩpa uNzua nukumupeela inie uMuau Muelu waakue.
- ⁹Kumpola za wĩloogua wa kĩnũna, sika ijĩpĩle numuandĩkĩle, kuitĩ inie uniinie muamanigue nuNzua kukĩloogua niinie kuniinie;
- ¹⁰Kuitĩ mukutendaa ulukaani ulu kuanũna tũlũ naĩlĩ muMakedonia yensi. ĩpa itĩ kumusuguĩle anũna mutende iio nukwikĩlĩkĩla,
- ¹¹kangĩ mwĩkamatĩkie kwilũkũpa nukukuzikendegeela ĩzaani udũũ, nukukĩtuma umulĩmo kumĩkono yaani kĩna iio alĩ kumulagĩlĩlie;
- ¹²koonu mugendele muuza ntongela yao naĩlĩ kunzi, mulekitũla nuusilĩlua wa kiensi.
- ¹³ĩpa gua anũna ĩĩtu, sika kualoe mulekimana impola zaao naagonile muleekitũla nuusungu kĩna iio naĩngĩ naagila kaulaaĩli.
- ¹⁴Malĩĩ kusuĩlĩle ya kĩna ũYesu alukiilee, nũiuka, iio-iioo nĩasio naagonile mwa kĩYesu, uNzua akakualeeta palumuĩ ninduyo.
- ¹⁵Kuitĩ kukumuĩla izi kulukaani lwa kĩShekulu, ya kĩna ishie nakwĩuumĩ nakukishaagĩla sunga pityũngo lya kuuza kumuakue ũShekulu, sika kukakuatongela ĩasio naagonile.
- ¹⁶Kunsooko ũShekulu muene ũjilitima kwipũna kwigyulu kululi nululi lwa malaĩka mukulu, nidyede lya kĩNzua. Ndĩo naalĩ akiile mwa kĩYesu ijiliiukigua tangua;
- ¹⁷pĩna zakĩla izi, ishie nakwĩuumĩ, naalĩ kusaagile, kũjilipũlua palumuĩ ndĩo mumalũnde kutaagane nũShekulu mukiania; yaasio iio kukitũla palumuĩ nũShekulu ĩkalĩ nakalĩ.
- ¹⁸Iio gua, ĩpumbuliĩ kunkaani izi.

1 Atesaloniki 5

- ¹Anũna aane, sika ijĩpĩle numuandĩkĩle kĩna ikitũla muaka kĩ katia lutondo kĩ, pĩna izi zĩkakigyelela.
- ²Kuitĩ inie uniinie mumanile nkankanaa ya kĩna ulutondo lwa kĩShekulu lũjile kĩna iio umũii nukuuzaa muutiku.

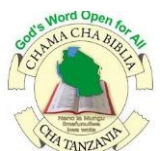
- ³Kuitĩ pĩna iũga, “Yaazaa matiliga nuutengemalũ,” paapo uoononeki umuuzĩile kumpũmpũkĩlĩ, kĩna iio uusungu naukumuuzĩila nutĩite iimbi, kutilĩ kawĩnegelo.
- ⁴Ĩpa inie anũna aane sika muĩlĩ mukiiti, ulutondo luasio lumuagaane kĩna mũii.
- ⁵Kuitĩ inie tũlũ muaana a weelu, kangĩ aana a munsĩ; ishie sika kwa utiku katia kiiti.
- ⁶Luulo gua, kulekigona kĩna naĩngĩ, ĩpa kukengeale, kulekigaala.
- ⁷Kuitĩ naakugonaa akugonaa utiku, nĩnaakugaalaa akugaalaa utiku.
- ⁸Ĩpa kunsooko ishie kwa munsĩ, kulekigaala, kwĩjiale mukĩkũa usuĩli nuuloogua, nigyĩgu liĩtu lya kiuma litũle ulaaĩli wa ugũnua.
- ⁹Kunsooko uNzua sika alukuĩkile kuutaki, ĩpa kuligie uugũnua kunzĩla ya kĩShekulu wĩitu Yesu Kilisito,
- ¹⁰naalukiile kunsooko yĩtu koonaa kuĩ nuupanga palumuĩ ninduyo, kanga kuĩ kulaĩile katia kanga kuĩ kugonile.
- ¹¹Iio gua, mwĩkamatĩkie niinie kuniinie, nukukĩzenga muntu wensi numuua, iio kĩna mukutendaa.
- ¹²Kwamulompa gua anũna ĩtu, muamane ĩaaso naĩkakilie kukĩtuma umulĩmo pakatĩ yaani, nukukumuĩmĩla mwa kĩShekulu, nukukumusugula;
- ¹³muapeele ikyulio nkankanaa muuloogua kunsooko ya mulĩmo waa. Muĩ nĩmatiliga niinie kuniinie.
- ¹⁴Kukumulompa anũna ĩtu, asugulĩ ĩaasio naĩ kiaka, akamiĩ nkolo naalemue, akamĩnkĩlĩ naaneketũ, ĩgigimĩlĩ nĩantu ensi.
- ¹⁵Laaĩ, wensi waleke kumushookeelia umuua ubĩ kuubĩ; ĩpa intondo tũlũ lutiatĩ naluuza, niinie kuniinie, nukuantu tũlũ.
- ¹⁶Lumbĩ intondo tũlũ.
- ¹⁷Lompĩ, mulekikatala.
- ¹⁸Mumpola zensi, pũniĩ ĩmasongelio; kuitĩ uu wau ulooa wa kĩNzua kumiani mwa kĩKilisito Yesu.
- ¹⁹Muleke kumudibia uMuau,
- ²⁰mulekimela uunakĩdagu;
- ²¹tũlũ zensi zilekanulĩ; paapo muambe naluuza;
- ²²ĩsuga-nsugĩ nuubĩ wa matũmpĩ mensi.
- ²³uNzua wa matiliga muene wamuelekie; niniinie, inkolo zaani nĩmioo yaani nĩmiĩli yaani mulindĩlue muĩ akapanga, ĩkutilĩ kishokio pityũngo pĩna ukiiiza ũShekulu wĩitu Yesu Kilisito.
- ²⁴Uyo numuĩtile ingĩ wa usuĩli, nduyo ukakuzitenda.

²⁵Anũna ãĩtu, kulompeelĩ.

²⁶Alamukiĩ ãanũna tũlũ kuwĩsuni naweelu.

²⁷Namulapia kwa kĩShekulu, asomelue ãanũna tũlũ ãmbalua ãĩ.

²⁸uUkende wa kĩShekulu wĩtu Yesu Kilisito wĩ niniinie.

2 Atesaloniki

2 Atesaloniki 1

¹Paulo, Siluano nũTimoteo kwamuandikĩla inie mwikyanisa Iya Atesaloniki naliĩli mwa kĩNzua Tata wĩitu nũShekulu Yesu Kilisito.

²uKende wĩi kumiani nĩmatiliga namapũnile kwa kĩNzua Tata nukwa kĩShekulu Yesu Kilisito.

³Yukũjĩpĩle kukumusongelia uNzua intondo tũlũ kunsooko yaani anũna iĩtu, kĩna wĩĩli uulagĩligua wĩitu, kuitĩ uusuĩli waani wiongeeleka, nuwĩloogua wa muntu wensi nwa kunsiani kumuua ukijulikia.

⁴Luulo gua undiishie akola kwĩkũmuukia mumakanisa ma kĩNzua kunsooko ya ukamatĩkũ waani nuusuĩli namuutĩite mumpatĩ zaani tũlũ ninjago namugigimĩlie.

⁵Kĩĩkio kĩlagĩilo kya ulamulĩ wa kulukuuluu wa kĩNzua, koonu mwijĩpĩligue kwiingĩla uutemi wa kĩNzua nukuwaasio iĩo nsooko mwiaagigua.

⁶Kuitĩ ingĩ kulukuuluu ntongela ya kĩNzua kukualĩpa uwaagigua iĩasio naakumuagagaa inie;

⁷nukukumupeela inie namukuagagiguaa uusuũpio palumuĩ nindiishie, pityũngo Iya ukũnukulua waakue ũshekulu Yesu kwipũna kwigyulu palumuĩ nĩamalaĩka a ngũlũ zaakue muwaakĩlo wa mooto,

⁸kunu iũkakuakaasia iĩasio nasika amuĩzi uNzua, nĩndĩo nasika azigombile iMpola naNziiza iĩza kĩShekulu wĩitu Yesu Kilisito.

⁹Ikikaasigua muoononeki wa kalĩ nakalĩ, nukwikamatulua kwipũna pausiu wa kĩShekulu, nuukulu wa usuũmi waakue,

¹⁰Pĩna ũjiliiiiza kwikuligua pakatĩ ya eelu aakue, kangĩ wĩi ukulĩlua pakatĩ ya antu tũlũ naasuĩlĩle palutondo luasio, kunsooko uukuĩli wĩitu alĩ wagombagiguaa kumiani.

¹¹Luulo, kukumulompeelaa inie intondo tũlũ, koonu uNzua wĩitu wamũjĩpĩlie kuwĩitua waani, wakondeelie tũlũ yensi ya nsula nanziiza nuutendi wensi wa usuĩli kungũlũ zaakue.

¹²Itĩ yoi iĩliina Iya kĩShekulu wĩitu Yesu iĩkuligue kumiani, niniinie munsĩ yaakue, kwilika Iya ukende wa kĩNzua wĩitu nuwa kĩShekulu Yesu Kilisito.

2 Atesaloniki 2

¹Kumpola za kuuza kumuakue ũShekulu wĩitu Yesu Kilisito, nukukĩlundĩla kumiĩtu kukumuagaana uyo, kumulompile anũna iĩtu,

²Mulekishũngũsigua kuukaaũ mwishala liani nukwitunduala, kanga yĩi kunkolo katia kulukaani, katia kumbalua nansĩgilue kĩna yĩitu, ya kĩna uLutondo Iwa kĩShekulu Iwapikaa.

- ³Kaumuĩ waleke kumupembeelia inie kunzĩla yensi kunsooko sika lukitũla isiititũla wĩize tangua uuleki, wakũnukulue umuntu wa mulandu, muana wa oononeki,
- ⁴nuasio umupĩngapĩngi nukĩnansulaa umuene mukiania ya tũlũ nukuĩtagua nzua katia nukĩtekelagaaa, sunga umuene mukola kikyalansa muNumba ya kĩNzua, nukukĩlagĩla kĩna muene Nzua.
- ⁵Sika mwijukilene ya kĩna ĩmatũngo naalĩ nĩpalumuĩ niniinie alĩ numuĩlĩle ĩzaasio?
- ⁶Mumanile kĩna yaani nayukumugilia unuasio unzuauu, itĩ wakũnukulue pityũngo liakue.
- ⁷Kuitĩ uunkũnkũ wa uleki ĩpaine witenda umulĩmo; ĩpa itĩ ukoolĩ nukuugilia ĩpaine, sunga pĩna ukileegigua unuasio.
- ⁸Paasio paapo ukikũnukulua unuasio umuleki, uyo nũShekulu Yesu ũjile kumuulaga namuau wa mulomo waakue, nukukumulegia kuwigyeleli wa kuuza kumuakue.
- ⁹Iio nukwiiiiza kumuakue uzo umuntu wa mulandu kwilika lya utendi wa kĩShetani, kungũlu tũlũ niĩngasĩlio nĩmakula ma ulongo,
- ¹⁰numuupenbeelia tũlũ wa oonooni kumiao nailimĩla, kunsooko sika agobile kukumĩlogua ĩtai itĩ agũnue.
- ¹¹Kunsooko ĩ uNzua ukakualeetela ingũlũ za ulimĩli, ausuĩle uulongo,
- ¹²koona alamulue ensi nasika amĩsuĩlĩle ĩtai, ĩpa alĩ akĩloeelagaa muoononeki.
- ¹³Ishie gua, yukũjĩpĩle kukumusongelia uNzua intondo tũlũ kunsooko yaani anũna ĩtu namualoogue nũShekulu, kunsooko uNzua wamusaaguĩle kwipũna umuandio kuugũnua muweeligua kwa kĩMuau, nukukumĩsuĩla ĩtai.
- ¹⁴naalumuĩtĩle iinie kunzĩla ya Mpola na Nziiza nakutanantilie, koona muligie ukulu wa kĩShekulu wĩtu Yesu Kilisito.
- ¹⁵Iio gua anũna ĩtu, ĩmĩkĩ kee, mwityape intendo naalĩ muamanigue nindiishie, kulukaani katia kumbalua yĩtu.
- ¹⁶NũShekulu wĩtu Yesu Kilisito umuene, nuNzua Tata wĩtu naalukuloogilue nukupeela ishie ipyumbulio lya kalĩ nakalĩ nuulaaĩli nauuza muukende,
- ¹⁷wamupumbulie inkolo zaani, sunga kukumukamĩnkĩlia muutendi wensi nauuza nulukaani luensi naluuza.

2 Atesaloniki 3

- ¹Kumumalĩlio anũna ĩtu, kulompeelĩ, koona uLukaani lwa kĩShekulu lusapatile nukwikuligua, iio-iioo kĩna yĩli kunsiani,
- ²koona kugũnue mumĩkono ya antu nasika anakulukuuluu, kangĩ naabĩ; kuitĩ sika tũlũ naatĩte uusuĩli.
- ³ĩpa ũShekulu ingĩ wa usuĩli; nukakumukamĩnkĩlia inie nukukumulindĩla kuMubĩ.

- ⁴Nindiishie kumusanilie ũShekulu kumpola zaani, ya kīna mukuzitenda naalī kumulagīlīlie, kangī kīna mukakuzitenda.
- ⁵ũShekulu wamutongeele munkolo zaani kuulogua wa kīNzua nukuugigimīlia wa kīKilisito.
- ⁶Kumulagīlīlie gua anūna ītu, muliina lya kīShekulu wītu Yesu Kilisito, ikamatulī numunūna wensi nukugendaa kiaka-kiaka, sika kwilika lya ntendo naalī muanūnkuīle kumiītu.
- ⁷Kuitī mumanile uniinie akola, kīna yumūjīpīle kukukutiata ishie, kunsooko sika alī kugendīle mukiaka-kiaka kumiani,
- ⁸sunga sika nakulīa kaludia lwa muntu wensi nakanda, īpa kumulīmo namukakū nukuwaagi, utiku nūmunsī alī kukītumaa umulīmo, koonā kuleke kumulemia kaumuī kumiani.
- ⁹Sika kīna kuagila kausūūmi, īpa mulugendo luītu kutūle mpiani kumiani, mukutiate.
- ¹⁰Kuitī sunga pīna alī kuīlī kumiani, alī kumulagīlīlie, “Wensi nasikusiile kukītuma umulīmo, walekilīa gua.”
- ¹¹Kuitī kwigyūūlie ya kīna akoolī naīngī kumiani naa kiaka-kiaka, naasiitile kukītuma umulīmo wao, īpa naang'oosokīle impola za naīngī.
- ¹²Kualagīlīlie īaasio nukukuasugula mwa kīShekulu wītu Yesu Kilisito, itume īmīlīmo yao, kuutuulū, nukwilīa india zaao īeene.
- ¹³Inie gua anūna aane, mulekikatala kwitenda namaaza.
- ¹⁴Naa ukoolī wensi nasikugombile ulukaani luītu lwa mbalua īī, mulaaī kīisa muntu nuasio sunga mulekikamamtana nīnduyo, koonā wakolue inshoni.
- ¹⁵Muleke kumulaaa zī mulugu, īpa musugulī zī munūna.
- ¹⁶Īpaino, ũShekulu wa matiliga muene wamupeelee īmatiliga ntoondo zensi kunzīla tūlū. Shekulu wī palumuī niniie tūlū.
- ¹⁷Mīlamu yaane neene Paulo, kumukono waane uneene. Īkī kyokī kīlīngasīlio mumbalua yensi īniane; itī yoi nukuandīkaa.
- ¹⁸uUkende wa kīShekulu wītu Yesu Kilisito wī palumuī niniinie tūlū.

1 Timoteo

1 Timoteo 1

- ¹Paulo, mutumua wa kīKilisito Yesu, kuulagĩiligua wa kīNzua Mugũni wĩitu nuwa kīKilisito, uulaaĩli wĩitu;
- ²nakuandĩkĩla ue Timoteo, muanuane wa tai muusuĩli. uUkende wĩi kumuako, nĩkĩnishungu nĩmatiliga namapũnile kwa kīNzua Tata nukwa kīKilisito Yesu Shekulu wĩitu.
- ³Kĩna iio alĩ nukuĩlĩle pĩna alĩ nitũnga umusĩnzo kwienda kuMakedonia, wikyale muEfeso koonu ualagĩlie naĩngĩ alekimania ĩmamanio ma kĩgenda,
- ⁴sunga alekikendegeela inshimu nasika za tai, sunga impola za kalĩ nangila nuukinĩlo, nazukuleetaa inkungumi dũũ, sika uzengi wa kīNzua nawĩli muusuĩli.
- ⁵Ĩpa itĩ, ĩnsooko ya ulagĩligua wĩitu ingĩ uloogua naupũnile munkolo nanzelu, numoo namuelu, nuusuĩli naugila kaunamampĩlu.
- ⁶Naĩngĩ naazileka ĩzaasio, naalimĩla, naagomokela ĩmakaanĩ namagila kansaĩlo.
- ⁷ĩAasio naishiia atũle alangi a Ulagĩlio, sika naalĩnga naakumatambulaa, sunga impola ziizo naakuzidunduulaa kungũlũ.
- ⁸Kumanile gua, kĩna uUlagĩlio ingĩ uuzakanga wensi wautumĩle kunzĩla nang'ombigue;
- ⁹kangĩ walĩnge kĩna uUlagĩlio sika umũjĩpĩle umunakulukuuluu ĩpa ĩaleki, nĩanakiaka, nĩnasika amoopookile uNzua, nĩanamĩlandu, nĩnasika amukulilie uNzua, nĩadobũ, nĩnaakuulagaa atata nĩamaau aao, nĩaulagi,
- ¹⁰nĩagololia, nĩnaĩkĩgololagaa agoosia atilĩ, nĩnaakuĩia ĩantu, nĩalongo, nĩnaakulapaa kuulongo, naa lwa lukoolĩ lukaani luensi naluĩngĩ nasika lukamantĩne nuumanigua nauĩite upanga,
- ¹¹kwilika lya mpola na nziiza za ukulu wa kīNzua namuliukũ; ziizo nineene numupeegue kukuzitanantia.
- ¹²Nineene namusongelia uKilisito Yesu Shekulu wĩitu naalumpĩle ingũlũ, kunsooko alu moonie kĩna numusuĩli, numbĩka muwĩtumi waakue;
- ¹³ĩne ĩmuandio naalĩ numutukani, mukola kuagia antu, mugaali; ĩpa nankolelua kĩnishungu kunsooko alĩ ntendile yaasio kuusiitimana, numuusiitishuĩla.
- ¹⁴Ĩpa itĩ ukende wa kīShekulu wĩitu nawĩongeelekia palumuĩ nuusuĩli nuuloogua nawĩli mwa kīKilisito Yesu.
- ¹⁵Ingĩ lukaani lwa kusuĩlua, nalwijĩpĩle kwigombigua nkankanaa, ya kĩna uKilisito Yesu alĩ wijile muna unkũmbigyulu waagũne ĩanamĩlandu, nineene namuandio waa;

¹⁶kunsooko ã nankolelua kñishungu, koonu mumuane nanamuandio, ùYesu Kilisito wigyelelie uugigimilia waakue tũlũ, ntũle mpiani kuaasio naikishũũla mumuakue aligie upanga wa kalĩ nakalĩ.

¹⁷KuMuteni wa kalĩ nakalĩ, nasikukuonaa uoononeki, nasika wigyũle, uNzua wing'ene dũũ, kumuakue liĩ kyulio nuukulu ãkalĩ nakalĩ, kutilĩ kampelo.

¹⁸iLyagũlio ãli nĩlagĩlĩlie kumuako, muanuane Timoteo, kwilika lya nkaani za unakĩdagu naalĩ zitongũle kumuako, itĩ muzaasio wĩkue uulugu nauuza.

¹⁹Uuambe uusuũli numoo namuuzaa. Naĩngĩ alĩ ausiitilie umoo waao naakapĩla mumpola za uusuũli waao.

²⁰Muaasio akoolĩ uHimeneyo nuAlekizando, aao naaĩkile mumĩkono ya kĩShetani amanigue aleke kumutukĩla uNzua.

1 Timoteo 2

¹Kumuandio gua, nalagũlia mwĩnene nukwilompa, nukwilompeela, nukwishongelia kunsooko ya antu tũlũ,

²nukunsooko ya utemi nĩensi naatĩite ukulu; koonu kwikyale muuumĩ wa utuulũ nĩmatiliga nikwitengemala kĩisa, kumoopoke uNzua nukwigenda mulukũmo naluuzaa mumpola tũlũ.

³Kuitĩ yaasio ingĩ iiza, igombigue ntongela ya kĩNzua, Mugũni wĩitu,

⁴nukusiiiaa ãantu tũlũ agũnue nukwilĩnga ãza tai.

⁵Kuitĩ uNzua ingĩ umuĩ, numukamantania pakatĩ ya kĩNzua nĩ antu ingĩ umuĩ, uzo namuntu uKilisito Yesu;

⁶alĩ wĩsuulile umuene, wĩ kĩkomoli kunsooko ya antu tũlũ, nuukuĩli waakue alĩ upũnigue pityũngo liakue.

⁷Nineene alĩ numuĩkue ntũle mutanantia wa mumpola zaasio, kangĩ mutumua; (ntambuĩle ãtai, sika ntambuĩle kaulongo), ntũle mumania wa ndugu nazĩngĩ mumpola za usuũli nĩtai.

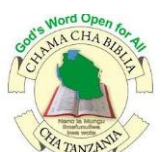
⁸Luulo gua nsiile tũlũ pensi ãagoosia alompe, ãanansũle mĩkono namieluu, ãkutilĩ kautaki ninkungumi;

⁹iio-iioo nĩasungu ãoogeelie kuwĩtũngĩ naũjĩpĩle, wa kukũmba iipuĩ, mulugendo naluuzaa, sika kuutaa matũmbĩ, katia kuzahabũ nilũũlũ katia ntiila za ngele nankakũ,

¹⁰ĩpa gua, ãoogeelie kuutendi nauuza, kĩna ãjĩpĩle ãasuungu naakukũmuula kĩna akumukulagiiia uNzua.

¹¹uMusungu nũmanie muutuulũ kuuniinupia wensi.

¹²Sika ng'ombile umusungu kwimania sunga kukumudemela umugoosia, ãpa wĩ wĩlĩ muutuulũ.

¹³Kuiti uAdamu ali muumbue tangua, nuEwa pembele;

¹⁴nuAdamu sika ali mupembeeligue; ipaumusungu ali mupembeeligue, nutula mutimuli.

¹⁵Ipa iti ukigunika kunzila ya wileli waakue, kanga ikyale muusuili nuuloogua nuweelu palumu nukukitema iene.

1 Timoteo 3

¹uLukaani ulu ingi lwa tai; wensi kanga waduume udimi wa ulinguli usiile mulimo namuza.

²Luulo gua, ijipile mulinguli wi utite lukumo naluuza, mugoosia wa musungu umui, kangi nasikukugaalaa, munamasala muntu wa kisa-kisa, musugamilia agenda, numanile kwilanga;

³sika muntu nwijiile ulugaalo, sika mukuanii ipa wi mupolo, sika wa nkungumi, sunga sika muawa mpiia.

⁴Ijipile wakendegeele inumba yaakue iiza, nukuamanagiaa iaana aakue iniinupie nukukuapeela iantu ikyulio;

⁵wensi nasikumanile kwikendegeela inumba yaakue umuene, ukishuma mbii kwikendegeela ikyanisa lya kNzua.

⁶Ijipile walekitula mulinguli koonaa waleke kikitula wague muulamulua wa kShetani;

⁷kangi ijipile kwikuilua uuza niantu naili kunzi, koonaa walekiguila mumutego wa kShetani.

⁸Iio-iioo niaalilia iKyanisa ii akola lukumo, nasika a masigo mabili, nasika akukopekagiaa umubinio, sunga sika aawa mpiia za nsoni,

⁹iakendegile uunkuku wa usuili muumoo namuelu.

¹⁰Nindia gaa agemue tangua; na akondia kukigyelela kina agila kishokio, paapo itume umulimo wa waalilia wiKyanisa.

¹¹Niasungu gaa ii a lukumo naluuza, sika asingilania, nasika akugaalaa, asuili mumpola zensi.

¹²iAalilia iKyanisa ii agoosia a musungu umui, iakendegile iiza inumba zaao niaana aao;

¹³kuiti naakitumaa umulimo wa waalilia iiza, akiligilagiaa ikyulio naliiza, nuukamatiku wingi muusuili nawili mwa kKilisito Yesu.

¹⁴Ndaaile kwiiiza kumuako kuukaa, ipa nakuandika izi

¹⁵kanga ntinie, umane kina ijipile iantu kwigendela munumba ya kNzua. ili lyoli kyanisa lya kNzua namupanga, ishimbili kangi mukula wa tai.

¹⁶Kutili kankankani, uunkunkū wa witekeli witu ingi ukulu. uNzua ali mūgyeleligue mumuili, Nulingigua kina munakulukuulu mwa kiMuau, Ali wigyelile kuamalaika, Nutanantigua pakati ya ndugu, Nusuilua muna unkumbigyulu, Nunansulua kukiania muukulu.

1 Timoteo 4

¹uMuau gua, utambuile kualii ya kina pamtungo ma mpelo naingi ikakikamatula nuusuili, itegeela inkolo naza ulimili nimanigua ma asimu,

²kuunampilu wa antu naakutambulaa ulongo, naakiile gyandi munkolo zaao ieene.

³Aasio naakuagilia iantu kwitoola nukukualagilia ipugamuke nindia, izaasio uNzua aluziumbile zaanunkulue kwishongelio ninaatite usuili ninaamanile itai.

⁴Kunsooko kiumbua kiensi kya kiNzua ingi kiza, sunga kikutili nakya kusiitua kanga kianunkulue kuusongelia.

⁵Kuiti kielagiguaa kulukaani lwa kiNzua nukuulompi.

⁶Ijukilie ianuna impola izi, nunduue ukitula mwitumi namuua nwa kiKilisito Yesu, nukukilisia nukulukaani lwa usuili nuumanigua nauua nuutiatile kisa.

⁷Ipa inshimu za ulu nasika za witekeli nauua, uzishiite. ikamatikie kukumutekela uNzua;

⁸kuiti kukikamatikia kwiligia ingulu za muili yukuleeta nsalo iniino, ipa uuua wa witekeli ukuleeta nsalo mumpola zensi; kuiti utite lyago lya upanga wityungo ili nuwaasio naujile.

⁹uLukaani ulu ingi lwa tai, ndulo lwijipile kwigombigua nkankanaa.

¹⁰Kuluulo kwikakilie kukituma mulimo nukukikamatikia kushii ili, kunsooko kumulaailile uNzua namupanga, nduyo Muguni wa antu tulu, naikulu nangulu wa aasio naasilile.

¹¹Mpola izi uzilagilie nukukuzimania.

¹²Muntu wensi waleke kumela ugalimanga waako, ipa wi mpiani kumiao naasuiliile, mutambuli numulugendo, muuloogua muusuili numuweelu.

¹³Ikamatikie kukuasomela, kukuasugula, nukukuamania iantu sunga pina nikiiza.

¹⁴Ulekileka kukitumila uupegua naukooli muns yaako naalumupegue kunzila ya unakidagu palumu nukuuikilua wa mikono ya anampala.

¹⁵Uzishige izaasio, wikyale muzaasio, uwiongeeli waako utile kualii kuantu tulu.

¹⁶Ikendegeele uuue mukola, sunga uumania waako; wikakie muziizo, kuiti pina witenda iti, ukakiguna uuue mukola sunga ndio naakukugia.

1 Timoteo 5

- ¹Uleke kumutakīla umunampala, ĩpa umusugule zĩ tata; nĩasumbatĩ zĩ anũna,
- ²ĩakombi zĩ amaa, nĩananso zĩ agũlĩ, kuweelu tũlũ.
- ³Uakulie ĩakiĩlua naakiĩlua a tai-taai.
- ⁴Ĩpa umukiĩlua kanga ĩutĩite aana katia ijukulu, naĩmanie tangua kwitenda nayĩjĩpĩle pa kĩNzua mumpola za numba yaa ĩeene, nukukuashokeelia naiiza ĩaleli aao; kuitĩ ulukaani ulu lugombigye ntongela ya kĩNzua.
- ⁵Ĩpa unuasio namukiĩlua wa tai-taai namulekue wing'ene waĩkile uulaaĩli wakue mwa kĩNzua, nduyo ukĩkagagiaa muwĩneni numuulompi utiku nĩmunsĩ.
- ⁶uNuasio nasikukĩgilagiaa umuene wakiile kanga ĩmupanga nakĩ.
- ⁷Lagĩilia izi koonaa atũle agila kishokio.
- ⁸Kanga wensi wasiite kuakendegeela ĩaakue, nangũlũ ĩaasio a munumba yaakue, waukaana uusuĩli, kangĩ ingĩ mubĩ kwikĩla uyo nasikusũlĩle.
- ⁹uMukiĩlua walekiandĩkua isiititũla ĩwaalĩ miaka makumi mutandatu, nduyo ĩalĩ musungu wa mugoosia umuĩ;
- ¹⁰namukuĩlue kuutendi nauza, kanga alĩ mukendegeelaana, kanga alĩ musũgamĩlia agenda, kanga alukioogagiaa, ĩeelu ĩmũgulu, kanga aluukuaalĩlagiaa naakuagagiguaa, kanga aluutiatile utendi wensi nauza.
- ¹¹Uasiite kukuandĩka ĩakiĩlua a kĩsungu kuitĩ pĩna inshula zaao zaakĩlaa, akumusiita uKilisito naasiia kwitoolua;
- ¹²ndĩo iingĩla muulamulua kunsooko alĩ alekile usuĩli waao wa muandio.
- ¹³Palumuĩ niyaasio, akĩmanagiaa kwitũla akata, ĩpilima-pilima numba kunumba, kangĩ sika akata dũũ, ĩpa atĩite nĩmĩ ndĩpũ nukwipeleela impola za naĩngĩ, naitambula makaani nasika mijĩpĩle.
- ¹⁴Numuloe ĩakiĩlua a kĩsungu atoolue, alele aana, aziteme impola za munumba; aleke kumupeela umulugu ĩlioma lya kutukĩla.
- ¹⁵Kuitĩ naĩngĩ akondilie kwigomoka nukukumutiata ũShetani.
- ¹⁶Mugoosia katia musungu naasuĩlĩle, kanga ĩatĩite akiĩlua, aalĩlie, ikyanisa ĩlekiligia umuligo koonaa lyĩaalĩlie ĩasio naakiĩlua a tai-taai.
- ¹⁷ĩAnampala naakutongeela iiza ijĩpĩle ikyulio nkua zibĩlĩ nangũlũ ĩaasio nakĩtumaa umulĩmo namukakũ kwitanantia nukwimania.
- ¹⁸Kuitĩ uwandĩkua uũgile; “Uleke kumĩtũnga ĩng'oombe umulomo pĩna ipuula upemba.” Nĩkangĩ, “uMunamulĩmo wijĩpĩle ĩkĩnamulĩmo kiakue.”
- ¹⁹Kanga umunampala wasokigye, ulekigomba isiititũla kumĩlomo ya akuĩli abĩlĩ katia atatu.
- ²⁰Naakutimulaa, uasugule ntongela ya antu tũlũ, koonaa naĩngĩ oopoke.

²¹Ntongela ya kīNzua, nukuntongela ya kīKilisito Yesu, nukuntongela ya malaika naeelu, nukulagīlīlie ue, uzikendegeezele inkaani zaasio, ulekilamula kuukaaũ, ulekitenda kalukaani kuuloelania.

²²Uleke kumuĩkīla muntu ĩmĩkono kuukaaũ; kangĩ ulekikamantana mumĩlandu ya muntu nuĩngĩ; wĩkendegeezele ue wĩ muelu.

²³Ulekikopa ĩmaazĩ matilĩ ĩpa tumĩla nĩpimubinio pikeei kunsooko ya ndaa yaako, nuuluĩle naukukuambaa nkua kunkua.

²⁴ĩMĩlandu ya antu naĩngĩ yĩkwaliĩ yatongĩle kwienda kuulamulua, ĩpa ĩmĩlandu ya naĩngĩ ĩkakigyelela pembele.

²⁵Iio-iioo nuutendi nauuza wĩkualiĩ; sunga uuo nasika wĩkualiĩ sika usũũmile kũpisĩgua.

1 Timoteo 6

¹ĩAasio naĩlĩ mũpyimpĩ lya usese, aapeele ishekulu aao kĩna ijĩpĩle ikulio tũlũ, ĩliina lya kīNzua nuumanigua wĩtu ulekitukua.

²Nĩaasio naatĩte iishekulu naakumusuĩla uNzua, aleke kuamela kunsooko aazaa ĩkĩnũna, taazu aatumĩlĩkie kunsooko aasio naakuanũkulaa ĩnsaĩlo ya mulĩmo waao aazaa asuĩli nĩaloogua. ĩMpolā izi uzimanie, nukũshugula.

³Wensi kanga ĩwimania mamanigua mingĩ, nduyo ĩsikugombile inkaani naza upanga za kīShekulu wĩtu Yesu Kilisito, sunga uumanigua naukamantĩne nukukumutekela uNzua kutai,

⁴unuasio ukĩkentula udũũ, nduyo sikulĩngile kakĩntu, uulemua waakue ingĩ kwishĩga impola za makolio ninkungumi za nkaani. ĩZaasio ziizo nazukuleetaa uwĩlũ nuwĩleei, niituki, nuwĩsĩngĩli naubĩ,

⁵ninkungumi pakatĩ ya antu naoonoonilue ĩmasala maa, naasũpatukilue ĩtai, naishĩga kĩna kukumutekela uNzua ingĩ nzĩla ya kĩaipia.

⁶Tai, kukumutekela uNzua palumuĩ nukwiendua muumo, ingĩ nsaĩlo nkulu.

⁷Kuitĩ gua, kutilĩ naalĩ kukĩleetile muna unkũmbigyulu, sunga sika kusũũmile kukuupũna ĩkutĩte nĩkĩntu.

⁸ĩpa itĩ, kanga ĩkutĩte ndia ni ntiila, yĩkakukuenda muumo.

⁹ĩAasio gua naasiile kwitũla agolĩ akuguaa muugemua nĩmĩtego, ninshula ningĩ nangila kansaĩlo, kangĩ za kualemaalia, nazĩkuasetelia ĩantu, nukukuagumĩla muoononeki numuulimĩli.

¹⁰Kuitĩ itina lya ubĩ tũlũ ingĩ kwiloogua impiia; naĩngĩ pĩna naawa ĩzaasio, akupuutagigua kwileka uUsuĩli nukukĩligĩlia uwaalaalĩki wingĩ wa moo.

¹¹ĩpa ue, nwĩmuntu wa kīNzua, uzitalame ĩzaasio; utiate ĩkulukuuluu nuukulia uNzua, usuĩli, uloogua, ukamatĩkũ nuupolo.

- 12**Wĩsinke ulugu nauuza wa usuĩli; tyapĩkia uupanga wa kalĩ nakalĩ naalĩ umuĩtĩlue, nukũmuula akũmuuli nauuza ntongela ya ukuĩli iingĩ.
- 13**Nakulagĩilia ntongela ya kĩnzua nukuipeela iintu tũlũ upanga, nintongela ya kĩKilisito Yesu naalukũmulĩle ukũmuuli nauuza ntongela ya kĩPontio Pilatu;
- 14**ulĩlĩndĩle ilyagĩlio liĩ gyila kibyado, liĩ gyila kishokio sunga ukũnukulua wa kĩShekulu wĩitu Yesu Kilisito;
- 15**naũjile kigyeliligua pamatũngo maakue, uyo muene mukola uliukũ, Mukulu wing'ene, Mutemi wa atemi, Shekulu wa ishekulu.
- 16**Uyo wing'ene udũũ mumuakue kutilĩ kaukiu, nwikyalile muweelu nasika ukusũgamĩlaguaa, sunga kutilĩ kaumuĩ naalumoonie, katia nusũmile kukumuona. Uyo kumuakue liĩ kyulio nuukulu wa kalĩ nakalĩ. Amini.
- 17**Ualagĩlie naagolĩ muna unkũmbigyulu uu aleke kĩkentula, sunga alekishania uugolĩ naugila kawikyali, ĩpa amusanie uNzua nukukupeelaa ishie iintu tũlũ ku wingĩ, kuitumĩle kũlyumbi.
- 18**Atende namaaza, atũle agolĩ kuutendi nauuza, apũnie inshao zaao kuukende, akamantane nĩnaĩngĩ muusilĩlua waa.
- 19**Itĩ yoi ĩakĩkĩlia ĩkĩuto kĩtũle mukũlĩla namuuzaa kumatũngo namijile, koona aũtyapĩkie uupanga nawa tai-taai.
- 20**Ue Timoteo, ĩmbĩka naalĩ mbĩkue kumuako, umĩlĩndĩle! Wĩnege ninkaani nasika za wĩtekeli, naangila kandogolelio, ninkungumi za mĩlimu naasika mĩlimu ya tai;
- 21**nĩnaĩngĩ naa ĩgombile, naamĩlimĩlia ĩnzĩla ya usuĩli. Ukende wĩ palumuĩ niniinie.

2 Timoteo

2 Timoteo 1

- ¹Paulo, mutumua wa kīKilisito Yesu kuulooa wa kīNzua; kunsooko ilyago lya upanga naukooli mwa kīKilisito Yesu;
- ²nakuandikila ue Timoteo muanuane muloogua. uUkende wii kumuako, nikiishungu nimatiliga namapunile kwa kīNzua Tata nukwa kīKilisito Yesu Shekulu wiiitu.
- ³Namusongelia uNzua nanukumutekelaa kwipuna intondo za atata aane, kumoo namuelu, pina iio nanukukujukaa ue intondo tulu muulompi waane utiku nimunsi.
- ⁴Pina nijukile imisholi yaako, ntiite nsula duu ya kukuona koono nijulue nulumbi.
- ⁵Kangi nijukile impola za usuili waako naugila kaunamampilu, naali ukooli tangua mwa kimaama waako uLoisi, numwa kimaau waako uEuniki; manile tai ya kina ukooli numumuako gaa.
- ⁶Kunsooko ii nakujukilia ukiakilie ikipeegua kya kīNzua naalukikianunkuile munsi yaako kuuikilua wa mikono yaane;
- ⁷kuiti uNzua sikukupiile ishie inkolo ya ooa, ipa ukukupeelaa inkolo ya ngulu nuuloogua nukukitema.
- ⁸Luulo gua, uleke kuukolelua inshooni ukuili wa kumukuila ushekulu wiiitu, katia kunsooko yaane nanumu tungua waakue; ipa kamantana munzago kunsooko ya Mpola na Nziiza, kwilika lya ngulu za kīNzua.
- ⁹Uyo alukugunile nukukuita kuwiiitua naweelu, sika kwilika lya utendi wiiitu, ipa kwilika lishiio liakue umuene nuukende waakue, nali kuapeegue ishie mwa kīKilisito Yesu kwipuna ikali,
- ¹⁰ipa iti intondo izi yakunukuilue kunzila ya wigyeleli wa Muguni wiiitu Kilisito Yesu naaluulegilie ukiu, nuugyelelia muweelu uupanga nuusiitioononeka, kunzila ya Mpola na Nziiza.
- ¹¹Kunsooko ya Mpola na Nziiza izi nambikua ntule mutanantia numutumua, kangi mumania.
- ¹²Kunsooko ii niligia uwaagigua uu, sunga sika nikolua kansoni, kuiti numumanile uyo nanumusuilile kangi ntite ishanio ya kina uzo usumile kukumilindila imbika yaane nanimikile kumuakue sunga kuLutondo luulo.
- ¹³iNkaani za kapanga naaluziigilie kumuane, uziambikie muusuili numuuloogua nawili mwa kīKilisito Yesu.
- ¹⁴Imbika nanziiza naali mbikue kumuako, umilindile kunzila ya kiMuau Muelu nukikyala munsi yiiitu.
- ¹⁵Uzimanile impola izi, ya kina tulu naili muAsia andekile; mumaumbi mao ukooli Figelo nuHelimogene.

¹⁶ũShekulu waakolelue kīnishungu ĩaasio naa munumba ya kīOnesifolo; kuitī nkua ningī alukumpolelagiaa nkolo, sunga sika alumakolīilue kansoni ĩmatendele maane;

¹⁷īpa pīna nupika kuLumī, nundūmīkia sunga nundigia.

¹⁸ũShekulu nwamupeele kwiona ĩkīnishungu kwa kīShekulu paLutondo luasio. Nīkīna alī wītumīle kuEfeso, ue umanikilie.

2 Timoteo 2

¹Iio gua, ue muanuane, utūle mukamatīkū muukende nawīlī mwa kīKilisito Yesu.

²Nīzaasio naaluziigilie kumuane ntongela ya akuīli iingī, uziīike kumiao naasuīli naikishūūma kukuamania nīnaīngī gaa.

³Sangīla injago palumuī nineene zī mwīlaasi namuuzā nwa kīKilisito Yesu.

⁴Kutilī nukītumaa umulīmo wa wīlaasi nukīīka muwīnzi wa muna nsī, koona wamuloeelie naalumuandīkile wī mwīlaasi.

⁵Sunga wensi kanga wakamantane muwītiganīli wa mīsigo, sikukupegaguaa ĩngala isiititūla watiāte ĩmalagīlio.

⁶Yumūjīpīle umulīmi mukola nzago za mulīmo, watūle wa kuandia kūtomola.

⁷Zishīngīkie izi nanitambula, kuitī ũShekulu ukakukupeela ulīngi mumpola tūlū.

⁸Mwijuke ũYesu Kilisito naalī mūiukigue kwipūna muakui; nwa luuli lwa kīDaudi, kwilika lya Mpola naNziiza nantanantilie.

⁹Kunsooko yaakue niaagigua sunga kwitūngua zī mutimuli, īpa ulukaani lwa kīNzua sika lukutūngaguaa.

¹⁰Iio gua, nagigimīlia tūlū kunsooko ya antu naeelu naasaagulue, ĩo ndīo aligie uugūnua nawīlī mwa kīKilisito Yesu Palumuī nuukulu wakalī nakalī.

¹¹Ingī lukaani lwa kusuīlua, “Kanga kukie palumuī nduyo, kukitūla apanga palumuī nduyo gaa;

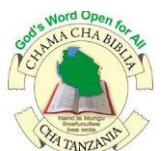
¹²Kanga kugigimīlie, kukitema palumuī nduyo gaa; Kanga kumukaane uyo, uyo nduyo ukakukukaana ishie;

¹³Kanga ishie kulekitūla usuīli, uyo ũkyalile wa usuīli, Kuitī sikusūūmile kukīkaana umuene.”

¹⁴Uijukīlie izi, ĩukisugula pa kīShekulu, alekitūla ninkungumi za nkaani nangila kansaīlo, īpa zukoonoonaa ĩategeeli.

¹⁵Īkamatīkie kukigyelela kīna umugombigue nuNzua, munamulīmo nasika wa kukoligua kansoni, ĩukulutumīla kīsa ulukaani lwa tai.

¹⁶Īnege ĩmakaani namagila kandogolelio, nasika ma awītekeli wa tai; kuitī ikilongoleka nangūlū kukumuleka uNzua,

- ¹⁷nulukaani luao lukitūlitaluka zī kyonko. Muaasio ingī Himenayo nuFileto,
- ¹⁸naalī alekile itai, naiūga ya kīna uwiiuki wakondile kwiiiza, ndīo naaugomola uusuĩli wa antu naĩngī.
- ¹⁹Īpa itī umukūlīla namukamū nwa kīNzua wīimīkile, nautīte umuntozo uu, “ūShekulu uamanile ĩaakue;” kangī, “Wensi nukuliita iliina lya kīShekulu wauleke uubīi.”
- ²⁰Mwijumba nikyulu sika ikoolī isheme ya zahabū nimpīia udūū, ĩpa ikoolī niya makota niya ulongo, nayĩngī itīte kyulio, nīnayĩngī igila kikyulio.
- ²¹Luulo gua, kanga wensi wīeelle kunzīla ya kīnega nīaasio, ukitūla kīseme kya kuligia ikyulio, nakieligue, nakyumūjīpīile ūshekulu, kīzīpīiligue kumulīmo wensi namuza.
- ²²Uzitalame inshula za usumbaĩ; ĩwītiata ĩkulukuuluu, nuusuĩli, nuuloogua, nīmatiliga, palumuĩ nīaasio naakumuĩtaa ūShekulu kunkolo nanzelu.
- ²³Īpa umasiite ĩmakolio ĩma ulu namagila kamasala, umane ya kīna makutūga uwīleei.
- ²⁴Kangī sika yumūjīpīile umwītumi kwitūla mwīleei, ĩpa wī mupolo kuantu tūlū, nusūūmile kwimania, mugigimīlia kuabīi,
- ²⁵ĭukuasugula kuupolo naĩkīkunguma nduyo, koonā na yasūūmīka uNzua waapeele kwipela nukwimana itai,
- ²⁶sunga alege mumutego wa kīShetani, pīna alī aguĩlue nduyo sunga kwitenda uulooa waakue.

2 Timoteo 3

- ¹Īpa ulĩnge ulukaani ulu, ya kīna pantondo za mpelo mikitūla matūngo ma nzago.
- ²Kuitī ĩantu ikitūla akola kīloogua ĩeene, akola kuloogua mpiia, akola kīkūmuukia, akola lukeemo, akola kutukana nasika akulilie ĩaleli aao, naagila kasongela, nasika amoopokile kaNzua,
- ³nasika aalolue ĩia, nasika agombile kwikamantanigua, naaloe uteketi wa usingisīlia, nasika akīgilagīaa, ataki asuukīlua namaaza,
- ⁴asakia, agaali, akola kīkentula, naaloe ĩmamona kwikīla kukumuloogua uNzua,
- ⁵akola kītenda zī akulia Nzua ĩpa ingūlū zaakue akuzishiitaa. Wīnege nīaasio.
- ⁶Kuitī muaasio akoolī naakīingīlagīaa munumba za antu, nukukuaguīla ĩakīma naanaulu naaneketū najjulue nīmīlandu, naalūtīligua ninshula ningī,
- ⁷naĩkīmania upiupii, sika naasūūma kainiino kuupikīla uumani wa tai.
- ⁸Kīna ūYane nuYambebe naalī akīkunguma nuMusa, iio-iiio nīndīia akīkungumaa nītai; ingī antu naononekile ĩmasala maa, naasiitilue kumpola za usuĩli.

- ⁹İpa sika İkakİongeela nangİlİ, kuitİ uulu wao ukakigyelela kualİİ ntongela ya antu tİlİ ensi, kİna iio nuwa aasio naalİ wigyelİle kualİİ.
- ¹⁰İpa ue watiatile uumanigua waane nulugendo luane, nuusiu wane, nuusuİli waane, nuupolo, nuuloogua nuugigimİlia;
- ¹¹sunga mpatİ nuwaagi waane naalİ ndigilie uko kuAntiokia nilkonia nİLisitİla. Mpatİ zensi naalİ ngigimİlie; nduyo İShekulu nungİna muzensi.
- ¹²eeze, tİlİ ensi naasiile kukumukulia uNzua mwa kİKilisito Yesu ikiligia mpatİ.
- ¹³İAbİİ gua, nİapembeelia ikilongoleka kwitİla abİİ, İakualimİlia İantu sunga kwilimİligua İeene.
- ¹⁴İpa ue, wİİme muzaasio naalumumanigue nukwikamİnkİligua, kunsooko umanile kİna aani İaasio naalİ wİmanilie kumiao,
- ¹⁵kangİ kİna kwipİna ung'inia uumanile uWandİkua naweelu nausİmİle kukukİngia ue ugİnue kunzİla ya usuİli nawİli mwa kİKilisito Yesu.
- ¹⁶uWaandİkua wensi usİpİlue nuNzua, wijİpİle kuumanigua, nukukuasugula İantu uutimu wao, nukukuatongela, nukukualanga mukulukuuluu,
- ¹⁷kona muntu wa kİNzua watİle mukamİ, mukamİnkİligue kuutendi wensi nauza.

2 Timoteo 4

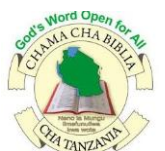
- ¹Nukulagİlİlie ntongela ya kİNzua nİShekulu Kilisito Yesu nukilamula naapanga nİnaakiu, sunga kuwigyeleli waakue nuutemi waakue.
- ²Lutanantie uLukaani, İkamatİkie matİngo namijİpİle nİmatİngo nasika mijİpİle, uasokie ubİİ wao, uasugule, uakamie nkolo muugigimİlia tİlİ numuumanigua.
- ³Kuitİ ityİngo likiiza pİna ikishiita uumanigua wa kapanga, İpa kunzİla ya kutiata inshula zaao İeene İkakİligİlia amania iingİ, kuitİ atİite akutuİ naakİdİmİlia nazİaloelİlie.
- ⁴Nİndİo İkakİnega alekiiigia naza tai, ikigomokeela inshimu za ulongo udİİ.
- ⁵Ue gua, sukuka munkaaani zensi, gigimİlia injago, İtume mulİmo wa mutamantia, kondeelia uwİtumi waako.
- ⁶Kuitİ İne naaziishonontekigua zİ pyolia, nulutondo lwa kusaama kumuane lwasİgamİlaa.
- ⁷Nİsinkile ulugu nauza, umusİnzo naumalİlagiaa, uusuİli naukendegeela.
- ⁸Naishaagile numuİkİligue ngala ya kulukuuluu, İniasio İShekulu mulamuli nwa kulukuuluu nukimpeela paLutondo luasio; kangİ sika uneene dİİ, İpa nİaasio gaa naauloogilue uwigyeleli waakue.
- ⁹İkamatİkie ukaaae kwiiiza kumuane.

- ¹⁰Kuitĩ uDeema wandekile, nuuloogua uunkũmbigyulu wa nzuauu, nuenda kuTesaloniki; uKeleske wendile kuGalatia, ũTito wendile kuDalimatia.
- ¹¹uLuka wing'ene dũũ kwĩensi nineene umusole uMaliko, umuleete muĩzanie; kuitĩ ukĩntumĩlaa iiza dũũ.
- ¹²uTikiko alĩ namutualaa nuEfeso.
- ¹³uMunkũmbĩ naalĩ nuulekile kwa kĩKalipo kuTilola, pĩna ũjile, uleeteelie, niitabũ gaa, nangũlũ iyaasio iya mĩkunza.
- ¹⁴uAlekizando, mutiana-yuuma, aluntendĩile ubĩĩ wingĩ; ũShekulu ukakumushookeelia kwilika lya utendi waakue.
- ¹⁵Ninduue wĩsukuke nunuasio, kuitĩ alĩ wazipĩngaa dũũ inkaani zĩĩtu.
- ¹⁶Pĩna alĩ nĩkĩkuĩla nkua ya muandio, ukutilĩ naalĩ wĩmĩkile paluandĩ luane, ĩpa tũlũ ensi naandeka; alekikosigua kuutimu uu.
- ¹⁷Ĩpa itĩ ũShekulu nuĩmĩka paluandĩ luane, numpeela ingũlũ kwitanantia uLukaani kuukamatĩkũ, indugu nazĩngĩ alũigie. Itĩ yoi nangũnua kwipũna mumulomo wa nsimba.
- ¹⁸ũShekulu ukindeegia kwipũna muubĩĩ wensi nukwingũna kuutemi waakue wa kwigyulu. Kumuakue wĩ ukulu ĩkalĩ nakalĩ. Amini.
- ¹⁹Namukĩlia uPilisika nuAkila, nĩa munumba ya kĩOnesifolo.
- ²⁰uElasito wĩmĩle kuKolinto. UUtilofimo namulekile kuMileto, muluĩle.
- ²¹Ĩkamatĩkie kwiiiza pĩna mikaalĩ matũngo ma mbula. uEubũlo ukulamukilie, nuPũũde, nuLiinosi, nuKilaudia, nĩanũna tũlũ ensi.
- ²²ũShekulu wĩ palumuĩ nĩnkolo yaako. uUkende wĩ niniinie.

Tito

Tito 1

- ¹Paulo, Mwĩtumi wa kĩNzua, kangĩ mutumua wa kĩYesu Kilisito, koonā ĩasaagulua a kĩNzua amĩsuĩle nukukumĩlĩnga ĩtai nyukumanagiaa kukumukulia uNzua.
- ²Nukukuulaaĩla upanga wa kalĩ nakalĩ, ĩlĩ lyoli lyago, uNzua, nasikukutambulaa ulongo naalukuĩkĩlĩe kwipũna ĩkalĩ,
- ³ĩpa pĩna itungo liakue nalipika, nwigyelelia uLukaani luakue muutanantia naalĩ numupeegue ine kwilika lilyagĩlĩlio lya Mugũni wĩĩtu, uNzua.
- ⁴Nakuandĩkĩla ue Tito, muanuane muusuĩli nakukamantĩĩne, uUkende wĩĩ kumuako nĩmatiliga namapũnile kwa kĩNzua Tata nukwa kĩShekulu Yesu Kilisito, Mugũni wĩĩtu.
- ⁵Yoĩ nsooko nanukuleka kuKilete, koonā uzijĩpĩlĩe naalĩ zishagile nukwiĩka ĩanampala mukaa yensi, kĩna alĩ nukulagĩlĩlĩe,
- ⁶muntu namugila kishokio, nduyo wĩĩ mugoosia wa musungu umuĩ, nwa aana naasuĩli nasika akusokakiguua ya kĩna asambo katia akakũ.
- ⁷Kuiti yumũjĩpĩlĩe umulĩnguli wĩĩ muuntu namugila kishokio; kuitĩ mukendegeeli wa mulĩmo wa kĩNzua; waleke kĩkentula, walekitũla mukaaũ wa kutaka, walekitũla nukugaalaa, walekitũla mugaali, walekiawa inshao za nsoni,
- ⁸ĩpa wĩĩ musũgamĩlĩlia agenda, muloogua wa uuza, nusũũmile kukĩtema, munakulukuuluu, muelu, mukola kĩsiitĩlia namabĩ;
- ⁹nulũtyapile ulukaani lwa usuĩli kĩna iio naalĩ mumanigue wasũũme kukuakamĩnkĩlĩlia ĩantu kuumanigua nawa kapanga, nukukuakunguma naĩkĩkunguma nduo.
- ¹⁰Kuitĩ akoolĩ iingĩ naakakũ, naakutambulaa inkaani nangila kandogolelio, apembeelia, nangũlũ ĩaasio a waalami; ĩa ijipĩlĩe amũmigue ĩmĩlomo yaa.
- ¹¹Ĩa naakugomolaa ĩantu a numba zensi naimania nasika zijipĩlĩe kwimania koonā aligie nsao, ziizo nsao za nsoni.
- ¹²uMuĩ wa kunsiao, munakĩdagu waao eene, uũgile, ĩAkilete ingĩ aloongo intondo tũlũ, nimu nambĩ, alakũ, akata.
- ¹³Ukuĩli uu ingĩ wa tai. Kunsooko yoĩ uasokie kuutaki atũle a kapanga muusuĩli;
- ¹⁴alekitegeela inshimu za kĩYahũdi, sunga ĩmalagĩlĩlio maantu naasiitile ĩtai.
- ¹⁵Intu tũlũ ingĩ yeelu kuantu naeelu; ĩpa kutilĩ nakielu kuaasio naadobũ nasika asuĩlĩle, ĩpa ishala liao sunga ĩmioo yaa yadobiligue.
- ¹⁶Akukũmuulaa ya kina amuĩzĩ uNzua, ĩpa kuutendi waao akumukaanaa; ingĩ akola usuukua, aleki, sika ijipĩlĩe kwitenda luensi naluuza.

Tito 2

- ¹Ue gua, tambula nazijipĩle uumanigua wa kapanga.
- ²ĩAnampala ĩĩ akola kĩgilia, akola kyulio, akola masala akapanga muusuĩli numuuloogua numuukamatĩkũ.
- ³Nĩakombi iio-iioo ĩĩ nulugendo nalũjipĩle ĩeelu, alekitũla asingĩlania, kangĩ alekitũla asese a lugaalo, ĩpa naakumanagiaa nanziiiza;
- ⁴koonaa aalange ĩasungu naa kĩnanso aalogue ĩagoosia aao nukukualoogua ĩaana aao,
- ⁵nukwitũla akola masala, atũle eelu, nukukuzikendegeela inumba zao, atũle aaza nukukĩniinupia paagoosia aao ĩeene, koonaa uLukaani lwa kĩNzua lulekitukĩlua.
- ⁶ĩAgoosia naa kĩsumbatĩ uasugule ĩĩ akola kĩgilia,
- ⁷ĩukĩlagĩla uuue muene mumpola tũlũ zĩ mpiani ya utendi nauuza, sunga muumanigua waako wĩlagĩle uukamĩnkĩlũ nuwĩjipĩli,
- ⁸nuutambuli wa kapanga nasika wishũmĩka kwishokigua, koonaa umukola kukungumia wakolue inshoni, waulie kalukani nalubĩ lwa kutambula mumpola tũlũ.
- ⁹ĩAsese aagombie ishekulu aao, aaloeelie mumpola tũlũ; aleke inkungumi,
- ¹⁰alekĩia, ĩpa alagĩle uusuĩli nauza tũlũ, awoogelie uumanigua wa kĩNzua mugũni wĩitu mumpola tũlũ.
- ¹¹Kuitĩ ukende wa kĩNzua kuugũnua wa antu tũlũ wigyelelaa;
- ¹²wakumania kwishiita uwĩitekeli nasika wa tai ninshula za unkũmbigyulu, nukukikyala muuumĩ wa masala nĩkulukuuluu nukukumukulia uNzua muna unkũmbigyulu wa paino,
- ¹³ĩkuutũngĩle ulaaĩli naukola uliukũ, nuukũnũkulua wa ukulu wa kĩKilisito Yesu, Nzua namukulu, kangĩ Mugũni wĩitu.
- ¹⁴Uyu wayu nwĩpũnilie umuene kunsooko yĩtu, koonaa wakukomole kwipũna muuleki tũlũ, nukukĩeelelia umuene ĩantu atũle aakue, naatite wikamatĩkia kuutendi na uza.
- ¹⁵Tambula inkaani izi, usugulĩkie nukwitakĩla kuusũumi tũlũ. Nunumuĩ waleke kukumela ue.

Tito 3

- ¹Ujukĩlie kukĩniinupia ntongela ya akola usũumi ningũlũ, aagombie, nukukĩzĩpĩlia kuutendi wensi nauuza;
- ²aleke kumutukĩla kamuntu, alekitũla aleei, atũle aaza, ĩilagĩla uupolo tũlũ kuantu ensi.

- ³Kuiti ipo pakali, ishie nindiishie ali kuagila kamasala, aleki, nakukupuutagiguua, asese a nsula nuwiloelia wa mpiani ningi, nakugendela muubi nuwili, nuusuukilua sunga kukisuukilua ndiishie kundiishie
- ⁴Ipa iti uza wa Muguni witu uNzua nuuloogua waakue kuantu pina ali wigyelile, nukuguna;
- ⁵sika kunsooko ya utendi wa kulukuuluu naali kuutendile ishie, ipa kwilika lya kinishungu kiakue, kunzila ya oogi wa ul lua wa kabili nukwitendua upia mwa kiMuau Muelu,
- ⁶naalukuitile ishie kuwingi kunzila ya kiYesu Kilisito, Muguni witu,
- ⁷koona kualiligie ikulukuuluu kuukende waakue, kutile asaali a upanga wa kali nakali, kina wili ulaa ili witu.
- ⁸uLukaani ulu lwalu lwa tai. Nimpola zaasio nsiile uzitambule kungulu, koona iaasio naamusuili uNzua ijuke uwitumi muutendi nauza. Izi ingi nziiza, kangi ziti nsaio kuantu.
- ⁹Ipa imakolio ma ulu, nimpola za wileli wa kali, ninkungumi nuwileei mumpola za miiko isuga-nsuge ndizo; kuiti magila kansaio, ingi nakanda uduu.
- ¹⁰uMuntu nukuleeta ukamatuki, pina mwakondia kukumusugula nkua ya muandio sunga nkua ya kabili, umusiite;
- ¹¹umane umuntu kina uyu wakoondaa kukikamatula nukwitimula, kangi wileetela ukaasigua umuene.
- ¹²Pina nikakumutuma u Alitema katia uTikiko kumuako wikamatikie kwinjagana kuNikapoli, kuiti kuuko nsigile kukikyala pamatungo ma mpepo.
- ¹³uZeena, munakialo, nuApolo uazipilie umusizo aaze kuukaa; alekikeepeelua kakintu.
- ¹⁴iAntu itu ndio imanie kukikamatikia muutendi nauza kumitumilo namasiwe, alekitula zi makota namagila kankali.
- ¹⁵iAasio nakwipalumu nineene akukulamukia ue. Kulamukilie iaasio naakuloilue muusuili. uKende wi niniie tulu

Pilimoni

Pilimoni 1

- ¹Paulo mutũngua kunsooko ya kĩKilisito Yesu, nũTimoteo munũna wĩtu, kukulamukilie ue Pilimoni muloogua wĩtu, munamulĩmo palumuĩ nindiishie,
- ²numugũlĩ wĩtu uApĩa, nuAlikipo mwĩlaasi palumuĩ nindiishie nikyanisa naliĩlĩ munumba yaako,
- ³uUkende wĩ kumiani nĩmatiliga namapũnile kwa kĩNzua Tata wĩtu nukwa kĩShekulu Yesu Kilisito.
- ⁴Namusongelia uNzua waane intondo tũlũ pĩna nukukũjuka muulompi waane,
- ⁵pĩna niigia impola za uloogua waako nĩza usuĩli nuutĩite mwa kĩShekulu Yesu nukuantu naeelu tũlũ;
- ⁶nalompa ukamantani wa usuĩli waako wĩtume umulĩmo waakue muulĩngi wa kĩntu kiensi nakĩza kya kunsĩtu mwa kĩKilisito.
- ⁷Kuitĩ ntĩite lyumbi nipyumbulio nalĩpũnile muuloogua waako, kunsooko inkolo za antu naeelu waziligĩlie usũpĩlio kumuako, munũna waane.
- ⁸Luulo gua, ntĩite ukamatĩkũ mwa kĩKilisito wa kukulagĩlia nalukũjĩpĩle,
- ⁹ĩpa paluandĩ luua nakupeepia kunsooko ya uloogua waako kĩna yoi nanĩlĩ nanĩPaulo nanumunampala, ĩpaino numutũngua wa kĩYesu Kilisito gaa.
- ¹⁰Nakupeepia kunsooko ya muana waane uOnesimo nanumulelile muna utũngua waane.
- (¹¹Uyo ĩkalĩ sika alukusaĩpĩle, ĩpaino wakusaĩpĩlaa dũũ, ue nineene gaa.)
- ¹²Numushookilie kumuako, umuanũnkule zĩ nkolo yaane yaanee.
- ¹³Nineene alĩ numusiiile umuene wikyale nineene kukĩntumĩla paluandĩ luako muutũngua waane wa Mpola na Nziiza.
- ¹⁴Ĩpa itĩ sika nansiia kwitenda kalukaani isiititũla kuugombigua waako, koonu uuuza waako ulekitũla zĩ kuonatĩligua ĩpa kuulooa waako uuue.
- ¹⁵Katia yoĩ nsooko alĩ mulekanulue ninduue kwityũngo, koonu utũle ninduyo ĩkalĩ nakalĩ;
- ¹⁶kwipũnĩla ĩpaino, sika zĩ musese, ĩpa leka niya usese, zĩ munũna muloogua, kumuane ĩne nangũlũ, nukumuako ue nangũlũ zigi-zigi, mukĩmuĩlĩ numwa kĩShekulu.
- ¹⁷Naa umoonie ĩne kĩna numukamantani ninduue, muanũnkule uyu zĩ neene.
- ¹⁸Naa alukutendĩle ibĩ, katia utĩite mpaa ya kĩntu ninduue, ukiandĩke kumuane.
- ¹⁹Neene Paulo nanandĩkile kumukono waane uneene; neene nikilĩpa. Leka yaasio ya kĩna ue undĩle mpaa, ĩmpaa, kumuane ingĩ ĩnkolo yaako.

²⁰Eeze, munũna waane, ndigie ãnsaĩlo kumuako mwa kĩShekulu; unsũũpĩlie ãnkolo yaane mwa kĩKilisito.

²¹Nakuandĩkĩla itĩ kunsooko nsũĩĩlie kĩna ukigomba kangĩ manile ya kĩna ukitenda nangũlũ kwikĩla nindiizi nantambuĩle.

²²Palumuĩ nindiizi, unzĩpĩlĩlie pakikyala; kuitĩ ndaaĩĩlie ya kĩna kunzĩla ya ulompi waani, mukikembetua kwimona kunsiani.

²³uEpapula namutũngua palumuĩ nineene mwa kĩKilisito Yesu ukulamukilie,

²⁴nuMaliko nuAlisitaliko nuDeema nuLuka, naakĩtuma umulĩmo palumuĩ niineene.

²⁵uUkende wa kĩShekulu Yesu Kilisito wĩĩ palumuĩ ninkolo zaani.

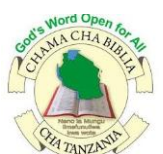
Aebulania

Aebulania 1

- ¹Kumatũmpĩ mingĩ nukunzĩla ningĩ uNzua pakalĩ alĩ ikĩtambuĩlaa nĩatata iĩtu kumĩlomo ya anakĩdagu,
- ²ĩpa kuntondo izi za mpelo utambuĩle nindiishie kuMuana, naalumuĩkile wĩĩ musaali wa intu yensi, kwa kũuyu nuumba uunkũmbigyulu.
- ³Uzo ingĩ weelu wa ukulu wa kĩNzua. kangĩ kĩna uNzua wĩĩlĩ, iio ninduyo wĩĩlĩ; nuikenka iintu tũlũ yensi kulukaani luakue lwa ngũlũ. Pĩna alutendile uweeligua wamĩlandu, alĩ wikyalansile pamukono wa kĩgoosia nwa ukulu kukiania,
- ⁴nutendeka wĩĩ mukulu kwikĩla ĩamalaĩka, kwilika lya liina naalulĩsaalile nikyulu kwikĩla ĩliao.
- ⁵Kuitĩ uNzua alumuĩlĩle malaĩka kĩ tyũngo liensi, “Ue uue wĩMuana waane, ĩne nantende nakulelaa?” Nĩkangĩ, “Ĩne nikitũla tata kumuakue, ninduyo ukitũla muana kumuane?”
- ⁶Nĩkangĩ, pĩna ukumuleeta umulelua nwa muandio muna unkũmbigyulu, uũgile, “Nĩamalaĩka tũlũ a kĩNzua amutekele.”
- ⁷Numumpola za amalaĩka, uũgile, “Nukuatendaa ĩamalaĩka aakue atũle nzega, nĩtumi aakue atũle nĩmĩ za mooto.”
- ⁸ĩpa mumpola za Muana, uũgile, “Ee Nzua, ityengu liako lya kĩtemi lĩkoolĩ sunga ĩkalĩ nakalĩ. nĩnkome yaako nya kĩtemi ingĩ nkome ya kulukuuluu.
- ⁹Umĩloilue ĩkulukuuluu nukukuusuukĩlua uuleki; Luulo gua uNzua, uNzua waako wakupakaa ĩmakũta makũta milyumbi kwikĩla ĩaako.”
- ¹⁰Nĩkangĩ, “Nunduue Shekulu, pamuandio nuĩka ĩmĩkũlila ya nsĩ, nigyulu ingĩ mĩlĩmo ya mĩkono yaako;
- ¹¹ĩLiasio lijilioononeka, ĩpa ue wikyalile; ĩLiasio lijilikulupala zĩ ntiila,
- ¹²nĩkĩna majialo ukakulĩpalinga, nĩndĩlo lijilikaĩlĩka. ĩpa ue wĩiio kĩna wĩĩlĩ, nĩmiaka yaako migila kampelo.”
- ¹³ĩpa gua, wamuĩlĩle malaĩka kĩ tyũngo liensi, “Kyalansa pamukono waane nwa kĩgoosia Sunga pĩna nĩkakuĩka ĩanaulugu aako nsĩlĩlĩ ya mĩgulu yaako?”
- ¹⁴ĩAasio tũlũ sika nkolone nazĩkĩtumaa, nantumue kukuatumĩla ĩaasio naikishaala uugũnua?

Aebulania 2

- ¹Luulo gua, yukũjĩpĩle kuzikendegeelee nkankanaa nakuziigilie, kuleke kuzilimĩlia.

- ²Kuiti kanga yii lukaani naali lutambulue niamalaika nalukaminkiiiligue, nuutimu wensi nuuleki ali uligie ikinamulimo kya kulukuuluu,
- ³aishie gua, kukitalama mbii kanga kulekikeela uugunua naukulu kina uu? Naali utambulue kumuandio nuShekulu, pembele naukaminkiiiligua kumiitu kunzila ya aasio naali iigilie;
- ⁴uNzua nduyo nukuila kukilingasilio nimakula nuutendi wingi wa ngulu, nukuipegua ya kiMuau Muelu kina ali muloelue umuene.
- ⁵Kuiti sika aluuikile nsilili ya amalaika uunkumbigyulu naujile nakukuutambula,
- ⁶ipa umui ukuilile ipia iti; "Muntu yaani sunga umujuke, Katia muana-muntu sunga umukendegele?"
- ⁷Numutenda muniino kwityungo niino kwikila iamalaika, numujiala ingala ya ukulu nikyulio, numuika kiania ya milimo ya mikono yaako.
- ⁸Waiika intu tulu nsilili ya migulu yaakue." Kuiti muuiki wa intu tulu nsilili yaakue, sikusaagilie kakintu nasika kiiikue. Ipaino sika kwalaona iintu yensi kwiikua nsilili yaakue,
- ⁹ipa kwamuona uYesu, uyo kwityungo niino ali mutendue muniino kwikila iamalaika. Muene kunsooko ya ualaaliki wa ukiu, wajialilue ingala ya ukulu nikyulio, koonu kuukende wa kiNzua waulule ukiu kunsooko ya muntu wensi.
- ¹⁰Kuiti ali yumujipile uyo, nakunsooko yaakue nukunzila yaakue intu tulu naitula, pina wileeta iaana iingii sunga kuukulu, kukumukaminkiiilia kuwaagi umutongeeli nwa ugunua wao.
- ¹¹Kuiti uyo nukuelagiaa nindio naeligue tulu gaa apunile kumui. Kunsooko ii sikukukolaguaa kansonu kukuuta anuna,
- ¹²nwiuga, "Nikitanantia iliina liako kuanuna aane, pakati ya mulundo nikakukuimbila ulukumo luako."
- ¹³Nikangi, "Nikitula numusanilie umuene." Nikangi, "Laaa, ine nkooli palumu niana nanumupegue nuNzua."
- ¹⁴Iio gua, kunsooko iaana akamantiiine nimiili nitiite umugali ninama, uyo nduyo iio-iioo alukamantanile iio-iioo, koonu kunzila ya nkia wamoonoone uyo nutiite usuumi wa ukiu, ingi uShetani,
- ¹⁵waakomole iaasio tulu pina muntongo zensi za uumi wao kuooa wa ukiu ali iili muwikyaali wa usese.
- ¹⁶Kuiti ingi tai, sikusolile iyuuki lya amalaika, ipa alusolile uwileli wa kilbulahimu.
- ¹⁷Luulo gua, ali yumujipile kukipianikiiiligua nianuna aakue mumpola tulu, watule mupolia namukulu, mukola kinishungu kangii musuili muwitumi tulu pa kiNzua, koonu waipolelie imilandu ya antu.

¹⁸Nukunsooko umuene alĩ muagigue nukwigemua, usũũmile kukuaalĩlia ĩasio naakugemaguua.

Aebulania 3

¹Luulo gua anũna namwĩeelu, namukamantĩne muwĩitua wa kwigyulu, musĩgĩkĩũ ũYesu, mutumua kangĩ mupolia namukulu wa ukũmuuli wĩitu.

²Alĩ musuĩli kumuakue uyoo naalumuĩkile, kĩna uMusa nduyo naalĩ musuĩli munumba tũlũ nya kĩNzua.

³Kuitĩ ũYesu alĩ wijĩpĩle kwiligia ikyulio nangũlũ kwikĩla uMusa, kĩna umuzengi wa numba nutĩite ulukũmo nangũlũ kwikĩla ĩnumba ĩnene.

⁴(Kuitĩ ĩnumba tũlũ nzengue numuntu, ĩpa umuzengi wa tũlũ yensi ingĩ uNzua.)

⁵NuMusa, tai alĩ musuĩli munumba tũlũ nya kĩNzua kĩna mwĩtumi, watũle ukuĩli wa mpola nazijilitambulua.

⁶Īpa uKilisito gua alĩ musuĩli mumpola za numba ya kĩNzua kĩna Muana. Nidiishie kwĩnumba yaakue kanga kwityapĩkie sunga kumpelo ukamatĩkũ wĩitu, nukukĩkũmazukilia muulaĩli wĩitu.

⁷Iio gua, kĩna uMuau Muelu uũgile, “Nantende pĩna mukiiigia ululi luakue,

⁸Mulekikapũkia inkolo zaani Kĩna mumatũngo ma uleki, Palutondo lwa ugemua mumbugi-melemele,

⁹ĩpaasio ĩatata aani alĩ ingema naandaaa Naaona uutendi waane kumiaka makumi manĩ.

¹⁰Luulo gua, nansuukĩlua uwĩleli uu, Nambũga, ‘Īntondo tũlũ akulimĩĩlaa munkolo zaao, Sika alĩ azimanile injĩla zaane.’

¹¹Kĩna alĩ ndapile muutaki waane, ‘Sikaka ikiingĩla muusũũpio waane.’”

¹²Īkendegeelĩ, anũna aane, ilekitũla mumiani kaumuĩ nutĩite ĩnkolo nambĩ nya kusiitishuĩla, nya kumuleka uNzua namupanga.

¹³Īpa itĩ mwĩsugule lutondo luensi, pĩna yĩitue, “Nantende,” kaumuĩ mumiani walekikapũka kuupembeeligua wa mulandu.

¹⁴Kuitĩ kualĩ akamantani a kĩKilisito kanga kũtyapĩkie ukamatĩkũ wĩitu wa muandio sunga kumpelo,

¹⁵kĩna itambulue, “Nantende pĩna ukiiigia ululi luakue, Mulekikapũkia inkolo zaani Kĩna mumatũngo ma uleki.”

¹⁶Kuitĩ naalĩ iigilie nukwileka alĩ aani; sika aao tũlũne naalĩ apũnile muMĩsili naalĩ atongeelue nuMusa?

¹⁷Kumiaka makumi manĩ alĩ waasuukĩĩlue aani; sika aaone naalĩ atimuĩle, nĩmĩimba yaao naalĩ ĩguile mumbugi-melemele?

¹⁸Kangĩ aani naalĩ waalapĩle ya kĩna sika ijilingĩla muusũpio waakue, isiitĩtũla aao nasika alĩ agombile.

¹⁹Kwaona gua, ya kĩna sika naasũma kwiingĩla kunsooko ya usiitishuĩla.

Aebulania 4

¹Luulo gua, naa kĩlĩ likoolĩ ilyago lya kũingĩla muusũpio waakue, nakoopooke sunga kaumuĩ mumiani waleke kigyela ya kĩna uulilie.

²Kuitĩ tai, ishie nindiishie kwatanantĩligue impola nanziiza zĩ aao. Īpa itĩ ulukaani luasio naalĩ alũigilie sika nalusaapĩla ĩaasio, kunsooko sika nalusaalĩnkana nuusuĩli munsĩ yaao naalĩ iigilie.

³Kuitĩ ishie nakusuĩlĩle kwiingĩla muusũpio waasio kĩna alutambuĩle, “Kĩna alĩ ndapile muutaki waane, ‘Sikaka ikiingĩla muusũpio waane;’” kanga ĩmĩlĩmo yaakue ĩalĩ yakondiligue nakĩ kwipũna uuĩkua wa mukũlĩla wa unkũmbigyulu.

⁴Kuitĩ uũgile pĩna mumpola za lutondo lwa mupũngatĩ, itĩ, “NuNzua alusũpilie palutondo lwa mupũngatĩ, nuleka ĩmĩlĩmo yaakue tũlũ.”

⁵Nĩndĩipo ĩpo aluũgile, “Sikaka ikiingĩla muusũpio waane.”

⁶Iio gua, kunsooko lusaagile ulukaani ya kĩna akoolĩ naikiingĩla muasio, nĩaasio naalĩ atanantĩligue impola nanziiza ĩzaasio pakalĩ sika naingĩla kunsooko ya uleki waao,

⁷waĩka kangĩ ulutondo luua, nwiũga kumulomo wa kĩDaudi pĩna nĩkĩla miaka mingĩ, “Nantende;” kĩna alĩ itambulue kwipũna ĩkalĩ, “Nantende pĩna mukiiigia ululi luakue, Mulekikapũkia inkolo zaani.”

⁸Kuitĩ kanga ũYosua ĩalũjile kuapeela uusũpia, sika alũjiliũga impola za lutondo luua pembele.

⁹Iio gua, usaagile usũpio wa wikyali kuantu a kĩNzua.

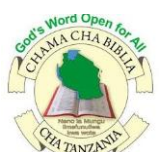
¹⁰Kuitĩ unuasio nũingĩle muusũpio wa kĩNzua wasũpilie umuene mumĩlĩmo yaakue kĩna iio uNzua naalusũpilie mumĩlĩmo yaakue.

¹¹Luulo gua, kwĩkamatĩkie kwiingĩla muusũpio waasio, wensi walekigua kumpiani ĩo-ĩoo nya uleki.

¹²Kuitĩ uLukaani lwa kĩNzua ingĩ lupanga kangĩ lutĩite ingũlũ, kangĩ luugĩ kwikĩla uuugĩ wiyũmba nalĩĩite uuugĩ kunandĩ zibĩlĩ kangĩ lukusomaa lika lya kutemanula umoo nĩnkolo, mpĩngĩlĩ za makũpa nimpongo; kangĩ lupeelũ kukumalĩnga ĩmasĩgo nuusio wa nkolo.

¹³Sunga kyukutilĩ kakũmbe nakĩpisigue ntongela yaakue, ĩpa itĩ tũlũ-tũlũũ igyelĩle kualĩ nukwikũnukulua pamiiso maakue nutĩite impola zĩtu.

¹⁴Luulo gua, pĩna kutĩite umupolia namukulu naalunankĩle sunga kwigyulu, ũYesu Muana wa kĩNzua, kuambĩlĩkie uukũmuuli wĩtu.

¹⁵Kuitĩ kuagila kamupolia namukulu nasikusũmĩle kukukokolelua ishie ikĩsuusu muuneketũ wĩitu, ĩpa umuene alĩ mugemue zĩ undiishie mumpola tũlũ, ĩpa sikaka nutimula.

¹⁶Luulo gua, nakulĩsũgamĩle ityegu lya ukende kuukamatĩkũ koonā kuanũnkule ikĩnishungu nukwiona ukende wa kukualĩlia pityũngo lya usilĩlua.

Aebulania 5

¹Kuitĩ umupolia namukulu wensi namusaagulue pakatĩ ya antu ukuĩkaguaa kunsooko ya antu munkaanĩ nazĩmũjĩpĩle uNzua, koonā wapũnie ĩmapũnio nĩmapolia kunsooko ya mĩlandu.

²Uyo usũmĩle kukuakenkelia kuupolo nasika amanile ninaalimĩlĩle, kuunsooko uyo umuene wĩlĩ muuneketũ.

³Kunsooko ĩĩ nayumũjĩpĩla kwipũnia ipyolia kunsooko ya mĩlandu yaakue, kĩna iio nukuapũnĩlagiaa nĩantu.

⁴Ukutĩlĩ nukĩsolelagiaa ikyulio ĩlĩ, ĩpa uuyo namuĩtue nuNzua, kĩna iio uAloni alĩ muĩtue.

⁵Iio-iioo uKilisito sika alĩ wĩkulilie umuene watũle mupolia namukulu, ĩpa alĩ muĩkue ninduyo naalumuĩlĩle. Ue uue wĩMuana waane ĩne nantende nakulelaa.

⁶Kĩna uũgile nĩpĩā, “Uue wĩmupolia ikalĩ nakalĩ Kwilika lya kĩMelikizedeki.”

⁷Uyo pantondo zaasio pĩna alĩ wĩlĩ muwikyaalĩ wa muĩlĩ wa kĩuntu, alumupũnĩlie uulompi nuupeepia palumuĩ nukukumulĩlĩkia kumisholi, uyo nusũmĩle kukumugũna kwipũna muukiu; nũigigua kwilika lya ukulia Nzua waakue.

⁸Kanga alĩ Muana nakĩ, nwĩmania kwigomba kunzĩla ya waagigua uu naalĩ umuligilie;

⁹nduyo paasio pĩna nutũla mukamĩnkĩlũ nutũla muandio wa ugũnua wa kalĩ nakalĩ kuasio tũlũ naakumugombaa,

¹⁰nuĩkua nuNzua wĩ mupolia namukulu kwilika lya kĩMelikizedeki.

¹¹Mumpola izi kutĩite inkaani ningĩ za kuganula, kangĩ nakũ kukuziloondoosia kunsooko inie mualĩ akata a kutegeela.

¹²Kuitĩ yumũjĩpĩle inie kwitũla amania munityũngo ĩlĩ, ĩpa itĩ yĩmũjĩpĩle muntu wamumanie kangĩ uumanigua wa muandio wa nkaani za kĩNzua. ĩpa inie mwijĩpĩle ĩmasunsu, sika india nankakũ.

¹³Kuitĩ wensi nukukopaa ĩmasunsu sika walamana inkaani naza kulukuuluu, kunsooko wĩkĩna muana mutakata.

¹⁴ĩpa india nankakũ ingĩ za antu naakulu, ĩaasio namasala maa, kunzĩla ya kumatumĩla, mijĩlĩligue kwilekanula nanziiza nĩnambĩ.

Aebulania 6

- ¹Iio gua, kulege kuumanigua wa muandio wa kīKilisito kulongoleke kuukamīnkīlū; kulekiīka kangī umukūlīla wa upeli kwipūna muutendi naukiu, nuusuīli kwa kīNzua,
- ²nuumanigua wa ubadīizo, nukwiīkīlua īmīkono, nuwiiukigua mwa akiu, nuulamulua wa kalī nakalī.
- ³Kukitenda itī gua, naNzua wakugombia.
- ⁴Kuitī īaasio naakondile kwipeegua uweelu munkolo, nukwitomia uupeegua wa kwigyulu, nukwitūla akamantani a kīMuau Muelu,
- ⁵nukukulutoma uLukaani naluuza lwa kīNzua, ningūlū za unkūmbigyulu naukiīza;
- ⁶īaasio kanga atūle aleki, sika ishūūmīkile kukuatenda īī apia kangī sunga apele. Kunsooko akumukononteela mumusalaba uMuana wa kīNzua īeene nkua ya kabīlī, nukukumumela kualie.
- ⁷Kuitī īnsī nyukukopaa īmbūla nyukukuaa nkua kunkua nukwiliisia inani nukukuasaīpia īaasio nukunsooko yaaο yukulīmaguaa, yukuanūnkulaa uukenbetua kwipūna kwa kīNzua.
- ⁸īpa kanga īliisie iyīnza nimbīgīlī kutilī kansaīlo kangī, īpa zitūla piipī nuuzūmua; īmpelo yaakue ingī kwishoonsua.
- ⁹īpa itī aloogua, kanga kutambule itī nakī, kumpola zaani kusuīlīle inkaani nanziiza nangūlū, nazitīite ugūnua.
- ¹⁰Kuitī uNzua sika mubī, sunga wīwe īmīlīmo yaani nuuloogua waasio naalī muūgyelīlie kuliina liakue, pīna alī mukuatumīla īeelu, sunga nunzuauu kīlī mukuatumīla.
- ¹¹Kwasīia gua, wensi mumiani wigyelelie uukamatīkū uo-uuoo, waūtyapīkie uulaaīli tūlū sunga kumpelo,
- ¹²koonā mulekitūla akata, īpa mutūle atiati a aasio naakusaalaa ilyago kunzīla ya usuīli nuugigimīlia
- ¹³Kuitī uNzua pīna alukumupeela ulbūlahimu ilyago kunsooko alī mugila namukulu kwikīla uyo umuene nwa kumulapīla, alulapile umuene mukola,
- ¹⁴nuūga, iTai, uukembeti, nīkakukukembeta; nuwongeelia, nīkakukongeelia.
- ¹⁵Iio gua, ulbūlahimu pīna nugigimīlia nuona kīna ilyago nalītimīlīka.
- ¹⁶Tai īantu akulapaa kwa kīuyo namukulu kwikīla īo, nuulapi ukutūla mpelo ya ukamīnkīlīla wa wīkungumi waaο.
- ¹⁷uNzua pīna nusiia nangūlū kukualagīla īasaali ilyago kīna uusio wakue sika usūūmile kwikaīlīka, nuīka ilyapo pakatī,

¹⁸koona kunzila ya intu ibili nasika ishūmile kwikaika, mūyaasio uNzua sikusūmile kwitambula uulongo, kuligie ipyumbulio nalya ukamatikū, ishie naali kumankiliile kwiamba uulaaali waasio nauikue ntongela yitu,

¹⁹nakutiite zi kyamikilo lya nkolo nikyola ngulu nimatiliga, uulaaali naukilile mūpyupa lya kumbele nikwiingila sunga munsī;

²⁰muasio muumo naali wingiile ūYesu umutongeli kunsooko yitu, naalutulile mupolia namukulu ikali nakali kwilika lya kiMelikizedeki.

Aebulania 7

¹Kuiti uMelikizedeki, nuasio umutemi wa Salemū, mupolia wa kiNzua nwa kukiania, naali itaaganile nuBūlahimu pīna alushookile kwipūna kuulugu wa kīkua nīatemi; numukembeta.

²uBūlahimu numoomoela ityūmpī likyumi lya iintu tūlū. Taangua indogolelio ya liina liakue, ingi mutemi wa kulukuuluu, kangi mutemi wa Salemū, kuiti ingi mutemi wa matiliga.

³Mugila kishee, mugila kanina, mugila kandugu, mugila kamuandio wa ntondo sunga impelo ya uumī, ipa nwīpianīkīligua nuMuana wa kiNzua, wikyalile kūtula mupolia yukutili kampelo.

⁴Laa gua, unuasio kīna ali mukulu! uBūlahimu, tata wītu namukulu numupeela ityūmpī likyumi lya utepi waakue.

⁵Numuaana a kiLawi naakuligagiaa umulimo wa upolia, atīte lyagīlio lya kusola ityūmpī likyumi lya antu aao, ingi aao ianūna aao kunzila ya Ulagīlio, kanga nīasio gaa iapūnile palumuī nīndīo mūyīno ya kiBūlahimu nakī.

⁶Ipa uyo nasika wa ndugu yaa, nusola ityūmpī likyumi kwa kiBūlahimu, numukembeta uyo naalutiite imalago.

⁷sika ya kukungumia kīna namuniino ukukembetaguaa nīnamukulu.

⁸Ipa papa iantu naakukiaa akusolaa ityūmpī likyumi ipa kuasio nusola umuntu naali mukuilue kīna mupanga.

⁹Ishūmīkile kwitambula ya kīna uLawi umuene nukuanūkulaa ityūmpī likyumi, nupūnia ityūmpī likyumi kunzila ya kiBūlahimu,

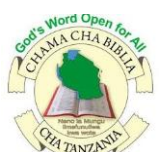
¹⁰kuiti alukooli mūyīno ya kishee ipaasio uMelikizedeki pīna ali itaaganilie nduyo.

¹¹Ipa gua, kanga ukamīnkīlū īalī ukooli kunzila ya upolia wa kiLawi (kuiti ipaasio pīna ali ukooli, iantu ali apegue uUlagīlio), kunsooko ki waikue kangi umupolia wīngi wigyelele nwilika lya kiMelikizedeki sika yī kīlīka lya kiAloni?

¹²Kuiti uupolia pīna ukailikile, kutili kawīnegelo, ipaasio ijipīle nuulagīlio nduo ukailike.

- ¹³Kuitĩ uyo naalĩ mutambulue ĩzaasio, alĩ mukamantani wa luuli luĩngĩ, sunga kutilĩ nwa luuli ulo nalukĩtumĩlaa paupolelio.
- ¹⁴Kuitĩ yĩkualie kĩna ũShekulu wĩtu alupũniile mwa kĩYuda; mumpola za luuli luasio uMusa sika alutambuĩle kalukaani mumpola za upolia.
- ¹⁵Kangĩ yĩkualie kwikĩlĩkĩĩla pĩna wigyelĩle umupolia nuĩngĩ kwilika lya kĩMelikizedeki,
- ¹⁶naalutũlile mupolia sika kunzĩla ilyagĩlilio lya kĩuntu, ĩpa kungũlũ za upanga naugila kampelo.
- ¹⁷Kuitĩ wakuĩlua mumpola zaakue, “Uue wĩmupoolia ĩkalĩ nakalĩ, Kwilika lya kĩMelikizedeki.”
- ¹⁸Paluandĩ lumuĩ, ikoolĩ kwileegigua ilyagĩlilio lya muandio kunsooko ya uneketũ waakue, kangĩ kunsooko sika ukuleeta kansaĩlo,
- ¹⁹(kuitĩ uUlagĩlilio sika ukutimĩlagiaa kakĩntu); paluandĩ luaa, nawingĩligwa uulaaĩli nauuza nangũlũ, nukuwaasio kukumusũgamĩla uNzua.
- ²⁰Naikulu nangũlũ, sika naitũla pĩna yukutilĩ kilyapo.
- ²¹ĪAasio a kalĩ alĩ atũlile apolia pĩna kutilĩ kilyapo, ĩpa uyo palumuĩ nilyapo kwa kĩuyo naaluũgile mumpola zaakue, “ũShekulu walapile, Sunga sika ukikaĩla ishĩgo liakue; Uue wĩmupolia ĩkalĩ nakalĩ.”
- ²²Kunzĩla ĩĩ ũYesu watũlile musegamĩli wilyago naliiza nalĩkĩlĩkĩlĩle.
- ²³Kangĩ ĩasio ĩa kalĩ alĩ apolia iingĩ, alĩ akulemagiguua nĩnkia kukikyala,
- ²⁴ĩpa unuasio kunsooko ukilyalaa sunga ĩkalĩ nakalĩ, utĩite uupolia waakue nasika ukukaĩlĩkaa.
- ²⁵Iio gua, usũũmile kukuagũna sunga kumpelo ĩaasio naakumusũgamĩla uNzua kwa kĩuyo, kunsooko ukoolĩ mupanga intondo tũlũ, koona waalompee.
- ²⁶Kuitĩ alĩ ijĩpĩle ishie kutũle numupolia namukulu kĩna uyu, namuelu namugila kaubĩ, namugila kibyado, naalĩ mukamatulue nĩanamĩlandu, nunansulua kukiania igyulu.
- ²⁷Uyo sikusiile lutondo luensi, kĩna ĩapolia naakulu naĩngĩ, tangua kwipũnia ĩmapolia kunsooko ya mĩlandu yaakue umuene, pembele kunsooko ya mĩlandu ya antu; kuitĩ uyo alutendile itĩ kamuĩ dũũ, pĩna alĩ wĩpũnilie umuene.
- ²⁸Kuitĩ uUlagĩlilio ukuaĩkaa ĩantu naatĩite uneketũ atũle apolia naakulu; ĩpa ulukaani lwilyapo naalĩ lwijile kunũma ya Ulagĩlilio lwamuĩkile uMuana namukamĩnkĩlũ sunga ĩkalĩ nakalĩ.

Aebulania 8

- ¹uLukaani nalukulu muizi nakwitambula ntuulu, kutiite umupolia namukulu nwiikina iti, nwikalansile pamukono wa kigoosia wityengu lya kitemi lya Ukulu mwigyulu,
- ²mwitumi wa Pana yeelu niHyeema lya tai; ndilo uShekulu alulikiile, sika kumuntu.
- ³Kuiti umupolia namukulu wensi ukuikagua koono wapunie imapunio nimapolia. Kuluulo gua, ijipile umupolia uyu wii nikintu wakipunie.
- ⁴Kanga aza iwili muna nsii sika azujilitula mupolia; kunsooko akooli ipolia naakupunagaa imapunio kunzila ya Ulagilio.
- ⁵Nindio akitumaa iyaasio nayimpiani numulule wa yaasio naikooli kwigyulu. Niyaasio uMusa nduyo naali mulagiligue nuNzua, pina ali waakijipia iHyeema, kuiti uugile, "Laaa, uijipie tulu kumpiani iio naalumulagilue munkonko."
- ⁶Ipaino waligagaa uwitumi nauuza kwikila wa kali, kwilika kina wili umukamantania wilyago naliza kwilikila, Kunsooko naali lyagiligue kumalago namaaza kwikila imaasio ma kali.
- ⁷Kuiti kanga ilyago liasio lya muandio ilii gyila kaukeepu, ilioma sika ali lijiliduumua kuliasio lya kabili.
- ⁸Kuiti ukuasokia, wiuga, "Laa intondo zipelokile, uugile uShekulu, Nineene nikakuatimilia ia munumba ya Isilaeli ilyago nipa. Sunga nia munumba ya kiYuda;
- ⁹Sika likitula zi lyago liasio naali kulaganile nitata aao, palutondo luasio naali niityapile imikono yao Niapunie munsii ya Misili. Kunsooko sika naikyala mwilyago liane, Nineene nanaleka, uugile uShekulu.
- ¹⁰Ili lyoli lyago nanikakuaikilia ia munumba ya isilaeli, pinanazikila intondo zaasio, uugile uShekulu Nikiikila imalagilio maane mwishala liao, Kangi nikakumandika munkolo zaao, Nineene nikitula Nzua wao Ndio ikitula antu aane.
- ¹¹Ni ndio sika ikakimania wensi numunakaa wakue, katia wensi numununa waakue, iwuga, 'Mumane uShekulu kunsooko tulu ensi ikimana ine, kwipunila namuniino sunga namukulu mumiao.'
- ¹²Kunsooko nikakuakolelua kinishungu mumpola za ooononi wao, Sunga imilandu yao sika nikakujuka kangii."
- ¹³Kuutambuli waasio wa kuuga; Lyago ni Pia, walitendile iliasio lya muandio litule kyulukulu. Ipa ikintu nakyukuandagaa kwikulupala nukwishila ingi piipi kwimialansana.

Aebulania 9

- ¹Sunga ilyago lya muandio gua ali litite intendo za witekeli niPana yeelu paunkumbigyulu uu.
- ²Kuiti iHyeema alijipigue, kwiingila pamulango ali ukooli uikilo wantala, nimeeza, niigao naikumbikue kwa kiNzua, pina ali yitue Pana YEELU.

- ³Nukunūma ipyupa lya kabīlī alīlīkoolī iHyeema nalīkuītaguaa YEELU pa yeelu.
- ⁴Muasio alī kīkoolī kīkūūsīlīlo kya ulūmba nakīzīpigie kuzahabū, nīkīgange kilyago naalī kīimbue kuzahabū inandīzensi, muna kīkoolī īkīiko kya zahabū nakītīite īMana, nīnkome ya kīAloni naalī yukusonga, nimbao zilyago;
- ⁵numukiania yaakue aMakelubi a ukulu alī akoolī naakūnīkīile umulūle pityegu lipyolia. Kuagila gua, kalioma kwilondoosia īpaino impola za intu ii kīmuī kīmuī.
- ⁶Iintu ii pīna naikonda kwijīpigua, itī īapolia akūingīlaa intondo tūlū mwiHyeema pamulango, naīkītuma īmīlīmo ya wītekeli.
- ⁷Īpa mwiHyeema kumbele, umupolia namukulu ukūingīlaa wing'ene dūū, kamuī dūū kumuaka, kangī walekitūla mugila kamugali nuupūnilie kunsooko yaakue umuene nukunsooko ya utimu wa usiitimana wa antu.
- ⁸Itī yoi uMuau Muelu nwilagīla ya kīna īnzīla ya kūingīlīla yeelu pa Pana yeelu alī ikīlī kalakigyelelīgua pīna ikoolī mwiHyeema pamulango.
- ⁹Īi yoī mpiani ityūngo nalīkoolī nunzuauu. Kumalagīlīo aya īantu akumupūnilagīaa uNzua īmapūnio nīmapolia nasika masūūmile kukuukamīnkīlīa umoo wa nuasio nukītekela,
- ¹⁰kuitī ingī malagīlīo ma kīmuīlī udūū, india nuukopi nuwīkalalia nawīngī-wīngī naalī malagīlīgue sunga ityūngo lya kulīganīlīa intu tūlū lijilipika.
- ¹¹Īpa itī uKilisito, pīna nwigyelela zī mupolia namukulu wa mpola nanziiza nazijilīiiza, īpaasio kunzīla iHyeema nikyulu, kangī nikyamīnkīlīlū nangūlū, nasikijīpigie kumīkono, ndogolelio yaakue, nasika lya unkūmbigyulu uu;
- ¹²alī wingīle kamuī dūū Pana yeelu pa Pana yeelu, sika kunzīla ya mīgali ya mbuli nīnya muzagamba, īpa kunzīla ya mugali waakue umuene, itī nuligia uukomolua wa kalī nakalī.
- ¹³Kuitī malī īmīgali ya mbuli ning'ombe, nīmaū mamuzagamba naalī akuminzangīlaguaa īakola udobū īyukuelagīaa sunga uudobū wa mīlī ulegele,
- ¹⁴sika ikulu nangūlūne īmīgali ya kīKilisito, naalī wīpūnilie kwa kīNzua kunzīla ya kīMuau wa kalī nakalī, watūle pyolia nigila kaulema, ukakumoogia īmioo yaani nuutendi wa ukiu kukumutumīla uNzua namupanga?
- ¹⁵Iio gua uyo ingī mukamantania wilyago nīpia, koonā naalī īitue aanūnkule ilyago lya usaali wa kalī nakalī, kunsooko nkia naītendeka nīakomola kwipūna muutimu naalī utendekile nsīlīlī ilyago lya muandio.
- ¹⁶Kuitī pīna ilyago lya usaalī līkoolī, yukutilī kawīnegelo līkoolī sunga unuasio naalulīkīle wakie.
- ¹⁷Kuitī ilyago lya usaali lītīite ngūlū pīna igyelela īnkia ya muntu, gyila kangūlū pīna kīlī muumī unuasio naalulīkīle.
- ¹⁸Luulo gua, sunga lyolo īlya muandio sika alī kyamīnkīlīgue pīna kutilī kamugali.

- ¹⁹Kuitĩ ilyagĩlio liensi pĩna nalĩtambulua nuMusa kuantu tũlũ, kĩna alulagĩlĩlie uUlagĩlio, aluusolile umugali wa muzagamba nunwa mbuli palumuĩ nĩmaazĩ nĩmaũli namakasũkũ niminzangĩlĩlo, nukĩminzangĩla ikĩtabũ ikiene nĩantu tũlũ,
- ²⁰nwiũga, “Uu wau mugali wilyago nilyagĩligue nuNzua kumiani.”
- ²¹NiHyeema niisheme tũlũ ya wĩtekeli alukuiminzangĩlaa iio-iioo.
- ²²NumuUlagĩlio piipĩ intu tũlũ yukuelagiguaa kumugali, nĩpĩna sika wiitĩkĩle umugali, kutilĩ kaulekelua.
- ²³Iio gua, ijĩpĩlie ĩmpiani za intu ya kwigyulu yeeligue kuntendo izi, ĩpa ya kwigyulu iyeene kumapolia namaaza kwikĩla aya.
- ²⁴Kuitĩ uKilisito sika alĩ wingĩle pana yeelu najĩpigie kumĩkono, ĩno mpiani ya Pana yeelu ĩpeene, ĩpa alĩ wingĩle kwigyulu ĩliene, wigyelele ĩpaino pausiu wa kĩNzua kunsooko yĩtu.
- ²⁵ĩpa sika alĩ wingĩle, wĩpũnie nkuaningĩ, zĩ mupolia namukulu nukũingĩlaa Pana yeelu muaka kumuaka nukwipũnia umugali nasika waakue;
- ²⁶kanga alĩ iio, alĩ yumujĩpĩlie kwiaagigua nkua ningĩ kwipũna kwiĩkua umukũlĩla wa unkũmbigyulu. ĩpaino, nwigyelela nkua kamuĩ dũũ pampelo ya unkũmbigyulu, waleegie umulandu kunzĩla ya kĩpũnia wĩ pyolia.
- ²⁷Nĩkĩna iio ĩantu naaĩkĩligue kwikia kamuĩ, pembele ulamulua ukoolĩ,
- ²⁸iio-iioo uKilisito pĩna alĩ mupũnigue pyolia kamuĩ dũũ, waĩkenke ĩmĩlandu ya iingĩ, nkua ya kabĩlĩ ukakigyelela, sika kumpola za mulandu ĩpa waagũne ĩaasio naamutũngĩle nkankanaa.

Aebulania 10

- ¹Kuitĩ uUlagĩlio utĩite mulũle udũũ wa uuza nawijile, sika kikyelu liene lya uuza waasio, iio gua, sika usũũmile kumapolia ayo naakumapũnagiaa intondo tũlũ muaka kumuaka, kukuakamĩnkĩlia ĩaasio naakusũgamĩlaa.
- ²Malĩ iio, sika aza ijililekane kwipũnia ĩmapolia? Kanga naakĩtekela ĩalĩ eeligue nkua ĩmuĩ, sika aza ijile kĩona kangĩ kĩna atĩite mĩlandu.
- ³Paluandĩ luua kĩkoolĩ kijukĩ-zukĩ kya mĩlandu muaka kumuaka.
- ⁴Kuitĩ sika ishũũmĩkile ĩmĩgali ya ng'ombe nimbuli ĩleegie ĩmĩlandu.
- ⁵Luulo gua, uKilisito pĩna wijile muna unkũmbigyulu, uũgile, “ĩMapolia nĩmapũnio sika nusii, ĩpa umuĩlĩ aluuzĩpĩlĩlie;
- ⁶ĩMapolia ma kusonsa nĩmapolia ma mĩlandu sika nuloeeligua ndayo.
- ⁷Paapo nambũga, Laaa, naazile nuutende uulooa waako, Nzua; Kĩna numuandĩkĩlue mumbũgũlũ ya kalĩ.”

- ⁸Pīna aluūgile kumuandio, “Sika alumasiile sunga sika alumuloeeligue nīmapolia nīmapūnio,” katia ĩmapolia ma kusonsua nīmapolia ma mīlandu namapūnigie kīna alī ilagīligue muUlagīlio,
- ⁹paapo aluūgile, “Naazile nuutende uulooa waako.” Waleegia ulwa muandio koonā walukamīnkīlie ulwa kabīli.
- ¹⁰Kuulooa uu alī kwīeeligue kunzīla ya upūnigua wa muīli wa kīYesu Kilisito nkua ĩmuī dūū.
- ¹¹Numupolia wensi ukuīmīkaa lutondo kulutondo nukītuma uwītekeli, nwipūnia ĩmapolia mayo-mayoo nkua ningī; ndayo sika masūūmile kwileegia ĩmīlandu.
- ¹²Īpa uKilisito pīna alupūnilie kunsooko ya mīlandu ipyolia kamuī nalīkoolī ĩkalī nakalī, paapo nwikyalansa pamukono wa kīgoosia wa kīNzua.
- ¹³Kwipūna paapo ukulindīlaa dūū, sunga ĩalugu aakue aīkue nsīlīli ya mīgulu yaakue.
- ¹⁴Kuitī kwipyolia līmuī alī waakamīnkīlie sunga kalī nakalī ĩaasio naalī eeligue.
- ¹⁵NuMuau Muelu nduyo wakukuīlaa, kuitī pīna wakondia kwiūga,
- ¹⁶“Īli lyolī lyago nanīkakuāīkīlia Pīna zakīla intondo zaasio, uūgile ūShekulu. Nikiīkīla ĩmalagīlio maane munkolo zaao, Numwishala liao nīkakumandīka; papo watambula izi,
- ¹⁷Īmīlandu yaao nuuleki waao sika nīkakuījuka kangī nīnainiino.
- ¹⁸Īpa gua uleegeligua wa aya pīna wīlīli, kutilī kipyolia kangī mumpola za mulandu.”
- ¹⁹Luulo gua anūna aane, kunsooko kutīite ukamatīkū wa kuingīla Pana yeelu kunzīla ya mugali wa kīYesu,
- ²⁰kunzīla niasio naalukuandīlie, nampia, nampanga, naalumigyule kwikīlīla mwipyupa, ingī umuīli waakue,
- ²¹kangī kunsooko kutīite umupolia namukulu mumpola za numba ya kīNzua;
- ²²kusūgamīle nīnkolo ya tai kuukamīnkīlū wa usuīli; ikuaminzangīlue inkolo zīitu kuleke umoo namubī, koogigie ĩmiīli kumaazī nameelu.
- ²³Kuambīlikie ukūmuuli wa ulaaīli wītu, ulekipīluka; kuitī uyo naalulagile ingī wa usuīli.
- ²⁴Kwīkendegele ndiishie kundiishie nukukīsuagīlia kungūlū muwīloogua nuutendi nauza.
- ²⁵Kulekileka kukīlundīla palumuī, kīna ĩtendo ya naīngī, ipa kwīkamie nkolo ndiishie kundiishie, naikulu nangūlū pīna muoonie uLutondo luasūgamīla.
- ²⁶Kuitī kanga kwīkakie kutenda imīlandu pīna kwakondile kwiaanūnkula uulīngi wa tai, lyukutilī kipyolia nalīsaagile kangī kunsooko ya mīlandu,

- ²⁷Īpa kwitũngĩla uulamulua nautĩite uoopokia, nuupiu wa mooto naũjile kualĩa naakupĩnga-pĩngaa.
- ²⁸Wensi nukutimulĩlaa uUlagilũa wa kĩMusa ukukiaa kutilĩ kakĩsuusu, kulukani lwa akuilĩ abilĩ katia atatu.
- ²⁹Mwaona mbii gua, sika yumũjĩpĩlne uukaasigua naukulu nangũlũ unuasio naalĩ umutilatile uMuana wa kĩNzua, nukukuusĩngĩla umugali wilyago naalĩ mueligue ninduyo, kĩna ingĩ sika kĩntu, nukukumumela uMuau wa ukende?
- ³⁰Kuitĩ kumumanile uyo naaluũgile, “uUkaasia ingĩ mulĩmo waane;” nikelĩpa ĩne uneene. Nĩkangĩ, “ũShekulu ukakualamula ĩantu aakue.”
- ³¹Ingĩ lukaani lwa koopookia kwiguĩla mumĩkono ya kĩNzua namupanga.
- ³²Īpa itĩ zijukĩkiĩ intondo za muandio pĩna namukoonda kwipeegua uweelu munkolo, namugigimĩlia uwĩsinki naukulu wa kuagigua;
- ³³intondo nzia namuĩkua kualĩ pautukĩlua nimpatĩ, intondo nzia namukamantana nĩasio naalĩ atendelue yaasio.
- ³⁴Kuitĩ alĩ muakolĩlue kĩsuusu ĩasio naalĩ ĩlĩ mokitũngo, namugomba kuulumbi kwileegeligua inshao zaani, kunsooko alĩ mumanile kĩna alĩ mutĩite ĩnsao nanziiza nangũlũ nikikyala.
- ³⁵Luulo, gua muleke kuutaaga ukamatĩkũ waani, kuitĩ utĩite upeegua ukulu.
- ³⁶Kuitĩ ĩmũjĩpĩle muĩ nuugigimĩlia, koono pĩna mwatenda uulooa wa kĩNzua, muanũnkule naalĩ mualagĩlue.
- ³⁷Kuitĩ kĩlĩ katũngo kaniino udũũ, Uyo nwijile ukiiza, sika ukitinia.
- ³⁸Īpa umunakulukuuluu waane ukitũla muumĩ kuusuĩli, Kanga washooke kĩnsengelũma, ĩnkolo yaane sika iloeeligua nduyo.
- ³⁹Īpa ishie kukutilĩ mumiao naakushookaa kĩnsengeluma nukwilimĩla, ĩpa kukoolĩ pakatĩ yao naatĩite uusuĩli nukwikendegeela inkolo zaao.

Aebulania 11

- ¹uUsuĩli gua, ingĩ kwitũla nuukamĩnkĩlũ wa mpola nakuzilaaĩlĩle; ingĩ kwimana kutai impola nasika zigyelĩle.
- ²Kuitĩ kunzĩla ĩĩ ĩanakalĩ ĩntu alĩ akuĩlue.
- ³Kusuĩli kwalĩnga ya kĩna uunkũmbigyulu alĩ utũndue kuLukaani lwa kiNzua, sunga iintu naigyelĩle alĩ ijĩpigie kuintu nasika igyelĩle.
- ⁴Kuusuĩlĩ uAbeli alumupũnĩlie uNzua ipyolia naliiza kwikĩla ĩlya kĩKaini; kunzĩla ĩĩ nukuĩlua kĩna munakulukuuluu; uNzua nuikuĩla iipeelo yaakue nukukuĩgomba ninduyo angaa wakiile noo, ĩpa kunzĩla ya usuũli waakue kilĩ witambula.

- ⁵Kuusuñili uEnoki ali musaamigue walekiona ñkia sunga sika nwigyelela kunsooko uNzua alumusaamilie. Kuiti pina alũkĩli kalasaamigua, ali mukuilue kina umuloelilie uNzua.
- ⁶IPA pina kutili kausuñili sika ishũumĩkile kukumuloelia. Kuiti wensi nukumusũgamĩlaa uNzua yumũjĩpĩle wasũile ya kina ukooli, kangĩ ya kina ukuapeelaa upeegua nauza ãasio naakumudũmaa.
- ⁷Kuusuñili uNoe, pina nusugulua nuNzua mumpola nasika ali zalakakigyelela, numugombia uNzua, nuzĩpia ipyango kuugũnua wa numba yaakue. Kunzĩla ñ nuulamula uunkũmbigyulu kina utimuĩle, nutũla musaali wa kulukuuluu nikigyelelaa kuusuñili.
- ⁸Kuusuñili ulbũlahimu pina ali muĩtue nugomba, nupũna nulongola kuluandĩ, kuasio kina ũjililigia wĩ usaali. Nupũna sika numanile nĩkina ulunziĩ.
- ⁹Kuusuñili ali wikyalile munsĩ ilyago, zĩ munsĩ ya ugenda, nukikyala mwiheema palumuũ nulsaki nuYakobo, asaali palumuũ nduyo ilyago lilo-lĩloo.
- ¹⁰Kuiti alumĩlaailiĩle ikaa nya mĩkũlĩla, ño umukola kumĩsĩga nukukumĩzenga ingĩ uNzua.
- ¹¹Kuusuñili uSala umuene ali wanũnkuile usũumi wa kutũla niimbi pina ali wakĩlile ñmatũngo maakue, kunsooko alumuoonie uzu naalupũnilie ilyago kina wa usuñili.
- ¹²Luulo gua, naalelua numuntu umuĩ, kangĩ nduyo zĩ mukiũ, antu iingĩ zĩ inshonda za kwigyulu uwingĩ waao, naĩ zĩ mĩnsanga ya pikiki lya nanza nasika ãsũmile kwialĩgua
- ¹³ĩAasio tũlũ naakia muusuñili, sika naaanũnkula ñmalago, ñpanaamaona kwipũna kulĩ nukukumalumbĩlĩkia, naikũmuula kina ali agenda kangĩ ana, mĩsĩnzo muna nsĩ.
- ¹⁴Kuiti naakutambulaa iti akulagĩlaa kualie kina akumĩdũmaa ñnsĩ ñniao.
- ¹⁵Kanga ãalĩ ijukile ñnsĩ niasio kina ali apũnile, ali ijililigia ñlioma kukumĩshookela.
- ¹⁶ĩPaino atĩte nsula kwienda kunsĩ nanziiza kwikĩlĩkĩla, ñyo nya kwigyulu. Luulo gua, uNzua sika nuona kansoni kwiĩtua Nzua waao; kuiti waazĩpĩlilie ikaa.
- ¹⁷Kuusuñili ulbũlahimu pina ali mugemue numupũnia uisaki watũle pyolia; ninduyo naalumaanũnkuile ñmalago, alumupũnilie polia umuana waakue nwig'ene,
- ¹⁸Uyo uuyoo naali muĩlue, “Mwa kĩĩsakĩ uwĩleli waako uukiĩtua.”
- ¹⁹Nwishĩga kina uNzua usũmile kukumũiukia sunga kwipũna muukiũ; kwipũna kuasio numuligia zĩ kumpiani.
- ²⁰Kuusuñili uisaki numukembeta uYakobo nuEsau mumpola nazijile kigyelela.
- ²¹Kuusiñili uYakobo, pina ali wikia numukembeta muana wensi muaana a kĩYosepũ nwiĩtekela nusegamĩle mukĩsukulĩ kya nkome yaakue.

- ²²Kuusuĩli uYosepu pĩna alĩ wipigamĩla ĩmpelo ya uumĩ waakue, nutambula impola za kulega kumiao ĩaana a ĩsilaeli, nulagĩlia mumpola za makũpa maakue.
- ²³Kuusuĩli uMusa pĩna nulelua nupisua mieli ĩtatu nĩaleli aakue, kunsooko alĩ aonie kĩna muana muuza, sunga sika naopooka ilyagĩlio lya mutemi.
- ²⁴Kuusuĩli uMusa pĩna nukula, nusiita kwiĩtua muana wa kĩna Palao;
- ²⁵musaagula kĩna taazu kwiaagigua palumuĩ nĩantu a kĩNzua kwikĩla kukĩloelia mumĩlandu kumtando nkeei udũũ.
- ²⁶Nusĩiga kĩna kwitukĩlua kunsooko ya kĩKilisito ingĩ ugolĩ ukulu kwikĩla imbĩka za Mĩsili, kuitĩ nalaaĩkia upeegua wa pembele.
- ²⁷Kuusuĩli nulega kuMĩsili, sika noopooka uutaki wa mutemi, kuitĩ alugigimĩĩlie zĩ umuoonie uzo nasika ukigyelaa.
- ²⁸Kuusuĩli nuzĩpĩa ĩPasaka, numinzangĩla ĩmĩgali, koonu umukola kuoonoona iityangi waleke kuapatia ĩo.
- ²⁹Kuusuĩli naakĩlĩla pakatĩ ya Nanza nankasũkũ zĩ akĩlĩle munsĩ nanumu, ĩpa ĩAmĩsili pĩna alĩ agemile yaasio naakapĩligua.
- ³⁰Kuusuĩli ĩmagelele miYeliko namagua, pĩna namapilimĩkĩligua ntando mupũngatĩ.
- ³¹Kuusuĩli uLahabũ naalĩ mugololia sika nuulagua palumuĩ nĩasio naalĩaleki kunsooko alĩ waasũgamĩĩlie ĩapeleeli kumatiliga.
- ³²Sunga ntambule yaani kangĩ? Kuitĩ matũngo sika mienda muumo kwiganula impola za kĩGideoni, nuBalaki, nuSamsoni, nuYepũta, nuDaudi, nuSamueli, nĩza anakĩdagu.
- ³³Kunzĩla ya usuĩli alĩ adulile uutemi, alĩ atendile ĩkulukuuluu, alĩ aligilie ĩmalago, alĩ amũmilie ĩmĩlomo ya nsimba,
- ³⁴alĩ azidibilie ingũlũ za mooto, alĩ agũnĩkile muuugĩ wa maũmba. Alĩ asũũmigie pĩna alĩ aneketũ, alĩ akamatĩkũ muulugu, alĩ amaĩngile ĩmaũmbĩ ma ulugu ĩma agenda
- ³⁵ĩAsungu alĩ aanũnkuĩle ĩakiu ao kunzĩla ya wiiuki. ĩpa ĩtĩ ĩĩa alĩ akuue sunga kwikia alĩ asiitile kwikomolua koonu aligie uwiiuki nauza.
- ³⁶ĩĩa alĩ agemue naapopotua nukwikuangua sunga kwitũngua nĩmatendele nukwigumĩlua mukĩtũngo.
- ³⁷Alĩ atũlangue magũe, alĩ adumulue kumĩsũmeno, alĩ agemue alĩ aulague, kumaũmba; alĩ iungua-ungua naĩkĩtũnga ĩmĩkunza ya nkolo nĩnya mbuli, alĩ asililue, alĩ aagigue alĩ atendelue namabĩ.
- ³⁸uUnkũmbigyulu sika alĩ wijĩpĩle ĩantu ĩo. Alĩ iungua-ungua mumbuga numunkonko numumalũlũ numuĩgaa.
- ³⁹ĩaasio tũlũ ensi kanga alĩ akuĩlue noo kunzĩla ya usuĩli waao, sika alĩ aanũnkuĩle ilyago;

⁴⁰kuiti uNzua ali watongeliile kukukuikilia ishie ulukaani naluza nangulu, koonapina kukutili ishie, iasio alekitula akaminkilu.

Aebulania 12

¹Luulo gua, nindiishie gaa kunsooko kuapilimikiligie nilyunde kyulu lya akuili nalyikina iti, nakuujiule umuligo wensi numulandu naukukutyapikagaaa, nakumankikie kuukamatiku muwitiganili wasio nauikue ntongela yitu,

²ikumulaailiile uYesu. mukola kuandilia, numukola kukaminkilia uusuili witu. uMuene kunsooko ya ulumbi naali uikue ntongela yaakue aluugigimilie umusalaba nukushiitokolua inshoni, wikyalansile pa mukono wa kigoosia pityengu lya kitemi lya kinzua.

³Kuiti mumusigikie uyo naalugigimilie inkungumi kina izi nazipunile kuanamilandu kumuakue, koonamulekikatala, imwineketa munkolo zaani.

⁴Sika mwalakakisinka sunga kwiiita umugali, imukisinka numulandu.

⁵Kangi muaguaa nkankanaa, uulangua naukitambuila niniinie zi aana, "Muauane, uleke kumela uulangua wa kishekulu, kangi ulekineta munkolo pina witalua ninduyo.

⁶Kuiti uShekulu ukumulangaa uzo numuloilue, Nukukumukua umuana wensi nukumugombagaaa."

⁷Mwigigimilia kunsooko ya ulangua. uNzua ukumutendelaa zi aana; kuiti muana ki nasikukulangagaaa nushee?

⁸Kanga imuagila uulangua nawityumpi lya ensi, paapo mwtula aana a kishimbi inie, sika mwiaana a tai.

⁹Kangi ali kutite itata a kimuili ali akukulangaa, sunga nakuakulia. Sika taazu nangulune kukiniinupia pa kiTata wa nkolo zitu nukwitula apanga?

¹⁰Iasio gua ali akukulangaa kundo nkeei, kina ali aonie iiza ieene akola, ipa uzo ukukulangaa kusaio yitu, koonakukamantane muweelu waakue.

¹¹uUlangua wensi pityungo liakue sika ukigyelelaa kwitula wa ulumbi, ipa wa usungu; pembele gua ukualeetelaa iasio naali ijiligie nduo, nkali ya kulukuuluu nkola matiliga.

¹²Luulo gua, nansuli imikono naali yaneketile; nimaluu namakiile igyandi mumakamie,

¹³muzipilie imigulu yaaani injila nangoloku, koonaikintu nakialii kilema kilekilimiligua, ipa iti taazu kikamigie.

¹⁴Duumiki mu nimatiliga kuantu tulu, nuweelu muntu kanga wasiititula nduo sikukakumuona uShekulu.

- ¹⁵Mwĩlaaĩkie sunga kaumuĩ walekiulia uukende wa kĩNzua; itina lya usungu lĩleke kigyelela nukukumuagia, nukunzĩla ñĩ antu iingĩ adobigue munkolo.
- ¹⁶Sunga umuĩ walekitũla musambo katia nasikukumukulagiaa uNzua zĩ uEsau, naalugulilie uusaali wa ulelua wa muandio kuludia lumuĩ.
- ¹⁷Kuitĩ mumanile ya kĩna pĩna alusiiile pembele kwishaala uukembetua nusiitĩligua; kuitĩ sika nuona kalioma lya kupela, kanga, ãalĩ ulĩduumikilie kumisholi nakĩ.
- ¹⁸Kuitĩ sika alĩ mumĩpikĩlĩle ñnkoko nĩsũũmile kwiambua, naalĩ yaakĩle umoto nuwiilu nikiiti, numuzũgo wa nzega,
- ¹⁹numulĩlo widyede, nululi lwa nkaani ñasiio naalĩ alũigilie naapeepia alekiĩlua kalukaani naluĩngi.
- ²⁰Kuitĩ sika alĩ asũũmile kwigimĩlia ulukaani naalĩ lulagĩligue, ingĩ ntulu; Sunga ñĩmu kanga yĩmĩpaatie ñnkoko niasio ikitũlangua magũe.
- ²¹Nĩzaasio naalĩ zigyelĩle alĩ za koopookia, sunga uMusa nuũga, “Ningĩlua nuooa nukwikĩkĩma.”
- ²²Ĩpa mwamĩpikĩlĩle ñnkoko ya Sayuni nukukaa ya kĩNzua namupanga, Yelusalemũ nya kwigyulu, nukumaũmbĩ ma amalaĩka magana ma nzogũ mingĩ,
- ²³nukumulundo wa alelua a muandio naandĩkue kwigyulu nukwa kĩNzua, mulamuli wa tũlũ ensi, nukunkolo za antu a kulukuuluu naatũlile akamĩnkĩlũ,
- ²⁴sunga kwa kĩYesu umukamantani wilyago nĩpia, nukumugali wa kuminzangĩla naukutambulaa naiiza kwikĩla uwaasio wa kĩAbeli.
- ²⁵Mwĩkendegeele muleke kumusiita uzo nukutambulaa. Kuitĩ iaasio naalĩ amusiitile uyo naalĩ waasuguĩle muna nsĩ, sika naasũũma kwitalama, nangũlũ gua ishie sika kukishũũma kwitalama kanga kumusiite uyo nukukusugulaa kwipũna kwigyulu.
- ²⁶uLuli luakue alĩ lusũngũsilie ñnsĩ ãkalĩ, ĩpaino waĩkile lyago, wiũga, “Ĩne nikishũngũsia kangĩ kamuĩ sika ñnsĩ dũũ, ĩpa nigyulu gaa.”
- ²⁷uLukaani luasio gua, Nkua kamuĩ kangĩ, lwigyelelia ya kĩna naikishũngũsigua ileegigue zĩ intu naalĩ iumbue, koonaa iintu nasika ishũũmile kwishũngũsigua yĩme iio-iioo.
- ²⁸Luulo gua, kuitĩ kukuwaanũnkulaa uutemi nasika usũũmile kwishũngũsigua, nakutũle nĩmasongelio, kangĩ kumupũnilie uNzua wĩtekeli wa kumuloeelia, palumuĩ nikyulio nuooa.
- ²⁹Kuitĩ uNzua wĩtu ingĩ mooto naukũlĩkagiaa.

Aebulania 13

- ¹uUloogua wa kĩnũna naulongoleke.

- ²Mulekiĩwa kukuasũgamĩlia ĩagenda, kuitĩ kunzĩla niasio ĩia alĩ aasũgamĩlĩlie ĩmalaĩka, ndĩo ĩeene sika naamanile.
- ³Muijuke ĩaasio naakoolĩ mukĩtũngo zĩkĩna muatũngue palumuĩ nĩndĩo; nĩndĩo naakutendelaguaa naibĩ, kunsooko niniinie muĩli muwikyaalĩ wa kĩmuĩli.
- ⁴Utoole naukuligue nĩantu tũlũ, nĩngono nĩtũle nzelu, kuitĩ uNzua akakualamula ĩasambo nĩagololia.
- ⁵Mulekitũla aawa mpiia; muendue muumo niintu namutĩite; kuitĩ uyo umuene uũgile, “Sika nĩkakukukepeela kainiino, sunga sika nĩkakukuleka kainiino.”
- ⁶Iio gua, kukugimagiaa kwiũga, “ũShekulu ingĩ Mualĩlia waane, sika nikioopooka uMuntu ukintenda yaani?”
- ⁷Ijukĩkiĩ ĩatongeeli aani naalĩ akumuĩla ulukaani lwa kĩNzua, kangĩ mulaaĩkie ĩmpelo ya lugendo luao, mutiate uusuĩli waao.
- ⁸ũYesu Kilisito ingĩ wayuuyuu igyulo nĩnantende, sunga ĩkalĩ nakalĩ.
- ⁹Mulekikenkeeligua nuumanigua nawĩngĩ-wĩngĩ nawa kĩgenda. Kuitĩ iiza ĩnkolo ĩkamĩnkĩligue kuukende, sika kumiiko ya ndia, ĩaasio naalĩ aĩtiatile ĩniasio sika naaligia kansaĩlo.
- ¹⁰Kutĩite upolelio pĩna ĩaasio naakĩtekela mwiHyeema agila kaugombigua kwilĩa ipyolia liakue.
- ¹¹Kuitĩ ĩnama ya mapolia, nĩmĩgali yaa nyukupũnagiguaa paasio Pana yeelu numupolia namukulu kunsooko ya mĩlandu, ĩnama niasio yukusonsaguaa kunzi ya nkambĩ.
- ¹²Itĩ yoi ũYesu nduyo alĩ muagigue kunzi ya lyumulango lya kaa, koonaa waeele ĩantu kumugali waakue umuene.
- ¹³Iio gua, nakupũne kumuagaane kunzi ya nkambĩ ĩkukenkile umuna waakue.
- ¹⁴Kuitĩ ĩpa kuagila kakaa nya kuĩma kalĩ, ĩpa kukumĩdũũma ĩniasio nijile.
- ¹⁵Luulo gua, kunzĩla yaakue umuene nakumupeele uNzua ipyũnio lya lukũmo intondo tũlũ, ingĩ ĩnkali ya mĩlomo nyukukũmuulaa ĩliina liakue.
- ¹⁶ĩpa itĩ mulekiĩwa kwitenda naiiza nukwikamantana, kuitĩ ĩmapũnio kĩna aya makumuloelagaa uNzua.
- ¹⁷Agombiĩ ĩatongeeli aani nukukĩniinupia; kuitĩ ĩo ikyalile nuukenge kunsooko ya nkolo zaani, zĩ antu naikipũnia iyalo; alĩpũnie kuulumbi sika kuwĩsũsũmi, kuitĩ iio sika mukishaĩpigua kakĩntu.
- ¹⁸Kulompeelĩ ishie, kuitĩ kumanile ya kĩna kutĩite moo namuuzaa, nukwishia kutũle nulugendo naluuzaa mumpola tũlũ.
- ¹⁹Numupeepilie nangũlũ mutende yaasio koonaa nshookigie kumiani kuukaaũ.

²⁰Īpa itĩ uNzua wa matiliga naalumupũnilie kwipũna muakiu uMudĩĩmi namukulu nwa nkolo, Shekulu wĩĩtu Yesu, kungũlũ ya mugali wilyago lya kalĩ nakalĩ,

²¹wamusũũmĩkie muutendi wensi nauuza koonu mutende uulooa waakue, nduyo wĩtume munsĩ yaani nalukuloeelagaa ntongela yaakue kunzĩla ya kĩYesu Kilisito; kumuakue nawĩĩ ukulu ĩkalĩ nakalĩ. Amini.

²²Īpa itĩ numupeepilie anũna aane, tegeelĩ gua ulukaani luane lwa usugulua, kuitĩ namuandĩkĩla kunkaani nkeei.

²³Mumane ya kĩna umunũna wĩĩtu Timoteo watũnguĩlaguaa. Uyo na waaza kuukaaũ, kukakĩona niniinie palumuĩ ninduyo.

²⁴Alamukiĩ ĩatongeeli aani tũlũ nĩeelu tũlũ. Īo naa kuItalia akumulamukia.

²⁵uUkende wĩĩ niniinie tũlũ.

Yakobo

Yakobo 1

- ¹Yakobo mwĩtumi wa kĩNzua, kangĩ wa kĩShekulu Yesu Kilisito, namulamukia inie namwĩnduuli kyumi nazibĩli nazishapatĩle.
- ²Anũna aane, pĩna mwiaagaana ĩmagemua namĩsia-sia, sĩngĩli ya kĩna ulumbi utilĩ;
- ³ĩmulĩngile ya kĩna uugemua wa usuĩli waani ukuleeta ugigimĩlia,
- ⁴nuugigimĩlia utũle numulĩmo namukamĩnkĩlũ, mutũle akamũ kangĩ akapanga, mulekikeepeelua kakĩntu.
- ⁵Ĩpa wensi mumiani nawakeepeelua nĩmasala, wamulompe uNzua nukuapeela tũlũ kuukende, sunga sikukutakĩlanaa; ninduyo ukipeegua.
- ⁶Ĩpa walompe kuusuĩli, walekitũla ninkankani nĩnainiino, kuitĩ nutĩite inkankani ingĩ zĩ yĩngo lya nanza nalĩkusolaguaa nĩnzega, nukwitualua uko ninduuko.
- ⁷Kuitĩ umuntu nuasio walekishiiga ya kĩna ukiaanũnkula kĩntu kwa kĩShekulu,
- ⁸uyo nwa nkolo zibĩli nwa wĩkankania munzĩla zaakue tũlũ.
- ⁹Ĩpa gua, umunũna namugila kaukulu, nwalumbe kunsooko wakumazukagigwaa nuukulu waakue.
- ¹⁰numugolĩ muuniinupia waakue, kunsooko zĩ lyua lya masanzĩ ukikĩlania.
- ¹¹Kuitĩ ĩmpasu yukulĩlikagiaa nukwiumia ĩmasanzĩ, nilyua liakue nalĩgua, nuuza waakue nauula. Iio-iioo numugolĩ ukiuma munzĩla zaakue.
- ¹²Mulyuku umuntu nugigimĩlie muugemua, kunsooko pĩna udulile ukiaanũnkula ĩngala ya upanga, ũShekulu nualagĩle naamuloilue.
- ¹³uMuntu pĩna wigemua walekiũga, “Nigemua nuNzua”; kuitĩ uNzua sikukugemaguaa nuubĩ, kangĩ uyo umuene sikukugemaa kamuntu;
- ¹⁴ĩpa wensi ukugemaguaa pĩna wilũtua nukwipũũtigua nĩnsula yaakue umuene.
- ¹⁵Pembele ĩnsula pĩna nĩligia ĩndaa ĩkutũgaa umulandu, numulandu pĩna wakama ukutũgaa ukiu.
- ¹⁶Mulekilimĩligua anũna aane aloogua.
- ¹⁷uUpeegua wensi nauuza, nĩkĩpeelo kiensi nakĩkamĩnkĩlũ kĩpũnile kukiania nakĩtima kwipũna kwa kĩTata wa weelu; kumuakue kutilĩ kaukaĩlĩkĩ kĩna mulũle naukukailĩkaa.
- ¹⁸Kuuloa waakue alukulelile ishie kulukaani lwa tai, kutũle zĩ nkali za muandio muiumbe yaakue.
- ¹⁹Zaasio mumanile anũna aane aloogua. uMuntu wensi watũle mukaaũ wa kũigia, ĩpa sika mukaaũ wa kutambula, sika mukaaũ wa kutaka;

- ²⁰Kuiti uutaki wa muntu sika ukutendaa ikulukuulu ya kiNzua.
- ²¹Luulo gua, uiki kuli uudobu tulu nuubi naukilikilile, luanunkuli kuupolo ulukaani nalupandilue nalusumile kwiguna inkolo zaani.
- ²²Ipa mutule atendi a lukaani, mulekitula akugia uduu, mwikongile uniinie.
- ²³Kunsooko umuntu kanga watule mugia uduu wa lukaani walekitula mutendi, uzo ingi zi muntu nukilaa uusu waakue kina wili mukilolelo;
- ²⁴kuiti ukilaaa, nulongola, ikamu niwa kina wili.
- ²⁵Ipa uzo nuulaailile uulagilio naukaminkilu nuwa ukolelua, nukukikyala muumo, walekiula mugia nwa kiwa ipa mutendi wa mulimo, uzo ukitula mulyuku muutendi waakue.
- ²⁶uMuntu naa wisiigile kina utite witekeleli, ninduyo sikugilie ululimi luakue ipa wikongile inkolo yaakue, uwitekeleli wa muntu nuasio, ingi nakanda.
- ²⁷uWitekeleli naweelu naugila kibyado ntongela ya kiNzua Tata ingi nsuu, kukuasoolia iaana naakiilue nialeli, nakiilua munzago zaa, sunga kukikendegeela muna unkumbigyulu, kutule kuagila kaudobu.

Yakobo 2

- ¹Anuna aane, mulekitula nuloeelania, pina mutite uusuili wa kiShekulu witu Yesu Kilisito mukola ukulu.
- ²Kuiti kanga muntu wingile mushunagogi liani nujialile iinzala ya zahabu nimajialo namaaza; kangi wingile umutuka nujialile intiila na nkulukulu,
- ³niniinie mukumulaaa unuasio nujialile imajialo namaaza nukukumuila, "Kyalansa ue ipa pina iiza," nukukumuila umutuka, "Imika ipa, katia imika paluandi luane;"
- ⁴mbii, sika mutendile kawikiline niinie kuniinie, namutula alamuli namutite imasigo namabi?
- ⁵Ntegeeli, anuna aane aloogua, uNzua sika aluasaaguilene ituka a unkumbigyulu atule agoli muusuili, kangi asaali a utemi naualagile iaasio naamuloilue?
- ⁶Ipa inie mumuleegilie ikyulio umutuka. Sika agoline naakumudemelaa inie nukukumukuesa ntongela ya malindi?
- ⁷Aasio sika aao naakulitukilane iliina naliiza namutue ndilo?
- ⁸Ipa gua, mwitenda iiza, kanga mulikendegeele ilyagilio lya kitemi, kina yandikue, "Muloogue umunakaa waako kina inkolo yaako."
- ⁹Ipa kanga mualoelie iantu, mukulendaa mulandu nukwilamulua nuUlagilio zi atimuli.
- ¹⁰Kuiti wensi nukukendegeelaa uUlagilio tulu, nukukikumpia mulukaani lumu, wamatimulilaa imalagilio mensi.

- ¹¹Kuitĩ uzo naaluũgile, “Ulekigololia,” muene aluũgile, “Ulekiulaga.” Īpa gua, kanga wĩ sikugoluĩlie ĩpa uulagile, waaza mutimuli wa ulagĩlio.
- ¹²Tambulĩ nukwitenda iio zĩ antu najililamulua kuulagĩlio wa ukolelua.
- ¹³Kuitĩ uulamuli ugila kakĩnishungu mumuakue nasikukulagĩlaa ĩkĩnishungu; ĩkĩnishungu kyukuudulaa uulamuli.
- ¹⁴Nsaĩlo kĩ anũna aane, wensi kanga waũge utĩite uusuĩli, ninduyo mugila kautendi? Uusuĩli waasio usũmile kukumugũnane?
- ¹⁵Kanga munũna katia mugũli wĩ kĩpuĩ nukwikeepeelua nĩkya kulĩa sunga kulutondo lumuĩ,
- ¹⁶nuwensi mumuani wamuĩle, “Lenda nĩmatiliga, woote umooto nukukikyuta,” ĩpa wasiite kumupeela namusilĩlue kumuĩli, nsaĩloo kĩ?
- ¹⁷Iio nuusuĩli, kanga ĩugila kautendi, ingĩ ukiu.
- ¹⁸Īpa wensi nukiũga, “Ue utĩite usuĩli, ĩne ntĩite utendi.” Ndagĩla uusuĩli waako pĩna kutilĩ kautendi waako, nineene nĩkakukulagĩla uusuĩli waane kuutendi waane.
- ¹⁹Ue usuĩliĩle kĩna uNzua ingĩ umuĩ, utendile iiza; sunga ĩmasĩimuĩ ndayo masuĩliĩle nukũkĩkĩma.
- ²⁰Īpa ue muntu wa lukeemo, usiilene kwimana ya kĩna uusuĩli pĩna ugila kautendi ingĩ nakanda?
- ²¹uIbullahimu, tata wĩitu, sika alĩ mualĩliguene ĩkulukuuluu kuutendi, pĩna alumupũnilie uĩsakĩ umuana waakue paasio paupolelio?
- ²²Waona kĩna uusuĩli alĩ witenda umulĩmo palumuĩ nuutendi waakue, nuusuĩli naukondeeleka kuutendi.
- ²³Paapo uwandĩkua nautimĩligua nauũgile; “uIbullahimu numusuĩla uNzua, naialĩligua ĩkulukuuluu kumuakue;” kangĩ nduyo alĩ muĩtue musuamua wa kĩNzua.
- ²⁴Mwaona kĩna umuntu ukualĩlagiguuaa ĩkulukuulu kuutendi waakue, sika kuusuĩli udũũ.
- ²⁵Iio-iioo nuLahabũ umugololia sika nualĩliguane ĩkulukuuluu kuutendi pĩna nuasũgamĩlia ĩatumua, nuapũnia kunzi kunzĩla yĩngĩ?
- ²⁶Kuitĩ kĩna io umuĩli pĩna kutilĩ kamuau ingĩ muki; iio-iioo gua, nuusuĩli pĩna ugila kautendi ingĩ ukiu.

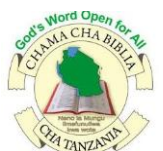
Yakobo 3

- ¹Anũna aane, iingĩ mumiani alekitũla amania, kuitĩ mumanile ya kĩna ishie nakwĩamania kukiligia ulamulua ukulu nangũlũ.
- ²Kuitĩ ishie tũlũ kukĩkũmpagiaa. Wensi nasika wĩkũmpilie muutambuli waakue, uyo ingĩ muntu wa kapanga, nusũmile kuugilia numuĩli wensi gaa kĩna zĩ kũgyuatio.

- ³Laaĩ, kukumaĩkĩlaa ĩmaguatio mumĩlomo ya mpalasi koono zukugombie ishie, itĩ kukuĩpĩlula ĩmiĩlĩ yaao yensi.
- ⁴Laaĩ, sunga ĩmapango kanga mĩĩ makulu noo, makugendagiguua nĩnzega nankulu, makupĩlulaguua nĩkamankĩlio kaniinio tũlũ kwensi kĩna usiile kwienda unuasio nwigendia.
- ⁵Iio-iiio nululĩmĩ ndulo ingĩ katũmpĩ kaniino, ĩo lukĩkeemaa wĩkeemi naukulu. Laaĩ kĩna umooto namuniino naukusonsaa uuwĩ naukulu zigi-zigi!
- ⁶Nululĩmĩ ndulo luene mooto; luene unkũmbigyulu wa uleki. Mumatũmpĩ mĩĩtu ma muĩlĩ, ululĩmĩ luene lukudobagiaa umuĩlĩ tũlũ wensi, kangĩ lukuishonsa tũlũ naalĩ iumbue, ndulo lukuakĩlagiguua numooto wa Gehena
- ⁷Kuitĩ munduuli tũlũ zensi ĩza nimu, nĩza noni, nĩnazĩkĩkuesaa, nĩza munanza, tũlũ-tũlũlũ zukudĩmaguua, ndizo zakondile kwidĩĩmua nĩantu.
- ⁸Ĩpa ululĩmĩ kutilĩ nusũũmile kukuludĩĩma, luene ubĩĩ nasika ukulũkupaa, wijuile uulogi naukola ukiu.
- ⁹Kulusio nakumukulĩĩa ũShekulu kangĩ Tata, sunga kulusio nakuazũmĩla ĩantu naalĩ aumbue kumpiani ya kĩNzua.
- ¹⁰Mumulomo wazuuzu ukupũnaa ukembetua nuuzũmua. Anũna aane, sika ijĩpĩle kwitũla itĩ.
- ¹¹Mbii, ĩkoolĩne ĩnjiĩlio nyukupũnagiaa ĩmaazĩ na maaza, nĩmaazĩ namakalĩ kuluuzĩ lumuĩ?
- ¹²Anũna aane, umukuu usũũmulene kwipĩa izeituuni, katia umuzabiibu kwipĩa inkuu? Iio-iiio nĩnjiĩlio sika ĩsũũmile kwipũnia ĩmaazĩ ma kĩlengi nĩmaazĩ namaaza.
- ¹³Waani munamasala, numulĩngi pakatĩ yaani? Nwalagĩle uutendi waakue mulugendo naluza nuupolo wa masala.
- ¹⁴Ĩpa malĩ mutĩte wĩlũ naukalĩ nuuleei munkolo zaani, muleke kĩkũmazukia, kangĩ mulekitambula ulongo mumpola za tai.
- ¹⁵ĩMasala aya sika maasio namiikile kwipũna kukiania, ĩpa ma muna nsĩ, kangĩ ma kĩuntu nĩma kĩShetani.
- ¹⁶Kuitĩ ĩpaasio pĩna ukoolĩ uwĩlu nuuleei, paapo wĩlĩ umuzũgo nuutendi wensi naubĩ.
- ¹⁷Ĩpa ĩmasala namapũnile kukiania, kumuandio ingĩ meelu, kangĩ ingĩ ma matiliga, ma upolo, mĩlĩganĩlĩlie kwitegeela inkaani za antu, mijuile kĩnishungu ninkali nanziiza, magila kankankani sunga unamampĩlu.
- ¹⁸Nĩnkali nya kulukuuluu yukupandĩlaguua mumatiliga nĩasio naakuleetaa ĩmatiliga.

Yakobo 4

- ¹uUlugu ukupūna pīi, nuwīkui pakatī yaani ukupūnaa mpīi? Sika muumo munsula zaanine nazīkīkuaa mupitūmpī piani pya muīlī.
- ²Mukuawaguaa, īpa muagila kakīntu; mukuulagaa nukwiona uwīlu, īpa sika mwishūūma kwiligia kakīntu. Mukīkuaa nukukīleea īpa muagila kakīntu kunsooko sika mulompile.
- ³Mukulompaa īpa sika muligilie kakīntu kunsooko mulompile ibīi, koona mwītumīle munsula zaani.
- ⁴Inie agololia, agoosia nīakīīma, sika mumanilene kīna īkīsuakīīa kya unkūmbigyulu ingī ulugu kwa kīNzua? Luulo gua, wensi nusiiile watūle musuamuaa wa unkūmbigyulu ukītenda watūle mulugu wa kīNzua.
- ⁵Katia musīigile kīna uwandīkua witambula nakandaane? uMuau nwikyalile munsī yītu ukukuloogaguaane kuuloogua wa wīlū?
- ⁶Īpa ukongelelagiaa ukende; luulo uūgile, “uNzua ukīsinkaa nīanalukeemo, īpa ukuaapeelaa ukende naīniinupilie.”
- ⁷Luulo gua, mwīniinupie pa kīNzua. Musiitī ūShetani ninduyo ukakumulalama.
- ⁸Musūgamīlī uNzua, ninduyo ukakumusūgamīla inie. Eeliī īmīkono yaani inie anamīlandu, nukukuzoogia inkolo zaani inie namwa nkolo zibīlī.
- ⁹Mwinukua nukwilīla! Kwisheka kumuani ikaīlīke itūle kwilīla īsuka, nuulumbi waani utūle ulanda.
- ¹⁰Mwīniinupie ntongela ya kīShekulu ninduyo ukakumululia.
- ¹¹Muleke kīteketa anūna aane. Numuteketile umunūna waakue katia kukumulamula umunūna waakue, ukuuteketaa uUlagīlīo nukukuulamula uUlagīlīo. Īpa malīi ukuulamula uUlagīlīo, sikukutūlaa mutendi wa Ulagīlīo, īpa umulamuli.
- ¹²uMupūnia Ulagīlīo numulamuli ingī umuī udūū, nusūūmile kwigūna nukwiulaga. Uue waani nukumulamula umīaako?
- ¹³Alī gua, inie namwiūga, “Nantende katia mudaau kukiingīla mukaa īmuī nukukikyala muumo muaka koo, ikwiyīnza nukukīsaīpia,”
- ¹⁴niniinie sika mumanile nazikitūla mudaau. uUmī waani yaani? Kuitī inie ingī zī liuki naligyelīle kukatūngo, pembele nalīula.
- ¹⁵Taazu imuūga, “ūShekulu kanga waloogue nindiishie kuī nuumī kukitenda itī niitī.”
- ¹⁶Īpaino mukīkentula muwīkeemi waani. uWīkeemi kīna waasio ingī ubīi.
- ¹⁷Iio gua, uzo numanile kwitenda namaza waleke kumatenda, kumuakue uzo ingī mulandu.

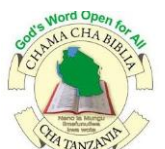
Yakobo 5

- ¹Alī gua, inie agolī, līlī mukuute umuano kunsooko ya nzago nazīkakumuagaana.

- ²iNshao zaani zaolile, nĩmajialo maani malĩlue nimpekũnĩ.
- ³iZahabũ zaani nimpiaa zaani zaguĩlĩle uũũluĩ, nuũũluĩ waakue ukakumukuĩla, nduo ukilĩa ĩmiĩlĩ yaani zĩ mooto. Mwĩĩkĩĩlie ĩkũuto kundo za mpelo.
- ⁴Laaĩ katĩ, ĩkĩnamulĩmo kya alĩmi naalĩ aoguĩle ĩmĩgunda yaani naalĩ mukĩgililie kuunele kĩkulilie ĩkĩlanga, nĩkĩlĩlo kiao naalĩ aoguĩle kiingĩlaa muakutuĩ a akĩShekulu wa maũmbĩ.
- ⁵Mukulĩaa kumamona muna nsĩ nukukĩloeelia udũũ; mwazigĩnagiaa inkolo zaani kulutondo lwa kuulagua.
- ⁶Namumulamula umunakulukuuluu, namumuulaga; ninduyo sika nwĩsinka niniinie.
- ⁷Luulo gua anũna aane, gigimĩliĩ sunga pĩna ujilishooka ũShekulu. Laaĩ, umulĩmi ulaaaĩlĩle uuogoli nauuza wa nsĩ, nugigimĩlia kunsooko yaakue sunga pĩna ĩlgie ĩmbũla ya muandio nĩnya mpelo.
- ⁸Niniinie gua, gigimĩliĩ, kamiĩ inkolo zaani, kunsooko kwishooka kumuakue ũShekulu yasũgamĩlaa.
- ⁹Muleke kĩsũsũmĩla niinie kuniinie anũna aane, mulekilamulua. Laaĩ, uMulamuli wĩĩmĩkile pamĩlango.
- ¹⁰Anũna aane, impola za anakĩdagu naalĩ atambuĩle muliina lya kĩShekulu, atũle mpiani ya kuagigua ibĩ nukwigigimĩlia.
- ¹¹Laaĩ, kukuĩtaa Aliukũ naakutũlaa akamatĩkũ. Mũigilie impola za ugigimĩlia wa kiYobũ, mwauoonie usiio wa kĩShekulu, ya kĩna ũShekulu ingĩ mukola kĩsuusu kingĩ nĩkĩnishungu.
- ¹²Naikulu nangũlũ gua anũna aane, mulekilapa nukwitea igyulu katia nsĩ, sunga kukĩlapo nakiĩngĩ tũlũ kiensi; ĩpa ĩeeze yaani yĩ eeze, nĩzũi yaani yĩ zũĩ, mulekiguĩla muulamulua.
- ¹³Ukoolĩ wensine mumiani nwiaagigua? Nwalompe. Ukoolĩ wensine mumiani nutĩite ĩnkolo ya kulumbĩlia? Nuĩmbe ĩmĩmbo.
- ¹⁴Ukoolĩ wensine mumiani namuluĩle? Nuĩite ĩanampala ikyanisa amulompeepe, amupake ĩmakũta ku liina lya kĩShekulu.
- ¹⁵Nuulompi wa usuĩli ukakumugũna umuluĩle, nũShekulu ukakumuuukia; malĩ alutendile mĩlandu ukileegeligua.
- ¹⁶ĩkũmulĩli ĩmĩlandu niinie kuniinie, nukukĩlompeela koonaa mukamigue. uUlompi wa muna kulukuuluu usũũmĩkilie kanga ĩwĩkakilie.
- ¹⁷u Elia alĩ muntu lika ĩmuĩ nindiishie, nulompekia ĩmbũla ĩlekikua; nĩmbũla sika nĩkua munsĩ kumiaka ĩtatu nĩmieli mutandatu.
- ¹⁸Nulompa kangĩ, igyulu nalĩpũnia ĩmbũla, ĩnsĩ nĩpĩa inkali zaakue.

¹⁹Anũna aane, kanga wensi mumiani wamĩlimĩle inzĩla ya tai, nunuĩngĩ wamushookie,

²⁰walĩnge kĩna unuasio numushookilie umunamĩlandu walege munzĩla ya ulimĩli, ukakumĩgũna ĩnkolo yaakue muukiu, nukwikũnikĩla uwingĩ wa mĩlandu.

1 Petelo

1 Petelo 1

¹Petelo, mutumua wa k̄Yesu Kilisito, namuandik̄ila inie asaagulua namwikyalile z̄i agenda nukwishapat̄ila kuPonto, n̄Galatia n̄Kapadokia n̄Asia n̄Bitinia.

²K̄ina iio uNzua Tata alumumanile kwip̄na ik̄al̄i alumuelilie inie kwa k̄Muau, mumugombie ūYesu Kilisito nukwim̄nz̄ilua umugali waakue. Uukende n̄matiliga mongeeligue kunsiani.

³Wak̄umazukigue uNzua Tata wa k̄Shekulu w̄itu Yesu Kilisito! Kuk̄inishungu kiakue kinḡi alukulelile ink̄ua ya kab̄il̄i kuulaān̄li naukola upanga, kunz̄ila ya wiuki wa k̄Yesu Kilisito kwip̄na muakiu.

⁴Kuligie uUsaali nasika ukoononekaa, naugila kibyado, nasika ukutyukaa, naal̄i ukendegeelue kwigyulu kunsooko yaani,

⁵Kanḡi mualind̄ilue kunḡul̄u za k̄Nzua kunz̄ila ya usūil̄i sunga muligie uuḡnua namuāik̄iligie naukik̄unukulua kwitȳungo lya mpelo.

⁶Mwilumb̄ikia kunsooko yaakue, kanga ip̄aino kwitȳungo, it̄ule yum̄j̄ip̄ile kwiona usungu kumagemua m̄kul̄i kul̄i,

⁷it̄i kuugemua waani usungu waani nawa ngele nkulu kwik̄ila izahab̄u nyukoononekaa, kanga it̄ule ngemue kumooto nak̄i, uusūil̄i waasio wigyelele kwit̄ula kuluk̄umo nuukulu nikyulio muuk̄unukulua wa k̄Yesu Kilisito.

⁸Nduyo mumuloilue p̄ina sika mumuoonie; kanga isika mumuoonie unzuauu nak̄i, musūil̄ile mumuakue nukwilumb̄ikia kuulumbi nasika usūm̄ikile kwitambulua, kanḡi nauk̄umigue.

⁹Namwiaan̄nkula impelo ya usūil̄i waani, inḡi uuuḡnua wa nkolo zaani.

¹⁰it̄i Anak̄idagu naal̄i ap̄unilie uunak̄idagu mumpola za ukende kumuani, naakud̄ũma-d̄ũmaa nukwikeesekia mumpola za uḡnua uu,

¹¹naakeesekia k̄ina muntu k̄i nitȳungo k̄i naal̄i lyaḡil̄igie nuMuau wa k̄Kilisito naal̄i w̄il̄i muns̄i yaao, p̄ina alukuatongela kwikūila impola za waagigua wa k̄Kilisito nuukulu naukitiata.

¹²Naal̄i ak̄unukūilue ya k̄ina sika kunsooko yaao iene, ip̄a kunsooko ȳitu naatum̄ika mumpola zaasio naal̄i n̄tanantigue kunsiani n̄aasio naal̄i amutanant̄ilie inie iMpola naNziiza kunz̄ila ya k̄Muau Muelu naal̄i mutumue kwip̄na kwigyulu. Sunga iamalaika as̄umue nsula kwishunḡila impola zaasio.

¹³Luulo gua, liḡan̄il̄i k̄isa mas̄igo maani, kengeal̄i, mulaāl̄ikie kuukam̄nk̄il̄u uukende namukileetelua muuk̄unukulua wa k̄Yesu Kilisito.

¹⁴Zi iaana naakugombaa muleke kil̄igan̄ilia ninshula zaani iz̄a kal̄i iz̄a usiitimana waani.

- ¹⁵Īpa kīna uzo naalumuĩtile namuelu, niniinie gaa muĩ eelu mulugendo luani tũlũ.
- ¹⁶Kunsooko yandĩkue, “Muĩ eelu, kuitĩ ĩne nĩmuelu.”
- ¹⁷Kanga ĩmukumuĩta Tata uzo nulamuĩle wensi, kutilĩ kauloeelania, kwilika lya utendi waakue, gendelĩ muooa mwityũngo liani ĩlya kikyala ĩpa zĩ agenda;
- ¹⁸ĩmulĩngile kīna alĩ muakomolue, sika kuintu nayukoononekaa, kumpiia katia kuzahabũ, kwipũna mulugendo luani nasika lujĩpĩle, naalĩ muluanũnkuĩle kuatata aani;
- ¹⁹ĩpa alĩ muakomolue kumugali wa kīKilisito nwa ngele nkakũ, zĩ wa muana-nkolo namugila kakĩlema, namugila kibyado.
- ²⁰Uzo alĩ mumanue pĩna sika alĩ walaĩnkua umukũlĩla wa unkũmbigyulu, ĩpa alĩ mukũnukulue kumumalĩlio wa matũngo kunsooko yaani.
- ²¹Kwa kĩuyo mukusuĩlaa mwa kīNzua naalumũiukilie kwipũna muakiu, numupeela ukulu; sunga uusuĩli waani nuulaaĩli waani wĩi kwa kīNzua.
- ²²Pĩna namuzeelia inkolo zaani kukumĩgombia ĩtai, mwĩloogekigue nkankanaa mukĩnũna, ĩkutilĩ kaunamampĩlu; ĩkakiĩ gua kukĩloogua kunkolo nanzelu.
- ²³Mwalelilue nkua ya kabĩlĩ, sika kumbeu nyukoononekaa, ĩpa nasika yukoononekaa, kunzĩla ya ulukaani lwa kīNzua nalutĩite uupanga nĩnalũkyalile sunga ĩkalĩ nakalĩ.
- ²⁴Kunsooko, “uUuntu wensi zĩ masanzĩ, Nuukulu waakue tũlũ zĩ lyua lya masanzĩ, ĩMasanzĩ makuumaa nilyua liakue lyukuguaa,
- ²⁵Īpa ulukaani lwa kīNzua lukikyala sunga ĩkalĩ nakalĩ. Nulukaani luasio luulo MpolanaNziiza naalĩ ntanantigue kunsiani.”

1 Petelo 2

- ¹Luulo gua, muuĩike kulĩ uubĩ tũlũ nuwĩsukukia tũlũ, nuunamampĩlu, nuwĩlũ nĩmatekete tũlũ.
- ²Zĩ aana naatakata naalelue ĩpaino maawĩ ĩmasunsu ma nkolo ĩma, tai, mukulĩle kumaasio mupikĩle uugũnua;
- ³Kanga ĩmwalũlile kīna ũShekulu ingĩ mukola ukende.
- ⁴Nzuĩ kumuakue, gyũe nipyanga nishiitue nĩantu, ĩpa kwa kīNzua ingĩ shaagulue, lĩĩite ĩngele nankakũ.
- ⁵Inie ni niinie zĩ magũe namapanga muazengue muĩ numba ya kĩnkoolo, muĩ apolia naeelu, muleete ĩmapũnio ma kĩnkoolo namagombigue nuNzua kunzĩla ya kīYesu Kilisito.
- ⁶Kuitĩ ziizo nazikoolĩ muwandĩkua, “Laaa, niĩka muSayuni igyũe kyulu kuluũno, nishaagulue, ĩlya ngele nkakũ. Nuwensi nusuĩlĩle mumuakue sikukikoligua kansoni.”

- ⁷Luulo gua kumiani inie namusuĩlĩle, uyo ingĩ wa ngele nkakũ, ĩpa kuaasio nasika asuĩlĩle, “iGyũe naalĩ alĩsiitile ĩazengi Lialĩ gyũe kyulu lya kuluũno.”
- ⁸Kangĩ, “Gyũe lya kĩkũmpia umugulu Nipyampa lya kuguusania.” Nĩndĩo akĩkũmpagiaa, kunsooko sika akulugombagiaa ulukaani, nĩndĩo naaĩkue aligie ĩzaasio.
- ⁹Īpa inie mwĩluuli nalusaagulue, mwĩ apolia a kĩtemi, mwĩndugu nanzelu, mwĩnsao za kĩNzua, mukũmuukie ulukũmo luakue nalumuĩtile mupũne mukiiti mũingĩle muweelu waakue wa ukulĩlua.
- ¹⁰Pakalĩ sika alĩ mwĩluuli, ĩpaino mwĩluuli lwa kĩNzua; ĩmuandio sika alĩ muakolelua kĩnishungu, ĩpaino mwakolelaguaa kĩnishungu.
- ¹¹Aloogua, numupeepilie zĩ agenda kangĩ anamusĩnzo, ĩnegĩ ninshula za kĩmuĩlĩ nazĩkĩkuua nĩnkolo.
- ¹²Muĩ nulugendo naluuza pakatĩ ya ndugu nazĩngĩ, itĩ kanga ĩakumutũngia kĩna mukutendaa mabĩ, pĩna alaaile uutendi waani nauuza, amukulie uNzua palutondo lwa kuuza kwilĩngulua.
- ¹³Kunsooko ya kĩShekulu muugombe ukulu tũlũ naulagĩligue nĩantu, kanga wĩ mutemi namukulu,
- ¹⁴kanga ĩ atongeli naatumue ninduyo kukuakaasia ĩatenda mabĩ nukukuakũmazukia ĩatenda maaza.
- ¹⁵Kunsooko wauu looa wa kĩNzua, kuutenda iiza waani mumũmie ĩmĩlomo ya anaulu muusitimana waa.
- ¹⁶Inie muakolelua, ĩpa mulekitumĩla ukolelua kwikũnikĩla uubĩ, ĩpa muĩ zĩ ĩtumi akĩNzua.
- ¹⁷Akulĩ ĩantu tũlũ. Ulooguĩ unũna. Moopokĩ uNzua. Mukulĩ umutemi.
- ¹⁸Inie ĩtumi muagombile iiShekulu aani muooa tũlũ, sika aao naaaza nĩnampolo udũũ, ĩpa nĩndĩo nagaali.
- ¹⁹Kuitĩ uu wau uua nangũlũ, umuntu wagigimĩlie uusungu ĩumũjukile uNzua, paasio pĩna wiaagigua pĩna tilĩ kakulukuuluu.
- ²⁰Kuitĩ lukũmo kĩ kwigigimĩlia kwikuua kanga ĩmutimuĩle? Īpa kwigigimĩlia kanga ĩmutendile namaaza nukwiligia injago, uu wau uua nangũlũ ntongela ya kĩNzua.
- ²¹Kuitĩ iio alĩ muĩtĩlue kunsooko uKilisito nduyo alĩ muagigue kunsooko yaani, numulekela ĩmpiani mutiate inshambatĩlio zaakue.
- ²²Uzo sika alutendile kamulandu, sunga uupembeelia sika alĩ wigyelĩle mumulomo waakue.
- ²³Uzo pĩna alĩ witukua sika alushookelĩlie kaituki; pĩna alĩ wiaagigua sika aluopokilie, ĩpa alĩ wĩikile kumuakue uyo nukulamulaa kukulukuuluu.

²⁴Uzo muene alĩ wĩkenkile ĩmĩlandu yĩtu mumuĩlĩ waakue mwikyota, lya mpaga itĩ nakutũla akiu mumpola za mĩlandu, kutũle apanga mumpola za kulukuuluu. Numuutiunulua waakue namukamigua.

²⁵Kuitĩ alĩ mualĩ zĩ nkolo nazipaaluukile, ĩpaiino mwamushookelaa uMudĩmi, nuMukendegeeli wa nkolo zaani.

1 Petelo 3

¹Iio niniinie asungu, mwĩniinupie paagoosia aani; koono malĩ akoolĩ agoosia nasika alugombile uLukaani, kulugendo lwa asungu aao pĩna kutilĩ uLukaani luasio.

²alũtue pĩna alaaile ulugendo luani naluuza nulwa ooa.

³Kukĩoogeelia kumiani ilekitũla kukĩoogeelia kunzi, iio kwishũka ĩmatũmbĩ, kukĩoogeelia nĩzahabũ nukwijaalĩ ĩmajialo ma loogo,

⁴ĩpa kii kĩuntu kya munsĩ nasika kigyelĩle, mumajialo nasika makoononekaa, ĩngĩ nkolo ya upolo nuuliukũ, nĩtĩite ĩngele nankulu ntongela ya kiNzua.

⁵Kuitĩ iio alĩ ĩkĩoogeelagaa ĩasungu naeelu a kalĩ naalĩ amusanilie uNzua, naalĩ ĩniinupilĩe paagoosia aao.

⁶Kĩna iio uSala naalumugombilie ulbũlahimu, numuĩta shekulu; nĩniinie mwĩaana aakue pĩna mwitenda namaaza, sunga sika mukutundualagigua muoaa tũlũ wensi.

⁷Iio-iio niniie agoosia, mwikyale nĩasungu aani kumasala, nukukuapeela ikyulio zĩ kĩumbe nakya ngũlũ nkeei, kuitĩ muasaali palumuĩ muukende wa upanga, koono uulompi waani ulekigiligua.

⁸uLukaani lwa mpelo ntuulu, muĩ nishĩgo lĩmuĩ, mwĩkolelue kĩnishungu nukukĩloogua zĩ anũna, namuakola kĩsuusu nuuniinupia.

⁹Mulekishookeelia ubĩ kuubĩ katia ituki kuituki; taazu mukembete, kunsooko iio alĩ muĩtĩlue, koono muusaale ukembetua.

¹⁰Kuitĩ, “Nusiiile kwilooa uuumĩ nukwiona intondo nanziiza Wagilie ululĩmĩ luakue lulekitambula uubĩ, Nĩmĩlomo yaakue ĩlekilikitia uupembelia.

¹¹Waleke uubĩ, watende namaaza; Wadũũme ĩmatiliga nukukumatiaata.

¹²Kunsooko ĩmiiso ma kĩShekulu maalaaile ĩanakulukuuluu, Nĩakutuĩ aakue akutegeelaa uulompi waao; ĩpa uusio wa kĩShekulu wĩnsũta kuaasio naakutendaa uubĩ.”

¹³Waani gua nukakumutendela uubĩ kanga mwĩkakie kwitenda namaaza?

¹⁴ĩpa kanga muaagigue kunsooko ya kulukuuluu, iiza kulukuuluu. Mulekioopooka kwioopookia kumuao, sunga muleke kĩkunkunalia;

¹⁵ĩpa muelĩ uKilisito Shekulu munkolo zaani. Mwĩzĩpĩlie upiupii kukumushookeelia kuupolo nuooa wensi numukolilie impola za ulaaĩli nawĩlĩ munsĩ yaani.

¹⁶Muĩ numoo namuuzaa, kooona mulukaani luasio muna mwiooneeligua ya kĩna muatenda mabĩ, akoligie inshoni ĩaasio naakulutukaa ulugendo luani naluuzaa mwa kĩKilisito.

¹⁷Kuitĩ ingĩ taazu kwiaagigua pĩna mwitenda namaaza, kanga wĩ uulooa wa kĩNzua, kwikĩla kunsooko ya kutenda namabĩ.

¹⁸Kuitĩ uKilisito nduyo alukiile kamuĩ dũũ kunsooko ya mĩlandu, munakulukuluu kunsooko yaa nasika anakulukuluu, kooona wakutuale ishie kwa kĩNzua; nuulagua umuĩ ĩpa ĩnkolo yaakue nĩpangatigua.

¹⁹Kunkolo ĩ nuzagaana inkolo naalĩ zikoolĩ mukĩtũngo kya kuulungu, nuatanantĩlia;

²⁰ĩaasio naalĩ asiitile kwigomba pakalĩ, uugigimĩlia wa kĩNzua pĩna alĩ utũngĩle pantondo za kĩNoe, ipyango pĩna alĩ kuuzaa lijĩpigua; muasio antu akeei, ingĩ antu munaana, naagũnĩka kunzĩla ya maazĩ.

²¹iMpiani ya mpola izi ingĩ ubadiĩzo naukumugũnaa ĩpaina, sika kuuĩka kulĩ uudobũ wa muĩ, ĩpa ishookeelio lya moo namuuzaa ntongela ya kĩNzua kunzĩla ya wiiuki wa kĩYesu Kilisito.

²²Nunduyo ukoolĩ kumukono wa kĩgoosia nwa kĩNzua, wendile kwigyulu, pĩna ĩamalaĩka nĩnaakola usũũmi, ningũlũ, naakumugombagaa, aĩkilue nsĩlĩ yaakue.

1 Petelo 4

¹Iio gua, kĩna uKilisito alĩ muagigue mumuĩ, niniinie uniinie jialĩ ishĩgo lĩlo zĩ mata kunsooko wensi namuagigue mumuĩ nwikamatula nĩmĩlandu;

²itĩ pantondo nazishaagile za kikyala muna nsĩ, walekigendela munsula a kĩuntu, ĩpa muulooa wa kĩNzua.

³Kuitĩ ityũngo lya uumĩ wĩtu nalyakĩlile, liendile muumo kwitenda namaaloelĩlie ĩa ndugu nazĩngĩ, kwigendela muusambo numunsula nambĩ, nulugaalo, nuwĩsũgamĩlia wa ulakũ nuukopi, nuwĩtekela anzegamĩla nasika ugombigue.

⁴Akulĩlue kunsooko sika mukamantanile nĩndĩo muusambo naukĩlĩkĩlĩle, kuluulo naakumutuka.

⁵Ndĩo ikipũnia iyalo kumuakue uyo nwlĩlganĩlĩlie kukualamula naapanga nĩnaakiile.

⁶Kuitĩ kunsooko ĩ nĩndĩo naalĩ akiile naatanantĩligua iMpola na Nziiza kanga alamulue kĩmuĩ zĩ antu, atũle apanga munkolo zĩ uNzua namupanga.

⁷iMpelo ya intu tũlũ yasũgamĩlaa; luulo gua, ĩsukukĩ mukengeale kuulompi.

⁸Kwikĩla tũlũ muĩ nuwikakia wingĩ muwĩloogua, kunsooko uuloogua ukukũnikĩlaa uwingĩ wa mĩlandu.

⁹Mwĩ ĩsũgamĩlia nĩnĩe kuniinie ĩkutilĩ kawĩng'ũng'ũntia;

¹⁰wensi kīna alī waanūnkuīle ikīpeegua, kītumīlī gua muwīaalīlīa, zī akendegeeli naaaza a ukende nawīkulī-kulī wa kīNzua.

¹¹Wensi nwtambula, nwalikitie zī inkaani za kīNzua; wensi nawaa kītuma, nwtumīle mungūlū namupeegue nuNzua, koonu uNzua wakuligue mumpola tūlū kunzīla ya kīYesu Kilisito. uUkulu nuusūūmi ingī kumuakue sunga ikalī nakalī yukutīlī kampelo. Amini.

¹²Alogua, mulekiona ukulīlua mulumpatī nalumuagaanile zī mooto koonu mugemua, kīna zī kīntu kīgenda nakīmuagaanile.

¹³Īpa kīna iio namukamantīne muwaagi wa kīKilisito, lumbīkiī; koonu numuukūnukulua wa ukulu waakue, mulumbe nukwilumbīlīa.

¹⁴Kanga mutukue kunsooko ya liina lya kīKilisito mualiukū, kuitī uMuau wa ukulu nuwa kīNzua wamūkyalīle.

¹⁵Īpa wensi kumiani walekiaagigua zī muulagi, katia zī mūii, katia zī mutenda mabīi, katia zī nwīkunkunīlie mumpola za antu naīngī.

¹⁶Īpa malīi kunsooko MuKilisito, walekikolua kansoni; ĩpa wamukūmie uNzua kuliina liasio.

¹⁷Kuitī ityūngo liazaa uulamulua wandilie munumba ya kīNzua. Na wandia kunsītu gua, ikitūla mbii kumpelo ya aasio nasika azigombile iMpola naNziiza za kīNzua?

¹⁸“Kanga umunakulukuuluu wagūnīke kuukakū, nasikukumulagīaa uNzua, kangī munamīlandu, ukakigyelela mpīi?”

¹⁹Iio gua, ĩaasio naiaagigua kīna uNzua muloele, naatende naiiza naamuīkīlie inkolo zaao zī kīuto, zī kwa kiTyūnda wa usuīli.

1 Petelo 5

¹Naapeepia ĩAnampala naīlī kunsiani, ĩne nanuMunampala mīaao numukuīli wa waagi wa kīKilisito numukamantani wa ukulu naukikūnukulua pembele;

²nīapeepilie itī, līdīmī idyale lya kīNzua naliīlī kunsiani nukukulīkēdegeela; sika kwiooneeligua, ĩpa kuulooa nauuza; sika kuuawa mpiia za nsoni, ĩpa kuukaū wa kugomba;

³sika kukuademela ĩaasio a luuli naluelu, ĩpa muī mpiani idyale liasio.

⁴NuMudīmī namukulu pīna wijile kigyeleligua, mujiliaanūnkula ĩngala ya ukulu nasika yukoononekaa.

⁵Iio-iioo niniinie aliluka ĩniinupī paanampala. ĩnie tūlū ĩtūngī uwīniinupia uniinie kuniinie, kunsooko “uNzua ukuasiitīlagīaa ĩakola lukeemo nukukuapeelaa uukende naakola wīniinupia.”

⁶luulo gua, ĩniinupī nsīlīlī ya mukono wa kīNzua naukola ngūlū, wamunansule pityūngo liakue.

- ⁷Mutuĩkĩ umuene ukunkunali waani tũlũ, kunsooko muene ukumukendegeelaa inie.
- ⁸Sukukĩ, kyalĩ nuukenge kunsooko ũShetani umulugu waani zĩ nsimba nilũma ipilimĩkĩĩlia, widũũma wensi wamumĩle.
- ⁹Musiitĩ; muĩ akamũ muusuĩĩli ĩmumanile kĩna injago zizo-ziizoo zikondeeleka muanũna aani naakoolĩ muna unkũmbigyulu.
- ¹⁰NuNzua nwa ukende tũlũ, naalumuĩtile kwiingĩla muukulu waakue wa kalĩ nakalĩ nawĩĩli mwa kĩKilisito, pĩna muagigua kwityũngo niino, uyo umuene ukakumukamĩnkĩĩlia, nukukumukamatĩkia, nukukumupeela ingũlũ.
- ¹¹uUsũũmĩ wĩĩ kumuakue sunga ĩkalĩ nakalĩ. Amini.
- ¹²Kumukono wa kĩSiluano, munũna namusuĩĩli kĩna moonie, numuandĩkĩĩle kunkaani nkeei, nishugula nukwikuĩla yakĩna uu wau ukende wa tai wa kĩNzua. ĩĩmĩkĩ kee muwaasio.
- ¹³uMusungu namusaagulue palumuĩ niniinie nuĩli muna Babeli umulamukilie, sunga nuMaliko umuanuane.
- ¹⁴Mwĩlamukie kuwĩsuni wa uloogua. ĩMatiliga namĩĩ kumiani tũlũ namukoolĩ mwa kĩKilisito. Amina.

2 Petelo

2 Petelo 1

- ¹Simoni Petelo, mwĩtumi, numutumua wa kĩYesu Kilisito, namuandĩkĩla inie naalĩ muligilie uusuĩli umuĩ nindiishie, nawa ngele nkakũ, mukulukuuluu ya kĩNzua wĩtu nuMugũni Yesu Kilisito.
- ²uUkende nawongeeigue kumiani nĩmatiliga kukumulĩnga uNzua nũYesu Shekulu wĩtu.
- ³iNgũlũ zaakue, ĩza kĩNzua, zakupĩile intu tũlũ najĩpĩile uupanga nukukumutekela uNzua, kunzĩla ya kumulĩnga uyo naalukuĩtile kuukulu waakue nuuza waakue umuene.
- ⁴Kangĩ kuizi wakupĩile ĩmalago namakulu nkankanaa, nama ngele nkakũ, koonu kuaya mutũle akamantani a upanga wa kĩNzua muene, mugũnue nuoononeki naukoolĩ muna unkũmbigiyulu kunsooko ya nsula nambĩ.
- ⁵Kunsooko yoĩ-yooĩ mwĩkacie muusuĩli waani mupeegue uuza, nuuza nduo umupeele uulĩngi,
- ⁶nuulĩngi umupeele kukĩtema uniinie, nukukĩtema yumupeele uugigimĩlia, nuugigimĩlia umupeele kukumukulia uNzua,
- ⁷nukukumukulia uNzua wĩloogua wa kĩnũna, nuwĩloogua wa kĩnũna uuloogua weene.
- ⁸Kuitĩ impola zaasio nazikoolĩ mumiani nukukijula ndee, zukumutenda inie mulekitũla akata, sunga sika antu naagila kankali kukumulĩnga ũShekulu wĩtu Yesu Kilisito.
- ⁹Kuitĩ wensi namugila izi ingĩ mupokũ nasikusũmĩle kwiona kĩisa, wĩaguaa ya kĩna alĩ moogigue ĩmĩlandu yaakue nya kalĩ.
- ¹⁰Luulo gua, anũna aane, ĩkamatĩkiĩ kwikamĩnkĩlia uwĩtua waani nuusaagulua waani; kuitĩ kanga mutende iio, sika mukĩkũmpia kainiino.
- ¹¹Kuitĩ yaasio mukipeegua kwiingĩla nangũlũ muutemi wa kalĩ nakalĩ wa kĩShekulu nuMugũni wĩtu Yesu Kilisito.
- ¹²Luulo gua, sika nikileka kukumujukia ĩzaasio intondo tũlũ, kanga ĩmuzimanile nakĩ nukwikamĩnkĩligua mutai namutĩte.
- ¹³Nineene moonie iiza, ityũngo pĩna nkoolĩ mumuĩli uu, kukumutenula nukukumwijukia;
- ¹⁴Kuitĩ manile kĩna kwilega mumuĩli waane ipolokile kuukaaũ, kĩna ũShekulu wĩtu Yesu Kilisito alundagĩĩle.
- ¹⁵Īpa nĩkakĩkamatĩkia koonu pĩna nasaama muna nsĩ, musũme kukijuka matũngo mensi impola izi.

¹⁶Kuiti sika ali kutiatile inshimu naali ntungue kuusugu pina ali kumuifile inie impola za ngulu za kishekulu witu Yesu Kilisito nukwiiiza kumuakue, ipa ali kuuoonie ishie namiiso mitu ukulu waakue.

¹⁷Kuiti ali mupeegue nuNzua Tata lukumo nuukulu pina ali muleetelue ululi nalupunile muukulu naukilikile, “Uyu wayu Muana waane muloogua, nanumuloeeligue ninduyo.”

¹⁸Nululi luasio ishie ali kulugyulie kwipuna kwigyulu pina ali kwensi ninduyo munkoko nanzelu.

¹⁹Kangi kutite ulukaani ulwa unakidagu nalukamu nangulu. Mukitenda iiza kanga mulukendegee zi ntala imika mukiiti sunga pina ikiyeelela, ninsonda nya daau ikakigyelela munkolo zaani.

²⁰Ulu ninduulu mulinge tangua, ya kina ukutili unakidagu muwandikua, nausumile kwilondoosigua kukuntu uduu.

²¹Kuiti ukutili kaunakidagu naupunile kuulooa wa kiuntu, ipa antu ali akutambula zazi iiza kizua pina ali atongeele nuMuau Muelu.

2 Petelo 2

¹Ipa naigyelela anakidagu a ulongo pakati ya antu, kina iio kunsiani naikitula amania a ulongo naikingilia kukimpisi-mpisi uumanigua wa kulimilia, ikumukaana sunga ushekulu naali waakumuile, ikileetela uoononeki kuukaa.

²Ninaingiki itiata uusambo waao, nukunsooko yao inzila ya tai ikitukua.

³Numukia ya ikakiligilia nsalo kumiani kunkaani naali ntungue, nuulamulua waao kwipuna ikali sika utinilie, sunga uoononeki waao sika witindila.

⁴Kuiti mali uNzua sika ali waalekile imalaila naali atimuile, ipa ali waagumile kuulungu, naatungua nimatendele ma kiiti, alindilue muumo sunga uulamulua uuze;

⁵kangi mali sika aluulekile uunkumbigyulu wa kali, ipa numukendegeela uNoe, umutanantia wa kulukuulu, niantu nangi mupungati, paasio pina aluleetile uUkapili wa maazi muna unkumbigyulu wa antu nasika ali amukulilie uNzua.

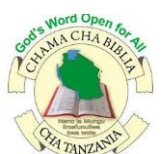
⁶kangi mali aluzilamuile ikaa za Sodomu niGomola zikaasigue, kukuzigalula nukukuzitenda zitule mau nitenda izo zi kilingasilio kuantu nasika ikakumukulia uNzua pembele;

⁷kangi numuguna uLoti, umunakulukuulu, naaluoonie usungu kunsooko ya lugendo lwa oononeki lwa antu naabi;

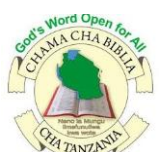
(⁸kuiti uyo munakulukuulu, pina nwikyala pamuao kwiona nukwiiigia, nuagigua munkolo yaakue nya kulukuulu lutondo kulutondo, kunsooko ya utendi waao naugila kilyagilio),

- ⁹io gua, ũShekulu umanile kukuagũna mumagemua ĩaasio naakumukulagiaa, nukukuaĩka naagila ĩkulukuuluu akaasigue sunga palutondo ulwa ulamulua,
- ¹⁰naikulu nangũlũ ĩaasio naakutiataa ya kĩmuĩlĩ, naakugendela munsula za udobũ, nukwimela uusũũmi wa utemi. ĩAasio naagila kaooa kangĩ akakũ, sika akukĩkĩmaa pĩna akuatuka naatĩite ukulu.
- ¹¹Īpa sunga ĩamalaĩka naakĩlile muusũũmi ningũlũ, sika akupũnagiaa uusokia wa utukĩlani kumiao ntongela ya kĩShekulu.
- ¹²Īpa ĩaasio ĩkĩna mĩtũgo nangila kamasala. naalĩ ndelue zĩ iyumbe udũũ za kuguĩlua nukwiulagua, naakĩtuka mumpola nasika azilĩngile, sunga muononeki waao ikioonoonua,
- ¹³ĩaanũnkula uualaaliki wa uleki waao. Naasĩngile ya kĩna ulugaalo ĩmunsĩ ingĩ wĩloelia. ĩa ingĩ mabado ninshoni naatiatile uwĩsũgamĩlia waao wa kĩsuakĩa, pĩna ijĩpia uwĩsũgamĩlia palumuĩ niniinie.
- ¹⁴ĩMiiso maa namijuile uusambo, antu nasika alekile kwitenda ĩmĩlandu. Naapuutia ĩaasio naatĩite inkolo za uneketũ. Naatĩite inkolo nazukumanaa mpola zensi za kĩaya; aana ijũmo,
- ¹⁵naalĩ amĩlekile ĩnzĩla nangolokũ, naalimĩla, naamĩamba ĩnzĩla ya kĩBalamũ, muana wa kĩBeoli naalĩ muloe ĩkĩpeegua kya uleki.
- ¹⁶Īpa alĩ musugulue kunsooko ya utimu waakue umuene; ndoguĩ nasika ĩsũũmile kwilikitia nĩtambula kululi lwa kĩuntu, nĩgilia uuputigua masala wa munakĩdagu nuasio.
- ¹⁷Īa ingĩ njiĩlio nangila kamaazĩ; malũnde namakenkue nukĩlaũmbĩ; uwiilu wa kiiti ingĩ kĩuto naaĩkĩligue.
- ¹⁸Naitambula ĩmakaani namakulu ĩma ulu nuwĩnansulĩkia, munsula za muĩlĩ za usambo naakuapuutia ĩaasio naandagiaa kukuatalama ĩo naikyalile muulimĩli.
- ¹⁹Naapũnĩlia ĩmalago ma ukomolua nĩndĩo ĩeene asese a oononeki. Kuitĩ nazukumudulaa umuntu, uzo ukutũla musese wa zaasio.
- ²⁰Kuitĩ ĩaasio naalĩ atalamile uudobũ wa unkũmbigyulu kunzĩla ya kumumana ũShekulu nuMugũni wĩtu Yesu Kilisito, paapo kanga aguĩligue kangĩ nukwidulua, uwikyaalĩ waao wa mpelo witũla ubĩ kwikĩla uwaasio wa muandio.
- ²¹Kuitĩ aza ijilitũla iiza nangũlũ kumiao kanga ĩsika alĩ amĩmanile ĩnzĩla ya kulukuuluu, kwikĩla kukumĩmana, pembele alĩleke ilyagĩlio nalielu naalĩ apegue.
- ²²Īpa igyelela kumiao kwilika lya ung'enua wa tai, “ĩMbua yĩshookĩle ĩmalukiu maakue ĩnene, nĩngũlũma naalĩ nzogigue ĩshookĩle kwigala-gala mumalolo.”

2 Petelo 3

- ¹Aloogua, ã yaĩ mbalua ya kabĩlĩ nanukumuandĩkĩla; muzaasio nazibĩlĩ nalaĩlia ĩmasĩgo maani namaaza kukumũjukia,
- ²muzijuke inkaani naalĩ ntambulue ĩkalĩ nĩanakĩdagu naeelu, nilyagĩlio ĩlya kĩShekulu nuMugũni naalilyeetue nĩatumua aani.
- ³Mumane tangua ulukaani ulu, ya kĩna pantondo za mpelo ijiliiiza nĩmapana maa, aao ĩakola kumela, naatiatile inshula zaao ĩeene,
- ⁴ĩũga, “Liĩlĩ mpĩ ilyago liasio ĩlya kuuza kumuakue? Kuitĩ kwipũna paapo iishekulu ĩtu pĩna agonĩle intu tũlũ ikyalile iio-iioo kwipũna iyuukĩ lya uutũndua.”
- ⁵Ndĩo naĩtĩ naasiitile kwigomba ulukaani ulu, ya kĩna alĩ ĩkoolĩ gyulu kwipũna ĩkalĩ, nĩnsĩ gaa alĩ mumbue kwipũna mumaazĩ nukunzĩla ya maaazĩ kulukaani lwa kĩNzua.
- ⁶Kunzĩla ya maayo, uunkũmbigyulu wa ntondo zaasio naukapĩligua nĩmaaazĩ, naoonoona.
- ⁷Ĩpa igyulu lya nzuauu nĩnsĩ mbĩkue kĩuto kumoto kulukaani lulo-luuloo, mbĩkue sunga kulutondo lwa ulumulua nulwa koonoona kumuao ĩantu nasika akumukulagiaa uNzua.
- ⁸Ĩpa aloogua, mulekiĩwa ulukaani ulu nalumuĩ, ya kĩna kwa kĩShekulu lutondo lumuĩ zĩ miaka gyana lya nzogũ, nĩmiaka gyana lya nzogũ zĩ lutondo lumuĩ.
- ⁹ũShekulu sikutinilie kwitimĩlia ilyago liakue, kĩna naĩngĩ naakuũga watinia. ĩpa ukugigimĩlagiaa kumuani, sika muloe tũlũ wensi walimĩle, ĩpa tũlũ ensi apikĩle uupeli.
- ¹⁰Ĩpa ulutondo lwa kĩShekulu lukiiiza zĩ mũii; palutondo luasio paapo igyulu likilega kumulugũzo mukulu niyaasio naalĩ iumbue kwipũna iyuukĩ ikitaulua nukwishonsua namoto, nĩnsĩ nĩmĩlĩmo nĩkoolĩ munsĩ yaakue ikijigĩligua.
- ¹¹Iio gua, kunsooko iintu tũlũ ĩkĩnekentuka itĩ, yumũjĩpĩle inie muĩ antu kĩ mulugendo naluelu nukukumukulia uNzua,
- ¹²pĩna mwilaaĩla sunga luĩze ulutondo luasio ulwa kĩNzua, nukukulukangasĩlia. ĩpaasio paapo igyulu likitaulua nukwishonsua, niiumbe iyuukĩ ikijigĩligua nukwinekentuka!
- ¹³Ĩpa gua, kunsooko ilago liakue, kulaaĩlĩle igyulu nĩpia nĩnsĩ nampia, muna ĩkulukuuluu ikikyalaa.
- ¹⁴Luulo gua aloogua, kunsooko mulaaĩlĩle ĩzaasio, ĩkamatĩkiĩ koono mwigyelele kĩna muagila kakĩlema sunga kibyado ntongela yaakue mumatiliga.
- ¹⁵Inie muusĩngĩle uugigimĩlia wa kĩShekulu wĩtu kĩna ĩngi ugũnua. Iio-iioo umunũna wĩtu muloogua uPaulo naalumuandĩkile kumasala naalĩ mupegue,
- ¹⁶kĩna mumbalua zaakue tũlũ, nwipũnia inkaani za mpola izi. Mumbalua zaasio zikoolĩ impola nzia nkakũ kukuzilĩnga; nĩndĩo nasika amanigue, kangĩ nasika

akamatikũ akuzipilulaa kĩna iio naakuupilulaa uwandikua nawĩngĩ kuononeki waao ĩeene.

17Luulo gua aloogua, na mwakondia kwimana izi, ĩsukukĩ mulekikenkeeligua nuulimĩli wa aasio naaleki, muge nukwileka uukamũ waani.

18Ĩpa mukule muukende nukukumumana ũShekulu nuMugũni wĩtu Yesu Kilisito. Ukulu wĩ kumuakue ĩpaineo sunga kulutondo lwa kalĩ nakalĩ. Amini.

1 Yohana

1 Yohana 1

¹Naalĩ lukoolĩ kwipũna umuandio, naalĩ kulũigilie, naalĩ kuluoonie kumiiso mĩitu nukukululaaĩkia nukukuluapaatia kumĩkono yĩtu, kukulutanantagia luulo uLukaani lwa upanga.

²Nduo upanga alĩ wigyelile, nindiishie nakuuonekia; nakuukuĩla nukukuutanantia pakatĩ yaani, uupanga waasio wa kalĩ nakalĩ naalĩ wĩĩli kwa kĩTata, nawigyelela kumuĩtu.

³Naalĩ kuuoonie nukwiiigia kukumutanantĩlia inie; koonaa muligie uukamantani palumuĩ nindiishie, nuukamantani wĩitu ingĩ palumuĩ nuTata nuMuana waakue ũYesu Kilisito.

⁴Nindiizi kukumuandĩkĩla, koonaa uulumbi wĩitu utimĩligie.

⁵Izi zozi mpola naalĩ kũigilie kumuakue nukwitanantia kunsiani, ya kĩna uNzua ingĩ weelu, sunga ĩkiiti sika kikyalile kainiino munsĩ yaakue;

⁶Kanga kuũge ya kĩna kukamantĩine ninduyo nukwigendela muwiilu kwalomboka, sunga sika kutendile naza tai.

⁷Īpa kanga kugendele muweelu, kĩna umuene nuĩli muweelu, kukamantanile ndiishie kundiishie, numugali wa kĩYesu uMuana waakue ukukoogia umulandu tũlũ wensi.

⁸Kanga kuũge kuagila kamulandu, kwĩkongaa, nĩtai yukutilĩ munsĩ yĩtu.

⁹Kanga kukũmuule ĩmĩlandu yĩtu, uzo ingĩ wa usuĩli kangĩ munakulukuuluu wakuleegilie ĩmĩlandu yĩtu, nukukukoogia ubĩ tũlũ wensi.

¹⁰Kanga kuũge kĩna sika kutimuĩle, kukumutendaa uzo wĩ mulongo, sunga ulukaani luakue lukutilĩ muunsĩ yĩtu.

1 Yohana 2

¹Ana ane na mwanino, nukumuandĩkĩla izi mulekitimula. Kanga wensi watimule kutĩite uMualĩlia kwa kĩTata, Yesu Kilisito munakulukuuluu;

²Muene pyolia kunsooko yamĩlandu yĩtu; sika kunsooko ya mĩlandu yĩtu udũũ, ĩpa kunsooko ya mĩlandu ya unkũmbigyulu tũlũ.

³Muasio kukulĩngĩlaa kĩna kumulĩngile, kanga kumakendegeele ĩmalagĩĩlio maakue.

⁴Uzo nuũgile, “Numulĩngile,” ninduyo sikukumakendegeliĩle ĩmalagĩĩlio maakue,, ingĩ mulongo, nĩtai yukutilĩ munsĩ yaakue;

⁵uNuasio nulukendegeliĩle ulukaani luakue, mumuakue uuloogua wa kĩNzua wakamĩnkĩliĩle ĩtai-tai. Muasio kulĩngile kĩna kuĩli munsĩ yaakue.

- ⁶Uzo nuũgile k̄na ukikyalaa munsĩ yaakue, yumũjĩpĩle umuene wagendele ii-oiioo k̄na uyo naalukugendela.
- ⁷Aloogua, sika nukumuandĩkĩla kilyagĩlio nĩpia, ĩpa ilyagĩlo ĩlya kalĩ naalĩ mutĩite kwipũna umuandio. Nindĩlo ilyagĩlio ĩlya kalĩ ingĩ ulukaani luulo naalĩ mulũigilie.
- ⁸Kangĩ niandĩka kumuani lyagĩlio nĩpia, lya tai munsĩ yaakwe kangĩ munsĩ yaani, kunsooko uwiilu wikĩla, nuweelu wa tai wakondagiaa kwieelia.
- ⁹Uzo nukuũgaa k̄na wĩlĩ muweelu, ninduyo umusuukĩlue umunũna waakue, wĩlĩ muwiilu sunga nunzuauu.
- ¹⁰uNuasio nukumuloogaguaa umunũna waakue ukikyalaa muweelu, sunga mumuakue kĩkutilĩ kakĩnkũpa.
- ¹¹Ĩpa unuasio numusuukĩlue umunũna waakue wĩlĩ muwiilu, kangĩ ukugendela muwiilu, sunga sikumanile k̄na ulunziĩ, kunsooko uwiilu wamupokũilie ĩmiiso maakue.
- ¹²Nukumuandĩkĩla inie, ana namwanino, kunsooko mwaleegelagiguaa ĩmĩlandu yaani kunsooko ya liina liakue.
- ¹³Nukumuandĩkĩla inie atata kunsooko mumulĩngile uyo naalukoolĩ kwipũna umuandio. Nukumuandĩkĩla inie asumbatĩ, kunsooko mumudulile uMubĩ. Numuandĩkĩle inie ana kunsooko mumulĩngile uTata.
- ¹⁴Numuandĩkĩle inie atata, kunsooko mumulĩngiile uyo naalukoolĩ kwipũna umuandio. Numuandĩkĩle inie asumbatĩ, kunsooko muakamũ, nulukaani lwa k̄Nzua lwikyalile munsĩ yaani, kangĩ mumudulile uMubĩ.
- ¹⁵Muleke kuuloogua uunkũmbigyulu, sunga nazĩlĩ muunkũmbigyulu. Wensi kanga wauloogue uunkũmbigyulu, uuloogua kwa k̄Tata ukutilĩ munsĩ yaakue.
- ¹⁶Kunsooko kiensi nakĩkoolĩ muna unkũmbigyulu, nsula ya muĩlĩ, nĩnsula ya miiso, nulekeemo lwa uumĩ, sika zipũnile kwa k̄Tata, ĩpa zipũnile muna unkũmbigyulu.
- ¹⁷Nuunkũmbigyulu wikĩla palumuĩ ninshula zaakue, ĩpa unuasio nukutendaa uuloogua wa k̄Nzua ukikyalaa sunga kalĩ nakalĩ.
- ¹⁸Ana ane, ingĩ tyũngo lya mpelo; k̄na iio naalĩ mũigilie k̄na umugilia-Kilisito ũjile, sunga nunzuauu ĩagilia-Kilisito iingĩ igyelelaa; iio gua, kulĩngile k̄na ingĩ tyũngo lya mpelo.
- ¹⁹Alĩ apũnile mumiĩtu, ĩpa sika alĩ a mumuĩtu. Kuitĩ kanga ĩalĩ ijilitũla a mumiĩtu, alĩ ijiliĩma palumuĩ nindiishie. ĩpa gua, alĩ apũnile koonaa igyelele k̄na sika tũlũ a kumiĩtu.
- ²⁰Ĩpa inie mwapakilue makũta nunuasio naMuelu, kangĩ mumanile tũlũ.
- ²¹Sika alĩ numuandĩkĩle inie kunsooko sika mumanile ĩtai, ĩpa kunsooko mumĩmanile, kangĩ mumanile k̄na ukutilĩ kaulongo wensi naukũpunaa mutai.

²²Waani gua namuloongo isiititūla uuyo nukukaanaa ya kīna ūYesu ingī Kilisito? Nuasio mugilia-Kilisito, nukumukaana uTata nuMuana.

²³Tūlū wensi nukumukaana uMuana mugila kaTata; uzo nukumukūmuulaa uMuana, unuasio ufīite nuTata gaa.

²⁴Īpa gua inie, uluasio naalī mulūigilie kwipūna umuandio, lūkyale munsī yaani. Kanga uluasio naalī mulūigilie kwipūna umuandio lwikyale munsī yaani, paapo mukakikyala munsī ya muana numunsī ya kīTata.

²⁵Nīndīlī lyolī lyago naalukulagīle ishie, uupanga wakalī nakalī.

²⁶Numuandīkīle inie izi mumpola za asio naasiile kukumulimīlia.

²⁷Īpa ĩmakūta naalī mumaligilie kumuakue makikyalaa munsī yaani, niniinie sika musiiile wensi wamumanie; ĩpa gua, kīna iio ĩmakūta maasio makumumania impola tūlū zensi, kangī maayo tai, sika ulongo, iio-iioo naalī mamumanilie inie; kyalī munsī yaakue.

²⁸Īpaino ana namuaniino, kyalī munsī yaakue, koonā pīna ukakigyeleligua, kutūle nuukamatīkū, sunga kulekikolua kansonī ntongela yaakue pīna ukīiiza.

²⁹Kanga ĩmumanile kīna uzo ingī munakulukuuluu, līngī, kīna wensi nukutendaa ĩkulukuuluu mulelue ninduyo.

1 Yohana 3

¹Laaī uu uloogua kī naalukupīle uTata, sunga kuītua aana a kīNzua; Nīndīshie iio kuīlī. Kunsooko ĩ uunkūmbigyulu sika ukulīngile, kunsooko sika umulīngile uyo.

²Aloogua, ĩpaiino kwīaana a kīNzua; sika yalakakigyelela kīna kukitūla kuīlī; ĩpa kumanile kīna pīna ukakigyelela kukakīpiana ninduyo, kunsooko kukakumuona kīna wīlī.

³Kangī wensi nutīite uulaaīli uu kumuakue ukīeelagīaa, kīna umuene namuelu.

⁴Wensi nukutendaa umulandu ingī muleki; kangī umulandu ingī uleki.

⁵Mumanile kīna uzo alūgyelīle waīleegie ĩmīlandu, numulandu ukutilī munsī yaakue.

⁶Wensi nukikyalaa munsī yaakue sikukutimulaa, wensi nukutimulaa sikumuoonie sunga sikumulīngile.

⁷Ana ane, wensi waleke kumulimīlia; wensi nukutendaa ĩkulukuuluu ingī munakulukuuluu, kīna umuene namunakulukuuluu.

⁸Nukutendaa ĩmīlandu ingī wa kīShetani, kunsooko ūShetani ukutendaa ĩmīlanadu kwipūna umuandio. Kunsooko ĩ uMuana wa kīNzua nwigyeleligua, koonā waīonoone ĩmīlīmo ya kīShetani.

⁹Wensi namulelue nuNzua sikukutendaa ĩmīlandu, kunsooko ĩmpiani yaakue ikyalile munsī yaakue; sikusūūmile kwitenda ĩmīlandu kunsooko mulelue nuNzua.

¹⁰Kunzila ñ ñaana a kñNzua igyelile, sunga ñaana a kñShetani gaa. Tũlũ wensi nasikukutendaa ñkulukuuluu sika wa kñNzua, sunga uuyo nasikumuloilue umunũna waakue.

¹¹Kunsooko izi zozi mpola naalĩ mũigilie kwipũna umuandio kwĩloogue ndiishie kundiishie.

¹²Sika kña uKaini naalĩ wa kinuasio na Mubĩ, numuulaga umunũna waakue. Numuulaga kunsooko kĩ. Kunsooko uutendi waakue alĩ ubĩ, uwa munũna waakue alĩ wa kulukuuluu.

¹³Mulekikulũlua anũna aane, kña uunkũmbigyulu umusuukĩlue.

¹⁴Ishie kumanile kña kwakĩlile kwipũna muukiu sunga kuupanga, kunsooko kualoogilue ñanũna. uNuasio nasikukuloogaguaa, ukikyalaa muukiu.

¹⁵Wensi nukumusuukĩlaguaa umunũna waakue ingĩ muulagi, niniinie mumanile kña umuulagi wensi mugila kaupanga wa kalĩ nakalĩ naukikyalaa munsĩ yaakue.

¹⁶Kunzila ñ kuulĩngile uuloogua, kunsooko uyo alupũnilie uumĩ waakue kunsooko yĩtu kunsooko ya anũna.

¹⁷Īpa wensi kanga ĩutĩite inshao za munu muna unkũmbigyulu, kanga wamuone umunũna waakue namusililue, nukukumugililia ĩkĩsuusu kumuakue, uuloogua wa kñNzua wikyalile mbii munsĩ yaakue?

¹⁸Ana aane, kulekiloogua kulukaani katia palulĩmĩ, ĩpa yĩ kuutendi nukutai.

¹⁹Kunzila ñ kukilĩnga kña ishie kwa tai, nukuntongela yaakue kukikamia inkolo zĩtu,

²⁰tũlũ pensi pña inkolo zĩtu zukukusokia; kunsooko uNzua ingĩ mukulu kwikĩla inkolo zĩtu, ninduyo ulĩngile tũlũ zensi.

²¹Aloogua, inkolo zĩtu kanga zishiite kukusokia kutĩite uukamatĩkũ ntongela ya kñNzua.

²²kangĩ luensi nakulompile, kukuluanũnkulaa kumuakue, kunsooko kukendegelĩle ĩmalagĩlio maakue nukwitenda nazĩmuloelĩlie pamiiso maakue.

²³Īlĩ lyolĩ lyagĩlio liakue, kusuĩle muliina lya Muana waakue ũYesu Kilisito, nukukĩloogua ndiishie kundiishie, kña alukulagĩlĩlie.

²⁴Nunuasio nukukendegeelaa ĩmalagĩlio maakue ukikyalaa munsĩ yaakue ninduyo munsĩ yaakue. Kunzila ñ kulĩngile kña ukikyalaa munsĩ yĩtu, kunzila ya kñMuau naalukupĩle.

1 Yohana 4

¹Aloogua, mulekishũlĩla ĩnkolo zensi, ĩpa zigemĩ inkolo kanga ĩzipũnile kwa kñNzua; kunsooko ñanakĩdagu aulongo iingĩ igyelelala muna unkũmbigyulu.

- ²Kunzila iĩ mumumanile uMuau wa kĩNzua; ãnkolo yensi nĩkũmulĩle kĩna ũYesu Kilisito waazile mumuĩli wa kũuntu, ãpũnile kwa kĩNzua.
- ³ĩNkolo yensi nasika ãmukũmulĩle ũYesu sika alĩ ãpũnile kwa kĩNzua. Iĩ yaĩ nkolo ya mugilia-Kilisito namũigilie ya kĩna ãpolokile, nunzuauu ãkoolĩ muna unkũmbigyulu.
- ⁴Ana ane, inie ingĩ mwa kĩNzua; niniinie muadulile ãaaso, kunsooko unuasio nuĩli munsĩ yaani ingĩ mukulu kwikĩla uyo nuĩli muna unkũmbigyulu.
- ⁵ĩAasio ingĩ a unkũmbigyulu; luulo akũгаа ãzaasio ãza unkũmbigyulu, nuunkũmbigyulu ukuategeelaa.
- ⁶Ishie kwa kĩNzua. uNuasio numumanile uNzua ukukutegeelaa, unuasio nasika wa kĩNzua sikukutegeelaa. Kunzila iĩ kulekanuĩle ãnkolo nya tai nĩnkolo nya ulimĩli.
- ⁷Aloogua, kwĩloogue ndiishie kundiishie; kunsooko uuloogua ukupũnaa kwa kĩNzua; wensi nutĩite uloogua mulelue nuNzua, kangĩ umulĩngile uNzua.
- ⁸uNuasio nasika utĩite uloogua sikumulĩngile uNzua; kunsooko uNzua ãngĩ uloogua.
- ⁹uUloogua wa kĩNzua alĩ wigyelĩle kunsĩitu paapo pĩna alumutumile uMuana waakue nwing'ene muna unkũmbigyulu kuligie upanga kwa kũuyu.
- ¹⁰Uu wau uloogua, sika kĩna alĩ kumulooogilue uNzua, ãpa umuene alukuloogilue ishie, numutuma uMuana waakue watũle pyolia kunsooko ya mĩlandu yĩitu.
- ¹¹Aloogua, malĩ uNzua alukuloogilue ishie itĩ, yukũjĩpĩle gua, nindiishie kukĩloogua.
- ¹²Ukutilĩ naalumuoonie uNzua kũtyũngo liensi. Kanga kwĩloogue, uNzua ukikyala munsĩ yĩitu nuuloogua waakue witimĩligua munsĩ yĩitu.
- ¹³Kunzila iĩ kulĩngile ya kĩna kwikyalile munsĩ yaakue ninduyo munsĩ yĩitu, kunsooko wakukamantĩnie mwa kĩMuau waakue.
- ¹⁴Nindiishie kwaoonie nukwikuĩla ya kĩna uTata wamutumile uMuana watũle Mugũni wa unkũmbigyulu.
- ¹⁵Wensi nukũmulĩle kĩna ũYesu ingĩ Muana wa kĩNzua, uNzua ukikyalaa munsĩ yaakue, ninduyo munsĩ ya kĩNzua.
- ¹⁶Nindiishie kuulĩngile nukukuusuĩla uuloogua nuutĩite uNzua kumiĩtu. uNzua ingĩ uloogua, nunuasio nukikyalaa muuloogua, ukikyalaa munsĩ ya kĩNzua, nuNzua ukikyalaa munsĩ yaakue.
- ¹⁷Kunzila iĩ uuloogua ukamĩnkĩligua kumuĩtu, koonaa kuĩ nuukamatĩkũ palutondo lwa ulamulua, kunsooko kĩna wĩli uzo, iio-iioo nindiishie kuĩli munu muna unkũmbigyulu uu.
- ¹⁸uUloogua ugila kaooa, ãpa uuloogua naukamĩnkĩlũ ukutaagaa uooa kunzi, kunsooko uooa utĩite ukuua; umooa sika mukamĩnkĩligue muuloogua.
- ¹⁹Iishie kutĩite uuloogua kunsooko muene alukuloogilue umuandio.

²⁰Wensi kanga waũge; “Namuloogua uNzua,” ninduyo ñumusuukĩĩlue umunũna waakue, uyu ingĩ mulongo; kuitĩ nasikumuloogilue umunũna waakue numuoonie, sika wishũũma gua, kukumuloogua uNzua nasikumuoone.

²¹iLyagĩĩlio ĩĩ kuapeegue ninduyo, kĩna unuasio numuloogilue uNzua wamuloogue numunũna waakue gaa.

1 Yohana 5

¹Tũlũ wensi nukusuĩĩla kĩna ũYesu ingĩ Kilisito mulelue nuNzua. Tũlũ wensi nukumuloogaguaa umukola kulela, ukumuloogaguaa ninduzo namulelue nduyo.

²Kunzĩla ĩĩ kulĩngile kĩna kualoogilue ĩaana a kĩNzua, pĩna kumuloogilue uNzua nukwikendegeela ĩmalagĩĩlio maakue.

³Kuitĩ uu wau uuloogua wa kĩNzua, kumakendegeele ĩmalagĩĩlio maakue; kangĩ ĩmalagĩĩlio maakue sika malũto.

⁴Kunsooko kiensi nakĩlelue nuNzua kyukuudulaa uunkũmbigyulu; uu wau uduli naukuudulaa uunkũmbigyulu, ingĩ uusuĩli wĩĩtu.

⁵Waani mukola kuudula uunkũmbigyulu, isiititũla uuyo nukusuĩĩlaa kĩna ũYesu ingĩ Muana wa kĩNzua.

⁶Uyu wayu naalĩ wijile kumaazĩ nukumugali, ũYesu Kilisito; sika kumaazi udũũ, ĩpa kumaazi nukumugali.

⁷Ninduyo uMuau muene nukukuĩĩlaa, kunsooko uMuau ingĩ muene tai.

⁸Kunsooko akoolĩ akuĩli atatu mwigyulu, uTata, nuLukaani, nuMuau Muelu; nĩndiia naatatu umuĩ.

⁹Kangĩ akoolĩ atatu naakukuĩĩlaa muna nsĩ, uMuau nĩmaazi numugali; nĩndĩia naatatu akukamantanaa muumuĩ. Kanga kuwaanũnkule uukuĩli wa aana antu, uukuĩli wa kĩNzua ingĩ ukulu nangũlũ, kunsooko uu wau uukuĩli wa kĩNzua naalumukwĩĩle uMuau waakue.

¹⁰uNuasio nusũĩĩle muMuana wa kĩNzua utĩite ukuĩli waasio munsĩ yaakue. uNuasio nasikumusuĩĩle uNzua umutendile watũle mulongo, kunsooko sikuusuĩĩle uukuĩli, naalumukuĩĩle uMuana waakue.

¹¹Ninduu wau ukuĩli, ya kĩna uNzua alukupĩle uupanga wa kalĩ nakalĩ; nuupanga uu ukoolĩ muMuana waakue.

¹²uNuasio numutĩite uMuana, utĩite uupanga waasio; namugila uMuana wa kĩNzua, mugila kaupanga waasio.

¹³Numuandĩkĩĩle izi, inie namusuĩĩle muliina lya Muana wa kĩNzua, koona mulĩnge kĩna mutĩite uupanga wa kalĩ nakalĩ

¹⁴Uu wau ukamatiku nakuutĩite kumuakue; ya kĩna kanga kulompe lukaani kwilika lya ulooa waakue, ukukũigia.

- ¹⁵Kanga kumane kĩna ukukũigia luensi nakwilompa, kwimana kĩna kwapeegagua ĩzaasio nakulompile kumuakue.
- ¹⁶Wensi kanga wamuone umunũna waakue witenda umulandu nasika wa ukiu, ukilompa, nuNzua ukakumupeela upanga kunsooko ya aasio naatendile umulandu nasika wa ukiu. Ukoolĩ mulandu wa ukiu, sika mbũgile walompe kunsooko ya waasio.
- ¹⁷Luensi nasika lwa kulukuuluu ingĩ mulandu, ĩpa ukoolĩ mulandu nasika wa ukiu.
- ¹⁸Kumanile ya kĩna wensi naalĩ mulelue nuNzua sikukutimulaa, ĩpa Uzo naalĩ mulelue nuNzua ukumukendegeelaa, sunga uMubĩ sikukumuambaa.
- ¹⁹Kumanile ya kĩna ishie ingĩ kwa kĩNzua; nuunkũmbigyulu tũlũ ukoolĩ mungũlũ za mubĩ
- ²⁰Kumanile ya kĩna uMuana wa kĩNzua waazile nduyo wakupĩle uulĩngi, koonu kumulĩnge uzo nwa tai, nindiishie kukoolĩ munsĩ yaakue nwa tai, ingĩ munsĩ ya Muana waakue ũYesu Kilisito. Uyu wayu Nzua nwa tai, nuupanga wa kalĩ nakalĩ.
- ²¹Ana ane, ĩkendegeelĩ kuanzegamĩla.

2 Yohana

2 Yohana 1

¹İne neene nanumunampala nakuaandikila ue, numusungu numusaagulue, palumuĩ nĩaana aako nanĩaloozilue mutai; ĩpa sika uneene dũũ, sunga nĩasio tũlũ naamĩlingile ĩtai,

²Kuunsooko ya tai niasio nikyalile munsĩ yĩĩtu, ndĩzo ikitũla palumuĩ nindiishie sunga ĩkalĩ nakalĩ.

³uUkende nĩkĩnishungu nĩmatiliga namapũnile kwa kĩNzua Tata nukwa kĩYesu Kilisito uMuana wa kĩTata mikitũla palumuĩ nindiishie mutai numuuloogua.

⁴Alĩ numbĩkilie kunsooko alĩ moonie ityũmpĩ lya aana aako akugendela mutai, kĩna iio naalĩ kuanũnkũle ilyagĩlio kwipũna kwa kĩTata.

⁵İpaino nukulompile maau, sika kĩna nukuandikĩle ilyagĩlio nĩpia, ĩpa lĩilo naalĩ kulĩĩĩte kwipũna umuandio, kĩna kwĩloogue.

⁶Nunduu wau uuloogua; kugendele nukukumatiata ĩmalagĩlio maakue. İlĩ lyolĩ lyagĩlio, kĩna alĩ mũigilie kwipũna umuandio kĩna mugendele muumo.

⁷Kunsooko ĩalimĩlia iingĩ igyelĩle muna unkũmbigyulu nasika akũmulĩle kĩna ũYesu Kilisito waazile mukĩmuĩlĩ. Wayu mulimĩlia numugilia Kilisito.

⁸İkendegeelĩ, mulekilimĩlia naalĩ mukĩkunkunalĩle, ĩpa muanũnkule ĩkĩpeegua kiensi.

⁹Tũlũ wensi nukuupũũta uumanigua, waleke kikyala muumanigua wa kĩKilisito, mugila kaNzua. uNuasiio nwikyalile muumanigua wa kĩKilisito, uyu umutĩĩte uTata nuMuana gaa.

¹⁰Wensi kanga waaze kunsiani, ninduyo ĩsikuuleetile uumanigua uu, muleke kumusũgamĩlia munumba zaani, sunga muleke kumusaaukia.

¹¹Kuitĩ nukakumusaaukia ukamantĩĩne muutendi waakue naubĩ.

¹²Ntĩĩte nkaani ningĩ za kukukuandikĩla; taazu ndekiandĩka kũtyalatasi nuwiino, ĩpa ndaaĩlĩle kwiiiza kunsiani nukukĩtambuĩla niniinie mulomo kumulono, koona uulumbi wĩĩtu utimĩligue.

¹³İAana a munũna waako namusaagulue akulamukilie.

3 Yohana

3 Yohana 1

- ¹Īne neene nanumunampala nakuandikīla ue Gayo, muloogua waane, nanumuloogilue mutai,
- ²Muloogua, nompile tūlū yī iiza kumuako, kangī wī mupanga, kīna iio ĩnkolo yaako nīlī muuza.
- ³Kuitī alī numbile nkankanaa pīna alī ijile ĩanūna nukwikuīla ĩtai yaako, kīna kulukuuluu ukugendelaa mutai.
- ⁴Numugila kaulumbi naukulu kwikīla uu, kwiiigia kīna ĩaana aane akugendelaa mutai.
- ⁵Muloogua, ingī utendi wa usuīlī ue nukuatendelaa ĩanūna kangī nīagenda,
- ⁶naalī akukuīlīle uuloogua waako ntongela ikyanisa. Ukitenda iiza pīna ukakuazīpīlīlia umusīnzo kīna ijīpīle kwa kīNzua.
- ⁷Kuitī kunsooko ya liina liasio naapūna, sunga aleke kwiaanūnkula kakīntu kwipūna kundugu nazīngī.
- ⁸Luulo gua yukūjīpīle kukuasūgamīlīlia naīkīna aasio, kutūle ĩtuma mulīmo palumuī nītai.
- ⁹Alī naliandikīlaa kīntu ikyanisa; ĩpa uDiatelepe namuloe watūle mutongeeli pakatī yaao, sikakaungombilie ĩne.
- ¹⁰kunsooko ĩ, kanga nīize, nīkakuūgyelelia uutendi waakue nukuutendaa; nukutambulanga ĩmakaani namabī mumpola zaane.
- ¹¹Muloogua, uleke kuutiata uubī, ĩpa uutiate uuza. uNuasio nukutendaa naiiza ingī wakī Nzua, ĩpa nukutendaa naibī sikumuoonie uNzua.
- ¹²uDemetelio mukuīlue nīantu tūlū, sunga nītai ĩnkola. Nineene gaa nukumukuīla, ninduue umanile kīna uukuīli waane ingī tai.
- ¹³Aza ntīte mpola ningī za kukukuandikīla ĩpa sika numuloe kwiandīka kuwiino nīkalamu;
- ¹⁴ndaalīlīle kukukuona kuukaū, kwītambuīle ninduue mulomo kumulomo.
- ¹⁵Matiliga kumuako. Īsuaīako akukulamukia. Alamukie ĩasuaītu, wensi kuliina liakue.

Yuda

Yuda 1

- ¹Yuda nanĩmwĩtumi wa kĩYesu Kilisito, munũna wa kĩYakobo, kuinie namuĩtue, namualoogue mwa kĩNzua Tata nukwikendegeelua mwa kĩYesu Kilisito.
- ²Moongeeligue, ũũkende, nĩmatiliga nuuloogua.
- ³Aloogua, pĩna alĩ nĩkakilie kuukamatĩkũ dũũ kukumuandĩkĩla iMpola za ugũnua wĩĩtu ishie tũlũ, alĩ naonaa kĩna injĩpĩĩle kukumuandĩkĩla numupeepie muusinkĩlie uusuĩĩli naali uupunilie uNzua ĩkamui kwieelu.
- ⁴Kuitĩ akoolĩ antu naalĩ ĩingĩlie kukĩmpisi-mpisĩ, ĩaasio naalĩ andĩkĩlue kwipũna ĩkalĩ uulamulua uu, antu nasikaakumukulagaa uNzua, naakuukaĩlaa ukende wa kĩNzua utũle usambo, naakumukaanaa uzo nũing'ene dũũ mukulu, nũShekulu, wĩĩtu Yesu Kilisito.
- ⁵Īpaino nsiile kukumũjukia, kanga yĩ mwamanile nakĩ izi tũlũ ya kĩna ũShekulu naalĩ wagũnile ĩantu kwipũna munsĩ ya Mĩsili, nuamala pembele ĩaasio nasika asuĩĩlie.
- ⁶Nĩamalaĩka nasika alĩ akendegeliĩle ukulu waao ĩeene, ĩpa naaleka wikyalĩ waao naalĩ waijĩpĩĩle, waiĩkile mũitũngo yakalĩ nakalĩ nsĩlĩli ya kiiti sunga kulutondo nalukulu lwa ulamulua;
- ⁷Iio-iiio ĩSodomũ nĩGomola nika nazipilimĩlĩlĩlie naalĩ atiatile uugololia kwilika ĩmuĩ zĩ aasio, naalongoleka kwitiata inkaani za kĩmuĩli nasika ziyuukĩ, aĩkue zĩ kĩlagĩilo akasigue mumooto wa kalĩ nakalĩ.
- ⁸Iio-iiio nĩndĩĩa mundooti zaao akudobagaa umuĩli, akusiitaa kwitemua, nukukuutuka uweelu.
- ⁹Īpa uMikaeli, umalaĩka namukulu, pĩna alĩ akĩsinka nũShetani nukukĩguma nduyo kunsooko ya muĩli wa kĩMusa, sika nugimia wamusokie kukumutuka, ĩpa nuũga, “ũShekulu nwakutakĩle ue.”
- ¹⁰Īpa itĩ ĩaasio akuzitukĩlaa impola nasika azimanile; nimpola naazilĩngile kwiyuukĩ akĩoonoona kuzaasio zĩ nimu nangila kamasala.
- ¹¹Ukĩa kumuao! Kunsooko asongile ĩnzĩla ya kĩKaini, kangĩ sika ĩgililie kutiata uulimĩli wa kĩBalamũ koonaa ĩsaĩpie, kunsooko ya mpiia ndĩo alĩ aulague muuleki wa kĩKoola.
- ¹²ĪAasio ingĩ mabado pandia zaani za kĩsuakĩĩa, pĩna ilĩa ensi niniinie naĩkĩlĩisia kuulakũ agila kaooa, naĩkĩsĩngĩla impola zaao udũũ. ĩAasio ingĩ malũnde namagila kamaazĩ namakenkue nĩnzega; ingĩ makota namalagĩlie ĩmalũka, namagila kankali, namakiile kabĩli nukwikuulua zigi-zigi.

- ¹³ĩAasio ingĩ maĩngo ma nanza nasika masũũmile kwigiligua, namipũnia inshoni zaao ĩmeene zĩ pyombolũ, ingĩ nsonda nazukulimĩlaa. ũwiilu wa kiiti kĩikio kĩuto kiao naaĩkĩligue ĩkalĩ nakalĩ.
- ¹⁴Nu Enoki naalĩ wĩleli wa mupũngatĩ kwipũna uAdamu, alupũnilie uunakĩdagu mumpola za aasio, nuũga, “Laaa, ũShekulu alupolokile nĩeelu aakue, magana ma nzogũ kiaka,
- ¹⁵waalamule antu tũlũ nukukuakaasia tũlũ-tũũlũ nasika amoopokile uNzua, kunsooko ya utendi waao wensi wa ulimĩli naalĩ autendile pĩna sika amoopokile uNzua, nukunsooko ya nkaani nankakũ zensi ĩaasio ĩanamĩlandu nasika amoopokile uNzua atambuĩle kumuakue.”
- ¹⁶ĩAasio ingĩ akola kĩulũnga nukwishuukua, naakuzitiata inshula zaao ĩeene, naatĩite ĩmĩlomo mĩĩpũ kwikĩlĩkĩla nya lukentulo, nailoelia ĩantu naakola lukũmo, koono aligie nsaĩlo.
- ¹⁷ĩPa inie aloogua, zijukĩkiĩ inkaani naalĩ ntambulue nĩatumua a kĩShekulu wĩtu Yesu Kilisito,
- ¹⁸kĩna alĩ amuĩĩlĩle, “Matũngo ma mpelo ijilitũla akoolĩ antu akola kumela, ĩatiatile inshula zaao ĩeene naza kuleka kukumoopoka uNzua.”
- ¹⁹ĩAasio aao akuleetaa wĩkamatuli, atiati a kĩuntu udũũ, agila kaMuau.
- ²⁰ĩPa inie aloogua, mwĩzenge muusuĩli waani naweelu nangũlũ; muloogua, mwa kĩMuau Muelu.
- ²¹ĩKendegeelĩ muuloogua wa kĩNzua; ĩmulindĩle ĩkĩnishungu kwa kĩShekulu wĩtu Yesu Kilisito sunga kuupanga wa kalĩ nakalĩ
- ²²Akoleluĩ kĩnishungu naĩngĩ naatĩite inkankani,
- ²³nĩnaĩngĩ agũnĩ zĩ kukuapũla mumooto, nĩnaĩngĩ akoleluĩ kĩnishungu kuooa, ĩmumĩsuukĩlue sunga ĩntĩla nitite ikyuĩ lya muĩlĩ.
- ²⁴Uzo nusũũmile kukumulindĩla inie muleke kĩkũmpia, nukukumuĩmĩkia ntongela ya ukulu waakue ĩmuagila kamabado muulumbĩ wa kulumbĩlia,
- ²⁵muene Nzua wing'ene Mugũni wĩtu mwa kĩYesu Kilisito ũShekulu wĩtu ukulu wĩ kumuakue, nuutemi ningũlũ, nuusũũmi kwipũna ĩkalĩ, nunzuauu, sunga ĩkalĩ nakalĩ. Amini.

Ukūnukulua

Ukūnukulua 1

- ¹Ukūnukulua wa kīYesu Kilisito, naalī mupeegue nuNzua waalagĩle ĩtumi aakue impola nazikitūla kuukaaũ kutilī kawĩnegelo; nduyo nutuma kumukono wa kĩmalaĩka numulagĩla umwĩtumi waakue uYohana;
- ²naalulukũlĩle uLukaani lwa kīNzua, nuukuĩli wa kīYesu Kilisito, sunga impola tũlũ naaluzioonie.
- ³Mulyukũ nukusomaa, nĩndĩo naakwigagiaa inkaani za unakĩdagu uu, nukukuzikendegeela naalī nandĩkue muasio; kuitĩ ityũngo lyĩpiipĩ.
- ⁴Ĩne Yohana, namandĩkĩla ĩmakanisa namamupũngatĩ namĩlĩ muAsia, uUkende wĩ kumiani nĩmatiliga namapũnile kumuakue uyo nukoolĩ, nĩnaalukoolĩ nĩnukiiiiza; nĩnazipũnile kunkolo mupũngatĩ nazĩlĩ ntongela ityegu liakue lya kĩtemi,
- ⁵kangĩ nukũpũna kwa kīYesu Kilisito, mukuĩli namusuĩli, mulelua wa muandio wa aasio naalī akiile, kangĩ mukulu wa atemi a nsĩ. Kumuakue muene nukuloilue nukukukoogia ĩmĩlandu yĩtu kumugali waakue
- ⁶nukukuzĩpĩlĩlia uutemi, apolia kwa kīNzua nuTata, kumuakue wĩ ukulu nuusũmi sunga ĩkalĩ nakalĩ. Amini.
- ⁷Laaa, wijile nĩmalũnde, nĩliiso liensi lĩkakumuona, nĩndĩo naalī amusomile; ninduuli tũlũ za muna nsĩ zijilĩlĩla ĩkĩlĩlo kunsooko yaakue. Eeze, Amini.
- ⁸“Ĩne neene Alipa nuOmega,” muandio nĩmpelo, uugile ũShekulu uNzua, nukoolĩ, nĩnaalukoolĩ, nĩnukiiiiza, Mukolangũlũ zensi.
- ⁹Neene Yohana, umunũna waani, mukamantani palumuĩ niniinie munzago numuutemi numuugigimĩlia wa kīYesu, alĩ nĩlĩ mukĩsiwa nakyukuĩtagua Paatimo kunsooko ya Lukaani lwa kīNzua, nukunsooko ya ukuĩli wa kīYesu.
- ¹⁰Alĩ nĩlĩ mwa kīMuau palutondo lwa kīShekulu; naniigia luli lukulu kunũma yaane, zĩ luli lwidyede
- ¹¹naluũga; “Aya nukumaona umandĩke mukĩtabũ, umatuale kumakanisa nama mupũngatĩ, Epeso nĩSimilina, nĩPaligamo, nĩTiatila, nĩSalidi, nĩPiladelipia, nĩLaodikia.”
- ¹²Nampĩluka mone ululi naalĩ lũlikitia. Nĩpĩna nampĩluka, namona uĩkĩlo wa ntala mupũngatĩ ĩza zahabũ;
- ¹³nĩpakatĩ ya uĩkĩlo wa ntala namona muntu kumpiani ya muana-muntu, ujialile jialo nalĩpikile kumĩgulu, nukwitũngua umusipi wa zahabũ mukikua;
- ¹⁴ityũe liakue nĩmatũmbĩ maakue alĩ meelu zĩ maũli nameelu, zĩ seluji katia ulua, nĩmiiso maakue zĩ kĩmulĩ kya mooto,

¹⁵nīmīgulu yaakue zī kyuuma nakīkasūkū nakīkūlūsue zigizigi, zīmbūge shonselue mwilyungu; nululi luakue zī mulūgūūzo wa maazī mingī;

¹⁶nduyo alutīite inshonda mupūngatī mumukono waakue nwa kīgoosia; niyūmba lyugī, kwensi-kwensi, līpūnile mumulomo waakue; nuusiu waakue zī mpasu nīlīlile kungūlū zaakue.

¹⁷Pīna nanumuona, nangua pamīgulu yaakue zī muntu nukiile mukanka. Nuīka umukono waakue nwa kīgoosia mumuane, numbuīla; “Lekioopooka, īne neene namuandio kangī nampelo,

¹⁸nanumupanga; Nineene alī nakiile, īpa laaa numupanga sunga īkalī nakalī. Nineene ntīite īmiguīlo ma Ukiu nīma Kuulungu.

¹⁹Andīka gua impola naazuzioonie, nazikoolī nindizo nazikitūla pembele ya zaasio.

²⁰uUnkūnkū wa nsonda mupūngatī naazuzioonie mumukono waane nwa kīgoosia, nuuīkīlo wa ntala mupūngatī wa zahabū, iNshonda mupūngatī ingī amalaīka a makanisa mupūngatī; nuuīkīlo mupūngatī wa ntala ingī makanisa mupūngati.

Ukūnukulua 2

¹“Kwa kīmalaīka nwikyanisa naliīli muEpeso andīka; ‘Izi zozī uūgile uyo nuziambile inshonda mupūngatī mumukono waakue nwa kīgoosia, nwigendela pakatī ya ntala mupūngatī za zahabū.

²Manile uutendi waako numulīmo waako namukakū nuugigimīlia waako, kīna sikudūūmile kwikamantana nīantu nabī, uagemile īaasio naīkīītaa atumua ndīo sika eene, nuona kīna alongo;

³kangī nugigimīlia, nukunsooko ya liina liane ukuagagiguaa, sika nukatala.

⁴Īpa ntīite lukaani kumuako, kunsooko walekile uuloogua waako wa muandio.

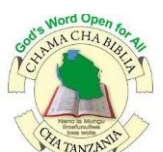
⁵Juka gua kīna aluguile, upele, uutende uutendi wa muandio. Īpa kanga usiititenda yaasio, nijile kumuako, nīkakumīleegia īntala yaako paluandī luakue kanga usiitipela

⁶Īpa utīite ulukaani ulu kīna uusuukīlue uutendi wa Anikolaiti nanuusukīlue nineene gaa.

⁷Uyo nutīite ukutuī nūgie ulukaani ulu kīna uMuau ukumaīla īmakanisa. Uyo nudulile nīkakumupeela walīe inkali zikyota lya upanga naliīlī muPaladiso ya kīNzua.”

⁸“Nukwa kīmalaīka nwikyanisa naliīlī muSimilina andīka, ‘Izi zozī uūgile uyo nwa muandio nunwa mpelo, naalīwakiile, kangī nuī mupanga.’

⁹Manile injago zaako nuutūka waako, (īpa umugolī) manile niituki yaa naīkītambula kīna ingī Ayahūdi, ndīo sika eene, īpa ingī shūnagogi lya kīShetani.

- ¹⁰Ulekioopooka inkaani nazikakukuagaana. Laaa ũShetani ukitūla kumugumīla namuīngī mumiani mukitūngo koonā mugemue, niniinie mukitūla ninjago intondo kyumi. Wī musuīli sunga īnkia, nineene nīkakukupeela īngala ya upanga.”
- ¹¹Uyo nutīte ukutuī nūigie ulukaani ulu kīna uMuau ukumaīla īmakanisa. Uyo nudulile sikukiligia uualaalīki wa nkia ya kabīlī.
- ¹²“Nukwa kīmalaīka nwikyanisa naliīlī muPeligamo andīka, ‘Izi zozi uūgile uyo nutīte iyūmba nalyugī lyugī kwensi-kwensi.’
- ¹³Manile pīna wikyalile, paasio pityengu lya kīShetani; nunduue uambile dūū īliina liane, kangī sika nukaana uusuīli, waane, sunga muntondo za kīAntipa, mukuīli waane namusuīli, naalī muulague pakatī yaani, paasio pīna ukikyalaa ũShetani.
- ¹⁴Īpa ntīte nkaani nkeei kumuako, kuitī utīte kuasio antu naaambile īmamanio ma kīBalamū, uyo naalumumanilie uBalaki waīke īkīnkūmpa ntongela ya aana a Īsilaeli, ailīe iintu naalī ipūnigie kuanzegamīla, nukwigololia.
- ¹⁵Iio-iiioo ninduue utīte antu naaambile īmamanio ma Anikolaiti.
- ¹⁶Pela gua. Kanga usiitipela, nijile kumuako kuukaaū, nikitenda ulugu kumuao kuyūmba lya mulomo waane.
- ¹⁷Uyo nutīte ukutuī nūigie ulukaani ulu kīna uMuau ukumaīla īmakanisa. Nudulile nīkakumupeela kwilīa ityūmpī lya mana naalī mpisue, nineene nīkakumupeela igyūe nalielu, numwigyūe liandīkue liina nīpia nasika wīliīzī kamuntu, isiititūla nukulianūnkulaa.”
- ¹⁸“Nukwa kīmalaīka nwikyanisa naliīlī muTiatila andīka, ‘Izi zozi uūgile uMuana wa kīNzua, uyo nwa miiso zī muakīlo wa mooto, nīmīgulu zī kiuma nakīkasūkū nakīkulusue zigi-zigi.’
- ¹⁹Manile uutendi waako nuuloogua waako nuusuīli waako nuwītumi waako nuugigimīlia waako; kangī kīna utendi waako wa mpelo wīongeelaa kwikīla ũwa muandio.
- ²⁰Īpa ntīte lukaani kumuako, kīna wamulekile umusungu Yezebeli, uyo nukīita munakīdagu, nduyo ukuamania ītumi aane nukukualimīlia, koonā agololie nukwilīa iintu naalī ipūnigie kuanzegamīla.
- ²¹Nineene numupīle tyūngo, koonā wapele ũūgololia waakue, nduyo sika muloe kwipela.
- ²²Laaa, nīkakumutaaga muulīlī, nīaasio naakugolagīaa palumuī ninduoyō, munzago nkulu, kanga asiitipela utendi waakue;
- ²³nineene nīkakuaulaga īaana aakue kuukiu. Nīmakanisa tūlū mikilīinga kīna neene nukukeesagīaa moo nīnkolo. Nineene nīkakumupeela muntu wensi kumiani kwilika lya utendi waakue.

²⁴Īpa namuĩla inie namuĩngĩ muTiatila, ensi nasika aambile ĩmamanio aza, nasika ĩĩzi impisi-mpisi ya kĩShetani kĩna naakuũgaa, namuĩla inie, sika nĩkakumuĩkĩla umuligo nuĩngĩ;

²⁵Īpa namukĩtĩite, kĩambĩ, sunga pĩna nikiiza.

²⁶Ninduyo nudulile nukukuukendegeela uutendi waane sunga ĩmpelo, nĩkakumupeela usũũmi kundugu,

²⁷nduyo ukakuadĩma kunkome ya kiuma, zĩ isheme ya muumba nayukuminangulagaa, kĩna iio uneene naalĩ naanũkuĩle uusũũmi kwa kĩTata waane;

²⁸nineene nĩkakumupeela uyu ĩsonda nya daau.

²⁹Uyo nutĩite ukutuĩ nũigie ulukaani ulu kĩna uMuau ukumaĩla ĩmakanisa.”

Ukũnukulua 3

¹“Nukwa kĩmalaĩka nwikyanisa naliĩli muSalidi andĩka, ‘Izi zozu uũgile uyo nutĩite inkolo mupũngatĩ za kĩNzua, ninshonda nazĩ mupũngatĩ. Manile uutendi waako, kĩna utĩite ĩliina lya kutũla mupanga, ninduue wakiile.

²Wĩ mukengeali, uzikamĩnkĩlie nazishaagile, nazaakiikia kunsooko sika moonie uutendi waako kĩna ukondeelekile ntongela ya kĩNzua waane.

³Juka gua, kĩna aluanũkuĩle, nĩkĩna alũigilie; ziambe ziizo nukwipela. Īpa gua, kanga usiitikengeala, nikiiza kumuako zĩ mũii, ninduue sikukakulĩmana ityũngo nanĩkakukuuzĩla.

⁴Īpa kĩli utĩite miina makeei muSalidi, ĩantu nasika amadobilie ĩmajialo maa. Nĩndĩo ikienda palumuĩ nineene mumajialo nameelu, kuitĩ ijĩpĩle.

⁵Uyo nudulile ukijialua majialo nameelu, kangĩ sika nikilimansĩlia ĩliina liakue mukĩtabũ kya upanga. Nineene nĩkakulĩkũmuula ĩliina liakue ntongela ya kĩTata waane, kangĩ ntongela ya amalaĩka aakue.

⁶Uyo nutĩite ukutuĩ nũigie ulukaani ulu kĩna uMuau ukumaĩla ĩmakanisa.”

⁷“Nukwa kĩmalaĩka nwikyanisa naliĩli muPiladelipia andĩka, ‘Izi zozu uũgile uyo namuelu, nwa tai, nutĩite ũluggyũilo lwa kĩDaudi; nduyo mukola kigyula sunga kutilĩ nwakigyalila; nduyo ukigyalĩlaa sunga kutilĩ nwakigyula.’

⁸Manile uutendi waako. Laaa nakupeela umulango namũgyulue ntongela yaako, kaangĩ kutilĩ nusũũmile kukuũgyalĩla. Manile kĩna utĩite ingũlũ nkeei, ĩpa ulukendegelĩle ulukaani luane, kangĩ sika nulĩkaana ĩliina liane.

⁹Laaa, nakupeela naa mũshũnagogi lya kĩShetani, naakutambulaa kĩna ĩo ingĩ Ayahũdi, ndĩo sika eene, ĩpa itambula ulongo. Laaa, nĩkakualeeta atũngame pamĩgulu yaako nukwimana kĩna ĩine nukuloilue.

10Kuiti alulukendegeliile ulukaani lwa ugigimilia waane, nineene nikakukulindila mwityungo lya kugemua nalipiipi kukuwaagaana uunkumbigyulu tulu kukuagema naakikyala muna nsii.

11Laaa nijile kuukaa; tyapikia nukitite walekiiiza umuntu wakuleegeli ingala yaako.

12Uyo nudulile nikakumutenda wi ksimbili munumba ya kinzua waane; sikukupuna kang muasio. Nineene nikiandika mumuakue iliina lya kinzua waane, niliina lya kaa ya kinzua, Yelusalemu nampia, niikile kwipuna kwigyulu kwa kinzua waane, niliina liane ling'ene nipa.

13Uyo nutite ukutu nugie ulukaani ulu kina uMuau ukumaila imakanisa.”

14“Nukwa kimalaika nwikyanisa naliili muLaodikia andika, ‘Izi zozu uugile uyo naAmini, Mukuili namusuili, kang nwa tai, iyuuki lya iyumbe ya kinzua.’

15Manile uutendi waako, ya kina sika umupolo sunga sika umupiu; aza ijilitula iiza kanga itulile wimupolo katia umupiu!

16Io gua, kunsooko wimuumbuku, kang sika umupolo sunga sika umupiu, nikakukuluka kwipuna mumulomo waane.

17Kuiti utambuile; Ine numugoli, ngolipagaa, kutili nanumusililue; nindue sikumanile kina ue umukia, wakukolelua kinishungu, umutuka, umupoku, kang ukipu.

18Nakupeela ikialo, ugule kumwane izahabu naali nkulusue kumoto, koon wimugoli; nimajialo nameelu, koon umajiale, inshooni za kipu kiako zileke kigyelela; numukota wa kipa imiiso maako koon uone.

19Ipa nukuanaganila tulu nanialoilue, nukukualanga; luulo gua, utile nukamatiku, upele.

20Laaa, nimikile pamulango nikinintia; umuntu kanga wiigie ululi luane nukukigyula ulugi, nikiingila kumuakue, nikila palumu ninduyo, ninduyo palumu nineene.

21Uyo nudulile, nikakumupeela kukikyalansa palumu nineene mwityengu liane lya kitemi, zi uneene naali ndulile nanikyalansa palumu nuTata waane mwityengu liakue lya kitemi.

22Uyo nutite ukutu nugie ulukaani ulu kina uMuau ukumaila imaKanisa.”

Ukunukulua 4

1Pina naikila yaasio, laaa gua namona luigi nalugyulikile kwigyulu! Nululi lwa muandio naali nulugilie zi luli lwidyele naluntambuila ine, naluuga, “Nankila sunga kwaku, nineene nikakukulagila impola nazijipile kwitula pina zakila izasio.”

2Ikamu ali nili mwa kiMuau; laaa, ityengu lya kitemi yikue mwigyulu, numwityengu wikyalansile umu!

- ³Ninduyo naalĩ wikyalansile alĩ wĩpianile zĩ kagũe kiyasipi nĩsalidio, nityalankũlũ lĩpĩlimĩlĩlie ityengu lya kĩtemi, lĩpianile zĩ zumalidi.
- ⁴Nĩmatengu makumi mabĩlĩ namanĩ mapĩlimĩlĩlie ityengu lya kĩtemi, numumatengu namona anampala makumi mabĩlĩ naanĩ ikyalansile ajialue majialo meelu; numumatũe maa ngala za zahabũ.
- ⁵Numwityengu lya kĩtemi nazipũna mpĩto ninduli nĩmĩgũgũmo. Nintala mupungatĩ za mooto nazaakĩle ntongela ityengu lya kĩtemi, ziizo nkolo mupũngati za kĩNzua,
- ⁶nĩpantongela ityengu lya kĩtemi alĩ ikoolĩ zĩ mpiani ya nanza ya kĩlolelo nakimĩlimĩnta.
- ⁷Nĩkĩumbe nakĩpanga ikya muandio alĩ zĩ mpiani ya nsimba, nĩkĩumbe nakĩpanga kya kabĩlĩ alĩ mpiani ya ng'ombe, nĩkĩumbe nakĩpanga kya katatu alĩ kĩtĩte usiu zĩ mpiani ya muntu, nĩkĩumbe nakĩpanga kya kanĩ alĩ zĩ mpiani ya ndĩ nĩpũpũtile.
- ⁸Niiumbe naipanga inĩ, kiensi alĩ kĩtĩte mbaa mutandatu, nandĩ zensi numunsĩ ijuile ĩmiiso. Nindĩo sika yukusũupagiaa munsĩ sunga utiku, naũga, “Muelu, Muelu, Muelu, ũShekulu Nzua Mukola ngũlũ zensi, naalukoolĩ, nukoolĩ kangĩ nukiiiza!”
- ⁹Niiumbe naipanga pĩna yukumupeela ukulu nikyulio nishongelio uuyo nwikyalansile mwityengu lya kĩtemi, namupanga sunga ikalĩ nakalĩ.
- ¹⁰Paapo ĩanampala makumimabĩlĩ naanĩ akutũngamaa ntongela yaakue nwikyalansile mwityengu lya kĩtemi, akumutekelaa namupanga sunga ikalĩ nakalĩ, akuzigumaa ingala zaa ntongela ityengu lya kĩtemi naiuga,
- ¹¹“Wijĩpĩle ue, Shekulu Nzua wĩtu, kukuwaanũnkula ukulu nikyulio nuusũumi; kuitĩ ue naalũumbile iintu tũlũ yensi nukunsooko ya ulooa waako naikoolĩ nukwiumbua.”

Ukũnukulua 5

- ¹Namona mumukono, nwa kĩgoosia waakue, uyo nwikyalansile mwityengu lya kĩtemi,, mbũgũlũ naalĩ nandĩkue munsĩ nukunũma, mbĩkĩlue mĩntoozo mupũngatĩ.
- ²Namona malaĩka nwa usũumi witanantia kululi lukulu, “Waani nwijĩpĩle kukumĩkũnukula ĩmbũgũlũ, nukwiũnanga ĩmintoozo yaakue?”
- ³Nayĩ kutilĩ kaumuĩ mwigyulu sunga muna nsĩ, sunga munsĩ ya nsĩ naalũsũumile kukumĩkũnukula ĩmbũgũlũ sunga kukumĩlaa.
- ⁴Nandĩla dũũ kunsooko sika nugyela kaumuĩ nwijĩpĩle kukumĩkũnukula ĩmbũgũlũ katia kukumilaa.
- ⁵Umuĩ wa anaampala numbuĩla, “Lekilĩla; laaa ĩNsimba nya muluuli lwa kĩYuda, lina lya kĩDaudi, wadulile koona wamĩkũnukule ĩmbũgũlũ nĩmĩntoozo yaakue namupũngatĩ.”

⁶Namona pakatĩ ityengu lya kĩtemi, niiumbe naipanga inĩ, nĩpakatĩ ya anampala, Muana-nkolo wĩmĩkile zĩ muulague, nutĩite mpembe mupũngatĩ nĩmiiso mupũngatĩ, ziizo nkolo mupũngatĩ za kĩNzua naalĩ ntumue muna nsĩ tũlũ pensi.

⁷Nuuzza numĩsola ĩmbũgũlũ mumukono nwa kĩgoosia unuakue uyo nwikyalansile mwityengu lya kĩtemi.

⁸Pĩna numĩsola ĩmbũgũlũ, iiumbe naipanga inĩ nĩanampala namakumi mabĩlĩ naanĩ naagua ntongela ya Muana nkolo, wensi waao utĩite lusumbĩ, niisheme ya zahabũ naalĩ ijuile ulũmba, nduo ingĩ ulompi wa eelu.

⁹Ndĩo ĩimba ĩĩmbo pia, naiũga, “Wijĩpĩle ue kukumĩsola ĩmbũgũlũ nukukuĩunanga ĩmĩntoozo yaakue; kunsooko umuulague, nukumugali waako numugulĩlia uNzua ĩantu kwipũna muluuli luensi, nĩntambo, nĩantu, nĩndugu,

¹⁰nuatenda ĩ utemi kangĩ apolia kwa kĩNzua wĩtu; ndĩo ikitema muna nsĩ.”

¹¹Namona, kangĩ naniigia nduli za amalaika iingĩ inandĩ zensi zityengu lya kĩtemi nĩza iyumbe naipanga, nĩza anampala, luli lwa amalaika iingĩ, niyalo liao alĩ magana manzogũ kyumi nkua magana manzogũ kyumi, kangĩ magana manzogũ nkua magana manzogũ;

¹²ndĩo naaũga kululi lukulu, “Wijĩpĩle uMuana-nkolo naalĩ muulague, kwiaanũnkula ingũlũ, nuugolĩ, nĩmasala, nuusũũmi nikyulio nuukulu nuukũmazukia!”

¹³Nĩkĩumbe kiensi nakiĩlĩ mwigyulu numuna nsĩ numunsĩ ya nsĩ numunanza, niintu tũlũ yensi naikoolĩ mumuakue, naniigia naiũga, “Ukũmazukia nikyulio nuukulu nuusũũmi wĩ kumuakue uyo nwikyalansile mwityengu lya kĩtemi, nukuMuana-nkolo sunga ĩkalĩ nakalĩ!”

¹⁴Niiumbe naipanga inĩ naiũga, “Amini!” Nĩanampala naagua nukukĩtekela.

Ukũnukulua 6

¹Namona paapo uMuana-nkolo pĩna nuuũnanga umuĩ wa mĩntoozo nupũngatĩ, naniigia kĩmuĩ kya iyumbe naipanga inĩ nakiũga zĩ luli lwa mugũgũmo, “Nzuu!”

²Namona, laaa, mpalasi nzelu, nĩnaalumĩdaamĩlĩle utĩite uuta, nupeegua ngala, nupũna nudula kangĩ wadule.

³Pĩna nuuũnanga ũmuntoozo wa kabĩlĩ, nanĩkiigia ĩkĩumbe nakĩpanga kya katatu kiũga, “Nzuu!”

⁴Nĩpũna ĩmpalasi yĩngĩ nkasũkũ zuu, naalumĩdaamĩlĩle nupeegua kukumaleegia ĩmatiliga munansĩ, koona ĩantu ĩulage; nupeegua yũmba kyulu.

⁵Pĩna nuuũnanga ũmuntoozo wa katatu, nanĩkiigia ĩkĩumbe nakĩpanga kya katatu kiũga, “Nzuu!” Namona laaa, ĩmpalasi nzilu, naalumũdaamĩlĩle utĩite ngele mumukono waakue.

⁶Naniigia zĩ luli pakatĩ ya iyumbe naipanga inĩ lwiũga, “ĩNgele nya ngano kushilinge, ningele nazitatu zaupemba kushilinge, ĩpa ulekioonona ĩmakũta numubinio!”

⁷Pĩna nũũnanga ũmuntoozo wa kanĩ, naniigia luli lwa kĩumbe nakĩpanga kya kanĩ kiũga, “NzUU!”

⁸Namona, laaa, mpalasi ikyelu lya utiukĩkũ, naalumĩdaamĩĩle ĩliina liakue ingĩ Ukiu, nuUlungu naĩtiata nunduyo. Naapeegua usũũmi mwityũmpĩ lya kanĩ lya nsĩ, aaulage kuyũmba, nukunzala, nukukĩhuumo nukunkialu za nsĩ.

⁹Pĩna nuuũnanga ũmuntoozo wakataano, namona nsĩlĩlĩ ya upolelio inkolo zaao naali aaulage kunsooko ya lukaani lwa kĩNzua, nukunsooko ya ukuĩli naalĩ akuĩĩle.

¹⁰Naalĩla kululi lukulu, naiũga, “Ee Shekulu, Muelu numukola tai, sunga nzuakĩ sikaka wilamula nukukuĩligĩlia ĩkulukuuluu ĩmĩgali yĩtu kuĩa naĩkikyala muna nsĩ?”

¹¹Naapeegua wensi waa ntiila ndĩpũ nzelu, naaĩlua asũũpie kĩlĩ tyũngo niino, sunga pĩna likitimĩla iyalo lya ĩtumi ĩa nĩanũna aao naikiulagua zĩ ĩeene.

¹²Namona pĩna nuuũnanga umuntoozo wa mutandatu, nawĩ mumanga mukulu; ĩmpasu nĩtũla nzilu zĩ mbuela ya maũli, umueli nautũla zĩ mĩgali,

¹³ninshonda za kwigyulu nazigua munsĩ zĩ kyota nalĩkulagalagiaa inkali zaakue nampolokotia, pĩna likũnkua nĩnzega nankulu.

¹⁴iGyulu nalĩleegigua zĩ ĩmbũgũlũ nampaningue; nĩnkonko yensi nĩkĩsiwa kiensi nazishaamigua panandĩ zaao.

¹⁵Nĩatemi a muna nsĩ, niakulu, nĩatongeeli a ulugu, nĩagolĩ, nĩanangũlũ, numusese wensi, numukolelua wensi naipisa mumalũlũ numunsĩlĩlĩ ya matunda ma nkonko,

¹⁶naaziĩla inkonko nĩmatunda, “Kutũlatĩlĩ mukupise kulekiona uusiu waakue nwikyalansile mwityengu lya kĩtemi, nuutaki wa Muana-nkolo,

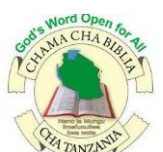
¹⁷kunsooko ulutondo nalukulu lwa utaki wao luazaa; waani gua nusũũmile kwiĩmĩka.”

Ukũnukulua 7

¹Pĩna naikĩla yaasio, namona amalaĩka anĩ ĩmĩkile kunandĩ zinĩ za nsĩ, naakuziglia injega nazinĩ za nsĩ, ĩnzega ĩlekikũnka munsĩ, sunga munanza sunga mũkyota tũlũ liensi

²Namona malaĩka wĩngĩ, nwinankĩla kwipũna kĩna ĩmpasu yukutuĩlaa, utĩte umuntoozo wa kĩNzua namupanga, nuatuntĩla kululi lukulu ĩamalaĩka aasio naanĩ naalĩ apegue kwioonona ĩnsĩ nĩnanza,

³nuũga, “Muleke kumioonona ĩnsĩ sunga ĩnanza sunga ĩmakota sunga kuaĩkĩle mĩntoozo ĩtumi a kiNzua wĩtu muusiu waa.”

- ⁴Naniigia iyalo liao naalĩ aĩĩkĩlue ĩmĩntoozo muluuli luensi lwa aana a ĩsilaeli, antu magana ma nzogũ gyana ĩĩmuĩ nĩmakumi manĩ namanĩ.
- ⁵A luuli lwa kĩYuda magana ma nzogũ kyumi namabĩlĩ naalĩ aĩĩkilue ũmuntoozo. A luuli lwa kĩLubeni magana ma nzogũ kyumi namabĩlĩ, A luuli lwa kĩGadi magana ma nzogũ kyumi namabĩlĩ,
- ⁶A luuli kwa kĩAsheli magana manzogũ kyumi namabĩlĩ, A luuli lwa kĩNapũtali magana ma nzogũ kyumi namabĩlĩ, A luuli lwa kĩManase magana ma nzogũ kyumi namabĩlĩ.
- ⁷A luuli lwa kĩSimoni magana ma nzogũ kyumi namabĩlĩ, A luuli lwa kĩLawi magana ma nzogũ kyumi namabĩlĩ, A luuli lwa kĩIsakalĩ magana ma nzogũ kyumi namabĩlĩ,
- ⁸A luuli lwa kĩZabũloni magana ma nzogũ kyumi namabĩlĩ, A luuli lwa kĩYusupũ magana ma nzogũ kyumi namabĩlĩ, A luuli lwa kĩBenjamini magana ma nzogũ kyumi namabĩlĩ naalĩ aĩĩkĩlue ũmuntoozo.
- ⁹Pĩna naikĩla yaasio namona, laaa kaĩ, mulundo mukulu nangũlũ kutilĩ nusũũmile kukuualia, antu a ndugu yensi ninduuli zensi nĩantu ensi nintambo zensi, ĩĩmĩlike ntongela ityengu lya kĩtemi, nĩntongela ya Muana-nkolo, ajialue majialo meelu, atĩite ntambĩ za mĩpaama mumĩkono yaa,
- ¹⁰naĩtunta kululi lukulu, naaũga, “Ugũnua ingĩ mwa kĩNzua wĩtu nwikyalansile mwityengu lya kĩtemi, numuMuana-nkolo!”
- ¹¹Nĩamalaĩka tũlũ ĩĩmĩkile nandĩ zensi zityengu lya kĩtemi, nĩza anampala, nĩza iyumbe naipanga inĩ; naagua uũndaala ntongela ityengu lya kĩtemi, naamwĩtekela uNzua,
- ¹²naaũga, “Amini! Ukũmazukia nuukulu nĩmasala nishoongelio nikyulio ningũlũ nuusũũmi wĩ kwa kĩNzua wĩtu ĩkalĩ nakalĩ! Amini.”
- ¹³Nushookeelia umuĩ wa anampala numbuĩla, “ĩAntu ĩa naajialue ĩmajialo meelu, aani gua, ndĩo apũnile mpĩ?”
- ¹⁴Nanumuĩla; “Shekulu waane, umanile uuue.” Numbuĩla, “ĩAasio aao naapũnile muluago nalukulu, ndĩo akanzile ĩmajialo maa naameelia mumugali wa Muana-nkolo.
- ¹⁵Luulo gua akoolĩ ntongela ityengu lya kĩtemi lya kĩNzua, ndĩo akumutumĩlaa munsĩ nuutiku munumba yakue; ninduyo nwikyalansile mwityengu lya kĩtemi ukakikyala palumui nindĩo.
- ¹⁶Sika ikikolua kanzala kangĩ, sunga sika ikikolua kanoota kangĩ; sunga ĩmpasu sika ĩkakuasonsa, katia upiu wensi.
- ¹⁷Kuitĩ uMuana-nkolo nuĩlĩ pakatĩ ityengu lya kĩtemi kakuadĩma. nduyo ukakuatongela kunjĩilio za maazĩ ma upanga, uNzua ukipiagula ulũsholi luensi mumĩiso maa.”

Ukūnukulua 8

- ¹Pīna uMuana-nkolo nuuūnanga umuntoozo wa mupūngatī, nayī itūulū dūū mwigyulu zī katungo kakupī.
- ²Nanīaona īamalaīka mupūngatī nakuuza īmīkile ntongela ya kīNzua, naapeegua madede mupūngatī.
- ³Numalaīka muua nuuza nuīmīka ntongela ya witekelo, utīte kīseme kya zahabū, nupeegua ulūmba wingī, wusaalīnkanie palumuī nuulompi wa eelu tūlū witekelo wa zahabū nawīlī ntongela ityengu lya kītemi.
- ⁴Nīliuki lya ulūmba nalīnankīla kuntongela ya kīNzua palumuī nuulompi wa eelu kwipūna mumukono wa kīmalaīka.
- ⁵uMalaīka nukīsola īkīseme nukijulia umotoo wa upolelio, nuutaaga munsī, naitūla mugūgūmo ninduli, nimpīto, numumanga.
- ⁶Nīamalaīka naa mupūngatī naatīte īmadede mupūngatī nailīganīlīa amalīlie.
- ⁷uMalaīka nwa muandio nulīlīlia idyede, nī mbūla ya magūe numotoo naishaalīnkana nīmīgali, naitaagua munsī; ityūmpī lya katatu lya nsī nalīsonsua, nityūmpī lya katatu lya makota nalīsonsua, īmasanzī namatotū tūlū namasonsua sue.
- ⁸uMalaīka nwa kabīlī nulīlīlia idyede, nīkīntu zī nkonko nkulu niakīle umotoo nakītaagua munanza; ityūmpī lya katatu lya nanza nalītūla mīgali.
- ⁹iTyumpī lya katatu lya iyumbe nakuuzaa ikoolī munanza naipanga naikia, nityūmpī lya katatu lya mapango nalionoonua.
- ¹⁰uMalaīka nwa katatu nulīlīlia idyede, nsonda nkulu nīgua kwipūna kwigyulu, niakīle zī kenge, nīguīla mwityūmpī lya katatu lya miongo, numunjīlīo za maazī.
- ¹¹Nīliina lya nsonda yukuītaguaa Ukalī; nityūmpī lya katatu lya maazī nalītūla makalī, nīantu iingī naakia kumazī maasio kunsooko alī makalīpagiguaa.
- ¹²uMalaīka nwa kanī nulīlīlia idyede, ityūmpī lya katatu lya mpasu nalīkuua, nityūmpī lya katatu lya mueli, nityūmpī lya katatu lya nsonda, koonā ityūmpī liakue lya katatu lī wiilu, umunsī ulekimīlīka ityūmpī liakue lya katatu, sunga utiku iio-iioo.
- ¹³Namona nanīigia ndī nīpūpūta pakatī igyulu, nīlīla kululi lukulu, “Ukīa, ukīa, ukīa, wao naakuuzaa īlī muna nsī, kunsooko ya mīlīlo nīsaagile nya madede ma amalaīka naatatu, naakilīlia!”

Ukūnukulua 9

- ¹uMalaīka nwa kataano nulīlīlia idyede, namona nsonda kwipūna kwigyulu nīguile munsī, nupeegua igyūlō lya lulungu nalusimu lwa kuulungu;
- ²nulūgyula ululungu nalusimu lwa kuulungu; liuki nalīnankīla kwipūna mululungu zī liuki lilyungu kyulu; īmpasu nilyupa nīkiania gaa kunsooko ya liuki lya mululungu.

- ³Nkumbĩ nazipũna muliuki nazenda pansĩ, nazipeegua ngũlũ zĩ ngũlũ za ngĩ za munsĩ;
- ⁴naziĩlua zilekioonona ĩmasanzĩ ma nsĩ sunga tũlũ kiensi nakĩtotũ, katia kyota liensi, isiititũla ĩantu naagila umuntoozo wa kĩNzua muusiu.
- ⁵Nazipeegua lyagĩlio zileke kuaulaga, ĩpa zĩaagie mieli ĩtaano. Nukwiluma kumiao alĩ zĩ kwilumua nĩngĩ pĩna ĩlumile umuntu.
- ⁶Nĩpantondo zaasio ĩantu ĩkidũuma ĩnkia, ndĩo sika ĩkakumĩona kainiino; ĩkiloogua kwikia, nĩnkia ĩkakuatalama.
- ⁷Nĩmakelu ma nkumbĩ alĩ zĩ mpalasi naalĩ nzĩpĩlligie kuulugu, numumatũe maa zĩ ngala, mpiani ya zahabũ, nuusiu waao zĩ usiu wa antu.
- ⁸Alĩ zitĩite nĩmatũmbĩ zĩ matũmbĩ ma asungu, nĩmiino maa alĩ zĩ miino mansimba;
- ⁹Alĩ zitĩite majialo muikũa zĩ majialo ma yuuma. Numulũgũzo wa mbaa zaao alĩ zĩ mulũgũzo wa magalĩ mingĩ ma mpalasi nazambukile kuukaaũ muulugu.
- ¹⁰Zitĩite mĩkĩla zĩ ya ngĩ, nĩmiigia; nuusũmi waao kukuaagia ĩantu mieli ĩtaano ukoolĩ mumĩkĩla yaao.
- ¹¹Zitĩite mutemiwaao, nduyo malaĩka wa kuulungu, ĩliina liakue kuKĩebũlania, Abadoni, nukuKĩgiliki ukuĩtagua Apolioni.
- ¹²Ukĩa wa muandio wakĩlaa. Laa kĩlĩ ukoolĩ ukĩa ubĩlĩ ukiiiza pembele.
- ¹³uMalaĩka nwa mutandatu nulĩlia idyede liakue; naniigia luli lumuĩ kwipũna mpembe zinĩ za witekelo wa zahabũ ntongela ya kĩNzua,
- ¹⁴nalukumuĩla umalaĩka nwa mutandatu naalulĩtĩite idyede, “Atũnguĩle ĩamalaĩka anĩ naatũngue kumongo namukulu Eupũlati.”
- ¹⁵ĩAmalaĩka naanĩ naatũnguĩlua, naalĩ azĩpĩlligie kwityũngo liasio nulutondo, numueli, numuaka, koonaa alĩulage ityũmpĩ lya katatu lya antu.
- ¹⁶Niyalo lya maũmbĩ ma adaamĩla-mpalasi alĩ magana ma nzogũ makumi mabĩlĩ nkua magana ma nzogũ kyumi; naniigia iyalo liao.
- ¹⁷Iio alĩ nizioonie impalasi muuoni waane, nĩnaikyalansile mumiao naatĩite majialo ma yuuma muikũa zĩ ma mooto, ĩmĩa miilu, ĩmĩa mikyelu lya kĩbiliti-biliti, nĩmatũe ma mpalasi zĩ matũe ma nsimba; naupũna mumĩlomo yaao mooto nĩliuki nĩkĩbiliti-biliti.
- ¹⁸ĩTyũmpĩ lya katatu lya antu naaulagua kumakuo masio matatu, kumooto, nĩliuki, nĩkĩbiliti-biliti, nakĩpũnile mumĩlomo yaao.
- ¹⁹Kunsooko uusũmi wa mpalasi alĩ mumĩlomo yaao numumĩkĩla yaao, kuitĩ ĩmĩkĩla yaao ingĩ mpiani ya nzoka nĩtĩite matũe, nukumaasio zilumanĩla.
- ²⁰Nĩantu naalĩ asaagile nasika alĩ aulague kumakuo maasio, sika naapela kumĩlĩmo ya mĩkono yaao aleke kumatekela ĩmasĩmuĩ nĩanzegamĩla a zahabũ nĩa mpiia, nĩa

yuuma, n̄a magũe, n̄a makota, nd̄io sika asũũmile kwiona katia kwiigia sunga kwigenda.

²¹Ɔpa sika naapela uulagi waao, katia uulaguli wao, katia uugolia waao, katia uwii waao.

Ukũnukulua 10

¹Namona Malaĩka numuua munangũlũ nũika kwipũna kwigyulu, mujialue lyũnde nityalankũlũ mwityũe liakue; nuusiu waakue zĩ mpasu, nĩmĩgulu yaakue zĩ ishimbĩlĩ ya mooto.

²Numumukono waakue alutĩte kabũgũlũ kakũnukulue. Nutilatĩlia umugulu waakue nwa kĩgoosia munanza nunwa kĩkĩima munsĩ.

³Nwĩtunta kululi lukulu, zĩ nsimba nyukulũmaa. Pĩna nwĩtunta, ĩmĩgũgũmo mupũngatĩ nĩpũnia induli zaao.

⁴Pĩna ĩmĩgũgũmo namupũngatĩ nĩpũnia induli zaao, nanĩzĩpĩlĩlia kwiandĩka, Nineene alĩ niiigia luli nalupũna kwigyulu naluũga; “Ziyĩkile umuntoozo inkaani izo nazitambulua nĩmĩgũgũmo ĩo namupũngatĩ, uleke kuzandĩka.”

⁵Numalaĩka naalĩ numuoonie wĩmĩkile munanza numunsĩ, nunansula umukono waakue wa kĩgoosia kwitungĩnkana kwigyulu.

⁶Nulapa kwa kũyoo namupanga sunga ĩkalĩnakalĩ, naalulũumbile igyulu niintu naikoolĩ, nĩnsĩ niintu naikoolĩ, nĩnanza niintu naikoolĩ, ya kĩna sika ikitũla kityũngogua,

⁷isiititũla muntongo za luli lwa kĩmalaĩka nwa mupũngatĩ pĩna ukakĩzĩpĩlĩlia kwilĩlia idyede, paasio paapo uunkũnkũ wa kĩNzua ujilikondeeligua, kĩna aluatanantĩlie ĩtumi aakue, ĩanakĩdagu.

⁸Nululi naalĩ nulũigilie kwipũna kwigyulu alĩ lukitambuĩla nineene kangĩ, naluũga, “Longola, kasole ĩkabũgũlũ nakakũnukulue mumukono wa kĩmalaĩka nuĩmĩkile munanza numunsĩ.”

⁹Nanumuagaana umalaĩka nanumuĩla wampeele ĩkabũgũlũ numbuĩla, “Kasole, ukalĩe, kĩkakukuĩkĩla ukalĩ munda yaako, ĩpa mumulomo waako kikitũla kikiukuukĩ zĩ uukĩ.”

¹⁰Nanĩkasola ĩkabũgũlũ mumukono wa kĩmalaĩka, nanĩkalĩa, nakĩ kikiukuukĩ zĩ uukĩ mumulomo waane, pĩna nankondia kukukalĩa ĩndaa yaane nĩĩkĩlua ukalĩ.

¹¹Naambuĩla, “Yukũjĩpĩle ue kwipũnia unakĩdagu kangĩ kumpola za antu iingĩ, nindugu ningĩ, nintambo ningĩ, nĩatemi iingĩ.”

Ukũnukulua 11

¹Nampeegua lukito zĩ nkome, nambuĩlua, “Uuka, umĩlĩganĩlie ĩnumba ya kĩNzua, nuwitekelo, nĩnd̄io naakĩtekelaa muasio,

²nĩkĩanda nakiĩlĩ kĩnzinzi ya numba ukĩleke kĩnzinzi, uleke kikĩlĩganĩlia, kunsooko indugu zapeegaguaa kiasio, ndĩo ikakumĩtilangĩla ikaa nanzelu mieli makumi manĩ nĩbĩlĩ.

³Nineene nĩkakuapeela usũũmi ikauĩli aane naabĩlĩ, ndĩo ikipũnia uunakĩdagu ntondo gyana lya nzogũ lĩmuĩ nĩmagana mabĩlĩ nimakumi mutandatu, ikajialile imajialo ma mbuela.”

⁴Ikĩasio ingĩ mĩzeituni ibĩlĩ nuuĩkĩlo wa ntala zibĩlĩ nakuuzaa zĩmĩkile ntongela ya kĩShekulu wa nsĩ.

⁵Numuntu kanga wasiie kukuaalaalia, mooto ukupũnaa mumĩlomo yaa nukukualia sue ikalugu aao; numuntu kanga wasiie kukuaalaalia, iio-iioo yukumũjĩpĩlaa kwiulagua.

⁶Ikĩa atĩite usũũmi kukuligyalĩla igyulu koona imbũla ikikikua muntongo za unakĩdagu waao, atĩite usũũmi nukumaazĩ kukumapĩlula matũle mĩgali, nukukumĩkua imĩĩ kwikyuo liensi, pensi pĩna asiiile.

⁷Nĩpĩna ikijilimalĩla uukuĩli waao, imkialu nĩpũnile mululungu nalusimu lwa kuulungu ikakĩkua ulugu nĩndĩo, ndĩzo ikidula nukukuaulaga,

⁸nĩmĩimba yaa ukaa ikoolĩ munzĩla nya kaa nankulu nyukuĩtaguaa kumpiani Sodomũ nĩMĩsili, nĩpaasio ikĩShekulu waao pĩna alĩ mukononteelue mumusalaba.

⁹Nĩaasio a antu ninduuli, nintambo nindugu ikakuĩlaa imĩimba yaa ntondo zĩtatu nĩnusu, sunga naasiita imĩimba yaa kwiyĩkua mukĩbĩla,

¹⁰ndĩo naikyalile muna nsĩ ikilumba ningiligili kunsooko yaa ikakĩpeela ipegua, kunsooko imakĩdagu aasio naabĩlĩ alĩ akuaagagiaa ikĩ naikyalile muna nsĩ.

¹¹Pĩna nazikĩla ntondo zĩtatu nĩnusu, muau wa upanga naupũnile kwa kĩNzua nuingĩla, naĩmĩka kumĩgulu yaa, ooa ukulu nuingĩla imantu naalĩ akuulaaa.

¹²Naiigia luli lukulu kwipũna mwigyulu nalukuaĩla, “Nankĩlĩ kunu!” Naanankĩla kwigyulu mwilyũnde, ikalugu aao naakualaa.

¹³Numwityũngo liasio alĩ mumanga mukulu, nityũmpĩ likyumi lya kaa nalĩgua; imantu magana ma nzogũ mupũngatĩ naaulagua numumanga waasio, nĩnaalĩ asaagile naiingĩlũ nuooa ukulu, naamukulia uNzua nwa mwigyulu.

¹⁴uUkĩa wa kabĩlĩ wakĩlaa; laaa gua, uukĩa wa katatu upolokile kuukaaũ.

¹⁵uMalaĩka nwa mupũngatĩ nulĩlĩlia idyede liakue, naitũla nduli nkulu mwigyulu, naziũga, “uUtemi wa unkũmbigyulu watũlaa utemi wa kĩShekulu nuwa kĩKilisito waakue, nduyo ukitema sunga ikalĩ nakalĩ.”

¹⁶Nĩanampala naa makumi mabĩlĩ naanĩ naakuuzaa ikyalansile ntongela ya kĩNzua mumatengu maa ma kĩtemi naagua uũndala naamutekela uNzua,

¹⁷naiũga, “Kwakusongelia ue Shekulu Nzua, Mukola ngũlũ zensi, nukoolĩ nĩnaalukoolĩ, kunsooko wausolile uusũũmi waako naukulu nukwitema.

¹⁸Nindugu nazitaka, nuutaki waako nawĩza nityũngo lya kulamulua naalĩ akiile, nukukuapeela uupeegua waao iitumi aako ñanakĩdagu nĩeelu, nĩndĩo naaliopokile ñliina liako, aniino nĩnaakulu, nukukuonona ño naakumionoona ñnsĩ.”

¹⁹Ñnumba ya kĩNzua nĩkoolĩ mwigyulu nigyulua, nĩkĩgange kilyago nakigyelela munumba yaakue; naitũla mpĩito ninduli, nĩmĩgũgũmo, numumanga, nĩmbũla ya magũe ningĩ dũũ.

Ukũnukulua 12

¹Nĩkĩlĩngasĩlio kĩkulu nakigyelela mwigyulu, musungu mujialue ñmpasu, numueli alĩ wĩlĩ nsĩlĩli ya mĩgulu yaakue, numũtyũe liakue ngala ya nsonda kyumi nazibĩli;

²nduyo alutĩite ndaa nwiĩla muusungu nuuwai wa kĩtũnguĩla.

³Nĩkĩlĩngasĩlio kĩña nakigyelela mwigyulu; laaa, joka kyulu kyasũkũ zuu, alĩ lĩĩite matũe mupũngatĩ nimpembe kyumi, numumatũe maakue ngala mupũngatĩ.

⁴Numukĩla waakue naulũta ityũmpĩ lya katatulya nsonda za kwigyulu nukukuziguusia munsĩ. Nijoka naliĩmĩka ntongela ya musungu naalĩ wakaa kĩtũnguĩla, itĩ pĩna wĩtunguĩla, lyĩmulĩe umuana waakue;

⁵nwĩtũnguĩla muana mugoosia nwijile kuzidĩma indugu tũlũ kunkome ya kiuma, numuanawaakue nupũlua sunga kwa kiNzua nukwityengu liakue lya kĩtemi,

⁶umusungu nutalamĩla kumbuga, paasio alutĩite luandĩ naalĩ luzĩpĩiligue nuNzua koonaa amulĩisie paasio ntondo gyana lya nzogũ lĩmuĩ nĩmagana mabĩli nĩmakumi mutandatu.

⁷Alĩ ukoolĩ ulugu mwigyulu; uMikaeli nĩamalaĩka aakue naĩlaasa nijoka; ijoka nayĩlaasa nĩndĩo palumuĩ nĩamalaĩka aakue;

⁸ndĩo sika naadula sunga paluandĩ luao sika nalũgyelela kangĩ mwigyulu.

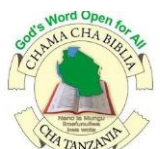
⁹iJoka nikyulu nalĩtaagua, ñnzoka ya kalĩ nukuĩtaguaa, Mupembeelia kangĩ Shetani, nukulimĩlagiaa uunkũmbigyulu tũlũ; nutaagua sunga munsĩ, nĩamalaĩka aakue naataagua palumuĩ nduyo.

¹⁰Naniigia luli lukulu mwugyulu nalwiũga, “Ñpaino waaza ugũnua ningũlũ nuutemi wa kĩNzua wĩtu, nuusũumi wa kĩKilisito waakue, kunsooko wataagaguaa pansĩ umusokia wa anũna iĩtu, nukuasokagiaa ntongela ya kĩNzua wĩtu munsĩ nuutiku.

¹¹Ndĩo naamudula kumugali wa kĩMuana-nkolo, nukulukaani lwa ukuĩli wao; sunga sika naaulogua uumĩ waao sunga kunkia.

¹²Luulo gua, ñlumbĩkiĩ ee gyulu, niniie nakuuza muĩli muasio! Ñpa ukia wa nsĩ nĩnanza; kunsooko ùShetani wiikile kunsiao mukola utaki wingĩ, pĩna umanile kĩna utĩite tyũngo kyei!”

¹³Nijoka pĩna nalĩona kĩna lyataagaguaa munsĩ, nalĩmumankĩla umusungu naalĩ wĩtũngulĩle umuana namugoosia.

¹⁴Numusungu nupeegua imbaa zibĩli zandĩi nankulu koonā wapũpũte, wende kumbuga sunga paluandĩ luakue, paasio ukulĩisagiguāa, kwityũngo, nukumatũngo, nukutyumpi lityũngo, kulĩ nĩnzoka niasio.

¹⁵ĩNzoka nĩpũnia mumulomo waakue, kunũma ya musungu, maazĩ zĩ mongo, wakenkue numongo.

¹⁶ĩnsĩ nyĩmualĩilia umusuungu, ĩnsĩ niansamia umulomo waakue, niuumĩla umongo ijoka naalĩ lĩpũnilie mumulomo waakue.

¹⁷iJoka nalĩmutakĩila umusungu, nalĩlongola kĩkua ulugu nuwĩleli waakue naalĩ usaagile, nawityapile ĩmalagĩlio ma kĩNzua, nukukumukuĩla ũYesu.

¹⁸Nalĩĩmĩka mumunsanga wa nanza.

Ukũnukulua 13

¹Namona nimu nĩpũna munanza nĩĩite matũe mupũngatĩ nimpembe kyumi, numumpembe zaakue ngala kyumi, numumatũe maakue miina ma utukĩli.

²Nĩnimu naalĩ nĩmĩoonie alĩ yĩmpiani nĩnsuĩ, nĩmĩgulu yaakue alĩ zĩ ya ngaa, numulomo waakue alĩ zĩ wa nsimba. iJoka nalyĩmĩpeela ingũlũ zaakue nityengu liakue lya kĩtemi nuusũumi wingĩ.

³Lĩmuĩ lya matũe maakue alĩ zĩ yaalaaligue luguma lwa nkia; ĩpa ikyuo liakue lya nkia nalĩkamigua, nĩnsĩ yensi nĩkulĩlua kunsooko ya nimu niasio.

⁴Naalĩtekela ijoka kunsooko nalĩmĩpeela ĩnimu uusũuni waakue, naamĩtekela ĩnimu, naaũga; “Waani nwilika nĩnimu, kangĩ waani nusũũmile kukĩlaasa nĩndĩzo?”

⁵Nĩpeegua mulomo kwitambula makaani namakulu ma utukĩli. Nĩpeegua usũumi kukĩtuma umulĩmo waakue mieeli makumi manĩ nĩbĩli,

⁶nĩmũmuula umulomo waakue yĩmutukĩle uNzua, nukwitukĩla ĩliina liakue, nuwikyalo waakue, nĩndĩo naakikyālaa mwigyulu.

⁷Nĩpeegua kukĩlaasa nĩeelu, nukukuadula. Nĩpeegua uusũumi mutũlũ ensi, uluuli, nĩantu, nintambo, nindugu.

⁸Tũlũ naakikyālaa muna nsĩ ĩkakumĩtekela, muntu wensi kanga ĩliina liakue ĩsika liandĩkue mukĩtabũ ĩkya upanga kya Muana-nkolo naalĩ muulague pĩna alĩ ikĩli kwiĩkua umukulĩla wa nsĩ.

⁹Wensi nutĩite ukutuĩ wa kũigĩlia nũigie.

¹⁰Uyo kanga wasole ĩmatepo, ukisholua matepo. Wensi kanga waulage kuyũmba, yumũjĩpĩle kwiulagua kuyũmba. ĩpa papa ugigimĩlia nuusuĩli wa eelu.

¹¹Namona nimu nĩnzĩa ninankĩla kwipũna munsĩ, ndĩo alĩ ĩtĩite mpembe zibĩli mpiani ya muanankolo, nĩtambula zĩ ijoka.

¹²Yukutumĩlaa usũũmi tũlũ wa nimu nya muandio ntongela yaakue, nukukumĩtenda ĩnsĩ sunga tũlũ naikikyalaa muasio amĩtekele ĩnimu nya muandio, niasio uluguma luakue lwa nkia naalĩ lukamigue.

¹³Ndĩo itenda ilĩngasĩlio ikulu, sunga yatende umooto kwiiika kwipuna kwigyulu munsĩ ntongela ya antu.

¹⁴Ndĩo yukualĩmĩlagiaa naaikyalaa muna nsĩ, kuilĩngasĩlio yaasio naalĩ mpeegue kukuitenda ntongela ya nimu; nĩkuaĩla naaikyalaa muna nsĩ kukumĩzĩpĩlia nzegamĩla ĩnimu niasio naalĩtĩite uluguma lwiyũmba, ĩpa niĩ mpanga.

¹⁵Nĩpeegua kwiĩkĩla umusũũpo munzegamĩla wa nimu, sunga unzegamĩla wa nimu watambule, nukwitenda aasio nasika ĩtekĩle unzegamĩla wa nimu aulague.

¹⁶Ndĩo ĩkutenda tũlũ ensi, aniino nĩakulu, agolĩ nĩatũka, akolelua nĩasese aĩkĩlue ugomola mumĩkono yaa nya kĩgoosia kamuĩ muusiu waa,

¹⁷koono tũlũ wensi walekigula kamuĩ kwigulia, isiititũla utĩite ugomola, nduo ingĩ ĩliina lya nimu, kamuĩ iyalo lya liina liakue.

¹⁸Īpa paapo makoolĩ masala, unuasio nutĩite uulĩngi nwaalie iyalo lya nimu; ingĩ yalo lya kĩuntu. niyalo liakue ingĩ magana mutandatu nĩmakumi mutandatu namutandatu

Ukũnukulua 14

¹Namona, laaa, uMuana-nkolo wĩmĩkile mukiania ya nkonko ya Sayuni, nĩantu magana ma nzogũ gyana lĩmuĩ nĩmakumi manĩ namanĩ alĩ ĩensi ninduyo, akola liina liakue nĩlya kĩTata waakue liandĩkue muusiu waa.

²Naniigia luli kwipũna kwigyulu zĩ luli lwa maazĩ mingĩ, zĩluli lwa mugũgũmo mukulu, nululi naalĩ niigilie alĩ luli lwa akua-nsumbĩ, naakuzikuaa insumbĩ zaao,

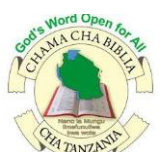
³nĩndĩo iĩmba liĩmbo nĩpia ntongela ityengu lya kĩtemi, kangĩ ntongela ya iyumbe nainĩ naipanga, nĩntongela ya anamapala. Kutilĩ naalusuumile kukĩmania ĩliĩmbo liasio isiititũla aao naĩmagana ma nzogu gyana lĩmuĩ nimakumi manĩ na manĩ naalĩ agulue kwipũna muna nsĩ.

⁴Īa awa sika aĩkĩlue udobũ wensi palumuĩ nĩakĩima kunsooko alĩ eeligue; ĩa awa akumutiatĩlaa uMuana-nkolo tũlũ kwensi kĩna ulunjie, ĩa alĩ agulue kwipũna muantu, nduĩ-nduĩ kwa kĩNzua nukwa kĩMuana-nkolo,

⁵numumilomo yaa kutilĩ kaulongo, kunsooko agila kibyado.

⁶Namona malaĩka muua nwipũpũta pakatĩ igyulu, mukola mpola na nziiza za kalĩ nakalĩ, waatanantĩlie naaikyalaa muna nsĩ, nĩndugu yensi, nuluuli luensi, nĩntambo yensi, nĩantu ensi,

⁷nwiũga kululi lukulu, “Moopooke uNzua nukukumukulia, kunsooko ityũngo lya ulamuli waakue liazaa; mutekelĩ uyo naaluzĩpilie igyulu nĩnsĩ nĩnanza ninjĩlio za maazĩ.”

⁸Numalaika muua nwa kabili numutiata, nwiuga, “Yagua, yagua, iBabeli ikaa nankulu, ndio ali ikopilie indugu tulu umubinio wa utaki wa ugololia waakue.”

⁹Numalaika muua, nwa katatu, nuatiata, nwiuga kululi lukulu, “Wensi kanga wamitekele inimu nunzegamila waakue, nukukuwaanunkula uugomola muusiu waakue katia mumukono waakue.

¹⁰ninduyo ukikopa umubinio wa utaki wa kiNzua naali muzipigue sika namusogole kamaazi, mukiko kya utaki waakue; ukiaagigua kumoto nikibiliti-biliti ntongela ya amalaika naeelu nintongela ya Muana-nkolo.

¹¹Niliuki lya uwai wao lyukunankilaa kukiania sunga ikali nakali, agila kausupia munsu nutiku, aao naakumitekela inimu nunzegamila waakue, kangu nuwensi nukuanunkulaa uugomola wa liina liakue.”

¹²Ipa papa ugigimilia wa eelu, naakumakendegeela imalagilio ma kiNzua, nuusuili wa kiYesu.

¹³Naniigia luli kwipuna kwigyulu naluiuga, “Andika, ‘Aliuku iakiu naakiile mwa kiShekulu kwipuna nunzuauu.’ Eeze, uugile uMuau, koonaa asupie kwipuna munzago zaa, kuiti uutendi wao witiatile nindio!”

¹⁴Namona, laaa, lyunde lielu numukiania ilyunde wikyalansile umu, mpiani ya Muana-muntu, mukola ngala ya zahabu mwityue liakue, numumukono waakue utite nsiime nzugi.

¹⁵Numalaika muua nupuna muNumba ya kiNzua; numulila kululi lukulu uyo nwikyalansile mwilyunde, “Sopoola insiime yaako, uogole, kuiti ityungo lya kuogola liazaa; kuiti imaogola ma nsu makondaa.”

¹⁶Ninduyo nwikyalansile mwilyunde numigumila insiime yaakue munsu, insu niogolua.

¹⁷Numalaika muua nupuna muNumba ya kiNzua ya mwigyulu, ninduyo utite nsiime nzugi.

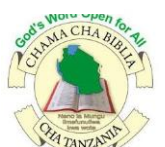
¹⁸Numalaika muua nupuna pawitekelo, mukola usuumi wa mooto; numulila kululi lukulu nuasio nwa nsiime nanzugi, nuuga, “Sopoola insiime yaako nanzugi, uikale inshampi ya muzabiibu wa nsu, kunsooko izabiibu zaakue zaiala du.”

¹⁹Numalaika numigumila insiime yaakue munsu nuzikala izabiibu za nsu, nuzigumila mwityuli nikyulu lya utaki wa kiNzua;

²⁰nityuli nalisokolelua kinzini ya kaa; imigali nipuna mwityuli sunga kumaguatio ma mpalasi, zi lugendo lwa maili magana mabili.

Ukunukulua 15

¹Namona kilingasilio nikia mwigyulu, kikulu kangu kya ukulilua; amalaika mupungati akola makuo mupungati ma mpelo. Kunsooko mumaasio uutaki wa kiNzua utimilikile.

²Kangĩ namona zĩ mpiani ya nanza ya kũlolelo naalĩsaalĩnkĩne numooto, nĩndĩo naalĩ aduilile ĩnĩmu nunzegamĩla waakue niyalo lya liina liakue, ĩĩmĩkile pananza nya kũlolelo, atĩite nsumbĩ za kĩNzua mumĩkono.

³Ndĩo ĩĩmba ĩlĩĩmbo lya kĩMusa, mwĩtumi wa kĩNzua, nĩlĩĩmbo lya Muana-nkolo naaiũga, “Ukulu, kangĩ wa ukulĩlua uutendi waako, Ee shekulu Nzua, Mukola ngũlũ zensi! Za kulukuuluu kangĩ za tai-taai injĩla zaako, ee Mutemi wa ndugu!

⁴Waani nasikukoopokile, ee Shekulu, nukwikulia ĩliina liako? Kunsooko ue wing'ene dũũ wĩmuelu. Kuitĩ indugu tũlũ zikiiiiza nukukukutekela ntongela yaako, Kunsooko uutendi waako wa kulukuuluu wakunukuĩlue.”

⁵Pĩna nazikĩla izi namona, laaa, ĩnumba ya kĩNzua ihyeema lya ukuĩli mwigyulu nigyulua,

⁶nĩamalaĩka mupũngatĩ akola makuo mupũngati naapũna munumba ya kĩNzua, ajialue ntiila nankakũ nanzelu, atũngue muikũa yaa mĩsipi ya zahabũ.

⁷Umuĩ wa iyumbe inĩ naipanga nuapeela ĩamalaĩka mupũngatĩ isheme mupũngatĩ ya zahabũ, ijuile uutaki wa kĩNzua nakuuza mupanga sunga ĩkalĩ nakalĩ;

⁸ĩnumba ya kĩNzua nijuligua ĩliuki nalĩpũnile kuukulu wa kĩNzua ningũlũ zaakue. Nayĩ kutilĩ kamuntu naalusũũmile kwiingĩla muNumba ya kĩNzua, sunga matimĩiligue ĩmakuo mupũngatĩ ma amalaĩka namupungatĩ.

Ukũnukulua 16

¹Naniigia luli lukulu kwipũna munumba ya kĩNzua naluaĩla ĩamalaĩka naa mupũngatĩ, “Lendĩ mũiite iisheme mupũngatĩ ya utaki wa kĩNzua munsĩ.”

²Nuenda nwa muandio nukiita ĩkĩseme kiakue munsĩ, naitũla pyuu byĩ, yolũ, muantu naatĩite uugomola wa nimu nĩaasio naakĩtekela unzegamĩla waakue.

³Numalaĩka nwa kabĩlĩ nukiita ĩkĩseme kiakue munanza, naitũla mĩgali zĩ ya muki, niintu tũlũ naikola upanga naikoolĩ munanza naikia.

⁴Numalaĩka nwa katatu nukiita ĩkĩseme kiakue mumiongo numunjiilio zamaazĩ, naitũla mĩgali

⁵Nanumũigia umalaĩka wa maazĩ nuũga, “Ue umukola kulukuuluu, ee Shekulu nukoolĩ, naalukoolĩ, Muelu, kunsooko walamula itĩ.

⁶Kuitĩ alĩ ĩmĩgali ya eelu nĩanakĩdagu, nunduue waapeela ĩmĩgali aikope. Ndĩo ijĩpĩle itĩ!”

⁷Naniigia uupolelio nauũga, “Eeze, Shekulu Nzua, Mukola ngũlũ zensi, wa tai, kangĩ wa kulukuuluu uulamuli waako!”

⁸Numalaĩka nwa kanĩ nukiita ĩkĩseme kiakue kumpasu nĩpeegua kukuasonsa ĩantu kumooto.

⁹ĪAntu naasonsua usonsua ukulu, naalītukīla īliina lya kīNzua nwa usūūmi mumakuo aya. Sika naapela nukukumupeela ukulu.

¹⁰Numalaīka nwa katano nukiita īkīseme kiakue mwityengu lya kītemi lya nimu, uutemi waakue nauīkīlua kiiti, naitakūna īnīmī zaao kunsooko ya uwai wao,

¹¹naaa akumutukīla uNzua nwa kwigyulu kunsooko ya uwai wao nīmapuu maa, kangī sika naapela uutendi wao.

¹²Numalaīka nwa mutandatu nukiita īkīseme kiakue mumongo namukulu Eupūlati, īmaazī maakue namapua, koonā īnzīla īzīpīligue kuatemi naapūnile kukīlīma.

¹³Namona nkolo ndobū zitatu zī ntundu zipūna mumulomo wijoka, numumulomo wa nimu, numumulomo wa munakīdagu wa ulongo.

¹⁴Ingī ziizo nkolo za masīmuī, nazukutendaa ilīngasīlio, nazipūna nukukuaagaana īatemi a unkūmbigyulu tūlū, kukuailingīla kuulugu wa lutondo nalukulu lwa kīNzua, Mukola ngūlū zensi.

¹⁵“Laaa, nijile zī mūii! Muliuku nukukengealaa nukukumakendegeela īmajialo maakue, walekigenda kīpuī, aone inshoni zaakue!”

¹⁶Nuailingīla paluandī pana lyukuītaguaa kuKīebūlania, Alimagedoni.

¹⁷Numalaīka nwa mupūngatī nukiita īkīseme kiakue munzega. Luli lukulu nalupūna munumba ya kīNzua ya mwigyulu, mwityengu lya kītemi, naluūga, “Yakondaa kwitūla!”

¹⁸Naītūla mpīito ninduli nīmīgūgūmo numumanga mukulu; kwipūna īantu naalī ikyalīle muna nsī, alī kutilī umumanga namukulu kīna nuasio

¹⁹Nīkaa nankulu nītemanuka matūmpī matatu, nīkaa za ndugu nazigua; nīBabeli nankulu nijukua ntongela ya kīNzua, wamīpeele īkīiko kya mubinio wikyūo lya utaki waakue.

²⁰Kīsiwa kiensi nakīmanika, ninkonko sika nazigyelela kangī.

²¹Nīmūla ya magūe nkulu dūū, īmagūe maakue malūto zī nzaala, nīlagalīla kwipūna kwigyulu nīakua īantu. ĪAntu naamutukila uNzua kunsooko ikyuo lya mbūla ya magūe kunsooko ikyuo liakue alī kyulu zigi-zigi.

Ukūnukulua 17

¹Nuuza umūi wa amalaīka naīmupūngatī naatīite isheme nupūngatī, nutambula nineene, nuūga; “Nzuu kunu, nīkakukulagīla uulamulua wa mugololia namukulu nwikyalannsile mumaazī mingī,

²īatemi a nsī naalī agoluīlie ninduyo; ndīo naikikyala muna nsī naagaaligua kumubinio wa ugololia waakue.”

³Nunsola mwa kīMuau sunga kumbuga; namona musungu, wikyalansile munimu nkasūkū zuu nijule īmiina ma ituki, nītīite matūe mupūngatī nimpembe kyumi.

- ⁴Numusungu alĩ mujialue ntiila ya kĩtemi nĩnankasũkũ zuu, moogeeligue kuzahabũ nipigũe pya ngele nkakũ nilũũlũ, nduyo alutĩite kĩiko kya zahabũ mumukono waakue, naalĩ kijuile uusuukĩlua nuudobũ wa ugololia waakue,
- ⁵numuusiu waakue ĩliina liandĩkue lya unkũnkũ; “Babeli namukulu, nina wa agololia, nuusuukĩlua wa nsĩ.”
- ⁶Nanumuona umusungu ugaalile kumĩgali ya eelu, nukumĩgali ya akuĩli a kĩYesu.
- ⁷Nineene pĩna nanumuona, nankulĩlua ukulĩlua ukulu. Numalaĩka numbuĩla, “Nĩkĩ wikulĩlua? Nĩkakukuĩla uunkũnkũ wa musungu nuwa nimu nyumusolile, nĩtĩite ĩmatũe mupũngatĩ.
- ⁸ĩNimu naalumĩoonie alĩ ikoolĩ, ndĩo ĩkutilĩ, ndĩo yĩzĩpĩĩlagiaa kwipũna mululungu nalusimu lwa kuulungu nukwienda kuoononeki; ndĩo naĩkikyalaa munansĩ, nasika andĩkue ĩmiina maa mukĩtabũ kya upanga kwipũna kwiĩka ĩmĩkũkĩla ya unkũmbigyulu, ĩkikulĩlua pĩna ĩkakumĩona ĩnimu, ya kĩna alĩ ikoolĩ, ndĩo ĩkutilĩ, ndĩo ĩkaa ikoolĩ.
- ⁹Paasio paapo ulĩngi nautĩite ĩmasala. ĩmatũe namupũngatĩ ingĩ nkonko mupũngatĩ pĩna wikyalansile umusungu;
- ¹⁰ndĩyo ingĩ atemi mupũngatĩ, ataano akondile kwigua, umuĩ ukoolĩ umuua wikĩĩli kalaaza. Nduyo pĩna ukiiiiza yumũjĩpĩĩle wikyale tyũngo niino.
- ¹¹Nĩnimu naalĩ ikoolĩ ndĩo ĩkutilĩ, ndĩo ĩo ya munaana, ndĩo ĩmuĩ ya zaasio nazĩmupũngatĩ, ndĩo ĩlunziĩ kuoononeki.
- ¹²Nimpeembe kyumi naaluzioonie ingĩ atemi kyumi naĩkĩĩli kalanũnkula uutemi, ĩpa iaanũnkula uusũumi zĩ atemi kunsaa ĩmuĩ palumuĩ nĩnimu.
- ¹³ĩA ishĩgo ĩmuĩ, ndĩo akĩmĩpeela ĩnimu ingũlũ zaao nuusũumi waa;
- ¹⁴ĩA ĩkakĩkua ulugu nuMuana-nkolo, nuMuana-nkolo ukakuadula, kunsooko uyo ingĩ Shekulu wa ishekulu, kangĩ Mutemi wa atemi; nĩndĩo naĩensi nunduyo, aao ĩtue, kangĩ asaagulue, kangĩ asuĩli.”
- ¹⁵Numbuĩla, “ĩMaazĩ naalumaoonie, pana wikyalansile umugololia, ingĩ antu, nĩmaũmbĩ, nindugu, nintambo.
- ¹⁶Nimpembe kyumi naaluzioonie, nĩnimu, zĩkakumusukĩlua umugololia, nazĩkakumutenda watũle mukĩa nĩkĩpuĩ, zĩkakumulĩa ĩnama yaakue, zĩkakumusonsela nkankanaa kumoto,
- ¹⁷Kuitĩ uNzua waĩkile munkolo zaao kwitenda muna usĩgile umuene, nukwitenda ishĩgo ĩmuĩ, nukukumĩpeela ĩnimu uutemi waa, sunga inkaani za kĩNzua zitimĩĩlike.
- ¹⁸Numusuungu naalumuoonie ingĩ ĩkaa nankulu, nkola utemi muatemi a nsĩ.”

Ukũnukulua 18

- ¹Pīnanazikīla izi, namona malaīka muua wiiika kwipūna kwigyulu, mukola usūūmi ukulu; nīnsī nīmīlīkua naukulu waakue.
- ²Nulīla kungūlū kululi lukulu, nuūga, “Yagua, yagua, Babeli nankulu! Yatūla wikyalo wa masīmuī, kītūngo kya nkolo yensi nandobū, nīkītūngo kya noni yensi nandobū nya kukilana;
- ³Kunsooko indugu tūlū zakopile umubinio wa ugaali wa ugololia waakue, nīatemi a nsī agoluīlie ninduyo, nīagulia a nsī īgolīpilie kungūlū za usambo waakue.”
- ⁴Naniigia luli luīngī kwipūna kwigyulu naaluūga, “Īmumuakue antu aane, mulekikamantana mumīlandu yaakue, kangī mulekiaanūnkula ĩmakuo maakue;
- ⁵kunsooko ĩmīlandu yaakue yapikaa sunga kwigyulu, nuNzua wijukile ĩmabīī maakue.
- ⁶Mulīpī kīna umuene naalulīpile, mumulīpe nkua zibīlī kwilika lya utendi waakue; mukīko naalukīsaalīnkīīnie, mumusaalīnkanīlie nkua zibīlī.
- ⁷Kwilika naalī wīkulilie nukwitenda usambo, mupeelī uwai nuukīa kwilika līlo-līloo. Kunsooko ukuūgaa munkolo yaakue, ‘Nikyalansile musungu wa kītemi, nineene sika numukiīlua, kangī sika nikiona kaukīa,’
- ⁸luulo gua, ĩmakuo maakue mikiiza mulutondo lumuī, ukiu, nuukīa, nīnzala ninduyo ukishenselua kumoto. kunsooko ūShekulu Nzua nukumulamulaa ingī mukola usūūmi.”
- ⁹Nīatemi a nsī naalī agoluīlie nduyo nukwishambuka palumuī ninduyo ikilīla nukukumulīla pīna ĩkakulīona īliuki lya kupīa kumuakue;
- ¹⁰īīmīkile kulī kuooa wa uwai waakue, īiūga, “Ukīa! ukīa! ĩkaa nankulu, Babeli, ĩkaa nya usūūmi! muNsaa ĩmuī ulamulua waako waazaa.”
- ¹¹Nīagulia a munsī ilīla nukukumulīla, kunsooko kutilī nwigula iintu yaao kangī,
- ¹²iintu yaao ingī ya zahabū, nimpīia, nipigūe pya ngele nkakū, nilūūlū, nintiila nankamū nanziiza, nintiila za kītemi, nintiila nantelele, nintiila nankasūkū; kyota liensi lya ulūmba, kīseme kiensi kya mpembe, kīseme kiensi kikyota lya ngele nkakū, nīkya kiuma nakīkasūkū, nīkya kiuma ĩkiene, nīmagūe namakakū.
- ¹³numudalasini, niilungīlo nīmīkūūsī, nuulūmba, niilago, numubinio, nīmakūta, nūūtū nauza, nuupemba, ning'ombe, ninkolo nimpalasi, nīmagalī ma ulugu, nīmīlī ninkolo za antu.
- ¹⁴“Nuugolī naali uawe nīnkolo yaako wakulegelaa; niintu tūlū naikiukuukī niya loogo yakulimīlaa, sikukakuiona kangī!”
- ¹⁵Nīagulia a intu yaasio naalī īgolīpilie kumuakue, ikiīīmīka kulī kuooa wa uwai waakue ilīla nukwilīla ĩsuuka,

¹⁶iiüga, “Ukĩa, ukĩa, ìkaa nankulu naalĩ njialue ntiila nkamũ nanziiza, nintiila za kĩtemi, nintiila nankasuku. nukwioogeeligua kuzahabũ. nipigũe pya ngele nkaakũ nilũũlũ!”

¹⁷Kuitĩ kunsaa ìmuĩ uugolĩ nawingĩ kĩna itĩ watũla ulanda.” Numugendia wensi nwa mapango, nuwensi nukugendagenda pensi kumapango, nĩanamulĩmo a mũpyango, nĩaaaiso tũlũ naĩkĩtumaa umulĩmo munanza, naĩmĩka kulĩ,

¹⁸nailĩlĩkia pĩnanaalĩona ìliuki lya kupĩa kumuakue, naaũga, “Kaa kĩ nilika lya kaa ì nankulu?”

¹⁹Naĩkĩsemuĩla ulunkundĩ mumatũe maa, naikuuta nukwigendia ìmisholi, nukwilĩla kĩlĩlo, naiũga, “Ukĩa, ukĩa ìkaa nankulu, kuitĩ munsĩ yaakue tũlũ naatĩite ìmapango ma munanza alĩ ìgolĩpilie kuugolĩ waakue! kuitĩ kunsaa ìmuĩ yatũlaa ulanda.

²⁰Lumbĩkiĩ, ee gyulu, nĩeelu, nĩaatumua, nĩanakĩdagu; kuitĩ uNzua walamuĩle ulamuli waani mumuakue!”

²¹Numalaĩka umuĩ nwa usũũmi nunansula igyũe zĩ gyũe kyulu ìlya kusielã, nulĩgumĩla munanza, nuũga, “Itĩ yoi, kungũlũ ningĩ ikitaulua Babeli, ìkaa nankulu, sika ìkakigyelela kangĩ.

²²Ninduli za akua-nsembĩ, nĩza akua-ngoma, nĩza akua-mpĩlĩmbĩ, nĩza akua-dyede, sika zĩkakigyũligua munsĩ yaako kangĩ; sunga mumani wensi nwa mulĩmo wensi sika ukakigyelela munsĩ yaako kangĩ; sunga umukindo wa luala sika ukakigyũligua munsĩ yaako kangĩ;

²³sunga uweelu wa ntala sika ukimĩlĩka munsĩ yaako kangĩ; sunga ululi lwa mutooli katia mutoolua sika lukigyũligua munsĩ yaako kangĩ; kunsooko ìagulia aako alĩ akulu a nsĩ, kuitĩ indugu tũlũ alĩ nimĩlĩgũe nuulaguli waako.

²⁴Numunsĩ yaakue alĩ igyelĩle mĩgali ya anakĩdagu nĩeelu, kangĩ ya tũlũ naalĩ aulague muna nsĩ.”

Ukũnukulua 19

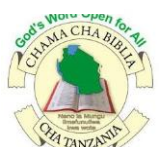
¹Pĩna nazikĩla izi nanigyũlia, zĩ luli lukulu lwa mulundo mukulu mwigyulu naluũga, “Aleluya! Uugũnua nuukulu nuusũũmi ingĩ mwa kĩNzua wĩitu,

²kuitĩ uulamuli wakue ingĩ wa tai, kangĩ wa kulukuuluu; kuitĩ wamulamũle umugololia namukulu naalumionoonile ìnsĩ kuugololia waakue, nukukumukaasia kunsooko ya mĩgali ya ìtumi aakue.”

³Naaũga nkua ya akabĩlĩ, “Aleluya! Nĩliuki liakue lyukunankĩla kukiania sunga ìkalĩ nakalĩ.”

⁴Nĩanampala namakumi mabĩlĩ naanĩ, niiumbe naipanga inĩ naatũngama nukukumutekela uNzua nwikyalansile mwityengu lya kĩtemi, naiũga, Amini, aleluya!

⁵Luli nalupũnĩla muumo mwityengu lya kĩtemi naluũga, “Mukuliĩ uNzua wĩitu inie ìtumi aakue tũlũ, niniinie namukumoopoka, aniino nĩakulu.”

⁶Naniigia luli zĩ luli lwa mulundo mukulu, zĩ luli lwa maaazĩ mingĩ, zĩ luli lwa mugũgũmo mukulu, lwiũga, “Aleuya! Kuitĩ ũShekulu Nzua wĩitu, Mukola ngũlũ zensi utemile.

⁷Kulumbe nukwikua ingiligili, kumupeelee uukulu, waakue, kuitĩ uwĩnga wa Muana-nkolo waazaa, numutoolua waakue wĩzĩpiĩlagiaa,

⁸nduyo wapeegaguaa kwijiala ntiila nankamũ nanziiza nimĩlĩmĩnta, nanzelu pee,” kuitĩ intiila nanziiza ingĩ uutendi wa kulukuuluu wa eelu.

⁹Numalaĩka numbuĩla, “Andĩka, ‘Alĩuku naaanue kundia za wĩnga wa Muana-nkolo.’ Numbuĩla, ‘Izi ingĩ nkaani za tai za kĩNzua.’

¹⁰Nineene nangua ntongela ya mĩgulu yaakue koonaa numutekele; numbuĩla, ‘Lekitenda yaasio; Īne nĩnwĩtumi mĩaako, kangĩ wa anũna aako naatĩite uukuĩli wa kĩYesu. Mutekele uNzua.’ Kuitĩ uukuĩli wa kĩYesu ingĩ nkolo ya unakĩdagu.”

¹¹Namona igyulu nalĩkũnukuka; laaa, mpalasi nzelu! Ninduyo naalumĩdaamĩĩle ukuĩtagua Musuĩli, kangĩ Wa tai, nukukulukuuluu ukulamulaa nukukĩlasaa ulugu.

¹²Nĩmiiso maakue alĩ zĩ waakĩlo wa mooto, numwityũe liakue ngala ningĩ, nutĩite ĩliina naliandĩkue, nasika wĩzĩ kaumuĩ, ĩpa umuene namukola.

¹³Nduyo namujialue ĩjialo naalĩ tyoeligue mumĩgali, nĩliina liakue ukuĩtaguaa Lukaani lwa kĩNzua.

¹⁴Nĩmaũmbĩ ma ĩlaasi a kwigyulu namamutiata mumpalasi nanzelu, nukwijialua intiila nankamũ nanziiza, nanzelu, nanzelu pee.

¹⁵Niyũmba nalyugĩ yukupunĩlaa mumulomo waakue koonaa wazikue indugu kuniasio. Ninduyo ukakuadĩma kunkome ya kiuma, ninduyo witolangĩla ityulĩ lya kusuuĩla mubinio wikyũo lya utaki wa kĩNzua Mukola ngũlũ zensi.

¹⁶Mujialo liakue numukĩĩga kiakue nutĩite liina naliandĩkue, mutemi wa atemi nũShekulu waashekulu.

¹⁷Namona malaĩka umuĩ wĩmĩkile kumpasu, nulĩla kululi lukulu, nuziĩla inoni tũlũ zensi nazukupũpũtaa pakatĩ igyulu, “Nzui mwĩlundĩle palumuĩ kuludia nalukulu lwa kĩNzua,

¹⁸muzilĩe inama za atemi, ninama za atongeeli a ulugu, ninama za akola ngũlũ, ninama za mpalasi nĩza akola kuzidaamĩla, ninama za antu tũlũ ensi, akolelua nĩasese, aniino nĩnaakulu.”

¹⁹Nanĩmĩona ĩnimu, nĩatemi a nsĩ, nĩmaũmbĩ ma ĩlaasi aao, ĩlundĩlĩle ĩkue ulugu nunduyo nudaamĩlĩle ĩmpalasi sunga nĩmaũmbĩ ma ĩlaasi aakue.

²⁰ĩNimu nĩguĩlua, numunakĩdagu wa ulongo palumuĩ nĩnduyo uyo naalutendile ĩlĩngasĩliio ntongela yaakue, kuitĩ kũyaasio alualimĩlĩlie ĩaasio naalĩ aligilie uugomola wa nimu, nĩndĩo naalĩ akumutekela unzegamĩla waakue; ĩaasio naabĩli naataagua kĩlĩ apanga munanza ya mooto nĩakĩle kukĩbiliti-biliti.

²¹Naalĩ asaagile naaulagua kuyũmba nalĩpũnile mumulomo waakue uyo nudaamĩĩle ĩmpalasi; ninoni nazikyutĩkia kunama zaao.

Ukũnukulua 20

¹Namona malaĩka nũika kwipũna kwigyulu, utĩite igyuĩlo lya lulungu nalusimu lwa kuulungu, nityendele kyulu mumukono waakue.

²Nulĩguĩla ijoka, nzoka ya kalĩ uuyo Mupeembeelia kangĩ Shetani, numutũnga miaka gyana lya nzogũ,

³numutaaga mululungu nalusimu lwa kuulungu, numutũnga, nuĩka umuntoozo pakiania, waleke kuzilimĩlia indugu kangĩ, sunga ĩmiaka nigyana lya nzogũ ĩtimĩligue. Pĩna yakonda yaasio, ijĩpĩle watũnguĩlue kũtyũngo niino.

⁴Namona matengu ma kĩtemi, nĩnaikyalansile mumaasio naapeegua uusũumi wa ulamuli; namona inkolo zaao naalĩ adumulue ĩmatũe kunsooko ya ukuĩli wa kĩYesu, nukunsooko ya lukaani lwa kĩNzua, ĩaasio nasika alĩ akumĩtekela ĩnimu nunzegamĩla waakue, sunga kwiĩkĩlua uugomola muusiu waao numumĩkono yaa. Naatũla apanga kangĩ, naatema palumuĩ nuKilisito miaka gyana lya nzogũ.

⁵ĩAkiu naalĩ asaagile sika naatũla apanga, sunga ĩule ĩmiaka gyana lya nzogũ. uu wau wiiuki wa muandio.

⁶Mulyuku, kangĩ muelu, ingĩ uyo nutĩite ityũmpĩ muwiiuki wa muandio; mumuao uukiu wa kabĩli ugila kausũumi; ĩpa ikitũla apolia a kĩNzua nuKilisito, ikitema palumuĩ nĩnduyo ĩmiaka gyana lya nzogũ.

⁷Nĩmiaka gyana lya nzogũ pĩna ikiula, ũShetani ukitũnguĩlua kwipũna mukĩtũngo kiakue,

⁸nduyo ukipũna kukuzilimĩlia ĩndugu nazikoolĩ mumpelo zinĩ ĩza nsĩ, aao ĩa Gogũ nĩMagogũ, kukuailingĩla kuulugu, niyalo liao zĩ munsanga wa nanza

⁹Naanankĩla mukiania ya ugalĩ wa nsĩ, naaupilimĩkĩlia uwikyalo wa eelu, nĩkaa naalĩ ndoogue. Mooto nautima kwipũna kwigyulu, nualĩa

¹⁰nũShetani, umukola kualimĩlia nutaagua munanza ya mooto nĩkĩbiliti-biliti, muna ĩkoolĩ ĩnimu numunakĩdagu wa ulongo. Nĩndĩo ĩkiaagigua munsĩ nuutiku sunga ĩkalĩ nakalĩ.

¹¹Namona tyengu lya kĩtemi, kyulu lielu, nĩnduyo nwikyalansile muliasio, ntongela yaakue ĩnsĩ nigyulu nazitalama, paluandĩ luao sika naigyelela kangĩ.

¹²Namona ĩakiu, akulu nĩnaaniino, ĩmĩkile pigyengu lya kĩtemi; niitabũ naikũnukulua. Nĩkĩtabũ kĩia nakĩkũnukulua, kĩkio ĩkya upanga. Nĩakiu naalamulua mumpola naalĩ nandĩkue mũitabũ yaasio kwilika lya utendi waao.

¹³ĩNanza nĩapũnia ĩakiu naalĩ akoolĩ muasio, uUkiu nuUlungu nuapũnia ĩakiu naalĩ akoolĩ muasio, wensi nulamulua kwilika lya utendi waakue.

¹⁴Ukiu nuUlungu nautaagua munanza ya mooto. Uu wau ukiu wa kabĩli, ndĩo ingĩ ĩnanza ya mooto;

¹⁵kanga wensi wasiite kigyela muandĩkua mukĩtabũ kya upanga, nutaagua munanza ya mooto

Ukũnukulua 21

¹Namona gyulu pĩa nĩnsĩ mpia; kunsooko igyulu lya muandio nĩnsĩ nya muandio alĩ zakĩlile, sunga kutilĩ kananza kangĩ.

²Namona ĩkaa nanzelu, Yelusalemũ mpia, iika kwipũna kwigyulu kwa kĩNzua yakonda kwijĩpĩligua, kĩna mutĩzĩla moogeeligue kumugoosia waakue;

³Naniigia luli lukulu kwipũna mwityengu lya kĩtemi naluũga, “Laaa, wikyaalĩ wa kĩNzua wĩpalumuĩ nĩantu, nduyo ukakikyala palumuĩ ndĩo, nĩndĩo ikitũla antu aakue, uNzua umuene ukitũla palumuĩ ndĩo.

⁴Ukipiagula ulũsholi luensi mumiiso maa, nĩnkia ikitũla yukutilĩ kangĩ; sunga ukiu nĩkĩlilo nuuwai ukitũla ukutilĩ kangĩ, kunsooko ĩza muandio zakondile kwikĩla.”

⁵Nduyo nwikyalansile mwityengu lya kĩtemi nuũga, “Laaa, mensi nukumatenda mĩ mapia.” kangĩ, “Andĩka, kuitĩ inkaani izi ingĩ za usuĩli nĩza tai.”

⁶Numbuĩla, “Yakondaa kwitũla! Ine neene Alipa nĩOmega, Muandio nĩMpelo. Namukolue ĩnoota, nĩkakumupeela nakanda ĩmaazĩ namapũnile munjiĩlio ya maazĩ ma upanga.

⁷Ndulile ukakumasaala aya, nineene nikitũla Nzua waakue, ninduyo ukitũla muana waane.

⁸Ĩpa ĩooa, nĩasiitishuĩla nĩasuukĩlia, nĩaulagi, nĩagololia, nĩalaguli, nĩnaakĩtekela ĩanzegamĩla, nĩalongo ensi, ityũmpĩ liao liĩli munanza ĩyoo nyukuakĩlaa umooto nĩkĩbiliti-biliti. ĩĩ yoĩ nka ya kabĩli.”

⁹Nuuzi umuĩ wa amalaĩka naa mupũngatĩ naalĩ atĩite iisheme namupũngatĩ najuile ĩmakuo mupũngatĩ ma mpelo, nwtambuĩla nineene, nuũga, “Nzui kunu, nĩkakukulagĩla umutĩzĩla, umusungu wa Muana-nkolo.”

¹⁰Nunsola mwa kĩMuau sunga kunkonko nankulu nandĩipũ, nundagĩla ĩkaa nanzelu Yelusalemũ, iika kwipũna kwigyulu kwa kĩNzua,

¹¹nĩtĩite ukulu wa kĩNzua, nuweelu waakue alĩ mpiani ya kagũe ka ngele nakũ, zĩ kagũe ka yasipi, zĩ kĩlolelo nakielu.

¹²Alĩ ĩtĩite gyelele kyulu, kangĩ lyĩpũ, nĩtĩite mamĩlango kyumi namabĩli, numumamĩlango amalaĩka kyumi naabĩli, nĩmiina mandĩkue ma nduuli kyumi nazibĩli za aana a ĩsilaeli;

¹³paluandĩ lwa kĩlĩma mamĩlango matatu, paluandĩ lwa sũkũma mamĩlango matatu, paluandĩ lwa takama mamĩlango matatu, paluandĩ lwa mueli mamĩlango matatu.

¹⁴iGyelele lya kaa alĩ lĩĩĩte mĩkũlĩla kyumi nĩbĩlĩ, numumĩkũlĩla ĩmiina kyumi namabĩlĩ ma atumua naikyumi naabĩlĩ a Muana-nkolo.

¹⁵Nduyo naalukĩtambuĩla nineene alutĩĩte lukito lwa zahabũ, koonā wamĩlĩganĩlie ĩkaa, nĩmamĩlango maakue, nigyelele liakue.

¹⁶Nĩkaa nĩmĩka mulĩgaano, uulĩpũ waakue ilika nuugalĩ waakue. Numĩlĩganĩlia ĩkaa kulukito alĩ zĩ maili gyana lya nzogũ nĩmagana mataano, uulĩpũ waakue nuugalĩ waakue nukwienda kukiania kumuakue alĩ ilika lĩmuĩ.

¹⁷Nulĩganĩlia igyelele liakue, mĩkono gyana lĩmuĩ nĩmakumi manĩ kwiyalo lya kĩuntu, ndogolelio yaakue, lya malaĩka.

¹⁸Nuuzengua wigyelele alĩ wiyasipi, nĩkaa alĩ ya zahabũ nzelu pee, zĩ kĩlolelo nakielu pee.

¹⁹nĩmĩkũlĩla ya magelele ma kaa alĩ miogeeligue kupigũe tũlũ pya ngele nkakũ. uMukũlĩla wa muandio alĩ yasipi; wa kabĩlĩ sapilo; wa katatu kalekedoni; wa kanĩ zumalidi;

²⁰wa kataano salidoniki; wa mutandatu salidio; wa mupũngatĩ kilisolito; wa munaana belilo; wikyenda topazi; wikyumi kilisopolasi; wikyumi nakamuĩ yasinto; wikyumi nakabĩlĩ ametisito.

²¹Nĩmamĩlango nikyumi namabĩlĩ ingĩ lũũlũ kyumi nazibĩlĩ, nilyĩmulango lĩmuĩ lĩmuĩ ingĩ lũũlũ ĩmuĩ. Nĩnzĩla ya kaa ingĩ zahabũ nzelu pee, zĩ kĩlolelo nakielu.

²²Sika namona kaNumba ya kĩNzua munsĩ yaakue, kunsooko ũShekulu Nzua mukola ngũlũ zensi nuMuana-nkolo eene ĩNumba ya kĩNzua yaakue,

²³nĩkaa sika ĩsiile ĩmpasu katia mueli kukumielia, kuitĩ ukulu wa kĩNzua ingĩ uweelu waakue, nĩntala yaakue ingĩ uMuana-nkolo.

²⁴Nindugu zikigendela muweelu waakue; nĩatemi a nsĩ akuleetaa ukulu waao mumuakue,

²⁵nĩmamĩlango maakue sika mĩkakigyalĩlua kainiino mumunsĩ; kuitĩ umuasio ukutilĩ kautiku;

²⁶nĩndĩo akuleetaa ukulu nikyulio lya ndugu mumuakue.

²⁷Sika ukiingĩla muasio kainiino ubĩĩ wensi; katia naitenda ĩmausuukĩlo nuulongo, ĩpa aao dũũ naandĩkue mukĩtabũ kya upanga, ĩkya Muana-nkolo

Ukũnukulua 22

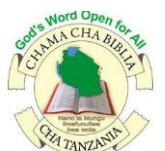
¹Paapo nundagĩla umongo wa mazĩ ma upanga naukumĩlĩmĩntaa zĩ kĩlolelo, upũnile mwityengu lya kĩtemi lya kĩNzua, nĩlya Muana-nkolo,

²pakatĩ ya nzĩla yaakue, sunga paluandĩ ulu nuluandĩ lua lwa mongo alĩ lĩkoolĩ kyota lya upanga, nalĩkupĩaa inkali, matũmpĩ kyumi namabĩlĩ, nalĩkupĩaa inkaali zaakue mueli wensi, nĩmalũka mikyota makuzikamagiaa indugu.

- ³Ijilitūla kutili kakizūmo kiensi kangī, nityengu lya kitemi lya kīNzua nīlya Muanankolo jilee liili mumuakue, nītumi aakue ikakumutumīla;
- ⁴ikakumuona uusu waakue, nīliina liakue likooli muusu waa.
- ⁵Kutili kautiku paasio, sika asiiile kaweeleu wa ntala sunga uweelu wa mpasu, kunsooko ūShekulu Nzua ukueelelagiaa, nīndio ijilitema ikali nakali.
- ⁶Numbuila, “iNkaani izi ingi za kusuilua kangī za tai. NūShekulu, Nzua nwa nkolo za anakidagu, alumutumile umalaika waakue waalagile itumi aakue impola nazikitūla zikooli kuukaaū kutili kawinegelo.
- ⁷Laaa, nijile kuukaaū;” Mukembetue unuasio nukuzikendegeela inkaani za unakidagu wa kitabu iki.
- ⁸Īne nanīYohana, neene ali nizigyūlie nukukuziona impola izi. Pina nanizigyūlia nukukuziona, nangua kukitekela pamigulu ya kīMalaika naalundagilele izaasio,
- ⁹numbuila, “Lekitenda yaasio! Īne nīmwiitumi mīaako, kangī wa anūna aako ianakidagu, kangī nīaasio naakuzikendegeela inkaani za kitabu iki. Mutekele uNzua.”
- ¹⁰Numbuila, “Leka kuziikila umuhili inkaani za unakidagu wa kitabu iki, kuiti ityūngo lyasugamīlaa.
- ¹¹uMukola kukapana, nuime muukapani; numukola udobū, nuime muudobū; numukola kulukuuluu, nuime mukulukuuluu, nīnamuelu, nuime muweeligua.”
- ¹²“Laaa, nijile kuukaaū, nuupegua waane wīpalumuī nineene kukumulipa wensi kwilika lya mulimo waakue.
- ¹³Īne neene Alipa nuOmega, wa kuandia numumalilio, umuandio nimpelo.”
- ¹⁴Aliuku naakupāaa imajialo maa, kooona iī nuusūmi kukiliagaana ikyota lya upanga, nukwiingila mukaa kumamīlango maakue.
- ¹⁵Kunzi zikooli imbua, nīalaguli, nīagololia, nīaulagi, nīatekela anzegamīla, kangī wensi nuuloogilue ulongo nukukuutenda.
- ¹⁶“Īne neene Yesu namutumaa umalaika waane kukumukuila inie impola izi mumakanisa. Īne neene tina nuwileli wa kīDaudi; īsonda nya daau nyukumīlimīntaa.”
- ¹⁷nuMuau nuMutoolua iūga, “Nzuu!” Ninduyo nukūigagiaa waūge, “Nzuu!” Nīnamukolue īnoota nuaze; ninduyo nusiile, nwamasole nakanda imaazi ma upanga.
- ¹⁸Numukuilile wensi nukūigagiaa inkaani za unakidagu wa kitabu iki, wensi kanga wazongeele, uNzua ukakumongeele imakuo namandikue muna kitabu iki,
- ¹⁹kangī wensi kanga waluleegie luensi lwa nkaani za unakidagu wa kitabu iki, uNzua ukakumuleegelia ityūmpī liakue mwikyota lya upanga, numukaa nanzelu, kīna nandikue muna kitabu iki.
- ²⁰Nukuzikuila izi uūgile, “Eeze mpokokile kuukaaū.” Amini. Nzuu, Shekulu Yesu!

²¹uUkende wa kīShekulu Yesu wĩĩ palumui ni eelu ensi Amini.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer “não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR” (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: “e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações” (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira
2021, Vitória/ES - Brasil